

“ADEVĂRUL
VĂ VA FACE
LIBERI”

ADEVĂRUL

„ADEVĂRUL VĂ VA FACE LIBERI“

*„Deschideți porțile, ca să între neamul cel
neprihănit și credincios“.*

ISAIA 26: 2

Editura : Asociația „Martorii lui Iehova din România”

Persoană juridică morală

București 2, Str. Basarabia No. 38

„The Truth Shall Make You Free” — Rumanian

Made in Rumania

1947

In englezește prima ediție 3.572.500 exemplare

Copyright 1943

by

WATCHTOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY, INC.

Brooklyn, N.Y., U.S.A.

Dedicată
lui

IEHOVA

„Un Dumnezeu al adevă-
rului, și fără nedreptate,
drept și curat este El” și lui
Deuteronomul 32:4

ISUS CHRISTOS

„Eu sunt calea, ade-
vărul și viața”. —
Ioan 14:6

*„Adevărul
vă va face liberi“*

„ADEVĂRUL VĂ VA FACE LIBERI“

CAPITOLUL 1

ERA în ziua de 22 a lunii Ethanim, luna pe care Romanii o numeau Octombrie. Mulțime de oameni se îmbulzeau în curtea din față, rezervată poporului de rând, în templul din Ierusalim. Sărbătoarea de șapte zile a străngerii secerișului, cea mai îmbucurătoare întâmplare a anului pentru poporul națiunii, deja trecuse. Această sărbătoare era o expresie plină de bucurie a convingerii poporului, că, cel puțin pentru anul următor, va fi liber de nevoi.

Astăzi, era ziua a opta. Poporul nu se împrăștiase încă pe la casele lor, prin toată Palestina, precum și prin celelalte provincii ale Imperiului Roman, deoarece această a opta zi, era o altă zi pe mai departe, de adunare de sărbătoare, un sabbat al abținerii dela lucru, și deaceea, o zi de sărbătoare. Ea era numită „ultima zi“, a acelei zile mari de sărbătoare“. În acea dimineață, unul dintre preoții templului ieșise, urmat de o mulțime veselă, fâlfâind ramuri de palmieri și de alți copaci, și aduceau apă dela izvorul din Siloam. Urciorul de aur cu apă era adus în curtea preoților templului, în mijlocul aclamațiilor închinătorilor și a sunetelor cimbalelor și trâmbițelor, și apoi era turnat peste marele altar de aramă al jertfei. Ceremonia aducea aminte de vremea când strămoșii lor locuiseră în corturi în pustie, timp de patruzeci de ani și puterea divină făcu să iasă apă într'un mod miraculos dintr'o stâncă de piatră, spre a înviora poporul slăbit de sete. Mai mult decât aceasta, pentru agricultori se apropia acum vremea sămănatului, și aducerea apei din Siloam lui Dumnezeu, care înfăptuise acel miracol, era o cerere pentru binecuvântările Sale a ploii peste sămânța sămănată. Anotimpul pentru ploaia timpurie era aproape. Poporul privea spre Marele Dătător al ploii, spre a-l ocroti de nevoi.

Pilat din Pont era atunci guvernator al Romei peste provincia ei din Iudeea. În decursul marilor sărbători ale acestor Iudei, era obiceiul său ca procurator, să se mute din Cesarea, de pe coasta mării Mediterane, și să vină la Ierusalim ca să locuiască acolo. Pilat își luase serviciul său în Iudeea cu șase ani înainte, în anul 26 d. Chr. Numele său de familie, sau porecla, înseamnă că el coborîse dintr'un om care-și răscumpăraseră libertatea și căruia îi fusese dat *pileus-ul* sau cascheta libertății.

Din casa lui Tiberiu Cezar, împăratul roman, Pilat veni să guverneze timp de zece ani, încercând să păstreze *Pax Romana* în Palestina. El a avut puțină înțelegere pentru Evrei. Să părea că sub el, ei s'ar bucura de libertatea religiei. Aceasta, totuși nu s'a întâmplat fără luptă, pentrucă Pilat se certa cu ei aproape continuu. Deaceea, ei nu se bucurau împreună, liberi de frică. Ei își aduseră aminte cum, la începutul administrației sale, Pilat își transferase cartierul general al armatei sale din Cesarea la Ierusalim. Fără îndoială că soldații luară cu ei steagurile lor, cari purtau chipul împăratului și le aduseră în cetatea sfântă, al cărei Dumnezeu dase popoului Său porunca: „Să nu-ți faci chip cioplit, nicio vreo înfățișare a lucrurilor cari sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, și să nu le slujești”.¹ Prevăzători, soldații introduseră steagurile lor înăuntru noaptea.

Niciun guvernator de mai înainte nu încercase un asemenea lucru, care pentru Evrei ar fi fost o profanare a cetății sfinte. Furia și indignarea lor era mare, când descoperiră acele steaguri, sau drapele purtătoare de chipuri, în mijlocul Ierusalimului. În cete mari, năvăliră ei jos la Pilat, pe atunci în Cesarea, și-l implorară să îndepărteze chipurile. În a cincia zi a discuțiunilor,

---

¹ Citat din Exodul 20: 4,5, din Sfintele Scripturi.

Pilat, ca un trădător, așeză soldați în locuri ascunse. La un semnal dat, el le-a dat ordin să împresoare pe Evreii cari veniseră în delegație și să-i ucidă, dacă nu încetează cu cererile lor. Aceasta îi făcu însă și mai dârji în hotărîrea lor. Ei se declarară gata să moară, mai de grabă decât să cedeze unei asemenea încălcări idolatrice a regatului sacru de închinare. Numai atunci se supuse Pilat și porunci ca steagurile militare să fie îndepărtate din Ierusalim și să fie trimise îndărăt la Cesarea. Dar mai târziu, el lăsă ca unele scuturi cu inscripții să fie atârinate în Ierusalim, totuși, în cele din urmă, din ordinul personal al Impăratului Tiberiu, care găsi acele lucruri ca profanatoare, au fost îndepărtate din oraș. Acestea și alte mișcări neînțelepte, stăteau ca o plagă dureroasă în lupta pentru libertatea de închinare, în conformitate cu prescripțiunile conștiinței Evreilor. Atenția continuă era prețul libertății lor de pângărire.

Un alt lucru apăruse acum ca să turbure liniștea, și acesta din propriile lor rânduri. Un om se sculase deodată din Galileia. „Un Nazarinean“, după cum îl numeau ei. Din această pricină conducătorii religioși, cari voiau să fie mai sfinți decât alții, îl disprețuiau. Era binecunoscut faptul că el fusese botezat în râul Iordan. Se cugeta că prin aceasta el se recunoscuse a fi un păcătos. De trei ani străbătea Palestina, mergea din loc în loc predicând și învățând în sinagogi, în casele oamenilor, pe munți, pe coasta mării, și în templu. Și tocmai astăzi, el era în templu.

Intreaga națiune era într'o fierbere religioasă. Acest om neobiștuit din „Galileia Neamurilor“, pășise pentru închinarea divină, curată și pură, liberă, nu numai de pângăririle păgâne astfel ca steaguri purtătoare de chipuri și scuturi încrustate, ci deasemenea și de orice religie. El luase discuția cu practicile religioase ale bătrânilor Evrei, cărturari, Leviți, preoți, Saducheii și Farisei. Un număr dintre aceștia erau membri în Sinedriu,

Curtea supremă, care avea putere peste Evrei și care era limitată numai de către guvernatorul roman. Acești oameni de rang înalt, erau apărători dârji a ceea ce unul dintre ei numea „religia Evreilor“, sau „Judaism“. Mereu priveau după profeți falși, spre a-i supune cercetării înaintea Sinedriului.

Intr'o zi, un număr de cărturari și Farisei din Ierusalim, veniră la acest predicator făcător de minuni din Galileia, cu întrebarea: „Pentru ce calcă ucenicii Tăi datina bătrânilor? Căci nu-și spală mâinile când mănâncă“. La aceasta El răspunse: „Dar voi de ce călcați porunca lui Dumnezeu în folosul datinei voastre? Căci Dumnezeu a zis: 'Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta'; și: 'Cine va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit negreșit cu moartea'. Dar voi ziceți: 'Cine va zice tatălui său sau mamei sale, „Ori cu ce te-ași putea ajuta, l-am închinat lui Dumnezeu“, nu mai este ținut să cinstească pe tatăl său sau pe mama sa. Și ați desființat astfel cuvântul lui Dumnezeu în folosul datinei voastre“. Atunci acest Galileian îndrăznea să-i numească religioși fățarnici și să aplice împotriva lor un verset al profetului lui Dumnezeu, Isaia. El zise: „Fățarnicilor, bine a proorocit Isaia despre voi, când a zis: 'Norodul acesta se apropie de Mine cu gura și Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine. De geaba Mă cinstesc ei, învățând ca învățături niște porunci omenești.' “¹

Cu o altă ocaziune, acest Galileian învăța în public poporul de pe o coastă a muntelui și demasca religia și lucrările ei de binefacere anunțate în lung și larg, posturi impuse dela sine precum și celelalte așezări. El zise: „Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată dela Tatăl vostru care

¹ Citat din Matei 15: 2-9, traducerea Weymouth, ed. 5-a

este în ceruri. Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentruca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata. Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta, pentruca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

„Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, căroră le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentruca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata. Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti. Când vă rugați să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, căroră li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați. Să nu vă asemenați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să cereți voi.

„Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorită, ca fățarnicii, cari își slutesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, că și-au luat răsplata. Ci tu, când postești, unge-ți capul, și spală-ți fața, ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.”¹

Asemenea vorbire era în mod hotărît antireligioasă pentru marii preoți, cărturarii și Fariseii din Ierusalim și pentru membrii Curții Supreme. Pentru ei era o purtare nereligioasă, când acest Galileian înfăptuia vindecări miraculoase de bolnavi și oameni necăjiți în ziua de odihnă a săptămânii, în ziua de sabbat. Poporul de rând îl asculta cu plăcere. Acest fapt jefui pe conducătorii religioși de libertatea lor de frică; cu atât mai

---

¹ Citat din Matei 6: 1-18, traducerea Weymouth.

mult cu cât poporul venea să privească pe acest învățător, care umbla din loc în loc, ca pe unul dintre profesii lui Dumnezeu. Chestiunea de discuție se ridică atunci, dacă acesta era sau nu puternicul Prinț, care fusese prezis să vină, Mesia, pe care Evreii care vorbeau grecește pe timpul acela îl numeau „Christos”. Se spera că Mesia, sau Christos, va sfărâma jugul Romei de pe grumazul acelor cari se închinau lui Dumnezeu Cel Prea Înalt. El urma să întemeieze Impărăția lui Dumnezeu, care ar fi o binecuvântare pentru bărbații și femeile tuturor națiunilor, păgânilor, și îi va introduce într’o lume liberă fără sfârșit. Acum, în acea „mare zi de sărbătoare”, oamenii, cari ascultau pe acest Galileian învățând în templu, erau auziți discutând printre ei. Unii ziceau: „Acesta este cu adevărat Profetul”; adică, profetul care trebuia să se ridice după Moise și să fie asemenea lui Moise. Alții ziceau: „Acesta este Christosul.”¹

Conducătorii religioși începură să cugete că libertatea de cuvânt nu era un lucru bun pentru acest tânăr îndrăzneț, care „nu avea încă cincizeci de ani”, ci, de fapt, numai treizeci și trei de ani. Ei doreau să-l ucidă, dar le era teamă să pună mâinile pe el din cauza poporului. Cum disprețuiau ei poporul pentru că-l asculta! Ei numeau pe asemenea oameni *am ha-arets* (oamenii pământului) și ziceau despre ei că ar fi nevrednici pentru o înviere spre viață vecinică. În ziua aceea, în timp ce Galileianul învăța pe popor, ei ziceau: „Acești oameni, care nu cunosc legea, sunt blestemați”. Astfel, marii preoți și Fariseii trimiseră agenți ca să-l aresteze în templu și să întrerupă propovoduirea sa în public. Funcționarii erau mult mai cinstiți decât dictatorii lor religioși și veniră îndărăt fără predicator. Intrebați pen-

---

¹ Citat din Ioan 7: 26,37,40,31.

truce, ei răspunseră : „Niciodată n'a vorbit vreun om ca omul acesta.

„Acest om“ nu cerea domnitorilor politici sau religioși dreptul sau garantarea libertății de cuvânt, spre a propovădui mesajul pe care El îl dădea. El avea deja acel drept dat lui de către Acela care Il trimise să propovăduiască și să învețe „împărăția cerurilor”. Acela, zicea El, era Tatăl Său cel de sus. Niciunul nu putea, prin urmare, să se amestece în dreptul Său de vorbire pentru Impărăție. Frica de moarte — aceasta El nu o avea pentru că El le-a zis : „Când veți înălța pe Fiul Omului, atunci veți cunoaște că Eu sunt, și că nu fac nimic dela Mine însumi, ci vorbesc după cum M'a învățat Tatăl Meu. Cel ce M'a trimis este cu Mine.“¹

Pentruce vorbea acest Galileian cu atâta îndrăzneală, cu totul liber de teama religioniștilor, cari încercau să-L dea pe mâna mitocănimii, să-L aresteze și să-L ucidă? Acolo stă El și vorbește în templu acelora cari cred în El. Ascultați-L! Ascultați propriul Său răspuns la întrebarea de mai sus : „Dacă rămâneți în cuvântul Meu, sunteți în adevăr ucenicii Mei ; veți cunoaște adevărul, și ADEVĂRUL VĂ VA FACE LIBERI“.

Aici este secretul curajului Galileianului de a vorbi deschis împotriva religiei, a fățarnicilor religioși și a păcatelor lor. El avea adevărul și-l cunoștea, și vorbea adevărul fără compromis în interesul libertății poporului. El recunoscuse că conducătorii religioși și victimele lor erau într-o robie mai rea decât își închipuiau ei, în robia celui mai rău adversar al lor, a Diavolului. Unii dintre acești religioniști obiectau și ziceau că ei erau sămânța sau urmașii credinciosului patriarch Abraam și deaceia ei nu erau în niciun caz în robie ; și cum, atunci, putea Galileianul să-și facă liberi ?

---

¹ Citat din Ioan 7: 32,45-49: și Ioan 8: 28,29.

Galileianul răspunse : „Adevărat, adevărat, vă spun, că, oricine trăește în păcat, este rob al păcatului... Dec, dacă Fiul vă va face liberi, veți fi cu adevărat liberi. Știu că sunteți sămânța lui Abraam ; dar căutați să Mă omoriți, pentrucă nu pătrunde în voi cuvântul Meu. Eu spun ce am văzut la Tatăl Meu ; și voi faceți ce ați auzit dela tatăl vostru.. Voi faceți faptele tatălui vostru“. După aceea religioniștii drepți în sine defăimară nașterea Galileianului și ziseră „Noi nu suntem copii născuți din curvie ; avem un singur Tată : pe Dumnezeu“. Ei se încredeau în „paternitatea lui Dumnezeu“ cel puțin pentru nașuirea lor dintre toate nașuirile.

Cine avea trebuință mai mult să li se spună adevărul decât ei, pentruca să poată recunoaște robia lor și să învețe să cunoască calea spre libertate ? Prin urmare Galileianul, acesta care se numea *Isus*, zise religioniștilor de-a-dreptul : „Dacă ar fi Dumnezeu Tatăl vostru, Ma'ți iubi și pe Mine, căci Eu am ieșit și vin dela Dumnezeu : n'am venit dela Mine însumi, ci El M'a trimis Pentruce nu înțelegeți vorbirea Mea ? Pentrucă nu puteți asculta cuvântul Meu. Voi aveți de tată pe diavolul ; și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El dela început a fost ucigaș ; și nu stă în adevăr, pentrucă în el nu este adevăr. Oridecâteori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii. Iar pe Mine, pentrucă spun adevărul, nu Mă credeți ?“

Isus nu era servul păcatului sau al Diavolului și a minciunilor sale ; Isus era liber. Prin urmare El îi întrebă : „Cine din voi Mă poate dovedi că am păcat ? Dacă spun adevărul, pentruce nu Mă credeți ? Cine este din Dumnezeu, ascultă cuvintele lui Dumnezeu ; voi deaceea n'ascultați, pentrucă nu sunteți din Dumnezeu“. Deaceea ei nu erau liberi din robia prin tatăl minciunilor, ci erau legați prin spiritul său ucigaș.

Mâniați pe adevărul ce ieșia din gura Acestui om,

care vorbea cu perfectă libertate de frică, religioniștii îl acuzară că avea drac și că era în robia aceluia. „N'am drac, le-a răspuns Isus; ci Eu cinstesc pe Tatăl Meu, dar voi nu Mă cinstiți. Eu nu caut slava Mea; este Unul care o caută și judecă. Adevărat, adevărat, vă spun, că, dacă păzește cineva cuvântul Meu, în veac nu va vedea moartea”.

Este demn de însemnat acest cuvânt; pentru că aici este făgăduită libertatea vecinică din moarte, și aceasta prin păzirea cuvântului adevărului. Sunt persoane credincioase cari trăiesc acum pe pământ, cari vor experiența literalmente împlinirea acestei făgăduințe? Religioniștii cari auzeau pe Isus, lepădară adevărul mărturiei Sale cu privire la Sine însuși și la Tatăl Său. „Atunci au luat pietre ca să arunce în El. Dar Isus S'a ascuns, și a ieșit din templu”. La păcatul lor, al necre-

dinții adevărului, ei adăugară fapta diavolească a uciderii. În curând muriră ei în robia lor cu voia, după cum îi avertizase Isus : „Deaceea v’am spus că veți muri în păcatele voastre ; căci, dacă nu credeți că Eu sunt, veți muri în păcatele voastre.“¹

CE ESTE ADEVĂRUL ?

Astăzi, nouăsprezece veacuri după pronunțarea cuvintelor : „Adevărul vă va face liberi“, lumea nu este liberă. Cine poate să susțină în mod sincer că este liberă ? Singur faptul că, în cel de-al 1940-lea an, politicienii „creștinătății” au dat lumii o declarație garantând așa-numitele „Patru Libertăți“, este o mărturisire pe față că popoarele și națiunile nu sunt libere. Totuși „creștinătatea“, care, în conformitate cu mărturisirea ei a numelui „creștin“, ar trebui să fie liberă, susține a fi continuat în cuvântul lui Isus și a fi, de fapt, ucenicul Lui. Faptele desmint susținerea ei. În schimbul cunoașterii adevărului, „creștinătatea“ este un labirint de religii, catolică, protestante, evreiești și păgâne, și un haos de sisteme politice, democratice și totalitare. Toate dibuiesc prin întunec pentru vreun aranjament inter-religios și internațional, prin care să poată supraviețui și să meargă mai departe împreună.

Această stare serioasă a „creștinătății“, stă ca o osândă că conducătorii ei politici și religioși, în decursul celor șasesprezece veacuri ale existenței ei, nu au continuat până acum în cuvântul lui Isus și nu au fost într’adevăr ucenicii Săi. Astăzi, în „creștinătate“, sunt împlinite cuvintele profetului din vechime : „Niciunuia nu-i place dreptatea, niciunul nu se judecă cu dreptate ; ei se bazează pe lucruri deșarte și spun neadevăruri, zămislesc răul, și nasc nelegiuirea... Și astfel izbăvirea s’a

¹ Citat din Ioan 8: 24-59.

întors îndărăt, și mântuirea a stat deoparte ; căci adevărul s'a poticnit în piața de obște și neprihănirea nu poate să se apropie. Adevărul s'a făcut nevăzut, și cel ce se depărtează de rău este jefuit. Domnul vede, cu privirea mînoasă, că nu mai este nicio neprihănire.“¹

Cea mai imperioasă trebuință a tuturor oamenilor cari doresc viață și libertate într'o lume liberă, este adevărul. A continua în cuvântul unui om, care vorbește din propria sa înțelepciune, devine un ucenic al unui asemenea om, dar îl duce și în robie. Nu se întâmplă așa, cu toate acestea, cu cuvântul lui Isus. A continua în cuvântul Său, ne face liberi ca ucenici ai Săi, cunoscând adevărul, deoarece cuvântul Său nu este al unuia de origine pur umană sau stăpânit de o simplă înțelepciune umană. El învață pe ascultătorii Săi să fie cinstiți, să cerceteze și să recunoască adevărata SA identitate și pe aceea a Tatălui Său. Pentru ce? Deoarece, zicea El, „aceasta este viața vecinică, să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Christos, pe care L-ai trimis Tu.“² Acest adevăr este repetat de către unul din ucenicii Săi, care a scris : „Acesta este Dumnezeul adevărat și viața vecinică.“³

Isus rămase lângă cuvântul pe care-l propovăduia, deoarece acesta era adevărul. El a fost în cele din urmă arestat de către religioniști, ținut sub pază, maltratată și batjocorit, acuzat în mod fals, și apoi pironit pe un lemn până muri. Dar El muri ca om liber. El muri, deoarece nu alege să se folosească de puterile cari îi stăteau la dispoziție, spre a Se apăra. El se supuse morții deoarece El știa că mai mult folos va rezulta din moartea Sa, decât să lupte pentru viață mai departe în carne. El muri, deoarece interesele adevărului cu privire la Sine însuși și la Tatăl Său, ar fi mult mai pe deplin servite

¹ Citat din Isaia 59: 4,14,15.

² Citație din Ioan 17:3 și ³ din 1 Ioan 5: 20.

suferind nevinovat până la moarte, decât continuând să trăiască ca om. După cum adevărul nu poate fi călcat în picioare pentru vecie, totaşa nici acest Vestitor al adevărului nu putea să rămână pentru totdeauna în legăturile morţii; pentrucă Tatăl Său, la timpul hotărit, Il eliberă din legăturile morţii şi-L introduse într’o libertate care se întinde în întregul univers şi în care „niciodată nu va vedea moartea”.

Ce este cuvântul sau învăţătura Sa, în care noi trebuie să continuăm pentruca să fim ucenicii Săi, să cunoaştem adevărul şi să fim liberi? Noi nu putem să ne întoarcem spre vreuna din multele religii, cari se contrazic între ele, spre a găsi cuvântul Său, deoarece El spunea practicantilor religiei că ei erau vinovaţi pentru „desfiinţarea cuvântului lui Dumnezeu prin datina lor”. După aceea religioniştii Il omorîră, deoarece cuvântul Său nu găsea loc în ei. Isus nu învăţa ca religioniştii, cari se refereau la autorităţi umane şi tradiţiuni ale oamenilor religioşi. Deaceea, „noroadele au rămas uimite de învăţătura Lui; căci El învăţa ca unul care avea putere, nu cum îi învăţau cărturarii lor.”¹

Isus descoperi izvorul cuvântului Său al adevărului: El zise: „Învăţătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M’a trimis pe Mine. Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască dacă învăţătura este dela Dumnezeu, sau dacă Eu vorbesc dela Mine”. În particular, El zise ucenicilor Săi: „Cuvântul pe care-l auziţi, nu este al Meu, ci al Tatălui, care M’a trimis pe Mine”. Apoi, unindu-Se cu ucenicii Săi în rugăciune. El zise către Tatăl Său: „Sfinţeşte-i prin adevărul Tău: cuvântul Tău este adevăr.”²

Cuvântul scris al Tatălui Său, acela este adevărul; deaceea l-a citat El deseori ca autoritate şi îndrumător

¹ Vezi Marcu 7: 1-13; şi Ioan 8: 43,45,47; şi Matei 7: 28,29.

² Citaţiunile sunt din Ioan 7: 16,17; 14: 24; 17: 17.

al Său, în decursul vieții Sale pământești. Dacă continuăm în cuvântul Său și dorim să fim ucenici Săi, trebuie deasemenea să ne întoarcem spre cuvântul Tatălui Său al adevărului. Atunci noi vom ajunge să cunoaștem adevărul și să fim făcuți liberi cu o libertate dată de Dumnezeu, pe care nicio putere omenească sau diavolească nu o poate jefui. Spre a găsi vieată vecinică, noi trebuie să cunoaștem într'adevăr „pe singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Christos, pe care (El) L-a trimis“. Această cunoștință noi ne-o putem însuși în mod corect, numai din cuvântul scris al lui Dumnezeu. Acel cuvânt învață pe căutătorii de adevăr și pe iubitorii de libertate: „Cumpără adevărul, și nu-l vinde, înțelepciunea, învățătura, priceperea“. „N'am așternut Eu oare în scris pentru tine sfaturi și cugetări, ca să înveți lucruri temeinice, cuvinte adevărate, ca să răspunzi cu vorbe adevărate celui ce te trimite?“¹

Tu trebuie să cumperi adevărul cu costul timpului tău și să te străduiești să cercetezi cuvântul scris al lui Dumnezeu, făcând aceasta fără prevenire și prejudecată religioasă. Altfel vei fi asemenea conducătorilor religioși, cari „tot timpul învață și niciodată nu ajung la cunoștința adevărului“. Instrucțiunea divină, dată prin unul dintre ucenicii credincioși ai lui Isus, care a continuat în cuvântul Său și veni la cunoștința adevărului, este: „Caută să te înfățișezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n'are de ce să-i fie rușine, și care împarte drept cuvântul adevărului.“

Spre a te face în măsură să cumperi adevărul și după aceea să continui în el și să „nu-l vinzi“, este publicată această carte. Prin toate paginile următoare, această carte va continua în cuvântul Său, și în sprijinirea adevărului, în aceste pagini vor fi expuse texte scripturale, ci-

¹ Citațiunile sunt din Proverbe 23: 23; 22: 20,21.

tate mai cu seamă din trei versiuni ale Bibliei, Versiunea catolică Douay (*Douay*), Versiunea Regelui Iacob sau Versiunea Autorizată (*A.V.*), Versiunea Americană Revizuită (*A.R.V.*). Fiecare din asemenea citațiuni din Scripturi va fi compusă mai ales din Cartea Sfintelor Scripturi, apoi capitolul aceleia, și după aceea versetul sau versetele ; spre exemplu : 2 Timotei 3:7 și 2 Timotei 2:15, pentru cele două texte scripturale citate în paragraful de mai sus. Studiul principal și cel mai vital al omului, este Dumnezeu și scopul Său. In mod corect, cercetarea noastră începe cu El.

CAPITOLUL II.

„UN DUMNEZEU AL ADEVĂRULUI“

DESCHIDE Biblia ta, la prima carte a acesteia, care este numită „Genesa“ la versetul întâi. Nu importă dacă întrebuițezi versiunea catolică *Douay*, sau versiunea ebraică Leeser, sau versiunile protestante, fie Regele Iacob sau americană revizuită, traducerea sfântului Sinod, sau traducerea nouă românească. Toate traduc aceleași cuvinte evreiești de deschidere a Bibliei originale, *B'reshith'bara' Elohim'*, și ele toate redau cuvintele în acelaș mod : „La început, Dumnezeu a făcut (creă).“

Aceste cuvinte inspirate le-a așezat Dumnezeu la început. Ele nu încep cu ridicarea întrebării pusă de către învățații lumești : Există un Dumnezeu ? deoarece dacă se cercetează lucrurile din toate punctele de vedere, această întrebare este nebună. „Nebunul zice în inima lui : Nu este Dumnezeu ! S'au stricat oamenii, au săvârșit fărădelegi urâte, nu este niciunul care să facă binele. Dumnezeu se uită dela înălțimea cerurilor peste fiii oamenilor, ca să vadă dacă este cineva care să fie priceput, și să caute pé Dumnezeu“. (Psalm 53:1,2). Modul de a lucra a acelora cari tăgăduiesc sau se îndoiesc de existența lui Dumnezeu, și rezultatul acesteia, îi dovedește nebuni. Ei tăgăduiesc adevărul principal, și sunt în robia rătăcirii, care duce la nimicire. Spre a deveni liber din asemenea rătăcire producătoare de moarte, și spre a veni la Marele Dătător de viață și adevăr, cineva trebuie să creadă că este Dumnezeu. Pentru aceasta sunt nenumărate dovezi că El există. „Și fără credință este cu neputință să fim plăcuți Lui ! Căci cine se apropie de Dumnezeu, trebuie să creadă că El este, și că răsplătește pe cei ce-L caută.“ (Evrei 11:6) „Frica de Domnul este

începutul științei; dar nebunii nesocotesc înțelepciunea și învățătura“. „Frica de Domnul este un izvor de viață, ea ne ferește de cursele morții“. Proverbe 1:7; 14:27.

El este un „Dumnezeu al adevărului“. Este „cu nepuțință pentru Dumnezeu să mințească“, și „El nu se poate tăgădui pe Sine“. Deaceia El începe cartea Sa inspirată a Genezei cu adevărul învederat că Dumnezeu este: „La început Dumnezeu a creat“. „Aceasta nu ar putea să însemne că Dumnezeu ar fi avut un început; ci că El este Începătorul tuturor lucrurilor cari există. El este Creatorul, Izvorul întregii creațiuni. Omul pe care Dumnezeu l-a inspirat să scrie cartea Genezei, deasemenea scrise: „Înainte ca să se fi născut munții, și înainte ca să se fi născut pământul și lumea, din vecinicie în vecinicie, Tu ești Dumnezeu!“ Psalm 90:2.

Este cu nepuțință omului umil cu puteri limitate, să pătrundă în adâncul secretelor lucrărilor minunate ale lui Dumnezeu, din care el însuși face parte, și să cerceteze existența eternă a lui Dumnezeu. „Căci gândurile Mele nu sunt gândurile voastre, și căile voastre nu sunt căile Mele, zice Domnul: Ci cât sunt de sus cerurile față de pământ, atât sunt de sus căile Mele față de căile voastre, și gândurile Mele față de gândurile voastre“. (Isaia 55:3,9). Neavând niciun început, Dumnezeu Creatorul este prin urmare Unul și singura Ființă. El este Cel Suprem. „Singurul care are nemurirea care locuiește într-o lumină, de care nu poți să te apropii, pe care niciun om nu l-a văzut, nici nu-l poate vedea, și care are cinstea și puterea vecinică! Amin.“ — 1 Timotei 6:16.

Era o vreme când Dumnezeu începu să creeze. Înainte de aceasta El era cu totul singur în univers, pentru vreme nemăsurată. El nu era singularic; deoarece El este perfect, fiind desăvârșit în Sine însuși. Deaceia plăcerea Sa este cu totul independentă de creaturi, deși El găse-

ște plăcere în exercitarea puterilor Sale nemărginite de creare. Aceia cari se închină Lui, zic în adevăr și în adorațiune față de El : „Vrednic ești Doamne și Dumnezeu nostru, să primești slava, cinstea și puterea, căci Tu ai făcut toate lucrurile, și prin voia Ta stau în ființă și au fost făcute!” — Apocalips 4:11.

Niciodată nu exista o vreme când să fi fost un haos, adică o stare lipsită de formă, dezorganizată și confuză, prin univers. Numai mitologia păgână greacă susține că *Haosul* era starea cea mai veche a zeilor. Demascând nebunia unei asemenea idei a științei păgâne, cuvântul divin al adevărului zice : „Căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduiei, ci al păcii”. „Dumnezeu nu este Autorul neorânduiei, ci al păcii.” (1 Corinteni 14:44, A.V. și A.R.V.) El nu făcu ordine din haos, deoarece haosul niciodată nu exista la „adevăratul și viul Dumnezeu”. Universul niciodată nu era în afara controlului Său. Când El, singurul locuitor al universului și eternității, începu să creeze, procedă în ordine. Lucrările Sale de creare, fie imediate sau progresive, au fost executate sub orânduirea Sa și în conformitate cu legile pe cari El le stabili să conducă procesul Său creativ, spre desăvârșirea lui. Nimic nu poate scăpa controlului și stăpânirii Sale.

Ca dovadă de netăgăduit a existenței Sale și a supremației Sale, înțelepciunea de nepătruns și tăria atotputernică, Dumnezeu atrage atențiunea omului la lucrările pe cari omul le poate vedea în ceruri, pe pământ și în mări, lucrări cari erau în curs înainte de apariția omului pe pământ și cari continuă să funcționeze fără ajutorul omului și peste puterea omului de a le explica sau controla. — Citește capitolele 38 și până la 41 ale cărții lui Iov.

Omul cu bun simț, minunându-se de asemenea lucrări a puterii și inteligenței divine, exclamă : „Urechea mea

auzise vorbindu-se de Tine ; dar acum ochiul meu Te-a văzut. De aceea mi-e scârbă de mine și mă pocăiesc în țărână și cenușă“. Un astfel de om apreciază cuvintele inspirate ale psalmistului : „Când privesc cerurile — lucrarea mâinilor Tale — luna și stelele pe care le-ai făcut, îmi zic: Ce este omul, ca să Te gândești la el? Și fiul omului, ca să-l bagi în seamă?“ (Iov 42:5,6 ; Psalm 8:3,4). Unui asemenea om cerurile, deși în mod tăcut, mărturisesc că Dumnezeu există și este mareț : „Cerurile spun slava lui Dumnezeu, și întinderea lor vestește lucrarea mâinilor Lui. O zi istorisește alteia acest lucru, o noapte dă de știre alteia despre El. Și aceasta, fără vorbe, fără cuvinte, al căror sunet să fie auzit : dar răsunetul lor străbate tot pământul, și glasul lor merge până la marginile lumii. În cer El a întins un cort soarelui... nimic nu se ascunde de căldura lui“. — Psalm 19:1—6, A.R.V.

Dumnezeu este Acela care este Atotputernic. Acelora cari greșesc împotriva acestui adevăr, le zice El : „Aduceți-vă aminte de cele petrecute în vremile străbune ; căci Eu sunt Dumnezeu, și nu este altul, Eu sunt Dumnezeu, și nu este niciunul ca Mine“. (Isaia 46:9). Religioniștii accentuează faptul că cuvântul *Dumnezeu* aci, cât și la Genesa 1:1, este cuvântul *Elohim* în originalul ebraic, și că *Elohim* este numărul plural al cuvântului ebraic *Elôah*. Deaceia ei susțin că aci, în aceste versete și în altele, *Elohim* înseamnă „dumnezei“ și că aceasta dovedește că Dumnezeu Atotputernicul este o treime de persoane, toți fiind necreați, având o eternitate a existenței împreună, și fiind egali în putere și slavă. Nu numai că asemenea învățătură despre o treime de persoane într'un dumnezeu este fără judecată și peste capacitatea acestor învățători ai treimii de a explica-o, dar nici cuvântul „treime“, nici măcar ideea despre aceasta, nu apare în cuvântul lui Dumnezeu al adevărului. Treimea dumnezeilor, cu toate acestea, apăru ca o

învățătură a religiunilor păgâne în Egipt, Babilon, Grecia și China, și în alte părți, mult înaintea adoptării ei de către religioniștii așanumitei „creștinătăți”. Nebunia și lipsa de dovadă scripturală a acestei doctrine a trimii, și a văditei ei origini păgâne, va apare mult mai clar pe măsură ce această discuție își urmează calea. Adevărul strălucitor despre „adevăratul și viul Dumnezeu” vă va face liberi de una din cele mai mari defătmări și doctrine rătăcitoare ale religiei.

Să fie destul să zicem aci, că *Elohim*, deci fiind în formă plurală, este însoțit de un pronume singular și de un verb singular, când se referă la Cel Suprem și Atotputernic. Acest fapt arată că unitatea Ființei Sale, asemenea căreia nu există afară de El, nimeni asemenea Lui, nici unul egal Lui în putere, slavă și eternitate. De aceea forma plurală *Elohim*, ca însemnând Dumnezeu Atotputernicul, este numai pluralul superiorității și majestății Sale și înseamnă o persoană. *Eloah* (singular) și *Elohim* (plural) ambele sunt derivate (lărgite) din substantivul ebraic *El*; și *El* se trage din verbul *ool*, care înseamnă a fi tare și puternic sau a fi înainte sau în frunte. De aceea pluralul *Elohim* se potrivește și descrie pe Cel Suprem ca întrunind toată puterea și tăria și ca întrecând pe toți și fiind înaintea tuturor în superioritatea și existența Sa eternă.

Dacă Dumnezeu este ceea ce El este, ce este numele Său? Această întrebare a fost pusă cu mult timp înainte, chiar cu mii de ani înainte, în zilele lui Moise. Prin minunea rugului arzător, Atotputernicul Dumnezeu își arată prezența Sa lui Moise pentru un scop foarte hotărât: „Moise a zis lui Dumnezeu: Iată, când mă voi duce la copiii lui Israel, și le voi spune: Dumnezeul părinților voștri m'a trimis la voi; și mă vor întreba: Care este numele Lui? ce le voi răspunde? Dumnezeu (*Elohim*) a zis lui Moise: EU SUNT CEL CE SUNT. Și a adăugat: Voi răspunde copiilor lui Israel

astfel : Cel ce se numește EU SUNT, m'a trimis la voi. Dumnezeu (Elohim) a mai zis lui Moise : Așa să vorbești copiilor lui Israel : IEHOVA, Dumnezeul (Elohim) părinților voștri, Dumnezeul (Elohim) lui Abraam, Dumnezeul (Elohim) lui Isaac și Dumnezeul (Elohim) lui Iacob, m'a trimis la voi. Acesta este numele Meu pentru vecinicie, acesta este numele Meu din neam în neam.⁴ — Exodul 3:13—15, A.R.V.

Elohim aci este Iehova, și nu există trei persoane Iehova ; ci numai una. In cea mai mare poruncă a legii,

Domnul Dumnezeu zice prin profetul Său Moise: „Ascultă, Israele! Iehova, Dumnezeul (Elohim) nostru, este singurul Iehova. Să iubești pe Iehova, Dumnezeul (Elohim) tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta.” (Deuteronomul 6:4,5, A.R.V.). Astfel argumentul că titlul *Elohim* sprijinește doctrina treimii, cade așadar ca nebun.

Prin profetul Său Isaia, Domnul Dumnezeu anunță: „Eu sunt Iehova, acesta este numele Meu; și slava Mea n-o voi da altuia, nici cinstea Mea idolilor.” (Isaia 42:8, A.R.V.). La ce timp descoperi Domnul Dumnezeu acest nume omenirii de pe pământ, nu este stabilit în mod definitiv. El apare prima dată în textul ebraic al Bibliei la Genesa 2:4, și apare după aceea de șase mii șase sute de ori, dela Genesa la Maleachi. Versiunile englezești ale Bibliei, catolică *Douay*, evreiească *Leeser*, și Regele Iacob sau Versiunea Autorizată, ascunde acest adevăr întrucât traduc *Iehova* prin cuvintele Domn, Dumnezeu, și *Cel Etern*. (Traducerile românești ale Bibliei, atât ediția veche din 1874, cât și traducerea Nițulescu, redau cuvântul *Iehova*, până când Traducerea nouă românească înlocuește acest cuvânt cu „Domnul” peste tot unde celelalte traduceri amintite lasă numele *Iehova* netradus). Versiunea Regele Iacob face numai patru excepțiuni dela această deprindere, care întunecă adevărul. Cu toate acestea, numele *Iehova* este găsit mai întâi pe buzele primei femei, la Genesa 4:1, A.R.V. Primul om arătat a se adresa lui pe nume, este patriarhul Abraam, „prietenul lui Dumnezeu”, la Genesa 15:2,7,8: Dumnezeu „i-a zis: Eu sunt Iehova, care te-am scos din Ur din Chaldea, ca să-ți dau în stăpânire țara aceasta. Abraam a răspuns: Doamne, Iehova, prin ce voi cunoaște că o voi stăpâni?” — A.R.V.

Domnul Dumnezeu deasemena se descoperi lui Abraam sub alt titlu: „Când a fost Abraam în vârstă de

nouăzeci și nouă de ani, Iehova i s'a arătat, și i-a zis : Eu sunt Dumnezeu Cel Atotputernic.“ (Genesa 17:1, A.R.V.). Acest titlu urma să întărească credința lui Abraam în făgăduința lui Dumnezeu față de el cu privire la nașterea miraculoasă a unui fiu.

Că Abraam și alții înainte de Moise cunoscuseră numele dar nu apreciară înțelesul lui adânc, este declarat de către însuși Dumnezeu : „Dumnezeu a mai vorbit lui Moise, și i-a zis : Eu sunt Iehova. Eu m'am arătat lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, ca Dumnezeu Cel Atotputernic ; dar n'am fost cunoscut de el sub numele Meu ca Iehova.“ (Exodul 6:2,3, A.R.V.). Iehova merse înainte să declare scopul Său cu privire la poporul Său ales, pe atunci sclav în Egipt. Scopul Său era spre a îndeplini o anumită parte a legământului Său făcut cu strămoșul lor Abraam și să facă din ei poporul Său de legământ. Aceasta era ocaziunea de a face de cunoscut înțelesul adânc al numelui lui Dumnezeu. Din accentul pus asupra lui cu această ocaziune, și din alegerea specială a lui Dumnezeu în anunțarea scopului Său de a se justifica pe Sine și cuvântul legământului Său, este clar că numele *Iehova* înseamnă sau semnifică *Cel ce are un scop*, sau scopul Său față de creaturile Sale. Numele nu atrage atențiunea asupra Ființei Sale ca Cel Etern, care, fără îndoială, El este. Numele este forma *cauzativă* (care arată cauza) a verbului ebraic *havah* (a fi) și literal înseamnă „El face să fie“, adică, El face sau cauzează în conformitate cu scopul Său.

De multe sute de ani, mai ales după zilele lui Isus și ale apostolilor Săi, înțelesul numelui *Iehova* a fost pierdut din vedere, și numele însuși a fost pus deoparte. Numai în anii recenti, Dumnezeu făcu ca numele Său să fie adus din nou la lumină și însemnătatea lui, spre a fi făcută de cunoscut servilor Săi credincioși, deoarece este timpul hotărît și justificarea numelui Său *Iehova*

sc apropié.¹ Deci nimeni să nu ignoreze acum acest nume !

La Genesa 2:4 însemnarea „Iehova Dumnezeu“ apare prima dată în scrierile sfinte. Fiind Dumnezeu (*Elohim*), Iehova este divin. El este Dumnezeirea sau Cel Divin. „Astfel dar, fiindcă suntem de neam din Dumnezeu, nu trebuie să credem că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite cu meșteșugăria și iscusința omului.“ — Fapte 17:29, *Douay*.

Iehova este nevăzut ochilor omenești, dar El dă omnirii dovadă despre dumnezeirea Sa prin lucrările Sale, văzute lor. „In adevăr, însușirile nevăzute ale Lui, puterea lui vecinică și dumnezeirea Lui, se văd lămurit, dela facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El“. (Romani 1:20, *Douay*). Ar fi nepotrivit a vorbi despre Iehova ca având „natură divină“ deoarece *natură* înseamnă aceea care este născut sau produs, sau, ceeace este adus în existență prin naștere și creștere ; până când Iehova este fără naștere, început sau creștere. El este totdeauna perfect, și crează toate lucrurile drepte, bune și perfecte. Cu toate acestea, creaturilor cari se dovedesc ucenici credincioși ai lui Isus, le este scris de către ucenicul Petru : „Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot ce privește viața și evlavia, prin cunoașterea Celui ce ne-a chemat prin slava și puterea Lui, prin cari El ne-a dat făgăduințele Lui nespuse de mari și scumpe, ca prin ele să vă faceți părtași ai naturii divine ((în mod literal) o natură divină), după ce ați fugit de stricăciunea, care este în lume prin poftă.“ (2 Petru 1:3,4). Astfel de ucenici credincioși, împreună cu Isus, devin părtași ai „unei naturi divine“, deoarece ei sunt în mod special născuți prin forța nevăzută a Celui Divin, Iehova Dumnezeu.

---

¹ Vezi Turnul de Veghere, 1 Iunie 1928, § 5; 1 Ianuarie 1933, §§ 4,5,6.

Dumnezeu este nevăzut, peste puterea și capacitatea omului de a-L vedea. Profetului Moise El îi zise : „Tu nu poți să vezi fața Mea : căci nu poate omul să Mă vadă și să trăiască.” (Exodul 33:20). Deaceia natura umană nu ar putea niciodată să se suie în cer și să vadă pe Dumnezeu. În sprijinul acesta, un ucenic al lui Isus scrie : „Nimeni n'a văzut vreodată pe Dumnezeu ; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.” „Nimeni nu s'a suit în cer, afară de Cel ce S'a pogorât din cer, adică Fiul omului.” (Ioan 1:18 ; 3:13). Aceasta este adevărat deoarece natura umană este „din pământ, pământescă”, dar Dumnezeu este spirit și este Spiritul. Cu privire la Marele Spirit și la modul de închinare Lui, Isus zise : „Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în spirit și în adevăr ; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl. Dumnezeu este spirit ; și cine se închină Lui, trebuie să I se închine în spirit și în adevăr.” — Ioan 4:23,24.

Este necesar acum să mergem la vreun templu religios sau catedrală pentru ca să ne închinăm lui Dumnezeu, care este spirit ? Servul Său Pavel dă adevăratul răspuns : „Dumnezeu, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul cerului și al pământului, și nu locuiește în temple făcute de mâini. El nu este slujit de mâini omenești, ca și când ar avea trebuință de ceva, El, care dă tuturor viață, suflarea și toate lucrurile... Astfel dar, fiindcă suntem de neam din Dumnezeu, nu trebuie să credem că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite cu meșteșugirea și inșucșința omului. Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință, și poruncește acum tuturor oamenilor pretutindeni să se pocăiască.” — Fapte 17:24—30 ; 7:48—50.

Se închină cineva lui Dumnezeu atunci când el jertfește tăimâie și se apleacă unei icoane dintr'un oarecare

material și zice rugăciuni în genunchi înaintea unei astfel de icoane? Aceasta este practica religiei, dar nu este adorarea lui Dumnezeu, Dumnezeul căruia Isus I se închină în spirit și în adevăr. (Ioan 20:17). Toți închinătorii lui Dumnezeu, dela Abel până la Moise, nu se închinară lui Dumnezeu în temple făcute de om sau înaintea icoanelor. La Muntele Horeb, în Arabia, Iehova Dumnezeu dădu o arătare înspăimântătoare a puterii Sale și atunci chemă pe Moise sus pe munte și dădu aceiui profet tablele de piatră ale celor zece porunci, scrise cu propria Sa mână, „scrise cu degetul lui Dumnezeu” Primele două din aceste porunci sună: „Eu sunt Iehova, Dumnezeul (*Elohim*) tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei. Să nu ai alți dumnezei afară de Mine. Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor cari sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, și să nu le slujești; căci Eu, Iehova, Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos.” — Exodul 20:2—5, A.R.V.; și 31:18.

Un religionist nu se poate scuza zicând că cinstea și închinarea pe care el le dă icoanei ar fi numai relativă și că el nu se închină icoanei însăși, ci aceluia pe care icoana îl reprezintă. Chiar acesta era argumentul întrebunțat de către neamurile păgâne în religia și închinarea lor la soare, lună și stele, și la „regina cerului”, după cum o numeau ele. Ieremia 7:18; 44:17—25). Asemenea practică religioasă este amăgire de sine, și Dumnezeu nu iartă folosirea icoanelor sub acest pretext, ci o numește o cursă și o interzice într’adins aceluia cari se închină Lui în spirit și în adevăr. Chiar și a mișca mâna spre a saluta ceva și a arunca o sărutare, era interzisă de către El ca idolatrizare a icoanei sau lucrului.

Prin urmare Dumnezeu inspiră pe Moise să rostească și să scrie acest avertisment poporului de legământ al lui Dumnezeu: „Fiindcă n’ați văzut nici un chip în ziua când

v'a vorbit Iehova din mijlocul focului, la Horeb, veghiați cu luare aminte asupra sufletelor voastre, ca nu cumva să vă stricați, și să vă faceți un chip cioplit, sau o înfățișare a veunii idol, sau chipul vreunii om, sau chipul vreunei femei, sau chipul vreunii dobitoc de pe pământ, sau chipul vreunei păsări care zboară în ceruri, sau chipul vreunii dobitoc care se târăște pe pământ, sau chipul vreunii pește care trăiește în apele dedesuptul pământului. Veghiază asupra sufletului tău, ca nu cumva, ridicându-ți ochii spre cer, și văzând soarele, luna și stelele, toată ostirea cerurilor, să fii târît să te închini înaintea lor și să le slujești: căci acestea sunt lucruri pe cari Iehova, Dumnezeuul tău, le-a făcut și le-a împărțit ca să slujească tuturor popoarelor, sub cerul întreg“. Impotri-va astor fel de practici religioase, Iehova Dumnezeu avertiză, zicând: „Să nu slujești Dumnezeilor lor, căci aceasta va fi o cursă pentru tine. Chipurile cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeți în foc. Să nu poțtești și să nu iei pentru tine argintul și aurul de pe ele, ca nu cumva aceste lucruri să ajungă pentru tine o cursă; căci ele sunt o uriciune înaintea lui Iehova, Dumnezeuul tău.“ (Deuteronomul 4:15—19; 7:16, 25, A.R.V.). Cuvântul adevărului declară astfel că religia este o cursă care duce la moarte.¹

În Pslmul 84:11 citim declarația inspirată: „Iehova Dumnezeu este un soare și un scut“. (A.R.V.). Dar aceasta nu este îndreptățire pentru închinătorii lui Iehova Dumnezeu să arunce o sărutare de mână soarelui sau unui scut, sau să le salute și să se aplece înaintea lor, pentru că ele sunt întrebuințate ca simboale ale lui Dumnezeu. Dela asemenea supunere la creaturi și la lucruri făcute de om, curatul și adevăratul închinător al lui Dumnezeu trebuie să se rețină, întocmai după cum a făcut credinciosul Iov. El zicea: „Dacă mi-am pus incre-

¹ Referitor la Iacob 1: 26,27, vezi capitolul 6.

derea în aur, dacă am zis aurului : Tu ești nădejdea mea ; dacă m'am îngâmfat de mărimea averilor mele, de mulțimea bogățiilor pe cari le dobândisem ; dacă am privit soarele când strălucea, luna când înainta măreată, și dacă mi s'a lăsat inima amăgită în taină, dacă le-am aruncat sărutări, ducându-mi mâna la gură : și aceasta este tot o fărădelege care trebuie pedepsită de judecători, căci m'ași fi lepădat de Dumnezeu cel de sus !” — Iov 31:24—28 ; 1 Regi 19:13 ; Osea 13:2.

Nimic nu ar putea fi de o importanță mai mare decât a te închina lui Iehova Dumnezeu în spirit și în adevăr, după cum zicea Isus. Acesta este un drept dat de Dumnezeu tuturor creaturilor Sale, și nici un guvern omnesc, indiferent cât de înalt este el pe pământ, nu are vreun drept să se amestece în aceasta și să dicteze împotriva regulii și poruncii de închinare a lui Iehova Dumnezeu. Iehova este Puterea Supremă. (Eclesiastul 5:8). Vieța creațiunii inteligente depinde direct de asemenea închinare adevărată a Puterii Supreme. „Alege vieța, ca să trăiești, tu și sămânța ta, iubind pe Iehova, Dumnezeul tău, ascultând glasul Lui, și lipindu-te de El : căci de aceasta atârnă vieța ta și lungimea zilelor tale.” (Deuteronomul 30:19, 20, A.R.V. ; 32:47). „Darul fără plată al lui Dumnezeu este vieță vecinică prin Isus Christos, Domnul nostru”. — Romani 6:23.

Veni un timp când marele Creator și Dătător de vieță, începu lucrarea Sa creatoare. Aceasta era o expresie a iubirii Sale ; pentru că „Dumnezeu este iubire”. (1 Ioan 4:16). Ce a fost prima Sa creațiune, începutul creațiunii lui Dumnezeu ? Era ea vie sau moartă ?

CAPITOLUL III.

FII SPIRITUALI AI LUI DUMNEZEU

STIINȚA oamenilor acestei lumi nu poate să lămurească secretul primei creațiuni a lui Dumnezeu. Secretul poate fi lămurit și este, de fapt, descoperit acum acelora cari se tem de Dumnezeu și cari, prin urmare, au „înțelepciunea care este de sus“. Invățații lumești și religioși, cari se închină propriei lor inteligențe și aceleia a altor oameni, trec pe alături de importantul isvor al adevăratei informațiuni, cuvântul lui Dumnezeu, sau leapădă mărturia lui. Prin aceasta ei tăgăduiesc pe Dumnezeu, Auzorul lui, și se fac pe ei înșiși nebuni. Ei continuă să privească în spațiul fără de margini cu telescoapele lor și să observe cu atenție prin lentilele (sticle) lor măritoare în regatele lumilor mici, și să sape în pământ după oase și resturi pietrificate, dar niciodată nu învață să cunoască isvorul vieții, nici nu vin la înțelepciunea și adevărul dătător de viață. Ei niciodată nu se eliberează de legăturile închipuirilor și presupunerilor oamenilor lor, cari îi duc în rătăcire. Ei merg dintr'o dezamăgire într'alta, în timp ce aceia cari se încred în teoriile lor, cad într'o întunecime mai adâncă și omenirea continuă să lupte, să sufere și să moară și lumea înfruntă un sfârșit înspăimântător.

Atotputernicul, atotînțeleptul Dumnezeu care, în timpuri necunoscute în trecut, aduse la iveală prima Sa creațiune, este deasemenea în măsură să creeze acum o nouă lume a dreptății, în care oamenii cari se tem de El și I se închină Lui în spirit și în adevăr, pot să trăiască neîmpiedecați în lumină, pace și bucurie pentru vecie. Prima Sa creațiune are o importantă și vitală legătură cu stabilirea noului lumi nădăjduită. Nu este prin urmare o chestiune de speculațiune deșartă sau de cu-

rizitate fără rușine pentru oameni temători de Dumnezeu, de a cerceta în această chestiune. Ceeace lăasă Dumnezeu să se însemneze în cuvântul Său al adevărului, este potrivit pentru om să dorească și să se străduiască să priceapă. La timpul hotărît Dumnezeu face aceasta ușor de înțeles. „Lucrurile ascunse sunt ale Domnului, Dumnezeului nostru, iar lucrurile descoperite sunt ale noastre și ale copiilor noștri, pe vecie, ca să împlinim toate cuvintele legii acesteia.“ — Deuteronomul 29:29.

Prima lucrare creatoare a lui Dumnezeu, nu era model experimental. Aceasta era cea mai bună lucrare a creațiunii Sale până acum nouăsprezece sute de ani. Era o lucrare perfectă și descoperi în mod perfect înțelepciunea, cunoștința și lucrarea vrednică de laudă a Creatorului. Merita să poarte numele lui Iehova, a Creatorului ei. „Căci voi vesti numele lui Iehova. Dați slavă Dumnezeului nostru! El este Stânca, LUCRĂRILE LUI SUNT PERFECTE. Căci toate căile Lui sunt drepte: El este un Dumnezeu credincios și fără nedreptate. El este drept și curat“. (Deuteronomul 32:3, 4, A.R.V.). Toate lucrările lui Iehova sunt o cinste și onoare pentru El, și studierea lor pentru mai bună cunoaștere a Lui, ducă la înțelepciune și pricepere a adevărului. „Mari sunt lucrările Domnului, cercetate de toți cei ce le iubesc. Strălucire și măreție este lucrarea Lui, și dreptatea Lui ține în veci. Lucrările mâinilor Lui sunt credincioșie și dreptate; toate poruncile Lui sunt adevărate, întărite pentru vecinicie, făcute cu credincioșie și neprihănire.“ — Psalm 111:2, 3, 7, 8.

Prima creațiune a lui Dumnezeu era vie și inteligentă și era făcută să aibă înțelepciune. „Căci Iehova dă înțelepciune; din gura Lui iese cunoștința și pricepere.“ (Proverbe 2:6, A.R.V.). Deaceea în cartea proverbelor inspirate, Creatorul face pe Acela care este începutul creațiunii Sale, să vorbească în figura simbolică a înțe-

Iepciunii și să zică : „Iehova m'a făcut cea dintâi dintre lucrările Lui, înaintea celor mai vechi lucrări ale Lui. Eu am fost așezată din vecinicie, înainte de orice început, înainte de a fi pământul. Am fost născută când încă nu erau adâncuri, nici izvoare încărcate cu ape ; am fost născută înainte de întărirea munților, înainte de a fi dealurile, când nu era încă nici pământul, nici câmpiile, nici cea dintâi fărâma din pulberea lumii. Când a întocmit Iehova cerurile, eu eram de față ; când a tras o zare pe fața adâncului, când a pironit norii sus, și când au tășnit cu putere izvoarele adâncului, când a pus un hotar mării, ca apele să nu treacă peste porunca Lui, când a pus temelii pământului, eu eram meșterul Lui, la lucru lângă El, și în toate zilele eram desfătarea Lui, jucând neîncetat înaintea Lui, jucând pe rotocolul pământului Său, și găsindu-mi plăcerea în fiii oamenilor.“ — Proverbe 8:22—31, A.R.V.

Iehova Dumnezeu Și-a arătat scopul Său în legătură cu o creațiune fără sfârșit. El avea acum alături de El un „meșter“ înzestrat cu înțelepciune. Acesta primise viață dela Dumnezeu. Aceasta îl făcu Fiul lui Dumnezeu. Născând pe acest Fiu, sau aducându-L la viață, Iehova era singurul Făcător sau Creator, neajutat de nimeni. Prima Sa creatură vie era prin urmare „singurul născut Fiu al lui Dumnezeu“. El era un spirit asemenea lui Iehova, Tatăl Său, și-L putea vedea și fi cu El. Fiind un spirit și după chipul lui Dumnezeu, acest unul născut Fiu era în „asemănarea lui Dumnezeu“. El era supus în chip desăvârșit Tatălui și Creatorului Său. Niciodată nu s'a cugetat El, ca, prin uzurpare (a pune mâna prin viclenie), să se facă egal cu Tatăl Său ; El știa că asemenea egalitate în mod cuminte este o imposibilitate. El recunoscă pe Iehova ca Puterea Supremă și ca Cap al Său. El niciodată nu s'a abătut dela această regulă. Deaceia despre singurul Fiu născut se vorbește ca despre unul „care, măcar că avea chipul lui Dumnezeu,

totuși n'a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu". (Filipeni 2:6, A.R.V.). Iehova, Tatăl, iubea mult pe singurul Său Fiu născut și Fiul iubea pe Tatăl și dovedi acea iubire prin supunere neegoistă față de El și prin păzirea poruncilor Sale. El Se temea de Iehova, nu cu o teamă chinuitoare, egoistă, ci cu o frică, ca nu cumva să displacă Tatălui și Dumnezeului Său și să nu-I aducă laude. Fiul se închina lui Iehova Dumnezeu, ceea ce nu înseamnă adorație și admirație leneșă, ci serviciu activ lui Dumnezeu și prin aceasta slăvirea și înălțarea Lui.

Poseda acest Fiu întâi născut nemurire, adică neputrezire? Că El nu avea această însușire și nu era nemuritor pe vremea aceea, este dovedit prin faptele de mai târziu, după cum sunt declarate lămurit în Biblie. Vieață fără sfârșit depinde de ascultare fără sfârșit față de Dumnezeu. Fiul trăia prin ascultare credincioasă și perfectă prin aprobarea Tatălui Său și putea să trăiască la El pe vecie. Timpul sosi, cu toate acestea, că Iehova Dumnezeu deschise Fiului Său ocaziunea să câștige nemurirea. Că Tatăl dădu Fiului asemenea ocaziune, este dovedit prin declarația Fiului: „Căci, după cum Tatăl are vieața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă vieața în Sine.” (Ioan 5:26). Aceasta dovedește deasemenea că Iehova este Dătătorul de vieață Fiului.

Tatăl, Iehova Dumnezeu, făcu pe Fiul Său Purtătorul Său de cuvânt sau Cuvântătorul Său, fapt care înseamnă în sine că urmau să fie și alte creaturi și că Fiul lui Dumnezeu le va face de cunoscut și le va transmite cuvântul lui Dumnezeu. Prin urmare, în această împrejurare Fiul a fost numit „Cuvântul lui Dumnezeu”. Această poziție de a fi Principalul Funcționar Executiv al lui Iehova, puse pe singurul Fiu născut într'o poziție de respect superioară, cu privire la toate celelalte creaturi, care ar veni în existență. Tatăl îmbrăcă Fiul cu putere

cuvântului poziției Sale, și astfel Fiul, acest „meșter“ al lui Dumnezeu Iehova, era un puternic, și exista înaintea tuturor, cu singura excepție a lui Iehova. Cu privire la Fiul în această funcțiune a „Cuvântului“ lui Dumnezeu, este scris: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu, El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n'a fost făcut fără El.“ — Ioan 1:1—3.

Inseamnă aceasta că Iehova Dumnezeu (*Elohim*) și singurul Fiu născut sunt două persoane, dar în acelaș timp un singur Dumnezeu și membri ai așanumitei „treimi“ sau „Dumnezeu în trei fețe“? Dacă religia învăță așa, ea violează cuvântul lui Dumnezeu, sucește Scripturile spre nimicirea acelor cari sunt duși în rătăcire, și defaimă priceperea și înțelepciunea date de Dumnezeu. Să se observe mai întâi că citațiunea de mai sus din Ioan 1:1—3 menționează numai două persoane, nu trei. Cuvintele textului arată deasemenea că Fiul, care primește viață, nu poate fi de aceeași vârstă sau împreună existent din vecinicie cu Tatăl, care dă viață Fiului și îl aduce astfel în existență. Deși nu există un început al lui Dumnezeu (*Elohim*), sau Iehova, totuși vorbirea sau cuvântul avu un început; și Dumnezeu era acela care începu sau produse vorbirea sau cuvântul. Astfel deja titlul arată că Iehova produse sau născu pe acela care este numit „Cuvântul“. „Cuvântul Tău este adevărat dela început“; sau, după notița marginală a Bibliei, „Începutul cuvântului Tău este adevărat“. (Traducerea nouă românească: Temelia cuvântului Tău este adevărul). (Psalm 119:160). Dumnezeu este origina Cuvântului. „Și Dumnezeu (*Elohim*) zise.“ — Genesa 1:3, 6, 9, 11, 14, 20, 24, 26.

Confuzia este cauzată de către traducerea nepotrivită a lui Ioan 1:1—3 din grecește, (în care textul a fost scris în

original), în românește, asemenea traducere fiind făcută de către religioniști, cari încearcă să producă dovadă pentru învățătura lor a unei „treimi“. Acest fapt este făcut clar într'o carte intitulată „The Emphatic Diaglott“ (în englezește), care prezintă textul original al Scripturilor în litere grecești și sub fiecare rând al textului grecesc prezintă cuvânt după cuvânt traducerea textului original grecesc. Această traducere engleză printre rânduri tradusă în românește, sună, după cum urmează : „Intr'un început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era un dumnezeu. Acesta era într'un început cu Dumnezeu. Toate prin El au fost făcute ; și nimic nu s'a făcut fără el, din cecece a fost făcut“. Să se observe deasemenea că în textul englezesc regulat, în coloana din dreapta a lui *The Emphatic Diaglott* este scoasă în evidență deosebirea dintre Creatorul ca Dumnezeu și Cuvântul ca un Dumnezeu prin tipărirea cuvântului „Dumnezeu“ când se referă la Creator, și „Dumnezeu“ când se referă la Cuvântul sau Logos. Iată traducerea în românește a acestui text din coloana din dreapta :

1 La început era Logos, și Logos era cu DUMNEZEU, și Logos era Dumnezeu.

2 Acesta era la început cu DUMNEZEU.

3 Prin el s'a făcut orice lucru ; și fără el nimic nu s'a făcut din cecece s'a făcut.

4 În el era viața : *viața era lumina oamenilor.*

5 Și *lumina* strălucea în întunec, și întunecul nu a *priceput-o.*

Prin reamintirea că cuvântul „dumnezeu“, în conformitate cu ebraica, înseamnă „puternic“ sau „unul care este înainte (a altora)“, și dacă ne aducem aminte de puterea și poziția Fiului în comparație cu tot restul creațiunii, este ușor de cuprins că Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul, era și este „un dumnezeu“ (El), sau „puternic“, mai

presus de alte creaturi, pe când Iehova, Producătorul Cuvântului, este „Dumnezeul“ (Elohim), fără început și care există „din vecinicie în vecinicie“.

Prin referirea la Ioan 10:34—36 se va vedea că Isus citează din lege, din Psalm 82:6 și zice: „Nu este scris în legea voastră: *Eu am zis: Sunteți dumnezei?* Dacă legea a numit dumnezei, pe aceia, căroră le-a vorbit Cuvântul lui Dumnezeu, — și Scriptura nu poate fi desființată, — cum ziceți voi că hulesc Eu, pe care Tatăl M'a sfințit și M'a trimis în lume? Și aceasta pentru că am zis: Sunt Fiul lui Dumnezeu!” Dacă acei oameni puternici ai pământului, împotriva căroră Dumnezeu îndrumă cuvântul Său de condamnare puteau fi numiți „dumnezei“, cu cât mai mult pot adevăratele Scripturi să vorbească despre Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul, ca despre „un Dumnezeu“. El este un „dumnezeu puternic“, dar nu Atotputernicul Dumnezeu, care este Iehova. (Isaia 9:6). Cu siguranță, atunci, că Ioan 1:1—3, în conformitate cu textul lui grecesc original, nu este dovadă

*[ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ] ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.
[GLAD TIDINGS] BY JOHN.

*ACCORDING TO JOHN

ΚΕΦ. α'. 1.

¹Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος
In a beginning was the Word, and the Word
ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ Λόγος.
was with the God, and a god was the Word.

²Ὅτις ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν.
With the God.

³Πάντα δι' αὐτοῦ τέχοντο, καὶ χωρὶς
All through it was done; and without
αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν.
it was done not even one, that has been done.

⁴Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς
In it life was, and the life was the light

τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ
of the men; and the light in the darkness

φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.
shines, and the darkness it not apprehended.

CHAPTER I.

1 In the †Beginning was the †Logos, and the Logos was with God, and the Logos was God.

2 This was in the Beginning with God.

3 †Through it every thing was done; and without it not even one thing was done, which has been done.

4 In it was Life; and the LIFE was the LIGHT of MEN.

5 And the †LIGHT shone in the DARKNESS, and the DARKNESS apprehended it not.

că Iehova Dumnezeu și Fiul Său sunt „una în persoană, egali în putere și glorie“, după cum spun catechismele religioase, fără dovadă Scripturală. Contrarul este adevărat. Dumnezeu, Vorbitoarea, are putere peste Cuvânt, și trimite afară Cuvântul ca să poarte și să împlinească mesagiul lui Dumnezeu. De acord cu aceasta, Ioan 1:18 sună : „Nimeni n'a văzut vreodată pe Dumnezeu ; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut“.

Chestiunea se ridică acum în ce privește alte creaturi, care au fost create după Fiul întâi născut al lui Dumnezeu, Cuvântul. Erau aceste alte creaturi fiecare o creațiune directă a lui Dumnezeu după cum era Fiul Său, Cuvântul ? Titlul „singurul Fiu născut“ al Fiului întâi născut, arată că celelalte creaturi nu au fost creațiunea directă a lui Dumnezeu, fără vreun agent mijlocitor în chestiune. După ce Iehova Dumnezeu creă Cuvântul direct, folosi pe acest singur Fiu născut ca agentul sau „meșterul“ Său în crearea a orice altceva. În acest scop Ioan 1:3 mărturisește cu privire la Cuvântul : „Toate lucrurile au fost făcute prin El ; și nimic din ce a fost făcut, n'a fost făcut fără El.“ Ioan 1:14 deasemenea declară că singurul Fiu născut al lui Dumnezeu, Cuvântul, a fost Acela care la timpul hotărât deveni „omul Christos Isus“ ; el zice : „Și Cuvântul S'a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl“. 1 Ioan 1:1 deasemenea zice : „Ce era dela început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre, cu privire la Cuvântul vieții“.

Că Dumnezeu a folosit pe Fiul Său, Cuvântul, la crearea tuturor lucrurilor după El, este dovedit pe mai departe la Efeseni 3:9 : „Dumnezeu, care a creat toate lucrurile prin Isus Christos.“ (traducere engleză). Dea-

semenea și la Coloseni 1:15—17 este scris cu privire la Cuvântul sau Isus Christos: „El este chipul Dumnezeului celui nevăzut, cel întâi născut din toată zidirea. Pentru că prin El au fost făcute toate lucrurile cari sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute: fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie domnii, fie stăpâniri. Toate au fost făcute prin El și pentru El. El este mai înainte de toate lucrurile, și toate se țin prin El.” Cuvântul lui Dumnezeu, Christos Isus, trebuia să fie „cel întâi născut din toată zidirea”, pentruca să fie mai înainte de toate celelalte creațiuni și pentruca să fie „meșterul” lui Dumnezeu la crearea lor. În dovedirea acestui fapt, Christos Isus zice cu privire la Sine însuși: „Iată ce zice Celce este Amin, Martorul credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu.” — Apocalips 3:14.

Fiind singurul Fiu născut al lui Dumnezeu și „întâiul născut din toată creațiunea”, Cuvântul trebuia să fie un Prinț printre toate celelalte creaturi. În acest oficiu El purtă un alt nume în cer, nume care este „Mihail”. El înseamnă „Cel ce este asemenea lui Dumnezeu?” și marchează pe purtătorul său ca pe unul care sprijinește majestatea și supremația lui Iehova Dumnezeu și care va justifica numele și cuvântul lui Iehova de orice acuze false și reprezentări greșite posibile. Alte nume au fost date Fiului în decursul timpului. În toate principatele, cari au fost create în regatele spirituale nevăzute, Mihail era „unul dintre prinții principali”, și la timpul hotărît El deveni prințul nevăzut al poporului ales al lui Dumnezeu, al lui Israel. (Daniel 10:13, 21; 12:1; Judecători 9; Deuteronomul 34:5, 6. Ca prinț puternic și purtător de mesagiu al lui Iehova, Mihail are îngeri sub comanda Sa, și deaceea el este un Arhanghel. El este acela pe care Iehova îl întrebuițează ca să nimicească toată rebeliunea din univers, deși aceasta trebuie să se întâmple într'un timp de strâmtorare pe pă-

mânt, asemenea căreia n'a fost cunoscută niciodată înainte. — Vezi Apocalips 12:7—9 ; Daniel 12:1 ; Matei 24:3, 21, 22 ; 1 Tesaloniceni 4:16.

Cât timp erau Iehova Dumnezeu și Fiul Său iubit împreună, fără a avea în societatea lor pe alte creaturi și S'au împărțit de iubirea Unui Altuia, Cuvântul inspirat al adevărului nu descopere. Cu toate acestea, Iehova are plăcere în lucrarea de creare și în acordarea bunătății Sale creaturilor, și timpul Său veni pentruca alte creaturi să fie aduse în existență. Acum, El lucra de acord cu Fiul Său, singurul Său Fiu fiind în completă armonie cu scopurile Tatălui Său și activa în perfectă unitate și în deplină cooperare cu El. În mod potrivit, atunci, Fiul putea zice: „Eu și Tatăl Meu suntem una.“ (Ioan 10 : 30). Fiul, sub îndrumarea Tatălui Său, se dovedi pe Sine un „meșter“ și creă alte creaturi spirituale, cărora le-a fost dată poziția felurită de rang, putere și autoritate, anume, cherubim, serafim și îngeri.

Cherubim este înțeles să însemneze serviciul de *purtători*, adică, purtătorii tronului lui Dumnezeu ; ei sunt o escortă a tronului Său și sprijinesc majestatea Sa pe tron ca Puterea Supremă a universului. Deaceea despre Iehova Dumnezeu se spune în Psalmul 80:1, în felul următor : „Arată-Te în strălucirea Ta, Tu, care șezi pe cherubimi“. Deasemenea Psalmul 18:10 : „Călărea pe un cherubim, și zbura, venea plutind pe aripile vântului“. Și Psalmul 99:1 : „Iehova împărățește : popoarele tremură ; El șade pe cherubimi“.

Pe capacul chivotului pe care porunci Iehova lui Moise să-l facă, erau reprezentați doi cherubimi de aur, unul la fiecare capăt al scaunului milei. Dar înaltului preot și poporului lui Israel nu le-a fost permis să se închine și să adore aceste icoane de cherubimi. Pentru

a împiedeca aceasta, Dumnezeu porunci ca atunci când chivotul legământului era purtat dintr'un loc în altul, întregul chivot cuprinzând cherubimii, trebuiau să fie acoperiți cu un postav, astfel ca ei să nu poată fi văzuți poporului. (Exodul 25:18—22 ; Numerii 4:5). Omul veni în legătură cu cherubimii vii de vreme în istoria omenirii. — Geneza 3:24 ; Ezechiel 28:13, 14.

Serafim înseamnă *arzător* sau cei ce *ard*. Descoperirea divină îi arată ca servi pe tronul lui Dumnezeu în templul Său de judecată, și ei sunt întrebuințați spre a curăți sau a îndepărta pângărirea întocmai ca prin foc. Ei declară sfințenia lui Dumnezeu, și au fost întrebuințați să prezică că tot pământul va fi umplut cu gloria lui Iehova. — Isaia 6:1—7.

Ingeri în mod literal înseamnă *soli*. Aceasta arată nu numai pe purtătorii mesagiului lui Iehova, ci deasemenea și pe ambasadorii (trimișii) cerești, trimiși în interes de serviciu. Cel pus ca șef sau primul peste un corp de ingeri trebuia să fie un *arhanghel* în rang. Toți aceștia sunt fii spirituali, nevăzuți omului și mai înalți decât omul în formă de viață și organism. Despre creațiunea lui Dumnezeu a ingerilor este scris: „Din vânturi îți faci soli, și din flăcări de foc slujitori (Cel ce își face ingerii Săi spirite ; slujitorii Săi o flăcără de foc, *traducere engleză*)”. — Psalm 104:4 ; E-vrei 1:7:

Toți aceștia sunt creaturi strălucitoare și glorioase. Prin urmare ei sunt asemănați în Scriptură stelelor, pe cari omul le privește pe ceruri. Ei erau toți fii ai lui Dumnezeu, deoarece primară viața dela Iehova și prin singurul Său Fiu născut, Cuvântul. Cuvântul a fost adus mai întâi în existență, în dimineața creațiunii. Apoi, pe când creațiunea era încă în dimineața ei, Iehova împreună cu Cuvântul Său, creă un alt fiu spiritual

glorios, numit *Heylel*, ceea ce înseamnă *cel ce strălucește, steaua zilei*, sau *Lucifer*. Fiind unul dintre cei mai de timpurii fii ai lui Dumnezeu, el este numit un „fiu al zorilor“. (Isaia 14:12). Cuvântul și Lucifer par să fi fost cei doi descriși ca „stelele dimineții“.

Până în această vreme în istoria universală, totul era bucurie, pace, și activitate constructivă, prin tot regatul de creaturi cerești a lui Iehova. Darea de seamă, la Iov 38:7, descrie o ocaziune de cântare și de strigăte de bucurie printre ei: „Când stelele dimineții izbucneau în cântări de bucurie, și când toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie“.

Toți glorioși fii spirituali ai lui Iehova, erau aranjați într'o ordine și numiți să îndeplinească anumite îndatoriri, ca să lucreze în armonie unul cu altul, fără vrajbă și frecătură. Prin aceasta toți trebuiau să lucreze împreună, fără confuzie, pentru ducerea la îndeplinire a scopului drept și sfânt al Creatorului lor, Iehova. Astfel aranjați și împărțiți în „tronuri, sau domnii, sau principate, sau puteri“, ei compuseră partea cerească a unei organizațiuni universale, organizațiunea lui Iehova, peste care El domnește suprem ca 'Rege vecinic'. (Ieremia 10:10). Toți erau supuși lui Iehova, Capul Suprem. Chiar și Cuvântul, care deveni Isus Christos, era supus Tatălui: „Capul lui Christos este Dumnezeu.“ (1 Corinteni 11:3 ; 15:28). Singurul Fiu născut și toți ceilalți fii spirituali ai lui Dumnezeu, se închinau lui Iehova ca Dumnezeu Cel Prea Înalt și Îmbătrânit ca eternitatea. „Și un Îmbătrânit de zile a șezut jos. Haina Lui era albă ca zăpada și părul capului Lui era ca niște lână curată ; scaunul Lui de domnie era ca niște flăcări de foc, și roatele Lui ca un foc aprins. Un râu de foc curgea și ieșea dinaintea Lui. Mii și mii de slu-

jitori Ii slujeau, și de zecemii de ori zece mii stăteau înaintea Lui.” (Daniel 7:9, 10). Binecuvântată este partea lor de a privi frumusețea majestății lui Iehova și de a fi slujitorii Săi sfinți !

CAPITOLUL IV

CREAREA PĂMÂNTULUI

MINUNI care întrec cunoștința și înțelegerea, au fost făcute de către Marele Dumnezeu și Creator pentru folosința, bucuria și plăcerea fiilor Săi sp rituali în ceruri. Iubitul și singurul Său Fiu născut era cu El în aceste mari lucrări de creare, și fiecare nouă creațiune proaspătă a făcut ca toate creaturile vii să laude și să adore pe Cel Atotputernic, „care face lucruri mari și nepătrunse, minuni fără număr.“ (Iov 9:10). Iehova Dumnezeu și „meșterul“ Său, Cuvântul, erau Marele Puteri, și sub Ei organizația universală de creaturi spirituale, serafimi, cherubimi și îngeri, trăiau, se mișcau și serveau scopul lui Dumnezeu cu supunere perfectă și întru totul spre gloria Sa. — Roman! 13:1.

Apoi înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri, a fost extinsă la acele ceruri spirituale prin începerea unei noi forme de creațiuni, creațiunea materială. Existau adâncimi întinse, nepătrunse ale spațiului, și la porunca lui Dumnezeu, puternicul Său Fiu, Cuvântul, începu să le înfrumusețeze cu uimitoare lucruri materiale. „Cerurile au fost făcute prin cuvântul Lui, și toată oștirea lor prin suflarea gurii Lui. Căci el zice, și se face; și ce poruncește se înfăptuiește“. (Psalm 33:6, 9, A.R.V.). Au fost formate glorioase spirale nebuloase (nouri grei) și grupe de stele strânse împreună în formă de glob, sorți cu planetele și cometele lor, spre a se mișca împrejurul soarelui lor într'o orbită bine definită, toate împreună, miliarde de căi a laptelui, sau constelații de stele. Vederea Atotputernicului Creator putea cuprinde cu privirea frumoasa priveliște, și aceasta s'a făcut în

perfectă armonie cu voința Sa de necombătut. Nu exista niciun haos sau confuzie, ci toate aceste corpuri cerești se mișcau în ordine și cu regularitate, după cum mâna Marelui Făcător a tuturor lucrurilor le-a ordonat aceasta. Formarea fiecărui corp ceresc mergea înainte în conformitate cu legea fixată de Dumnezeu pentru el. Creatorul prin Cuvântul Său ținea în puterea Sa toate lucrurile create, în formare și în dezvoltare. Forța Sa nevăzută, pe care Biblia o numește „spiritul lui Dumnezeu”, a fost trimisă de El să lucreze și să îndeplinească voința Sa față de toate aceste creațiuni neînsuflețite în întinderile nemărginite ale spațiului.

Acolo, în locuri hotărâte, erau corpurile cerești Aș, Cesil, Cimah și Mazzaroth, pe cari oamenii le-au numit în mod greșit Arcturus sau Ursul Mare, Orion, Pleiadele sau Cloșca cu puii și zodiacul, după numele dumnezeilor falși sau a demonilor. — Iov 9:9 și 38:31, 32.

La acest punct, prima carte a Sfințelor Scripturi, începe darea ei de seamă de necomparat și în conformitate cu adevărul: „La început Dumnezeu creă cerurile și pământul.” (Genesa 1:1, A.R.V.). Dacă masa de materie din care este compus acest pământ a fost sau nu ruptă la început din soarele arzător, în jurul căruia se învârtește, și exact cu cât timp înainte ca masa pământului să fi fost formată, darea de seamă divină nu spune. De aceea darea de seamă scripturală care urmează, în Genesa, capitolul 1, nu descrie crearea masei pământului în sine, ci ordonarea și pregătirea acesteia pentru scopul final al Creatorului lui.

Ce era și este acel scop final? Răspunsul Creatorului este răspunsul adevărului, adevăr care eliberează mintea și inima omului de orice teamă cu privire la destinul pământului pe care-l locuim: „Căci așa vorbește Iehova, care a creat cerurile, Dumnezeu care a format

pământul și l-a făcut, care l-a stabilit și l-a creat nu ca să fie pustiu, ci l-a format ca să fie locuit: Eu sunt Iehova; și nu este altul". (Isaia 45:18, A.R.V.). „O generațiune trece, și altă generațiune vine, și pământul rămâne vecinic în picioare. Soarele răsare, apune și aleargă spre locul de unde răsare din nou". (Eclesiastul 1:4, 5). „Pământul, pe care l-a întemeiat pe veci". — Psalm 78:69.

Pregătirea pământului și aranjarea lucrurilor de pe el, pentru a putea fi locuit, darea de seamă a Creatorului o împarte în șase perioade de lucru. Aceste șase perioade sunt urmate de o perioadă de odihnă sau sabbat în legătură cu lucrările pământeste, dar nu un sabbat în legătură cu alte părți ale universului și cu activitatea de acolo. Acea perioadă de odihnă a lui Dumnezeu în legătură cu pământul, continuă încă, după cum arată o comparație a Cuvântului Său la Genesa 2:1—3 și Psalm 95:7—11 precum și Evrei 3:15—19; 4:1—11. Deja, aproape șase mii de ani din acea odihnă mare sau sabbat al lui Dumnezeu au trecut, și Cuvântul Său ne asigură în mod hotărât că o altă mie de ani din aceasta este în curs. Deaceea, această mare zi de odihnă a Creatorului, în legătură cu pământul, pare să fie de circa șapte mii de ani de lungă. Această a șaptea „zi" fiind de o asemenea durată, este înțelept să presupunem că fiecare din cele șase zile de lucru erau la fel de lungi, și toate la oaltă însumează o perioadă totală de patruzeci și două de mii de ani.

Darea de seamă despre crearea pământului, fiind în legătură cu lucruri de dinaintea existenței omului, este așadar inspirată de Dumnezeu. Dumnezeu întreabă pe om: „Unde erai tu când am întemeiat pământul? Spune, dacă ai pricepere... când stelele dimineții cântau împreună, și toți fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de bucurie? Cine a închis marea cu porți, când s'a arun-

cat din pânțelele mamei ei? Când i-am făcut haina din nori, și scutece din întunec.“ (Iov 38:4—9). „Care face îngerii Săi spirite; slujitorii Săi o flacăra de foc: care puse temeliiile pământului, ca în veci să nu se clatine. Tu îl acoperisei cu adâncul cum l-ai acoperi cu o haină; apele stăteau pe munți“. (Psalm 104:4—6). Aceasta și alte declarațiuni scripturale mărturisesc în unire că sfera pământescă era altădată înfășurată într-o boltă de apă și alte materiale, cari atârnavu deasupra suprafeței globului. Mari legături sau inele de acest fel acopereau pământul și ascundeau fața lui de vedere.

La început, pământul era o massă de materie arzătoare. În această stare incandescentă (încălzire până la alb) el scânteia întocmai ca un soare mic, întocmai ca o stea. Mări nu puteau exista pe suprafața pământului atunci, ci toată umezeala a fost aruncată sub formă de vapori și hidrocarburile lui au fost evaporate, iar metalele și mineralele au fost sublimat și aruncate departe, în spațiu, împrejurul sâmburelui pământului arzător, în f. erbere. Din cauza rotației pământului în jurul axei sale, această materie aruncată în spațiu, s'a format în mod treptat în inele mari în jurul Equatorului acestuia, unde forța centrifugală a pământului în rotație, era cea mai puternică. Totuși, puterea gravității (de atracție) a pământului ținea inelele în vecinătatea Equatorului pământului. În conformitate cu densitatea și gravitatea specifică a materialelor aruncate în spațiu de către pământul topit, ele se formară în inele de apă amestecată cu substanțe minerale, cel mai dens și mai greu fiind cel mai apropiat de sâmburele pământului, următorul în ordinea greutății fiind imediat după el, și așa mai departe, cel mai ușor, compus aproape numai din apă curată, fiind aruncat la depărtarea cea mai mare de sâmburele pământului. Astfel, a existat un sistem

inelar¹, și toate acestea apăreau în ochii lui Dumnezeu întocmai ca o roată mare, cu roți înăuntrul altor roți, și cu pământul topit însuși ca butucul sferic (rotund) al lor. Formarea era exact asemănătoare aceleia a planetei, pe care astronomii o numesc „Saturn“ și care are încă un sistem inelar în jurul ei, trei inele concentrice (cu acelaș centru) cari se învârtesc încă și astăzi în jurul Equatorului ei.

Planeta Saturn progresa spre finala formă creatoare, în conformitate cu aceleași legi divine cari au guvernat pământul în primele lui perioade de creare. Aparența tinde spre concluziunea că aceste inele sunt compuse din mici particule de zăpadă înghețată. Cu ajutorul unui telescop este dovedit nu numai că Saturn are inele, ci că în jurul sferei sunt brâuri de diferite lățimi și străluciri, și acestea sunt pe diferite latitudini deasupra și dedesuptul Equatorului lui Saturn. Cu toate acestea, la polii săi Nord și Sud, nu există bolte de nouri, ci poliș sunt descoperiți. Acolo brâurile de nouri cad, acelea fiind ținuturile celei mai mici rezistențe față de forțele de atracțiune. Asemenea brâuri sunt făcute din inelele dela Equator, cari cad unele după altele și apoi se împrăștie spre a forma brâuri, fie de o parte fie de alta a Equatorului. Fiecare din aceste brâuri de nouri, se învârtesc în jurul lui Saturn cu iuțeala specifică, proprie a planetei, încetinindu-și viteza în mod treptat, pe măsură ce se apropie de regiunea polară. Nevăzută înăuntrul și dedesuptul acestor brâuri de nouri, planeta Saturn însăși se învârtește în jurul axei sale, întocmai ca un sâmbure central cu propria ei viteză, încă nemăsurată.

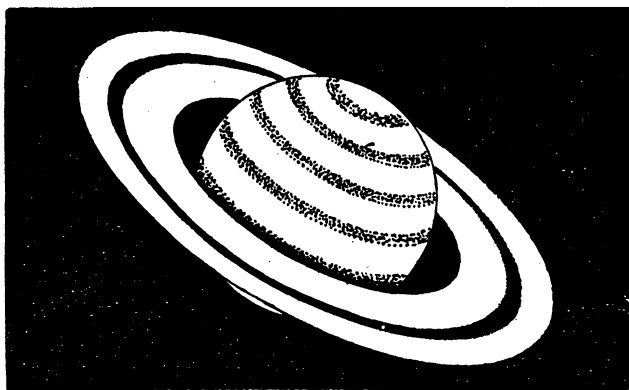
Tot la fel au stat lucrurile și cu pământul în epoca timpurie a acestuia. Pe măsură ce acesta se răcea, cel

---

¹ Vezi cartea *Sistemul inelar al pământului* de Isaac N. Vail (1886).

mai apropiat și mai greu dintre inelele sale, se prăbușea mai întâi spre Equator. Dar forța centrifugală a pământului împiedeca căderea acestuia pe suprafața pământului, și inelul se lățea și se împrăștia întocmai ca un brâu, o parte spre Nord și altă parte spre Sud. Inel după inel se prăbușea, și brâu după brâu se forma. Brăurile se mișcau spre polul Nord și Sud și acolo, în cele din urmă, cădeau asupra pământului însuși. La punctele polare de cea mai mică rezistență, gravitatea pământului atrăgea fiecare brâu, îndată ce atingea un asemenea punct slab, și apele și prețioasele lor comori luau forma unei cascade (căderi de apă) asemănătoare Niagarei. Atingând pământul, masele de ape asemenea unui potop, măturau totul în calea lor, asemenea unei inundații înspăimântătoare, dela poli spre Equator, târînd cu ele și bogăția lor de metale și minerale, împreună cu gheața. Prin aceasta, suprafața pământului, în proces de răcire, a fost mult îmbogățită.

Intr'o anumită perioadă, apoi, suprafața pământului,

cu excepția aceleia a polilor, era cu totul acoperită de o boltă de brăuri conținând minerale și apă, ca și cum ar fi fost înfășurată în scutece, care atârnavă sus împrejurul globului pământesc. Existau încă o serie de inele cari pluteau în înălțime la Equatorul lui, și astfel apariția planetei noastre era atunci asemenea aceleia a lui Saturn în prezent, ale cărui inele ating dimensiunea de 275.000 de kilometri în diametru. Pământul a atins această fază a dezvoltării inelare și de acoperire mult mai repede decât Saturn, deoarece, fiind un corp mai mic, s'a răcit mult mai repede și vaporii săi s'au condensat mai curând. Nici o formă de continent nu se arăta atunci pe pământ, dar exista apă direct în sânul pământului, precum și un adânc de ape care plana sus în înălțime. Apoi, forța sau „spiritul“ nevăzut al lui Iehova se purta deasupra acelor ape exterioare, mișcându-se pe fața din afară sau pe suprafața acestora. „Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întunec, și spiritul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor.“ — Genesa 1:2.

Intrucât pământul acum se răcise și se întărise, nu mai strălucea mai mult asemenea unei stele, ci era întunecos. „Dumnezeu a zis: Să fie lumină! și a fost lumină. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; și Dumnezeu a despărțit lumina de întunec. Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunecul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua întâi.“ — Genesa 1:3—5.

Aceasta nu era o oarecare lumină electrică, creată de pământ însuși, altfel aceasta ar fi strălucit de jur împrejurul pământului în acelaș timp și nu ar fi fost o despărțire între lumină și întunec. De unde venea deci lumina? Dela soare, care fusese creat din timpuri necunoscute, înaintea mititei noastre planete pământul din sistemul solar.

Lumina soarelui strălucea numai pe suprafața de deasupra a boltei înghețate sau de apă, sus în înălțime și împrejurul pământului. Numai jumătate din această boltă primea lumina soarelui în acelaș timp, cealaltă jumătate fiind întoarsă dela soare, era în întunec. Dar, întocmai ca și pământul din lăuntru boltei, și bolta în formă de brâu se învârtea în jurul axei pământului. Astfel, exista o despărțire între zi și noapte. Cu toate acestea, lumina soarelui nu pătrundea prin acele brăuri ale boltei și prin urmare nu atingea suprafața pământului însuși sau în mod direct apele cari erau pe pământ. Bolta de brăuri era în mod practic opacă (prin care nu pătrundea lumina), și între ele și pământ spațiul despărțitor era înțesat cu carbon, mai rău decât o „negură asemănătoare supei de mazăre“ în Londra. Să se observe deasemenea, că în descrierea acestei prime zile, cât și a tuturor următoarelor zile de creare, Dumnezeu, Creatorul, pune seara înaintea dimineții. El începe fiecare zi de creare de șapte mii de ani, cu prioadă de seară. Seara, forma finală a viitoarelor lucruri stabile, este văzută prima dată numai într'un contur turbure, dacă totuș se vede; și apoi deveni mai clar și, în cele din urmă, pe deplin clar, la punctul culminant sau în „dimineța“ zilei.

„Și Dumnezeu a zis: Să fie întindere (firmament) între ape, și ea să despartă apele de ape. Și Dumnezeu a făcut întinderea, și ea a despărțit apele cari sunt dedesubtul întinderii de apele cari sunt deasupra întinderii. Și așa a fost. Dumnezeu a numit întinderea cer. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineță: aceasta a fost ziua a doua.“ (Genesa 1:6—8). Aceasta pare să însemneze o limpezire într'o anumită măsură a întinderii dintre apele sub cari era îngropată suprafața pământului și brăurile de apă atârinate deasupra pământului. Firmamentul sau „cerul“, nu ținea brăurile în formă de boltă în înălțime, ci întemeierea firmamentului, însem-

na o clară separațiune între asemenea ape de sus și cele dedesupt. În acest firmament trebuiau să zboare creaturile înaripate cari urmau încă să fie create, și în care mai târziu însuși omul trebuia să pătrundă cu balonul, avionul și racheta. La încheierea celei de a doua zi de creare, lumina dela soare încă nu pătrunsesse prin boltă și prin urmare nu atinsese firmamentul. Totul era încă întunecos acolo.

„Dumnezeu a zis: Să se strângă la un loc apele cari sunt dedesubtul cerului, și să se arate uscatul! Și așa a fost. Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar grămada de ape a numit-o mări. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun“. (Geneza 1:9, 10). Astfel, la începutul celei de a treia zi de creare de șapte mii de ani, existau mari turburări în interiorul pământului, pricinuite foarte probabil de căderea mai multor brâuri ale boltei la poli pământului și supunerea acestuia unei noui greutate și presiuni. Cu orice preț, puterea conducătoare a lui Dumnezeu era activă, și formele uscatului au fost forțate să iasă la iveală pe suprafața pustiei de apă de până aci. Continente uriașe și insule au apărut la suprafață. Ele erau goale și lipsite de orice vegetație sau viață vegetală.

„Apoi Dumnezeu a zis: Să dea pământul verdeață, iarbă cu sămânță, pomi roditori, cari să facă rod după soiul lor și cari să aibă în ei sămânța lor pe pământ. Și așa a fost. Pământul a dat verdeață, iarbă cu sămânță după soiul ei, și pomi cari fac rod și cari își au sămânța în ei, după soiul lor. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineată: aceasta a fost ziua a treia“. (Geneza 1:11—13). Nu exista evoluție sau dezvoltare a unei forme sau specialități de viață vegetală prin schimbări nehotărâte, neclare, într-o altă formă de viață vegetală. Înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri creă

mulțimea de forme hotărâte a plantelor și vegetației, fiecare purtând sămânță în ea, spre a se reproduce și a continua propriul ei soi neschimbat. Toată această aducere în existență a primelor forme a vieții vegetale avu loc în întunecul care încă acoperea firmamentul de deasupra pământului și înăuntrul densei bolți de apă.

„Dumnezeu a zis : Să fie niște luminători în întinderea cerului, ca să despartă ziua de noapte; ei să fie niște semne cari să arate vremile, zilele și anii ; și să slujească de luminători în întinderea cerului, ca să lumineze pământul. Și așa a fost. Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători, și anume : luminătorul cel mai mare ca să stăpânească ziua, și luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea ; a făcut și stelele. Dumnezeu i-a așezat în întinderea cerului, ca să lumineze pământul, să stăpânească ziua și noaptea, și să despartă lumina de întunec. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață : aceasta a fost ziua a patra.” (Genesa 1:14—19). Aceasta nu zice sau nu înseamnă că de abia în decursul celei de a patra zi de creare a făcut Dumnezeu soarele în jurul căruia se învârtește, și făcu deasemenea satelitul pământului, luna, precum și stelele mult mai depărtate, vizibile cu ochiul liber. Aceste corpuri cerești existau cu mult înainte de cea de a „patra zi” a pământului început. Dumnezeu le făcuse și le atârname în spațiu, la distanțe uriașe, dincolo de inelele și bolta care se învârtea în jurul pământului, și deaceea sus, deasupra firmamentului sau „cerului”, care împrejmuia pământul, „ceruri” cari despărteau apele de pe pământ de cele de sus.

Acum, cu toate acestea, pentru prima dată lumina soarelui, a lunii și a stelelor, apăru pe firmamentul cerului pământului și această lumină pătrunse pe suprafața uscatului și a mărilor pământului însuși. Evident, că în

acest timp, mai multe dintre brâiele greu încărcate cu apă ale bolții atinseseră polii și se prăbușiră inundând temporar întregul pământ și ștergând orice urmă de viață a plantelor. După ce aceste potopuri se potoleau, mai multe plante răsăreau și acopereau cu verdeață suprafața uscatului, ieșit afară din apă. Brâul bolții, care se prăbuși în decursul celei de a patra zi, lăsă numai inelele cele mai ușoare și din cea mai curată apă să năvălească spre Equator și să se împrăștie spre Nord și spre Sud, întocmai ca un cort sau boltă peste pământ. Această boltă apoasă care rămase, era transparentă. Ea lăsă prin urmare lumina soarelui, a lunii și a stelelor, de departe din afară, să străbată prin ea, și lumineze firmamentul, întinderea aerului, care devenise acum în mod relativ liber de carbon. Efectul acesteia era să producă pe pământ o stare asemănătoare unei sere încălzite sub bolta lui transparentă. Aceasta era foarte favorabilă creșterii abundente a vieții plantelor, până chiar în regiunile polare de Nord și de Sud, în intervalele dintre căderea brăurilor (inelelor) bolții.

Datorită bolții apoasă, care încă mai acoperea pământul deasupra firmamentului, conturul definit al soarelui, al lunii și al stelelor, nu putea fi văzut pe suprafața pământului. Numai lumina lor, împrăștiată peste tot, străbătea prin boltă. Pe măsură ce timpul trece, bolta va deveni foarte subțire, nemijlocit deasupra Equatorului, și lumina soarelui va pătrunde prin ea, și va fi refractată cu o strălucire neobișnuită. Ce creaturi vor locui acum pământul?

SUFLETE ANIMALE

Darea de seamă biblică sună: „Dumnezeu a zis: Să mișune apele de viețuitoare (suflete vii, *Rotherham*), și să sboare păsări deasupra pământului pe întinderea ce

rului. Dumnezeu a făcut peștii cei mari (monștrii mării, Rotherham), și toate viețuitoarele cari se mișcă și de cari mișună apele, după felul lor ; a făcut și orice pasăre înaripată după felul ei. Dumnezeu a văzut că erau bune. Dumnezeu le-a binecuvântat și a zis : Creșteți, înmulțiți-vă, și umpleți apele mărilor ; să se înmulțească și păsările pe pământ. Și a fost seară și a fost dimineață : ziua a cincea“. — Genesa 1:20—23.

Cuvântul lui Dumnezeu al adevărului, așa după cum este citat mai sus, dovedește existența sufletelor pământești, cu mii de ani înainte de apariția omului. Darea de seamă inspirată a lui Dumnezeu numește monștrii mărilor și alte creaturi maritime, și deasemenea și păsările, „suflete vii“, deoarece ele trăiau și aveau o măsură de inteligență. În textul original ebraic al Bibliei, această expresie este *nephesh chayyah*, exact aceeași expresie care este aplicată omului de către Creatorul său. Ținând acest adevăr în minte, vom ajuta pe studentul cuvântului lui Dumnezeu să devină liber de marea confuzie și întunecime religioasă cu privire la această întrebare : Ce este un suflet uman, și poate el muri întocmai ca animalele inferioare ?

În decursul acestei a cincea zi de creare, probabil că a avut loc o cădere a altor brâuri ale bolții apoase la poli, având ca rezultat de astă dată nimicirea vieții animalelor sau a creaturilor de către apele înghețate, unele forme de viață animală fiind șterse și cari nu există astăzi. Acest proces de nimicire, împreună cu ridicarea ulterioară a scoarței pământului, era, fără îndoială, responsabil pentru acele mari depozite de piatră de var cunoscute ca „cimitire de scoici“. Cu toate acestea, deoarece această a cincea zi era de mii de ani de lungă, noi forme de viață de creaturi vor fi produse de către puterea divină, după fiecare astfel de potop.

Ultima zi lucrătoare era acum sosită. „Și Dumnezeu a zis: Să dea pământul viețuitoare (suflete vii, *Rotherham*) după soiul lor, vite, târfitoare și fiare pământești, după soiul lor. Și așa a fost. Dumnezeu a făcut fiarele pământului după soiul lor, vitele după soiul lor și toate târfitoarele pământului după soiul lor. Dumnezeu a văzut că erau bune“. — Genesa 1:24, 25.

Ce forme sau soiuri de suflete animale urmau să fie create mai întâi în această a șasea zi de creare, nu este spus. Fără îndoială, unele forme ale căror fosile sau resturi petrificate au fost găsite fixate adânc în pământ, au fost distruse de către brăiele cari au căzut ulterior din boltă și de către inundațiile rezultate, cari se prăvăliau dela poli, întocmai ca valurile mării. Ziua de creare nefiind de douăzeci și patru de ore, ci de mai multe mii de ani, puterea lui Iehova va umple din nou pământul cu viață animală de același soi sau de soiuri noi. Aceasta era fără îndoială după ultimul din aceste potopuri pustiitoare, în a șasea zi, când se aplică descrierea din Genesa 2:4.—6: „Iată istoria cerurilor și a pământului, când au fost făcute. În ziua când a făcut Iehova Dumnezeu un pământ și ceruri, nu era încă pe pământ nici un copăcel de câmp și nici o iarbă de pe câmp nu încolțea încă: fiindcă Iehova Dumnezeu nu dăduse încă ploaie pe pământ și nu era nici un om ca să lăcreze pământul. Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată suprafața pământului“.

CAPITOLUL V.

SUFLETE UMANE CREATE

DUMNEZEU făcu pământul spre a fi locuit de către om. A șasea zi de creare se încheia. Capodopera creațiunii pământești a lui Dumnezeu urma încă să vină, spre a prezida peste toate creaturile animale și să facă aceasta după chipul lui Dumnezeu, care prezidează peste toată creațiunea. În acest scop, această capodoperă (lucrare de maestru) pământească, trebuia să fie mai inteligentă decât animalele supuse ei... Aceasta trebuia să fie în asemănarea Creatorului posedând măsura necesară de înțelepciune, putere, iubire, și justiție. Din nou Domnul Dumnezeu întrebuiță pe singurul Său Fiu născut, Cuvântul, ca pe un meșter, și Lui îi vorbi Iehova Dumnezeu când, în cele din urmă, era gata să aducă în existență culmea creaturilor Sale pământești. „Apoi Dumnezeu a zis: Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră, el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele cari se mișcă pe pământ. Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut. Dumnezeu i-a binecuvântat, și Dumnezeu le-a zis: Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul, și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.“ (Genesa 1:26—28). Aci Creatorul dădu omului și soției sale un mandat cu privire la pământ. Mandatul cuprindea mai mult decât a fi după chipul lui Dumnezeu prin exercitarea domniei peste întreg pământul și peste creaturile lui vii. Dumnezeu prin „meșterul“ Său făcuse prima pereche de oameni prin puterea Sa directă. El nu

va mai face niciunul din ei în mod direct. El le dăruie puterea de a reproduce soiul lor prin unire de căsătorie; ceea ce nu este cazul la îngeri, cari „nici nu se însoară, nici nu se mărită“, ei toți fiind creațiunile individuale ale lui Dumnezeu prin Cuvântul Său. Prin urmare cea mai responsabilă parte a mandatului divin către omul perfect și către femeia perfectă, era să „crească și să înmulțească“ propriul lor soi omenesc și să umplă pământul cu urmași în asemănarea lui Dumnezeu.

Marele Ingrijitor favoriză această frumoasă pereche umană cu libertate de lipsă și cu libertate de teamă. Era belșug pentru toți, pentru om și pentru animal, deopotrivă. „Și Dumnezeu a zis: Iată că v'am dat orice iarbă care face sămânță și care este pe fața întregului pământ, și orice pom, care are în el rod cu sămânță: aceasta să fie hrana voastră. Iar tuturor fiarelor pământului, tuturor păsărilor cerului, și tuturor vietăților cari se mișcă pe pământ, cari au în ele o suflare de viață, le-am dat ca hrană toată iarba verde. Și așa a fost. Dumnezeu S'a uitat la tot ce făcuse; și iată că erau foarte bune. Și a fost seară, și a fost dimineață: ziua a șasea.“ (Genesa 1:29—31). O perioadă de circa 42.000 de ani trecuse acum de când Dumnezeu zise cu privire la pământ: „Să fie lumină“. După toată lucrarea de pregătire a acelor mii de ani, iubitorul Creator Iehova dăduse omului și femeii un început care era „foarte bun“.

Dat fiindcă Iehova a pronunțat acest început a fi „foarte bun“, acesta nu era cu nimic mai prejos de un început perfect. Prin continuarea credincioasă a omului în executarea mandatului divin încredințat lui, lucrurile puteau rămâne perfecte pentru om în acea lume originală liberă, în care era creat omul. Ce altă lucrare a lui Iehova Dumnezeu era necesară în interesul omului?

Niciuna ; și astfel Creatorul a predat omului domnia pământului ca reprezentantul pământesc văzut al lui Dumnezeu. Lucrarea și privilegiile omului trebuie de aci înainte să continue în conformitate cu mandatul divin.

„Astfel au fost sfârșite cerurile și pământul, și toată oștirea lor. În ziua a șaptea Dumnezeu Și-a sfârșit lucrarea, pe care o făcuse ; și în ziua a șaptea S'a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse. Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfințit-o, pentru că în ziua aceasta S'a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise și o făcuse.“ (Genesa 2:1—3). Este o nebunie a cugeta că aceasta ar însemna că Atotputernicul Dumnezeu era ostenit sau obosit de lucrarea Sa pe această mică planetă a pământului și că după aceea El era obligat să Se odihnească pentru ca să Se refacă. „Nu știi ? N'ai auzit ? Dumnezeu cel vecinic, Domnul a făcut marginile pământului. El nu obosește, nici nu ostenește ; porocul Lui nu poate fi pătrunsă. El șade deasupra cerului pământului, și locuitorii lui sunt ca niște lăcuste înaintea Lui ; El întinde cerurile ca o mahramă subțire, și le lățește ca un cort, ca să locuiască în el“. (Isaia 40:28, 22). Deaceia, când Exodul 31:17 declară că „în ziua a șaptea S'a odihnit și a răsuflat“, aceasta înseamnă că El isprăvisse lucrarea pe care și-o propusese să o facă în legătură cu pământul, și El simți mulțumirea și bucuria înviorătoare a lucrării isprăvite. El se odihni, deasemenea, în cunoștința că nimic ce s'ar putea desvolta mai târziu nu ar putea să se așeze de-a-curmezișul sau să împiedece cu succes scopul Său cu privire la pământ. El va putea face față oricărei situații ce s'ar putea ivi, și va învinge-o.

Luna va împărți omului timpul în luni. Declarația din Genesa 2:1—3 nu spune că Dumnezeu împărți timpul pentru omul perfect și pentru femeia perfectă în perioa-

de de șapte zile și le porunci să observe o zi de odihnă sau o zi de sabat, fiecare a șaptea zi. Atât timp cât această pereche perfectă ar fi observat mandatul divin, ei s'ar fi odihnit în Creatorul lor și s'ar fi împărtășit de libertate de închinare și libertate de orice teamă și necaz, și prin aceasta ei s'ar fi bucurat de odihna saba-tului lui Dumnezeu, împreună cu El. Ei s'ar fi bucurat de un sabat perpetuu prin credință și ascultare față de El.

Darea de seamă despre crearea omului, dată în Genesa, capitolul unu, este una generală. Acea din capitolul doi, este una detaliată, complectând darea de seamă mai scurtă de sus. În acest al doilea capitol, numele lui Iehova apare pentru prima dată, deoarece de acum înainte numele Domnului Dumnezeu devine în legătură cu omul de pe pământ. Darea de seamă este foarte simplă și destăinuitoare în ce privește sufletul uman și cum a fost acesta creat. Să se studieze limbajul întrebuințat: „Și Iehova Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s'a făcut astfel un suflet viu“. — Genesa 2:7.

Să se observe că aci este întrebuințată aceeași expresie „suflet viu“ ca aceea în legătură cu animalele inferioare omului, când acestea au fost create. În textul ebraic expresia este *nephesh chayyah*. (Genesa 1:20, 21, 24, 30). Dumnezeu făcu creatura umană, omul, sau pe Adam, spre a fi un „suflet viu“ întrucât a creat întâi trupul uman și apoi suflând în el, nu un suflet, ci „suflarea de viață“, puterea de energie, și apoi a unit această forță de viață cu trupul. Un „suflet viu“ înseamnă o creatură vie; și pe pământ aceasta înseamnă o creatură care respiră în timp ce trăiește. Omul, sau Adam, era un suflet viu, întocmai ca și animalele inferioare, având un trup material și respirând atmosfera

firmamentului, aceeași pe care o respirau acele animale ; numai că omul, sau Adam, era de un rang mai înalt, având o formă dreaptă și fiind de o inteligență mult superioară. El era deci după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Sufletele animale inferioare mor. Poate sufletul uman muri ? Și dacă el poate muri, este totuși posibil pentru el ca sub împrejurări drepte să trăiască pe vecie ? Biblia dă răspuns.

În secțiunea pământului numită „Eden“, care înseamnă „plăcere“, și în partea de răsărit a acesteia, Iehova Dumnezeu plantă o grădină sau paradis, și puse acolo pe om, ca „să o lucreze și să o păzească“. Acesta era într-adevăr un loc plăcut, singurul loc pregătit în mod special pe pământ, și pomii și curgerile lui de apă susținătoare de viață, sunt pe scurt descrise în Genesa 2:8—15. Deși abia de scurt timp creat, Adam era pe deplin matur și perfect în statură, și el putea vorbi în mod inteligent. Creatorul lăsa pe Adam că facă cunoștința animalelor din grădină, pentruca el, ca unul care domnește peste ele, să poată să le pună nume. Să se citească cu grijă darea de seamă : „Domnul Dumnezeu a făcut din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului ; și le-a adus la om, ca să vadă cum are să le numească ; și orice nume pe care-l dădea omul fiecărei viețuitoare, acela-i era numele. Și omul a pus nume tuturor vitelor, păsărilor cerului și tuturor fiarelor câmpului ; dar, pentru om, nu s'a găsit niciun ajutor, care să i se potrivească.“ Genesa 2:19, 20, Roth.

Aici, darea de seamă întrebuițează din nou termenul „suflet viu“ pentru păsări și alte animale, același ca și cel întrebuițat în legătură cu omul perfect după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Animalele erau suflete muritoare și muriseră înaintea omului, fie datorită vieții mărginite sau datorită procesului de creare în operațiune încă desupra pământului, astfel ca căderea brău-

rilor bolții de deasupra firmamentului. Este și omul un suflet muritor? Adică, poate un suflet uman să moară? Trebuie el să moară în mod forțat, întocmai ca animalele de ordin inferior, sau poate el să supraviețuiască pe vecie? Este el nemuritor?

Răspunsuri potrivite acestor întrebări sunt descoperite în legea lui Iehova pentru Adam: „Domnul Dumnezeu a dat omului poruncă aceasta: Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din pomul cunoștinței b. nelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit.“ — Genesa 2:16, 17.

Aceasta dovedește că sufletul uman este muritor, chiar și atunci când omul este perfect și fără păcat, așa după cum era Adam la primirea acestei porunci a lui Dumnezeu. Dacă sufletul uman ar fi nemuritor, Dumnezeu nu ar fi putut zice că neascultarea omului față de legea lui Dumnezeu aduce pedeapsa morții asupra omului. Adam, creatura umană, era un suflet. El nu avea niciun suflet înlăuntrul lui, care să fie separat și deosebit de trupul său uman, și care ar putea exista independent chiar la eventuala descompunere a trupului uman. Dumnezeu, care făcuse sufletul uman prin unirea trupului pământesc cu suflarea de viață, putea să desfacă acel suflet, dacă acesta s'ar dovedi răsculător împotriva legii lui Dumnezeu. Atunci, acel suflet ar înceta de a mai fi. El ar muri, cu atât mai mult cu cât creatura vie, omul, care este suflet viu, ar muri. Așa sună Ezechiel 18:4, 20. — Psalm 104:29.

Nephesh, termenul Ebraic pentru suflet, este tradus deasemenea de multe ori cu *vieață* în Biblia Românească, indiferent dacă ea înseamnă viața unui animal, sau viața unui om. Prin urmare, dacă o creatură are *vieață*, se poate spune despre acea creatură că este un suflet viu

în ea. Spre exemplu, Genesa 1:30 sună : „Și tuturor fiarelor pământului, tuturor păsărilor cerului, și tuturor vietăților cari se mișcă pe pământ, în cari este un suflet viu“. (*Roth.*, și *A.R.V.* nota marginală). Deasemenea și 2 Regi 4:27 sună : „Sufletul ei este amărît înăuntrul ei.“ Când profetul Ilie a restatornicit în mod miraculos un copil la vieață, el zise lui Dumnezeu : „Fă să se întoarcă sufletul copilului în el“. „Și Domnul ascultă glasul lui Ilie, și sufletul copilului s'a întors în el, și a înviat“. — 1 Regi 17:21, 22.

Deoarece sângele care circulă înăuntrul vaselor sanguine este baza vieții umane și animale, vieața este spus a fi în sânge : „Carnea cu sufletul ei, cu sângele ei, să nu o mâncați ; și cu siguranță voi cere sângele sufletelor voastre“. (Genesa 9:4, 5, *Roth.*, marginală). „Căci sufletul trupului este în sânge. Vi l-am dat ca să-l puneți pe altar, ca să slujească de ispășire pentru sufletele voastre, căci prin sufletul din el face sângele ispășire.“ (Leviticul 17:11, *Roth.*, marginală). Prin urmare, vieața sau *sufletul*, nu poate să supraviețuiască și să existe ca o creatură inteligentă aparte de trup. După cum sângele vărsat din trup nu este mai mult, tot așa vieața sau sufletul nu există aparte de trup. Când forțele de vieață sunt despărțite de trup, *sufletul* sau creatura vie moare, și nu numai trupul.

Când Adam a fost avertizat de a nu mânca din fructul pomului oprît, sub pedeapsa cu moartea, Iehova Dumnezeu nu făcu nici o mențiune despre un loc al chinului conștient, fie temporar sau etern, după moarte. În toată darea de seamă divină despre creațiune, nu se spune nimic despre facerea unui „iad“ arzător de tortură, care ar fi fost prevăzut pentru chinuirea sufletelor umane. Niciun astfel de loc nu a existat vreodată, și ar fi odios (foarte neplăcut) pentru Iehova și nu în armonie cu înțelepciunea, dreptatea și iubirea Sa, ca El să

pregătească un asemenea loc vecinic de tortură pentru păcătoși. Pe de altă parte, este imposibil pentru păcătoși ca să fie trimiși într'un asemenea loc, deoarece la moarte sufletul păcătos moare și încetează de a fi. „Plata păcatului este moartea“. (Romani 6:23). Dacă după împărtășirea neascultătoare din fruct, Dumnezeu ar fi închis sufletul uman la moarte într'un iad de tortură, așa după cum este învățat aceasta de către religie, Dumnezeu ar fi schimbat pedeapsa anunțată prin instituirea unei legi *ex post facto*, o lege făcută după comiterea crimei. Totuși, Iehova zice: „Eu nu Mă schimb“. — Maleachi 3:6.

Fără ca Scripturile să fie răsucite, este văzut că sufletul uman este muritor și că Atotputernicul Dumnezeu poate să-l pună în moarte pentru păcat. Contrar învățaturii religiei, că sufletul uman este nemuritor, cuvântul lui Dumnezeu al adevărului învață clar: „Sufletul care păcătuiește, acela va muri.“ (Ezechiel 18:4, 20). Aceasta nu înseamnă, totuși, că sufletul uman nu ar putea trăi pe vecie pe pământ. De fapt, Dumnezeu Se îngrijește pentru om ca să locuiască și să trăiască în paradis pe pământ pe vecie, întrucât „a făcut să răsară din pământ tot felul de pomi, plăcuți la vedere și buni la mâncare, și pomul vieții în mijlocul grădinii, și pomul cunoștinței, binelui și răului“. (Genesa 2:9). Ce s'ar fi întâmplat dacă omul ar fi trebuit să se abțină pentru vecie de a mânca din fructul oprit al pomului cunoștinței binelui și răului, sau până ce Dumnezeu însuși ar fi ridicat prohibițiunea (oprirea) de deasupra pomului, după o îndestulătoare probă asupra omenirii? Adam și urmașii săi ar fi putut atunci să trăiască pe vecie pe pământ. De aceea, în timp ce era sub probă, dreptul lui Adam la viață vecinică era numai condițional, depinzând de ascultare. Fără îndoială că, după ce omenirea s'ar fi dovedit credincioasă și ascultătoare sub probă,

Dumnezeu ar fi condus pe om și la „pomul vieții din mijlocul grădini” și ar fi permis omului să mănânce din el, simbolizând și garantând astfel omului ascultător, încercat, dreptul la viață vecinică.

După facerea de cunoscut a legii ascultării, Dumnezeu dădu lui Adam o femeie, pentruca să se poată naște urmași umani. Dumnezeu prin cuvântul Său făcu pe Adam direct din elementele pământului; dar cu o coastă din partea lui Adam ca o bază, formă Dumnezeu o femeie perfectă, o femeie umană, pentruca ei amândoi să poată fi un trup. Atunci s'a întâmplat că Creatorul lor îi binecuvântă și le-a dat mandatul divin spre a „crește, a se înmulți și a umple pământul”. (Genesa 2:18—25; 1:28, *Roth.*). Ar fi greșit să se aplice perfectului Adam și Evei versetul din Evrei 9:27: „Și, după cum oamenii le este rânduit să moară o singură dată, iar după aceea vine judecata.” Acea scriptură a fost aplicată marelui preot Evreu în ziua de ispășire și, mai târziu, Antitipului acestuia. Cât privește pe Adam și Eva, a fost pusă înaintea lor o cale a ascultării, care să-i ducă la viață vecinică pe pământ. Cercetătorul Scripturilor inspirate poate, prin urmare, să descopere cât de neadevărat este catehismul religios, care, fără dovadă scripturală, zice: „Principalele binecuvântări intenționate pentru Adam și Eva, dacă ar fi rămas credincioși lui Dumnezeu, ar fi fost o stare continuă de fericire în această viață și glorie vecinică în cea viitoare.” Iehova Dumnezeu nu le-a dat nicio speranță într-o „viață viitoare” presupusă în glorie cerească. Pentru Adam și Eva era un caz, fie de a continua prezenta lor viață pe baza ascultării neîntrerupte față de Dumnezeu, sau moartea eternă pentru neascultare.

Adam și Eva trăiau pe pământ într-o lume liberă, deoarece nu exista niciun păcat sau nedreptate în ea. Ei aveau adevărul care face liber pe cel ce-l păzește.

Ei se închinau lui Dumnezeu în spirit și în adevăr în mijlocul paradisului deschis al Edenului. Ei nu aveau niciun fel de teamă chinuitoare, ci numai teama divină, care caută să evite displăcerea lui Dumnezeu. Lor nu li s'a dat nicio lege a celor zece porunci. Ei erau perfecți, deoarece 1 Timotei 1:9, 10 declară : „Căci știm că legea nu este făcută pentru cel neprihănit, ci pentru cei fărădelege și nesupuși, pentru cei nelegiuți și păcătoși, pentru cei fără evlavie, necurați, pentru ucigătorii de tată și ucigătorii de mamă, pentru ucigătorii de oa-

meni, pentru curvari, pentru sodomiți, pentru vânzătorii de oameni, pentru cei mincinoși, pentru cei ce jură strâmb, și pentru orice este împotriva învățaturii sănătoase“.

Niciun timp hotărît nu era stabilit pentru ei când să înceapă cu executarea acelei părți a mandatului divin cu privire la umplerea pământului cu urmașii lor. Ei nu erau hotărîți pentru moarte, și toată vecnicia era înaintea lor ; și nu exista pentru ei nicio obligație urgentă sau vreo grabă nepotrivită. Lucrând și îngrijind grădina, și exercitând stăpânire peste creațiunea animală mai joasă, își petreceau zilele lor într-o activitate veselă, interes neobosit și binecuvântare divină.

CAPITOLUL VI.

PIERDEREA LIBERTĂȚII

ADAM și Eva, reflectând în perfecțiunea chipului și asemănării Creatorului lor, erau pământești, partea văzută a organizațiunii lui Iehova Dumnezeu. Pe vremea aceea se putea vorbi despre om ca „Adam, care era fiul lui Dumnezeu“. (Luca 3:38). El și femeia sa erau o parte din familia universală a lui Dumnezeu din cer și de pe pământ. Credincioasele creaturi spirituale erau cerești, partea nevăzută a organizațiunii universale a lui Dumnezeu. Unii din aceștia a-vuseseră de-a-face cu omul perfect și cu femeia perfectă în Eden. Până la data când mandatul divin a fost dat acestei perechi de oameni, Dumnezeu a comunicat cu ei prin Cuvântul Său, singurul Său Fiu născut, căruia li ză-zisese El în ziua a șasea : „Să facem om, după chipul și asemănarea Noastră“. Și apoi prin Fiul Său, Dumnezeu dădu omului, bărbat și femeie, termenii mandatu-lui. Aceasta era mărturie credincioasă pentru ei și era legea adevărului. Era o lege teocratică, deoarece ea exprima regula libertății pentru omenire.

Intr'o zi, eroarea invadează glorioasa grădină. Asemenea eroare nu era dela Fiul iubit al lui Dumnezeu, pentrucă El este cuvântul lui Dumnezeu, și totdeauna oeeace Dumnezeu rostește prin Cuvântul Său este credincios, demn de încredere, bazat pe fapte, și durabil, deaceea adevărat. Lui Adam și Evei le fusese dat adevărul și puteau combate eroarea, dacă ei se încredeau în cuvântul lui Dumnezeu cu credincioșie. Nu era de lipsă ca Dumnezeu să împiedece eroarea de a veni în legătură cu ei pentru a fi încercați. „Adevărul Său va fi scutul și pavăza ta“, și prin el ei puteau să-și apere libertatea.

(Psalm 91:4). Pătrunderea crorii trădă, prin urmare, prezența unui alt spirit care opera, nevăzut, în grădină. Cum s'a întâmplat aceasta?

„Șarpele era mai șiret decât toate fiarele câmpului, pe cari le făcuse Iehova Dumnezeu. Și el zise femeii: Oare a zis Dumnezeu cu adevărat: Să nu mâncați din toți pomii din grădină?”. (Genesa 3:1, 2; A.R.V.). Adam era plecat, și Eva era singură în acel timp. Nu creatura mută însăși, șarpele, a fost aceea care a vorbit astfel și a ridicat chestiunea cu privire la libertatea omului în grădină. Cineva era îndărățul șarpelui care vorbea astfel și în mod îndrăzneț, ridicând o chestiune de discuție cu privire la veracitatea (ceea ce este adevărat) și legalitatea legii lui Dumnezeu. Trebuie să fi fost o creatură spirituală nevăzută, care-și masca identitatea sa îndărățul acestei forme văzute a șarpelui, acel animal șiret care părea să aibă mai multă cunoștință și înțelepciune decât toate celelalte animale. Cine era acesta, care ar apărea ca un descoperitor de secrete vitale? Noi nu suntem lăsați în îndoială; răspunsul, la 2 Corinteni 11:3, 14, este: „Șarpele a amăgit pe Eva cu șiretlicul lui... și nu este de mirare, căci chiar Satan se prefăce într'un înger de lumină“. Dovezi pe mai departe arată spre Lucifer, fiul zorilor.

Această împrejurare ne atrage atențiunea asupra unui aranjament nevăzut lui Adam și Evei, care fusese stabilit peste pământ de către Creatorul lor. După încheierea celei de a șasea zi de creare, și după ce El dădu mandatul divin perechii umane în Paradis, Tatăl lor ceresc întemeie un protectorat peste ei, o organizațiune specială cerească, care să poarte în mod exclusiv grijă de ei. Această organizațiune nevăzută peste ei și mai înaltă decât ei, servea ca un *cer* special, până când Adam și Eva în domnia lor peste creațiunea animală, erau *pământul* văzut, vorbind în mod figurativ. Aceste două

părți, cea cerească și cea pământească, constituiau lumea originală peste acest glob terestru (pământesc). Era o lume curată, perfectă și liberă. Partea nevăzută sau cerească a acestei lumi era compusă din îngeri sfinți, cari erau așezați sub Lucifer, cherubimul care era răspunzător să fie totdeauna loial Tronului Divin și să-l susțină fără șovăire.

Amănuntele aranjamentului de mai sus, sunt date în părțile de mai târziu ale dării de seamă divine. Lucifer se puse pe lucru spre a se instala ca un rege ceresc și organizațiunea de sub conducerea sa asemenea unei stânci, asemenea „Tirului“, care înseamnă „stâncă“. Calea sa de acțiune dădu loc unui cântec funebru sau de jale împotriva lui, după cum urmează: „Ajunsesei la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune și desăvârșit în frumuseță. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu, și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonice, cu topaz, cu diamant, cu hrisolit, cu onix, cu iaspis, cu safir, cu rubin, cu smaragd, și cu aur; timpanele și flautele erau în slujba ta, pentru ziua când ai fost făcut. Erai un cherubim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu, și umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua, când ai fost făcut, până în ziua când s'a găsit nelegiuirea în tine“. — Ezechiel 28:11—15, A.R.V.

Calea lui Lucifer deveni „calea șarpelui pe stâncă“. (Proverbe 30:19). El observă închinarea pe care omul o acorda lui Dumnezeu, și Lucifer pofti acea închinare pentru sine însuși. Spre a întoarce pe om împotriva adevăratului și viului Dumnezeu, Cel Suprem, Lucifer trebuia să mințescă cu privire la El și trebuia să trezească egoism în om și apoi să se prezinte pe sine ca binefăcătorul strălucitor al omului. Atunci putu el, sub masca binelui și cu un strigăt prefăcut de libertate din

toate repartizările trebuințelor vieții, precum și libertatea privilegiilor de a-și îmbunătăți el însuși situația, să înșele pe om să calce dreapta și înțeleapta lege a lui Dumnezeu. După ce câștigă teama, recunoștința și închinare din partea omului, Lucifer voia să se ridice mai presus decât îngerii lui Dumnezeu și voia să se divinizeze ca un dumnezeu, asemenea lui Iehova Dumnezeu. Asemenea mândrie duce la nimicire, și un astfel de spirit îngâmfat duce la o cădere grozavă, asemenea unui copac mândru aruncat la pământ. Este scris în mod profetic la Isaia 14:12—14: „Cum ai căzut din cer Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor! Tu ziceai în inima ta: Mă voi sui în cer, îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu; voi ședea pe muntele adunării dumnezeilor, la capătul miază-noaptei; mă voi sui pe vârful norilor, voi fi asemenea Celui Prea Înalt.

Printr’o asemenea răscoală împotriva lui Iehova Dumnezeu și printr’o astfel de aspirație de a fi egal cu El sau chiar superior, Lucifer deveni orb cugetându-se că el s’ar face pe sine liber și independent. De fapt, totuși, el se robea pe sine unei ambiții trădătoare și deveni servul păcatului, trădării și răscoalei. Atotputernicul Dumnezeu permise lui Lucifer libertatea să apuce această cale, dar acel nelegiuit căzu în lațul minciunilor și religiei, al căror autor și inventator deveni el. Lucifer prin aceasta pierdu libertatea fiilor lui Dumnezeu, și a fost aruncat afară din organizațiunea universală a lui Iehova. El ajunse sub sentința nimicirii vecinice, de sub care nu poate să scape și care trebuie să fie executată la timpul hotărât.

Prezentând o față nevinovată și surprins, el întrebă pe Eva pentru ce nu mânca ea din pomul cunoștinței bine-lui și răului. „Femeia a răspuns șarpelui: Putem să

mâncăm din rodul tuturor pomilor din grădină. Dar despre rodul pomului din mijlocul grădinii, Dumnezeu a zis: Să nu mâncați din el, și nici să nu vă atingeți de el, ca să nu muriți.“ (Genesa 3:2, 3). Eva acceptase această declarație a adevărului dela bărbatul ei și observase avertismentul, pentruca să continue să trăiască. Ei nu duceau nici o lipsă și nu sufereau nimic ca un rezultat al reținerii de a mânca din fructul oprit; de fapt, mâncarea lui ar fi însemnat să sufere pierderea chiar a vieții însăși. Mai bine a trăi și a avea ceva, decât a muri și a pierde totul.

„Atunci șarpele a zis femeii: Hotărît, că nu veți muri: dar Dumnezeu știe că, în ziua când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii, și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.“ (Genesa 3:4, 5). Aceasta era direct o minciună, prima spusă vreodată, și ea făcea ca Iehova Dumnezeu să apară ca un mincinos. Acesta era primul păcat, și el consta din uciderea sau pierderea vieții primei perechi de oameni. Lucifer, prin această minciună și defaimă împotriva lui Dumnezeu, deveni *Diavolul* sau defăimătorul lui Dumnezeu. „Diavolul păcătuiește dela început“. „El dela început a fost ucigaș; și nu stă în adevăr pentrucă în el nu este adevăr, oricâteori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii“. (Ioan 3:8; Ioan 8:44). Numele bun al lui Iehova pentru adevăr, dreptate, neegoism și supremație ca Dumnezeu, veni acum în joc și trebuia de aci înainte să fie justificat, iar *Diavolul* dovedit ca un mincinos.

Declarația aceluia Șarpe vechiu, *Diavolul*, era o minciună cu privire la lucrurile divine și ea atinse atitudinea de închinare a creaturii. Deaceea exprimarea acelei minciunii ca un îndrumător în purtare și închinare, era introducerea religiei, spre a prinde în cursă și spre a îndepărta omenirea dela închinare lui Iehova Dumne-

zeu în spirit și în adevăr. Diavolul, de fapt, se străduia să se instaleze pe sine ca dumnezeu 'asemenea Celui Prea înalt', și el a căutat să deștepte în Eva și în bărbatul ei așteptarea că ei ar deveni „asemenea dumnezeilor”, ca *Elohim*, sau, „ca Dumnezeu”. (A.R.V.). Care persoană sinceră poate tăgădui că asemenea sistem de închinare și divinizare este religie? și că Diavolul era cel ce a introdus religia? Aceasta este religia, deoarece ea nu este închinare lui Iehova Dumnezeu, închinare pe care singurul Fiu născut al lui Dumnezeu, Cuvântul, o exercită. Religia este bazată pe cuvântul unei creaturi, mai degrabă decât pe cuvântul și poruncile adevăratului și viului Dumnezeu. Nimeni nu poate arăta vreo ceremonie sau formalism religios, pe care Adam și Eva le-ar fi practicat în Eden până la data aceea. În nevinovăție, ei urmau cuvântul și porunca lui Iehova Dumnezeu.

Religioniiști, cu toate acestea, vor arăta spre Iacob 1:26, 27, și vor zice: 'Nu numesc aceste texte adorarea lui Dumnezeu religie?' După unele traduceri englezești și românești ale textului grec original ar apare așa, deoarece ele sună astfel: „Dacă crede cineva că este religios, și nu-și înfrâneză limba, ci își înșeală inima, religiunea unui astfel de om este zadarnică. Religiunea curată și neîntinată, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, este să cercetăm pe orfani și pe văduve în necazurile lor, și să ne păzim neîntințați de lume”.

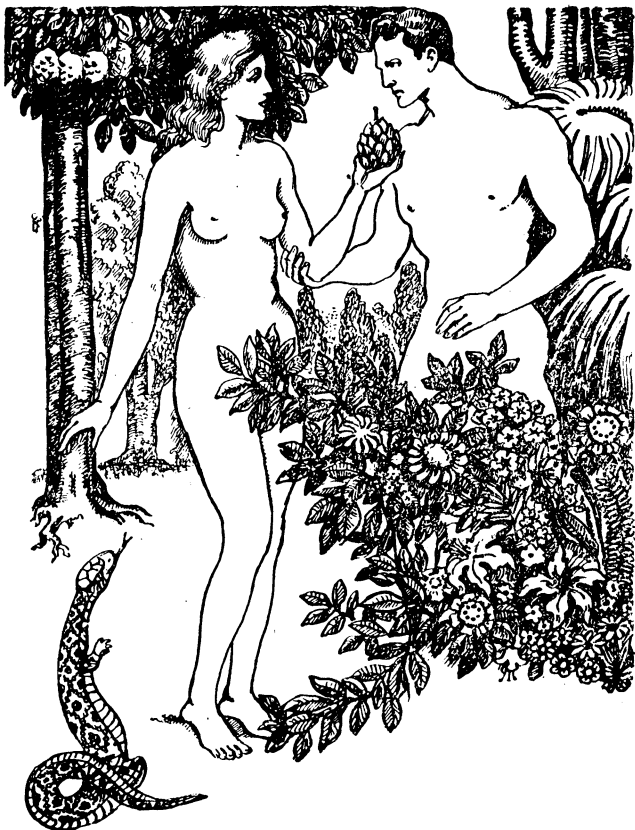
Examinarea acestor texte descopere că cuvântul grecesc tradus „religie”, este cuvântul *threskeia*, și „religios” este *threskos*. Aceste două cuvinte, cu toate acestea, nu au nici o legătură cu Tracii din vechea Grece, cari erau religioniști foarte superstițioși și închinători la diavolul și prin urmare inventatori ai misterele religioase. În schimb, *threskeia* se trage din cuvântul ebraic *darash*, care înseamnă a căuta, adică a căuta pe

Dumnezeu, ca la 1 Cronici 28:9 ; 2 Cronici 15:2 ; 17:4 ; Psalm 9:10 ; și în altă parte. Deaceea Versiunea Siriană, care este o traducere în limba vorbită de Isus Christos, redă *threskos* și *threskeia* în mod corespunzător ; și traducerea engleză a lui Murdock a Versiunii Siriane, redă Iacob 1:26, 27 după cum urmează : „Și dacă oarecineva cugetă că se închină lui Dumnezeu și nu-și înfrânează limba, ci îl înșeală inima ; închinarea sa este zadarnică. Pentru că închinarea care este curată și sfântă înaintea lui Dumnezeu, Tatăl, este aceasta : a vizita pe orfani și pe văduve în necazurile lor, și a se păstra pe sine nepătat de lume“. Versiunea lui Martin Luther a tradus *threskeia* cu *Gottesdienst*, sau *serviciul lui Dumnezeu*.

La Coloseni 2:18 Versiunea Autorizată sau Regele Iacob traduce *threskeia* cu *închinare*, dar la Fapte 26:5 cu *religie*, pe nedrept astfel, deoarece Pavel apostolul întrebuință acolo *threskeia* spre a înțelege *forma de închinare*. Este adevărat că religia, astfel după cum era practică de către Fariseii din vechime printre Evrei, este o formă de închinare, dar adorarea lui Dumnezeu în spirit și adevăr nu este religie. Adevărata închinare în spirit este dela Dumnezeu ; religia este dela adversarul lui Dumnezeu, care plănuiește să se facă pe sine „asemenea Celui Prea Înalt“. Cuvântul *religie* se trage din cuvântul latinesc *religio*, cuvânt care, chiar dela începutul întrebuințării lui, cu mult înainte de Christos, se aplica de către păgânii Latini din Italia, practicii lor de demonism sau religie. Va produce „mai multă religie“, după care se strigă acum, o lume liberă în epoca de după războiu ? Ca o concluziune potrivită, să se reflecteze asupra a ceace a cauzat lumii originale introducerea religiei.

Înainte de apariția doctrinelor religioase ale Diavolului prin șarpe, Eva nu simțise necesitatea libertății din nevoie. Trebuințele umane erau satisfăcute din belșug.

Acum, cu toate acestea, prin adoptarea propunerilor șarpelui, inima Evei se simți mișcată de egoism. Ea simțea că ar fi pierdut ceva, și că prin adoptarea doctrine-
lor religioase și urmarea lor, ea și bărbatul ei, ar deveni asemenea lui Dumnezeu, ar deveni liberi și de sine stă-

tători, neducând lipsă de nimic. „Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat și plăcut de privit, și că pomul era de dorit ca să facă pe cineva înțelept. A luat din rodul lui, și a mâncat; a dat și bărbatului ei, care era lângă ea, și bărbatul a mâncat și el“. — Genesa 3:6.

Cu privire la fapta lui Adam este scris, la 1 Timotei 2:13, 14: „Căci întâi a fost întocmit Adam, și apoi Eva. Și nu Adam a fost amăgit; ci femeia, fiind amăgită, s'a făcut vinovată de călcarea porunii“. Eva, deși formată mai pe urmă, o luă înaintea lui Adam și arată încăpățănare în păcat. Ea a fost înșelată în aceea că, după ce mănca, și-a dat seama că nu a primit ce așteptase, ci șarpele o amăgise. (Genesa 3:13, *Roth*. marginală). Totuși, egoismul ei încăpățânat și nesupunerea ei față de capul ei, față de bărbatul ei, o făcu părtașă la păcat.

Intrucât Adam nu a fost înșelat, el nu păcătui cu vreo speranță de a câștiga ceea ce promisese șarpele Evei, ci spre a o păstra pe ea pentru sine. El se învoi să calce legea împeună cu ea și să sufere aceeași soartă cu ea, mai degrabă decât să fie lipsit de ea. El o preferă pe ea în locul unei astfel de vieți pe care o cunoscuse înaintea creerii ei. Nici Adam și nici femeia sa, nu-și menținură integritatea, adică, supunerea sănătoasă, nepătată sau perfectă înaintea lui Dumnezeu. Adam, care era capul ei pământesc, o sprijini pe calea răscoalei, întrucât se alătură în greșala ei, și, prin urmare, răspunderea pentru păcat cade mai cu seamă asupra capului său. Starea viitorilor urmași ai săi era atinsă în primul rând de ceea ce făcu el, mai degrabă decât ceea ce făcu Eva. Dumnezeu putea să creeze o altă femeie perfectă pentru Adam, dacă ar fi fost necesar, pentruca mandatul divin de a umple pământul să poată fi dus la îndeplinire. De aceea, judecata divină declară: „Printr'un om a intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea“. — Romani 5:12.

Iehova Dumnezeu îi spusese lui Adam că, dacă nu va asculta „va muri negreșit”. Șarpele zise către Eva: „Hotărît că nu veți muri”. Pe contrazicerea religioasă a șarpelui împotriva cuvântului lui Dumnezeu, sunt bazate doctrinele nemuririi sufletului uman, a pedepsei temporară a membrilor bisericii într'un „Purgator” înflăcărat, și a chinurii vecinice a păcătoșilor neconvertiți într'un „iad” literal cu foc și cu pucioasă. Al cui cuvânt a fost justificat prin faptele cari urmară cu adevărat, sigur și demn de încredere, al lui Iehova sau al Davolului?

CAPITOLUL VII.

ELIBERARE PROMISĂ

IMPLINIREA mandatului divin de a se înmulți și a umple pământul cu niște urmași drepti, fusese prezentată omului perfect și femeii sale. Aceasta era o perspectivă îmbucurătoare. Acesta ar fi fost executat în împrejurări cari ar fi folosit urmașilor lor și ar fi slăvit pe Dumnezeu, îndeplinind scopul Său. Pe vremea când Lucifer era încă credincios, Dumnezeu îi dăduse o organizațiune specială de îngeri sfinți și așezase pe Lucifer peste aceștia, și toți aceștia constituiau un cer drept peste om și peste femeie în Eden.

Fiind „cherubim uns cu aripi întinse“, Lucifer era un suveran nevăzut peste ei, și sub dreapta lui suveranitate, mandatul divin urma să fie dus înainte spre marele lui rezultat: un pământ populat al Paradisului. Adam și Eva nu fuseseră autorizați să aducă în existență și să umple pământul cu copii imperfecti, nedrepti; dar, fiind perfecti și în asemănarea lui Dumnezeu, ei urmau să crească și să înmulțească soiul lor în dreptate, și astfel să umplă tot pământul cu oameni și femei asemănători lui Dumnezeu, toți închinându-se lui Iehova. Văzând posibilitățile minunate prin mijloacele acestei perechi umane cu puteri de reproducere, Lucifer își propuse să pună stavilă împlinirii mandatului divin și să lase ca pământul să fie umplut cu oameni cari practică religia și se închină lui Lucifer, în loc de Iehova Dumnezeu.

Mandatul divin era o perspectivă plăcută pentru a fi cercetat cu de-a-mănuntul de către perechea perfectă. Cugetul la primul lor copil trebuie să fi fost mișcător,

precum și mandatul îndeplinit; un pământ plin de oameni robuști și de femei drăgălașe, toți descinși dela ei ca izvorul principal și toți aduși în existență de către ei, „instruiți și povățuiți de Domnul“. Puterile de reproducere fuseseră plantate în trupurile lor, nu deoarece rassa omenească ar fi fost o rassă muritoare și deaceea reproducerea ar fi trebuit să continue rassa în existență, ci pentruca poporul de pe pământ cu oamenii, să se dovedească demni de dreptul la viață vecinică. Toți ar fi format o mare familie umană de copii ai lui Dumnezeu. Nu ar fi existat niciun fel de probleme economice datorită egoismului comercial, nici dispute și diferențieri politice, deoarece domnia pământului ar fi fost domnia lui Dumnezeu, teocratică, prin dreptul Său suveran. Așa ar fi fost peste tot pe pământ. Nu ar fi existat necesitatea războaielor, pe teoria că pământul ar fi devenit supraînghesuit și ar fi necesar a lupta cu arme producătoare de moarte și a omorî multe milioane de oameni pentru a se rări populația. Dimpotrivă, pământul ar fi devenit locuit din ce în ce mai strâns, pe măsură ce noi generațiuni s'ar fi născut, până ce pământul ar fi fost umplut în întregime în mod confortabil. Apoi nașterea de copii s'ar fi oprit, în armonie cu voia lui Dumnezeu.

Ajungând la perfecta îndeplinire a mandatului divin, omeniirea perfectă, în deplină stăpânire de sine și ascultare față de porunca lui Dumnezeu, ar fi încetat de a se mai înmulți. Rassa ar fi ajuns la deplina ei creștere. În decursul timpului în care ea s'ar fi întins, din ce în ce mai mult din suprafața pământului ar fi fost supusă și hotarele paradisiului Edenic s'ar fi lărgit, până ce Paradisul ar fi cuprins tot pământul și l-ar fi făcut un glob glorios în universul spațios al lui Dumnezeu. Această grădină a plăcerii pe deplin perfectă, ar fi fost ocupată de către familia omenească pentru vecie și în ea ar fi

slăvit pe Dumnezeu. Scopul Său pentru realizarea acestui mandat divin în dreptate, nu va da greș. Timpul împlinirii lui a fost rezervat, de astă dată, pentru viitor, când stările drepte vor fi restabilete.

Indată după ce Adam și soția sa mâncară din fructul oprit și au călcat legea teocratică, ei se văzură nevrednici și incapabili de a executa mandatul divin. „Atunci li s'au deschis ochii la amândoi ; au cunoscut că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin și și-au făcut șorturi din ele. Atunci au auzit glasul lui Iehova Dumnezeu, care umbla prin grădină în răcoarea zilei : și omul și nevasta lui s'au ascuns de fața lui Iehova Dumnezeu printre pomii din grădină.” — Genesa 3:7, 8, A.R.V.

Adam și femeia sa n'au murit imediat după mâncarea fructului. Suveranul lor invizibil, Lucifer, „cherubimul uns cu aripi întinse“, i-a amăgît să păcătuiască împotriva lui Dumnezeu și el a refuzat deasemenea să-și aplice puterea sa a morții împotriva lor, pentruca să-și poată susține minciuna sa : „Hotărît că nu veți muri“. Există un altfel de pom în acel Paradis, anume, „pomul vieții, deasemenea în mijlocul grădinii“. De la sine înțeles că, necredinciosul Lucifer, care cunoștea locul unde era „pomul vieții“, i-ar fi condus la el, cât mai repede posibil. Dacă ei ar fi mâncat din fructul lui, atunci, în aparență, ei ar fi fost înzestrați cu o garanție a vieții, pentru vecie. Apoi, dacă Dumnezeu ar fi executat pe Adam și pe Eva, acest fapt ar fi desmințit înțelesul și scopul „pomului vieții“ și ar fi dovedit cuvântul Său de garanție nevrednic de încredere. Dacă, cu toate acestea, Dumnezeu nu i-ar executa din cauză că ar fi respectat înțelesul „pomului vieții“ și a faptului că ei au mâncat din el, atunci cuvintele Diavolului: „Hotărît că nu veți muri“, ar fi fost susținute și dovedite ca adevărate. Aceasta ar fi dovedit legea lui Dumnezeu nevrednică de a fi păzită și pedepsele ei incapabile de a fi executate de către El. Aceasta

ar fi tras la îndoială Atotputernicia Sa. Șiretul Diavol a cugetat că ar putea să încolțească pe Dumnezeu și să-L pună într'o dilemă (încurcătură) imposibilă. Dumnezeu, totuși, nu dormita. Repede a împiedecat planul trădătorului.

Intrucât funcționarul încredințat al lui Iehova, (Lucifer) căzuse, Iehova însuși luă în mână desbaterea cazului de judecată, care acum se revise. Prin Funcționarul Său, Cuvântul, Iehova Dumnezeu făcu de cunoscut lui Adam și Evei prezența Sa în grădină. Era ca și când ar fi umblat prin grădină, și s'ar fi apropiat de ei. Ei nu vedeau pe nimeni, dar auzeau evidența prezenței Judecătorului. Ei știau că erau sub judecată și că faptele cazului erau împotriva lor. Șorturile din frunze de smochin nu erau îndeajuns ca să acopere zăpăceala lor; ei se ascuseră printre pomii din grădină. Nu era necesar ca Judecătorul să fie vizibil, și nici pentru ei ca să vadă pe Judecător cu ochii lor literali, pentruca să fie sub judecată. Aceasta lămurește cum, în judecata națiunilor urmașilor lor, nu este necesar pentru Judecătorul lui Iehova ca să apară într'un trup văzut, nici pentru națiunile pământului ca să-L vadă în chip literal, pentruca ele să fie sub judecată. Funcționarul judecătoresc al Domnului fiind un spirit divin, va fi nevăzut tuturor națiunilor adunate înaintea Lui, și totuși El va face prezența Sa ușor de priceput prin semnele văzute ale prezenței Sale, pe cari El le va face să apară. — Matei 24:3—14.

Nu că Domnul nu ar fi reușit să-i observe ascunși printre copaci, dar, pentruca să le acorde un auz curat, Iehova, prin Judecătorul Său, i-a chemat afară din ascunzătoare. „Dar Domnul Dumnezeu a chemat pe om, și i-a zis: Unde ești? El a răspuns: Ți-am auzit glasul în grădină; și mi-a fost frică, pentrucă eram gol, și m'am ascuns“. Din pricina supunerii la religia aceluia Șarpe vechiu, a Diavolului, și din pricina comiterii pă-

catului și neascultării, una din marile libertăți, libertatea de teamă, fusese pierdută pentru om. Ei poate să f. simțit că Dumnezeu ar fi neglijat să le pregătească îmbrăcăminte, deoarece acum ei experiențară simțul rușinii de goliciune.

„Și Domnul Dumnezeu a zis : Cine ți-a spus că ești gol ? Nu cumva ai mâncat din pomul din care îți poruncisem să nu mănânci ? Omul a răspuns : Femeia pe care mi-ai dat-o ca să fie lângă mine, ea mi-a dat din pom și am mâncat“. (Genesa 3:9—12). Aceasta suna ca și aruncarea de ocară asupra lui Iehova Dumnezeu pentru că i-a dat lui Adam femeia, deoarece Dumnezeu o făcuse pe ea spre a fi o ajutoare pentru om și nu o ispititoare.

„Și Domnul Dumnezeu a zis femeii : Ce ai făcut ? Femeia a răspuns : Șarpele m'a amăgit, și am mâncat.“ (Genesa 3:13). Prin procesul de dare afară, Domnul scormoni chestiunea până în fundul ei, pentruca toată evidența să poată fi scoasă la iveală până la primul început al acestei izbucniri de răscoală. El trebuia să stabilească dacă aceasta era produsă de omenire, sau dacă suveranul nevăzut al omului, cherubimul cu aripi întinse, Lucifer, era complice la păcatul omului sau, mai rău încă, era amăgitorul acestuia și era el însuși un rebel și trădător, vinovat de administrație proastă. Toate probele duc până la acest din urmă punct. 'Tatăl minciunilor' a fost descoperit și demascat. Asupra lui a rostit Dumnezeu prima dată judecata.

„Domnul Dumnezeu a zis șarpelui : Fiindcă ai făcut lucrul acesta, blestemat ești între toate vițele și între toatele fiarele de pe câmp ; în toate zilele vieții tale să te târăști pe pânțece, și să mănânci țărână. Vrăsmășie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei. Aceasta îți va sdrobi capul, și tu îi vei sdrobi călcâiul“. (Genesa 3:14, 15). Cu asemenea frază înspăi-

mântătoare, Iehova Dumnezeu nu se adresa numai decât animalului inelat (șarpelui), ci persoanei nelegiuite spirituală, care influențase pe șarpe și care-l făcu să vorbească Evei minciuna diavolească.

Cu acele cuvinte, bineînțeles, Iehova Iși afirma supremația Sa peste toate creaturile. El răspundea provocării Deavolului, și condamna scopul acelu rebel nelegiuit la o nereușită rușinoasă, după cum este scris „sămânței femeii”: „Dumnezeul păcii va zdrobi în curând pe Satan sub picioarele voastre”. (Romani 16:20). Nu există hrană în țărână (pulbere), ci ea este uscată și lipsită de viață. În mod asemănător Șarpelui vechiu, trebuia să se hrănească Diavolul, și nu avea nici o speranță de viață veșnică. Binecuvântarea lui Dumnezeu se îndepărtase de la el, și fusese umilit întrucât a fost scos afară din sfânta organizație a lui Dumnezeu. Aceasta ar fi trebuit să servească drept o notă de avertisment tuturor îngerilor cari serviseră sub Lucifer.

După cum Iehova Dumnezeu, aci, nu se adresase șarpelui literal de pe pământ, tot așa, deasemenea, El nu vorbea despre femeia neascultătoare, Eva, nici despre vreo altă femeie, urmașă a Evei, inclusiv fecioara evreică, Maria din Betleem. Prin termenul *femeie*, El desemnase ceva mai mare, ceva simbolizat printr’o femeie curată și credincioasă, anume, organizațiunea universală a creaturilor sfinte a lui Dumnezeu.

Dumnezeu însuși este Cap peste această organizațiune. Ea este măritată sau unită cu El, peste puțină de divorț și este supusă Lui. Prin ea El naște astfel de servi speciali după cum Ii place Lui. Astfel, ca să întrebuițăm o vorbire figurată, sfânta Sa organizațiune este „femeia” lui Dumnezeu. Este scris, la Isaia 54:5, 13: „Căci Făcătorul tău este bărbatul tău; Iehova al oștirilor este numele Său: ...Și toți fiii tăi vor fi învățați

de Iehova ; și mare va fi pacea fiilor tăi“. (A.R.V.). Cu astfel de cuvinte se adresează Iehova organizațiunii numită „Sion“. Mai mult încă, îngerii din cer nu se mărită, nici nu sunt dați cuiva ca femei în căsătorie, și nu există femei în cer. Deaceia, când cartea simbolică a Apocalisului vorbește despre o femeie în cer, ea nu poate să însemne o femeie literală de pe acest pământ, ci trebuie să însemne organizațiunea lui Dumnezeu, Sion, „femeia“ Sa, condusă prin lumina Sa cerească. „In cer s'a arătat un semn mare : o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare, și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap.“ (Apocalips 12:1). Intre această „femeie” și acel Șarpe vechiu, Diavolul sau Satan, puse Iehova Dumnezeu vrășmășie sau dușmănie și ură. Aceasta înseamnă războiu.

Că Satan își va forma o organizațiune în opoziție cu Dumnezeu și cu organizațiunea sfântă a lui Dumnezeu, Iehova prezise acest fapt, întrucât vorbi către Șarpele cel vechiu cu privire la „sămânța ta“ ca în nepotrivire cu „sămânța ei”, urmașul organizațiunii lui Dumnezeu. Intre cele două sămânțe trebuie să fie opoziție și luptă. In acest scop Șarpele cel vechiu, Diavolul, își va clădi o organizațiune simbolizată printr'o femeie nelegiuită, necurată, al cărei nume este chemat „Babilon“ în Scrierile sfinte. Această organizațiune oficială a lui Satan Diavolul va imita organizațiunea lui Dumnezeu și va aduce în existență o „sămânță“ păcătoasă ca să lupte împotriva „sămânței“ femei devotate sau organizațiunii lui Dumnezeu și să o persecute.

Cine va câștiga în acest conflict îndelungat ? Referindu-se nu la „femeia“ Sa, ci la „sămânța” ei, Iehova dădu Șarpelui celui vechiu, Diavolului, acest anunț de neschimbat : „Aceasta (sămânța) îți va zdrobi capul, și tu îi vei zdrobi călcâiul“. Este prin urmare o răsucire a Scripturilor și o încercare religioasă de a sprijini Ma-

riolatria (adorarea Mariei) când versiunea biblică catolică Douay, traduce cuvintele lui Dumnezeu în felul următor : „Ea va sfărâma capul tău, și tu vei împunge călcâiul ei”.

Nota marginală a versiunii Douay zice că această traducere este făcută în conformitate cu „diferenții părinți” și „potrivit cu Latina” (Vulgata). Cu siguranță, totuși, ea nu este potrivită cu Cuvântul lui Dumnezeu, care a fost scris aci original în Ebraică. În textul ebraic, cuvântul *sămânță* (*zera'*) este masculin, și pronumele pe care-l întrebuițează ebraica, nu este feminin, ci masculin, *el* (*hu*). Tot la fel, pronumele posesiv întrebuițat după aceea, nu e feminin (*ei*), ci masculin (*lui*). Deaceia toate traducerile corecte și necatolice, sună în mod corect cu originalul ebraic: „*El va sfărâma capul tău, dar tu vei sfărâma călcâiul lui*”. — *Roth.*; *A.R.V.*

Prin aceasta Marele Tată al sămânței „femeii” făcu cunoscut că El va expune „sămânța” Lui și a ei faptelor și operațiilor dușmănoase ale Șarpelui celui vechiu, a Diavolului, și a organizațiunii sale. Dumnezeu deasemenea permise lui Satan Diavolul libertatea de a ataca și persecuta „sămânța” „femeii” lui Dumnezeu, spre a lăsa pe Satan să vadă dacă el ar putea să înfrângă, prin asemenea mijloace, integritatea „sămânței” promise, față de Dumnezeu ei Iehova, și dacă Satan ar putea astfel să o tragă afară din organizațiunea lui Dumnezeu și să se dovedească pe sine superior Dumnezeului Celui Prea Înalt. Asemenea acțiune satanică va cauza acestei „sămânțe” mare durere și oarecare pagubă asemănătoare aceleia a unei 'mușcături la călcâi' de către un șarpe, care stă ascuns în spatele cuiva. Cu toate acestea, va fi o limită la o asemenea libertate de acțiune neîntreruptă, acordată lui Satan și „sămânței” sale. Acea limită fixată va fi atunci când „sămânța” neînfrânței integrități, va câștiga biruința prin puterea atotputernică a lui Dumnezeu și va sfărâma Șarpele și generația sa de vipere, lipsită de viață.

Vorbind necredinciosului Lucifer, sub simbolul șarpelui, Iehova Dumnezeu arată că primul diavol venise

acum în existență prin defăimarea lui Dumnezeu. *Diavol* înseamnă *defăimător*. Asemănându-l cu un *șarpe*, înseamnă că Diavolul este un *înșelător*. Prin ridicare de opoziție, necredinciosul Lucifer deveni *Satan*, nume care înseamnă *împotrivitor*. Simbolizându-l ca pe un șarpe monstruos sau *balaur*, înseamnă că el este un mare *înghițitor*, *sfâșietor* și *sfărâmător*, ai celor drepti ai lui Dumnezeu, dacă este posibil. (Ieremia 51:34; Apocalips 12:3, 4). Chestiunea de discuție a bunului nume și supremației lui Dumnezeu, fusese ridicată acum de către Diavolul. Dumnezeu îl condamnă la nimicire, dar nu-l nimici numai decât, pentruca El să poată pune chestiunea de discuție la probă până ce timpul hotărît va sosi.

CAPITOLUL VIII

MANDATUL DIVIN SUSPENDAT

DEOARECE Iehova condamnă pe Satan Diavolul la nimicire, dar îi permise să rămână pentru un timp hotărît înaintea executării sentinței, tot astfel în mod asemănător Atotînțeleptul Dumnezeu, nu nimici imediat pe răsculații Adam și Eva. Stătea în puterea lui Dumnezeu ca să-i omoare atunci și acolo, în armonie cu pedeapsa: „Vei muri negreșit“. Apoi Dumnezeu putea să creeze un om nou și o femeie nouă, și să încredințeze din nou mandatul divin, acelei perechi nevinovate. Atunci îndeplinirea mandatului divin de a popula pământul cu urmași drepti, ar fi mers înainte fără vreo altă întârziere sau întrerupere. Cu toate acestea, asemenea mandat trebuia să fie executat sub un suveran drept nevăzut, însoțit de către o organizațiune spirituală cerească. Primul suveran al omului deveni trădător și nelegiuit, dar Dumnezeu nu-l îndepărtă sau nu-l nimici din poziția sa de putere nevăzută peste pământ și peste creaturile lui. De aceea, deasemena, Dumnezeu lăsă pe Adam și femeia sa să rămână încă în viață, dar nu să împlinească mandatul divin. Devenind nedrepti, ei nu mai erau potriviți scopului lui Dumnezeu și Dumnezeu retrase dela ei acest privilegiu. Dumnezeu îi lăsă să rămână în viață, pentru ca urmașii lor să poată servi pentru scopul probei înflăcărate a integrității, și pentruca, în cele din urmă, numele Său sfânt să poată fi vestit și justificat peste tot pământul.

Instalând curtea Sa de judecată în Eden, și desbătând mai întâi de toate cazul Șarpelui prin judecata rostită, Iehova Dumnezeu se întoarse apoi către cel dintâi

infractor (călcător de lege) din perechea umană vinovată. „Femeia i-a zis: Voi mări foarte mult suferința și însărcinarea ta; cu durere vei naște copii, și dorințele tale se vor ține după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine“. — Genesa 3:16.

Aceasta nu era o autorizație de a îndeplini mandatul divin, nici nu era aceasta o reconfirmare a mandatului. Aceasta nu voia să zică că executarea mandatului ar fi un proces dureros, și că ea ar trebui grăbită. Cunoscând dinainte nenorocirea ce va avea loc în toată lumea în decursul celor șasesprezece sute de ani de mai târziu, și aproape complectă despopulare a pământului, Dumnezeu nu putea, prin cuvintele de mai sus, adresate femeii, să autorize o grăbire a mandatului divin. Catastrofa mondială viitoare va face un asemenea lucru fără niciun folos, oricare ar fi el, și va reduce cu totul la nimic grăbita generație umană. Cuvintele lui Iehova către femeie, dovedește că mandatul fusese retras dela Adam și dela femeia sa și va fi rezervat pentru vrednici ascultători de mai târziu. Pentru acești merituosi, îndeplinirea mandatului, nu va fi niciun necaz.

Dumnezeu declară pe femeia neascultătoare imperfectă, și deaceea trupul ei nu va funcționa așa cum ar funcționa acela al unei femei perfecte sau al unei femei drepte, când naște copii în îndeplinirea mandatului. Dimpotrivă, va fi de suferit, și aceasta va crește la sexul frumos (femei). Pe lângă aceasta, femeia, fără vreo dorință exprimată din partea bărbatului ei, alergase înainte și mâncase din fructul oprit și-i dădu și lui să mănânce din el. Prin aceasta, ea îi încredință un îndemn spre dorința egoistă. Rezultatul din partea omului a fost răscoala și căderea în păcat. În mod diferit de aci înainte, omul imperfect trebuie să stăpânească peste femeie, și expresia dorinței ei trebuie să fie satisfacție pentru el. Libertatea de poftă și de durere plecase!

„Omului i-a zis : Fiindcă ai ascultat de glasul nevestei tale, și ai mâncat din pomul despre care îți poruncisem : Să nu mănânci deloc din el, blestemat este acum pământul din pricina ta. Cu multă trudă să-ți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale ; spini și pălămidă să-ți dea, și să mănânci iarba de pe câmp. În sudoarea feței tale să-ți mănânci pâinea, până te vei întoarce în pământ, căci din el ai fost luat ; căci țărână ești, și în țărână te vei întoarce.“ (Genesa 3:17—19). În această pronunțare a judecății asupra omului, Marele Dătător de viață, declară anulat dreptul lui Adam la viață vecinică, și deasemenea și dreptul de a se bucura de viață în paradisul Edenului. El trebuie să meargă acum pe câmpul deschis !

În ce mod era blestemat câmpul sau pământul din afara grădinii Paradisului ? Intrucât încă în existența omului nu plouase pe pământ „ci un abur se rîdica de pe pământ și uda toată fața pământului“. (Genesa 2:5, 6). În loc de acele câmpii din afara grădinii pe care Dumnezeu o plantă corespunzător acestei irigații (udat cu apă) de abur și pretutindeni înflorind ca un parc sau grădină, câmpiile vor înclina să producă spini și pălămidă. „Căci un pământ este adăpat de ploaia care cade adesea pe el, și rodește o iarbă folositoare celor pentru cari este lucrat, capătă binecuvântare dela Dumnezeu. Dar dacă aduce spini și mărăcini, este lepădat și aproape să fie blestemat, și sfârșește prin a i se pune foc“. (Evrei 6:7, 8). În vederea răscoalei blestemate a omului, Dumnezeu nu va binecuvânta pământul câmpului, și nu-î va ușura problema spinilor și pălămidei, ci omul va avea de luptat cu ei.

Chiar din acest moment, omul nu mai era liber să mănânce din fructul pomilor din Paradis, ci va fi obligat să mănânce iarba câmpului de afară. Nu mai lucra nici nu mai îngrijea mai mult grădina, care era o plăcere pen-

tru el, ci lucra pe câmpiile sălbatice arând pământul și aceasta cu sfortări producătoare de sudoare. El nu va lucra acum pentru Creatorul său, la care renunță ca Dumnezeu al adevărului, în favoarea Șarpelui, a religiei. Deaceia Adam nu va primi răsplata vieții nesfârșite, pentru eforturile sale. Zilele sale erau numărate, și vor fi în mod comparativ puține, dacă sunt puse alături de vecinicia vieții, de care s'ar fi putut bucura în Paradisul de pe pământ. Sfârșitul eforturilor sale trude, va fi să se întoarcă îndărăt la starea țărânei fără formă, și în pământul pe care încercase să-l cultiveze.

„Primul om este din pământ, pământesc“. (1 Corinteni 15:47). Pentru acest motiv, întrucât păcătui și își risipi viața sa, el trebuia să meargă îndărăt în pământ; pentru că, zise Dumnezeu, „pământ ești, și în pământ te vei întoarce“. Dumnezeu nu vorbea aci trupului omului, ci vorbea sufletului uman, adică, creaturii vii, lui Adam. Dumnezeu nu zise că trupul lui Adam se va întoarce în țărână, și că ceva inteligent, nepipăit, ce locuiește în trupul său, se va separa de trup la moarte, și va merge într'un regat nevăzut, spre a fi chinuit în flăcări. Nu; ci atunci când Adam va muri, sufletul uman va muri, și nu va fi lăsat nimic inteligent, conștient sau viu din om. Propria hotărîre a lui Dumnezeu declară: „Sufletul care păcătuiește, acela va muri.“ (Ezechiel 18:4, 20, Douay). Creatura respiratoare, inteligentă, simțitoare, conștientă, încetează să existe, și astfel sufletul moare. Trupul, care este baza materială a sufletului sau a creaturii vii, în cele din urmă se transformă în pulbere.

La moarte, Adam, sau nevasta sa Eva, sau vreun alt păcătos uman, nu poate merge în vreun alt loc decât în țărână, din care este făcută omenirea. Sufletul uman nu continuă o existență vie, conștientă, fie spre a fi chinat, sau spre a fi făcut fericit undeva în altă parte. Pentru cauza adevărată, prin urmare, Cuvântul lui Dumnezeu

zice, la Psalmul 146:3, 4 : „Nu vă încredeți în cei mari, în fiii oamenilor, în cari nu este ajutor. Suflarea lor trece, se întorc în pământ, și în aceeași zi le pier și planurile lor“.

Nicio contradicere față de adevărul de mai sus, nu este găsită în cuvântul lui Dumnezeu, la Eclesiastul 12:6, 7, care zice : „Până nu se rupe funia de argint, până nu se sfarmă vasul de aur, până nu se sparge găleata la izvor, și până nu se strică roata dela fântână ; până nu se întoarce țărâna în pământ, cum a fost, și până nu se întorcă spiritul la Dumnezeu, care l-a dat. „Sfânta Biblie a lui Dumnezeu este cu totul armonioasă prin toate cele șasezeci și șase de cărți ale ei. Astfel, acest text scriptural nu poate însemna, că la moarte trupul lui Adam se prefăcu în țărână, dar un eu lăuntric, nevăzut și conștient părăsi trupul și se înalță la cer. Cu privire la Adam și la toți oamenii până în ziua Sa, Isus Christos zise : „Nimeni nu s'a suit în ceruri“. Isus știa aceasta, deoarece El venise din cer, ca să pună mărturie despre adevăr. — Ioan 3:13.

Nicio promisiune de viață în cer nu fusese făcută lui Adam, chiar dacă ar fi rămas ascultător și credincios. Intr'adevăr, spiritul aceluia care moare, se întoarce la Dumnezeu, care l-a dat. Ce era ceeace dăduse Dumnezeu lui Adam, unindu-l cu trupul său pământesc ? Să citim din nou darea de seamă, la Genesa 2:7 : „Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s'a făcut astfel un suflet viu“. Dumnezeu dădu omului suflare de viață, adică, forțele de viață sau puterea de viață, care este susținută prin suflare. Aceasta este ceeace este înțeles prin „spirit“, și aceasta este ceeace se întoarce la Dumnezeu, care l-a dat. Cu privire la spiritul care se întoarce, aceeași carte a Eclesiastului, la 3:19—21, declară : „Căci soarta (în englezește : moartea) omului și a dobitocului

este aceeași ; aceeași soartă au amândoi ; cum moare unul, așa moare și celălalt, toți au aceeași suflare, și omul nu întrece cu nimic pe dobitoc; căci totul este deșărtăciune. Toate merg la un loc ; toate au fost făcute din țărână, și toate se întorc în țărână. Cine știe dacă suflarea omului se suie în sus, și dacă suflarea dobitocului se pogoară în pământ ? (*Douay*). Din pricina cuvintelor întrebuintate în traducerea Douay, nu se poate înțelege că, cuvintele de mai sus, *suflare* și *spirit*, traduc același cuvânt ebraic, *ruach* ; cuvânt care este tradus deosemena *aer* și *vânt* în multe alte versete ale Bibliei. — Iov 41:16 ; 1:19 ; Genesa 8:1.

În lumina celor de mai sus, este clar, că atunci când Isus, murind pe lemn, zise : „Tată, în mâinile Tale Imi încredințez spiritul Meu“, El își încredința Tatălui Său ceresc puterea Sa de viață. El avea încredere că în a treia zi Dumnezeu va restatornici puterea de viață, și-L va ridica dintre morți. — Luca 23:46.

Astfel, dat fiindcă Adam și nevasta sa Eva fiind personal în încercare și întrucât au căzut în aceasta și au fost condamnați la moarte, numai moartea și nimicirea îi mai așteptau. Judecata lui Dumnezeu fiind executată în mod drept împotriva lor, și fiind infailibilă, Iehova Dumnezeu nu schimbă nimic în chestiune. El nu Se tăgăduiește, sau nu Se contrazice pe Sine. (1 Samuel 15:29). Intrucât nu se născuseră copii lui Adam și Evei pe vremea aceea, spre a se împărtăși împreună cu ei în încercare, judecată și sentință, situația urmașilor lor era prin urmare deosebită, și copiii lor nu erau așa dar peste putința de a fi răscumpărați. Dumnezeu nu zise nimic cu privire la urmașii lor, decât numai că se vor naște în dureri pentru mama lor. „Adam a pus nevastei sale numele Eva (*Chavvah* ; Vie sau vieață) ; căci ea a fost mama tuturor celor vii. Domnul Dumnezeu a făcut lui Adam și nevastei lui haine de piele, și i-a îmbrăcat

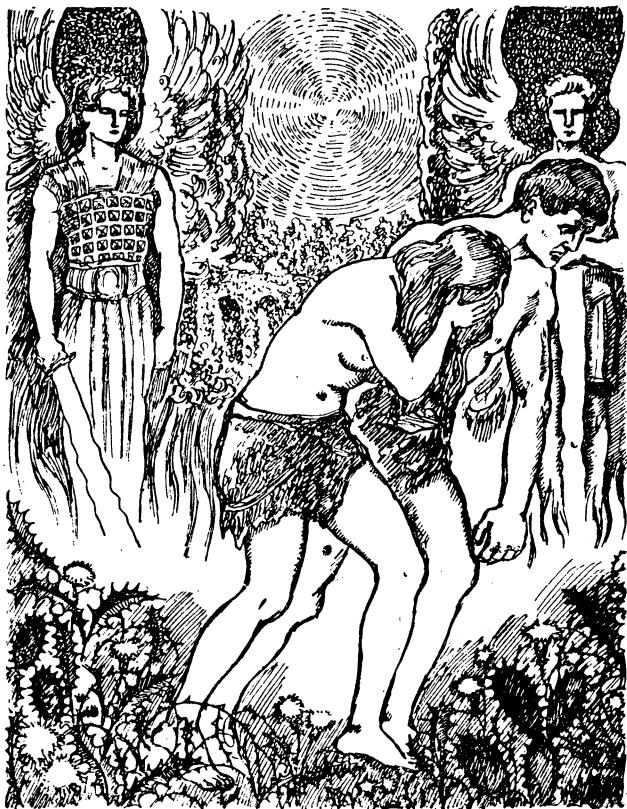

cu ele.“ (Genesa 3:20, 21, *marginală*). Dacă această îmbrăcare a coapselor lor cu piele de animal a însemnat ceva, ea pare să zică că urmașii lor, cari erau nenăscuți, în coapsele lor, nu puteau să fie răscumpărați și să a be păcatele acoperite, decât numai prin jertfa unuia egal în valoare cu tatăl lor Adam când era perfect în Eden.

Executarea sentinței de moarte împotriva lui Adam și a Evei trebuia acum să înceapă. Dacă li s'ar fi permis să rămână în Eden cu Șarpele, ar fi rămas posibilitatea ca Șarpele să-i conducă la „pomul vieții, care era deasemenea în mijlocul grădinii“ și să li-l facă de cunoscut. Ei ar fi mâncat apoi din el și, deși nevrednici de viața vecinică pe pământ, ei ar fi pretins să fie eliberați de moarte și să li se garanteze viața pentru vecie, aducând astfel ocară asupra numelui, cuvântului și legii lui Dumnezeu. „Iehova Dumnezeu a zis: Iată că omul a ajuns ca unul din Noi, cunoscând binele și răul. Să-l împedecăm dar acum ca nu cumva să-și întindă mâna, să ia și din pomul vieții, să mănânce din el, și să trăiască în veci. Deaceea Iehova Dumnezeu i-a izgonit din grădina Edenului, ca să lucreze pământul, din care fusese luat.“ (Genesa 3:22, 23, A.R.V.). Dumnezeu își arată prin aceasta supremația Sa peste Diavolul și împiedecă venirea în existență a unei stări, după care s'ar fi părut că Dumnezeu ar fi legat să lase pe păcătoșii răsculați să trăiască pe vecie. Dreptatea și justiția perfectă a lui Dumnezeu nu puteau permite un asemenea lucru nechibzuit. Această este o dovadă că El nu va permite păcatul sau pe Diavolul să existe pe vecie.

„Astfel a izgonit El pe Adam, și la răsăritul grădinii Edenului a pus niște cherubimi, și văpața unei săbii, care se învârtea în toate părțile, ca să păzească drumul la pomul vieții.“ (Genesa 3:24, A.R.V.). Lucifer, care fusese un timp „cherubimul uns cu aripile întinse“, se

înșelase în speranța sa, și noi trădări puteau fi așteptate dela el. Prin urmare, Iehova Dumnezeu, care „șade pe cherubimi“, puse un paznic dintre acești cherubimi la intrarea în grădină, precum și o sabie de foc, înflăcărâtă a execuției. Adam și Eva veniră prin aceasta în

contact cu astfel de creaturi cerești, ca reprezentanți ai lui Dumnezeu. Niciun om nu putea să treacă peste acei cherubimi de pază, spre a pune stăpânire pe mijloacele de viață, contrar voinții și judecății lui Dumnezeu. Cu atât mai mult nu poate vreun om să se suie în cer și să treacă peste cherubimii credincioși, cari poartă și sunt loiali tronului lui Dumnezeu, pentruca să câștige viață pentru urmașii lui Adam.

Acei paznici cherubimi au stat întotdeauna în calea lui Adam și l-au obligat să stea în exil, pe câmpiile din afară Edenului, până în ziua morții sale. „Toate zilele pe cari le-a trăit Adam, au fost de nouă sute trei zeci de ani; apoi a murit. El nu trăi o perioadă plină de o mie de ani. Despre Dumnezeu este scris: „O zi este pentru Domnul o mie de ani, și o mie de ani ca o zi“. (2 Petru 3:8). Socotind astfel o mie de ani ca o zi, Adam murise în aceeași zi, în care mâncase din fructul oprit. Mai mult încă, în ziua de douăzeci și patru de ore, în decursul căreia el mâncă fructul din mâna nevestei sale, Marele Judecător rosti sentința de moarte asupra lui, și dreptul de viață al lui Adam a fost anulat. Astfel, în fața lui Dumnezeu, Adam deveni un om mort, în chiar acea zi în Eden; aceasta cu atât mai mult când Dumnezeu izgoni pe Adam și pe Eva și făcu imposibil ca să ajungă la pomul vieții, în mijlocul grădinii. Deși trebuiră veacuri pentru atingerea punctului culminant, cuvântul lui Dumnezeu a fost justificat în cele din urmă asupra lui Adam: „În ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit“. Satan nu reuși să dovedească disputa sa religioasă către Adam și Eva: „Hotărît că nu veți muri“. Majestatea, neschimbarea și supremația legii lui Dumnezeu era sprijinită, până când religia nu reuși să dea lui Adam și Evei înțelepciune, sau cunoștință, sau asemănare lui Dumnezeu, sau nemurire,

Nu există nici o fărămitură de dovadă că Adam s'ar fi căit. El era un rebel cu voia și îi era cu neputință să se căiască, iar sentința împotriva sa nu poate fi revocată. Moartea Evei nu este nici măcar menționată. Adam muri și nu merse nicăeri, ci în țărână din care fusese luat.

CAPITOLUL IX

APĂRĂTORII LIBERTĂȚII

OMUL condamnat și femeia sa își începură existența lor în afara locuinții lor de până acum din Paradis. Lumea liberă, pe care ei o cunoscuseră, trecuse. Ei trăiau într'o lume coruptă. Sarpelui celui vechiu, Diavolului, i-a fost permis de către Dumnezeu să rămână în putere. El era prin urmare încă suveranul nevăzut al lor, dar unul nedrept. Ei erau în ghiarele sale, în robie, de partea sa a marei controversă, pe care el o ridicase împotriva lui Iehova Dumnezeu. Ei nu erau mai mult copii liberi ai lui Dumnezeu, ci erau servii aceluia al cărui cuvânt îl aleseseră de preferință, față de adevăratul cuvânt al lui Dumnezeu. Ei înfruntară legea Sa, care este o lege a libertății de a face bine, și erau, de aici înainte, sclavii legii păcatului și a morții. Ei nu mai erau mai mult liberi de slăbiciunea omenească, de poftă și de egoism. Ne având mai mult intrare la fructele sustinătoare de viață din grădina Edenului, ei începură să se degenereze dela perfecțiunea trupului și a minții. Intrucât au acceptat religia din gura aceluia Șarpe vechiu, Iehova Dumnezeu le permise să aibă libertatea religiei, dar nu le mai dădu niciun adevăr mai mult. Pentru ce le-ar da, când în Eden ei puseseră la îndoială și disprețuiseră cuvântul divin al adevărului? Pământul nu era mai mult supus lor în vreo parte, ci ei erau supuși stărilor pământești. Aratul și cultivarea pământului nu era o parte a mandatului de „a-l supune“, ci pentru a îndrepta lipsurile și a lupta pentru existență.

Perspectiva nașterii de copii în lume, nu era una dintre cele mai îmbucurătoare. Existau acum necazuri de

neînălăturat în legătură cu nașterea de copii. Deasemenea nici copiii nu vor fi născuți perfecti, ci într'o stare muribundă, și vor fi păcătoși din cauza greșelii părinților lor. Stăpânirea naturală nu putea fi înlăturată, stăpânire care este expusă la Romani 5:12: „Printr'un singur om a intrat păcatul în lume, și prin păcat a intrat moartea, și moartea a trecut asupra tuturor oamenilor din pricină că toți au păcătuit“. Dat fiindcă izvorul uman a fost necistit, „Cum ar putea să iasă dintr'un lucru necurat unul curat? Nu poate să iasă niciunul“. (Iov 14:4). „Prin om a venit moartea, ...In Adam toți mor“. — 1 Corinteni 15:21, 22.

Vieța lui Adam de mai bine de nouă veacuri, îi permise să devină tată al unei mari familii. „La vârstă de o sută treizeci de ani, Adam a născut un fiu după chipul și asemănarea lui, și i-a pus numele Set. După nașterea lui Set, Adam a trăit opt sute de ani; și a născut fii și fiice. Toate zilele pe cari le-a trăit Adam, au fost nouă sute treizeci de ani; apoi a murit“. (Genesa 5:3—5). Înainte de Set alți fii și fiice li se născuseră lui Adam și Evei, și nașterea întâiului născut ne este descrisă. „Adam s'a împreunat cu nevastă-sa Eva; ea a rămas însărcinată, și a născut pe Cain. Și a zis: Am căpătat un om cu ajutorul lui Iehova.“ (Genesa 4:1, A.R.V.). Dădea Eva onoare lui Iehova Dumnezeu când lega de El răspunderea pentru nașterea acestui copil imperfect, Cain? Foarte evident nu, având în vedere mai ales că Cain a devenit cel dintâi ucigător de oameni. Eva presupunea acestea cu privire la Dumnezeu, și prin pretențiunea ei, ea aduse ocară asupra numelui lui Dumnezeu, urmând astfel scopul lui Satan.

De atunci milioane de copii ai lui Cain au fost născuți, toți păcătoși, toți bolnavi, mulți schilози, mulți tâmpiți, mulți orbi, și mulți născuți morți. Poate Dumnezeu Cel Drept să fie pe drept încărcat cu răspundere

pentru producerea astorfel, de copilași? Este religia adevărată, și aduce ea onoare lui Dumnezeu, când susține că la timpul ieșirii lor din mitră, Dumnezeu a plantat un suflet nemuritor în trupurile astorfel de copilași, să-i facă vii? Numai Diavolul, autorul religiei, ar putea să iscodească asemenea acuze false, spre a umple de ocară numele lui Iehova, și să creeze amărăciune în inimile umane împotriva Dumnezeului perfecțiunii și al vieții. Numai ignoranță grosolană sau răsucire religioasă a învățăturii Bibliei cu privire la ceace este sufletul uman¹ ar putea blama pe Dumnezeu pentru că a dat urmașilor umani o asemenea existență cu un început plin de necaz, cu șanse înspăimântătoare chiar dela începutul lor.

Niciunul dintre acești copii nu au fost născuți în conformitate cu mandatul divin dat în Eden, și deaceea niciunul dintre aceștia nu au fost născuți în conformitate cu voia lui Dumnezeu. Faptul că Dumnezeu le permite să se nască, nu-L face responsabil pentru popularea acestui pământ cu oameni bolnavi, tâmpiți, degenerați, imorali și muribunzi. Toți aceștia se nascură în conformitate cu voia sau pofta părinților lor păcătoși, și responsabilitatea pentru întreaga situație se datorește aceluși dumnezeu imitator, Satan Diavolul, care încearcă să arunce blamă asupra lui Iehova Dumnezeu. Singurii oameni a căror naștere o admite Iehova, și pentru cari Iși asumă răspunderea, sunt aceia în a căror naștere interveni El printr'o minune sau printr'o îngrijire îndrumătoare, pentruca aceștia să poată fi servi speciali. Printre unii ca aceștia sunt: Isaac¹, Samson², Samuel³, Ieremia⁴, Ioan Botezătorul⁵, și Isus⁶.

¹ Vezi Capitolul 5.

² Genesa 18 9—14; Romani 4:17—22; Galateni 4:28, 29.

³ Judecători 13:2—5. ⁴ 1 Samuel 1:11, 19, 20. ⁵ Ieremia 1:4, 5.

⁶ Luca 1 5—20. ⁷ Matei 1:18—25; Luca 1 26—37.

În ce privește deosebirea dintre aceia de naștere umană ordinară, în păcat, și aceia cari devin copiii lui Dumnezeu, este scris, la Ioan. 1:12, 13 : „Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu ; născuți nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu“. Nu în conformitate cu voia lui Dumnezeu, ci în conformitate cu voia cărnii păcătoase și în conformitate cu voia omului căzut, fusese născut Cain lui Adam și Evei, în timp ce erau sub sentința de moarte.

Diavolul făcu pe Eva să cugete că ea ar fi „femeia“ înțeleasă în profeția lui Iehova, la Genesa 3:15, și că, prin urmare, ea ar fi favorizată de Iehova, cu nașterea fiului sau „sămânței“, care trebuie să zdrobească capul șarpelui. De fapt, Diavolul însuși veghia împotriva acelei posibilități. Sub această iluzie, era posibil ca Eva să cugete că fiul ei întâiu născut era un dar dela Iehova și că acest fiu era „sămânța“ promisă. Cu această idee în minte, ea susținea că Iehova i-a ajutat la nașterea băiatului și-i pusese numele de „Cain“, ceea ce înseamnă „dobândit ; căpătat“. Nașterea individuală a unei fiice este rar menționată în Scripturi, și este posibil că după Cain a avut loc nașterea unei fete sau unor fete, pentru că Adam avusese multe fiice înainte de a muri.

Nașterea fiului următor, cu toate acestea, este raportată : A mai născut și pe fratele său Abel“. (Genesa 4:2, A.R.V.). Nu există nici o dovadă că Eva ar fi dat onoare lui Dumnezeu pentru acest fiu. Numele pe care ea i-l dădu arată că nu avea speranțe mari cu privire la el, spre a fi „sămânța“ promisă, onoare pe care ea o îngrămadise toată pentru Cain. Astfel ea numi pe al doilea fiu al ei, „Abel“, ceea ce înseamnă „răsuflare ; deșartăciune ; stare trecătoare ; stare nu prea satisfăcătoare“. Cain și Abel crescură la statura de oameni mari.

În acest timp se nascură lui Adam și Evei fiice, cât și alți fii. Cain se căsătorii cu una dintre aceste fiice, surori ale sale. Tatăl său se căsătorise cu femeia care fusese făcută din propria sa coastă și pe care o numii „os din oasele mele, și carne din carnea mea“. Este probabil că Abel deasemenea s'a căsătorit cu o soră a sa, dar Biblia nu spune aceasta.

În conformitate cu speranțele ei, Eva spuse lui Cain despre făgăduința profetică făcută în Eden, cu privire la „sămânța“ femeii și la misiunea divină a acelei „sămânțe“. Cain crescua mare crezându-se a fi un „om al soartei“. Suveranul nevăzut, Satan Diavolul, a fost acela care a avut grijă ca să se formeze astfel de cuget în mintea lui Cain; și mama sa, luându-și răspunderea să facă o interpretare privată a profeției divine, va fi cea potrivită spre a concepe asemenea cuget în capul fiului. Cain își închipuia că el va fi acela care va zdrobi șarpele, câștigând prin aceasta starea de îndatorire a lui Abel și a tuturor celorlalți frați și surori ale sale, precum și a părinților săi, devenind astfel figura conducătoare pe pământ, în stare să exercite stăpânire mondială. Aceasta era o ambiție politică egoistă din partea lui Cain. Deoarece Iehova Dumnezeu prezisese „sămânța“ și misiunea ei, Cain căuta cooperarea Sa și își sprijinea ambiția începând să aducă daruri de ardere de tot lui Dumnezeu, întocmai după cum aduc preoții religioși rugăciuni în legătură cu funcțiunile politice și în camerele legislative de astăzi. Cain urma falsa interpretare religioasă a Diavolului cu privire la „sămânță“, și deaceia forma sa de închinare era religioasă și neprimită de Dumnezeu.

„Abel era cioban, iar Cain era plugar. După o bucată de vreme, Cain a adus lui Iehova o jertfă de mâncare din roadele pământului. Abel a adus și el o jertfă de mâncare din oile întâi născute ale turmei lui și din gră-

simea lor. Iehova a privit cu plăcere spre Abel și spre jertfa lui ; dar spre Cain și spre jertfa lui, n'a privit cu plăcere“. (Genesa 4:2—5, A.R.V.). Este probabil că Cain și Abel își aduseră jertfele lor aproape de intrarea Edenului și în vederea cherubimului care staționa acolo, ca reprezentant al lui Dumnezeu și care mâniau acea sabie învârtitoare, de foc.

Abel deasemenea știa despre făgăduința cu privire la sămânța femeii. El avea credință în ridicarea sămânței, dar nu-și asuma în mod ambițios a fi el sămânța. El însuși mărturisea a fi un păcătos înaintea lui Dumnezeu, și-și aducea aminte de pieile de animal, cu cari îmbrăcase Dumnezeu pe părinții săi. El văzu necesitatea unei astfel de descoperiri pentru sine însuși, și pricepu că aceasta trebuie să aibă loc prin vărsarea sângelui sau a jertfirii vieții unui animal. În icoană Abel jertfi un miel junghiat, unul dintre întâi-născuții turmei sale. Prin aceasta el mărturisea credința sa, și el era o mărturie cu privire la adevărata cale de apropiere de Iehova Dumnezeu. Inchinarea sa lui Dumnezeu, nu era din motive egoiste, ci ca recunoștință pentru făgăduința „sămânței“ eliberării. Inchinarea sa lui Dumnezeu, nu era religioasă, ci era din credință și adorațiune, în conformitate cu adevărul. Deaceia Dumnezeu a primit-o.

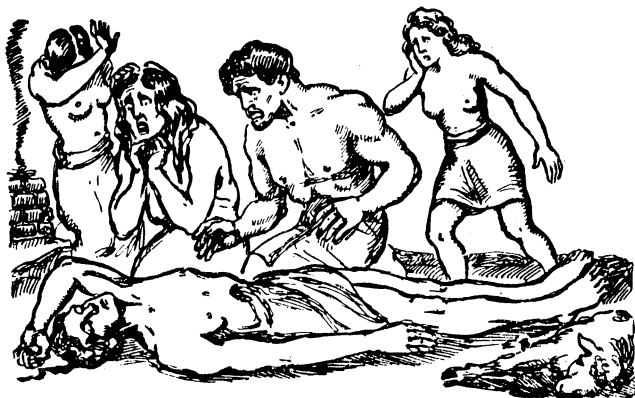
Cain văzu dovada bineprimirii lui Abel de către Dumnezeu și socoti că acesta ar fi un obstacol în calea sa de a deveni sămânța făgăduită. Necăzindu-se și neîncercând să urmeze corecta și bineprimita cale de închinare a lui Dumnezeu, Cain prinse pe Abel singur la câmp, unde dovada crimei nu ar fi descoperită și atunci lovi pe fratele său credincios. Cât de mult persecutase el pe acest martor pentru Iehova mai înainte, nu este specificat. În ce privește explicarea și avertismentul referitor la „această cale a lui Cain“, este scris : „Nu cum a fost Cain, care era dela cel rău, și a ucis pe fratele său. Și pentruce

l-a ucis? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau neprihănite“. (1 Ioan 3:12). În acest mod, primul martor uman al lui Iehova de pe pământ, fusese pus laoparte din drum, pentru ca să se pregătească libertatea religiei, fără ca să existe cineva să o critice sau să o demaște. Aceasta, cu toate acestea, se făcuse pe socoteala tăgăduirii libertății de vorbire, de a pune mărturie pentru adevăr, precum și a tăgăduirii libertății de închinare lui Iehova în spirit și în adevăr.

Nici prinucidere chiar, nu putea fi oprimată mărturia pentru adevărul lui Dumnezeu. Martiriul martorului credincios al lui Iehova stătea ca o mărturie a integrității înaintea lui Dumnezeu și pentru o justificare a numelui Său. „Prin credință a adus Abel lui Dumnezeu o jertfă mai bună decât Cain. Prin ea a căpătat el mărturia că este neprihănit, căci Dumnezeu a primit darurile lui. Și prin ea vorbește el încă, măcar că este mort“. (Evrei 11:4, A.R.V.). Nu numai simpla pată de sânge mărturisește crima datorită religiei, ci ea strigă la Dumnezeu pentru răzbunare împotriva criminalilor religioși; și acest strigăt al sângelui vărsat, dela Abel încoace, nu va rămâne neauzit de Iehova. Astfel zise Isus religioniștilor cari erau gata să repete crima lui Cain împotriva fratelui său: „Deaceia, iată, vă trimit prooroci, înțelepți și cărturari. Pe unii din ei îi veți omorî și răstigni, pe alții îi veți bate în sinagogile voastre, și-i veți prigoni din cetate în cetate; ca să vină asupra voastră tot sângele nevinovat, care a fost vărsat pe pământ, dela sângele neprihănitului Abel până la sângele lui Zacharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați omorât între templu și altar. Adevărat vă spun, că toate acestea vor veni peste neamul acesta“. — Matei 23:34—36.

După demascarea criminalului religios și a crimei sale, Iehova nu omorî pe Cain, nici nu alese pe oarecineva din familia lui Adam ca să acționeze ca un răz

bunător al sângelui și să servească lui Dumnezeu ca executător. Nimenea nu era vrednic ca să reprezinte pe Dumnezeu în această calitate. Răzbunarea este a lui Dumnezeu, și El a rezervat pentru Sine executarea ei asupra ucigașului martorului Său. Totuși El îngădui lui Cain ca să rămână și să crească urmași, Dumnezeu avea o altă cale de aducere la nimic a generațiunii lui Cain și de ștergere din existență a urmașilor săi, la sfârșitul acelei lumi vechi nelegiuite. Deaceea Dumnezeu rosti hotărîrea Sa ca un semn, pentruca nimeni să nu ia legea în propriile sale mâini și să execute pe Cain. Apoi Cain își luă nevasta sa și se mută într'un teritoriu numit „țara Nod“ (sau pribegie), și acolo își întemeie o familie. Probabil în armonie cu ambițiile sale politice, probabil din cauză că nu simțea libertatea de teamă, Cain zidi primele cetăți pe pământ. Urmașii săi se distingeau nu pentru adorarea lui Iehova, ci prin activitatea lor în creșterea vitelor, în petreceri muzicale, în exploatarea minelor și în industriile metalurgice, precum și în ucidere. — Genesa 4:16—24.

„Adam s'a împreunat iarăși cu nevastă-sa ; ea a născut un fiu și i-a pus numele Set (Inlocuit) ; căci, a zis ea, Dumnezeu mi-a dat o altă sămânță în locul lui Abel, pe care l-a ucis Cain“. (Genesa 4:25). Deoarece Set se născuse când Adam avea o sută treizeci de ani, atunci dacă Set se născuse imediat după uciderea lui Abel de către Cain, aceasta arată că Cain și Abel trebuie să fi fost oameni de o anumită vârstă și să fi avut unele experien-

țe pe vremea crimei. Abel era a ceea ce Evrei 12 : 1 numește „un nor așa de mare de martori“, dar nu există nicio dare de seamă care să arate că Set ar fi fost scos în evidență ca un bărbat de credință și un martor al lui Iehova. Evrei, capitolul unsprezece, pe el nu-l înșiră ca unul dintre Martorii lui Iehova.

„La vârsta de o sută cinci ani Set a născut pe Enos“ ; numele căruia înseamnă „muritor ; bărbat tare“. (Genesa 5:6). Adam încă trăia, fiind acum în vârstă de două sute treizeci și cinci de ani. Prin urmare, ceea ce este raportat ca având loc după aceea, nu putea însemna nimic de cinste pentru Iehova Dumnezeu, ci mai degrabă ocărîrea numelui Său. Versiunea Catolică Douay din Genesa 4:26 sună : „Lui Set i s'a născut și lui un fiu,

pe care îl numii Enos; acest om începu să cheme numele Domnului“. O asemenea traducere, cu toate acestea, trăgăduiește că, înainte de Enos, Abel chema numele lui Iehova în adorare. Textul ebraic în mod literal sună: „Atunci începură să se numească cu numele lui Iehova“. (Roth.). Aceasta nu însemna că oamenii deveniră „fii ai lui Dumnezeu“, pentru că un asemenea lucru nu era posibil printre oameni până după venirea lui Isus. (Ioan 1:11—13). Aceasta nu însemna că oamenii începură să „umblă cu Dumnezeu“, deoarece următorul după Abel, care este mărturisit de a fi umblat cu Dumnezeu, este Enoch, fiul lui Jared și strănepotul lui Enos. Aceasta nu opri degenerarea rasei omenești și întoarcerea lor spre pocăință și nu îndepărtă marea catastrofă, care se pregătea să vină. Chemarea pe nume a lui Iehova din vremea lui Enos trebuie să fi fost fățarnică, o mișcare religioasă pentru ocărîrea pe mai departe a numelui lui Dumnezeu; și ea derută pe oameni în ce privește făgăduința lui Dumnezeu cu privire la „sămânță“.

De abia trei sute optzeci și șapte de ani după nașterea lui Enos, se întâmplă că se născu un om care primi aprobarea lui Dumnezeu, întrucât arată o credință înaintea lui Dumnezeu și I se închina în adevăr. „La vârsta de o sută șasezeci și doi de ani, Jared a născut pe Enoch. La vârsta de șasezeci și cinci de ani, Enoch a născut pe Metusala. După nașterea lui Metusala, Enoch a umblat cu Dumnezeu trei sute de ani; a născut fii și fiice. Toate zilele lui Enoch au fost trei sute șasezeci și cinci de ani. Enoch a umblat cu Dumnezeu; apoi nu s'a mai văzut, pentru că l-a luat Dumnezeu“. — Genesa 5:18, 21—24.

Numele lui Enoch înseamnă „instruit; consacrat“. Calea sa dovedește că el era pe deplin consacrat lui Dumnezeu prin credința sa în Iehova. Umblarea sa cu Dumnezeu însemna că el avea relațiune cu Dumnezeu prin

adevărul pe care Dumnezeu i-l descoperise și prin aceea că mergea pe calea dreptății, în armonie cu acest adevăr. Ei nu era din acea lume veche, nelegiuită, ci privea înainte prin credință spre o lume nouă, în care „sămânța femeii“ lui Dumnezeu va stăpâni pământul, după ce a judecat pe Șarpele cel vechiu și pe sămânța lui și după ce a sfărâmat capul Șarpelui.

În linia urmașilor, Enoch era al șaptelea dela Adam. Iehova făcu pe credinciosul Enoch martorul și profetul Său, spre a prezice acea zi de judecată la sfârșitul stăpânirii neîntrerupte a Diavolului. Este scris: „Și pentru ei a proorocit Enoch, al șaptelea patriarch dela Adam, când a zis: Iată că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi, ca să facă judecată împotriva tuturor, și să încredințeze pe toți cei nelegiuiți, de toate faptele nelegiuite, pe cari le-au făcut în chip nelegiuit, și de toate cuvintele de ocară, pe cari le-au rostit împotriva Lui acești păcătoși nelegiuiți“. O asemenea profecie prin Enoch, dovedește că lumea în care trăia el era nelegiuită, în ciuda faptului că oamenii chemau numele lui Iehova. O asemenea profecie puse în primejdie viața lui Enoch din partea elementelor violente ale „sămânței“ Șarpelui. — Iuda 14, 15.

Intr'o vreme când oameni nelegiuiți trăiau pe pământ până la o vârstă de peste șase sute de ani, Metusala, atingând chiar nouă sute șasezeci de ani, pentru acest bărbat evlavios de credință și integritate, Enoch, trăi până la o vârstă de numai trei sute șasezeci și cinci de ani? Fost-a el pus la o parte din drum prin intoleranță religioasă, persecuțiune și violență ca în cazul lui Abel? Enoch avea bun motiv să se aștepte la așa ceva; dar Atotputernicul Dumnezeu îl ocroti de o asemenea moarte. Raportul cu privire la Martoriile lui Iehova, la Evrei capitolul unsprezece, sună: „Prin credință a fost mutat Enoch de pe pământ, ca să nu vadă moartea. Și

n'a mai fost găsit, pentrucă Dumnezeu îl mutase. Căci înainte de mutarea lui, primise mărturia că este plăcut lui Dumnezeu. Și fără credință este cu neputință să fim plăcuți Lui! Căci cine se apropie de Dumnezeu, trebuie să creadă că El este, și că răsplătește pe cei ce-L caută“.

— Versetele 5, 6.

Enoch primi o bună mărturie dela Dumnezeu pentru credința și credincioșia sa. El ținu tare la integritatea sa sub probă și cinsti și sprijini numele lui Iehova în mijlocul lumii nelegiuite și în fața vrășmășiei sămânței Șarpelui. Când Iehova hotărî că Enoch își terminase lucrarea sa de mărturie, atunci Dumnezeu îi dădu o ultimă viziune despre noua lume viitoare, în care moartea va fi ștearsă din existență de puterea lui Dumnezeu prin Sămânța „femeii“ Sale.

Astfel mută Dumnezeu pe Enoch, sau îl puse într'un extaz (sogn adânc) ceva asemănător extazului pe care-l experiență un apostol al lui Isus mij de ani mai târziu. (2 Corinteni 12:1—4). Ceeace Enoch văzu și auzi în timp ce era ținut legat și extaziat de acea viziune a noii lumi a Paradisului restatornicit, nu-i era permis să rostească oamenilor. În timp ce Enoch era în extaz, „Dumnezeu îl luă“, adică Dumnezeu lăsă vieța lui Enoch să se stingă în chip pașnic. El nu simți durerile morții; el nu văzu sau nu pricepu că murea. În acelaș timp, până la această din urmă viziune de lucruri glorioase viitoare, el era relativ tânăr și nu începuse să simtească scăderea puterii, creșterea durerilor, și înțepenirea plină de slăbiciune a vârstei înaintate, care se apropie de porțile morții.

Astfel Enoch „muri în credință“, și dușmanii săi nu au fost în stare să găsească trupul său niciodată spre a-l folosi pentru vreun scop. El „n'a fost găsit“; el „nu era“. Dumnezeu a dispus de trupul său. Enoch muri, în

timp ce atențiunea sa îi era înlănțuită de viziunea lumii noi. Când Dumnezeu îl aduce în realitate la viață din nou, la porțile acelei lumi noi, acea viziune va fi primul cuget al minții sale, și ochii lui vor privi înainte spre a vedea realizarea acestei viziuni înfăptuite pe pământ.

CAPITOLUL X

ELIBERAREA PREUMBRITĂ

DUPĂ dispariția neașteptată a lui Enoch, fie că aceea a pricinuit vreo agitație sau sentiment de pierdere sau nu, oamenii continuară să muncească și să lucreze cu mâinile lor, luptând cu spînii și pălămida pămîntului blestemat. Enoch fusese întocmai ca „sarea pămîntului“, exercitând o influență sănătoasă printre oameni ; dar oamenii în general erau legați de corupție. Aceștia erau bucuroși că Enoch nu mai era și predicarea și profetia sa împotriva păcătoșilor nelegiuți încetase. În mod egoist ei continuau să-și mănânce mîncarea lor, să-și bea vinul lor, să se căsătorească, și să dea în căsătorie, și omenirea se înmulțea în măsură crescîndă.

Lamech, nepotul lui Enoch, simțea în mod dureros asprele condițiuni de viață. El nu se distingea printre oameni ca un martor pentru Iehova, după cum făcuse bunicul său. Avertismentul lui Enoch despre judecata viitoare, impresionase probabil pe Lamech că un timp de iudecată se apropia, și că o schimbare în starea umană urma să vie îndată. Deoarece numele lui Lamech însemna „puternic ; răsturnător ; nimicitor“, el se potrivea foarte bine profetiei lui Enoch, că Dumnezeu oricărei puteri va răsturna puterea celor nelegiuți, îi va nimici și va introduce o lume nouă în care oamenii ascultători se vor odihni de munca istovitoare și de apăsările celui nelegiuit. Lamech trăise în decursul ultimilor cincizeci și cinci de ani ai vieții primului său strămoș, Adam. Dela el Lamech învătă cum, datorită păcatului lui Adam, Dumnezeu blestemase pămîntul, dar dăduse și promisiunea viitoarei „sămînțe“, care să sfărîme capul

Șarpelui înșelăciunii și neadevărului. Aceasta ar însemna ridicarea blestemului, după cum spera Lamech.

„La vârsta de o sută optzeci și doi de ani, Lamech a născut un fiu. El i-a pus numele Noe, zicând: Acesta ne va mângâia pentru osteneala și truda mâinilor noastre, cari vin din acest pământ, pe care Iehova l-a blestemat“. (Genesa 5:28, 29, A.R.V.). Cuvintele lui Lamech se dovediră a fi o profeție, și erau prin urmare inspirate de spiritul sau forța nevăzută a lui Iehova Dumnezeu. De fapt, născând astfel un fiu, care să joace un rol în împlinirea profeției, Lamech deveni o icoană a lui Iehova Dumnezeu, Cel Atotputernic; și fiul său Noe deveni o icoană profetică a „sămânței“ promise în Eden și prin care blestemul trebuia să fie ridicat. Lamech trăi până ce fiul său Noe era în vârstă de 595 de ani, și-l văzu angajat într'o lucrare la porunca lui Dumnezeu Atotputernicul și care a dat dovadă că fiul său Noe fusese pe drept numit sub inspirația lui Dumnezeu.

Pe neașteptate, în mijlocul corupției vremurilor, un nou element apăru pe scenă și atrase atențiunea oamenilor, dar nu spre îmbunătățire. Darea de seamă divină zice deodată: „Uriașii erau în vremurile acelea pe pământ“. Sau, ca traducere mai bună a dării de seamă: „Nephilim-ii erau pe pământ în zilele acelea“. (Genesa 6:4, A.R.V.). Cine erau acei Nephilim-i uriași? Ei nu erau oarecari indivizi din sânul omenirii, de o creștere capricioasă, anormală, datorită unei suferințe glandulare. Ei erau supra-oameni. Erău demoni din lumea spiritelor, materializați în carne, dar de o formă uriașă, spre a dovedi origina lor superioară, deoarece omul este făcut „cu puțin mai prejos decât îngerii“. Apariția lor neașteptată printre oameni, constituia dovada vizibilă că lucrurile, în acele ceruri de sub Satan, suveranul nevăzut al omului, mergea spre mai rău.

Dumnezeu nu scosese afară din cer pe Satan Diavolul, după ce pronunță judecata asupra lui în Eden, ci îl lăsă să rămână pentru încercarea integrității fiilor spiritali ai lui Dumnezeu. Intr'adevăr, după mai bine de două mii de ani după răscoala lui Satan, „se întâmplă într'o zi, când fiii lui Dumnezeu se înfățișară înaintea lui Iehova, că Satan veni și el printre ei. Și Iehova zise lui Satan : De unde vii ? Atunci Satan răspunse lui Iehova, și zise : Dela cutreerarea pământului și dela plimbarea pe care am făcut-o pe el“. (Iov 1:6, 7, A.R.V.). Evident, atunci, mulți din acei îngeri, dacă nu toți cari erau în organizațiunea pe care Dumnezeu o supuse lui Lucifer în funcțiunea sa de „cherubim ocrotitor“ peste om în Eden, cedară înduplecării lui Satan, după ce el pricinui căderea omului. Ei deasemenea se răsculară împotriva lui Dumnezeu Cel Prea Înalt, părăsiră sfânta Sa organizațiune și luară loc de partea lui Satan în controversă.

Acei îngeri necredincioși deveniră diavoli, întrucât ei se alăturară necredinciosului Lucifer la defăimarea lui Iehova Dumnezeu și ocărirea numelui Său. Ei deveniră demoni cari erau adorați mai târziu de oameni, dar a căror adorare Iehova Dumnezeu interzise poporului Său ales să o practice, zicând : „Să nu-și mai aducă jertfele lor la demonii cu cari curvesc“. (Leviticul 17:7, *Roth.*). „Au adus jertfe dracilor, unor idoli cari nu sunt dumnezei, unor dumnezei pe cari nu-i cunoșteau, dumnezei noi, veniți de curând“. (Deuteronomul 32:17, *Roth.* ; și 2 Cronici 11:5 ; Psalm 106:37). Lucifer, de rangul cherubimilor, deveni astfel „prîntul demonilor“, numit și „Beelzebub“. — Matei 12:24, 27, 28, A.R.V.

Ingerii cari păcătuiră în acest fel, ajunseră sub sentința de condamnare a lui Iehova Dumnezeu. El îi degradă din binecuvântata lor poziție în sublima Sa organizațiune a lumii și adevărului, și-i înjosi la starea nu-

mită în mod simbolic „Tartar“. Neavând lumina adevărului scopurilor lui Dumnezeu, ei nu erau liberi, ci sunt sub continua supraveghere a lui Dumnezeu, ca vrășmași ai Săi. Astfel ei sunt ca în lanțuri. Ei niciodată nu se pot elibera de sub sentința Sa de nimicire, care apasă asupra lor, ci în starea lor de degradare în Tartar, așteaptă executarea acelei sentințe în ziua de judecată, împreună cu Satan Diavolul. Descoperirea inspirată cu privire la aceasta zice: „Dar osânda îi paște de multă vreme, și pierzarea lor nu dormitează. Căci dacă n'a cruțat Dumnezeu pe îngerii cari au păcătuit, ci i-a aruncat în Tartar, unde stau înconjurați de întunec, legați cu lanțuri și păstrați pentru judecată“. (2 Petru 2:3, 4, A.R.V., marginală). „El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puși în lanțuri vecinice, în întunec, pe îngerii cari nu și-au păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința“. — Iuda 6.

Demonii cari s'au materializat în zilele lui Noe, terorizau oamenii cari nu aveau credință în Dumnezeu, așa cum avea Noe. Ei răspândeau violență. Chiar numele lor *Nephilim* înseamnă *căzători*, cari fac pe oameni să cadă prin violențe sau prin alte mijloace. Așa o impresie înspăimântătoare făceau, încât aproape o mie de ani mai târziu, când spionii Israeliti spionau țara Canaanului, și văzură înălțimea neobișnuit de mare a fiilor Canaanitului Anac, ei se întoarseră și raportară în mod fals: „Și văzurăm acolo Nephilim-ii, pe fiii lui Anac, cari se trag dela Nephilim-i: și noi eram ca niște lăcuste în fața lor“. (Numerii 13:33, A.R.V.). Cartea Genesei spune ce a urmat îndată după ce apărură Nephilim-ii pe pământ.

Oamenii ajunseră atât de corupți încât marele Spirit, Iehova, hotărî să le acorde numai 120 de ani de favoare, înainte ca să-și execute judecata asupra lor, rezolvând prin aceasta chestiunea de controversă a supremației cu

această generație de oameni cu viață lungă. „Când au început oamenii să se înmulțească pe fața pământului, și li s'au născut fete, fiii lui Dumnezeu au văzut că fetele oamenilor erau frumoase; și din toate și-au luat de neveste pe acelea pe cari și le-au ales. Atunci Iehova a zis: Spiritul Meu nu va rămâne pururea cu omul, căci și omul nu este decât carne păcătoasă: totuși zilele lui vor fi de o sută douăzeci de ani“. — Genesa 6:1—3, A.R.V.

„Fiii lui Dumnezeu“, cari se căsătoriră cu fetele oamenilor, erau îngeri cari, până aci, rămăseseră credincioși față de Iehova Dumnezeu. „Căci, în cer, cine se poate asemăna cu Iehova? Cine este ca Tine între fiii lui Dumnezeu?“ (Psalm 89:6, A.R.V., marginală; Psalm 88:7, *Douay*). Incă în organizațiunea lui Iehova ca membri ai familiei Sale de fii, acești îngeri se materializară, fără îndoială cu bune intențiuni, spre a fi de folos rasei umane rătăcite. Cu toate acestea ei nu au fost împuterniciți la aceasta de Dumnezeu, Tatăl lor, și nu era în armonie cu calea Sa de a produce „sămânța“ care va fi trimisă din cer spre a zdrobi capul Șarpelui. Deaceia, aceasta era un pas făcut în neascultare, care servi în schimb scopului lui Satan, și produse o progenitură de urmași cari erau „vitejii, oameni cu renume“, corciturii îngeri-oameni, cari își făcură un nume pentru ei înșiși și nu pentru Dumnezeu și cari umplură pământul cu violență. Scurta dare de seamă sună: „Nephilim-ii (uriașii) erau pe pământ în zilele acelea, și chiar și DUPĂ ACEEA, când fiii lui Dumnezeu se împreunară cu fetele oamenilor, și ele le născură copii: aceștia erau oamenii puternici din vechime, oameni cu renume“. — Genesa 6:4, A.R.V.

În mijlocul acestei nelegiuiri, Noe urmă exemplul lui Enoch și umbla cu Iehova Dumnezeu. El se căsătorii cu o femeie cinstită, nepătată, și după ce ajunsese la vârsta

de 500 de ani, Dumnezeu îl binecuvântă cu trei fii. El îi creșcu în credința lui Dumnezeu și îi conduse în ascultare față de voința dreaptă a lui Dumnezeu. Noe se păstră pe sine nepătat și necorupt de acea lume veche, nelegiuită, și mărturia inspirată cu privire la el raportează : „Acestea sunt generațiunile lui Noe. Noe era un om drept și perfect în generațiunea sa : Noe umbla cu Dumnezeu. Și Noe născu trei fii, Sem, Ham și Iafet“. (Genesa 6:9, 10, A.R.V.). Acești trei fii se căsătoriră cu femei necorupte.

Pământul pe vremea aceea era în starea descrisă la 2 Petru 3:5, stare de care oamenii din afara familiei lui Noe aleseră mai bine să rămână ignorați : „Căci înadins se fac că nu știu că odinioară erau ceruri și un pământ scos prin cuvântul lui Dumnezeu din apă și cu ajutorul apei“.

Prin cuvântul plin de putere al lui Dumnezeu, apele de pe pământ fuseseră adunate în mari ochiuri de mare, și pământul uscat a fost făcut să apară, a treia zi de creare. În decursul vremii, unelele de materii evaporate în starea lor topită, căzuseră unul după altul, spre a forma o boltă de brăuri împrejurul pământului, dar sus, deasupra firmamentului pământului sau întinderii atmosferice. Brăurile se mișcau încet spre poli, la Nord și la Sud, și acolo, în zonele de mai puțină rezistență, căzură, supunând pământul marelui potop care nimici orice formă de viață existentă. Acum, după încheierea celei de a șasea zi de creare, în care Dumnezeu făcu pe om, ultimul înel, aproape numai din apă curată, pătrunse spre firmamentul pământului și înveli pământul într'o boltă. El era susținut în aer de forța centrifugă, pe măsură ce ea se învârtea. El constitui un *mare adânc* de apă în suspensie, dar încă învelind pământul.

Urmașii lui Adam, înmulțiți acum pe pământ, erau afară din apă, pe pământul uscat. În acelaș timp ei erau

în apă, fiind înăuntrul boltei de apă, care fusese acolo încă înainte de crearea lui Adam. Oamenilor nelegiuți de pe pământ, de când Adam adormise în moarte, toate lucrurile le se păreau că continuă să rămână așa cum erau ele dela începutul creațiunii. Ei nicidecum nu vedeau ce vedea Dumnezeu, că apele mării bolte de sus se mișcau spre poli; că, datorită acestui fapt, grosimea boltei deasupra Ecuatorului pământului devenea foarte redusă, razele soarelui aproape pătrunzând prin ea, și că vârfurile boltei, care se apropiau de poli, slăbeau în mod primejdios, întrucât rotația lor era așa de înceată, încât aveau numai o mică forță centrifugă de opus puterii de atracție a gravitației pământului. Căderea boltei era amenințătoare, așteptând doar ca Dumnezeu să-și îndepărteze puterea Sa de restrângere, la sfârșitul celor 120 de ani. Dar înainte ce brăurile boltei să fi căzut, Dumnezeu în mod milostiv lăsa să fie avertizați locuitorii pământului de îngrozitorul cataclism de ape, și să li se arate oamenilor calea de scăpare, dacă ei ar da ascultare.

Iehova Dumnezeu făcu pe Noe martorul Său spre a trâmbița avertismentul. Fără îndoială că mai întâi Iehova Dumnezeu făcu lui Noe o dare de seamă despre crearea pământului, așa cum este descrisă în primul capitol al Bibliei, descoperindu-i prin aceasta existența pământului adânc de deasupra firmamentului, și că acesta trebuie, în scurt timp, să se prăbușească pe pământ, provocând un potop peste toată fața pământului și nimicind întreaga omenire coruptă. Pentru a scăpa din acesta, trebuia să fie clădită o barcă mare, iar Noe, fiii săi și femeile tuturor celor patru, trebuiau să se refugieze în ea, ducând înăuntru și un număr de păsări alese, vite și animale, reptile (nu insecte). O asemenea catastrofă ce s'a abătut vreodată asupra pământului, nu a fost raportată niciodată până aci, totuș Noe a crezut pe Dum-

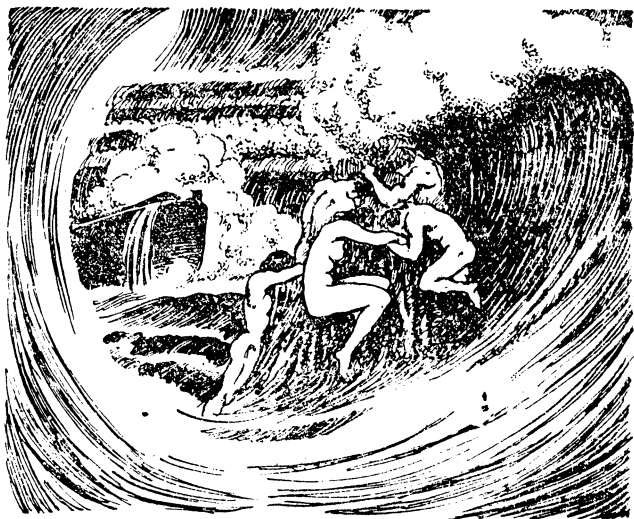

nezeu. „Prin credință Noe, când a fost înștiințat de Dumnezeu despre lucruri cari încă nu se vedeau, și, plin de o teamă sfântă, a făcut un chivot ca să-și scape casa ; prin ea, el a osândit lumea, și a ajuns moștenitor al neprihănirii care se capătă prin credință“. Evrei 11:7.

Toți cei nelegiuți de pe pământ, Nephilim-ii, oamenii puternici cu renume, precum și omenirea în general, își băteau joc de Noe și de fiii săi, în timp ce aceștia clădeau marea corabie, lungă de 300 de coți, lată de 50 de coți și înaltă de 30 de coți, cu trei etaje interioare. Cum voiau ei să o lanseze de pe uscat, unde o clădiseră ? Noe și fiii săi, cu toată batjocura, țineau tare la integritatea lor. Noe avertiză poporul de potop și predică dreptatea lui Dumnezeu, dreptate care reclama potopul nimicirii peste lume, ca executarea dreptei sentințe a lui Dumnezeu asupra ei. Intrebat de către cei îndoielnici când se va întâmpla aceasta, Noe răspunse că el nu știe ziua sau ceasul, dar că nu se va întâmpla înainte ca corabia să fie terminată și înainte ca el și familia sa să intre în ea.

Marea barcă era complectată, în timp ce aburul continua să se ridice încă din pământ și să ude întreaga față a pământului. Niciun semn de ploate sau potop nu se vedea. Ce se întâmplă acum ? Cuvântul lui Iehova se adresa lui Noe spunându-i să intre în barcă cu familia sa, ducând cu sine deasemenea și păsările și animalele : „Căci după șapte zile voi face să plouă pe pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți ; și voi șterge astfel de pe fața pământului, toate făpturile pe cari le-am făcut“. Noe ascultă. Niciun copil sau sugaci nu a fost luat în corabie. Deși căsătoriți, fiii lui Noe erau atât de preocupați cu pregătirea pentru potop și cu mărturia pentru Iehova, încât nu aveau timp să se gândească la întemeierea unei familii. Nu era ocaziune pentru așa ceva. Mai mult decât atât, abținerea lor de a avea copii

arăta convingerea lor ; ea adăuga greutatea la mărturia lor cu privire la catastrofa apropiată. Căitu-s'au oamenii și întorsu-s'au ei îndată dela căile lor stricate, crezând că dezastrul mondial era aproape, atunci când văzură pe Noe și pe familia sa intrând în corabie și luând cu ei înăuntru creaturile vii ? Fiul omului, Christos Isus, răspunde : „Cum era în zilele lui Noe dinainte de potop, când mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie, și n'au știut nimic, până când a venit potopul și i-a luat pe toți, tot așa va fi și la venirea Fiului omului“. — Matei 24:38, 39.

Noe era în vârstă de 600 de ani când întoarse spațele acelei lumi nelegiuite și intră în corabia cu încărcătura ei prețioasă. „Cele cari au intrat, erau câte o

parte bărbătească și câte o parte femeiască, din orice făptură, după cum poruncise Dumnezeu lui Noe. Apoi Iehova l-a închis înăuntru“. (Genesa 7:6, 16, A.R.V.) Apoi izbucni potopul, în cel de-al șasesutelea an al vieții lui Noe, în șaptesprezece a lunii a doua. Toate isvoarele marelui adânc suspendat deasupra pământului, izbucniră în șiroaie de apă; și bolta de apă, care apăruse pământul de razele directe ale soarelui, lunii și stelelor întocmai ca un geam de fereastră, își deschise stăvilarele ei. Patruzeci de zile căderea apei continuă, și apele au crescut pe pământ și au ridicat corabia, înălțând-o în cele din urmă pe suprafața lor cu cincisprezece coți deasupra celor mai înalți munți.

Pământul părea acum, înăuntru firmamentului său cu atmosfera bine spălată, întocmai ca un glob de apă, semănând mult cu pământul de atunci când Dumnezeu porunci, cu 29.000 de ani înainte de aceasta, zicând: „Să se strângă la un loc apele cari sunt de desuptul cerului, și să se arate uscatul. Nu era prin urmare un lucru nou pentru Dumnezeu ca să dea o poruncă asemănătoare, după ce apele potopului acoperiseră pământul timp de 150 de zile; pentru că atunci talpa corăbiei atinse uscatul. „Apele au scăzut de pe fața pământului, scurgându-se și împuținându-se, și, după o sută cincizeci de zile apele s'au micșorat. În luna a șaptea în ziua a șaptesprezecea a lunii, corabia s'a oprit pe munții Ararat“. (Genesa 8:3, 4, A.R.V.). Aceasta era exact cinci luni de când începu potopul. Impărțind cinci luni în 150 de zile, arată că fiecare lună socotea 30 de zile, aproximativ durata unui sistem lunar (lună nouă) a lunii pământului. Un an de douăsprezece luni pe vremea lui Noe socotea, așadar, circa 360 de zile. Acesta fiind un an lunar, era necesar, eventual, să fie regulat după echinoxul de primăvară, pentru a pune calendarul de acord cu anul solar și pentru a nu lua-o înainte anotimpurilor cari sunt stabilite acum. — Genesa 8:22.

În cel de-al șasesute unulea an al vieții lui Noe, „în luna a doua, în a douăzeci și șaptea zi a lunii, pământul era uscat de tot. Atunci Dumnezeu a vorbit lui Noe și i-a zis: Ieși afară din corabie.“ (Genesa 8:13—16). Noe și familia sa și animalele stătuseră în corabie exact un an lunar și zece zile, deoarece Domnul îi închisese în corabie în ziua a șaptesprezecea a lunii a doua a anului trecut. Ce se întâmplase afară, în timp ce aceștia erau în siguranță înăuntru? Dumnezeu „n'a cruțat lumea veche, ci a scăpat pe Noe, acest propovăduitor al neprihănirii, împreună cu alți șapte inși, când a trimis potopul peste o lume de nelegiuiți“. Cuvântul de judecată al lui Iehova s'a împlinit, prin care „lumea de atunci a pierit, înecată de apă“. (2 Petru 2:5 ; 3:5, 6). Nelegiuita organizațiune de oameni de pe pământ, împreună cu amestecul Nephilim-ilor și a „fiilor neascultători ai lui Dumnezeu“ din cerurile nevăzute, se sfârși. Lumea veche se sfârși, „pieri“, dar pământul continua să rămână mai departe. Cu privire la el Dumnezeu zice acum: „Cât va fi pământul, nu va înceta semănatul și seceratul, frigul și căldura, vara și iarna, ziua și noaptea“. (Genesa 8.22). Acest adevăr eliberează pe toți cei credincioși de teama că sfârșitul lumii înseamnă distrugerea pământului literal, a soarelui, a lunii și a stelelor. Ocrotirea lui Noe și a familiei sale de către Dumnezeu, confirmă adevărul că Dumnezeu va păstra pe servii Săi în decursul sfârșitului acestei lumi.

CAPITOLUL XI

SOCOTIREA TIMPULUI

REGELE veciniciiei stabili o limită lumii vechi a nelegiuitorilor și o aduse la sfârșit după exact 120 de ani dela pronunțarea judecării Sale. (Geneza 6:3). Cu facerea de cunoscut a atotputericeii Sale puteri în potop, Iehova Dumnezeu șterse din existență creaturile nelegiuite, cari umpluseră pământul cu violență. Prin apele înfuriate ale potopului, El nu numai curăți pământul de ei, ci curăți pământul însuși, care fusese pătat de sângele pe nedrept vărsat de către cei nelegiuitori. Pământul pătat putea în mod drept să fie curățit numai prin sângele acelora cari au vărsat sânge. — Numerii 35:33.

Creaturile spirituale cerești, cari se materializaseră în trupuri de carne, și exercitară un control direct în afacerile pământului, trebuiră să se întoarcă în lumea spirituală. În acest mod asemenea fel de amestec direct al spiritelor din cer în afacerile umane, a luat sfârșit. „Fiilor spirituali ai lui Dumnezeu“, cari în mod neascultător se căsătoriră cu fetele oamenilor, nu le-a fost permis să se întoarcă în curțile sfinte ale prezenței lui Dumnezeu, ci Dumnezeu îi lăsă pe mâna lui Satan, care-i dusă într-o adevărată captivitate. Fiind astfel tratați, ei deveniră „spiritele din închisoare, cari fuseseră răzvrătite odinioară, când îndelunga răbdare a lui Dumnezeu era în așteptare, în zilele lui Noe, când se făcea corabia, în care au fost scăpate prin apă un mic număr de suflete, și anume opt“. — 1 Petru 3:19, 20.

Nephilim-ii, cu toate acestea, cari se răzvrătiră deschis împreună cu Satan, se alăturară din nou rândurilor

diavolilor și demonilor sub Satan prințul lor, și pe toți aceștia Satan îi rândui acum după o nouă formă, simbolizată în profetia biblică ca „un alt semn în cer“. „Și iată, s'a văzut un mare balaur roș, cu șapte capete, zece coarne, și șapte cununi împărătești pe capete. Cu coada trăgea după el a treia parte din stelele cerului, și le arunca pe pământ“. — Apocalips 12:3, 4.

Dovada este clară, deci, că cerurile și pământul simbolice de dinainte de potop, încetară să mai existe, dar globul nostru, pământul, rămase. Religia fusese ștearsă de pe fața pământului, prin nimicirea tuturor religioșiștilor. La porunca lui Dumnezeu, Noe și toți ceilalți ocupanți ai corăbiei, pășiră afară pe pământul curățit. Primul lucru ce urma să fie făcut în afara corăbiei, era să se instituie adorarea lui Iehova Dumnezeu prin Noe, care este o icoană profetică a „sămânței“ femeii, destinată să sfărâme capul Șarpelui. „Noe a zidit un altar lui Iehova; a luat din toate dobitoacele curate și din toate păsările curate, și a adus arderi de tot pe altar. Iehova a mirosit un miros plăcut; și Iehova zise în inima Sa: Nu voi mai blestema pământul din pricina omului, pentru că întocmirile gândurilor din inima omului sunt rele din tinerețea lui; și nu voi mai lovi tot ce este viu, cum am făcut“. Genesa 3:20, 21, A.R.V.

De altmintrelea, fiind profetică arătând lucruri mai mari încă viitoare, această transacțiune era o împlinire pe scară mică sau în miniatură a cuvintelor lui Lamech la nașterea lui Noe: „Acesta ne va mângâia pentru osteneala și truda mânilor noastre, cari vin din acest pământ, pe care l-a blestemat Dumnezeu“. Iehova blestemase pământul pe vremea Edenului, deoarece un om perfect devenise nelegiuit; dar acum, toți urmașii lui fiind făcuți păcătoși și deci întocmirile gândurilor din inima lor fiind înclinate spre rău din tinerețea lor, Iehova Dumnezeu nu blestemă pământul din pricina stării

lipsită de ajutor, în care ei se născuseră. Numai mai târziu, când rassa umană arată o preferință (plăcere) pentru nelegiuire în mod hotărît și păta pământul cu sânge nevinovat, aduse Dumnezeu asupra lor un blestem. — I-saia 24:3—6 ; Maleachi 4:6.

Pe vremea când această icoană profetică a fost făcută aci, pământul era curat, nepătat și neblestemat. Unicii lui locuitori erau dreți în fața lui Dumnezeu prin credința și ascultarea lor, și prin adorarea lui Iehova, hotărîți să excludă orice demonism sau religie. Intr'adevăr, demonii nevăzuți de sub Satan nu fuseseră nimiciți, ci li s'a permis să se reorganizeze. Cu toate acestea, la acest punct al timpului, Iehova Dumnezeu, prin Cuvântul, reprezentantul Său ceresc, era în relațiuni directe cu Noe și cu dreapta sa familie. Ceruri drepte stăteau prin urmare atunci în legătură cu un pământ drept. Sub asemenea împrejurări, cari erau profetice împrejurărilor din lumea nouă, acum aproape, Dumnezeu reînoi mandatul div.n. „Dumnezeu a binecuvântat pe Noe și pe fiii săi, și le-a zis : Creșteți, și înmuțiți-vă... ; răspândiți-vă pe pământ, și înmulțiți-vă pe el !“ — Genesa 9:1, 7.

Cam un an mai târziu, sau doi ani dela începutul popoului, a fost născut primul copil în împlinirea acestui mandat divin reînort. (Genesa 11:10). În decursul timpului, mandatul a fost împlinit, nu într'un sens complet, ci într'un sens tipic sau preumbrător, când cele șaptezeci de generațiuni dela Noe și urmașii săi au fost aduse în existență, după cum sunt numite în Genesa. capitolul zece. Șaptezeci (sau de șapte ori zece, ambele numere simbolizând perfecțiune) reprezintă împlinirea sau executarea în ce privește mandatul. Nimrod, datorită nelegiurii și lipsei de copii, nu este socotit, deoarece el nu preumbrăște pe aceia cari, într'un oarecare mod, vor avea parte în adevărata și permanenta împlini-

re a mandatului divin în lumea nouă. (Genesa 10:8—10; 10:32). Noe, care trăi încă 350 de ani după potop, văzu mandatul executat în mod tipic. Deși mandatul era reînnoit în primul rând cu el, el nu mai avu copii. Fiii săi și nurorile sale se înmulțiră. Așa va fi și sub Mai Marele Noe.

Spre a arăta că executarea mandatului divin nu însemna nașterea de copilași sub stăpânire totalitară pentru scopuri de războaie egoiste și pângărire a pământului cu sânge, Iehova Dumnezeu stabili cu Noe și cu fiii săi, deci cu toți urmașii lor până astăzi, legământul vecinic cu privire la sfințența sângelui, baza vieții. Prin acest legământ sau declarația solemnă a voinții Dătătorului de viață, omul poate ucide animale pentru hrana sa trebuincioasă, dar nu poate, din dorința de a ucide, să răpească animalelor viața sau sufletul. Deasemenea, sângele unui ucigaș putea fi vărsat numai de către acela pe care Dumnezeu l-a delegat să activeze după chipul Său, adică, în calitate de reprezentant și executător al judecăților lui Dumnezeu. Dumnezeu zise aceluia cari I se închină Lui: „Tot ce se mișcă și are viață, să vă slujească de hrană: toate acestea vi le dau, ca și iarba verde. Numai carne cu viața ei, adică sângele ei, să nu mâncați. Căci voi cere înapoi sângele vieților voastre; îl voi cere înapoi dela orice dobitoc; și voi cere înapoi viața omului din mâna omului, din mâna oricărui om, care este fratele lui. Dacă varsă cineva sângele omului, și sângele lui să fie vărsat de om; căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul Lui“. — Genesa 9:3—6.

Dacă oamenii ar fi păstrat acest legământ vecinic al sfințeniei vieții creaturii, ei nu ar fi pângărit pământul, ci ar scăpa de aducerea blestemului dela Dumnezeu asupra lor, cu nimicirea ce urmează blestemului. Ca un semn vizibil al acestui legământ al sângelui, Marele Dătător de viață lăsa să apară pe cer curcubeul, care nici-

odată nu putuse fi văzut de om înainte de potop. „Și Dumnezeu zise: Iată semnul legământului pe care-l fac între Mine și voi și între toate viețuitoarele ((*suflete vii*) *nephesh chayyah*) cari sunt cu voi, pentru toate neamurile de oameni în veci... Acesta este semnul legământului pe care l-am făcut între Mine și orice făptură de pe pământ“. (Genesa 9:12—17, *Roth.*) Adevărul acestui legământ al curcubeului, fiind aplicat în mod potrivit de puterea lui Dumnezeu la propriul Său timp, va elibera pământul de războaiele nedrepte, cari au lovit omenirea.

MĂSURAREA TIMPULUI PÂNĂ IN ZIUA DE ASTĂZI

În ce privește relațiunile umane, Dumnezeu păstrează cu o precizie de cronometru timpul împlinirii scopurilor Sale. Până ce Dumnezeu nu le descopere serviciilor Săi devotați, este cu neputință creaturilor „să știe timpurile sau anotimpurile, pe cari Tatăl le-a păstrat în a Sa putere“. El hotărăște timpul pentru fiecare din scopurile Sale când să devină mature, și la împlinirea vremii, El activează. „Dar când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege, ca să răscumpere pe cei ce erau sub lege, pentruca să căpătăm înfierea“. (Galateni 4:4, 5). „Toate își au vremea lor, și fiecare lucru sub ceruri își are ceasul lui.“ — Eclesiastul 3:1.

Cuvântul divin al adevărului arată cât de nebuni sunt acei învățători ai „falsei așanumită știință, cari învață că omul a fost pe această planetă într'o stare de dezvoltare spre perfecțiune de milioane de ani. Asupra numărului exact de ani, acești așanumiți „savanti“, nu pot cădea de acord printre ei. După potop, cuvântul lui Dumnezeu socotește timpul prin generațiunile fiului lui Noe, Sem. Înainte de potop, timpul era socotit dela Adam prin linia lui Set. Prin aceasta este ușor și simplu

să se dovedească că timpul dela crearea lui Adam până la potop era 1.656 de ani, după cum urmează :

Dela crearea lui Adam până la nașterea lui	
Set erau	130 ani
Apoi până la nașterea lui Enos	105 ani
Până la nașterea lui Cainan	90 ani
Până la nașterea lui Mahalaleel	70 ani
Până la nașterea lui Iared	65 ani
Până la nașterea lui Enoch	162 ani
Până la nașterea lui Metusala	65 ani
Până la nașterea lui Lamech	187 ani
Până la nașterea lui Noe	182 ani
Până la potop	600 ani

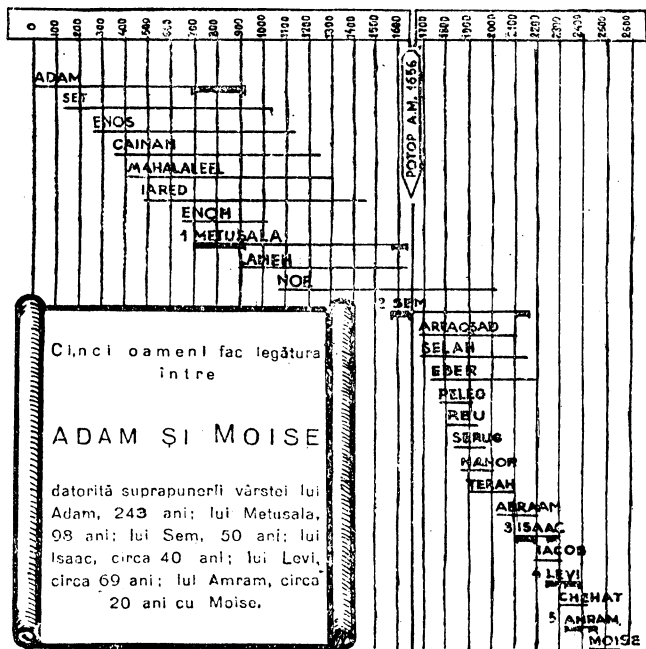
Dela crearea lui Adam până la potop, după	
Genesa 5:3—29 ; 7:6, erau	1.656 ani

Dela începutul potopului până la nașterea	
fiului lui Sem, Arpacșad, erau	2 ani
Până la nașterea lui Selah	35 ani
Până la nașterea lui Eber	30 ani
Până la nașterea lui Peleg	34 ani
Până la nașterea lui Reu	30 ani
Până la nașterea lui Serug	32 ani
Până la nașterea lui Nahor	30 ani
Până la nașterea lui Terah	29 ani

Până la moartea lui Terah, timp la care	
fiul său Abraam, în etate de 75 de ani,	
trecu peste râul Euftrat, în pământul	
promis	205 ani

Dela potop până la legământul lui Dumne-	
zeu în Canaan, după darea de seamă din	
Genesa 11:10—32 ; 12:1—7, erau	427 ani

ANNO MUNDI („IN ANUL LUMII“)

Exodul 12:40—43 și Galateni 3:17 sunt de acord că dela legământul abraamic până la legământul legii lui Iehova cu națiunea lui Israel, la timpul ieșirii lor din Egipt, erau 430 ani. După aceea urmă pribegia Israeliților prin pustie spre țara Canaanului, timp de 40 de ani, urmată de 6 ani de lupte cu Canaanii, înainte de împărțirea întregii țări, Israeliților, de către judecătorul

Iosua. (Iosua 14:5—10 ; Numerii 1:1 ; 10:11, 12 ; 12:16; 13:1—30). După moartea lui Iosua a existat o perioadă cu întreruperi, a judecătorilor, a cărei durată Biblia nu o precizează. Cu privire la aceasta apostolul Pavel zice, la Fapte 13:19—22 : „Și după ce a nimicit șapte popoare în țara Canaanului, le-a dat de moștenire pământul lor, pentru aproape patrusute cincizeci de ani. După aceste lucruri, le-a dat judecători, până la proorocul Samuel. Ei au cerut atunci un împărat. Și timp de aproape patruzeci de ani, Dumnezeu le-a dat pe Saul, fiul lui Chiș, din seminția lui Beniamin ; apoi l-a înlăturat, și le-a ridicat împărat pe David“. După domnia de patruzeci de ani a lui David, fiul său Solomon deveni rege, și în al patrulea an al domniei lui, începu clădirea templului la Ierusalim.

În darea de seamă cu privire la construirea templului, Marele Dumnezeu, care păstrează timpul cu precizie, furnizează ceea ce umple golul dintre ieșirea Israelitilor din Egipt și începerea lucrării templului. „În al patrusuteoptzecilea an după ieșirea copiilor lui Israel din țara Egiptului, Solomon a zidit casa Domnului, în al patrulea an al domniei lui peste Israel, în luna Ziv, care este luna a doua“. După aceea Solomon domni treizeci și șase de ani. (1 Regi 6:1, 2 ; 11:42). În textul original Ebraic al acestor versete, numărul anilor este scris în întregime. Abia în primele sute de ani după Christos, începură să fie folosite litere alfabetice ca simboluri ale numerelor, și atunci acestea erau folosite numai spre a numerota capitolele și versetele, dar NU spre a schimba textul original Ebraic. Fără vreo altă declarație scripturală cu privire la timp, noi acceptăm pe cea din 1 Regi 6:1, 2, și continuăm cu socotirea timpului.

Dela legământul lui Dumnezeu cu Abraam
până la ieșire erau

430 ani

Dela Ieşire până la începerea zidirii templului	480 ani
Până la moartea lui Solomon şi domnia lui Roboam	36 ani
Până la domnia lui Abia	17 ani
Până la domnia lui Asa	3 ani
Până la domnia lui Iosafat	41 ani
Până la domnia lui Ioram	25 ani
Până la domnia lui Ahazia	8 ani
Până la domnia Ataliei	1 an
Până la domnia lui Ioas	6 ani
Până la domnia lui Amaţia	40 ani
Până la domnia lui Ozia	29 ani
Până la domnia lui Iotam	52 ani
Până la domnia lui Ahaz	16 ani
Până la domnia lui Ezechia	16 ani
Până la domnia lui Manase	29 ani
Până la domnia lui Amon	55 ani
Până la domnia lui Iosia	2 ani
Până la domnia lui Ioahaz	31 ani
Până la domnia lui Ioiachim	3 luni
Până la domnia lui Ioiachin	11 ani
Până la domnia lui Zedechia	3 luni
Până la pustiirea Ierusalimului	11 ani
Până la sfârşitul pustiirii de şaptezeci de ani, în primul an al Regelui Cir din Persia	70 ani
Până la sfârşitul (timpului vechiu) anului 1 î. Chr.	536 ani
<hr/>	
Dela legământul abraamic până la anul 1 î. Chr.	1.945 ani

Cifrele de mai sus sunt bazate pe darea de seamă cu privire la regii lui Isarel, așa după cum e consemnată în 2 Cronici, capitolele 12 până la 36. Atât 2 Cronici 36:19—23 și Ezra 1:1—6, cât și Daniel 5:28—31, sunt de acord că în primul an al domniei sale, Cir permise Iudeilor să plece din Babilon și să se întoarcă în Ierusalim spre a zidi templul, sfârșindu-se astfel pustiirea de șaptezeci de ani a Iudeei. Este bine stabilit că doi ani după răsturnarea Babilonului în anul 539 î. Chr. de către Dariu Medul și nepotul său, Cir Persianul, începu primul an de domnie exclusivă al lui Cir, deci în anul 537 î. Chr. Totalizând împreună cele trei mari perioade de timp dela crearea lui Adam încoace, avem în față următorul tablou :

Dela crearea lui Adam până la potop erau	1.656 ani
Dela potop până la legământul abraamic erau	427 ani
Dela legământul abraamic până la sfârșitul anului 1 î. Chr. erau	1.945 ani
<hr/>	
Dela crearea lui Adam până la sfârșitul anului 1 î. Chr. erau	4.028 ani

După aceea începu perioada așanumită *Anno Domini* sau A. D. („In anul Domnului“). Socotirea timpului „după Christos”, prescurtat : „d. Chr.“.

Dela începutul anului 1 d. Chr., până la începutul anului 1944 d. Chr., sunt 1943 de ani plini, cari, adunați la tabloul de mai sus, dau măsurarea timpului dela crearea lui Adam până astăzi :

Dela crearea lui Adam până la sfârșitul anului 1 î. Chr. erau	4.028 ani
Dela începutul anului 1 d. Chr. până la sfârșitul anului 1943 sunt	1.943 ani

Dela crearea lui Adam până la sfârșitul
anului 1943 d. Chr. sunt 5.971 ani

Noi suntem, prin urmare, aproape de sfârșitul celor șase mii de ani ai istoriei umane, unde împrejurările și întâmplările înfricoșătoare apropiate, au fost preumbrite de către acelea din zilele lui Noe. — Luca 17:26—30.

CAPITOLUL XII

DUȘMANII LIBERTĂȚII

PRIN potop Iehova Dumnezeu Iși făcu un nume mare în mințile celor opt supraviețuitori. Prin ei a dat El din nou un început familiei umane, care, deși nu era un început perfect, dar, cu toate acestea, era drept. Toate creaturile umane se închinau atunci lui Iehova, care le eliberase într'un mod atât de minunat din botetul nimicirii, care veni peste nelegiuții închinători la demoni, în potop. Toate creaturile umane erau acum sub termenii legământului vecinic al sfințeniei vieții, atât umane cât și animale. Orice măcelărire cu rea voință a oamenilor și animalelor era interzisă și supusă răzbușării lui Dumnezeu prin Executătorul Său la timpul Său hotărât. Dușmanii nelegiuți ai libertății fuseseră șterși de pe pământ.

Asemenea stări noi, nu înseamnă că proba integrității omului față de Dumnezeu a ajuns la sfârșit. Iehova încă permise Șarpelui cel vechiu, Satan Diavolul, să rămână împreună cu hoardele sale de demoni, căroro le ardea încă inima de dorința de a fi adorați de oameni pe pământ. Ei nu aveau niciun simțământ de toleranță pentru curata și nepătata închinare a adevăratului Dumnezeu, Iehova Cel Prea Inalt, care le-a dat o asemenea muștrare pălmuitoare și-i înfrânse prin potop. Fiind încă vii și activi, Satan și demonii săi, „sămânța“ sa, știau că Sămânța „femeii“ lui Dumnezeu, care va sfărâma capul Șarpelui, nu se născuse încă, și nu intră în acțiune împotriva lor. Ei stăteau la pândă, pentruca, imediat ce vor fi în fața ei, să o nimicească dacă va fi posibil. Ei erau hotărâți să corupă și să răstoarne adorarea lui Iehova de pe pământ și să facă pe oameni

să uite numele pe care Iehova și-l făcu prin potop. Aceasta ar fi adus mare ocară asupra numelui lui Dumnezeu și ar întoarce oamenii dela El și i-ar îndrepta spre Diavolul ca cel suprem. Proba integrității omului trebuia neapărat să meargă înainte. Și așa s'a și întâmplat.

„Fiii lui Noe, cari au ieșit din corabie, erau: Sem, Ham și Iafet: Ham este tatăl lui Canaan. Aceștia au fost cei trei fii ai lui Noe, și din ei s'au răspândit oameni peste tot pământul“. (Genesa 9:18, 19). Nemai născându-se alți copii lui Noe, familia omenească, care se cobora dela el, se împărți în trei mari ramuri: Semiții, Hamiții și Iafetiții. Ei erau și sunt toți din același sânge, și legământul vecinic cu privire la sânge, interzice și condamnă exterminarea răuvoitoare a unei ramuri din rassa umană, de către vreo familie a celeilalte ramuri, după cum, spre exemplu, anti-Semiții națiști încercau să șteargă din existență pe Iudeii Semiți. Este clar declarat, la Fapte 17:26, 27, că Dumnezeu „a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr'unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremi și a pus anumite hotare locuinței lor, ca ei să caute pe Dumnezeu, și să se silească să-L găsească băjbâind, măcar că nu este departe de fiecare din noi“.

Numai activând sub directa numire a lui Iehova Dumnezeu, spre a nimici pe cel nelegiuit, poate cineva să execute pe nelegiuit. Un exemplu despre aceasta era atunci când Iehova îi aduse pe Israeliti în țara pe care o promisese strămoșilor lor. Atunci Dumnezeu le porunci să nimicească pe locuitorii închinători la demoni, și să șteargă din existență religia lor. Atotputernicul Dumnezeu prin minuni, ajută pe Israeliti să ducă la împlinire executarea acestor închinători la diavolul.

Noe trăi încă 350 de ani după începerea potopului și era martorul ocular al împlinirii simbolice a mandatului.

divin. Cam la un an după ce mandatul le-a fost comunicat, fiul lui Noe, Sem, deveni tatăl unui fiu, pe care-l numi Arpaxad sau Arpacșad. (Genesa 10:22; 11:10, A.R.V.). Numele acesta însemna „țara lui Chasdim sau a Chaldeilor“, adică, „țara învingătorilor sau a invadatorilor”. Deaceea, pare să se aplice lucrării lui Sem și a fraților săi la învingerea pământului prin cultivare, invadând în mod continuu părțile necultivate. Fiul lui Sem, Arpacșad, va fi continuat această învingere a solului. El era vărul lui Canaan, fiul lui Ham. Insuși Noe a dat un exemplu, întrucât se îndreptă spre agricultură. El nu zidi cetăți, după cum făcuse Cain, care pierduse libertatea de teamă.

Noe plantă o vie, și într-o zi a băut vin și s'a îmbătat. El stătea desgolit în cortul său. Diavolul pândea o bună ocaziune ca să aducă ocară asupra acestui martor credincios al lui Iehova și să dea impresia că Noe ar fi un bețiv ordinar din obișnuință. „Ham, tatăl lui Canaan, a văzut goliciunea tatălui său, și a spus celor doi frați ai lui afară“. (Genesa 9:20—22). Ham neglija să acopere goliciunea tatălui său până ce el și-ar fi revenit în fire. În schimb, Ham se lasă să fie folosit ca o unealtă de către Șarpele cel vechiu, care ocărăște pe Iehova și pe servii Săi, și el duse vestea despre starea tatălui său lui Sem și lui Iafet. Aceștia doi, cu toate acestea, nu folosiră ocaziunea de a umili și a ocări pe profetul și servul lui Iehova, acest „propovăduitor al dreptății“. Ei îl respectară, pe el, pe care Domnul îl cinstise pentru atitudinea lui credincioasă. Ei n'au judecat pe servul Domnului și nu s'au alăturat la înfățișarea falsă și la ocărirea lui. Ei se temeau de Iehova, Dumnezeuul al cărui serv ascultător era tatăl lor. „Atunci Sem și Iafet au luat mantaua, au pus-o pe umeri, au mers de-a'ndărătelea, și au acoperit goliciunea tatălui lor; fiindcă fețele lor erau întoarse înapoi, n'au văzut goliciunea tatălui lor“.

(Genesa 9:23). În ochii lor, tatăl lor n'a suportat nicio rușine.

A cui atitudine era cea dreaptă în ochii lui Iehova, deveni acum aparentă. Noe, trezindu-se din amețeaua provocată de vin, află ce se întâmplase, și cum Ham se arătase neglijent și fără rușine și aduse ocară asupra servului lui Iehova. Atunci spiritul inspirațiunii dela Dumnezeu veni asupra lui Noe și el rosti cuvinte profetice: „Blestemat să fie Canaan! Să fie robul robilor fraților lui!“ Ham, care omisese să-și facă datoria față de Dumnezeu, a fost neglijat și s'a trecut peste el, și blestemul urmă asupra lui Canaan, care este înșirat ca al patrulea fiu al lui Ham. Urmașii lui Canaan, Canaanitii, ajunseră sub acest blestem. În decursul timpului simțiră ei acest blestem, atunci când plouă Dumnezeu foc și pucioasă peste Sodoma și peste Gomora, cât și atunci, când El aduse pe Israeliti în țara Canaanului și le porunci să nimicească pe locuitorii Canaaniti și religia lor. Etiopienii sau Cușitii nu sunt Canaaniti, ci sunt urmașii lui Cuș, care este primul amintit printre fiii lui Ham. Nu există nicio bază pentru pretențiunea religioasă, că locuitorii indigeni ai Africii ar avea pielea neagră din pricina blestemului lui Dumnezeu pronunțat asupra lui Canaan de către Noe.

Apoi Noe pronunță binecuvântarea lui Dumnezeu asupra celor doi fii credincioși ai săi; „și el zise: Binecuvântat să fie Iehova, Dumnezeul lui Sem; și Canaan să fie robul lui Dumnezeu să lărgească locurile stăpânite de Iafet, și Iafet să locuiască în corturile lui Sem, și Canaan să fie robul lor“. (Genesa 9:26, 27, A.R.V.) Israelitii și strămoșii lor, cărora Dumnezeu le făgădui că le va da în posesiune țara Canaanului, coborîră dela Sem și erau Semiți. Astfel de Canaaniti, cari nu erau executați la porunca lui Dumnezeu, deveniră robii Israelitilor, cari se închinau lui Iehova, Dumnezeul lui

Sem. Binecuvântarea rostită asupra lui Sem, oferi un alt punct de sprijini, în ce privește Sămânța femeii, prezisă în Eden. Ea arăta că Sămânța va veni prin linia lui Sem, că în această Sămânță urmașii lui Iafet vor fi binecuvântați și că urmașii lui Canaan, după cum sunt preumbriți prin Gabaoniți, vor deveni servii Sămânței. Iosua 9:3—27.

Satan Diavolul nu reuși să observe această direcție a scopului lui Dumnezeu. Plin de vrășmășie, el era hotărît să nimicească Sămânța. Era dorința sa arzătoare de a inunda din nou rassa umană cu religie sau demonism, și prin aceasta să înșele pe oameni și să-i îndepărteze de la Iehova. Prin mijlocirea religiei dorea el să-și procure stăpânire peste victimele sale și dorea să le întrebuițeze pentru a clădi o organizațiune văzută pe pământ, și peste aceasta Satan și demonii săi ar fi o putere de control spirituală sau cerească. Acțiunea lui Iehova prin potop distrusese atât organizațiunea spirituală cât și cea omenească, cari existau atunci. Pe acestea se hotărî Satan sa le înlocuiască cu altă organizațiune cerească și cu o altă organizațiune pământească, simbolic vorbind : cu al doilea rând de „ceruri” și „pământ”. Deoarece Ham ajunsese în disgrația lui Dumnezeu, Satan continuă să întrebuițeze pe urmașii acestuia ca fruntași ai religiei și să așeze temelia unui alt pământ controlat de diavol. Mai ales în Nimrod, nepotul lui Ham, găsi Satan unealta sa.

Cuș era întâiul născut al lui Ham. „Cuș a născut și pe Nimrod : el este acela care a început să fie puternic pe pământ. El era un viteaz vânător înaintea lui Iehova ; iată de ce se zice : Ca Nimrod, viteaz vânător înaintea lui Iehova. El a domnit la început peste Babel, Erec, Acad și Calne, în țara Sinear”. (Genesa 10:8—10, A.R.V.). Noe trăia încă, și, deși el era atunci patriarchul întregii omeniri, nu se așeză pe sine peste ei ca un rege sau

dictator. El recunoștea domnia teocratică a Domnului Dumnezeu, Eliberatorul și Mântuitorul său. El înălța numele lui Iehova, numele pe care Dumnezeu și-l făcu pentru Sine prin potop. Spre a pune în umbră numele lui Dumnezeu printre oameni, și să îndepărteze pe oameni dela încrederea și adorarea lui Dumnezeu, aduse Satan Diavolul pe Nimrod pe primul plan.

Nimrod se arată răzvrătit. Simțindu-se restrâns de legământul vecinic al lui Dumnezeu, se lupta pentru libertate, după cum cugeta el, dar în realitate executa cu încăpățănare și servea scopurile lui Satan, și prin aceasta ajunsese sclavul Diavolului. Din motive de sport el ajunsese un ucigaș al animalelor de câmpie și de pădure, și în cele din urmă a oamenilor mai slabi. El călcă intenționat legământul cu privire la sfântirea sângelui. Vederea curcubeului nu însemna nimic pentru el. El puse numele lui Dumnezeu la o parte și se făcu pe sine însuși popular, făcându-și un nume pentru sine. El, și nu martorul lui Iehova, Noe, deveni standardul de comparație uman; „deaceea se zicea: Ca Nimrod, viteaz vânător înaintea lui Iehova“. Aceasta însemna, „superior și în opoziție față de Iehova“.¹

Oamenii se temeau de vânătorul Nimrod mai degrabă decât de Dumnezeu, și deaceea nu erau înțelepți. Sub el ei nu câștigară libertate, ci căzură în lațul religiei și în sclavia dictaturii. „Frica de oameni este o cursă, dar cel ce se încrede în Iehova n'are de ce să se teamă“. „Frica de Iehova este începutul înțelepciunii“. (Proverbe 29:25, A.R.V.; Psalm 111:10 A.R.V.): Depărtându-se de frica de Iehova, oamenii lăudau, înălțau și adorau pe Nimrod, și prin aceasta religia era din nou instaurată pe pământ. Oamenii cari și-au pus încrederea

---

¹ Prepoziția ebraică aci (*liphnei*) este asemănătoare celeia din 1 Cronici 14:8; 2 Cronici 14:10; 20:12; Deuteronomul 31:21.

în om, au interpretat greșit profetia lui Dumnezeu și priveau pe Nimrod ca pe eliberatorul făgăduit, „Sămânța” femeii, și-l urmau ca pe conducătorul lor. După moartea sa, ei l-au zeificat ca pe un dumnezeu nemuritor, cu toată că Nimrod era mort. Deaceia Satan Diavolul era demonul care primea asemenea adorare.

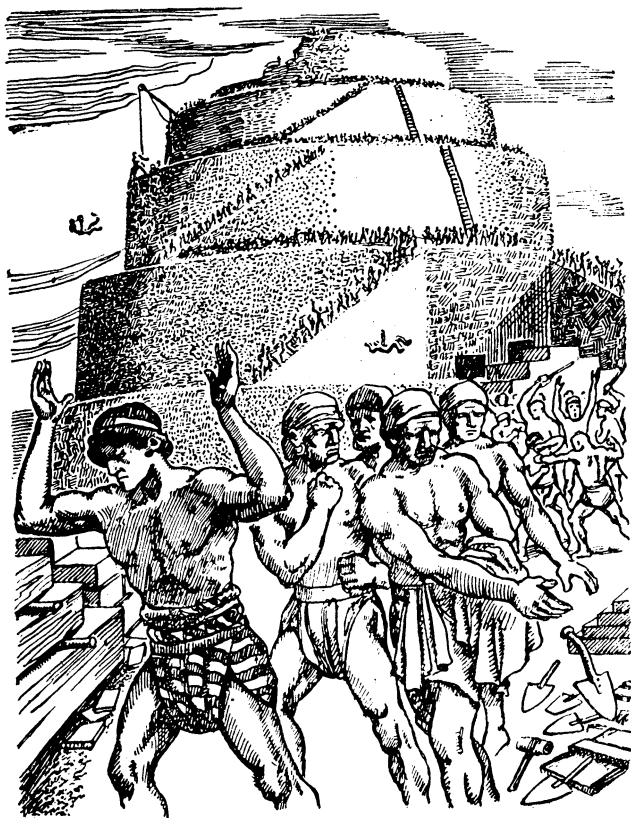
Intocmai ca ucigașul lovit de frică, Cain, Nimrod strânse oamenii religioși împreună și clădiră cetăți. Babel era prima sa cetate. În aceasta se stabilă el ca un rege care guverna prin violență, domnind astfel ca un dictator și terorizând poporul. El puse baza politicii organizate și statul se ridică pe sine mai presus de Iehova Dumnezeu, deoarece capul statului era capul lui religios. Uniunea statului și a religiei deținea puterea și țineau poporul în întunecul rătăcirii și al sclăviei. Adevărata închinare lui Iehova Dumnezeu nu era tolerată, ci libertatea era tăgăduită în domeniul lui Nimrod. Nimrod era un Cușit, nu un străvechiu Chaldean, și el își întinse teritoriile regatului lui prin agresiuni violente. (Genesa 10:11, 12, *marginală*). El credea într-o clasă a stăpânilor, care avea să stăpânească peste o clasă a sclavilor, și într-o egalitate a familiei. Noe și Sem se ținură de adevăr și continuară să se închine lui Iehova. Ei rămaseră liberi de religia și tirania lui Nimrod. Ei nu deveniră o parte a „pământului” controlat de demoni, pe care Satan, dumnezeul imitator, reuși să-l întemeieze prin Nimrod.

Iehova Dumnezeu de timpuriu își arată supremația Sa peste acea capitală politico-religioasă, Babel, începutul domniei totalitare a lui Nimrod. Pe vremea aceea nu exista familii de limbi sau ginți, ci toată omenirea vorbea o singură limbă. Acesta era un avantaj; dar, în loc de a întrebuița aceasta spre a se uni în închinare și serviciu lui Dumnezeu, ei își propuseră să îndrumeze acest avantaj spre interese egoiste, într-o conspirație u-

nită împotriva adevăratului și viului Dumnezeu. „Tot pământul avea o singură limbă și aceleași cuvinte. Pornind ei înspre răsărit, au dat peste o câmpie în țara Sinear; și au descălecat acolo. Și au zis unul către altul: Haidem! să facem cărămizi și să le ardem bine în foc. Și cărămida le-a ținut loc de piatră, iar smoala le-a ținut loc de var. Și au mai zis: Haidem! să ne zidim o cetate și un turn al cărui vârf să atingă cerul, și să ne facem un nume, ca să nu fim împrăștiați pe toată fața pământului“. — Genesa 11:1—4, A.R.V.

Domnia teocratică a lui Iehova era aci disprețuită. O domnie politică era propusă pentru tot pământul, și această cetate (Babel) urma să fie capitala politică, împrejurul căreia trebuia să se strângă toată mitocăniimea poporului și să fie ținuți în robie, într'o supunere comună față de acest guvern. Oamenii puseră temelia acestei cetăți, care reprezenta politica. Autorii și ziditorii ei erau oameni; ei întrebuintau cărămida arsă în foc sau uscată la soare. Trufașul turn, pe care începură ei să-l zidească în mijlocul cetății, nu era un turn de veghere, ci era un turn al închinării religioase. El trebuia să se ridice deasupra cetății spre cer, arătând că religia era partea dominantă a guvernului. Vârful lui era hotărît să atingă cerul, adică „cerurile“ simbolice ale lui Satan și ale demonilor săi. Pe acest turn urmau să fie practicate astrologia și adorarea oștirilor, cerurilor văzute, soarele, luna și stelele, pe cari omul le alegea să le adore ca simboluri reprezentative ale demonilor. Religia, sau adorarea demonilor, vorbind prin intermediul unei limbi comună întregului popor, trebuia să fie legătura care să îmbrățișeze întreaga lume. Aceasta ar salva lumea. Prin aceasta oamenii și-ar fi făcut un nume pentru ei înșiși, înălțând și slăvind isprăvile oamenilor, mai de grabă decât numele lui Iehova, nume care fusese făcut glorios prin potop.

Din nou deveni necesar pentru Dumnezeu, Cel Prea Inalt, să-Și facă de cunoscut în mod pronunțat numele Său înaintea oamenilor, cari după potop, așa de repede uitară și ocăriră numele Său. Supremația Domnitorului Teocratic al universului trebuia desfășurată pentruca oamenii cinstiți să poată învăța și cunoaște adevărul și să fie liberi de religie și de dictatura mondială sau de lu-

mea totalitară. Iehova Dumnezeu nu se coborî trupește de pe tronul Său ceresc ca să inspecteze, ci Iși îndreptă atențiunea Sa jos spre acel efort politico-religios al oamenilor cari se înălțau pe sine. Iehova putea deasemenea să trimită jos pe reprezentantul Său, pe Fiul Său iubit, dacă ar fi voit. „Și Iehova a zis : Iată, ei sunt un singur popor, și toți au aceeași limbă ; și iacă de ce s'au apucat ; acum nimic nu i-ar împiedeca să facă tot ce și-au pus de gând. Haidem ! să Ne pogorîm și să le încurcăm acolo limba, ca să nuși mai înțeleagă vorba unii altora“. Iehova Iși îndrumă atunci puterea Sa jos. „Astfel Iehova i-a împrăștiat peste toată fața pământului : și au încetat ca să mai zidească cetatea. Deaceea cetatea a fost numită Babel ; căci acolo a încurcat Iehova limba întregului pământ, și de acolo i-a împrăștiat Iehova pe toată fața pământului“. (Genesa 11:5—9, A.R.V.). Atotputernicul Dumnezeu puse stavilă țelului lor egoist și frânse efortul lor organizat unit de a stabili o dominație mondială cu ajutorul religiei, politicii și comerțului, și în combaterea lui Iehova. El arată supremația Sa pentru folosul acelora, cari se temeau de El și I se închinau Lui. Deoarece Noe și Sem se păstrară curați și nepătați de acea înregimentare lumească de oameni prin religie și politică, Dumnezeu nu încurcă limba lor. Ei continuau să I se închine Lui și să fie martorii Săi acum pentru nouile națiuni.

Această dare de seamă biblică a fost scrisă dinainte ca un îndemn pentru noi, acum, când scopul oamenilor este de a face cauză comună și în mod unit să instaleze „o lume nouă și mai bună“ în care întreg pământul să constituie o singură vecinătate și omenirea să fie o mare familie sub un guvern internațional cu „mai multă religie“.

CAPITOLUL XIII

LEGĂMÂNTUL PENTRU LIBERTATE

O AMENILOR li s'a părut lung timpul dela legământul lui Iehova în Eden, prin care Iehova a descoperit că sămânța sau urmașul „femeii“ Sale va zdrobi capul Șarpelui. *Legământul* lui Dumnezeu este învoiala Sa, totdeauna solemnă, prin care El își exprimă scopul Său. Când această declarație a scopului este făcută numai din partea lui Dumnezeu și fără a lua în considerațiune vreo creatură sau creaturi, sau fără să depindă de faptele creaturii, este un legământ *unilateral* sau de o *singură* parte.

Legământul în Eden a fost exprimat direct șarpelui, care reprezenta pe Satan, dar acesta nu era făcut cu Satan dușmanul, nici nu era acesta făcut cu Adam sau cu Eva, cari s'au alăturat lui Satan în răscoală. Mai mult încă, legământul nu depindea de ceea ce ar face vreuna din aceste creaturi necredincioase, diavolești sau umane. Deaceea, legământul era de o *singură* parte, sau *unilateral*. Împlinirea lui depindea în întregime și în mod absolut de Atotputernicul Dumnezeu *singur*. Acest fapt a asigurat executarea lui în mod perfect. Scopul lui Iehova, așa cum a fost declarat în auzul dușmanului, nu putea să dea greș, în ciuda vrășmășiei exprimate de către un asemenea dușman. Oamenii temători de Dumnezeu pot, prin urmare, să exercite credință deplină în Dumnezeu, că El va justifica cuvântul Său sau îl va susține cu adevărat. El va justifica prin aceasta numele Său, care este legat de acel cuvânt. În prezicerea nimicirii nelegăuitului Lucifer, a lui Satan, care era îndărătul zidirii cetății Babel, sau *Babilon*, Dumnezeu, care și păstrează cu credincioșie legământul, zice : „Iehova al

oștirilor a jurat și a zis: Da, ce am hotărît se va întâmpla, ce am pus la cale se va împlini. Iehova al oștirilor a luat această hotărîre: cine I se va împotrivi? Mîna Lui este întinsă: cine o va abate? — Isaia 14:4, 12, 24, 27, A.R.V.

Cam la patru sute de ani după potop, Iehova Dumnezeu a dat mai multă informațiune, într'un alt legămînt, cu privire la „Sămînța“ promisă. Sem, unul dintre cei opt supraviețuitori ai potopului, era încă în vîrstă, și deasemenea și Arpaxad (sau Arpacșad), al cărui nume înseamnă „țara Chaldeilor“. În conformitate cu binecuvîntarea lui Sem de către Noe, „sămînța“ urma să fie așteptată din linia urmașilor lui Sem, și I-a plăcut lui Dumnezeu să lase ca această linie să treacă prin Arpacșad. În decursul vremii, a fost zidită o cetate cu numele „Ur din Chaldea“, pe țărmul de Sud al râului Eufrat, aproape de locul unde se varsă în Golful Persic. Eufratul era unul dintre cele patru râuri, cari curgeau din grădina Eden. Când Sem era în vîrstă de 450 de ani și fiul său Arpacșad în vîrstă de 350 de ani, în Ur din Chaldea se născuse un copil, pe care Terah, tatăl său, îl numi „Abram“. Numele său înseamnă „tată sublim“. El era din linia de urmași dela Sem prin Arpacșad. Tatăl lui Abram, Terah, avea trei fii, primul născându-se când Terah era în vîrstă de șaptezeci de ani. Abram era cel mai tânăr, fiind născut cu șaptezeci și cinci de ani înainte de moartea lui Terah, dar din cauza însemnătății lui Abram în scopul lui Dumnezeu, el este numit primul printre fiii lui Terah. — Genesa 11:26, 32; 12:4.

Abram creștu în Ur din Chaldea. Intrucât Abram și Sem au trăit împreună adică viețile lor s'au suprapus timp de 150 de ani, Abraam a putut să primească direct dela Sem o dare de seamă despre potop și despre stările cari l-au precedat, precum și despre promisiunea lui Iehova în Eden cu privire la eliberare prin o „sămînță“.

Abram a arătat credință în aceste chestiuni și, deci, în Iehova Dumnezeu, și a privit înainte spre ziua „sămânței”, spre ziua libertății. Aceasta i-a plăcut lui Dumnezeu. El era cu luare aminte la Abram pentru credința lui. Unul din urmașii lui Abram spune ce urmă, zicând: „Dumnezeul slavei S'a arătat părintelui nostru Abraam, când era în Mesopotamia, înainte ca să se așeze în Haran. Și i-a zis: Ieși din țara ta și din familia ta, și du-te în țara, pe care ți-o voi arăta. El a ieșit atunci din țara Chaldeilor, și s'a așezat în Haran. De acolo, după moartea tatălui său, Dumnezeu l-a strămutat în țara aceasta, în care locuiți acum“. — Fapte 7:2—4, A.R.V.

Darea de seamă de către un alt urmaș al lui Abram, Moise, zice: „Iehova zisese lui Abram: Ieși din țara ta, din rudenția ta, și din casa tatălui tău, și vino în țara pe care ți-o voi arăta. Voi face din tine un neam mare, și te voi binecuvânta; îți voi face un nume mare, și vei fi o binecuvântare. Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta, și voi blestema pe cei ce te vor blestema; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine“. — Genesa 12:1—3, A.R.V.

Aceasta a stabilit că sămânța „femeii” lui Dumnezeu trebuia să vină prin acest om credincios, prin acest martor al lui Iehova. Această declarație a scopului divin lui Abram, era un legământ unilateral al lui Iehova, precizând pe mai departe canalul prin care trebuia să vină „sămânța”, și deci o garanție că binecuvântarea trebuia să vină la toate familiile pământului, nu orbește sau în mod automat, ci numai la toți aceia cari binecuvântează pe Abram, pe când aceia cari îl blestemă, vor fi blestemați. În armonie cu acest legământ, Dumnezeu schimbă mai târziu numele lui Abram în vârstă de 99 de ani, în acela de *Abraam*, ceea ce înseamnă „tatăl unei mulțimi”.

Unul din urmașii lui Abraam deveni un apostol al „sămânței” și a declarat sub inspirație că Abraam a fost întrebuintat ca un tip sau icoană profetică a lui Iehova Dumnezeu. Dumnezeu însuși este „Tatăl sublim” și este Tatăl „sămânței” și al mulțimii acelor care primesc vieată și libertate prin „sămânță”. (Romani 4:16, 17, *marginală*). Prin urmare lui Abraam i-a promis Dumnezeu în realitate că El va face numele lui Iehova mare și că în Iehova vor fi binecuvântate toate familiile pământului, dacă ele binecuvintează numele lui Iehova. Aceia cari blestemă pe Iehova, vor fi blestemați, întocmai ca Șarpele. Prin acest fapt, nevasta lui Abraam devenea deasemenea un tip, o icoană profetică a „femeii” lui Dumnezeu, care naște „sămânța”, „femeia” lui Dumnezeu fiind sfânta Sa organizațiune numită *Sion*. Pentru acest motiv, Dumnezeu schimbă numele nevastei lui Abraam din Sarai în Sara, ceace înseamnă „prințesă”.

Dacă Abraam urma să fie o parte în acest legământ, aceasta depindea de credința sa, așa cum a fost dovedită prin fapte. Când el părăsi țara Chaldeilor și se mută în țara pe care i-o arătase Dumnezeu, anume, în țara Canaanului, acum Palestina, atunci legământul i s'a aplicat lui, Abraam deveni părtaș la el, care, de astădată deveni un legământ de două părți sau bilateral. Cu toate acestea, scopul legământului unilateral al lui Iehova Dumnezeu, așa după cum a fost dat în Eden, stătea încă în picioare și nu depindea de niciun om, ci va fi executat neținându-se seamă de vreo creatură individuală. Dacă o creatură va avea o parte în acest legământ, în timpul împlinirii lui, depinde de credința și credincioșia unei asemenea creaturi. Abraam a arătat credință și credincioșie până la sfârșit, și deaceea a fost întrebuintat ca o parte pentru legământ.

Abraam nu se stabili în Canaan și nu zidi o cetate cu propriile sale mâini și nu ridică nicio pretențiune ar-

supra țării. Canaanii se închinau la dumnezei falși, la demoni, dar Abraam se închina lui Iehova. Odată, Abraam a fost nevoit să se pogoare în Egipt. Atunci Satan Diavolul, în vrășmășia sa împotriva sămânței promise, încercă să necinstească pe nevasta lui Abraam, Sara, prin Faraon, regele Egiptului, și să facă astfel pe Sara nepotrivită de a fi mama urmașului lui Abraam. Iehova Dumnezeu, Mai Marele Abraam, zădărnici manevra lui Satan și păstră pe Sara curată, nepătată și potrivită spre a fi folosită ca o icoană a „femeii” lui Dumnezeu. Abraam n’a luat parte în politica țării Canaanului, și în ce privește certurile locale, sau certurile cu națiunile înconjurătoare, el stătea cu totul neutru. El credea că Dumnezeu îi va da țara, lui și urmașilor lui, la timpul Său hotărît și pe propria Sa cale.

Pe vremea aceea trăia în Canaan un rege distins, care se închina lui Iehova Dumnezeu. Numele său era Melchisedec. El era domnitor al cetății Salemului, care mai târziu deveni Ierusalim, după cum susțin unii. Biblia nu conține nicio dare de seamă cu privire la tatăl sau mama lui Melchisedec sau cu privire la urmașii săi, nici cu privire la vârsta sa, sau cu privire la sfârșitul vieții sale. El și Abraam s’au întâlnit în felul următor: Neputul lui Abraam, Lot, venise cu el în Canaan. Din motive economice, Lot se despărți de Abraam și își întinse corturile sale aproape de Sodoma, pe câmpia râului Jordan. Prin aceasta Lot era aproape de teatrul de războiu dintre cinci regi locali și patru regi agresori din afara Canaanului. Lot și casa sa au fost capturați printre prizonierii luați de către regii biruitoari agresori și au fost duși în robie. Abraam înarmă 318 oameni dintre servii săi înștruiți și urmări pe jefuitori, nu pentru că Lot era rudenia sa după carne și sânge, ci pentru că Lot credea în același Dumnezeu căruia Abraam I se închina. El îi bătu și aduse înapoi pe colegul său, pe credinciosul

Lot, casa și averea sa. La întoarcerea sa, pe când Abraam se apropia de Salem, regele acelei localități îi ieși înainte întru întâmpinarea lui, și-i aduse daruri împrospătătoare.

„Melchisedec, împăratul Salemului, a adus pâine și vin : el era preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt. Melchisedec a binecuvântat pe Abram, și a zis : Binecuvântat să fie Abram de Dumnezeul Cel Prea Înalt, Ziditorul cerului și al pământului. Binecuvântat să fie Dumnezeul Cel Prea Înalt, care a dat pe vrășmașii tăi în mâinile tale ! Și Abram i-a dat zeciuală din toate“. (Genesa 14:18—20). Acest preot-rege binecuvântă pe Abraam și Abraam îi dădu zeciuală din tot cecece adusesese.

Această întâmplare era manevrată de Iehova Dumnezeu și era profetică. Ea prezicea că „sămânța“ organizației lui Dumnezeu va fi marele Preot al lui Iehova și deasemenea și un rege al dreptății și al păcii, și că El va justifica numele lui Iehova și-l va binecuvânta. Deaceea Dumnezeu făcu această declarație cu privire la „sămânță“, zicând : „Iehova a jurat și nu-i va părea rău : Tu ești preot în veac după ordinul lui Melchisedec“. (Psalm 110:4, A.R.V.). Aceasta ne dă o speranță pentru un guvern al dreptății și al păcii peste pământ prin „sămânța“ lui Dumnezeu. „Speranță, pe care o avem ca o ancoră a sufletului ; o speranță tare ni neclintită, care pătrunde dincolo de perdeaua dinlăuntru a templului, unde Isus a intrat pentru noi ca înainte mergător, când a fost făcut Mare Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec. În adevăr, Melchisedec acesta, împărat al Salemului, preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt, — care a întâmpinat pe Abraam când acesta se întorcea dela măcelul împăraților, care l-a binecuvântat, care a primit dela Abraam zeciuală din tot, — care, după însemnătatea numelui său, este întâi, rege al

dreptății, apoi și rege al Salemului, adică Rege al păcii ; fără tată, fără mamă, fără spîță de neam, neavînd nici început al zilelor, nici sfîrșit al vieții, — dar care a fost asemănat cu Fiul lui Dumnezeu, — rămîne preot în veac. Vedeți bine dar cît de mare era el, dacã pînã și patriarhul Abraam i-a dat zeciuialã din prada de rãzboiu“. — Evrei 6:19, 20 ; 7:1—4.

Abraam ajunsese în vârstă de nouăzeci și nouă de ani, și se părea fără speranță acum ca să aibă urmaș prin Sara, care era cu zece ani mai tânără decât el. Atunci apărură Atotputernicul Dumnezeu prin solul Său lui Abraam și-i promise că, prin puterea atotputernică a lui Dumnezeu, Abraam și Sara vor avea un fiu, care va fi numit *Isaac*. Înainte de nașterea lui Isaac a avut loc distrugerea cu foc și cu pucioasă a Sodomei și a Gomorei, iar Lot și cele două fiice ale sale au fost scăpați din această soartă. Încă odată Satan Diavolul a încercat să pângărească pe urmașul lui Abraam prin acțiunea regelui filistean Abimelech, dar Dumnezeu eliberă pe Sara de pângărire prin acest închinător al diavolului și a dat-o îndărăt lui Abraam. După aceea s'a născut Isaac, când Abraam era în vârstă de o sută de ani; aceasta s'a întâmplat printr'o minune a lui Dumnezeu și prin spiritul sau forța Sa activă. El n'a fost „născut după carne“, ci a fost „născut după spirit“. — Galateni 4:28, 29; Romani 4:17—22.

Isaac era singurul fiu născut al lui Abraam prin femeia sa Sara, și el iubea pe Isaac foarte mult. În această relațiune a acestor trei, Abraam preumbrea sau simboliza pe Iehova Dumnezeu ca Tatăl „sămânței“ promise. Femeia sa Sara preumbrea pe organizațiunea sfântă a lui Dumnezeu, prin care aduce Iehova la iveală „sămânța“, organizațiune care este simbolizată în Scriptură ca o „femeie“ curată și sfântă a lui Dumnezeu și care se numește *Sion*. „Femeia“ este organizațiunea universală a lui Dumnezeu, compusă din creaturile Sale credincioase, cari sunt în relațiune de legământ cu El, fiind consacrate și devotate Lui. Intreaga organizațiune universală este unită cu El cu legături sfinte, întocmai ca legăturile de căsătorie, dela care nu există divorț, cu excepția nimicirii pentru creatura necredincioasă, separată astfel dela Dumnezeu. Isaac preumbrea pe singurul Fiu

născut al lui Dumnezeu, Cuvântul, Capul organizațiunii universale a lui Dumnezeu. Singurul Fiu născut al lui Dumnezeu a fost luat din acea organizațiune pentruca să devină „omul Christos Isus” și după aceea să devină un Rege și Preot în veac „după rânduiala lui Melchisedec”.

Abraam a crescut pe Isaac în credința și ascultarea lui Iehova, după cum spusese Dumnezeu: „Căci Eu îl cunosc și știu că are să poruncească fiilor lui și casei lui după el să țină calea Domnului (a lui Iehova), făcând ce este drept și bine, pentruca astfel Domnul (Iehova) să împlinească față de Abraam ce i-a făgăduit”. (Geneza 18:19, A.R.V.). Când Isaac crescuse la starea de tânăr, care avea aceeași credință întocmai ca tatăl său, atunci Dumnezeu puse, atât pe tată cât și pe fiu, la o mare probă a integrității sau a sănătății credinței și devotamentului lor față de Dumnezeu. Prin îndeplinirea cu credincioșie a părții lor prin favoarea și cu ajutorul Său, tatăl și fiul trebuiau să aibă parte într-o dramă profetică, cari preumbreau întâmplări de cea mai mare importanță ce urmau să vie. Dumnezeu porunci lui Abraam să ia pe Isaac și să meargă cale de trei zile spre Nord, în țara Moria, și să-l aducă acolo ca ardere de tot lui Dumnezeu pe unul din munți. Prin faptul că Abraam a ascultat și a făcut pașii necesari pentru aducerea jertfei, el și-a dovedit iubirea pentru Creatorul său, care era mai mare decât iubirea sa pentru singurul său fiu născut.

Când au ajuns la locul de jertfă și au clădit acolo un altar, Abraam făcu de cunoscut lui Isaac că Dumnezeu îl desemnase ca el să fie jertfa. Isaac nu fugi, ci cu devotament pentru Iehova Dumnezeu, se hotărî să-și păstreze integritatea înaintea Dumnezeului său cu credincioșie până la moarte. El se lăsă să fie legat și pus pe lemnele altarului. Abraam luă cuțitul în mână sa și în

momentul următor îl ridică la punctul extrem spre a înjunghia cu el pe Isaac, înainte de a aprinde focul de pe altar. În clipa aceea Isaac era ca și mort pentru credințioșia sa. Pentru Abraam el era ca și mort și pe deplin jertfit. Încă o clipă și — dar într'un mod fulgerător îngerul lui Iehova strigă din cer și opri lovitura mortală și declară că încercarea lui Abraam a temerii sale de Dumnezeu era îndeajuns. Apoi Dumnezeu Se îngrijește de un berbece, care era încurcat cu coarnele într'un tufiș, și-l jertfi pe acesta ca un simbol al lui Isaac.

„Îngerul lui Iehova a chemat a doua oară din ceruri pe Abraam și i-a zis: Pe Mine însumi jur, zice Iehova: pentru că ai făcut lucrul acesta, și n'ai cruțat pe fiul tău, pe singurul tău fiu, te voi binecuvânta foarte mult și-ți voi înmulți foarte mult sămânța, și anume: ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării; și sămânța ta va stăpâni cetățile vrășmașilor ei. Toate neamurile pământului vor fi binecuvântate în sămânța ta“. (Genesa 22:15—18, A.R.V.). Cu această pronunțare, legământul lui Dumnezeu cu Abraam era complet. Ea arăta că eliberarea de dușmanii lui Dumnezeu și ai omului se va câștiga prin biruința „sămânței“ promise. Dumnezeu accentuă că și alții vor fi asociați împreună cu „sămânța“ ca fiii ai lui Dumnezeu, dar că numărul tuturor acestora nu fusese încă destăinuit, ci era ca stelele și ca grăunțele de nisip, peste puterea omului atunci să-i numere.

Prin „sămânță“, toate națiunile, cari binecuvântează pe Iehova Dumnezeu și-L ascultă, vor fi binecuvântate. După textul ebraic: „Astfel toate națiunile pământului se vor binecuvânta în sămânța ta“. (Roth.). Binecuvântarea nu va veni în mod automat, ci prin exercitarea credinței și supunerii, oamenii tuturor naționalităților vor primi binecuvântare.

În această dramă profetică, care a fost creată cu A-

braam și Isaac pe muntele Moria, s'a preumbrit în mod exact că Fiul lui Dumnezeu Iși va păstra integritatea înaintea lui Dumnezeu cu credincioșie până la moarte, pentru justificarea numelui Tatălui Său, și că, din iubire pentru noua lume a dreptății, Iehova Dumnezeu va da pe acest Fiu să fie Sămânța și Regele asemenea lui Melchisedec. „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentruca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viață veșnică”. — Ioan 3:16.

CAPITOLUL XIV

DREPTUL DE ÎNTÂIA NAȘTERE A LIBERTĂȚII

CUI urma să-i revină prețiosul drept de întâia naștere pentru făgăduința sau legământul făcut cu Abraam? Iehova Dumnezeu, care era preumbrît prin Abraam, a hotărît aceasta, deoarece El este Autorul și Desăvârșitorul legământului. El a îndrumat pe Abraam în drama tipică.

Când Abraam era în vârstă de 137 de ani, nevasta sa credincioasă muri. Venise știrea din cetatea lui Haran în Mesopotamia, aproape de izvorul râului Eufrat, unde se stabilise Nahor, fratele mai bătrîn al lui Abraam, că fiului acestuia, lui Bethue, i se născuse o fiică, Rebeca, și că ea ajunsese acum la maturitate. Fiul lui Abraam, Isaac, era de-acum în vârstă de patruzeci de ani, dar încă tot singur. El refuza să se căsătorească cu vreuna din fiicele țării, cari erau Canaanite, urmașe ale blestematului Canaan. Isaac aștepta ca tatăl său Abraam să-i găsească o nevestă și să aranjeze astfel pentru transmiterea pe mai departe a legământului făgăduinței. Nevasta trebuia să fie o femeie temătoare de Dumnezeu și din rudenția cea mai apropiată a lui Abraam. Abraam nu se întoarse îndărăt în țara din care Iehova Dumnezeu îl scosese, nici nu permise ca fiul său Isaac să meargă acolo, ci trimise acolo pe cel mai bătrîn dintre servii casei sale, ca să aducă o nevestă pentru Isaac din mijlocul neamului său. Afară din cetate, Domnul Dumnezeu aduse deodată pe acest serv Eliazar în legătură cu femeia în perspectivă, cu Rebeca, tocmai unde oprise să adape cămilele sale. După ce a dat cămilelor sale să bea și după ce află identitatea lui Eliazar, Rebeca fugi acasă și a dat de știre că servul lui Abraam se află afa-

ră din cetate. Fratele ei, Laban, se grăbi numai decât și aduse omul în casă.

Înainte de a primi să mânânce, Eliazar, fără întârziere, făcu de cunoscut misiunea sa tatălui Rebecii, lui Bethuel. Atât Bethuel cât și Laban ziseră : „Dela Iehova vine lucrul acesta ; noi nu-ți mai putem spune nici rău, nici bine. Iată, Rebeca este înaintea ta ; ia-o și du-te, ca să fie nevasta fiului stăpânului tău, cum a spus Iehova“ : După o sărbătoare și după ce s’au odihnit peste noapte, Eliazar a cerut să fie lăsat să se întoarcă cu Rebeca la casa stăpânului său. Rebeca s’a învoit să plece, deoarece cazul dela Domnul era urgent. „Și ei au binecuvântat pe Rebeca, și i-au zis : O, sora noastră, să ajungi mama a mii de zeci de mii, și sămânța ta să stăpânească cetățile vrășmașilor tăi“ . (Genesa 24:50, 51, 60, A.R.V.) Pe când cămilele se apropiau de destinație, purtând pe Eliazar și pe logodnica lui Isaac, Isaac era la câmp și-i văzu venind. Caravana se opri, iar Rebeca coborî și-și acoperi fața cu vălul ei de mireasă. „Servul a istorisit lui Isaac toate lucrurile pe cari le făcuse. Isaac a dus pe Rebeca în cortul mamei sale Sara ; a luat pe Rebeca, ea a fost nevasta lui, și el a iubit-o. Astfel a fost mângâiat Isaac pentru pierderea mamei sale“ . (Genesa 24:66, 67). Nu există nicio dare de seamă că ar fi fost de față vreun preot sau ar fi luat vreo oarecare parte în aceste întâmplări ; pentru că întreaga chestiune era în conformitate cu aranjamentul și legea lui Iehova Dumnezeu.

Această parte plăcută a dramei profetice îndeplinește pe mai departe icoana, că sămânța lui Abraam trebuie să fie numeroasă ca stelele și ca nisipul. Ea preumbrește că singurul Fiu născut al lui Dumnezeu ca „Sămânța“, nu va fi singur, ci că Iehova Dumnezeu, în conformitate cu scopul Său, îi va da asociați, peste cari Fiul va fi Capul, după cum bărbatul este capul femeii. (1 Corinteni

11:3). În consecință, Isaac continuă să preumbrească pe Christos Isus ca Sămânța, pe când Rebeca preumbrește grupa asociaților creștini, pe cari Iehova Dumnezeu, în conformitate cu scopul Său, îi dă lui Christos Isus ca „mireasă“. Ei sunt „trupul lui Christos“, al cărui Cap este Isus Christos. Prin căsătoria cu Isaac, Rebeca devine nora lui Abraam și devine una cu Isaac, tipica sămânță a făgăduinței. Aceasta preumbrește cum aceia cari constituie mireasa lui Christos, sau „nevasta Mielului“, vor fi uniți, prin adopțiunea lui Dumnezeu, împreună cu Sămânța Christos Isus și prin aceasta devin parte a Sămânței Mai Marelui Abraam.

Aceasta nu este „interpretarea particulară“ a vreunui om. Scripturile îndepărtează orice îndoială cu privire la aceasta. Sub inspirație cerească este scris: „Înțelegeți și voi dar, că fiii ai lui Abraam sunt cei ce au credință. Scriptura, deasemenea, fiindcă prevedea că Dumnezeu va socoti neprihănite pe neamuri, prin credință, a vestit mai dinainte lui Abraam această veste bună: Toate neamurile vor fi binecuvântate în tine. Acum, făgăduințele au fost făcute lui Abraam și seminței lui. Nu zice: Și semințelor (ca și cum ar fi vorba de mai multe), ci ca și cum ar fi vorba numai de una: Și seminței tale, **ADICĂ CHRISTOS**“. (Galateni 3:7, 8, 16, A.R.V.). Aceasta dovedește că Christos Isus este Sămânța Marelui Abraam, Iehova. Prin Christos Isus, Iehova binecuvîntează pe aceia cari arată credință și o dovedesc, și apoi El îi adoptă ca fiii ai Săi și-i face una cu Christos Isus, Sămânța, făcându-i astfel parte din „Sămânță“. Căci toți sunteți fiii ai lui Dumnezeu prin credința în Christos Isus... Fiindcă toți sunteți una în Christos Isus. Și dacă sunteți ai lui Christos, sunteți „sămânța“ lui Abraam, moștenitori prin făgăduință“. — Galateni 3:26—29.

Legământul lui Dumnezeu cu Abraam, nu a descoperit câți anume vor fi asociați cu Christos Isus ca „mi-

reasa Sa ; ei au fost lăsați fără număr, întocmai ca stelele și ca nisipul. La timpul hotărît i-a plăcut lui Dumnezeu să facă de cunoscut numărul exact. (Apocalips 7:4—8 ; 14:1, 3). ca dovadă că Isaac preumbrea Sămânța promisă, care unește clasa „miresei” cu sine ca copii ai lui Dumnezeu și ai organizațiunii Sale, și ca dovadă că mama lui Isaac, Sara, preumbrea pe „femeia” lui Dumnezeu, organizațiunea Sa, Sion sau Ierusalimul ceresc, este scris cu privire la trupul lui Christos, urmașii Săi : „Dar Ierusalimul cel de sus este slobod, și el este mama noastră. Și voi fraților, ca și Isaac, voi sunteți copii ai făgăduinței. Deaceea, fraților, noi nu sutem copiii celei roabe, ci ai femeii slobode. Christos ne-a izbăvit ca să fim slobodi”. (Galateni 4:26, 28, 31). Organizațiunea lui Dumnezeu este una a adevărului, și deaceea este liberă.

Dumnezeu știa în mod cu totul clar dinainte și El de asemenea a hotărît dinainte cine să fie Acela care, ca unealtă a Sa, va face mare numele Său și va binecuvânta pe cei credincioși dintre oameni. Acest fapt devine tot mai clar, pe măsură ce procedurile profetice se desfășură. Să nu se uite niciodată că Șarpele cel vechiu, în amara sa vrășmășie împotriva Sămânței făgăduite, era totdeauna la pândă și gata de atac, pentru a se opune împlinirii legământului lui Iehova și astfel să se dovedească pe sine mai puternic decât Dumnezeu. După douăzeci de ani de sterilitate, nevasta lui Isaac deveni fecundă (roditoare), prin mila lui Dumnezeu. Domnul i-a descoperit că va naște doi gemeni, și că cel ce se va naște pe urmă va deveni mai puternic decât cel ce se va naște întâi, și Dumnezeu a hotărît că „cel mai bătrân va fi servul celui mai tânăr”. (Genesa 25:21—23). Aceasta a însemnat că cel mai tânăr era alesul lui Dumnezeu pentru dreptul de întâia naștere la legământul Său cu Abraam. Șarpele cel vechiu, cu toate acestea, imediat s'a apucat să saboteze această hotărîre divină și să aducă rușine asupra alegerii lui Dumnezeu.

Când s'a împlinit vremea Rebecii ca să nască, întâiul născut a fost numit Esau, iar al doilea gemen, care se ținea tare cu mâna de călcâiul fratelui său, a fost numit Iacob, sau „Cel care ia locul altuia“. Gemenii crescuseră la maturitate. Esau deveni un vânător. Iacob se ocupa cu lucrarea de administrare și de construcție pe lângă corțurile tatălui său Isaac, și cu studiul legământelor lui Dumnezeu, a căror împlinire el o dorea. Esau nu se ocupa de legământul cu Abraam, ci vâna și se interesa de fiicele blestemate ale lui Canaan, dintre cari își alege femeile sale. Totuși el pretindea dreptul la legământul abraamic, în virtutea legii țării cu privire la fiii întâi născuți. Neștiind că Dumnezeu hotărîse ca dreptul de întâia naștere să aparțină gemenului celui mai tânăr, lui Iacob, dar arătând dispreț pentru cuvântul lui Dumnezeu și iubindu-și stomacul său, Esau vându dreptul său de întâia naștere lui Iacob pentru o gustoasă fiertură de linte. Pentru aceasta cuvântul lui Dumnezeu numește pe Esau un curvar și un nelegiuit; și pe drept, Dumnezeu a judecat pe cei doi fii gemeni, zicând: „Pe Iacob l-am iubit, dar pe Esau l-am urît“. (Romani 9:10—13, Maleachi 1:2, 3). Iacob poseda acum dreptul de întâia naștere în două moduri: prin hotărîrea lui Dumnezeu și prin dreptul de cumpărare a oricărei pretențiuni în legătură cu aceasta. — Genesa 25:27—34.

Diavolul ura pe Iacob și veghia asupra lui ca să-l nimicască, pe când era încă fără copii. La Gerar, în Palestina, Dumnezeu își reînoui termenii legământului abraamic față de Isaac. (Genesa 26:1—6). Apoi veni vremea pentru Isaac ca să transmită urmașului său binecuvântările dreptului de întâia naștere, pe cari el le primise de la Abraam. Esau ținu în neștiință pe tatăl său despre vânzarea pretențiunii sale la dreptul de întâia naștere. El a lucrat în mod fățarnic ca și când dreptul i-ar fi

apartținut lui și, la dorința tatălui său, se duse să vâneze, înainte de a veni să primească binecuvântarea. Dumnezeu lăsa ca Rebeca să afle despre complotul lui Esau și o conduse în armonie cu ceace-i spusese Dumnezeu înainte de nașterea lui Esau și a lui Iacob. Drept rezultat, Isaac a dat binecuvântarea alesului lui Dumne-

zeu, lui Iacob, și zise: „Fiii mamei tale să se închine înaintea ta! Blestemat să fie oricine te va blestema, și binecuvântat să fie oricine te va binecuvânta“. (Genesa 27:27—29). Isaac, datorită vârstei înaintate, orbise și nu văzu cui îi transmisesse binecuvântarea. Deaceia binecuvântarea își luă cursul ei nu după voia omului, ci după voia lui Dumnezeu, pentru că scopul lui Iehova să rămână în picioare. (Romani 9:11). El niciodată nu acordă binecuvântări în mod greșit.

După aceea veni Esau, în mod prezumțios (încrezut în sine), să pretindă și să primească binecuvântarea dreptului de întâia naștere, dar sfârși prin a afla numai că Iacob lucrase în conformitate cu vânzarea pe care i-o făcuse cu ani înainte. Mâniat din cauză că nu-i reușise să înșele pe fratele său, moștenitorul de drept al făgăduinței, Esau plănuiește să omoare pe Iacob, la moartea tatălui lor. În același timp, el se căsătoriește cu o femeie Canaanită. Intreaga sa procedură arată că el era nevrednic spre a moșteni binecuvântarea; deaceia Dumnezeu hotărî împotriva lui.

Iacob era acum trecut de șaptezeci de ani. Mama sa Rebeca, auzind despre scopul criminal al lui Esau, sfătui pe credinciosul său să se ferească de Esau și să fugă în casa fratelui ei Laban, în Siria. Înainte ca să plece, orbul Isaac sfătui pe Iacob, ca moștenitor al făgăduinței, să nu se conformeze după purtarea necurată a lui Esau, ci să meargă în casa vărului său în Siria (sau Padan-aram) și să-și ia o nevastă din casa lui. Apoi — și de astă dată în mod conștient — Isaac repetă binecuvântarea lui Dumnezeu pentru Iacob, arătând prin aceasta că el era moștenitorul aprobat.

Iacob a pornit la drum spre Siria. În decursul călătoriei sale, el era obligat să doarmă afară, în câmp deschis, aproape de locul ce se numește Luz. Și-a pus o

piatră drept căpătâi și s'a culcat să doarmă. Iehova trimise un vis celui ce dormea și asigură pe Iacob că procedase bine și că era un om cu credință, care plăcea lui Dumnezeu și că era ales de El. „Și a visat o scară rezemată de pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Ingerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe scara aceea“. Din vârful scării aceleia, Iehova vorbi lui Iacob, și, extinzând termenii legământului abraamic la el, îi zise: „Și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine și în sămânța ta“. Deșteptându-se dis de dimineață a doua zi, Iacob făcu un stâlp din piatra pe care și-o pusese de căpătâi, a turnat untdelemn pe ea și a chemat numele locului aceluia „Bethel“, ceea ce înseamnă „Casa lui Dumnezeu“. Iacob a făcut o juruință că, dacă Dumnezeu îl va conduce și se va îngriji de el și-l va aduce din nou în pace acasă, atunci „Iehova va fi Dumnezeul meu“. — Genesa, capitolul 28, A.R.V.

Ajungând în cetatea lui Haran în Siria, Iacob a fost bine primit de către Laban, unchiul său, și putea să se simtă ca acasă. El a făcut o învoială cu Laban spre a se căsători cu cele două fiice ale sale, Lea și Rachela. Prin ele și prin servele lor, cari au dat naștere la copii pentru stăpânele lor, Iacob deveni tată a unsprezece fii și o fiică. El a dobândit deasemenea și mari turme de animale domestice și un mare număr de servi. Aceasta cauză gelozie în casa lui Laban și Dumnezeu porunci lui Iacob să plece și să se întoarcă în pământul promis. Esau, auzind de venirea sa, ieși întru întâmpinarea lui, și Iacob îi trimise daruri înainte. Noaptea, înainte de întâlnirea cu Esau, Iacob a fost vizitat de un înger al lui Iehova, și Iacob s'a luptat cu îngerul în formă umană, pentru o binecuvântare divină, înainte de a se întâlni față în față cu Esau. Apoi, acest împuternicit al lui Dumnezeu schimbă numele lui Iacob în Israel, zicând: „Căci ai luptat cu Dumnezeu și cu oameni, și ai fost biruitor“.

Pentru acest motiv „Israel” înseamnă „Cel ce domnește cu Dumnezeu ; luptător (care se ia la trântă) cu Dumnezeu“. Aceasta era răsplata pentru credința neclintită.

Întâlnirea lui Iacob cu Esau trecu fără ca Esau să-și fi executat amenințarea sa, exprimată cu douăzeci de ani în urmă. Esau se întoarse la Seir, și Iacob plecă mai departe și își întinse un cort provizoriu aproape de Sichem. Acolo a ridicat un altar de închinare, pe care l-a numit „*El-e-lo-he-Israel*“, însemnând „Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel”. Acest Dumnezeu era Iehova, după cum zise Iacob în Bethel, locul unde văzuse scara. În decursul timpului, Dumnezeu porunci lui Iacob să mai viziteze încă odată Bethel-ul. Acolo apăru Dumnezeu lui Iacob și confirmă schimbarea numelui său în acela de *Israel*, și deasemenea și promisiunea cu privire la sămânța lui Abraam. Pe drum, pe când se întorceau dela Bethel, și pe când se apropiau de Efrata (mai târziu numit Betleem), soția iubită a lui Iacob, Rachela, născu pe al doilea fiu al ei, Benjamin, dar ea muri din cauza marilor dureri de naștere. Celalt fiu al ei era Iosif. Iacob era acum tată a doisprezece fiii. El avea privilegiul acum să viziteze pe tatăl său Isaac, înainte de ce acest bătrân patriarch, orb, muri în vârstă de 180 de ani.

Cu privire la moartea lui Isaac, darea de seamă la *Genesa 35:29*, în conformitate cu traducerea *King James*, sună : „Și și-a dat duhul și muri, fiind adăugat la poporul său, bătrân și sătul de zile : și fiii săi Esau și Iacob îl înmormântară“. Traducerea *Douay* a aceluiași verset sună : „Și slăbit de vârstă, el muri și a fost adăugat la poporul său“. Traducerea *Rotherham* sună : „Și Isaac și-a dat ultima suflare și muri, fiind adăugat la poporul său”.

O comparație a acestor trei traduceri autoritare, condamnă falsa doctrină bazată pe minciuna Șarpelui în

Eden, că un suflet nemuritor ar locui în trupul omului și că, întocmai ca un duh, acesta scapă din trup la moarte și se duce într-o lume spirituală, așteptând o reuniune cu trupul la timpul învierii. Aceasta nu este altceva decât religia demonică a vechilor Egipteni, care făceau mumii prin îmbălsămarea trupurilor moarte, închizându-le în cosciuge în credința că la ziua de judecată, sufletul va intra din nou în trup și persoana va trăi din nou. Aceasta este o străduință ne bună a demonilor de a contrazice sentința lui Dumnezeu asupra lui Adam : „Din țărână ești, și în țărână te voi întoarce“. In ce privește pe Isaac, el muri și a fost înmormântat, și la el se aplică cuvintele lui Isus : „Nimenea nu s'a suiat în cer“.

Fiul lui Isaac, Iacob a continuat să locuiască în corturi, ca un străin într-o țară străină, neluând parte la afacerile acestei lumi, ci privind înainte spre lumea nouă a dreptății. Esau și urmașii săi, cu toate acestea, clădiră cetăți în teritoriile Seirului și întemeiară împărății și ducate. Iacob privea după întemeierea împărăției lui Dumnezeu prin Sămânța făgăduită. El nu ridică cetate sau cetăți, clădite de mâini omenești. Intocmai ca Abraam și Isaac, el ținea tare la integritatea Sa față de făgăduința lui Iehova și era un martor credincios pentru El.

Ca dovadă a aprobării acestor trei strămoși ai Sămânței făgăduinței, Iehova făcu să se scrie această dare de seamă : „Prin credință Abraam, când a fost chemat să plece într'un loc, pe care avea să-l ia ca moștenire, a ascultat, și a plecat fără să știe unde se duce. Prin credință a venit și s'a așezat el în țara făgăduinței, ca într-o țară care nu era a lui, și a locuit în corturi, ca și Isaac și Iacob, cari erau împreună moștenitori cu el ai aceleiași făgăduințe. Căci el aștepta cetatea care are temelii tari, al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu, In credință au murit toți aceștia, fără să fi căpătat lucru

rile făgăduite (împlinite): ci doar le-au văzut și le-au urat de bine de departe, mărturisind că sunt străini și călători pe pământ. Cei ce vorbesc în felul acesta, arată deslușit că sunt în căutarea unei patrii. Dacă ar fi avut în vedere pe aceea din care ieșiseră, negreșit că ar fi avut vreme să se întoarcă în ea. Dar doreau o patrie mai bună, adică o patrie cerească. Deaceia, lui Dumnezeu nu-I este rușine să Se numească Dumnezeul lor, căci le-a pregătit o cetate“. — Evrei 11:8—10, 13—16.

Acea „cetate“, sau guvern organizat, o vor lua ei în stăpânire ca prinți peste tot pământul sub împărăția cerească a Sămânței „femeii“ lui Dumnezeu. Pentru acest motiv, Christos Isus, Sămânța, zise cu privire la credința lor: „Abraam s'a bucurat să vadă ziua Mea: a văzut-o, și s'a bucurat“. (Ioan 8:56). Pentru credința și faptele lor, ei sunt înscriși cu numele în „marele nor de martori“ al lui Iehova. — Evrei 12:1.

CAPITOLUL XV

O NAȚIUNE LIBERĂ NĂSCUTĂ

UN NUME dat unui om de către Dumnezeu, care cunoaște sfârșitul dela început, aruncă lumină peste partea pe care un astfel de om va împlini-o în scopul Atotputernicului Dumnezeu. Această regulă este adevărată deasemenea și cu privire la Iacob. „Dumnezeu i-a zis : Numele tău este Iacob ; dar nu te vei mai chema Iacob, ci numele tău va fi Israel. Și i-a pus numele Israel. Dumnezeu i-a zis : Eu sunt Dumnezeul Cel Atotputernic. Crește și înmulțește-te ; un neam și o mulțime de neamuri se vor naște din tine, și chiar împărați vor ieși din coapsele tale“. Genesa 35:10, 11.

Națiunea lui Israel, compusă din Israeliti, sau din urmașii omului Israel, a fost prezisă dinainte. Ea trebuia să fie o națiune liberă, nu o parte a acestei lumi și a religiei ei, a comerțului și a politicii ei, ci liberă de lume și supusă numai legii lui Iehova, Dumnezeul lui Israel. Regele ei trebuia să stea, în mod reprezentativ, pe tronul lui Iehova Dumnezeu și să domnească ca Servul Său și în temere de Dumnezeu. Națiunea trebuia să fie o teocrație tipică, adică, o națiune administrată de către Dumnezeu și guvernată prin poruncile Sale. Astfel trebuia ea să preumbrească o națiune mai mare viitoare și pe Regele ei, anume, Impărăția lui Dumnezeu prin Sămânța Sa. Această națiune din urmă este vecinicul Guvern teocratic prin care bărbați ascultători din toate națiunile și familiile vor fi pentru vecie binecuvântați. Modul cum Dumnezeu a procedat spre a împlini această făgăduință de legământ făcută lui Iacob, este de interes universal.

Marele contrar al lui Dumnezeu, Satan, Diavolul, și-a propus să zădărnicească legământul divin și prin aceasta să dovedească că Dumnezeu nu este în stare să-și îndeplinească cuvântul Său. Observând favoarea specială pe care Iacob, sau Israel, a acordat-o iubitului său fiu Iosif, Diavolul a trezit gelozie în cei zece frați vitregi ai săi. Aceasta s'a agravat atunci când Dumnezeu favoriză pe Iosif cu visuri, cari preziceau ridicarea sa la vremea și în modul pe cari Dumnezeu le-a hotărât. Spre a combate scopul divin, frații lui Iosif îl vândură în robie în Egipt, prima putere mondială după darea de seamă biblică.

Vrășmășia Diavolului l-a urmărit pe Iosif mai departe ca sclav în țara lui Ham, și tânărul a fost pus într-o lumină falsă, acuzat pe nedrept, și aruncat în închisoarea de stat. Iosif, cu toate acestea, nu-și pierdu credința în Dumnezeu, care-i trimisese visurile. El își menținu integritatea sa înaintea lui Iehova și i s'a dat privilegiul de a fi un martor pentru Iehova. După un număr de ani, Dumnezeu făcu ca Iosif să fie scos afară din închisoare și, înaintea puternicului domnitor al Egiptului, să explice visurile lui Faraon. Prin puterea lui Dumnezeu, Iosif explică visurile, prezicând șapte ani de belșug peste întreg Egiptul, urmați apoi de șapte ani de foamete îngrozitoare. Situația trebuia să fie luată în mână imediat, și Faraon numi pe Iosif ca prim ministru al său, pentru a lua măsuri de ajutor împotriva foametei și să asigure libertatea din lipsuri a Egiptului. Când cei șapte ani de belșug se terminară, au urmat cei șapte ani de foamete. Dar Egiptul era pregătit dinainte.

Foametea atinse celelalte părți ale pământului, și cei zece frați vitregi ai lui Iosif veniră în Egipt după alimente, dar nu reușiră să recunoască pe Iosif în poziția sa înălțată. Folosindu-se de puterea sa, Iosif îi obligă să aducă pe fratele său mai tânăr, Beniamin, cu ocazia

cele de a doua călătorii a lor după alimente. Apoi, după ce ospătă pe cei unsprezece frați ai săi, Iosif li se descoperi în particular cine era el. Ei își temeau viațile lor, dar Iosif i-a asigurat că Iehova Dumnezeu permisesse toate acestea pentru binele servilor Săi credincioși și a combătut scopurile Diavolului. Apoi, Iosif îi trimise îndărăt în Canaan spre a aduce pe tatăl lor și toate familiile lor, jos în Egipt, ca să trăiască în acea țară în vremea de foamete care mai rămăsese. Iosif s'a înțeles cu Faraon ca ei să fie stabiliți în ținutul lui Goșen, unde li s'a purtat bine de grijă. Egiptenii, cu toate acestea, își terminară banii și celelalte lucruri, și nu mai aveau ce să dea în schimb spre a-și primi hrana necesară, astfel încât, în cele din urmă, ei se vândură pe ei și pământurile lor lui Faraon pentru susținerea vieții lor. În consecință, oamenii depindeau acum de domnitorul lor prin primul său ministru, în ce privește susținerea vieții, și Iosif dispunea de ei și de interesele lor în tot Egiptul, spre a-i apăra împotriva lipsei și a șomajului. Deasemenea din toate țările de pîmprejur veneau la Iosif după alimente. — Genesa, capitolele 37 până la 47.

Atotputernicul Dumnezeu, care înscenă această puternică dramă profetică și prezervă darea de seamă despre aceasta până acum, face de cunoscut prin aceasta oamenilor calea care duce la viață vecinică în această mare criză mondială. Toți aceia cari caută libertate din moarte, lipsă și teamă, trebuie să asculte instrucțiunile și legile Domnitorului Suprem, mai mare decât Faraon. Ei trebuie să vină la Servul principal al lui Dumnezeu, la Sămânța „femeii“ Sale, la Christos Isus. Ei trebuie să se „vîndă” sau să se devoteze pe ei înșiși lui Iehova Dumnezeu și să primească din mâna marelui Său Serv proviziile dătătoare de viață ale adevărului, împărțite acum prin cuvântul lui Dumnezeu, Biblia. Dacă aceasta nu se întâmplă, orice conferință mondială cu privire

la hrana materială și orice mecanism stabilit de către domnitorii mondiali, spre a rezolva problema hranei, precum și alte probleme de după războiu, sunt zadarnice. Asemenea străduințe umane, nu vor anunța ușurarea durabilă, securitate socială, ordine bună, pace, prosperitate și libertățile dorite. „Omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Iehova trăiește omul“. Acela, care este mai mare decât Iosif, a repetat aceste adevăr. Deuteronomul 8:3, A.R.V. ; Matei 4:3, 4.

În Egipt, rudele lui Israel, ajunseră la șaptezeci de suflete. Timpul se apropia ca el să moară, la vârsta de 147 ani, ultimii șaptesprezece ani, petrecându-i împreună cu Iosif în Egipt. Sub îndrumarea lui Dumnezeu, Israel adună pe cei doisprezece fii ai săi în jurul patului său și le puse o mărturie cu privire la Iehova și la legământul Său. Apoi, în calitate de instrument al lui Dumnezeu, el transmise binecuvântarea divină asupra acestor doisprezece stâlpi ai viitoareii națiuni a lui Israel, com-pusă din douăsprezece seminții.

Cu spiritul lui Dumnezeu al inspirației asupra lui, Israel arată seminția prin care va veni domnitorul făgăduit al împărăției lui Dumnezeu, Guvernul teocratic. El zise : „Iuda este un pui de leu... Toiagul de domnie nu se va depărta de Iuda, nici toiagul de cârmuire (legiuitorul, trad. engl.) dintre picioarele lui, până va veni Silo ; și de El vor asculta popoarele“. (Genesa 49:9, 10). Viitorul Rege va fi „Leul din seminția lui Iuda“. Din cele douăsprezece canale, cari au ieșit din Iacob, Sămânța regală a făgăduinței va veni prin Iuda, al cărui nume înseamnă „laudă“, laudă lui Dumnezeu. Despre Iuda și despre frații săi se vorbește acum ca despre capi de seminții : „Aceștia sunt toți cei ce alcătuiesc cele douăsprezece seminții când i-a binecuvântat, pe fiecare eu o binecuvântare deosebită“. (Genesa 49:28). Doispre-

zece este un simbol scriptural al unei organizațiuni complete, echilibrată; și cele douăsprezece seminții ale lui Israel sunt folosite ca o icoană a organizațiunii complete a viitoarei națiuni teocratice sub Sămânța, Silo, „Prințul Păcii“. — Apocalips 7:4—8; 5:5; Isaia 9:6, 7.

Cele douăsprezece seminții ale copiilor lui Israel, se bucurau de libertatea de închinare și liberi de lipsă, teamă și de apăsare până la moartea lui Iosif, a primului ministru al Egiptului. Sub binecuvântarea lui Dumnezeu, în armonie cu scopul Său irezistibil, ei s'au înmulțit mult. Cu moartea lui Iosif, Satan cugeta că avea de-acum poporul ales al lui Dumnezeu acolo unde dorea. Egiptul n'a acceptat închinarea Dumnezeului lui Iosif, Iehova, ci a continuat în religie, prosternându-se demonilor. Satan încercă să murdărească pe Israeliți cu asemenea religie și prin ea să-i întoarcă spre necredințioșie față de Iehova. El a ridicat pe tronul Egiptului un Faraon, care nu cunoștea sau nu recunoștea datoria, cu care națiunea era obligată față de Iosif și față de Dumnezeul său, Iehova. Impins de naționalism și de ideea că Egiptenii erau o rasă domnească, acest Faraon servea Diavolului, încât prin ordine de stat voia să nimicescă pe străinii Israeliți, și să-i facă să lucreze ca sclavi până la moarte. Nu toți Israeliții deveniră pătați prin religie, ci câțiva dintre ei țineau la credința lor în Iehova și rezistară împotriva unei asemenea nedreptăți, făurite prin lege împotriva lui Iehova și a poporului Său. Sub aceste împrejurări diabolice în Egipt, se nascu Moise, fiul unui bărbat din seminția lui Levi, numit Amram, și al soției sale, Jochebed.

Iehova, care ducea mai departe la împlinire scopul Său, ocroti pe acest copil levit de sabia sângeroasă a lui Faraon, și chiar făcu ca el să fie adoptat în casa lui Faraon și să fie crescut de propria fiică a lui Faraon. Până la predarea lui mamei sale adoptive, părinții lui Moise

crescură copilul în educația, muștrarea și credința Dumnezeului lui Abraam, Isaac și Iacob. La curtea lui Faraon, Moise creștina la maturitate, în timp ce poporul său nu înceta să se înmulțească în ciuda crudei apăsări a Egiptului nazificat. Moise nu adoptă religia Egiptului, ci s'a lipit de credința sa în Iehova și căuta eliberarea poporului său. În străduința sa de a începe eliberarea lor, un conducător egiptean de sclavi a fost ucis. În primejdie acum cu propria sa viață și văzând că nu sosise încă vremea, Moise părăsi Egiptul și se refugie în Arabia la un prinț Midianit, care era un urmaș al propriului strămoș al lui Moise, al lui Abraam. Moise se căsătorie cu fiica prințului și începu o viață de păstor. Patruzeci de ani trecură astfel.

Timpul prezis al lui Iehova sosi spre a face poporul Său ales o națiune liberă. Dupa vremea, când Abraam intră în țara făgăduită, și când a fost făcut parte din legământul lui Dumnezeu, trecuseră 430 de ani, și Israelii gemeau tot mai mult sub apăsarea unui nou Faraon. Intr'o zi, dintr'un rug, care ardea în chip miraculos la poalele Muntelui Horeb, îngerul lui Dumnezeu chemă pe Moise, care-și păștea oile, și-i porunci să se întoarcă în Egipt, să scoată pe Israeliti din robie și să-i aducă la acest munte să se închine lui Dumnezeu. Moise întrebă în al cui nume să preia el această misiune. „Dumnezeu a zis lui Moise : EU SUNT CEL CE SUNT. Și a adăugat : Vei răspunde copiilor lui Israel astfel. Cel ce se numește EU SUNT, m'a trimis la voi. Și Dumnezeu a mai zis lui Moise : Așa vei zice copiilor lui Israel : Iehova, Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob, m'a trimis la voi. Acesta este numele Meu pentru vecinicie, acesta este numele Meu din neam în neam. Du-te“. (Exodul 3:14--16, A.R.V.). Moise trebuia să fie martorul lui Iehova în Egipt.

Moise se întâlnește apoi cu Israelii în Egipt și le prezintă dovezile sale autentice și declarațiunea scopului lui Dumnezeu, simbolizat prin numele „Iehova”. Împreună cu fratele său Aaron, Moise apărură înaintea lui Faraon și ceru în numele lui Iehova eliberarea Israelitelor, precum și libertatea lor să se închine lui Iehova la muntele sfânt. Arogant, Faraon răspunse: „Cine este Iehova, ca să ascult de glasul Lui, și să las pe Israel să plece? Eu nu cunosc pe Iehova, și nu voi lăsa pe Israel să plece”. (Exodul 5:2, A.R.V.). Următor acestui fapt, Iehova, prin Moise ca servul și profetul Său, lovi Egiptul cu zece plăgi, arătând supremația și atotputernicia lui Iehova. Preoții religiei lui Faraon au rezistat, dar în zadar. Faraon servea pe Diavolul, și astfel stătea ca un simbol al Diavolului. Deaceia, într-un mesagiu către Faraon, Iehova spuse pentruce permitea El Diavolului să continue să existe și să se opună în mod nelegiuit lui Dumnezeu. Iehova zise: „Dar te-am lăsat să rămâi în picioare, ca să vezi puterea Mea, și numele Meu să fie vestit (de către Martorii Mei) în tot pământul”. (Exodul 9:16, Leeser). Ultimele patru plăgi au urmat acestei descoperiri.

A zecea plagă a fost nimicirea tuturor întâilor născuți ai Egiptului, copii și animale. Pentruca copiii întâi născuți ai Israelitelor să fie ocrotiți în decursul acestei ultime plăgi, li s'a poruncit Israelitelor să junghie un miel de paște și să-l mănânce în casele lor, înlăuntrul ușilor stropite cu sângele lui. În vechile aranjamente tipice ale lui Dumnezeu, legămintele Sale erau inaugurate și intrau în vigoare peste sângele unui animal de jertfă. Stropirea sângelui mielului de paște, era, prin urmare, începutul legământului special al lui Dumnezeu al legii, cu națiunea lui Israel. Prin aceasta ei intrau în mod definitiv într-o relațiune de legământ cu El și erau supuși legii Sale. Ei deveneau o națiune teocratică, și naș-

terea sau aducerea lor în existență la libertate, urmă imediat. Toată aceasta a fost o dramă profetică, în care mielul de paște deveni un simbol sau încoană a Jertfei mai mari, prin care un nou legământ cu Dumnezeu este adus în existență. Această Jertfă este antitipicul Isaac, „Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatele lumii“ și care este Christus Isus. — Ioan 1:29, 36.

În acea noapte de paște, cea de a patrusprezecea zi din luna întâia după calendarul lui Dumnezeu, lui Faraon i s'a răpit întâiul său născut și el a trimis și a rugat pe Moșe și pe poporul său, să plece afară din Egipt. Israeliiți s'au adunat la olaltă și au ieșit. În timp ce mergeau, stâlpul de nor al lui Iehova apăru înaintea lor și-i conducea. În timpul nopții acesta se transforma într'un stâlp de foc și-i lumina. Ei erau conduși spre coasta Mării Roșii. În amărăciune învârtoșată, Faraon și

oștile sale înarmate, întreprinseră urmărirea Israeliților, sperând a le întinde o cursă la coasta mării și a-i duce îndărăt în robie. Apoi, Moise ridică toiagul în mâna sa, și Iehova împărți apele Mării Roșii și poporul Său trecu înainte ca pe uscat. Când oștile lui Faraon năvăliră grăbite în fundul mării în urmărire aprinsă, Dumnezeu făcu ca echipamentul lor militar să se târască greu și să se îngroape în noroiu. El aduse din nou la olaltă apele despărțite și ele înghițiră trupele de elită ale lui Faraon. Când poporul lui Dumnezeu se afla în siguranță de cealaltă parte a mării, cântă sub conducerea lui Moise, cântarea de biruință: „Voi cânta lui Iehova, căci și-a arătat slava: A năpustit în mare pe cal și pe călăreț. Iehova este țăr a mea și temeiul cântărilor mele de laudă: El m'a scăpat. El este Dumnezeul meu: pe El Il voi lauda; El este Dumnezeul tatălui meu; pe El Il voi preamări”. (Exodul 15:1, 2, A.R.V.). Astfel, Israel deveni o națiune a Martorilor lui Iehova, obligată să vestească numele Său peste tot pământul.

În decursul călătoriei lor mai departe, acum ca o națiune liberă, deveni necesar să se procure hrană în mod miraculos pentru hrănirea Israeliților în pustia Arabiei, Această hrană era numită „Mană”, și putea fi găsită în fiecare dimineață a celor șase zile, dar nu în a șaptea zi. Când poporul întrebă pentru ce nu, Moise le spuse: „Veți strânge timp de șase zile; dar în ziua a șaptea, care este Sabatul, nu va fi”. „Și poporul s'a odihnit în ziua a șaptea”. (Exodul 16:26, 30). Aceasta este prima dare de seamă, că un popor observa un Sabat săptămânal sau o zi de odihnă. Este prima dată că Dumnezeu porunci servilor Săi să păzească o zi de Sabat. Aceasta dovedește că Israeliții erau acum sub legământul legii cu Iehova. În decursul celor patruzeci de ani, în timp ce erau în pustie, ei au fost hrăniți cu credincioșie cu această mană miraculoasă.

În luna a treia după părăsirea Egiptului, Israeliții ajunseră la poalele Muntelui Horeb sau Sinai. Acolo, Iehova zise către națiunea nou născută: „Ați văzut ce am făcut Egiptului, și cum v'am purtat pe aripi de vultur, și v'am adus aici la Mine. Acum, dacă veți asculta glasul Meu, și dacă veți păzi legământul Meu, veți fi ai Mei dintre toate popoarele, căci tot pământul este al Meu; Imi veți fi o împărăție de preoți și un neam sfânt". (Exodul 19:4—6) Israeliții s'au învoit ca să păzească legământul. A treia zi după aceea, făcu Dumnezeu, pe Muntele Sinai, o înspăimântătoare demonstrație a puterii și gloriei Sale. Atunci, chemă El pe Moise sus pe Munte și i-a dat legea de bază, cele zece porunci, și deasemena multe alte legi amănunțite ale legământului. Primele patru din cele zece porunci, porunceau poporului Său de legământ, să nu aibe pe altcineva decât pe Iehova ca Dumnezeu, să nu-și facă idoli și să nu se închine lor, să nu ia numele Său în deșert, și să păzească a șaptea zi a fiecărei săptămâni, sfintind-o ca un Sabat pentru El. Celelalte porunci, stabileau cum trebuiau să se poarte cum se cade față de semenul lor, în deosebi față de aceia în legământ cu Dumnezeu.

Moise coborî de pe munte. Ca mijlocitor între Dumnezeu și națiunea lui Israel, el inaugură legământul legii față de Israeliți peste sângele animalelor de jertfă, și stropi atât cartea scrisă a legii, cât și poporul cu sânge. Din nou chemă Iehova pe Moise sus pe munte și-l reține acolo timp de patruzeci de zile, fără mâncare sau băutură. El a dat lui Moise două table de piatră pe cari erau săpate cele zece porunci, precum și o expl. care amănunțită a legii. El instrui deasemenea pe Moise ca să instaleze familia lui Aaron ca preoție și întreaga seminție a lui Levi ca servi ai preotului. Mai departe, Moise trebuia să pregătească și să instaleze un tabernacol sfânt, unde puteau fi aduse jertfe și unde se putea

face ispășire pentru păcatele întregii națiuni, într'o zi anuală a ispășirii.

În timpul absenței lui Moise de patruzeci de zile, Diavolul a slăbit credința poporului și l-a amăgit să calce cele zece porunci și ridică un vițel de aur pentru închinare. Moise îi surprinse în toiul idolatriei lor nebune, sparse cele două table ale legii în indignarea sa, și porunci apoi ca idolul să fie nimicit. Intreaga seminție a lui Levi luă loc de partea lui Iehova în această chestiune și execută trei mii de închinători la idoli. Apoi, Moise se sui din nou pe munte, spre a interveni ca mijlocitor în folosul poporului, pe care Iehova l-a scos din lume pentru numele Său. Astfel, Domnul Dumnezeu renunță ca să nimicească nașterea lui Israel. Când Moise coborî de astă dată cu o nouă serie de table de piatră, fața lui strălucea de gloria lui Dumnezeu, și el era obligat să-și acopere fața cu un văl, când vorbea cu poporul.

Pregătirea, pentru procurarea tuturor lucrurilor necesare pentru tabernacolul de închinare, înainta repede. În prima zi a celui de-al doilea an după părăsirea Egiptului, tabernacolul a fost instalat, și Moise, ca servul lui Dumnezeu, instalează pe Aaron ca mare preot și pe fiii săi ca preoți, iar pe leviți ca ajutori. Atât legea lui Dumnezeu pentru națiune, cât și toate ceremoniile executate înăuntrul și în legătură cu tabernacolul, erau tipice; adică, ele erau umbre sau pilde ale lucrurilor bune viitoare, cari vor fi împărțite omenirii prin marea teocrație a lui Iehova, de către Sămânța făgăduinței. (Coloseni 2:16, 17; Evrei 10:1). Pentru aceea este necesar pentru creștini ca să studieze și să dea atenție acestor lucruri scrise odinioară.

CAPITOLUL XVI

FORMAREA CĂRȚII LIBERTĂȚII

SCRIE lucrul acesta într'o carte, ca să păstreze aducerea aminte, și spune lui Iosua că voi șterge pomenirea lui Amalec de sub ceruri“. Așa porunci Iehova Dumnezeu lui Moise, după biruința pe care a dat-o Dumnezeu căpitanului Iosua, asupra Amalechiților atacatori, o biruință care întări mai mult pe Israelii în libertatea lor pe care o câștigară de sub autoritarul Egipt. — Exodul 17:14, A.R.V.

„Scrie-ți aceste cuvinte, căci pe temeiul acestor cuvinte închei legământ cu tine și cu Israel“. Astfel, Iehova Dumnezeu, din nou porunci lui Moise, când acesta era cu Dumnezeu pe Muntele Sinai și Dumnezeu i-a predat legile, poruncile și ordinele sfântului Său legământ cu națiunea lui Israel. — Exodul 34:27.

Când atotînțeleptul Dumnezeu a dat asemenea poruncă de a se scrie, El avea în vedere vremurile pline de nedumerire din zilele noastre, când omenirea amărită duce lipsă de conducere adevărată și de o speranță sănătoasă. „Și tot ce a fost scris mai înainte, a fost scris pentru învățătura noastră, pentruca, prin răbdarea și prin mângăierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde“. (Romani 15:4). Cu privire la întâmplările din cariera poporului de legământ al lui Dumnezeu, este declarat sub inspirație: „Aceste lucruri li s'a întâmplat ca să ne slujească drept pilde (sau icoane) și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste cari au venit sfârșiturile veacurilor“. — 1 Corinteni 10:11.

Scrierea cărții libertății, a cărții adevărului, a Bibliei, nu a fost lăsată înclinării unor istorici lumești. Ea a

fost scrisă la porunca lui Iehova Dumnezeu dată servilor Săi devotați, cari erau oameni liberi ai lui Dumnezeu și supuși conducerii Sale. Moise este primul după darea de seamă, care primi porunca divină să scrie o dare de seamă sfântă despre scopurile lui Dumnezeu și despre faptele Sale.

Atotputernicul Dumnezeu cunoaște formația și slăbiciunea memoriei, și cunoaște deasemenea și scopul Diavolului de a nimici darea de seamă, să o strice și să o ștergă din mințile oamenilor. Deaceia, Dumnezeu nu a lăsat ca educațiunea poporului să fie supusă procesului tradiției și puterii preoțimii religioase, ci lăsă ca să fie scrisă o credincioasă dare de seamă, pentru a fi citită și consultată, pentru ca faptele și învățăturile adevărate să poată fi cercetate. Deoarece Dumnezeu a poruncit ca darea de seamă să fie scrisă în mod expres pentru aceia cari duc lipsă de informațiune vitală în acest timp de cea mai rea criză a națiunilor la sfârșitul lumii, Atotputernicul Dumnezeu va păzi Sfintele Scripturi și va avea grijă ca ele să fie păstrate până la timpul necesar, în fața tuturor eforturilor urâtorilor Libertății de a le nimici și de a ține omenirea în ignoranță. „Cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul care v'a fost propovăduit prin Evanghelie“. — 1 Petru 1:25 ; Isaia 40:8.

Prima mențiune despre o carte, este făcută la Geneza 5:1, care declară : „Iată cartea neamurilor lui Adam“. Dacă dări de seamă au fost scrise și păstrate până în acest trecut îndepărtat, nu este arătat, întrucât prima scriere și citire este menționată pe vremea lui Moise, când Dumnezeu îl autoriză să scrie. Este prin urmare rațional că dela Adam până la Moise, darea de seamă a fost transmisă mai departe prin tradiție orală, din generațiune în generațiune. Dovadă în acest scop este declarația lui Dumnezeu despre Abraam : „Căci Eu îl cunosc și

știu că are să poruncească fiilor lui și casei lui după el, să țină calea Domnului, făcând ce este drept și bine, pentruca astfel Domnul să împlinească față de Abraam ce i-a făgăduit". — Genesa 18:19.

Abraam putea să învețe faptele în mod direct dela Sem, fiul lui Noe, întrucât vîrsta lui Sem și aceea a lui Abraam erau suprapuse timp de 150 de ani. Sem putea să adune informațiuni dela strămoșul său Metusala, care muri în anul potopului, când Sem era în vîrstă de 98 de ani. În schimb, Metusala avusese mult timp să strângă material de documentare, direct pînă îndărăt la crearea omului; pentrucă vîrsta lui Adam se suprapunea cu cea a lui Metusala timp de 243 de ani. Faptele astfel transmise mai departe, dela Adam pînă la Metusala, apoi pînă la Sem, și după aceea pînă la Abraam, acest „prieten al lui Dumnezeu" putea să le treacă direct nepotului său Iacob, pe care el l-a cunoscut timp de 15 ani. Iacob putea să transmită credincioasa dare de seamă fiului său Levi, strămoșul lui Moise, sau chiar fiului lui Levi, Chehat. Chehat, levitul, putea să comunice faptele din cartea Genezei fiului său Amram. Deși Chehat a trăit 133 de ani, totuși el a murit înaintea nașterii nepotului său Moise. Amram trăi 137 de ani în Egipt, și fiul său Moise se născu cu 80 de ani înainte de ce Iehova eliberă pe Israeliți din Egipt.

Atotputernicul Dumnezeu, în care nu este minciună, a avut grijă ca darea de seamă orală, sau tradiția, să fie memorizată în mod corect și să treacă mai departe prin linia bărbaților amintiți mai sus. Aceasta a făcut-o Dumnezeu prin spiritul Său, sau forța Sa nevăzută. Este „spiritul adevărului", care lucrează pentruca noi să avem „Mîngătarea Scripturilor". Isus zise în legătură cu „spiritul adevărului", „mîngâietorul", și despre ajutorul pe care acesta îl dă memoriei: „Dar Mîngâietorul", adică spiritul sfânt, pe care-l va trimite Tatăl, în numele

Meu, vă va învăța toate lucrurile, și vă va aduce aminte de tot ce v'am spus“. — Ioan 14:17,26, *Emphatic Diaglott*.

Noe, Abraam, Isaac și Moise, erau profeți. Cât despre înrăurirea puterii sau spiritului nevăzut al lui Dumnezeu asupra lor, pentru a duce mai departe o dare de seamă corectă, este scris: „Căci nicio proorocie n'a fost adusă prin voia omului; ci oamenii au vorbit dela Dumnezeu, mânați de spiritul sfânt“. (2 Petru 1:21, A.R.V.). Cel târziu cu Moise, Dumnezeu puse capăt tradiției orale, când porunci lui Moise să scrie. Deaceea cu Moise începe formarea Bibliei scrise. Moise scrise partea sa din Biblie în limba pe care Dumnezeu ȋ-a arătat-o. Aceasta era limba Ebraică. — Exodul 24:12; 31:18.

Moise scrise primele cinci cărți ale Bibliei. Acestea au compus la început o singură carte, dar aceasta fără îndoială a fost despărțită în cinci volume, spre a o face suluri ușor de mănuit. Cartea Genesei singură, poate să fie făcută un sul de cel puțin 9 metri. Aceste scrieri au fost numite „cartea legii lui Moise“. (Iosua 1:8; 8:31—35). Iosua scrise cartea care poartă numele său. (Iosua 24:26). Dumnezeu, prin puterea sau spiritul Său al inspirațiunii, lăsă și pe alți servi ai Săi să scrie, astfel ca David, Solomon, Isaia, Ieremia, Ezechiel, Habacuc, Naum, și Ezra¹. La 1 Regi 14:19, 29 un alt scriitor menționează cartea cronicilor; în timp ce la 1 Cronici 29:29, scriitorul menționează cartea lui Samuel. La 2 Cronici 16:11; 32:32, sunt menționate cartea Regilor și viziunea lui Isaia, arătând astfel că acele cărți existau în acea vreme. Daniel scrie la anul 538 înainte de Christos: „Eu, Daniel, am văzut din cărți numărul anilor, despre cari vorbise Domnul către proorocul Ieremia“. Cinci ani mai târziu, îngerul lui Iehova zise către Daniel: „Dar vreau să-ți

¹ Vezi 2 Cronici 35:4; 26:22; Ieremia 36:2, 27; 51:60; Ezechiel 37:16; Habacuc 2:2; Naum 1:1; Ezra 4:8; 7:11, 12, 21.

fac de cunoscut ce este scris în cartea adevărului“. (Daniel 9:2; 10:21). Aceasta dovedește că pe vremea lui Daniel exista o colecție a cărților Scripturilor inspirate.

Din zilele lui David mai ales, sunt menționați scriitorii, cari erau preoți și leviți. (2 Samuel 8:17; 20:25). După Daniel, scriitorul Ezra, preotul, a ajuns însemnat. (Ezra 7:1, 6, 10—12). Fără îndoială că din timpul lui Ezra încoace, multiplicarea prin copiere a sfintelor cărți inspirate, a crescut în mare măsură. Pentru ce? Deoarece Israelii sau Evreii se împrăștiaseră atunci prin multe țări și și-au clădit sinagogi spre a auzi și a studia cuvântul lui Dumnezeu. Deaceia, copiile erau necesare pentru fiecare sinagogă. Astfel, când Isus intră într-o sinagogă în Nazaret și I s'a cerut să predice, I s'a putut da cartea sau sulul profeției lui Isaia, ca să citească. (Luca 4:17). Mai târziu, apostolul Său, Iacob, explică despre această răspândire de copii a cuvântului lui Dumnezeu, zicând: „Căci încă din vechime, Moise are în fiecare cetate oameni, cari îl propovăduiesc, fiindcă este citit în sinagogi în toate zilele de Sabat“. (Fapte 15:21). Ucenicii lui Isus îi citau din profeția lui Maleachi cu privire la venirea unui Ilie, și Isus recunoscuse inspirațiunea profeției lui Maleachi, zicând: „Este adevărat că trebuie să vină întâi Ilie, și să așeze din nou toate lucrurile“. (Matei 17:10—13). Aceasta dovedește că cartea profeției lui Maleachi, ultima carte a Scripturilor Ebraice a Bibliei, exista pe vremea lui Isus și *canonul* (sau colecția de cărți inspirate) în Ebraică era atunci complet, dela Genesa, prin Cronici, și până la Maleachi, inclusiv.

Asemenea cărți canonice erau desfășurate în mod public pentru referință, pe mesele bibliotecii preoților sau scriitorilor Evrei. Alte cărți, cari nu erau inspirate și deaceia nu erau dela Dumnezeu, deci nu corespundeau cu adevărul, erau ascunse din fața publicului. Prin urmare ele au fost numite „Apocrife“, ceace înseamnă

„ascuns”, deoarece sunt neautentice, false, nu sunt inspirate de Dumnezeu în mod natural. Cărțile apocrife nu sunt cuprinse până în zilele noastre în canonul Ebraic. Nicăieri în Biblie, însuși Scripturile canoace Ebraice nu sunt numite „Vechiul Testament”. Este foarte greșit că oamenii le desemnează ca atari și le despart de scripturile cari au fost scrise mai târziu, după Christos, în grecește și numesc aceste Scripturi grecești „Noul Testament”. În Scripturile Ebraice, un nou testament sau legământ nou, este atât prezis precum și preumbrit, dar acest testament nu se referă la colecția Scripturilor grecești, scrise de către scriitorii creștini.¹ Intreaga Biblie a Scripturilor Ebraice și Grecești, dela Genesa până la Apocalips, este o singură carte dela un singur Autor, Dumnezeu, și nu sunt două „testamente”.

Despărțirea neautorizată a Bibliei în „testamente” a dus la eroarea religioasă că 'Vechiul Testament a fost împlinit și tot ce este necesar pentru creștinii este să citească Noul Testament'. Prin această eroare, Diavolul a ținut pe mulți cari se numesc „creștini”, în robia ignoranței și a orbiei spirituale.

Religionistii, cari sprijinesc tradițiunile oamenilor, și pun înșelăciunea preoților înaintea cuvântului scris al lui Dumnezeu se apără întrucât zic că Isus Christos nu a dat nicio poruncă ucenicilor Săi să scrie și deaceea o Biblie scrisă nu este necesară sau indispensabilă. Deaceea, s'ar pretinde că apostolii lui Isus nu ar fi scris sub inspirațiunea lui Dumnezeu. Deoarece ei, cu toate acestea, au scris sub inspirațiune, atunci aceasta s'a întâmplat la porunca Sa. Iehova Dumnezeu nu le lăsă să fie transmise mai departe prin tradițiune orală, ci porunci ca astfel de adevăruri dătătoare de viață, pentru a fi

---

¹ Ieremia 31:31—33; 2 Corinteni 3:6—15; Evrei 8:5—13; 10:16, 17.

păstrate îngrijit, să fie încredințate spre a fi scrise. În mod rezonabil, prin urmare, El nu lăasă ca faptele împlinirii multor astorfel de icoane, umbre și profeții, prin Isus și apostolii Săi, să depindă simplu de tradiția orală, supusă amăgirii preotești. El a dorit deasemenea ca astfel de fapte și adevăruri nou descoperite, să fie păstrate în scris. „Pentru că Eu, Iehova, nu Mă schimb“. — Maleachi 3:6, A.R.V.

Intrucât Iehova a poruncit scrierea Scripturilor Ebraice canonice, astfel, porunci El scrierea Sfintelor Scripturi în Greacă prin apostolii și ucenicii lui Isus Christos. Apostolul Petru scrise două epistole și a dat ca motiv aceasta: „Imi voi da qsteneala dar, ca, și după moartea mea, să vă puteți aduce totdeauna aminte de aceste lucruri“. (2 Petru 1:15). El vorbea despre scrierile apostolului Pavel cu aprobare, zicând: „Cum v'a scris și prea iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, ca și în toate epistolele lui, când vă vorbește despre lucrurile acestea. În ele sunt unele lucruri grele de înțeles, pe cari cei neștiutori și nestatornici, le răstălmăcesc ca și pe celelalte scripturi, spre pierzarea lor“. (2 Petru 3:15, 16). Când apostolul Ioan era om bătrân, supraviețuind tuturor celorlalți apostoli, Domnul Isus Christos i se arată într'o viziune și de douăsprezece ori¹ i-a poruncit să scrie. „Ceeace vezi, scrie într'o carte, și trimite-o celor șapte biserici cari sunt în Asia“. Și apostolul zice în introducerea acestei cărți a Apocalipsului: „Ferice de cine citește“. — Apocalips 1:3.

Cu Ioan, scrierea cărților inspirate sau canonice ale Scripturilor în Grecește s'a terminat. Prin această canonul (Scripturile autoritare) era încheiat, nu numai acela al Scripturilor Grecești, ci deasemenea și acela al

¹ Apocalips 1:11, 19; 2:1, 8, 12, 18; 3:1, 7, 14; 14:13; 19:9; 21:5.

întregii Biblii. Mai întâi, cele șasezeci și șase de cărți erau scrise pe suluri de piele fin-grăunțoase sau pe papi rus. Fiind scrise de mână și nu tipărite cu litere de tipar, aceste copii sunt numite *manuscripte*, ceea ce înseamnă *scris de mână*. Niciunul dintre scrierile originale autografe ale acestor scriitori inspirați de Dumnezeu, nu mai există astăzi, dar Marele Autor al „scripturilor adevărului”, a lăsat să se facă copii în strânsă armonie cu originalele. Ebreii sau Iudeii au depus cea mai mare grijă la copierea și păstrarea Scripturilor Ebraice. Copii fidele după acestea au rămas până în zilele noastre, deși cruciadele și inquiziția Romano-Catolică au nimic și au făcut să fie nimicite nenumărate copii din cuvântul lui Dumnezeu în Ebraică. Zadarnic asemenea efort! „In adevăr, poporul este ca iarba: Iarba se usucă, floarea cade; dar cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac”, cu toată furia religioasă de a-l nimici. — Isaia 40:7, 8.

Nu numai că au fost făcute multe copii din scrierile Grecești ale apostolilor și ucenicilor inspirați ai lui Christos, ci deasemenea multe traduceri de ale acestora au fost făcute în alte limbi, în armonie cu porunca lui Isus: „Duceți-vă și faceți ucenici, din toate neamurile, ... învățându-i să păzească tot ce v'am poruncit”. „Și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria, și până la marginile pământului.” (Matei 28:19, 20; Fapte 1:8). În ziua de Rusalii, zece zile mai târziu, ucenicii au fost unși cu spiritul sau forța activă a lui Dumnezeu și erau în măsură să vorbească în multe limbi străine. Mulți din aceia, cari acceptară creștinismul atunci, erau Evrei cari vorbeau grecește. (Fapte 2:1—11; 6:1). Scurt după aceea, ucenicul Filip predică evanghelia unui proselit Evreu, care era un Etiopean, și-l botează. (Fapte 8:26—39). Traducerile Sfintelor Scripturi din Ebraică și Greacă în aceste limbi diferite, sunt numite *versiuni*.

Facerea de copii manuscripte după Scripturile din limba originală precum și de asemenea versiuni sau traduceri a lor, a continuat până pe la mijlocul veacului al cincisprezecilea, când a fost inventat tiparul cu litere mișcătoare.

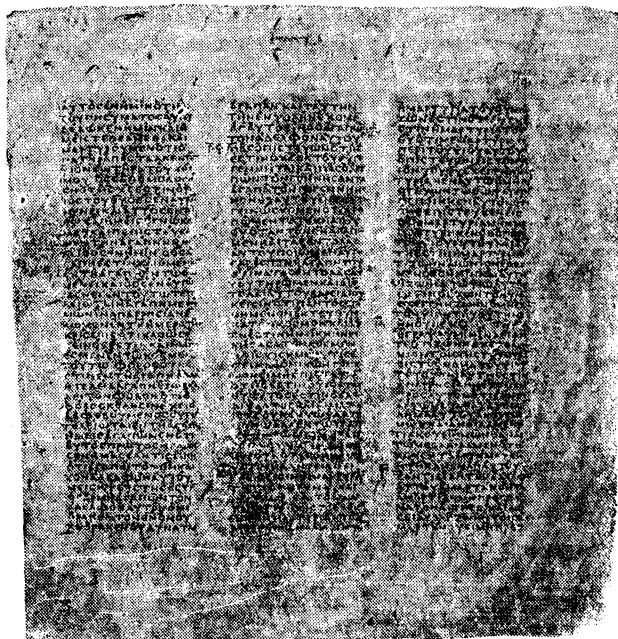
Astăzi, numărul de manuscripte a Scripturilor Grecești, cari au fost scrise după Christos, este peste 4.000 în Greaca originală. În afară de aceasta există cel puțin 8.000 de copii manuscripte a traducerii Latina Vulgata. Sunt deasemenea cam o mie de manuscripte existente ale primelor versiuni, în etiopiană, armeniană, siriană, coptică, gotică, persiană, și altele. Deaceea se poate spune cu siguranță că există acum 12.000 de copii manuscripte ale Scripturilor scrise de către apostolii și ucenicii lui Christos, din cari, cu toate acestea, nu se găsesc două exemplare exact la fel.¹

Creștinii erau cei dintâi, cari s'au specializat în compunerea manuscriptelor în formă de carte, cu pagini și scoarțe, asemenea acestei cărți pe care o țineți în mână, și nu în suluri. O asemenea carte-manuscript este numit *codex*. În ultima jumătate a veacului al patrulea după Christos, a fost scris un asemenea *codex*, și care este cunoscut astăzi ca *Manuscriptul Vatican No. 1209*. Dovada este că el a fost scris în Egipt. În decursul timpului, el și-a găsit calea lui înspre biblioteca Vaticanului, la Roma, unde pentru prima dată apare în catalogul cărților bibliotecii în anul 1481. În original conține, — în Grecește nu în Latinește — întreaga Biblie, dar a pierdut părți din ea, inclusiv ultima carte, Apocalipsul, sau Descoperirea. El niciodată nu a conținut neautentic le cărți ale Macabeilor. El are trei coloane pe pagină.

---

¹ Pentru documentare în acest capitol, vezi *Criticismul textual al Noului Testament*, de Sir Frederic G. Knyon, K.C.B., F.B.A.

Vaticanul refuză mult timp cercetătorilor Bibliei, astfel ca Contelui Tisendorf, o scurtă privire a acestui Manuscript Vatican No. 1209. În cele din urmă, în 1868, autoritățile papale au scos o ediție a așa-numitului „Nou Testament“, parte din Manuscript, care a fost urmată în anii următori de volume conținând așa-numitul „Vechiu Testament“. În 1889—1890, toate publicațiunile de până aci, au fost sprijinite printr’o copie facsimilă a întregului manuscript original.

Facsimilul textului biblic grecesc al lui Novum Testamentum E. Codice Vaticano 1209 (pagina 1441 a manuscriptului original) dela 1 Ioan 4:13 până la 1 Ioan 5:16.

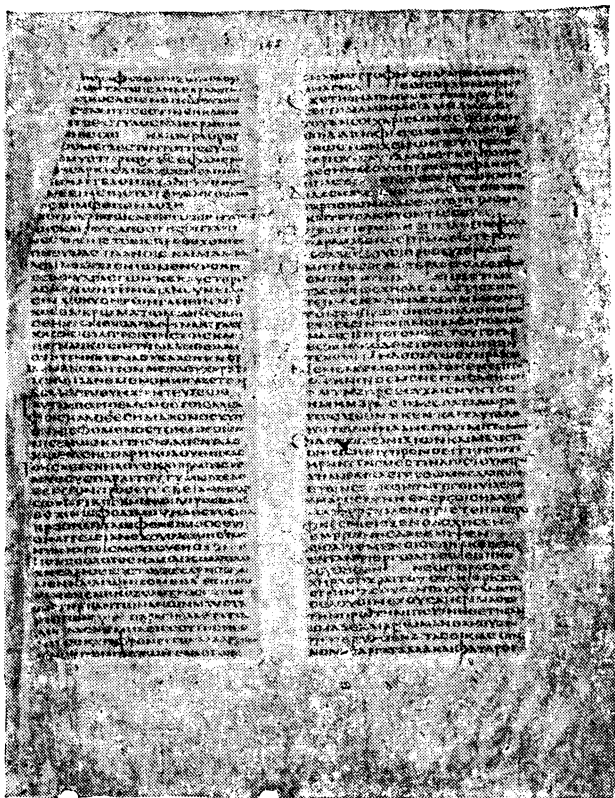
Al doilea în însemnătate, după Manuscriptul Vatican No. 1209, urmează altul, scris în veacul al patrulea, Manuscriptul Sinaitic. El a fost găsit în mănăstirea greco-catolică la Muntele Sinai în Arabia, de către Conte Tisendorf, în 1859, și este acum, dela 1933, în Muzeul Britanic în Londra. El este în Grecește, și original conține întreaga Biblie, din care „Noul Testament“, parte din el este în mod practic complet, inclusiv Apocalipsul, sau Descoperirea, patru coloane pe o pagină.

Următorul manuscript în însemnătate, este Manuscriptul Alexandrinian, scris în veacul al cincilea, în Egipt. Prin patriarhul greco-catolic, Ciril Lucar, care l-a adus din Alexandria la Constantinopol (Istanbul) în 1621, el a fost prezentat Regelui Iacob I al Angliei, monarhul care a făcut să se formeze Versiunea Regele Iacob (King James Version) a Bibliei englezești. Manuscriptul a fost primit în realitate de către Regele Carol I în 1627, deoarece Regele Iacob murise înainte de predarea darului. Se păstrează în Muzeul Britanic. El conținea altădată întreaga Biblie în Grecește.

În anul 382 d. Chr., Eusebiu Ieronim, cunoscut pe scurt ca Jerome, începu revizua sa a vechii versiuni Latine a Bibliei. El încearcă prima dată să traducă din textul original Grecesc și din Versiunea Greacă Septuaginta, dar, în cele din urmă, se întoarse și la textul original Ebraic. Versiunea Latină pe care o formase Jerome, și care a fost revizuită de atunci, este numită „Latina Vulgata“. Când a fost inventat tiparul, în veacul al cincisprezecelea, această Biblie Latină a fost aceea, care a fost încredințată presei prima dată, la Mainz, în Germania, în anul 1456, apărând în ediția lui Gutenberg, cunoscută ca „Biblia Mazarin“.

John Wycliffe a fost acela, care a tradus prima dată Biblia în englezește, în anii 1382—1384. Era scrisă de

mână. Prima Biblie engleză completă, tipărită vreodată, a fost aceea de Myles Coverdale, în anul 1535, care cuprindea în ea lucrarea făcută până aci de William Tyn-

Facsimilul textului biblic grecesc al lui Codex Alexandrinus (pagina 145 a manuscriptului original) dela 1 Timotei 3:14. până la 1 Timotei 5:13.

dale, pe atunci în închisoare așteptând să fie executat de către inquiziția Romano-Catolică. Alte traduceri ale Bibliei în englezește urmară, dar aceea, care s'a dovedit cea mai populară, este Versiunea King James, sau Versiunea autorizată, publicată în 1611. Versiunea Catolică Douay, în englezește, a fost complectată și publicată prima dată în anul 1610.

Multă cercetare și criticism savant al manuscriptelor originale Grecești a Bibliei au fost întreprinse în veacuri cari urmară, pentru a se ajunge la textul just sau exact, așa cum l-au scris apostolii și colaboratorii lor. In anul 1774, J. J. Griesbach, renumit în criticismul textual, edită primele sale trei ediții ale „Noului Testament“ Grecesc. Griesbach porni dela concluzia că cele mai vechi manuscripte sunt cele mai exacte și mai corecte în textul lor, după cum era cunoscut pe atunci Manuscriptul Alexandrinian.

De vreme, pe la începutul veacului al nouăsprezecilea, începură să se întemeieze Societățile de Biblie englezești: Societatea de Biblie Britanică și Străină și Societatea de Biblie New York-eză în 1804, Societatea de Biblie Philadelphia-nă în 1808 și Societatea de Biblie Americană în 1816. In 1884 Watch Tower Bible and Tract Society (Societatea de Biblie și Tractate Turnul de Veghere) a fost legal înregistrată, dar revista *The Watchtower* (Turnul de Veghere, în englezește) fusese deja publicată începând din Iulie 1879. Societatea Watch Tower deasemenea a distribuit Biblii și un ajutor biblic intitulat „The Emphatic Diaglott“, de un oarecare Beniamin Wilson, dela care s'au cumpărat mai târziu marțițele și dreptul de editură al Diaglott-ului.

Diaglott-ul conține textul Grecesc original, dela evanghelia lui Matei până la Apocalips, text care este în conformitate cu textul revizuit sau recenzat de către

Dr. J. J. Griesbach. Rândurile Grecești sunt intercalate cu acelea ale traducerii englezești, urmând textul grecesc cuvânt cu cuvânt. La dreapta acesteia, există o coloană care conține o nouă traducere cu semne de accentuare, într-o englezească curgătoare. (Vezi pagina 40 a acestei cărți). Această traducere engleză accentuată, de autorul lui *The Emphatic Diaglott*, nu urmează în mod strict sau exclusiv, textul Grecesc al Dr. Griesbach, ci urmează mai degrabă textul mai vechiu al Manuscriptului Vatican No. 1209, cel mai vechiu și mai valoros manuscris în existență și care nu fusese publicat pe vremea Dr. Griesbach. Unde manuscriptul Vatican No. 1209 are lipsuri, *Diaglott-ul* urmează manuscriptul Vatican No. 1160 și cel Alexandrinian. În 1942, ediția Watchtower a Bibliei începu să fie publicată (în englezește). Această ediție este favorita Versiune King James a Bibliei, neschimbată, dar cu ajutoare speciale pentru studenți.

Din darea de seamă de mai sus, pretențiunea defăimătoare a religioniștilor, este dovedită a fi nefondată și nebună, anume: „Dacă nu era organizațiunea religioasă Romano-Catolică, creștinii nu ar avea astăzi Biblia, pentru că organizațiunea Romano-Catolică a fost făcută de Dumnezeu depozitara adevărului și păstrătorul lui.“. Asemenea pretențiune închipuită, nu numai că stă în contradicție cu faptele, dar ia onoarea dela Dumnezeu, care este Autorul Sfintei Biblij și care nu depinde de niciun om sau grup de oameni, pentru a fi păstrată. El a păstrat cuvântul Său scris și lăsa ca el să fie răspândit în toată lumea în ciuda opoziției și a eforturilor nemiștitoare ale tuturor religioniștilor.

O TEOCRAȚIE REGALĂ

VREME de patruzeci de ani conduse Iehova Dumnezeu, prin Moise, pe copiii lui Israel prin pustie. În ultimul an al călătoriei, El îi aduse în câmpiile Moabului, față în față cu cetatea Ierichon, în țara făgăduită. Domnul numi pe credinciosul serv al lui Moise, pe Iosua, spre a fi succesorul lui. Moise acordă o binecuvântare inspirată celor douăsprezece seminții ale lui Israel, și apoi se urcă pe vârful Muntelui Nebo, spre a muri. Sus, pe vârful muntelui, îi permise Dumnezeu să privească întreaga țară a promisiunii. Apoi Moise muri, și Dumnezeu îl îngropă, dar nimeni nu știe unde și cum a dispus Dumnezeu de trupul lui Moise. Pe vremea aceea s'a întâmplat ceea ce se spune la Iuda 9: „Archangelul Mihail, când se împotriva diavolului și se certa cu el pentru trupul lui Moise, n'a îndrăznit să rostească împotriva lui o judecată de ocară, ci doar a zis: Domnul să te mustre“.

Moise nu s'a dus în cer. Scena schimbării la față, care avu loc pe vârful unui munte cu cincisprezece veacuri mai târziu, și în care Moise și Ilie au fost văzuți într'o vedenie, nu dovedește că Moise era viu și în cer. (Matei 17:1—9). Cuvintele lui Isus trebuie să fie primite ca adevărate, când zice: „Nimeni nu s'a suit în cer, afară de Cel ce S'a pogorât din cer, adică Fiul omului“. Apariția lui Moise cu Isus în vedenia schimbării la față, a mărturisit numai că Christos Isus este un profet întocmai, dar mai mare, atât decât Moise precum și decât Ilie, după cum spusese Moise pe acele câmpii ale Moabului, nu cu multe zile înainte de moartea sa: „Iehova, Dumnezeul tău, îți va ridica din mijlocul tău, din-

tre frații tăi, un prooroc ca mine : să ascultați de el !” (Deuteronomul 18:15—19, A.R.V.). Apostolul Petru era cu Isus la schimbarea la față și mai târziu confirmă acest adevăr că Isus este Mai Marele Moise. — Fapte 3:20—23.

Printr’o minune a lui Iehova, puhoiul apelor râului Iordan se despărțiră, și astfel Iosua conduse pe Israeliti peste albia uscată a râului năvălitor, și atunci învingerea țării promise începu. Iehova promise strămoșilor lor, că le va da țara. Acum El porunci națiunii Sale alese, ca ea să nimicească pe Canaaniti blestenați din țară și să stăpânească religia lor, altfel religia s’ar dovedi o cursă pentru ei. Dumnezeu condamnase la moarte pe acei închinători la demoni, și El făcu pe Israeliti executatorii sentințelor Sale, „după chipul lui Dumnezeu”. Războiul, pe care Israeliti l-au purtat împotriva Canaanitilor, era purtat la porunca Marelui Teocrat, Iehova. Acesta era un războiu teocratic și drept, pentru curățirea țării, pe care o murdăriseră prin faptele idolatrice și sângeroase, făcute în numele religiei. Dumnezeu era cu Israeliti în acest războiu și a făcut minuni pentru biruința poporului Său și pentru nimicirea dușmanilor.

La sfârșitul celor șase ani de războiu continuu, națiunile păgâne încă nu fuseseră complet înlăturate din țara făgăduită, totuși împărțirea țării printre semințiile lui Israel începu. Semințiile continuau să fie credincioase Dumnezeului lui Israel, în decursul vieții lui Iosua și a bătrânilor poporului, cari l-au supraviețuit, și ele au fost binecuvântate, după cum este scris : „Ferice de poporul, al cărui Dumnezeu este Iehova, poporul, pe care Și-l alege El de moștenire!” (Psalm 33:12, A. R. V.). Numele lui Iosua înseamnă : „Iehova mântuiește”. Versiunea greacă a Bibliei, redă numele lui Iosua ca „Isus”. (Fapte 7:45 ; Evrei 4:8). În credincioasa sa conducere a lui Israel, și în biruințele, pe cari el le-a câștigat prin

credința în Dumnezeu, asupra națiunilor păgâne din Canaan, Iosua era un tip sau icoană profetică a lui Isus Christos, Sămânța care va zdrobi capul Șarpelui. La ultima sa întâlnire cu poporul lui Israel, înainte de moartea sa, Iosua îi îndemnă să păzească legământul cu Dumnezeu și să I se închine Lui, care i-a făcut o națiune liberă. Iosua i-a invitat să hotărască între religie și între adevăratul și viul Dumnezeu, zicând: „Și dacă nu găsiți cu cale să slujiți lui Iehova, alegeți astăzi cui vreți să slujiți: sau dumnezeilor, cărora le slujeau părinții voștri dincolo de Râu, sau dumnezeilor Amoriților, în a căror țară locuiți. Cât despre mine, eu și casa mea, vom sluji lui Iehova“. (Iosua 24:15, A.R.V.). Cine va tăgădui că Iosua era un martor al lui Iehova?

O împrejurare mai rămăsese încă după vremea lui Iosua, care primejdui rămânerea lui Israel o națiune liberă: aceea era prezența Canaanitilor în unele părți ale țării, cari scăpaseră de a fi nimiciți împreună cu religia lor. Asemenea religie s'a dovedit a fi păcatul obișnuit, împotriva căruia este dat avertismentul acelor cari trebuie să fie liberi și neîmpiedecați în alegerea pentru viață vecinică: „Și noi, dar, fiindcă suntem înconjurați cu un nor așa de mare de martori, să dăm la o parte orice piedecă, și păcatul care ne înconjoară așa de lesne, și să alergăm cu stăruință în alegerea care ne stă înainte“. (Evrei 12:1). Șarpele cel vechiu stătea la pândă primprejur, spre a amăgi în mod continuu cu religia națiunea aleasă, prin care trebuia să vină Sămânța regală.

De mai multe ori, Israeliții deveniră nepăsători și neglijenți, și uitară închinarea și serviciul lor lui Iehova. Ei căzură victime religiei. De câte ori națiunea rupse legământul ei față de El, Iehova îi vându în mâinile dușmanilor lor păgâni, la ai căror dumnezei-demoni Israeliții începuseră să li se închine. Când poporul Său striga la El în strâmtorarea lui și se întorcea dela demo-

nism căutându-L pe El, atunci Iehova le ridică judecători ca să-i elibereze de dușmanii lor și de cursa religiei. Această perioadă a judecătorilor văzu ridicarea și faptele credinței unor astfel de martori ai lui Iehova ca Ehud, Barac și Debora, Ghedeon, Iefta, Samson, și profetul Samuel. (Evrei 11:32—34). Darea de seamă în cartea Judecătorilor încheie cu această declarație: „Pe vremea aceea, nu era împărat în Israel, fiecare făcea ce-i plăcea”. — Judecători 21:25.

Apoi, Israeliții doriră să imite națiunile păgâne, cari erau în jurul lor, și veniră la judecător, profetul Samuel, și-i cerură să le pună un rege peste ei, care să-i conducă și să-i guverneze în mod vizibil. Ei ignorară că Iehova era Regele lor teocratic nevăzut și că El nu ar fi părăsit dacă ei nu ar fi încetat să I se închine Lui. Samuel era indignat și se rugă lui Dumnezeu: „Și Iehova zise lui Samuel: Ascultă glasul poporului în tot ce-ți va spune; căci nu pe tine te leapădă, ci pe Mine Mă leapădă, ca să nu mai domnesc peste ei. Ei se poartă cu tine cum s’au purtat totdeauna, de când i-am scos din Egipt, până în ziua de astăzi; M’au părăsit și au slujit altor dumnezei”. — 1 Samuel 8:7, 8, A.R.V.

La cererea insistentă a poporului, Dumnezeu desemnă pe Saul din seminția lui Benjamin să le fie rege, și Saul a fost uns cu untdelemn pe capul lui, pentru acest serviciu regal. Saul ajunsese astfel ‘unsul lui Iehova’. (1 Samuel 10:1; 12:3, 5). În Ebraică, numele pentru „cel uns” este „Mesia”; dar Regele Saul începu să meargă pe o cale arbitrară și să lucreze în neascultare față de Dumnezeu. Samuel îi spuse că lucrase nebunește, „Domnul ar fi întărit pe vecie domnia ta peste Israel; dar acum, domnia ta nu va dăinui. Domnul Și-a ales un om după inima Lui, și Domnul l-a rânduit să fie căpetenia poporului Său”. (1 Samuel 13:13, 14). Acel om se dovedi a fi David, care s’a născut la zece ani după începerea domniei lui Saul.

Când David era încă un tânăr băiat păstor, Dumnezeu trimise pe profetul Său Samuel ca să ungă pe David în mod neoficial ca rege desemnat de Dumnezeu. Prin aceasta David, din seminția lui Iuda, deveni „unsul” Domnului. El se dovede a fi o icoană a viitorului Mesia, „Leul din seminția lui Iuda”. Intrucât David învinse uriașul filistean Goliat, numai cu o praștie și cu o piatră Dumnezeu îl ridică în ochii poporului și Regele Saul îl făcu o căpetenie a armatei sale.

Spiritul Domnului nu se odihnea mai mult peste Saul, și Diavolul deșteptă în el spiritul geloziei împotriva lui David. Diavolul îndemnă pe Saul să persecute pe David și încerca să-l **nimicească** pentruca să împiedece Sămânța promisă de a veni prin linia lui David. Dar Iehova eliberă pe unsul Său de persecuțiunea lui Saul. Pus față în față cu dezastrul ce-l aștepta din partea armatei filistene, Saul, în cele din urmă, vizită vrăjitoarea din Endor, și scurt după aceea Dumnezeu permise ca Saul să fie ucis, **deoarece în mod neascultător cedase demonismului.**

David ajunsese atunci Rege al lui Israel și a fost uns pentru serviciu la Hebron, în seminția lui Iuda. El a domnit timp de patruzeci de ani. De mai multe ori a fost el înșelat de către Diavolul și a avut de suferit pentru aceasta, dar inima sa rămase totdeauna credincioasă lui Iehova, căruia el se închina, și s'a căit și a fost restatornicit în favoarea lui Dumnezeu. La începutul domniei sale peste cele douăsprezece seminții, Iebusiții păgâni mai ocupau încă o parte din orașul Ierusalim, mai cu seamă Muntele Sionului și cu fortăreața acestuia. David conduse armatele sale împotriva lui și smulse Sionul din mâinile păgânilor și-și stabili după aceea acolo tronul său. În acest mod Ierusalimul ajunsese orașul capitală a lui Israel, mai ales muntele acestuia, numit „Sion”. Deoarece David preumbrea pe Mesia, pe Regele uns al

lui Iehova ce avea să vină, Sion ajunsese un tip al organizațiunii principale a lui Iehova sub Regele Său mesianic. Deaceea organizațiunea principală a lui Dumnezeu, sau Guvernul teocratic prin Mesia, este numit „Sion” în profetia biblică.

Atunci Filistenii încercară să răstoarne pe David dar Iehova dete lui David două biruințe minunate asupra

lor, la Muntele Perațim și la Gabaon. Și David compuse un psalm sub inspirația lui Dumnezeu și scrise: „Pentru ce se întărită neamurile, și pentru ce cugetă popoarele lucruri deșerte? Impărații pământului se răscoală, și domnitorii se sfătuiesc împreună, împotriva lui Iehova, și împotriva unsului Său, ... Apoi, în mânia Lui, le vorbește, și-i îngrozește cu urgia Sa, zicând: Totuși Eu am uns pe Impăratul Meu pe Sion, muntele Meu

cel sfânt.. Iehova Mi-a zis : Tu ești Fiul Meu ! Astăzi Te-am născut”. (Psalm 2:1—7, A.R.V.). Deși acest Psalm se bazează pe faptele istorice de atunci, este totuși o profecie, care se aplică la Mesia, la Christos Isus, dela anul 1914 d. Chr., și deaceia la acest timp. Profecția avu-se o împlinire parțială sau în mic la venirea lui Mesia sau Christos, cu nouăsprezece sute de ani înainte. (Fapte 4:24—28). Ea trebuie să aibă o împlinire complectă sau finală în zilele noastre. (Apocalips 11:15—18). In textul grecesc al. Bibliei, cuvântul *Christos* stă în loc de *Mesia*. — Ioan 1:41.

David era zelos să încurajeze adevărata închinare a Domnitorului său teocratic nevăzut. Datorită unei biruințe a Filistenilor asupra lui Israel cam cu șaptezeci de ani înainte, chivotul sfânt de aur al tabernacolului de închinare fusese îndepărtat din Sfânta Sfintelor tabernacolului și a fost găzduit în casa unui levit la Chiriatiarim. Regele David ridică un cort special pentru chivot pe Muntele Sion și se îngrijise ca să fie transportat și șezat acolo. Astfel, închinarea lui Iehova, ajunsese să fie în mod nedespărțit legată cu cetatea principală Sion. La timpul instalării sfântului chivot pe muntele Sionului, care acum deveni „muntele lui Iehova” și „sfântul Său locaș”, Regele David cânta psalmi și zicea : „Să se bucure cerurile, și să se veselească pământul ! Să se spună printre neamuri că IEHOVA DOMNEȘTE. Să chiuie copacii din pădure înaintea lui Iehova ! Căci El vine să judece pământul”. (1 Cronici 16:31, 33, A.R.V.). Aci se prezintă, în cele din urmă, Teocrația regală tipică, în credincioasa asemănare a viitorului Guvern teocratic prin Mesia. Iehova, reprezentat prin sfântul chivot, domnea pe Sion, și Regele Său uns, David, al cărui nume înseamnă „Iubit”, ședea pe „tronul tipic al lui Iehova”. — 1 Cronici 29:23, A.R.V.

In decursul timpului, inima lui David era mișcată ca să

clădească o casă solidă, palat sau templu pentru chivotul Domnului și pentru serviciul preoților Săi, precum și pentru leviți. Atunci Domnul trimise pe profetul Său Nathan și încunoștiință pe David că un asemenea privilegiu era rezervat fiului Său, dat fiindcă David era un om al războiului și al vărsării de sânge. În acelaș timp, cu toate acestea, Iehova Dumnezeu a încheiat un legământ cu David. Acesta era un legământ pentru împărăție. Prin el, Dumnezeu promise că împărăția va continua prin linia lui David: „Ci casa ta și împărăția ta vor dăinui vecinic înaintea ta, și scaunul tău de domnie va fi întărit pe vecie”. (2 Samuel 7:1—16). Acest legământ pentru împărăție garanta că Sămânța regală, Mesia, sau Christos, va veni din casa sau prin linia lui David și că Iehova îi va da Lui Guvernul teocratic. Prin urmare, Mesia sau Christos, urma să se numească „Fiul lui David”. — Matei 1:1.

De acord cu legământul pentru împărăție, lui David i-a urmat la tron fiul său Solomon, al cărui nume înseamnă „Pașnic”. David fiind bătrân și dușmanii încercau să împiedece domnia lui Solomon, Solomon a fost pus pe tron înaintea morții tatălui său. În anul al patrulea, după ce fusese uns să domnească, Solomon începu zidirea templului, pentru care tatăl făcuse mari pregătiri. (1 Regi 6:1). Acestea era întâmplări tipice ale viitorului. Ele corespund cu istoria lui Christos, Mesia. În anul al patrulea, sau trei ani și jumătate după ce fusese uns cu spiritul lui Dumnezeu la râul Iordan, Christos veni la templul din Ierusalim și se prezentă pe Sine atât ca Rege, cât și ca Piatră de temelie, pe care trebuia să se clădească marele templu spiritual al lui Iehova Dumnezeu. Cu privire la Sine însuși, unsul Isus zicea: „Iată că aici este Unul mai mare decât Solomon”. Prin aceasta El dovedea că Solomon era un tip al lui Mesia, care zidește adevăratul templu din pietre vii. — Matei 12:42; 1 Petru 2:4—9.

Șapte ani a consacrat Solomon la clădirea templului pe Muntele Moria la Ierusalim. Când chivotul era adus de pe Muntele Sion și pus înăuntrul Sfintei Sfintelor templului, și preoții și leviții erau instalați în serviciile lor, slava lui Iehova Dumnezeu umplu templul înaintea ochilor întregului popor care se afla acolo. În chivotul legământului nu se afla nimic altceva, afară de cele două table de piatră, pe cari erau săpate poruncile lui Dumnezeu și pe cari Moise le puse în chivot la Muntele Horeb. (1 Regi 8:9—21). Astfel își desfășură acum, pentru o vreme, tipica Teocrație a Dumnezeului Celui Prea Înalt, cea mai mare slavă a sa. Oameni din toată lumea veneau să se închine la Templul Său și să audă înțelepciunea lui Solomon. Cu privire la binefacerile generale ale pașnicei sale domnii, astfel ca libertate din teamă și lipsă, este scris: „Iuda și Israel erau în număr foarte mare, ca nisipul de pe țărmul mării. Ei mâncau, beau și se veseleau. Solomon mai stăpânea și toate împărățiile dela Râu până la țara Filistenilor și până la hotarul Egiptului, ... și Iuda și Israel locuiau în siguranță, fiecare sub via lui și sub smochinul lui, dela Dan până la Beer-Seba, în tot timpul lui Solomon”. (1 Regi 4:20—25). Aceasta este o icoană profetică a stărilor Lumii Noi sub domnia lui Christos.

Când Solomon îmbătrânise, Satan Diavolul îl încurcă în seducătorul păcat al religiei, Regele înțelept de altădată căzu în idolatrie, și muni sub desaprobară divină, în anul 997 î. Chr. După domnia sa de patruzeci de ani, națiunea celor douăsprezece seminții se desbină în două, împărăția de Nord a celor zece seminții ale lui Israel, și împărăția de Sud a celor două seminții, Iuda și Benjamin. Impărăția de Nord părăsi numaidecât închinarea lui Iehova și întemeie o religie de stat spre a îndepărta poporul dela Teocrația tipică și dela închinarea lui Iehova în Ierusalim. Necredincioasa împărăție a fost ni-

micită în cele din urmă de către Regele Asiriei, cu aproape trei secole mai târziu. În împărăția de Sud, aceea a lui Iuda, urmașii Regelui Solomon dețineau tronul. Legământul lui Iehova cu David pentru împărăția vecinică rămăsese în vigoare, dar Iehova schimbă linia prin care Sămânța mesianică trebuia să vină, de la linia lui Solomon la aceea a altui fiu al lui David numit Nathan. (Luca 3:21, 31; 2 Samuel 5:4). Ultimul rege din linia lui Solomon care a șezut pe tron la Ierusalim a fost Zedechia.

Regele Zedechia deveni necredincios și închinător la idoli. Înaintea răsturnării sale, Dumnezeuul legământului pentru împărăție, inspiră pe profetul Său Ezechiel să adreseze aceste cuvinte împotriva lui, din țara Babilonului: „Și tu, domn nelegiuit, gata să fi ucis, domn al lui Israel, a cărui zi vine tocmai când nelegiuirea este la culme! Așa vorbește Domnul Dumnezeu: La o parte cu mitra, jos cununa împărătească! Nu mai este cum a fost. Ce este plecat va fi înălțat, și ce este înălțat va fi plecat! Voi da jos cununa, o voi da jos, o voi da jos. Dar lucrul acesta nu va avea loc, decât la venirea Aceluia care are dreptul la ea, și în mâna căruia o voi încredința”. Ezechiel 21:25—27.

În anul 607 î. Chr., cerscul Teocrat făcu ca Teocrația tipică în Israel să fie răsturnată prin Regele Nebucadnețar din Babilon. Totuș Iehova nu părăsi pe poporul Său de legământ, din care o rămășiță I-a rămas credincioasă, astfel ca Ezechiel, Daniel și cei trei însoțitori Evrei ai lui, și Ieremia. Prin profetul Său Ieremia, Dumnezeu prezise că după șaptezeci de ani de pustiere a Ierusalimului, și a domeniilor lui, El va restatornici rămășița credincioasă din prinsoarea Babilonului în pământul făgăduit. Mai mult încă, legământul lui Iehova cu David pentru împărăția vecinică nu a dat greș. El a rămas în continuare, așteptând venirea Aceluia, care este

vrednic și care are dreptul ca să primească împărăția sau Guvernul teocratic. Lui îi dă Iehova împărăția la venirea Sa. După cum prezisese Iacob pe patul său de moarte în Egipt, sceptrul dreptului de domnie nu trebuia să se depărteze dela seminția lui Iuda, seminția lui David, până când urma să vină Silo, „Prințul Păcii”, ca să primească dreptul împărăției. La El vor trebui atunci să se adune toți oamenii de bine. — Genesa 49:10.

Regele Zedechia a fost luat prizonier de către Regele Nebucadnețar, iar Ierusalimul și templul lui au fost jefuite și făcute una cu pământul. Țara lui Iuda era despuțată de locuitorii ei, și cei șaptezeci de ani de pustiire începură. Cu răsturnarea Teocrației tipice, s'a instalat lunga perioadă de timp, cunoscută ca „timpurile păgânilor”. Satan Diavolul deveni acum „dumnezeul acestei lumi”. — 2 Corinteni 4:4.

CAPITOLUL XVIII

„ȘAPTE TIMPURI“

DUPĂ răsturnarea Teocrației tipice a lui Israel în anul 607 î. Chr. prin Regele Nebucadnețar, Babilonul deveni cea de-a treia putere mondială însemnată în istoria biblică, Egiptul și Asiria fiind înaintea imperiului Babilonului. Dumnezeu Cel Prea Înalt, Puterea Supremă, întrebuițează atunci pe Nebucadnețar ca unealtă a Sa, spre a executa asupra Israelitelor necredincioși judecățile Sale, despre cari El de mult timp îi avertizase prin profeții Săi credincioși. Atotputernicul Dumnezeu, care poate să întrebuițeze chiar și forțele neînsufleteite, fără înțelegentă ale creațiunii, ca să execute scopul Său, întrebuițează prin aceasta pe Nebucadnețar ca servul Său. (Ieremia 25:9 ; 27:6 ; 43:10). Primul asediu efectuat de către Nebucadnețar împotriva Ierusalimului, era cu unsprezece ani înainte de distrugerea lui, și în acel timp duse el mulți prizonieri la Babilon, inclusiv tinerii bărbați credincioși Daniel și Ezechiel. Ambii bărbați deveniră profeți și deaceia martori ai lui Iehova. Daniel, din cauza înțelepciunii sale pe care o primi de la Dumnezeu, ajunsese consilierul și sfetnicul principal al lui Nebucadnețar. Deși Dumnezeu întrebuițează pe acest rege păgân ca unealtă a Sa, aceasta nu înseamnă că Iehova era Dumnezeuul căruia el I se închina. Cu toate acestea, din cauza vastei domnii imperiale, pe care Nebucadnețar o exercita prin permisiunea Atotputernicului Dumnezeu, Iehova îl întrebuițează ca baza sau temelia prin care Daniel putea să rostească profeții de cea mai mare importanță cu privire la instalarea împărăției lui Mesia.

Prin urmare, regele scrise : „Nebucadnețar, împăratul,

către toate popoarele, neamurile, oamenii de toate limbile, care locuiesc pe tot pământul : Să aveți multă pace ! Am găsit cu cale să fac cunoscut semnele și minunile, pe cari le-a făcut Dumnezeu Cel Prea Înalt față de mine. Cât de mari sunt semnele Lui și cât de puternice sunt minunile Lui ! Impărăția Lui este o împărăție vecinică, și stăpânirea Lui dăinuiește din neam în neam”. (Daniel 4:1—3). Prin urmare, pentru toți bărbații și femeile din „toate popoarele, națiunile și limbile” cari doresc să aibă multă pace, este de cel mai adânc interes să cerceteze descoperirea, pe care un rege pământesc a văzut de bine să o povestească atât de înalt și de sublim, după cum urmează :

El avusese un vis care-l chinuia. Niciunul dintre înțelepții regei și dintre sfetnicii curții sale, nu-l putea explica. Aducându-și aminte cum Daniel i-a adus aminte și i-a interpretat visul uitat al regelui cu privire la chipul îngrozitor și nimicirea lui, Nebucadnețar invită pe martorul lui Iehova și-i povestește visul :

„Iată vedeniile cari mi-au trecut prin cap, când eram în pat. Mă uitam, și iată că în mijlocul pământului era un copac foarte înalt. Copacul acesta s'a făcut mare și puternic, vârful lui se înălța până la ceruri, și se vedea de la marginile întregului pământ. Frunza lui era frumoasă, și avea roade multe ; în el se găsea hrană pentru toți ; fiarele câmpului se adăposteau sub umbra lui, păsările cerului își făceau cuibul în ramurile lui, și orice făptură vie se hrănea din el. În vedeniile cari mi treceau prin cap, mă uitam, și iată că s'a pogorât din ceruri un străjer sfânt. El a strigat cu putere și a vorbit așa : „Tăiați copacul, și rupeți ramurile ; scuturați-i frunza, și risipiți roadele ; fugăriți fiarele de sub el, și păsările din ramurile lui ! Dar trunchiul cu rădăcina lui, lăsați-l în pământ, și legați-l cu lanțuri de fier și de aramă, în iarba de pe câmp, ca să fie

udat de roua câmpului, și să fie la un loc cu fiarele în zarba pământului. Inima lui de om i se va preface într'o inimă de fiară, și vor trece șapte vremuri peste el. Hotărîrea aceasta a fost luată în sfatul străjilor, și pusă la cale înaintea sfinților, ca să știe cei vii că Cel Prea Inalt stăpânește peste împărăția oamenilor, că o dă cui îi place, și înalță pe ea pe cel mai de jos dintre oameni !” — Daniel 4:10—17.

Daniel interpretă visul, care prezicea că șapte ani de nebie vor trece peste Nebucadnețar, în decursul cărora el nu va putea să conducă guvernul său imperial, ci va deveni sălbatic, întocmai ca o fiară, și va trăi în câmpiile deschise. După aceea își va veni în fire, și va fi restatornicit în împărăția sa, care, întocmai ca acel trunchiu de copac înlănțuit în pământ, era păstrat în așteptarea reîntoarcerii sale. Prin această experiență el va cunoaște că Dumnezeu Cel Prea Inalt este Atotputernicul și a ordonat cine va exercita domnia peste oameni.

Douăsprezece luni mai târziu, Nebucadnețar începu să se laude cu marele Babilon, pe care el îl clădise. Apoi un glas s'a pogorît asupra lui din cer spunându-i acelaș mesaj ca în vis, și îndată a fost apucat de dezechilibru mental și de nesimțire. El a fost lăsat liber în câmpie ca să trăiască și să mânânce întocmai ca o fiară lipsită de judecată. Când se împliniră cei șapte ani asupra lui în această stare înjosită, Dumnezeu avu milă de el și-l lăsă să-și vină în fire, și el laudă pe Dumnezeu Cel Prea Inalt. Atunci își reluu din nou tronul său. Prin asemenea procedări Iehova Dumnezeu, care îl avertizase dinainte prin visul profetic și prin Daniel, îl folosi atât spre a face o încoană în mic a împlinirii visului, precum și spre a ilustra marea și complecta împlinire a acestuia.

Cam cu 150 de ani înaintea acestei întâmplări ciudate, Isaia a fost inspirat să declare „un proverb profetic în-

potrița regelui Babilonului”. Isaia l-a asemănat cu un copac mare, și apoi a zis: „Cum ai căzut din cer, Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor! Tu ziceai în inima ta, ... voi fi ca Cel Prea Înalt”. (Isaia 14:4—14). În Eden, Dumnezeu Cel Prea Înalt făcu pe frumoasa, strălucitoarea creatură spirituală, Lucifer, să fie suveranul nevăzut peste pământ și peste creaturile lui. Către Lucifer zice profeția: „Stăteai în Eden, Grădina lui Dumnezeu; ... Erai un cherubim ocrotitor, cu aripile întinse; astfel te instalasem: ... Ai fost neprihănit în căile tale, din ziua când ai fost făcut, până în ziua când a fost găsită nelegiuirea în tine”. (Ezechiel 28:13—15). Prin urmare, marele copac, care ajungea până la cer, pe care Nebucadnețar, regele Babilonului îl văzu, umbra serviciul ceresc al lui Lucifer, anume, suveranitatea sa nevăzută peste Adam și Eva, precum și peste creaturile animale inferioare. Acea suveranitate era atunci dreaptă.

Când Lucifer s'a datat la neleguire și s'a răsculat împotriva domniei supreme a Dumnezeului Celui Prea Înalt, el pierdu dreptul de a fi reprezentantul lui Dumnezeu în calitate de suveran, și Dumnezeu înjosii pe Lucifer, care devenise Satan, sau contrarul lui Dumnezeu. Dumnezeu condamnă pe Satan la nimicire, dar îi permise să rămână în viață pentru un timp mărginit, până ce chestiunea de discuție cu privire la numele și supremația lui Iehova va fi fost combătută și definitiv rezolvată. Intr'adevăr, Satan a continuat să exercite control asupra omului, dar nu asupra omului drept, nici în calitate de suveran drept al lui Dumnezeu peste oameni. Serviciul suveranului drept a încetat de a mai funcționa mai mult sau de a mai continua, ci era în suspensie sau așteptare, până la venirea Aceluia care are dreptul la el, și căruia, atunci, Cel Prea Înalt I-l va da, chiar dacă ar fi socotit de către această lume ca „cel mai înjosit

dintre oameni”. Această situațiune prin urmare, era acum ca în icoana din vis, când marele copac a fost tăiat și creaturile pământești au fost fugărite de sub el, și numai trunchiul copacului a fost lăsat în pământ, legat cu lanțuri de fier și de aramă.

Copacul nu era un lucru mort. Trunchiul lui viu mărturisea că el va da naștere unui nou vâstar și va crește

din nou, când timpul lui Dumnezeu hotărît pentru aceasta va fi venit și va îndepărta lanțurile restrângătoare din jurul lui. În mod asemănător, dreapta suveranitate nevăzută, cerească, peste omenire, va fi restabilită sau va intra din nou în acțiune. Aceasta înseamnă că împărăția lui Dumnezeu, Guvernul teocratic, va fi întemeiată peste omenire, dar aceasta numai atunci, când Dumnezeu va îndepărta restricțiile, la timpul Său hotărît și dinainte prezis. Când ar fi aceasta ?

Dumnezeu nu putea, în conformitate cu propria Sa hotărîre, să stabilească împărăția peste oameni în mâinile unui suveran drept, nevăzut, înainte ca „șapte timpuri” să fi trecut peste trunchiul copacului simbolic. Visul profetic nu arată că cele „șapte timpuri” începură în Eden, îndată cu răscoala lui Lucifer și cu pierderea dreptului său și a autorității dreptei suveranități. Faptele în împlinire arată că ele nu începură atunci. Visul anunță numai că în lunga experiență a trunchiului, va trece peste el o perioadă de „șapte timpuri” și că acestea îi va urma nemijlocit deslegarea trunchiului și libera creștere din nou a lui. În împlinirea în mic a visului asupra lui Nebucadnețar, el ajunsese întocmai ca o fiară, fără pricepere omenească, timp de șapte ani, după cari își recăpătă mințea și exercită din nouă domnia peste imperiu.

Prin aceasta este lămurit, că cele „șapte timpuri” începură cu răsturnarea prin Nebucadnețar a Teocrației tipice a lui Iehova în Ierusalim, în anul 607 î. Chr. Atât timp cât administrația tipică a lui Dumnezeu în Ierusalim era încă în acțiune în numele Său, chiar dacă în mod imperfect, acel timp era o măsură de judecată sănătoasă națională și o exercitare parțială a dreptei domnii printre națiuni pe acest pământ. Dar cu răsturnarea Teocrației tipice, nu mai exista atunci niciun fel de restricție în genere pentru lipsa de judecată și pen-

tru bestialitatea guvernatorilor umani și a omenirii. Puterile sau guvernele păgâne erau acum în mod exclusiv pe teren. Poporul de legământ al lui Dumnezeu, nu mai deținea mai mult vreo suveranitate națională în mijlocul acestei lumi, în mod independent de națiunile păgâne. Toate națiunile, cari domneau atunci pe pământ, erau națiuni păgâne în frunte cu Babilonul ca suprem. Astfel, în întregime, timpurile „păgânilor” începură. Acestea trebuie așadar să fie acelea la cari s'a referit Isus Christos, la Luca 21:24, ca „timpurile păgânilor”. Incepând în anul 607 î. Chr., și fiind șapte la număr, când se vor termina aceste „timpuri” și când va fi stabilită dreapta suveranitate a Impărăției lui Dumnezeu ?

În Apocalips 12:6, 14 se vorbește despre 1.260 de zile, după care aceeași perioadă de zile este descrisă ca „un timp, timpuri și jumătate de timp, care este jumătate din șapte timpuri. Prin urmare, „șapte timpuri” ar fi de două ori 1.260 de zile, sau 2.520 de zile. În corabie, Noe numără 150 de zile în decursul potopului, în cari apele dominau asupra pământului, și aceste zile erau împărțite în 5 luni, de unde rezultă că o lună are în medie 30 de zile. (Genesa 7:11, 24 ; 8:3, 4). Prin urmare, 2.520 de zile ar fi egale cu 84 de luni, cari corespund cu 7 ani. Aceasta corespunde cu împlinirea în mic a visului, în care nebunia lui Nebucadnețar de „șapte timpuri”, a durat șapte ani.

În împlinirea mai mare sau completă, cele „șapte timpuri”, trebuiau să fie mai mari decât 2.520 de zile literale. Ezechiel, care profetea în acelaș timp ca Daniel, era deasemenea inspirat să dea o anumită măsură de timp, și el a dat această regulă divină pentru socotirea timpului : „Îți pun câte o zi pentru fiecare an”. El deasemenea era legat la expirarea timpului măsurat. (Ezechiel 4:6, 8). Deaceea, fiecare din cele 2.520 de zile, în conformitate cu calculul profetic în profetia lui Daniel,

corespund unui an, unui an solar. Prin această regulă, cele „șapte timpuri”, sau „timpurile păgânilor” se ridică la 2.520 de ani. Pe vremea lui Nebucadnețar anul începea să se socotească din toamna anului, sau cam dela 1 Octombrie, după timpul nostru. Deoarece el distruse Ierusalimul în vara anului 607 î. Chr., acel an începuse în toamna anului 608 î. Chr. și se sfârși în toamna anului 607 î. Chr.

Deoarece cele „șapte timpuri” păgâne își începură primul lor an în toamna anului 607 î. Chr., este ușor să se calculeze când se vor termina. Din toamna anului 607 î. Chr. până în toamna anului 1 î. Chr. sunt exact 606 ani. Să nu se uite că din toamna anului 1 î. Chr. până în toamna anului 1 d. Chr. s'a scurs un an. De aceea din toamna anului 1 î. Chr. până în toamna anului 1914 d. Chr. sunt 1.914 ani. Să se adauge acum 606 ani la cei 1.914 ani, și rezultatul total este 2.520 ani, sfârșindu-se în toamna anului 1914 d. Chr. Prin această metodă, Iehova, care, în ce privește scopurile Sale, păstrează cu strictețe timpul, a prezis în mod simbolic că „timpurile păgânilor”, adică, cele „șapte timpuri”, vor continua și se vor întinde până în toamna anului 1914 d. Chr. Înaintea acelei date, prin urmare, adevăratul Guvern teocratic al lui Mesia, care era preumbrît prin tipica Teocrație în Ierusalim, nu putea fi instalat.

Explicând lui Nebucadnețar ce însemna trunchiul înlănțuit al copacului, Daniel zice: „Porunca să lase trunchiul cu rădăcinile copacului, înseamnă, că împărăția ta îți va rămâne ție, îndată ce vei recunoaște stăpânirea Celui ce este în ceruri”. (Daniel 4:26). Aceasta preumbri că Dumnezeu nu părăsise scopul Său original de a avea o domnie suverană, dreaptă, peste oameni drepti. În schimb, exercitarea în realitate a domniei suverane nevăzute prin Acela pe care El L-a numit pen-

tru aceasta, era ținută în suspensie, până ce nu vor fi expirat cele „șapte timpuri” de dominație păgână peste pământ. Atunci, Cel nou numit al lui Iehova Dumnezeu, va prelua domnia suverană vacantă în locul necredinciosului Lucifer și va începe exercitarea ei. Aceasta înseamnă că „împărăția cerurilor”, sau împărăția lui Dumnezeu prin Regele Său uns, fusese stabilită și sosisse, neținând seamă de faptul dacă puterile păgâne au priceput sau au recunoscut aceasta sau nu. Inseamnă că a sosit timpul pentru ei să plece dela putere și să facă loc domniei Teocrației peste tot pământul. Cui a dat Iehova suveranitatea cerească peste toți oamenii de bine în anul 1914 d. Chr.? Daniel 4:17 răspunde: „Ca să știe cei vii că Cel Prea Înalt stăpânește peste împărăția oamenilor, că o dă cui îi place, și înalță pe ea pe cel mai de jos dintre oameni”. „Pe unul de jos dintre oameni îl înalță El pe ea”. (Roth.). Dumnezeu n'a dat „împărăția oamenilor” dictatorilor totalitari și religioși, cari sunt oameni demonizați, nelegiuiți. Iehova Dumnezeu a dat împărăția cerurilor, a lumii noi, Aceluia, pe care politicianii, traficanții comerciali și preoțimea religioasă îl disprețuiesc ca pe „cel mai de jos dintre oameni”, a-nume, lui Christos Isus, care a fost pironit pe lemn între doi tâlhari. (Isaia 53:1—12). Acesta prezisese că la sfârșitul lumii, începând în anul 1914 d. Chr., adevărații Săi urmași „vor fi urțiți de toate națiunile pentru numele Meu”. Aceasta se împlinește acum asupra Mantorilor lui Iehova. (Matei 24:9). Cu privire la guvernul lumii noi a dreptății, profeția Apocalipsului 11:15—18, s'a adevărit în anul 1914 d. Chr., la sfârșitul celor „șapte timpuri”:

„Impărăția lumii a trecut în mâinile Domnului nostru și ale Christosului Său. Și El va împărăți în vecii vecilor... Îți mulțumim Doamne, Dumnezeule, Atotputernice, care ești și care erai și care vii, că ai pus mâna pe puterea Ta cea mare, și ai început să împărățești. Neamurile se

mâniaseră, dar a venit mânia Ta”. (A.R.V.). Acum, prin urmare, putem să înțelegem pentruce Christos, Mesia, nu instalează împărăția lui Dumnezeu la prima Sa venire, sau îndată după ce S'a înălțat la cer.

CAPITOLUL XIX

REGELE LIBERTĂȚII APARE

TIMPUL pentru apariția lui Mesia, sau Christos, fusese prezis lui Daniel și prin el scris cu sute de ani înaintea venirii Celui uns. Pentru mângâierea lui Daniel, îngerul Gabriel îl informă: „Să știi dar, și să înțelegi, că dela darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului, până la Mesia, la Prințul, vor trece șapte săptămâni; apoi, timp de șasezeci și două de săptămâni, piețele și gropile vor fi zidite din nou, și anume în vremuri de strâmtorare. După aceste șasezeci și două de săptămâni Mesia va fi stârpit, și nu va avea nimic (dar nu pentru sine însuși, B. engl.)”. (Daniel 9:25, 26). Asemenea poruncă cu privire la zidirea din nou a Ierusalimului, a fost dată lui Neemia în anul 454 î. Chr., și 69 de săptămâni de ani (sau 483 de ani) dela acea dată, ne duce la anul 29 d. Chr., ca anul în care trebuia veghiat. Va apare Mesia atunci? — Neemia 1:1—3; 2:1—8.

Cu sute de ani mai târziu, același înger Gabriel, era trimis la Ierusalimul zidit din nou, ca să prezică credinciosului preot Zacharia în templu, nașterea unui fiu care va merge înaintea lui Mesia și va anunța venirea Lui. Șase luni mai târziu, „îngerul Gabriel a fost trimis de Dumnezeu într-o cetate din Galilea, numită Nazaret, la o fecioară logodită cu un bărbat, numit Iosif, din casa lui David. Numele fecioarei era Maria“. Gabriel zise acestei urmașe a Regelui David, din seminția lui Iuda: „Iată că vei rămâne însărcinată, și vei naște un fiu, căruia îi vei pune numele Isus. El va fi mare, și va fi chemat Fiul Celui Prea Înalt; și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David. Va îm-

părăși peste casa lui Iacob în veci, și împărăția Lui nu va avea sfârșit”. Maria a zis îngerului : „Cum se va face lucrul acesta, fiindcă eu nu știu de bărbat?” Gabriel i-a răspuns : „Spiritul sfânt se va pogori peste tine, și puterea Celui Prea Înalt te va umbri. Deaceia, Sfântul care se va naște din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu.....Căci niciun cuvânt dela Dumnezeu nu este lipsit de putere”. (Luca 1:5—37). În asemenea frază, deși Maria nu o înțelegea, solul lui Dumnezeu spuse că vieța (subitului și singurului născut Fiu al lui Iehova va fi transferată sau mutată din regatul ceresc și din gloria cerească, în mitra fecioarei evreice, prin puterea făcătoare de minuni a lui Dumnezeu.

Câtva timp după aceea, îngerul Domnului anunță pe Iosif, logodnicul Mariei, într'un vis, zicând : „Nu te teme să iei la tine pe Maria, nevastă-ta, căci ce s'a zămislit în ea, este dela spiritul sfânt. Ea va naște un Fiu, și-i vei pune numele ISUS, pentrucă El va mântui pe poporul Lui de păcatele sale”. (Matei 1:20, 21, A.R.V.). Această întâmplare era să fie în împlinirea profeției lui Isaia 7:14 : „Toate aceste lucruri s'au întâmplat ca să se îplinească ce vestise Domnul' prin proorocul, care zice : Iată, fecioara va fi însărcinată, va naște un fiu, și-i vor pune numele Emanuel, care, tâlmăcit, înseamnă : Dumnezeu este cu noi”. — Matei 1:22, 23.

Iosif și Maria erau obligați să se ducă la Betleem, în țara lui Iuda, înainte ca această întâmplare să aibă loc, și într'o noapte copilul s'a născut acolo și a fost culcat într'o iesle. Aceasta s'a întâmplat cu treizeci de ani înainte de data profetică a anului 29 d. Chr. Era cam șase luni după sărbătoarea paștelor, primăvara, a anului 2 î. Chr., deci în jurul lui 1 Octombrie, când ploile de iarnă nu începuseră încă și păstorii erau afară pe câmpiile din apropiere, păzindu-și turmele noaptea. Păstorii nu văzură așanumita „stea a Betleemului” sau „steaua

dela răsărit, spre a le atrage atențiunea asupra importantului eveniment. Ei nu erau astrologi, întocmai ca magii sau „înțelepții dela răsărit”, închinători la demoni. Acești păstori Evrei se temeau de Dumnezeu lui Abraam și al lui David.

„Și iată că un înger al Domnului s'a înfățișat înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor. Ei s'au înfricoșat foarte tare. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți: căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru tot norodul: Astăzi, în cetatea lui David, vi s'a născut un Mântuitor, care este Christos Domnul. Iată semnul, după care-L veți cunoaște: veți găsi un prunc înfășat în scutece și culcat într'o iesle. Și deodată, împreună cu îngerul, s'a unit o mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu, și zicând: Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte, și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui (între oamenii de bine, *Douay*). — Luca 2:9—14.

Religionistii numiți „trinitarieni” zic că aceasta era încarnarea lui Dumnezeu și că acolo s'a născut așa-numitul „Dumnezeu om”. Unei asemenea învățături nescripturale i se datorește obiceiul de a numi pe Maria „mama lui Dumnezeu”, defăimând prin aceasta pe Atotputernicul Dumnezeu, care nu are nici început sau origină și nici mamă. Mariei nu i s'a spus că ea va fi „mama lui Dumnezeu”, ci îngerul Gabriel i-a spus: „Sfântul, care se va naște din tine, va fi chemat Fiul lui Dumnezeu”. (Luca 1:35). Mai mult încă, dacă o simplă încarnare a Fiului lui Dumnezeu ar fi fost intenționată, atunci nu ar fi fost necesar ca vieța Lui să fie transferată ca un embrion în mitra fecioarei și să se desvolte acolo, până când, în cele din urmă, să se nască ca un copil neputincios. El putea să rămână mai departe o persoană spirituală și să-și materializeze un trup de carne pe deplin dezvoltat, îmbrăcându-se cu el, exact

cum au făcut aceasta fiii lui Dumnezeu în zilele lui Noe și cum a făcut și îngerul Gabriel, când a apărut vizibil Mariei.

În locul descrierii unei încarnări, Scriptura (Ioan 1:14) zice: „Și Cuvântul S'a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl. Misiunea Sa pe pământ urma să fie temporară, și deaceia se spune că a „locuit” printre noi, întocmai după cum vorbește apostolul Petru despre sine ca „în cortul acesta”, cu toate că Petru nu era încarnat. (2 Petru 1:13, 14). Că Fiul lui Dumnezeu născut pe pământ nu era o puternică persoană spirituală, îmbrăcându-Se pe deasupra cu o formă de carne a unui sugaci și preținzând a fi absolut ignorant, întocmai ca un nou născut. este dovedit prin scriptură (Filipeni 2:5—8), care arată că El pusese la o parte existența Sa spirituală: „Christos Isus, care, măcar că avea chipul lui Dumnezeu, totuș n'a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu, ci S'a desbrăcat pe sine însuși și a luat chip de rob, făcându-se asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca un om, S'a smerit și S'a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce”. — *Diaglott*.

Se susține că scriptura: „Și-i vor pune numele Emanuel, care, tâlmăcit, înseamnă: Dumnezeu este cu noi”, dovedește că acest sugaci era însuși „Dumnezeu încarnat”. Aceasta este, cu toate acestea, o sucire a Scripturilor și este contrară tuturor celorlalte texte ale Bibliei, cari se ocupă de acest subiect. Numele „Emanuel” însemna simplu, că reprezentantul și servul lui Dumnezeu era cu poporul Său de legământ și astfel, în mod reprezentativ, Iehova Dumnezeu era cu ei și era pentru ei, de partea lor, favorizându-i și ajutându-i, așa după cum a fost prezis aceasta la Isaia 3:10. Tot la fel și faptul că numele „Isus” înseamnă „Iehova mântuiește”,

nu înseamnă că Isus și Iehova Dumnezeu sunt una și aceeași persoană. „Isus” este simpla formă greacă pentru numele Ebraic „Iosua”, și faptul că succesorul lui Moise era numit Iosua, nu înseamnă că el era Iehova Dumnezeu. — Numerii 13:16, 17 ; Fapte 7:45.

Profeția des citată din Ieremia 23:5, 6, nu poate fi întrebuintată ca dovadă că Isus este Iehova Dumnezeu însuși și una în persoană cu El, anume: Iată vin zile, zice Iehova, când voi ridica lui David o Odraslă neprihănită. El va împărăți, va lucra cu înțelepciune, și va face dreptate și judecată în țară. În vremea Lui, Iuda va fi mântuit, și Israel va avea liniște în locuința lui ; și iată numele pe care i-L vor da : Iehova, neprihănirea noastră”. (A.R.V.). Simpla numire a unei creaturi printr’o poreclă care cuprinde numele *Iehova*, nu înseamnă unitatea în persoană a acelei creaturi cu Iehova. Aceasta este dovedit de către Scriptură, la Ieremia 33:16 : „În zilele acelea, Iuda va fi mântuit, și Ierusalimul va locui în liniște. Și iată cum îl vor numi : Iehova, Neprihănirea noastră”. (A.R.V.). Cu siguranță că Ierusalimul nu este una în persoană cu Iehova, și nu este egal cu El în putere și slavă, și nu este un membru al presupusei „trinități” sau treimi.

Scriptura dela 1 Timotei 3:16, este deasemenea citată de către religioniști în argumentarea lor că Isus era „Dumnezeu încarnat”. Această susținere este răsturnată de cuprinsul tuturor versiunilor moderne revizuite a textului, după cum urmează : „Și fără îndoială, mare este taina evlaviei ; *El*, care a fost arătat în trup, îndreptățit în spirit, văzut de îngeri, propovăduit printre națiuni, crezut în lume, primit sus în slavă”. (1 Timotei 3:16, A.R.V. ; Douay ; Diaglott ; Rotherham ; Weymouth ; etc.). În pasajul de mai sus, aproape toate manuscrisurile vechi, și toate versiunile, inclusiv Latina Vulgata, sună „*El, care*” în loc de „*Dumnezeu*”. Mai

mult încă, ideea religioasă despre „Sângele lui Dumnezeu” ca bazată pe cuvintele lui Pavel din Fapte 20:28, este înțepată de către reproducerea accentuată a textului original grecesc de *Diaglott* și *Rotherham*, după cum urmează : „Luați seama dar la voi înșivă și la toată turma peste care v'a pus spiritul sfânt priveghetori, ca să păstoriți biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu sângele Aceluia care este al Său”, (nu : „cu însuși sângele Său”). Sângele propriului Său Fiu, sau al Mielului lui Dumnezeu este acela, prin care cumpără Iehova Dumnezeu biserica Sa.

Iosif și Maria erau autorizați să numească copilul „Iosua”, sau „Isus”, pentru că, zicea îngerul, El este acela care va mântui pe poporul Lui de păcatele sale”. (Matei 1:21, A.R.V.). Numai pe aceia cari devin poporul Său credincios și ascultător îi mântuește El, și nu pe aceia cari rămân necredincioși și rebeli cu voia. Dacă Isus ar fi fost Atotputernicul Dumnezeu Iehova, nu ar fi putut să mântuiască pe poporul Său de păcatele lor prin sângele Său, deoarece Iehova Dumnezeu este nemuritor, „din vecinicii în vecinicii”. „Singurul care are nemurirea, care locuiește într'o lumină, de care nu poți să te apropii, pe care niciun om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea, și care are cinstea și puterea vecinică”. (1 Timotei 6:16, A.R.V.). Atotputernicul Dumnezeu nu poate muri, dar Isus putea muri și a și murit, după cum este mărturisit de către Scripturi ; deaceia El nu putea fi Dumnezeu, Tatăl Său, ci era Fiul muritor al lui Dumnezeu. La timpul hotărît, după dovedirea credințioșiei Sale până la moarte, și după procurarea răscumpărării din păcat, Fiul a fost răsplătit cu nemurire, după cum zicea El : „După cum Tatăl are viață în sine însuși, tot-așa a dat și Fiului ca să aibă viață în sine însuși”. — Ioan 5:26.

Hotărîrea divină este : „Plata păcatului este moartea,

dar darul lui Dumnezeu este viața vecinică prin Isus Christos, Domnul nostru”. (Romani 6:23). Pentru ca Isus să poată mântui poporul Său de păcatele sale, era necesar ca Fiul lui Dumnezeu să se nască ca o creatură omenească și să crească spre a deveni „omul Christos Isus”. (1 Timotei 2:5, 6). El deveni astfel pe deplin egalul și perfectul Adam în Eden, fără păcat și înzestrat cu dreptul la viață umană perfectă în Paradisul pământesc. Legea lui Dumnezeu arată perfectă balanță a justiției divine, zicând: „Dar dacă se întâmplă o nenorocire, veți da viață pentru viață, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior”. (Exodul 21:23, 24). Omul perfect Adam păcătui, făcând să se întâmple o nenorocire, și a fost condamnat la moarte. El pierdu dreptul său la viață și deaceia nu putea să lase moștenire dreptul la viață vecinică copiilor săi.

Pentru ca dreptul la viață să fie asigurat pentru aceia din urmașii lui Adam cari cred și ascultă pe Dumnezeu, era necesar ca un alt om perfect să-și dea viața sa umană și dreptul său pentru o asemenea viață lui Dumnezeu ca un preț de răscumpărare. Prin aceasta el răscumpără sau primește înapoi pentru acei credincioși dreptul de viață pe care-l pierdu Adam prin păcat, și dreptul de viață poate atunci să fie acordat aceluia cari se dovedesc vrednici în conformitate cu condițiunile lui Dumnezeu. Deoarece nici unul dintre urmașii lui Adam nu este fără păcat, sau nu are un drept de viață pe care să-l aducă ca un preț de răscumpărare, era necesar ca Fiul lui Dumnezeu să renunțe sau să depună existența Sa spirituală și să devină omul perfect, de care era lipsă. Spre a întruni cu exactitate legea perfectă a lui Dumnezeu, Isus trebuia să fie un om perfect, nici mai mult, nici mai puțin. Astfel, Isus putea să moară pentru omenirea care avea nevoie de răscumpărare, dar

nu ca o creatură spirituală, ci ca o creatură umană perfectă. Pentru aceste și alte motive, Isus nu era un „Dumnezeu-om”, pentru că aceasta ar fi fost mai mult decât prețul de răscumpărare cerut. Dacă El ar fi fost Dumnezeu nemuritor sau un suflet nemuritor, atunci nu putea să-și dea viața. În conformitate cu faptele scripturale, El era muritor pe pământ, și în El s'a împlinit profeția lui Isaia 53:12: „El S'a dat pe sine la moarte, și a fost pus în numărul celor fărădelege, pentru că a purtat păcatele multora și S'a rugat pentru cei vinovați” Sufletul Lui era atunci cuprins de o întristare de moarte”. — Matei 26:38.

Deoarece Isus nu-și primi viața Sa dela păcătosul Adam prin omul imperfect Iosif, el nu era fiul lui Adam. Deoarece El a fost născut de o femeie prin puterea lui Dumnezeu și deveni omul perfect, fără păcat și nepătat, echivalentul exact al omului perfect în Eden, Isus era în mod potrivit numit: „Fiul omului”, (după cum sună literal în grecește). Prin jertfa Sa de ispășire, El răscumpără dreptul la viață și toate privilegiile posedate de omul perfect în Eden. Cu aceasta corespund scripturile, zicând: „Dar când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege, ca să răscumpere pe cei ce erau sub lege, pentru ca să căpătăm înfieră”. „Pentru că nici Fiul omului n'a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-și dea viața ca preț de răscumpărare pentru mulți”. — Galateni 4:4, 5; Matei 20:28.

Iosif și Maria nu au fost instruiți să numească copilul *Christos*, pentru că acesta este un titlu care înseamnă *Uns*. Cu toate acestea, copilul era destinat să devină *Christos* sau *Mesia*. Aceasta urma să se întâmple atunci când Il unse Dumnezeu ca să fie Prințul regal. De abia la timpul acelei ungeri trebuia să vină și să apară „*Mesia, Prințul*”.

Însăși numirea lui Isus spre a fi Mesia sau Christos, dovedește că scopul Său principal sau primar de a veni pe pământ, nu era să răscumpere și să mântuiască omenirea. Asemenea mântuire a creaturilor umane, deși importantă pentru oamenii cari caută viață vecinică, este numai secundară în scopul sublim al lui Dumnezeu. Scopul lui Iehova este ca să stabilească un guvern drept, un guvern teocratic, care se va odihni pe umerii credinciosului Său Fiul, și prin acel guvern să justifice numele Său, înaintea tuturor creaturilor vii din univers. Aceasta va dovedi pe Diavolul ca un defăimător, mincinos și dumnezeu fals. Titlul *Mesia* sau *Christos* arată, nu pe Răscumpărătorul, ci pe Regele princiar, pe care Iehova Îl unge ca să fie Domnitor în acea Teocrație sau în împărăția lui Dumnezeu.

Scopul primar al Fiului lui Dumnezeu de a veni pe pământ, era ca să înfrunte pe Satan și ca să răspundă în mod decisiv falsei acuzațiuni a lui Satan că Dumnezeu nu poate pune pe pământ o creatură, care să-și păstreze integritatea sa și să rămână credincioasă până la moarte, sub proba persecuțiunii dela Diavolul și dela demonii săi. (Iov 1:8—12 ; 2:3—5). Șarpelui trebuia să i se permită să sdrobească călcâiul Sămânței „femeii” lui Dumnezeu. Prin păstrarea integrității Sale sub cea mai înfocată probă, Christos Isus trebuia să justifice numele Tatălui Său, și să-și dovedească vrednicia Sa de a fi Sămânța sau Regele organizațiunii principale a lui Dumnezeu, Sion.

În anul 29 d. Chr., ajungând la vârsta de treizeci de ani, Isus Se consacră pe sine scopului lui Iehova și simboliză în mod public, că El a murit față de voia Sa proprie și trăi pentru a face voia lui Dumnezeu, întrucât a fost botezat prin scufundare în apele Iordanului, și apoi a fost ridicat din apă. Nemijlocit după aceasta, Ioan Botezătorul văzu o reprezentare a spiritului sau forței acti-

ve a lui Dumnezeu, coborîndu-se asupra lui Isus. Aceasta era în forma unui porumbel. (Luca 3:21—23). Religioniștii pledează în mod copilăresc că aceasta ar fi o dovadă a unei „trinități”, Tatăl, Fiul și spiritul sfânt. De fapt, numai două persoane erau aci, fiecare separate și distincte, și un porumbel ca un semn pentru Ioan Botezătorul că puterea nevăzută a lui Dumnezeu fusese vărsată asupra Fiului lui Dumnezeu.

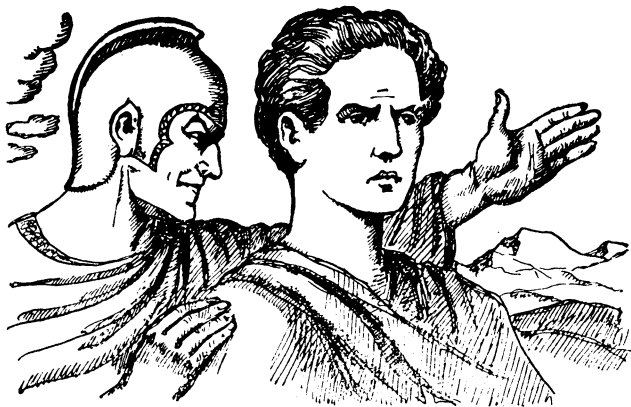
Ioan auzi glasul lui Dumnezeu, care anunța pe Isus ca Fiul Său. Aceasta dovedește că Dumnezeu acolo născu pe Isus prin spiritul sau forța Sa activă, în virtutea căreia Isus deveni acum Fiul spiritual al lui Dumnezeu. înzestrat cu dreptul la viața spirituală în cer Dumnezeu îl născu astfel deoarece dreptul lui Isus la viața umană, trebuia, de-acum înainte, să fie dedicat răscumpărării omenirii. Viața Sa pământească trebuia să fie depusă ca o răscumpărare pentru păcătoșii cari se pocăiesc. Aceasta înseamnă că Dumnezeu a primit pe Isus în „legământul prin jertfă”. (Psalm 50:5). Viața Sa umană era devotată în mod necondiționat spre a răscumpăra pentru oamenii cari cred dreptul la viața vecinică, care fusese pierdut pentru ei, întrucât se născuseră păcătoși.

Din aceste motive, putea Isus după aceea să zică unui paralytic: „Omule, păcatele îți sunt iertate”. Cu privire la o femeie păcătoasă, care-I spălase picioarele cu lacrimile ei și I le șterse cu părul capului ei, El zice: „Păcatele ei, cari sunt multe, sunt iertate”. „Și El îi zise: Păcatele tale îți sunt iertate”. Cărturarilor religioși și Fariseii acuzau pe Isus de pretențiunea de a fi Dumnezeu, sau egal cu Dumnezeu, întrucât iartă păcatele. (Luca 5:18—24; 7:37—50). Isus putea astfel să ierte păcate deoarece El era și este Cuvântul lui Dumnezeu, și El era atunci în legământul cu Dumnezeu prin jertfă. Din pricina acestei vieți umane perfecte, fără păcat, a Sa.

era legat prin contract să o întrebuințeze pentru răscumpărarea celor ce se poacăiesc, cari cred, și să-i elibereze din neputința păcatului. Pentru acelaș motiv, putea Isus mai târziu să dea următoarea însărcinare credincioșilor Săi apostoli : „Celor ce le veți ierta păcatele, vor fi iertate ; și celor ce le veți ținea, vor fi ținute”. (Ioan 20:23). Apostolii erau reprezentanții Săi pe pământ.

Profeția lui Dumnezeu, la Psalm 2:7, era adresată lui Isus : „Tu ești Fiul Meu, astăzi Te-am născut“. Când Iehova născu pe Isus cel botezat și-L făcu Fiul spiritual al lui Dumnezeu, cu dreptul la vieață în regatul spiritual ceresc, Isus deveni o „creatură nouă“. Atunci Iehova primi pe Fiul Său născut într'un legământ pentru împărăție, după cum a fost preumbrit prin legământul pentru împărăție, pe care Dumnezeu l-a încheiat cu Regele David cu sute de ani înainte.

Isus deveni moștenitorul împărăției mesianice și era în adevăr „Fiul lui David”, pe care Șarpele îl pândea

spre a-L nimici. În armonie cu aceasta, Iehova unse pe Isus cu spiritul stânt sau forța divină, după cum a fost simbolizat prin coborîrea porumbelului asupra capului lui Isus. El era uns să fie Regele, „Prințul Păcii”, Sămânța „femeii” lui Dumnezeu, Sion. În virtutea acestei ungeri El deveni Mesia, Christos. De-acum înainte El era Christos Isus, sau Unsul Isus. — Fapte 10:36—38.

La acel eveniment, veni „Mesia, Prințul”, și cele șasezeci și nouă de săptămâni de ani, prezise la Dan. el 9:25, ajunseră la sfârșitul lor. Pentru ce venise Mesia, Prințul? Christos Isus însuși răspunse, când guvernatorul Pilat din Pont îl întrebă: „Atunci un rege tot ești?” Isus răspunse: Tu zici că Eu sunt un rege. Eu pentru aceasta M'am născut și am venit în Lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu”. (Ioan 18:37). Mântuirea umană este subordonată acestei lucrări de mărturie, în justificarea numelui lui Dumnezeu.

În credincioșie față de legământul pentru împărăție și față de ungerea Sa de a propovădui Impărăția, Isus

resistă ispitelor Diavolului în decursul celor patruzeci de zile în pustie. El refuză să accepte dela Diavolul împărățiile acestei lumi, în schimbul închinării Sale la Dia-

volul. El era hotărît să câştige Impărăția și apoi cu puterea Impărăției să sdrobească capul „acelui șarpe vechiu, numit Diavolul, și Satan“, și prin aceasta să justifice numele lui Dumnezeu. (Matei 4:1--11). Mesia este Regele libertății, pentru că prin glorioasa Sa domnie El aduce pentru vecie libertățile dorite de către om.

CAPITOLUL XX

DELA MOARTE LA NEMURIRE

NOI am găsit pe Mesia (care tălmăcit, înseamnă Christos)". Despre această descoperire, pescarul Evreu, Andrei, se grăbi să spună fratelui său, Simon Petru. (Ioan 1:40, 41, A.R.V.). Andrei auzise că Ioan Botezătorul identificase pe Isus ca „M elul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii”, și apoi el urmă pe Isus și-L auzi propovăduind împărăția mesianică.

Christos Isus spuse ucenicilor să caute mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea ei. El însuși făcea acest lucru. El nu se amesteca în afacerile politice ale acestei lumi, ci s'a devotat pe Sine în mod exclusiv proclamării împărăției nouii lumi a dreptății. În sinagoga orașului Său natal Nazaret, în Galilea, El declară în mod public însărcinarea Sa de la Dumnezeu să propovăduiască, și El se străduia deja să se descarce de obligațiunea Sa, de a pune mărturie despre cel mai mare adevăr al cuvântului scris al lui Dumnezeu, Impărăția. (Luca 4:16—21). El era Domnitorul uns al aceluia Guvern teocratic, și El era prezent. În acest fel El era în drept să propovăduiască: „Pocăiți-vă, căci împărăția cerurilor s'a apropiat”. (Matei 4:17). El nu a clădit o sinagogă sau o clădire religioasă și să se instaleze pe sine în ea ca un pastor, să sune un clopot în turn și să invite poporul să vină și să-L audă propovăduind, și apoi să facă o colectă de bani. El merse la popor și le propovăduia în libertate, în casele lor particulare și în sinagogile unde se întruneau, precum și în templul din Ierusalim. „Curănd după aceea, Isus umbla din cetate în cetate și din sat în sat și propovăduia și vestea evanghelia Impărăției

lui Dumnezeu. Cei doisprezece erau cu El“. — Luca 8:1.

Dintre aceia cari auzeau și urmau pe Christos Isus, El alese și numi doisprezece apostoli. El nu alese cărturari învățați și doctori în lege, avocați vicleni, Farisei și Saducei. Asemenea oameni învățau tradițiunile oamenilor în locul poruncilor lui Dumnezeu și practicau ceea ce unul dintre ei numea „religia Iudeilor”. Ei provocau autoritatea și însărcinarea lui Isus, și-L lepădară. Isus zise că nu poate fi pus vin nou în burduf vechiu, fără ca să nu se întâmple o nenorocire. El alese oameni umiliți, dispuși să învețe, cinștiți, temători de Dumnezeu. El veni în numele Tatălui Său, și deaceia El le făcu de cunoscut numele lui Iehova. El îi învăța că justificarea numelui lui Dumnezeu prin împărăția Sa, este de primă importanță. Așa îi învăța El să se roage : „Tatăl nostru care ești în ceruri ! Sfintească-se numele Tău ; vie împărăția Ta ; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ”. (Matei 6:9, 10). El îi însărcină și-i trimise să propovăduiască din cetate în cetate și din casă în casă. Instrucțiunile Sale erau : „Și pe drum, propovăduiți, și ziceți : Impărăția cerurilor este aproape... La intrarea voastră în casă, urați-i de bine ; și dacă este casa aceea vrednică, pacea voastră să vină peste ea ; dar dacă nu este vrednică, pacea voastră să se întoarcă la voi... Veți fi urțiți de toți, din pricina numelui Meu ; dar cine va răbda până la sfârșit, va fi mântuit. Când vă vor prigoni într’o cetate, să fugiți într’alta”. — Matei 10:1—23 ; deasemenea Luca 9:1—6 ; 10:1—16.

Satan Diavolul pricepea că Isus era Moștenitorul lui Dumnezeu al împărăției, pe care o propovăduia. El era prezisa Sămânță a „femeii” lui Dumnezeu, și deasemenea Sămânța făgăduită a lui Abraam. Vrăsmășia lui Satan nu cunoștea margini și el era hotărât să nimicească pe Isus și să-și mențină propria sa dominație a lumii nelegiuite. Din nou întrebuișă religia ca pretext pen-

tru a se opune martorului lui Iehova, de astă dată Martorului Principal. Peoțimea religioasă păși împotriva Lui, Il defăima și căuta să-L omoare. Motivul era, după cum li-l spuse Isus : „Voi aveți de tată pe diavolul ; și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El dela început a fost ucigaș ; și nu stă în adevăr, pentrucă în el nu este adevăr“ . (Ioan 8:44). Acei preoți religioși ai Evreimii nu treau speranțe egoiste în inimile lor, cu privire la împărăția mesianică. Ei erau invidioși pe Isus din pricina propovăduirii Impărăției și refuzară să I se alătore la purtarea fructelor Impărăției la poporul de rând, care cu bucurie asculta pe Isus. — Marcu 12:37.

La trei ani și jumătate după ungerea Sa ca Rege la râul Iordan, Isus călări în mod triumfător pe mânzul unei măgărițe în mijlocul unei mulțimi care jubila, salutând împărăția lui Dumnezeu. El intră călare în Ierusalim și merse la templu, unde, din vechime, regii națiunii lui Israel fuseseră unși și aclamați de popor. La templu, Christos Isus, Regele Uns, judecă națiunea, dându-se pe sine, atunci și acolo, ca Regele numit al lui Dumnezeu. Conducătorii Evrei religioși refuzară această ocaziune și ridicară obiecțiune împotriva demonstrației poporului. Făcând astfel, ei Il lepădară ca Rege la această judecată în templu. Deaceea, Isus le zise : „N’ ați citit niciodtă în Scripturi că : Piatra, pe care au lepădat-o zidarii, a ajuns să fie pusă în capul unghiului ; Domnul a făcut acest lucru, și este minunat în ochii noștri ? Deaceea, vă spun că împărăția lui Dumnezeu va fi luată dela voi, și va fi dată unui neam, care va aduce roadele cuvenite. Cine va cădea peste piatra aceasta, va fi zdrobit de ea, iar acela peste care va cădea ea îl va spulbera“ . (Matei 21:23—46). Religioniștii complotau acum să-L omoare.

Sărbătoarea Paștelor anului 33 d. Chr. veni câteva zile după aceea, și Isus se adună cu apostolii Săi ca să

mânânce Paștele. Cu acea ocaziune El luă deasemenia pâine și vin și institui o cină de amintire pentru numele lui Dumnezeu și, în același timp, ca un simbol al propriei Sale călătorii credincioase până la moarte, pentru justificarea numelui lui Dumnezeu. Către cei unsprezece apostoli credincioși, care luară cina de amintire, El zise : „Voi sunteți aceia, cari ați rămas neconținut cu Mine în încercările Mele. Deaceia, vă pregătesc Impărăția, după Tatăl Meu Mi-a pregătit-o Mie, ca să mâncați și să beți la masa Mea în împărăția Mea, și să ședeți pe scaune de domnie, ca să judecați pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel”. — Luca 22:28—30, *Diaglott*; *Rotherham*.

Apoi, accentuând că El reprezentase cu credincioșie pe Tatăl Său, Iehova, ca martor al Său pe pământ, El le zise : „Cine M’ a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl”. (Ioan 14:9). El le-a dat de înțeles că plecarea Sa la Tatăl era o cauză pentru bucurie : „Pentru că Tatăl Meu este mai mare decât Mine”. (Ioan 14:28). Altădată, cu o altă ocazie, El declarase perfecta Sa armonie cu Iehova, în scopul Său și în lucrarea Sa, întrucât zicea : „Eu și Tatăl Meu suntem una”. Acum, în această noapte de Paște, Isus introduse pe ucenicii Săi în rugăciune și se rugă ea aceeași armonie și unitate să poată fi stabilită printre ucenicii Săi, prin mijlocirea adevărului. El zise lui Dumnezeu : Ei nu sunt din lume, după cum nici Eu nu sunt din lume. Sfințește-i prin adevărul Tău : Cuvântul Tău este adevăr... Nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor. Mă rog ca toți să fie una, cum Tu, Tată, ești în Mine, și Eu în Tine ; ca și ei să fie una în noi, pentru că lumea să creadă că Tu M’ ai trimis. Eu le-am dat slava, pe care Mi-ai dat-o Tu, pentru că ei să fie una, cum și noi suntem una, — Eu în ei, și Tu în Mine ; — pentru că ei să fie în chip desăvârșit una, ... Eu le-am făcut cunoscut numele Tău, și li-L voi mai face cunoscut, pentru că dra-

gostea cu care M'ai iubit Tu, să fie în ei, și Eu să fiu în ei". — Ioan 17:16—26.

După ce vorbise astfel, Isus îi conduse afară în grădina Ghetsmani. Trădarea Sa de către Iuda, apoi cercetarea înaintea tribunalului religios evreesc, după aceea o audere înaintea lui Pilat din Pont și a Regelui Irod, și, la urmă, o reaudiere înaintea lui Pilat, toate urmară rapid. În tot decursul acestui timp, marii preoți Evrei și alți preoți, așezați în fruntea masselor populare, cereau în mod furtunos executarea lui Isus prin spânzurare pe lemn. „Să răstignesc pe Regele vostru?” le-a zis Pilat. „Preoții cei mai de seamă au răspuns: Noi n'avem alt rege decât pe Cezarul”. — Ioan 19:6, 15.

Care, atunci, era chestiunea de discuție, cu privire la care era Christos Isus cercetat și încercat și pe care religioniștii Evrei își întemeiaseră hotărîrea lor? Era aceasta mântuirea omenirii? Nu, nu aceasta în primul rând; era împărăția lui Dumnezeu, Regele căreia trebuie să justifice numele lui Dumnezeu, prin păstrarea cu credincioșie a integrității Sale înaintea lui Dumnezeu, până chiar la moartea cea mai rușinoasă. Impărăția lui Dumnezeu este de prima și de cea mai înaltă importanță, deoarece sfântul Său nume și dominația Sa universală sunt legate de ea. Prin urmare, Isus preferă să moară pe lemn, unde regalitatea Sa a fost batjocorită prin inscripția atârnată de-asupra capului Său. Privit după exterior, El muri în disgrația religioniștilor și a politicienilor, dar muri în adevăr și pentru adevărul Impărăției. Moartea Sa era moartea unui om liber. El muri cu mâinile curate, liber de robie față de om, diavol sau religie. El muri cinstind pe Iehova Dumnezeu. În lupta, pe care Diavolul o duse împotriva Lui, pentru a-L face să-și păteze integritatea Sa, Isus câștigase!

„Și strigând cu o voce tare, Isus zise: Tată, în mâinile Tale Imi încredințez spiritul. Și zicând aceasta, încetă să mai respire” (Luca 23:46, *Roth.*; *Diaglott*). El știa că moare credincios, și deaceia era vrednic să-și încredințeze puterea vieții Sale marelui Dătător de viață în speranța unei învieri. El cunoștea scriptura, la Psalmul 16:10, care zice: „Căci nu vei lăsa sufletul meu în locuința morților; nici nu vei îngădui ca prea iubitul Tău să vadă putrezirea“. În timp ce era viu în carne și

privea înainte spre această moarte, El nu era niciodată turburat, ci carnea Sa se odihnea în speranță și era comodă. El știa că va experiența o înviere la viață în spirit, viață la care El fusese născut la râul Iordan.

Satan Diavolul auzise pe Isus vorbind în particular ucenicilor Săi despre o înviere și o reînțoarcere la Tatăl Său. În neliniștea sa, Diavolul făcu pe agenții săi religioși să pună o pază la mormântul în care era pus trupul lui Isus, precum și o piatră mare de-asupra, care apoi să fie sigilată în mod oficial. (Matei 27:57—66). Ce precauțiune nebună! A treia zi dela înmormântare avu loc cel mai puternic miracol al lui Iehova, învierea scumpului Său Fiu dintre morți la viață divină, la nemurire.

Nici un ochiu uman nu văzu acea înviere, dis de dimineată în acea dintâi zi a săptămânii. Paznicii mormântului au simțit un cutremur de pământ și erau înspăimântați la vederea unui înger orbitor, care a dat piatra la o parte, expunând vederii interiorul gol al mormântului. Pe Isus cel înviat ei nu-L văzură, nici n'au fost oarecari dintre servii Diavolului, după aceea, făcuți martori ai faptului învierii lui Isus. Ce se întâmplase cu trupul de carne al lui Isus? El nu a fost „spiritualizat”; pentru că aceasta este imposibil, după propriile cuvinte ale lui Isus: „Ce este născut din carne, este carne, și ce este născut din spirit, este spirit”. (Ioan 3:6). Pavel, care avusese o viziune a învierii lui Isus, zice deasemenea: „Ce spun eu, fraților, este că nu poate carnea și sângele să moștenească împărăția lui Dumnezeu”. (1 Corinteni 15:50). În conformitate cu Psalmul 16:10 și Fapte 2:27—31, trupul nu era permis să putrezească. De aceea, Iehova Dumnezeu dispuse de acel trup în propriul Său mod, întocmai după cum a dispus de trupul lui Moise, care era un tip al lui Christos Isus; dar nimeni nu știe cum s'a întâmplat aceasta. — Deuteronomul 34:5, 6.

La înviere, Atotputernicul Dumnezeu răspunse rugă-

ciunii lui Isus : „Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine însuși cu slava, pe care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea“. (Ioan 17:5). Aceea era slavă în cer, sau regatul nevăzut într'un trup spiritual a cărui strălucire nu era acoperită cu vâl sau ascunsă de un trup de carne, care purta urma împunsăturii de suliță în coastă, amprentele cuelor în mâini și picioare, zgârieturile spinilor pe frunte, precum și dungile de pe spate, urme ale loviturilor de biciu. Trupul de carne este trupul în care Isus S'a umilit pe sine, întocmai ca un rob, și nu este trupul slavei Sale, nu trupul în care El înviase. Apostolul Petru, care L-a văzut după învierea Sa, mărturisește : „Christos, deasemenea, a suferit odată pentru păcate, El, Cel neprihănit, pentru cei nelegiuți, ca să ne aducă la Dumnezeu. El a fost omorât în trup, dar A FOST INVIAT ÎN SPIRIT, în care S'a dus să propovăduiască spiritelor din închisoare“. (1 Petru 3:18, 19, *Douay ; A.R.V.*). El a fost înviat la viață divină într'un trup spiritual. Învierea ucenicilor Săi credincioși va fi asemănătoare învierii Sale, cu privire la care este scris : „Dacă ne-am făcut una cu El, printr'o moarte asemănătoare cu a Lui, vom fi una cu El, și printr'o înviere asemănătoare cu a Lui“. „Este semănat trup firesc, și înviază trup spiritual... Noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire“. — Romani 6:5 ; 1 Corinteni 15:44, 52—54.

Incepând din ziua învierii Sale, Isus se arată viu ucenicilor Săi credincioși, la diferite intervale în decurs de patruzeci de zile. Deoarece un spirit nu poate să aibă carne și oase, cum atunci, a apărut Isus, sau S'a făcut văzut lor ? Prin materializarea trupurilor de carne cu ocaziunile aparițiilor Sale, trupuri complet îmbrăcate, nu cu hainele Sale de înmormântare, ci cu îmbrăcăminte corespunzătoare timpului și scopului apariției Sale. Aceasta

nu era ceva nou sau neobișnuit ; pentru că îngerul Gabriel apărură astfel preotului Zaharia în lăuntru templului, și șase luni mai târziu Mariei, mama lui Isus. În că în acea dimineață a învierii, doi îngeri complect îmbrăcați în alb, apărură Mariei Magdalena la mormânt. Astfel Isus acum făcu vizibilă prezența Sa ucenicilor Săi, chiar în lăuntru camerei, îndărătul ușilor încuiate. Examinează fiecare din aparițiile Sale după înviere, și vei observa că El își materializa trupuri de diferite forme, și de aceea deveni necesar pentru El ca să-Și descopere adevărata Sa identitate prin variate semne și indicii.

La Marcu 16:12 citim : „După aceea, S'a arătat într'alt chip, la doi dintre ei, pe drum, când se duceau la țară“. Acest verset este înțeles astăzi a nu fi parte din cartea originală a lui Marcu, totuși rapoartele autentice ale altor martori, dovedesc că Christos cel înviat întrebuință 'toată puterea Sa în cer și pe pământ' ca să apară sub diferite forme de trupuri, și prin aceasta să dovedească că El este glorificat și nu mai este mai mult o creatură de carne, pământească. Cu cel puțin o ocaziune, probabil două, El apărură într'o formă asemănătoare aceleia a trupului în care a fost crucificat, pentru ca să Se identifice față de Toma cel îndoielnic. — Luca 24:36. 43, A.R.V. ; Ioan 20:19—30.

Datorită acestor manifestațiuni diferite, Maria Magdalena confundă pe Domnul ei înviat, cu un grădinar. Cei doi ucenici cu cari El se întovărășise pe drum spre Emaus, nu-L cunoscără până ce ajunseră acasă și li Se descoperi la masă. Când El apărură în formă cunoscută, spre a satisface pe Toma, acel ucenic, acum convins, izbucni într'o exclamație de mirare : „Domnul meu și Dumnezeuul meu !“ Prin aceasta Toma nu voia să susțină că Isus era Atotputernicul Dumnezeu sau Iehova însuși. „Dar lucrurile (semnele) acestea au fost scrise, pentru ca voi să credeți că Isus este Christosul, Fiul lui Dumnezeu“. — Ioan 20:28—31.

Când Isus Se arată la șapte ucenici la Marea Galileii, în timp ce pescuiau și ei veniră la țarm să prânzească din peștele pe care El îl pregăti în mod miraculos pentru ei, la început, „ucenicii nu știau că este Isus”. Dar după minune, niciunul dintre ucenici nu cuteza să-L întrebe: Cine ești? căci știau că este Domnul”. (Ioan 21:4, 12). După aceea, când El apăru pe un munte în Galileea, „ei I s’au închinat, dar unii s’au îndoit”. (Matei 28:16, 17). După ani de zile, apăru El, fără un trup de carne, lui Saul din Tars, apostolul Pavel după aceea; căci însoțitorii lui Saul nu vedeau pe nimeni, dar auzeau sunetul glasului. Isus, în mod miraculos, permise lui Saul să vadă ceva din slava Sa cerească, ca un spiritidivin. Lui Saul, care nu L-a identificat după oarecare ‘amprente ale cuțelilor în mâinile și picioarele Sale’, Domnul zise drept răspuns la întrebarea sa: „Eu sunt Isus, pe care tu îl persecuți”. Viziunea l-a costat pe Saul vederea să timp de trei zile. De aceea timp de patruzeci de zile după învierea Sa, Isus nu apăru în acest mod ucenicilor Săi, ci în formă de carne.

Christos Isus este într’adevăr înviat. În gloria învierii El zise: „Cel viu. Am fost mort, și iată că sunt viu în vecii vecilor”, deoarece este îmbrăcat acum cu nemurire. (Apocalips 1:5, 18). El este „Cel întâi născut din morți”, „pârğa celor adormiți”. (Coloseni 1:18; 1 Corinteni 15:20). El este cel dintâi care trebuia să fie înviat pentru viață vecinică. Învierea Sa este începutul „primei învieri”, în care ucenicilor Săi credincioși le este făgăduit să se împărtășească. (Apocalips 20:5, 6). El este temelia tare și nemuritoare pentru o lume nouă, liberă și fără sfârșit.

CAPITOLUL XXI

BISERICA OAMENILOR LIBERI

PORȚILE iadului nu putură birui pe cel mai mare Martir al lui Iehova, „pe care Dumnezeu L-a înviat, deslegându-I legăturile morții (iadului, *Douay*), pentrucă nu era cu puțință să fie ținut de ea”. (Fapte 2:24, *Douay*). Aceasta întărește declarația făcută ucenicilor Săi de către Christos Isus: „Și pe această piatră voi zidi biserica Mea, și porțile iadului (Locuinței morților, *trad. românească*) nu o vor birui”. (Matei 16:18). După învierea Sa El anunță: „Iată, Eu sunt viu în vecii vecilor. Eu țin cheile morții și ale Locuinței morților”. Aceasta dă speranță ucenicilor Săi, că după cum sufletul sau vieața Sa nu a fost lăsat o pradă pentru vecie *iadului* sau locuinței morților, tot la fel sufletele urmașilor Săi credincioși nu vor fi părăsite pentru vecie în groapă. Christos Isus are puterea să elibereze din „iad” și „moarte”, și El declară: „Oricine vede pe Fiul, și crede în El, poate să aibă vieață vecinică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi”. — Ioan 6:40.

Stânca pe care biserica este fondată, este cerească. Ea este Christos Isus. La patruzeci de zile după învierea Sa la vieață ca o „nouă creatură” cerească, El se înalță la cer, nu ca să înceapă nemijlocit să domnească, ci să șadă la dreapta puterii lui Dumnezeu și să zidească biserica Sa. (Fapte 1:1—9; Evrei 10:12, 13; 12:2). Tatăl Său Iehova, El însuși este marea Stâncă cerească, pe care se odihnește întreaga creațiune: „Voi vesti numele lui Iehova. Dați slavă Dumnezeului nostru. El este Stânca, lucrările Lui sunt desăvârșite”. (Deuteronomul 32:3, 4. A.R.V.). Fiul lui Iehova, Christos Isus, este „întipărirea chipului Ființei Sale, și care ține toate lucrurile cu cu-

vântul puterii Sale”. Cu privire la acest Fiu și la locul Său important în organizațiunea cerească Sion, Iehova zise: „Așa vorbește Domnul Iehova; Iată, pun ca temelie în Sion o piatră, o piatră încercată, o piatră de preț, piatră din capul unghiului clădirii, temelie puternică; cel ce o va lua ca sprijin, nu se va grăbi să fugă.” (Evrei 1:3; Coloseni 1:15; Isaia 28:16, A.R.V.). Pe sine însuși, ca Regele Uns și Fiul viului Dumnezeu, Christos Isus zidește organizațiunea Sa regală, biserica. Apostolul Petru, care credea în „Stâncă”, vestea cu îndrăzneală, atât dușmanului cât și bisericii deopotrivă, că Christos Isus este Temelia, Stânca, pe care este zidită biserica lui Christos. — Fapte 4:8—12; 1 Petru 2:3—10.

„Biserică” înseamnă o adunare chemată afară din lume pentru scopul lui Dumnezeu, și, ca atare, adunarea celor douăsprezece seminții a lui Israel sub Moise ca profet, era o „biserică”. (Fapte 7:37, 38). Primii membri ai bisericii clădite pe Christos Isus, au fost luați din „biserică” unor astfel de Israeliți naturali, sau din „Israelul după carne”. Pe de altă parte, toți membrii bisericii lui Dumnezeu în Christos, devin o creațiune nouă, și deaceia sunt Israeliți spirituali, „Israelul lui Dumnezeu”. (1 Corinteni 10:18; Galateni 6:15, 16). Când Iacob, al cărui nume îl schimbă Dumnezeu în acela de Israel, binecuvântă pe cei doisprezece fii ai săi înaintea morții sale, el lăsa doisprezece stâlpi de temelie, pe cari se putea răzma acea națiune tipică a lui Israel. Când Christos Isus a fost ca piatră de temelie în Sion, El deasemenea a ridicat doisprezece stâlpi de temelie pentru organizațiunea bisericii Sale, anume, doisprezece apostoli ai Săi, dintre cari Petru era unul. Aceasta este preumbrît în mod simbolic la Apocalips 21:14: „Zidul cetății avea douăsprezece temelii, și pe ele erau cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului”. (Galateni 2:9). Numărul final al bisericii cerești va fi

numai 144.000 în conformitate cu hotărîrea lui Dumnezeu. Deoarece ei erau preumbriți prin cei credincioși din cele douăsprezece seminții ale lui Israel, deaceia biserica lui Dumnezeu este asemănată celor douăsprezece seminții din 12.000 de membri fiecare. (Apocalips 7:4—8 ; 14:1, 3). Ei sunt sub un „nou legământ”, mijlocit de către Mai Marele Moise, Christos Isus. Legământul nou a suspendat pe cel vechiu al legii făcut cu Israelul natural. — Evrei 8:6—13.

Christos Isus, când era pe pământ, nu puse mântuirea creaturilor umane pe planul întâi și apoi, în mod frenetic, să încerce să convertească lumea. El își mărgini propovăduirea Sa și activitățile Sale la națiunea lui Israel și spuse ucenicilor Săi atunci să facă la fel : „Eu nu sunt trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel”. „Să nu mergeți pe calea păgânilor, și să nu intrați în vreo cetate a Samaritenilor ; ci să mergeți mai de grabă la oile pierdute ale casei lui Israel”. (Matei 15:24 ; 10:5, 6). Dacă un număr suficient de Evrei ar fi părăsit „religia Evreilor” și ar fi exercitat credință în cuvântul lui Dumnezeu și s'ar fi întors la Isus despre care cuvântul lui Dumnezeu a profetisit, întreaga corporațiune a bisericii ar fi fost aleasă din națiunea evreiască. Scripturile, cu toate acestea, au prezis că aceasta nu va fi așa, ci că casele lui Israel se vor poticni peste Christos Isus ca Stânca, și numai o rămășiță a Israelului natural îl va accepta și va fi zidită în biserică pe Christos. Domnul Isus știa dinainte aceasta, prin mijlocirea profetiilor, și zise lui Petru : „Îți voi da cheile Împărăției cerurilor, și orice vei lega pe pământ, va fi legat în ceruri, și orice vei deslega pe pământ, va fi deslegat în ceruri”. (Matei 16:19). Cum atunci, a întrebuintat Petru cele două chei ?

Înainte de înălțarea Sa la cer, Isus zise ucenicilor Săi : „Trebuia să pătimească Christos, și să învieze a treia zi dintre cei morți. Și să se propovăduiască tuturor nea-

murilor, în numele Lui, pocăința și iertarea păcatelor. începând dela Ierusalim. Voi sunteți martorii ai acestor lucruri”. (Luca 24:46—48 ; Fapte 1:7, 8). La zece zile după înălțarea Sa, lucrarea de mărturie începu în ziua de Rusalii, la Ierusalim. Isus spusese dinainte ucenicilor Săi: „Nu te teme turmă mică ; pentru că Tatăl vostru vă dă cu plăcere Impărăția” ; și El luă atunci pe apostoli Săi credincioși în legământul pentru Impărăție cu sine. (Luca 12:32 ; 22:28—30). La Rusalii, era timpul potrivit ca să se dea și altor Evrei privilegiul să fie luați în legământul pentru împărăția cerurilor. Cum trebuia să se deschidă acest privilegiu unor astfel de Evrei ? Prin „cheile cunoștinței” ; și această cunoștință trebuia să fie împărțită prin propovăduire. — Luca 11:52 ; Fapte 2:21 ; Romani 10:11—17.

În ziua de Rusalii, privilegiul a fost deslegat în cer, și Petru întrebuiță prima 'cheie a împărăției cerurilor' și deslegă. În ziua aceea, în timp ce apostolii și alți ucenici erau adunați împreună în Ierusalim, un glas veni din cer, și spiritul sau forța nevăzută a lui Dumnezeu s'a vărsat asupra ucenicilor credincioși. Ei erau născuți prin puterea Tatălui și unși pentru împărăție prin spiritul Său. Aceasta era în mod definitiv însărcinarea lor de a propovădui și a pune mărturie despre Impărăție. Datorită demonstrației făcute de către toți acei ucenici cari vorbeau în limbi străine, o mulțime de participanți la sărbătoarea Rusaliilor din multe țări și limbi se adunară afară. Atunci Petru, primitorul cheilor Impărăției, se ridică și le propovădui pe Christos, Regele, și încheie, zicând : „Căci David nu s'a suit în ceruri, ci el singur zice : Domnul a zis Domnului Meu : Șezi la dreapta Mea, până ce voi pune pe vrășmașii Tăi sub picioarele Tale. Să știe bine dar, toată casa lui Israel, că Dumnezeu a făcut Domn și Christos pe acest Isus, pe care Lați răstignit voi”. (Fapte 2:34—36). Cu această

introducere a mărturiei Impărăției, Petru întrebuiță pe cea dintâi dintre „chei”, și mii erau admiși în ziua aceea în privilegiile Impărăției. „Cei ce au primit propovăduirea lui, au fost botezați; și în ziua aceea, la numărul ucenicilor s’au adăugat aproape trei mii de suflete”. Apoi ei se angajară în activitatea de propovăduire din casă în casă, fiind bine primiți de către popor. — Fapte 2:41, 46, 47.

Profetia lui Daniel 9:26, 27, arată că o jumătate de săptămână de ani, sau trei ani și jumătate, trecură

după aceste Rusalii. În decursul aceluși timp, convertirea la creștinism era restrânsă la Evrei și Samariteni, după cum spusese Isus: „Imi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, și în Samaria”, înainte de a merge până la cele mai îndepărtate părți ale pământului. (Fapte 1:8).

În această perioadă de timp, privilegiile Impărăției erau legate de acest cerc de persoane, și de păgâni în general ținute departe; deaceia Petru era legat sau împiedecat de a întrebuița într'un mod oarecare cea de-a doua „cheie” a Impărăției.

Lim'ța de timp a fost în cele din urmă atinsă. Până atunci, numai o rămășiță de Evrei, împreună cu unii Samariteni, observaseră privilegiul Impărăției. Atunci cerurile deslegară privilegiul pentru păgâni, și Petru era eliberat de restricțiuni pentru acest serviciu. Pe loc, el întrebuița cea de-a doua cheie. L-a trimis Dumnezeu în acest scop la Roma? Nu; ci la un Italian, care fusese convertit dela păgânism la credința în Iehova Dumnezeu și care locuia în Cezarea, pe coasta mării Mediterane, cam la 110 km. de Ierusalim. Dumnezeu îi trimise o vedenie a unui înger, care-l invită să trimită după Simon Petru, care era atunci în Iope, nu departe de acolo. Exact pe vremea când trimișii lui Corneliu soseau, Dumnezeu trimise o vedenie lui Petru arătând că acum calea era deschisă pentru alte națiuni decât Evrei, și astfel Petru se întoarse cu trimișii la casa lui Corneliu. Atunci propovădui acestuia, rudelor și prietenilor lui adunați, cu privire la Christos sau Unsul Isus: „Noi suntem martori a tot ce a făcut El, ...și ne-a poruncit să propovăduim norodului, și să mărturisim ...că oricine crede în El, capătă, prin numele Lui, iertarea păcatelor”. — Fapte 10:1—43.

Confirmat-a cerul ceea ce făcu Petru cu cea de-a doua „cheie a cunoștinței”? „Pe când rostea Petru cuvintele acestea, s'a pogorît spiritul sfânt peste toți cei ce ascultau cuvântul. Toți credincioșii tăiați împrejur (Evrei) cari veniseră cu Petru, au rămas uimiți când au văzut că darul spiritului sfânt s'a vărsat și peste neamuri. Căci îi auzeau vorbind în limbi și mărink pe Dumnezeu”. După aceea, Corneliu și ceilalți credincioși dintre pă-

gâni, au fost botezați, nu cu botezul lui Ioan Botezătorul, care era pentru Evrei, ci „botezați în numele lui Isus Christos”. (Fapte 10:44—48, A.R.V.). Prin aceasta credințioșii dintre păgâni, erau luați în legământul pentru Impărăție. Acum Petru își sfârșise lucrarea sa exclusivă cu „cheile împărăției cerurilor”. Nu era nevoie ca să aibă un succes pentru o asemenea lucrare, și Dumnezeu nu a numit sau ridicat vreun succes. Ușa rămâne deschisă pentru păgâni. — Fapte 14:27; 1 Corinteni 16:9.

Pentru ce a întrebuintat Iehova Dumnezeu pe Simon Petru și cercetă pe acești ne-Evrei cu favoarea Impărăției Sale? După ce Petru, sau Simon, făcuse un raport despre aceasta, apostolul Iacob zise: „Simon a spus cum mai întâi Dumnezeu Și-a aruncat privirile peste neamuri, ca să aleagă din mijlocul lor un popor, care să-I poarte numele”. (Fapte 15:7—14). Acesta este scopul „noului legământ”, anume, să aleagă și să aducă la iveală un astfel de popor. Atât creștinii de printre națiunile păgâne, cât și cei de printre Evrei, trebuie să fie împreună un „popor pentru numele Său”, adică pentru numele lui Dumnezeu, care este Iehova. Nu există acum nicio deosebire rassială sau națională; toți trebuie să fie una în Christos, Capul lor, o biserică nedespărțită, fără schismă (desbinare), „Căci, după cum într'un trup avem mai multe mădulare, și mădularele n'au toate aceeași slujbă, tot așa și noi, cari suntem mulți, alcătuim un singur trup în Christos; dar, fiecare în parte, suntem mădulare unii altora”. (Romani 12:4, 5). „Toți cari ați fost botezați pentru Christos, v'ați îmbrăcat cu Christos. Nu mai este nici Iudeu, nici Grec; nu mai este nici rob, nici slobod; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toți sunteți una în Christos Isus. Și dacă sunteți ai lui Christos, sunteți „sămânța lui Abraam, moștenitori prin făgăduință”. (Galateni 3:27—

29). „Așa că, de acum încolo, nu mai cunoaștem pe nimeni în felul lumii; și chiar dacă am cunoscut pe Christos în felul lumii (înainte de a fi fost înviat ca spirit), totuși acum nu-L mai cunoaștem în felul acesta (după carne). Căci, dacă este cineva în Christos, este o făptură nouă. Cele vechi s’au dus: iată că toate lucrurile s’au făcut noi”. — 2 Corinteni 5:16, 17; deasemenea și 1 Corinteni 12:12, 13, 18, 27.

Isus este membrul Cap al bisericii. Ceilalți membri constituie trupul bisericii. „El este Capul trupului, al bisericii”. (Coloseni 1:18; Efeseni 1:22,23). Membrilor trupului-biserică a lui Christos, le este scris: „Să vă purtați într’un chip vrednic de Dumnezeu, care vă chiamă la împărăția și slava Sa”. (1 Tesaloniceni 2:12). Deoarece împărăția lui Dumnezeu sub Christos este cerească, și carne și sânge nu o poate moșteni, cum pot creaturile umane să găsească intrare în ea? Prin următoarele trepte schițate în Scripturi:

Deoarece creatura umană a fost concepută în păcat și născută în nelegiuire, deci sub condamnare chiar dela naștere, trebuie ca ea mai întâi să fie făcută drept sau să fie îndreptățită, spre a fi eliberată de sub condamnarea divină. Aceasta se împlinește după ce creatura umană arată credința sa, nu numai prin aceea că crede în Iehova ca Dumnezeu și în Christos Isus ca jertfa de ispășire pentru păcate, ci, în afară de aceasta, ea trebuie să mărturisească a fi răscumpărată prin jertfa lui Christos Isus, și trebuie să facă o deplină și complectă consacrare lui Dumnezeu, spre a fi al Său, și spre a face voia Sa pe vecie. Credinciosul simbolizează consacrarea Sa prin botezul în apă. Privilegiul pentru Impărăție cât și acela de a fi o parte împreună cu Christos Isus în „legământul prin jertfă” fiind deschis, Iehova Dumnezeu îndreptățește creatura umană și o socotește ca posesoarea dreptului la viața umană. Acel drept la viața u-

mană, cu toate acestea, este îndată jertfit, pentruca cel consacrat să poată fi luat în „legământul prin jertfă”. Dumnezeu naște pe cel îndreptățit prin cuvântul Său (simbolizat prin apă) și prin spiritul Său, și astfel îl aduce la iveală ca un fiu spiritual al lui Dumnezeu. Pe acest fiu recunoscut al lui Dumnezeu, care se dovedește credincios, Dumnezeu îl chiamă la Impărăție și-l ia în legământul pentru acel Guvern teocratic și apoi îl unge cu spiritul Său sfânt. Prin asemenea ungere, cel consacrat este botezat în „trupul lui Christos”.

Dacă citești scripturile de mai jos¹ în ordinea lor te vei convinge însuși că cea de mai sus este ordinea scripturală.

Toți cei unși într'un astfel de mod, sunt aspiranți la Impărăție. Deși încă într'un trup de carne, ei sunt o „creațiune nouă”. Ei trebuie acum să urmeze pe Capul și Regele lor, Christos Isus, și să pună mărturie despre împărăția lui Dumnezeu, așa după cum El a făcut. Ei trebuie să-și mențină integritatea lor înaintea lui Dumnezeu și să păzească legământul cu El, prin toate defăimările și persecuțiunile, pe cari ei le îndură, chiar până la moarte. Ei nu sunt „mântuiți” pentru viață vecinică îndată ce cred și încep să urmeze pe Christos Isus, ci numai după ce se dovedesc credincioși până la moarte. Ei trebuie să-și dea toată silința să-și facă sigură chemarea și alegerea lor. Dacă înainte de moarte ei s'au dat la o parte și s'au dovedit necredincioși, ei se vor dovedi meritând nimicirea vecinică. Dar pentru ei, ca să rabde până la sfârșit, înseamnă mântuirea lor definitivă.

---

¹ Romani 4:24, 25; 5:1, 9, 12, 16; 8:1, 33; Iacob 1:18; Ioan 3:3, 5; 1 Petru 1:3; Tit 3:5—7; 1 Corinteni 1:9; 2 Tesaloniceni 2:14; 2 Corinteni 1:21; 1 Ioan 2:20, 27; Romani 6:3, 4; 1 Corinteni 12:12, 13.

tivă. Scripturile adevărului înșirate mai jos, dovedesc aceste fapte în mod corect.²

Unii ca aceștia nu sunt încă nemuritori; altfel ei nu ar putea să păzească „legământul prin jertfă” și să moară o moarte de credincioșie și să fie făcuți asemenea morții lui Christos. Prin integritatea și loialitatea lor până la moarte, ei au o parte împreună cu Christos Isus la justificarea numelui Tatălui Său. Prin urmărire Dumnezeu va da „viață vecinică celor ce, prin stăruința în bine, caută slava, cinstea și nemurirea”. — Filipeni 3:10, 14; Romani 2:6, 7.

Când primesc ei nemurirea? Aceia cari mor înaintea întemeierii împărăției lui Dumnezeu și a venirii Regelui la templu, trebuie să doarmă în moarte, inconștienți, inactivi, așteptând acele evenimente. Numai la sosirea Regelui la templu pentru judecată, primesc membrii adormiți ai trupului lui Christos, sau ai bisericii, „coroana vieții”. Vorbind despre învierea trupului bisericii, apostolul Pavel scrie: „Este semănat trup firesc, și înviază trup spiritual... Iată vă spun o taină: nu vom adormi toți, dar toți vom fi schimbați, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor, să se îmbrace în nemurire. Când trupul acesta supus putrezirii, se va îmbrăca în neputrezire, și trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: Moartea a fost înghițită de biruință”. (1 Corinteni 15:42—54). Membrii trupului lui Christos li se face parte de o înviere spirituală, la viața cerească în spirit, în Impărăție.

---

² 2 Corinteni 5:17; 1 Petru 2:21; Romani 8:16—18, 28—30; 2 Timotei 2:11, 12; 2 Petru 1:1—11; Evrei 10:38, 39; Romani 1:31, 32; Apocalips 2:10; Matei 10:22; 24:13.

Membrii rămășiței acestei clase, cari sunt încă pe pământ în carne, când Regele vine la templu, trebuie să îndeplinească legământul prin jertfă cu credincioșie până la moarte. Cu toate acestea, ei nu dorm în moarte, ci sunt „schimbați” într’o clipă în asemănarea cerească a Regelui și Capului lor prezent. (1 Ioan 3:2; Coloseni 3:1—4) „Porțile iadului” nu vor birui biserica lui Dumnezeu pe Stâncă.

Apostolul Pavel avertiză că imediat după moartea sa, va avea loc o cădere dela adevărata credință la religie. Apostolul Ioan avertiza în acelaș scop despre lucrarea lui Satan. (Fapte 20:29—31; 2 Tesaloniceni 2:1—3; 1 Ioan 2:18—23). Apostolul Petru zicea despre unii ca aceștia: „Le făgăduiesc slobozenia, în timp ce ei înșiși sunt robi ai stricăciunii. Căci fiecare este robul lucrului de care este robit”. (2 Petru 2:1—3, 19, *Roth.*). Aceasta era chiar așa. Mai puțin decât o sută de ani după ce muri Ioan, se ridică un om numit Turtullian (155—222 d. Chr.), care învăța că există o trinitate compusă din trei persoane de o singură substanță într’un singur Dumnezeu. Astfel, câteva veacuri mai târziu, un religionist, pe nedrept, a introdus textul la 1 Ioan 5:7, spre a da un sprijin biblic aparent unei asemenea învățături.¹ Apoi Augustin (354—430 d. Chr.) întrebuiță puternica sa influență spre a impune păgâna învățătură a „nemuririi sufletelor umane” adunărilor religioase, contrar învățăturii biblice despre jertfa de ispășire a lui Christos. Pe astfel de baze, alte erori defăimătoare au fost introduse și adoptate, astfel ca chinul vecinic al sufletelor într’un iad cu foc, Purgator, rugăciuni pentru morți, parastase, etc.

¹ *Manualul lui Kenyon pentru Criticismul textual al Noului Testament*, pagina 270 și nota marginală; deasemenea pagina 133, § 3, și pagina 138, § 4. Să se observe *Diaglott* și *A. R. V.* în ce privește 1 Ioan 5:7, 8.

CAPITOLUL XXII

„TIMPUL SFÂRSITULUI“

IMPĂRATUL Constantin, ca pontifex maximus al Imperiului Roman, a convocat primul Consiliu ecumenic, la Nicea (sau Nice) în Asia Mică, în anul 325 d. Chr. El nu era botezat pe vremea aceea, și în anul următor (326) el ordonă executarea celui mai bătrân fiu al său și apoi a soției sale. Constantin se amestecă în așazisul consiliu „creștin”. El hotărăi ca învățătura „treimii” să fie de aci înainte credința comunității religioase. El o sprijinea cu sabia statului. Consiliul Nicean făcu drum regulei că statul să-și poată întrebuința brațul lui secular, spre a aduce pe „creștinii” mărturisiți ai Imperiului mondial Roman, în făgașul noului sistem de credință. El a însemnat dezvoltarea așa-numitei „biserici de stat”. El pusé temelia pentru stabilizarea „religiei organizate”, care a fost greșit numită „creștinătate”.

În parabola despre grâu și neghină, Christos Isus prezise această producție a mulțimilor de creștini falși. El îi asemănă cu neghina. Apoi, El explică : „Cel ce seamănă sămânță bună, este Fiul omului. Țarina, este lumea ; sămânța bună, sunt fiii Impărăției ; neghina, sunt fiii celui rău. Vrășmașul, care a semănat-o, este Diavolul ; secerișul, este sfârșitul veacului ; secerătorii, sunt îngerii. Deci, după cum se strânge neghina și se arde în foc, așa va fi și la sfârșitul veacului”. (Matei 13:24—30, 36—43). În acest limbaj simbolic prezise Isus demascarea și despărțirea creștinilor prefăcuți de cei adevărați, urmată de nimicirea religioniștilor fățarnici. Această parabolă a fost întrebuințată de preoți pentru învăță-

tura lor, că pământul nostru literal, soarele, luna și stelele, vor fi distruse prin foc universal.

Ca sprijin pe mai departe pentru o asemenea interpretare a „sfârșitului lumii“, religioniștii citează cuvintele lui Isus : „Câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile“. „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece“. (Matei 5:18 ; 24:35). La acestea sunt adăugate cuvintele apostolului Petru : „Iar cerurile și pământul de acum sunt păzite și păstrate, prin acelaș cuvânt, pentru focul din ziua de judecată și de piere a oamenilor nelegiuți. Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. In ziua aceea, cerurile vor trece cu troznet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pământul, cu tot ce este pe el, va arde. Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr'o purtare sfântă și evlavioasă, așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri, și trupurile cerești se vor topi de căldura focului?“ (2 Petru 3:7, 10—12). Religioniștii zic : 'Sfârșitul lumii în zilele lui Noe a fost prin apă literală, și astfel sfârșitul acestei lumi, va fi prin foc literal, consumând toate lucrurile materiale, și lăsând să rămână numai lucrurile spirituale'.

Asemenea „interpretare particulară“ a profeției lasă fără considerare faptul că, pe când apa potopului era literală, pământul literal nu a fost distrus, și soarele și stelele nu au fost nici măcar atinse de către potop, nici focurile lor nu au fost stinse. Se pune mult prea multă importanță pe slabul om muritor dacă se insistă că, din pricina căderii lui Adam și a nelegiurii urmașilor săi, Dumnezeu ar distruge minunata lucrare a pământului, luna, soarele și stelele, și nebuloasa sistemului astral, la crearea cărora Dumnezeu a întrebuițat nenumărate mii

de ani. Omul nu este important. Dumnezeu putea ușor să fi șters din existență perechea necredincioasă în Eden, și să fi început o rasă nouă și perfectă.

„Iată, neamurile sunt ca o picătură de apă din vadră. sunt ca praful pe o cumpănă ; ...Toate neamurile sunt ca o nimica înaintea Lui, nu sunt decât nimicinicie și deșertăciune” Iehova nu va distruge glorioasa Sa lucrare, pământul, din pricina tuturor acestor națiuni, ci va distruge națiunile în schimb, pentruca lucrarea Sa să poată fi potrivită pentru a fi ocupată de către servii Săi drepti. „El a întocmit pământul, l-a făcut și l-a întărit, l-a făcut nu ca să fie pustiu, l-a întocmit ca să fie locuit”. (Isaia 40:15—17 ; 45:12, 18). „Așa vorbește Domnul ; Cerul este scaunul Meu de domnie, și pământul este așternutul picioarelor Mele”. Acest așternut al picioarelor este acela pe care învăță Isus pe ucenicii Săi să se roage pentru venirea domniei teocratice a lui Dumnezeu, zicând . „Vie Impărăția Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ”. — Isaia 66:1 ; Luca 11:2.

Deși multe texte scripturale arată că va fi o desfășurare de mult foc literal asupra pământului și în firmamentul atmosferic, împrejurul pământului, la sfârșitul final al „acestei lumi”, Scripturile dovedesc cu totul clar, că „pământul rămâne vecinic în picioare”, și că vor exista supraviețuitori, cari vor fi trecuți cu bine peste această catastrofă mondială, tot așa după cum și Noe și familia sa au fost trecuți peste sfârșitul acelei lumi vechi. Lumea nelegiuită de dinainte de potop, consta din organizațiunea pământească vizibilă a omenirii și nelegiuita organizațiune cerească a demonilor, cari controlau omenirea stricată. Așa erau „pământul” și „cerurile” cari compuneau „lumea de atunci”, și care pieri în potop. — 2 Petru 3:6.

Infățișarea superficială a pământului nostru literal, a

fost mult schimbată prin adăugarea potopului din bolta de apă căzută, dar, pe același pământ, o altă organizațiune vizibilă de oameni nelegiuiți a fost clădită. Ea datează mai ales de pe vremea fondării împărăției lui Nimrod la Babel, sau Babilon, și ea s'a împrăștiat peste tot pământul. Această organizațiune umană vizibilă a religiei, comerțului și politicii, constituie „pământul” simbolic, și oamenii cugetă că el va dura tot atât timp cât durează planeta noastră pământească. Planeta noastră, pământul, este împrejmuită de o masă de aer care este „firmamentul” sau întinderea atmosferei, care se întinde de mai mult decât 200 km. de-asupra omului. În mod asemănător, „pământul” simbolic este controlat de puterile spirituale nevăzute, anume, demonii sub Satan Diavolul. Această organizațiune de spirite nelegiuite cu Satan ca prințul lor, este cu atât mai înaltă decât omul cât și nevăzută lui. Deaceea, acea organizațiune demonească constituie „cerurile” cu relațiune la prezenta organizațiune a omului. După cum omul nu poate să depășească cu avionul sau cu rachetele sau cu alte mijloace învelișul de aer, care este împrejurul globului nostru pământesc și în care omul respiră, tot așa nu poate omul să se elibereze de aceste „ceruri” demonice. Dumnezeu singur poate și va elibera omenirea de asemenea puteri de control demonești.

Simbolicele „ceruri și pământul de acum” constituie „această lume”, „elementele” și „lucrările” ei. Christos Isus zise: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta”. El de repetate ori numea pe Satan Diavolul „prințul acestei lumi”. — Ioan 18:36 ; 12:31 ; 14:30 ; 16:11.

Distrugerea lumii, așa după cum a fost descrisă de către Petru, se referă la „cerurile” și la „pământul” simbolic. Deaceea „focul” care va topi și va arde părțile văzute ale lumii lui Satan, trebuie să fie simbolic, mai de grabă decât literal. Deoarece focul literal este dis-

tructiv pentru lucruri combustibile (cari ard) și curăță rugina, tot așa „focul” în care această lume prezentă trece „cu un mare șgomot”, preumbrește distrugerea pe care Dumnezeu în mânia Sa aprinsă o aduce asupra puternicei organizații a lui Satan, văzută și nevăzută curățind prin aceasta universul de demonii nelegiuiți și de oameni nelegiuiți.

Este scris: „Dumnezeul nostru este un foc mistuitor”, (Evrei 12:29). Așa zice Dumnezeu către „creștinătatea” religioasă, care reprezintă în chip fals creștinismul și aduce ocară asupra numelui lui Dumnezeu: „Deaceea așteptați numai, zice Iehova, până în ziua când Mă voi scula la pradă: căci am hotărît să strâng neamurile, să adun împărățiile, ca să-Mi vărs urgia peste ele, toată aprinderea mâniei Mele; căci toată țara va fi mistuită de focul geloziei Mele”. (Tefania 3:8, A.R.V.). Către marea organizație babilonică de sub necredinciosul Lucifer, zice Dumnezeu: „Voi pedepsi lumea pentru răutatea ei, și pe cei răi pentru nelegiuirile lor; ..Pentru aceasta voi clătina cerurile, și pământul se va sgudui din temelii lui, de mânia lui Iehova al oștirilor, în ziua mâniei Lui aprinse”. (Isaia 13:1, 11—13, A.R.V.; 14:4, 12). Sfârșitul lumii va fi printr’un act al lui Dumnezeu.

Este clar, prin urmare, că distrugerea „lumii” stăpânită de demoni, nu înseamnă distrugerea pământului, pe care Iehova îl pregătise în decurs de „șase zile” pentru locuință omului. Cum vom ști noi atunci, când suntem la sfârșitul lumii? Prin semne, prin dovezi sau probe vizibile și perceptibile simțurilor noastre. Isus zise, în surprinzătoarea Sa profeție, despre sfârșitul lumii: „Tot așa, și voi, când veți vedea toate aceste lucruri, să știți că este aproape, este chiar la uși”. (Matei 24:33). „Tot așa, când veți vedea toate aceste lucruri împlându-se, să știți că împărăția lui Dumnezeu este aproape”. (Luca 21:31). Stabilirea împărăției lui Dumne-

zeu marchiază sfârșitul lumii lui Satan, pentru că Isus zise că împărăția mesianică nu este o parte a acestei lumi satanice.

Daniel, capitolul patru, a arătat că împărăția lui Dumnezeu nu se va instala până la sfârșitul celor „șapte timpuri” ale națiunilor păgâne, de sub suveranul lor invizibil, Satan. Din cauza controverselor cu privire la supremația și dominația universală a lui Iehova, Dumnezeu hotărî lui Satan Diavolul o perioadă de timp limitată. În acea perioadă, contrarul lui Dumnezeu va putea să domnească neîntrerupt peste lume. Această perioadă fără întreruperi se va termina cu sfârșitul celor „șapte timpuri” ale puterilor păgâne. Sfârșitul ei trebuie, prin urmare, să marcheze sfârșitul sau mistuirea lumii de domnie neîntreruptă a lui Satan. Textul grecesc al Bibliei întrebunțează cuvântul *aion* (eon) spre a însemna domnia neîntreruptă a lui Satan, care trebuie să se sfârșească odată cu expirarea celor „șapte timpuri”. Acele „șapte timpuri” se sfârșiră în toamna anului 1914 d. Chr.

Cu toate acestea, sfârșitul *aion-ului* lui Satan, sau a domniei neîntreruptă, nu înseamnă distrugerea deodată a organizațiunii sale văzute și nevăzute. El înseamnă simplu că „timpul sfârșitului” pentru organizațiunea Sa a început. Daniel 11:40 prezise ce va avea loc „la timpul sfârșitului”. Incepând de atunci, organizațiunea demonic-umană a lui Satan, se va duce cu pași grăbiți spre sfârșitul ei, în nimicire completă. Adică sfârșitul *final* al organizațiunii lui Satan, organizațiune pe care textul grecesc al Bibliei o numește *kosmos* (tradus „lume”). În ce privește acest sfârșit *final*, profeta Daniel zice: „La vremea hotărîtă, va veni sfârșitul”. (Daniel 8:19 ; 11:27). Iehova Dumnezeu este acela care hotărîse ziua și ceasul unui astfel de sfârșit *final*, cu referire la care Isus zise: „Despre ziua aceea și despre ceasul acela, nu știe nimeni: nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl”. (Matei 24:36 ; A.R.V. ; Marcu 13:32). Aceste cu

vinte dovedesc, dealtfel, că Isus nu este una în persoană cu Tatăl Său. Spre a pricepe că sfârșitul *final*, stă nemijlocit înaintea noastră, Isus a accentuat necesitatea de a veghia asupra semnelor timpurilor. Iehova Dumnezeu cunoaște timpul hotărît, și, prin semnele pe cari El le dă, ne avertizează, pentruca să putem apuca pe calea cea dreaptă, și să nu fim surprinși într'o stare de păcat, în acea zi și ceas.

Când Christos Isus Se înălță la cer, în prezența lui Dumnezeu, peste 1.800 de ani mai aveau de trecut din cele „șapte timpuri”. Natural, El trebuia să aștepte la dreapta lui Dumnezeu, până la timpul când va începe să domnească și să între în acțiune împotriva organizațiunii mondiale (sau *kosmos*) a lui Satan. Când perioada de domnie neîntreruptă a lui Satan se sfârși, Dumnezeu împuternici pe Isus să pășească la acțiune împotriva organizațiunii dușmanului. Profeția din Psalmul 110:1, 2, trebuia să fie împlinită: „Iehova a zis Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea până voi pune pe vrășmașii Tăi, așternut picioarelor Tale. Iehova va trimite sceptrul puterii Tale din Sion, zicând: stăpânește în mijlocul vrășmașilor Tăi.” (A.R.V.). „El, împotriva, după ce a adus o singură jertfă pentru păcate, S'a așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu, și așteaptă de acum ca vrășmașii Lui să-I fie făcuți așternut al picioarelor Lui”. (Evreii 10:12, 13, A.R.V.). Astfel, sfârșitul domniei neîntrerupte a lui Satan, trebuie să marcheze „începutul necazurilor” peste organizațiunea sa mondială.

Trecut-am noi de acel „început al necazurilor”, și ne apropiem noi acum de sfârșitul *final* al organizațiunii (*kosmos*) lui Satan? Răspunsul la această întrebare este de cea mai mare importanță și merită să fie cercetat cu cea mai mare atențiune. Satan Diavolul este nevăzut; și, deoarece împărăția lui Dumnezeu deasemenea este nevăzută, ea fiind cerească, ce dovadă avem noi că cele

„șapte timpuri” și domnia neîntreruptă a lui Satan s’au sfârșit în anul 1914 d. Chr. și că Guvernul teocratic al lui Iehova prin Christos, a fost instalat la acel timp? Marele Profet al lui Iehova, Christos Isus, prezise dove-zile sau semnele vizibile.

Isus tocmai prezisese distrugerea Ierusalimului și a templului acestuia. Astfel mai mulți dintre ucenicii Săi veniră la El la o parte și-I puseră această întrebare: „Spune-ne, când se vor întâmpla aceste lucruri? și care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului lumii (*aiôn*)?”. (Matei 24:3; Marcu 13:3, 4). Isus prezise apoi pe scurt evenimentele ce vor preceda sfârșitul domniei neîntrerupte a lui Satan, precum și nașterea împărăției lui Dumnezeu, și atunci adăugă: „Dar sfârșitul tot nu va fi atunci”. Ce va marca propriu zis începutul necazurilor la sfârșitul domniei neîmpiedecată a Diavolului peste omenire? Isus răspunse: „Un neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății; și, pe alocurea, vor fi cutremure de pământ, foamete și ciumă. Dar toate aceste lucruri nu vor fi decât începutul necazurilor. Atunci vă vor da să f.ți chinuiți, și vă vor omori; și veți fi urâți de toate neamurile pen-tru numele Meu”. — Matei 24:7—9.

Anul 1914 d. Chr., în care se sfârșiră cele „șapte timpuri”, marcă începutul primului Războiului Mondial, un războiu deosebit de războaiele dinainte, în acea înregimentare a tuturor națiunilor și împărățiilor pentru scopuri de războiu, care a fost instituită atunci. Foamete și lipsă de alimente loviră lumea, și era necesar să se organizeze distribuirea de ajutoare în regiunile atinse de foamete, pentru a preveni revoluția și anarhia. Izbucni ciuma, în mare măsură așanumita „gripă spaniolă”. În numai câteva luni acea plagă, bântuind cu furie din regiunile reci polare spre tropicele equatoriale, doborî la pământ în moarte mai multe milioane de oameni decât

cei patru ani și jumătate ai primului războiu mondial. Cutremure de pământ, spre exemplu, cel care lovi Japonia în anul 1923 și ucise 99.331 de persoane, veniră să mărească și mai mult nimicirea și mizeria umană ; și mai multe asemenea perturbări seismice ale pământului au fost înregistrate în acești câțiva ani dela 1914, decât în toată istoria omenirii de până aci. În decursul întregului acestui timp, ura *tuturor* națiunilor lumești a fost exprimată împotriva poporului lui Iehova, întrucât îi persecutau pentru propovăduirea împărăției lui Christos.

Primul războiu mondial nu era dela Dumnezeu. Poporul de legământ al lui Iehova nu avusese nimic de-a face cu el. El era, totuși dovada văzută, pipăibilă, că Iehova prin Regele Său acum întronat făcuse pașii corespunzător împotriva organizațiunii nevăzute a lui Satan, a cărui domnie neîntreruptă expirase atunci. El era o dovadă pentru oameni că profetia lui Isus se împlinise : „Puterile cerurilor vor fi clătinate”. (Matei 24:29 ; Luca 21:26). El a însemnat că Iehova poruncise acum Regelui Său : „Stăpânește în mijlocul vrășmașilor Tăi.” El dovedi că Christos Isus a făcut așa și întreprinse acțiune împotriva organizațiunii nevăzute de demoni a celui Șarpe vechiu, a Diavolului. Satan și demonii săi nu mai trebuiau să fie mai mult tolerați neîmpiedecați în poziția lor cerească, și Christos Isus, Sămânța „femeii” lui Dumnezeu, făcu războiu împotriva organizațiunii de demoni. A urmat o luptă în cer, nevăzută omenirii, și Satan și îngerii săi nelegiuți, au fost bătuiți. Ei au fost aruncați jos din cer în vecinătatea pământului, unde partea văzută a organizațiunii lui Satan era în necazurile primului războiu mondial. Prin învrednicirea lui Christos Isus de a câștiga această biruință peste puterile Săi dușmani Iehova Dumnezeu îndeplini făgăduința făcută Regelui Său, de a „face dușmanii Tăi așternut picioarelor Tale”. — Apocalips 12:7—13 ; Psalm 110:1.

Astfel, cerurile organizației lui Satan, au fost clătinate din înalta lor poziție de putere și nu au fost mai mult tolerate, în mijlocul cerurilor sfinte ale lui Dumnezeu. Acesta era unul dintre cele mai zdrobitoare ne-cazuri pentru Satan. „Lumea (*aion*) sa de domnie neîntreruptă, ajunsese la sfârșit. Nimicirea organizației sale mondiale (*kosmos*), trebuia să urmeze în scurt timp. Acest sfârșit *final* va fi la timpul inevitabil hotărât al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL XXIII

MODUL VENIRII REGELUI

PRINTRE evenimentele pline de însemnătate, cari marchează „timpul sfârșitului”, care începu în anul 1914 d. Chr., Isus prezise acesta: „Și puterile cerurilor vor fi clătinate. Atunci se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate semințele pământului se vor bocii, și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere și cu o mare slavă”. (Matei 24:29, 30). Aceasta desaproabă susținerea că convertirea lumii la Christos și facerea pământului un loc potrivit pentru El ca să vină, trebuiesc să fie îndeplinite înaintea de sfârșitul *final* al organizațiunii mondiale (*kosmos*) a lui Satan. Altfel, pentru ce ar trebui „toate semințele pământului să se bocească” în loc să se bucure? Cum, atunci, vine Regele?

Că Christos Isus va părăsi această lume a lui Satan și va veni d-în nou la timpul hotărît, El a declarat deschis. Mângâind pe ucenicii Săi după ce institui cina de amintire a morții Sale, Isus zise: „In casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n'ar fi așa, v'ași fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc (care dovedește că Moise, David, Ioan Botezătorul, și alții, nu merseseră în cer). Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, că acolo unde sunt Eu, să fiți și voi”. (Ioan 14:2, 3). Câteva ore mai târziu, când marele preot Evreu L-a întrebat: „Te jur pe Dumnezeu cel viu, să ne spui dacă ești Chritosul, Fiul lui Dumnezeu”, Isus răspunse: „Da, sunt! Ba mai mult, vă spun că de acum încolo veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta puterii lui Dumnezeu, și venind pe norii cerului”. — Matei 26:63, 64.

Inseamnă aceasta că Regele Christos Isus va veni din nou în corp și va apare într'un chip de carne, astfel încât toate semințiile pământului să-L poată vedea pe cei? Religioniști, cari învață distrugerea globului nostru terestru prin foc literal la sfârșitul lumii, zic Da. Ei citează cuvintele îngerilor cari se arătară la timpul înălțării lui Isus la cer: „Bărbați Galileeni, de ce stați și vă uitați spre cer? Acest Isus, care S'a înălțat la cer din mijlocul vostru, va veni în același fel, cum L-ați văzut mergând la cer”. (Fapte 1:11). Atunci, „un nor L-a ascuns din ochii lor”. Ucenicii nu puteau să-L vadă mai departe din cauza norului care-L ascundea. Cuvintele îngerilor, „în același fel”, nu zice sau înseamnă „în același trup”. Trupul în care Christos Isus a fost văzut înălțându-se spre cer, nu era trupul care fusese pironit pe lemn. El era un trup pe care El și-L materializase pentru acea ocaziune ca să apară ucenicilor Săi. Când norul îl ascunse din ochii lor, atunci El descompuse acel trup, după cum făcuse cu celelalte trupuri pe cari și le luă în decursul celor patruzeci de zile premergătoare. La învierea Sa, El era „făcut viu în spirit”, și El este acum spirit și deaceea nevăzut”. Și Domnul este spiritul; și unde este spiritul Domnului, acolo este slobozenia”. — 2 Corinteni 3:17, *Diaglott; Roth*.

In ce privește „modul” înălțării Sale, nu ar trebui să ne scape din vedere faptul că El nu S'a arătat pe sine la „toate națiunile pământului”, ci numai ucenicilor Săi consacrați. Mai târziu, pe drumul care duce spre Damasc, când a dat o miraculoasă vedenie despre slava Sa, aceasta era în mod exclusiv pentru Saul, care deveni apostolul Său Pavel. Aceasta nu era pentru oarecari religioniști, cari erau cu Saul. Ei auzeau sunetul glasului, dar nu vedeau pe cel ce vorbea. (Fapte 9:7). Toate acestea erau în strânsă legătură cu cuvintele lui Isus înainte de moartea Sa: „Încă puțin, și lumea nu Mă va

mai vedea ; dar voi Mă veți vedea, pentru că Eu trăiesc și voi veți trăi”. (Ioan 14:19). Acesta este un adevăr scriptural stabilit, așa dar, că ochii omenești nu-L vor vedea la venirea Sa a doua, nici nu va veni El într'un trup de carne. Când a venit în carne, la prima Sa prezență printre oameni, aceasta era o umilire. „Tot așa. Christos, după ce S'a adus jertfă o singură dată, ca să supoarte păcatele multora, Se va arăta a doua oară, fără ca să aducă o jertfă pentru păcat, ci ca să aducă mântuire, acelor cari Il așteaptă”. (Evrei 9:28, *Diaglott; Young*). Chiar și ucenicilor Săi a apărut El în chip de carne numai în decursul celor patruzeci de zile după învierea Sa, și înainte de înălțarea Sa la cer.

Venirea Sa a doua va fi, prin urmare, neobservată de ochii omenești, afară de cazul când există evenimente cari însoțesc venirea Sa ca semne vizibile, ca să instruiască pe urmașii Săi credincioși cu privire la prezența Sa nevăzută. Descriind venirea Sa în timpul bătăliei Armagedonului, Isus cel glorificat, zice : „...pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic. Iată, Eu vin ca un hoț. Ferice de cel ce veghează și își păzește hainele, ca să nu umble gol și să i se vadă rușinea”. (Apocalips 16:14—16). Un hoț vine fără înștințare premergătoare, neanunțat, în mod liniștit, și păzindu-se nevăzut pentru aceia din casă. Aceasta este pe mai departe dovadă că venirea lui Christos este nevăzută, ca un spirit, și trebuie să fie descoperită prin semne sau dovezi.

Din cercetarea tuturor faptelor de mai sus, rezultă că singura cale pe care oamenii de pe pământ Il pot vedea la glorioasa Sa venire, este aceea de a vedea cu ochii înțelegerii sau ai puterii de discernământ. Aceasta este sprijinită pe mai departe prin cuvintele din Apocalips 1:7, într'o viziune a apostolului Ioan : „Iată că El vine pe nori. Și orice ochiu Il va vedea ; și cei ce L-au stră-

puns. Și toate semințiile pământului se vor boci din pricina Lui! Da, Amin. Intocmai după cum la înălțarea Sa, când a fost ascuns după nor din ochii ucenicilor, tot așa aici, norii îl ascund făcându-L nevăzut, dar în același timp ei stau ca un simbol al prezenței Sale nevăzute. Cu mult timp înainte, când Israelii călătoreau prin pustie timp de patruzeci de ani, stâlpul de nor, care mergea înaintea lor, simboliza și reprezenta prezența nevăzută a Domnului. — Exodul 13:21, 22.

Astfel, în textul profetic de mai sus, „norii” simbolizează manifestările puterii Sale, prin care El face să apară prezența Sa nevăzută. El este prezentat înainte de ce prezența Sa este pricepută de către urmașii Săi credincioși mai întâi, cari veghiază după venirea Sa. În cazul lor, „norii” însemnează prezența Sa cu ploi de bogate binecuvântări pentru ei. Lumea în general nu va crede anunțarea prezenței Sale, ci toate națiunile vor urî pe credincioșii urmași pe urmele Sale și îi vor „străpunge”, în acest mod străpungând pe Christos Isus. Nu zice El că oricine îi fac unuia dintre cei mai mici frați ai Lui, Lui îi fac? Atunci, prin marea furtună de necaz și nimicire, care izbucnește din „nori” asupra acestor neghiuți și seminții necredincioase ale pământului, „tot ochiul îl va vedea”, adică, îl va discerne. Dându-și seama de vina lor și de pedeapsa nimicirii care îi așteaptă, ei „se vor boci din cauza Lui”.

Care, atunci, este „semnul Fiului omului” despre care El spunea că va apare „în cer”, după ce „puterile cerurilor vor fi clătinate”? Apocalips 12:1—10 (A.R.V.) îl descrie după cum urmează: „În cer s'a arătat un semn mare: o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare, și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap. Ea era însărcinată, țipa în durerile nașterii, și avea un mare chin ca să nască. În cer s'a mai arătat un alt semn: iată, s'a văzut un mare balaur roș, cu șapte capete, zece coarne,

și șapte cununi împărătești pe capete. Cu coada trăgea după el a treia parte din stelele cerului și le arunca pe pământ. Balaurul a stătut înaintea femeii, care sta să nască, pentruca să-i mânânce copilul, când îl va naște. Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbătească. El are să cârmuiască toate neamurile cu un toiag de fier. Copilul a fost răpit la Dumnezeu și la scaunul Lui de domnie... Și în cer s'a făcut un războiu. Mihail și îngerii Lui s'au luptat cu balaurul. Și balaurul cu îngerii lui s'au luptat și ei, dar n'au putut birui; și locul lor nu li s'a mai găsit în cer. Și balaurul cel mare, șarpele cel vechiu, numit Diavolul și Satan, acela care înșeală întreaga lume, a fost aruncat pe pământ; și împreună cu el au fost aruncați și îngerii lui. Și am auzit în cer un glas tare, care zicea: Acum a venit mântuirea, puterea și împărăția Dumnezeului nostru, și stăpânirea Christosului Său“.

Intrucât astfel „comparăm lucruri spirituale cu lucruri spirituale” și lăsăm cuvântul lui Dumnezeu să se interpreteze singur devine lămurit ce este *semnul Fiului omului*. Aceasta este dovada, care apare din cuvântul lui Dumnezeu și din împlinirea lui, că Împărăția lui Dumnezeu a fost născută sau adusă la iveală, dela „femeia” lui Dumnezeu, Sion, sfânta Sa organizațiune universală. Scopul organizațiunii Diavolului este să împiedece sau să nimicească Guvernul la nașterea lui în anul 1914 d. Chr., la sfârșitul celor „șapte timpuri”. Totuși, Christos Isus, care este Sămânța „femeii”, este adus în existență ca „copilul de parte bărbătească în calitatea de Rege și deodată, nevătămat, întronat, poruncindu-I-se de către Iehova Dumnezeu să domnească în mijlocul dușmanilor Săi. Nemișlocit după aceasta, urmează războiul în cer, și Satan este aruncat afară. Acest semn nu s'a putut vedea înainte de aruncarea lui Satan și a demonilor săi

din cer, nu înainte de anul 1918 d. Chr.¹ Atunci, acest fapt a fost priceput numai de către aceia cari aveau viziunea spirituală a lucrurilor în ceruri. Religioniștii nu-l văd, ei nu văd mai mult decât proto-tipii lor din ziua lui Isus, că El era Regele și că Impărăția era aproape. Pentru aceea Isus le zise: „Impărăția lui Dumnezeu nu vine în așa fel ca să lovescă privirile. Nu se va zice: Uite-o aici, sau: Uite-o acolo. Căci iată, împărăția lui Dumnezeu este printre voi”. (Luca 17:21, 21, *marginală*). Regele era printre ei, și ochii lor egoiști nu puteau pricepe acel fapt din cauza lipsei de pompă exterioară. Tot la fel, împărăția lui Dumnezeu a fost născută și pusă în acțiune în anul 1914 d. Chr., dar preoții religioși nu vedeau sau nu pricepeau semnul în cer și în schimb aleseră pe „Cezar” ca rege. Timpul va veni când îl vor vedea, dar atunci numai ca să se bocească.

Ierusalim era capitala Teocrației tipice a lui Iehova în Israel. Când el începu să fie călcat în picioare de păgâni, în anul 607 î. Chr., Dumnezeu începu împlinirea cuvântului Său: „Voi da jos cununa, o voi da jos, o voi da jos. Dar lucrul acesta nu va avea loc decât la venirea Aceluia care are dreptul la ea, și în mâna căruia o voi încredința”. (Ezechiel 21:27). În anul 1914 d. Chr., la încheierea celor „șapte timpuri” ale păgânilor, Christos Isus, care avea dreptul ca să fie Regele lui Dumnezeu în adevărata și vecinica Teocrație a cerurilor, veni, și Dumnezeu I-a dat tronul Guvernului teocratic. Acea Teocrație reală nu suferă nicio călcare în picioare de către păgâni. În schimb, Diavolul și demonii săi sunt aruncați din cer și toți dușmanii Teocrației sunt făcuți așternut ai picioarelor Regelui ei, Sămânța „femeii” lui Dumnezeu. În acest mod veni Christos Isus la Impărăție în anul 1914 d. Chr., dar nevăzut pentru oameni.

Prin alt profet, Iehova profeti pe mai departe: „Iată,

¹ Vezi *Turnul de Veghere*, numărul din 1 Martie 1925.

voi trimite pe solul Meu; el va pregăti calea înaintea Mea. Și deodată va intra în templul Său; Domnul pe care-L

căutați: Solul legământului, pe care-L doriți; iată că vine, zice Domnul oștirilor. (Maleachi 3:1). Când Isus intră în Ierusalim călare pe asin și merse la templu și scoase afară de acolo pe schimbătorii de bani și pe vânzătorii comerciali și apoi se offeri pe sine ca Rege pentru națiunea evreiască, era pe la jumătatea săptămânii de ani, sau trei ani și jumătate după ungerea Sa cu spiritul lui Dumnezeu, spre a fi Rege și să propovăduiască: „Impărăția cerurilor este aproape”. Aceasta era numai o împlinire pe scară mică sau în miniatură a profeției

lui Maleachi. Împlinirea mai mare sau completă, are loc în marea „zi a lui Iehova”, care începu în anul 1914 d. Chr. Când, prin urmare, vine Regele-Preot asemenea lui Melchisedec, la templu ?

Să ținem în minte că toamna anului 1914 d. Chr., când Christos Isus primi Impărăția, se aseamănă sau corespunde cu ungerea Sa de Rege la Iordan, în toamna anului 29 d. Chr. Deoarece El veni la templu trei ani și jumătate după aceea, atunci trei ani și jumătate după toamna anului 1914 d. Chr., marchează timpul când El veni la templu ca Rege. După aceea „creștinătatea” trebuie să vină la judecată, pentru a se hotărî dacă Il acceptă pe El ca Rege, sau vrea să aleagă în schimb pe „Cezar” (politica lumească). Prin această armonie dintre împlinirea mică și mai mare a profeției lui Maleachi se fixează primăvara anului 1918 d. Chr., ca timpul când Regele Christos Isus veni la templu. Aceasta este de asemenea în armonie cu faptul că în anul al patrulea al domniei lui Solomon, sau mai puțin de patru ani după ungerea și suierea sa pe tron, Solomon puse temelial templului și începu cu clădirea lui. Venirea lui Christos la templu în 1918 era cu totul neașteptată, chiar și pentru credincioșii urmași devotați ai Săi. Adevărul despre venirea Sa atunci a fost recunoscut din Scripturi și din împlinirea profeției mai întâi după acel eveniment, anume, după 1922.

Toată puterea în cer și pe pământ a fost dată lui Christos Isus cel glorificat. Pentru o persoană divină asemănătoare Lui, o venire trupească pe pământ nu este necesară pentru că să îplinească profețiile și făgăduința venirii Sale a doua. Biblia vorbește de multe ori despre venirea lui Iehova jos pe pământ, neînțelegând, cu toate acestea, că El părăsește în mod literal tronul Său cereș și cu trupul vine jos și stă pe mica noastră planetă. „Nu umplu Eu cerurile și pământul? zice Iehova”, (Ie-

remia 23:24, A.R.V.). Oriunde Iși îndreaptă Iehova privirile și atențiunea, și de acolo dirijează puterea Sa de acțiune, acolo El este în realitate prezent sau face o vizită. Tot la fel este cu Christos Isus, „chipul lui Dumnezeu cel nevăzut”. El lucrează întocmai după cum lucrează și Tatăl Său. Odată a vindecat fiul unui slujbaş împărătesc prin acțiunea la distanță, fără ca să vină în casa nobilului, Isus fiind atunci în Cana, iar copilul muribund în Capernaum. (Ioan 4:46—54). La o altă dată, El a vindecat servul bolnav al unui sutaș păgân, în acelaș mod, la distanță de casa sutașului. (Luca 7:1—10). El a vindecat fiica demonizată a unei femei Siro-feniciană, în acelaș mod de trimitere a puterii Sale prin spațiu. — Marcu 7:24—30.

Înainte de a se înălța la cer, El zise ucenicilor Săi: „Iată, Eu sunt cu voi totdeauna, până la sfârștul lumii”. (Matei 28:20). El va fi cu ei, nu trupește, ci prin ajutorul Său continuu, prin grijă și putere îndrumătoare. Astfel, când vine la templu în anul 1918 d. Chr., El face așa prin dirijarea atențiunii Sale la lucrarea templului, care este de făcut, și apoi prin exercitarea puterii Sale. Prezența Sa acolo, pricepută mai întâi prin vegherea ucenicilor, nu este ținută secret. Întocmai ca fulgerul, care strălucește dela un capăt al cerului până la celălalt, tot așa face Domnul să lumineze lămurirea strălucitoare despre venirea și prezența Sa la templu prin ucenicii Săi, la toți de pe pământ. — Matei 24:27; Luca 17:24.

În lumina acestei descoperiri scripturale, noi trebuie să înțelegem textul dela 1 Tesaloniceni 4:15—17: „Iată, în adevăr, ce vă spunem, prin cuvântul Domnului: noi cei vii, cari vom rămâne până la venirea (textul grecesc: *parousia*; perzență) Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți. Căci însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer, și întâi vor învia cei morți în Christos. A-

poi, noi cei vii, cari vom fi rămas, vom fi răpiți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh”.

Această scriptură mângăietoare dovedește că, după cum Christos Isus a fost înviat din morți la șapte zile după ce S'a prezentat ca Rege la templul din Ierusalim, El va ridica din somnul morții, prin puterea lui Dumnezeu, pe acei creștini credincioși cari dorm în moarte, la venirea Sa la templu. Deoarece trupul-biserică al lui Christos este „sămănat un trup firesc; este înviat un trup spiritual”, învierea celor adomiți, era spre viață în spirit. Deaceea, ea era nevăzută ochilor omenești, întocmai așa după cum și Isus a fost înviat. Ei sunt acum cu El în templu, adică, în starea de unitate cu El, în locul nevăzut ochilor omenești, loc care este simbolizat prin „văzduh”. — Compară Efeseni 2:2.

Acei creștini născuți de spirit, cari mor credincioși după ce El vine la templu, nu mai trebuie să doarmă în moarte, așteptând venirea Sa. La moarte, ei sunt „schimbați, într'o clipă, într'o clipeală de ochi”, dela om la spirit. (1 Corinteni 15:51, 52). Rămășița încă vie pe pământ, după sosirea Domnului la templu, este „răpită” sau separată de această organizațiune lumească. În mijlocul dovezilor binecuvântatei Sale prezențe („nori”), ei sunt aduși în starea templului a unității cu El, stare, care nu este pricepută pe din afară de către oamenii naturali. Ei trebuie să aștepte „schimbarea” lor, după ce lucrarea lor pe pământ este făcută. Cu privire la aceasta, va apare mai mult în paginile următoare.

CAPITOLUL XXIV

MARTORI IUBITORI DE LIBERTATE

PRINTRE alte semne, pe cari Christos Isus le anunțase ca trebuind să apară în decursul „timpului sfârșitului” și după ce „puterile cerurilor vor fi clătinate”, este și acesta : „El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, dela o margine a cerurilor până la cealaltă”. (Matei 24:31; Marcu 13:27). Deoarece adunarea este făcută la porunca Regelui domnitor și prin mijlocirea îngerilor Săi, această lucrare nu poate fi împiedecată de guverne pe pământ, chiar dacă ele ar putea interzice lucrarea și ar putea hotărî că aleșii adunați ar fi „o organizațiune ilegală”. Faptul că Regele lui Iehova va avea servi îngerești angajați în lucrare când Iși exercită funcțiunile Sale regale la templu, este arătat lămurit prin cuvintele : „Când va veni Fiului omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va șede pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui”. (Matei 25:31, 32). Astfel de îngeri nu vor fi văzuți de către oameni, pentru a face această lucrare de adunare.

Christos Isus este Cel Ales al lui Dumnezeu pentru Impărăție. „Iată Robul Meu, pe care-L sprijinesc, Alesul Meu, în care Iși găsește plăcere sufletul Meu. Am pus spiritul Meu peste El; El va vesti neamurilor judecata”. (Isaia 42:1). Matei aplică această profecție Fiului iubit al lui Dumnezeu. (Matei 12:15—21). Faptul că Dumnezeu îl desemnează ca *servul* Său, arată că Fiul nu este „egal în putere și slavă” cu Tatăl, ci că Iehova Dumnezeu este Puterea Supremă, și că El și Christos Isus, Fiul Său, constituie împreună „Inaltele Stăpâniri”. (Romani

13:1). Membrii trupului-biserică a Marelui Serv, sunt cu El în legământul pentru Impărăție, și, în consecință, sunt aleși cu El. „Aleși... după știința mai dinainte a lui Dumnezeu Tatăl, prin sfințirea lucrată de spiritul, spre ascultarea și stropirea cu sângele lui Isus Christos”. (1 Petru 1:2). Pentru ce trebuie să adune El împreună rămășița aleasă a trupului Său încă pe pământ, la venirea Sa la templu în anul 1918 d. Chr. ?

Trebuința adunării arată că cei credincioși ai aleșilor Săi fuseseră împrăștiți, ca o consecință a primului Războiu Mondial. Aceasta se datora persecuției lor din partea „creștinătății”, întocmai după cum Isus îi avertizase, zicând : „Atunci vă vor da să fiți chinuiți, și vă vor omori ; și veți fi urțiți de toate neamurile pentru numele Meu. Atunci mulți vor cădea, se vor vinde unii pe alții, și se vor urî unii pe alții. Se vor scula mulți prooroci mincinoși, și vor înșela pe mulți. Și, din pricina înmulțirii fărădelegii, dragostea celor mai mulți se va răci. Dar cine va răbda până la sfârșit, va fi mântuit”. (Matei 24:9—13). Această persecuțiune în decursul perioadei de războiu, și-a atins punctul ei culminant în anul 1918, la timpul venirii Domnului la templu pentru judecată și înainte de terminarea Războiului Mondial. În Statele Unite, ura întăritată de religioniști, se descărca în ocărirea și arestarea poporului de legământ al lui Iehova și în interzicerea literaturii lor ; iar cooperarea acestor creștini în America cu poporul lui Iehova în țări străine era întreruptă. Sub marea apăsare și încercare a integrității lor, numai o rămășiță își păstră credința și ținea tare la obligațiunile legământului față de Domnul și spera într'o redeschidere a lucrării Sale pe pământ.

Din cine era compusă această rămășiță ? Din adevărații Israeliti spirituali. Ei se consacraseră Dumnezeului Celui Prea Inalt și fuseseră aduși atunci de El într'un

legământ nou spre a fi un „popor pentru numele Său” și, totodată, într’un legământ pentru Impărăție cu „Regele regilor, și Domnul domnilor”. Impinși de o iubire a adevărului, ei începură să se adune împreună, mai ales cam de pe la anul 1878 încoace. Pricepând robia superstiției, religiei și înșelăciunii preoților, în care întreaga „creștinătate” zăcea legată, ei se îndreptară spre libertate și ieșiră afară din toate sectele religioase: catolice, protestante, iudaice, și altele. Ei se adunau împreună liberi, să discute și să fie instruiți în adevărurile, pe cari marele „Sol al legământului” Domnului începu atunci să le facă cunoscut. În Iulie, 1879, revista *Turnul de Veghere* (în englezește) începu să fie publicată în acest scop, și în 1884, Watch Tower Bible and Tract Society a fost fondată și înregistrată în statul Pennsylvania. Adevărurile pe cari ei le învățaseră din cămara adevărului, sfânta Biblie, ei le publicau altora în multe țări și limbi, prin cărți, tratate gratuite, prin cuvântări publice libere, și prin orice alte mijloace eficiente.

Mii de persoane se eliberaseră prin adevărurile cari expuneau falsul unor astfel de învățături religioase ca : un iad înfocat al chinului conștient pentru sufletele umane, purgator, ordinațiunea divină a preoților, treime, etc. Preoții tuturor denominațiilor erau neliniștiți și plini de amărăciune. Ei conspirau printre ei ca să răstoarne această lucrare de educație și împiedecau poporul dela învățarea adevărului și de a-i lăsa liberi de sub puterea lor. Apoi veni anul 1914 și izbucnirea războiului mondial. Preoțimea religioasă întrebuiță această stare de mizerie, pentru a aduce acuze false împotriva acestor vestitori ai adevărului și ai libertății, și le-a reușit ca să oprească activitățile lor publice în mod practic în toate națiunile.

Cu toate acestea, cea mai mare lucrare a poporului de legământ a lui Iehova urma încă să fie făcută. „Timpul

sfârșitului" începuse în anul 1914 d. Chr., organizațiunea mondială a Diavolului era condamnată la pieire și mergea spre sfârșitul ei final, iar poporul era în primejdie de nimicire în „bătălia zilei celei mari a Dumnezeuului Celui Atotputernic". În conformitate cu regula lui Dumnezeu de acțiune înainte de potop și deasemenea înainte de distrugerea Ierusalimului în anul 607 î. Chr. și din nou în anul 70 d. Chr., Dumnezeu va avertiza poporul în fața catastrofei mondiale amenințătoare, și îi va da un privilegiu de scăpare de a nu pieri împreună cu națiunile. Impărăția fusese stabilită ca „cerurile noi" în 1914, și ea trebuia anunțată. Iubitorilor de adevăr și de dreptate trebuie să le fie arătată calea ca să fugă la Impărăție, pentru eliberare și mântuire.

Isus profetise că această lucrare trebuie făcută. Ne-mijlocit după prăzicerea Războiului Mondial și a persecuțiunii credincioșilor Săi aleși, El declară cu totul lămurit ce lucrare trebuiau ei să facă necondiționat după acea luptă mondială. Cuvântul Său este atât profecie cât și poruncă, anume: „Și această evanghelie a împărăției va fi propovăduită în toată lumea spre MĂRTURIE tuturor națiunilor; și atunci va veni sfârșitul". — Matei 24:14.

Pentru propria mărturie credincioasă a lui Isus pe pământ chiar până la o moarte de martir, El a fost onorat cu titlul: „Amin, Martorul credincios și adevărat". (Apocalips 1:5; 3:14; 19:11). Ca Serv ales al Tatălui Său, Lui îi era impusă obligația de a purta de grijă ca mărturia despre Impărăție să fie dată înaintea sfârșitului final al apăsătoarei organizațiunii a lui Satan. El aruncase partea nevăzută a aceluia sistem nelegiuit jos din cer pe pământ, și profetia era acum în curs de împlinire: „Vai de voi, pământ și mare! Căci diavolul s'a pogorît la voi, cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme". (Apocalips 12:12). Poate să mai fie încă numai

puțină vreme până să se dea bătălia decisivă pe pământ, în care organizațiunea balaurului cu șapte capete va fi ștearsă din existență. Impărăția lui Dumnezeu va triumfa, și speranța de mântuire a omului este în ea. Poporul lovit de necaz trebuie să primească mărturie.

Pentru aceste motive urgente, puternicul Rege, Christos Isus, rupse cătușele credincioasei rămășițe a aleșilor Săi, după sosirea Sa la templu: „să deschidă ochii orbilor, să scoată din temniță pe cei legați, și din prisoare pe cei ce locuiesc în întunec”. (Isaia 42:1, 6, 7; 49:9) El întrebuiștea pe îngerii Săi la adunarea celor aleși împrăștiați, și aceasta prin puternica, departe-sunătoarea proclamare a stabilirii Impărăției, întocmai ca „trâmbița răsunătoare”. El adunase pe acești aleși aducându-i în unitate cu sine însuși în templu, făcând de cunoscut prezența Sa în templu pentru judecată și ținând clar înaintea ochilor lor voia lui Dumnezeu și lucrarea Sa pentru ei, înainte de sfârșitul final. El le descoperise că chestiunea de discuție este supremația și numele lui Dumnezeu.

Atunci, însărcinarea creștinilor în conformitate cu ungerea lor primită în templu, a fost făcută clar. „Voi sunteți martorii Mei, zice Iehova, și servul Meu pe care l-am ales, ca să știți, ca să Mă credeți și să înțelegeți cu Eu sunt: înainte de Mine n'a fost făcut niciun Dumnezeu, și după Mine nu va fi. Eu, Eu sunt Iehova, și afară de Mine nu este niciun Mântuitor! Eu am vestit, am mântuit, am prorocit, nu sunt străin între voi: voi Imi sunteți martori, zice Iehova, că Eu sunt Dumnezeu”. (Isaia 43:10—12, A.R.V.). După ani lungi și aspri, în cari Iehova îi întrebuiștase în această lucrare cu care îi încredinșase, în fața urii și persecuțiunii internaționale, rămășița aleasă zări că Dumnezeu îi acordase un „nume nou”. Acesta este diferit de toate numele abuzive, de disprețuit și nescrisurale, cu cari dușmanii o numeau.

Acest „nume nou”, pe care l-a hotărât gura lui Dumnezeu, era și este: „Martorii lui Iehova”. (Isaia 62:2; 65:15; Apocalips 2:17). Fără frică și plini de bucurie ei au primit numele în Iulie 1931, și l-au lăsat să fie cunoscut tuturor națiunilor. Ei se străduiesc să trăiască mai departe pentru acel nume dat de Dumnezeu.

În decursul primului războiu mondial, acei Israeliti spirituali ajunseseră fizicește sub puterea sistemelor politice babilonești ale aceste lumi. Aceasta s'a întâmplat când Israelitiții tipici din vechime fuseseră duși prizonieri în Babilon pentru șaptezeci de ani. În anul 1918 (d. Chr., Israelitiții spirituali cedară intervenției politicii lumii în activitățile lor creștine. Ei se rețineau în mare măsură dela lucrarea lor publică de educație, din cauza învățaturii religioase, care încă domina, anume, că funcționarii organizațiunii văzute a lui Satan sunt „înalte stăpâniri”, cărora orice suflet creștin trebuie să le fie supus, așa după cum s'a poruncit la Romani 13:1. Prin asemenea sucire a Scripturii, Ierarhia religioasă stăpânitoare, fusese în măsură să lucreze ca „sfătuitori spirituali” ai stăpânirilor politice și să întrebuițeze brațul statului spre a îndepărta și a suprima libertatea de vorbire, libertatea presei, libertatea de întrunire și libertatea de închinare lui Dumnezeu. Această greșită aplicare religioasă a Scripturii cu privire la „înaltele stăpâniri” a pricinuit mult timp robia ignorantă a creștinilor mărturisitori față de funcționarii lumești, în dauna intereselor lucrării lui Dumnezeu și a adevăratei libertăți.

După venirea Domnului la templu și eliberarea credincioasei rămășițe a Israelitiților spirituali din captivitatea Babilonului modern, El începu să le deschidă ochii în mod treptat față de adevăr. În 1929, lumina clară străbătu mai departe. În acel an, *Turnul de Veghere* publicase expunerea scripturală din Romani capitolul 13. Ea arăta că Iehova Dumnezeu și Christos Isus sunt „înaltele

Stăpâniri”, mai de grabă decât domnitorii și guvernatorii lumești, și că sufletele creștine trebuie „să asculte de Dumnezeu mai de grabă decât de oameni”; și că „orice poruncă omenească”, căreia ei trebuie să i se supună, este orice poruncă scripturală dela oameni, cari sunt servi înlăuntrul organizațiunii lui Dumnezeu, sub Regele Christos Isus. (1 Petru 2:13). Această descoperire a adevărului vital, eliberează spiritele poporului consacrat al lui Dumnezeu ca niciodată înainte.

Acest adevăr îi făcu în măsură ca să rămână ca „oameni liberi ai Domnului”, chiar dacă fizicește cad în mâinile funcționarilor lumești, cari îi arestează și-i reduc la starea de robi sau sclavi. Inarmați cu astfel de adevăr, ei pot să țină tare la supunerea lor desăvârșită față de Dumnezeu și să nu-și plece genunchii lor în servitute față de vre-o parte a organizațiunii lui Satan, religioasă, comercială, sau politică. Acest adevăr i-a făcut în stare să cuprindă libertatea lor consfințită de Dumnezeu, spre a merge înainte cu „lucrarea străină” a mărturisirii despre Impărăția Sa, neținând seamă de toată opoziția și de toată „pregătirea nenorocirii la adăpostul legii” împotriva lor. (Psalm 94:20—22). Lor le este scris: „Fraților, voi ați fost chemați la libertate”; și ei nu pot întrebuința această libertate pentru mulțumirea egoistă a cărnii cu plăcerile lumești, ci pentru serviciul iubitor al lui Dumnezeu și pentru vestirea numelui Său și a împărăției mesianice. — Galateni 5:13, *Weymouth*; *Diaglott*; *Rotherham*.

Rămășița Martorilor lui Iehova se străduiește să răspândească spiritul libertății peste tot, pe întreg pământul. Aceasta o fac ei prin răspândirea adevărului, așa cum e cuprins în cuvântul scris al lui Dumnezeu. Conducătorul lor, Christos Isus, zicea: „Dacă rămâneți în cuvântul Meu, sunteți în adevăr ucenicii Mei; veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va face liberi”. Prin rămânerea

în cuvântul Său și prin a fi împlinitori ai cuvântului ca ucenici ai Săi, ei au ajuns, din mila lui Dumnezeu, să cunoască adevărul. Ei au ajuns la libertatea de care se bucuraseră adevărații creștini în zilele apostolilor. Apostolii lui Christos erau aceia, cari spusese domnitorilor lumești: „Judecați voi, dacă este drept în fața lui Dumnezeu, ca să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu. Căci noi nu putem să nu vorbim de lucrurile pe cari le-am văzut și le-am auzit... Noi trebuie să ascultăm de Dumnezeu, mai de grabă decât pe oameni”. Fapte 4:19, 20 ; 5:29.

Tot așa acuma, Martorii lui Iehova refuză să jertfească darul lui Dumnezeu al libertății. Ei continuă să vorbească lucrurile pe cari ei le văd în cuvântul Său, în ciuda tuturor eforturilor demonice și umane, în legătură cu intervenția. Ei urmează exemplul lui Christos Isus și al apostolilor Săi, în ce privește modul de vorbire al mesajului, prin mergerea din casă în casă, precum și în localurile publice, nerușinându-se să vestească întregul sfat al lui Dumnezeu. Intocmai ca apostolul Pavel, ei pot să zică: „Știți că n'am ascuns nimic din ce vă era de folos, și nu m'am temut să vă propovăduiesc și să vă învăț în mod public și DIN CASĂ IN CASĂ, și să mărturisesc Iudeilor și Grecilor”. (Fapte 20:20, 21, 27 ; deasemenea 2:46 ; 5:42 ; Luca 9:4—6 ; 10:5—9). Deoarece aceasta nu este ușoara „metodă ortodoxă” de predicare a preoțimii religiei, a căror metodă cere poporului să vină la edificiile religioase, spre a asculta predica dela o catedră, religioniștii privesc activitățile de educație și mesagiul Martorilor lui Iehova ca o „lucrare străină”, ciudată. Ei nu dau ascultare avertismentului că această „lucrare ciudată” precede și va fi urmată nemijlocit de „lucrul nemaiauzit” al lui Iehova în Armaghedon. — Isaia 28:21.

Mulți oameni sinceri continuă să rămână sub robia

„religiei organizate”, deoarece preoții lor i-au instruit rău să cugete că religia „creștinătății” și creștinismul sunt unul și acelaș lucru. La timpul hotărît, demascarea acestui fapt a sosit. În 1928, această declarație fusese publicată și răspândită prin întreaga „creștinătate”: „Satan este dumnezeul acestei lumi, și, prin urmare, națiunile lumii nu pot fi desemnate în mod convenit ca națiuni creștine. *Un astfel de lucru ca religie creștină nu există, deoarece adevăratul creștinism nu este o religie*”. (Cartea Guvernare, pagina 139, paragraf 1 ; publicată în 1928 în englezește). Acest adevăr devenise și mai clar dela 1936 încoace, iar religioniștii își manifestau peste tot mare indignare față de această demascare și față de declarația publică că „religia este o cursă și un laț”. Atât cele șase-sprezece sute de ani ale istoriei până acuma, cât și procedura prezentă a religiei, sprijinesc declarațiunile de mai sus ca adevărate.

Rămășița Martorilor lui Iehova este prin comparație mică și slabă în ea însăși, ca și, dealtfel, în decursul tuturor veacurilor trecute. Deaceea, această turmă, se teme numai de puternicele adevăruri pe cari ea le posedă, și pe cari în conformitate cu însărcinarea divină, le vestește fără frică. Străduințe pline de răutate sunt depuse de către religioniști, ca să o nimicească pe ea și mesagiul ei de libertate creștină. Apocalips 12:13, 17 arată clar că rămășița Martorilor lui Iehova e ținta principală de atac a lui Satan și a demonilor săi. Demonii, și nu creaturile de carne și sânge sunt aceia, cu cari rămășița luptă și se războiește, avându-și „coapsele încinse cu adevărul” și învârtind „sabia spiritului, care este cuvântul lui Dumnezeu”. — Efeseni 6:12—17.

Planul nelegiuit al lui Satan e să înregimenteze toate popoarele pământului sub o formă de guvernare mondială totalitară și prin aceasta să țină pe toți oamenii în robie, în ignoranță despre adevărul dătător de liber-

tate, și departe de Iehova Dumnezeu și de împărăția Sa a lumii noi a dreptății. Pentru acest scop, întrebuițase el pe religioniști ca să încurajeze stabilirea fascismului

în 1922 și a nazismului în 1933, cari lucrau împreună cu cetatea Vaticanului, prin concordate. In Germania, dictatorul nazist suprimă fără întârziere pe Martorii lui Iehova ca pe o „organizațiune subversivă” și dizolvă adunările lor. In cele din urmă, 6.000 dintre ei fuseseră

aruncați în lagărele de concentrare, izolați și deosebiți de alții printr'un semn violet, și tratați în modul cel mai brutal posibil. Totuși, ei rămaseră liberi în spirit, refuzând să se lase robiți de stăpânirea totalitară. Deasemenea și în țările democratice, Martorii lui Iehova trebuiau să reziste în fața agresiunilor religioase-totalitare și să lupte pentru libertatea de închinare.

CAPITOLUL XXV

„OAMENI DE BINE“

MARȘUL spre complecta libertate este în curs ! Nimic, din cecece disperata organizațiune a lui Satan întreprinde în „zilele ei din urmă”, nu poate opri acest marș înainte. În fruntea procesiunii este neînvinsul Conducător, spre care Domnul Dumnezeu arată, anunțând : „Iată, L-am pus mar-tor pe lângă popoare, conducător și comandant al popoarelor. Intr'adevăr, vei chema neamuri, pe cari nu le cunoști, și popoare cari nu te cunosc vor alerga la tine, pentru Iehova Dumnezeuul tău, pentru Sfântul lui Israel, care te proslăvește. Căutați pe Iehova câtă vreme se poate găsi ; chemați-L, câtă vreme este aproape”. — Isaia 55:4—6, A.R.V.

Când Conducătorul numit al Domnului venise la tem-
plu în 1918, El găsi poporul de legământ al lui Iehova
într'o tristă captivitate, înăuntrul porților Babilonului
modern. El porunci : „Treceți, treceți pe porți ! Pre-
gătiți o cale poporului ! Croiți, croiți drum, dați pietrele
la o parte ! Ridicați un steag peste popoare”. (Isaia 62:10).
Pietrele, cari împiedecă marșul pe calea înaltă a ade-
vărului, trebuie îndepărtate ; steagul adevărului Impă-
răției, care este steagul libertății, trebuie ridicat sus,
pentruca toți prizonierii să-l poată vedea și să-l urmeze
în securitatea, prosperitatea și pacea împărăției lui Dum-
nezeu prin Fiul Său. Înainte de venirea Regelui la tem-
plu, un războiu avusese loc în cer și Satan Diavolul
suferise o mare prăbușire din înaltul său sediu al pu-
terii cerești. Acum, organizațiunea sa, marele Babilon,
stă în fața nimicirii în războiul final al Armagedonului.
Acea, cari doresc să trăiască ca oameni liberi ai lui

Dumnezeu sub Guvernul Său teocratic, trebuie să străbată spre libertate, ascultând chemarea cerească de avertisment :

„A căzut, a căzut, Babilonul cel mare ! A ajuns un locaş al dracilor, o închisoare a oricărui spirit necurat, o închisoare a oricărei păsări necurate şi urite ; pentru că toate neamurile au băut din vinul mâniei curviei ei, şi împărăţii pământului au curvit cu ea, şi negustorii pământului s'au îmbogăţit prin risipa desfătării ei” ...Ieşiţi d.n mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiţi părtaşi la păcatele ei, şi să nu fiţi loviţi cu urgiile ei !” Apocalips 18:1—4, *Rotherham*.

Naţiuni, regi şi negustori, toţi având legături şi relaţiuni că Babilonul religios, sunt condamnaţi la prăbuşire împreună cu ea. Mulţi oameni de bine sinceri faţă de Dumnezeu şi împărăţia Sa, sunt ţinuţi prizonieri în Babilon, necunoscând adevărul care le arată calea de scăpare. A rămâne mai departe în Babilon, înseamnă a muri în robie, dând consimţământ şi sprijin moral păcatelor ei şi, prin urmare, gustând împreună cu ea plăgile din mâna lui Dumnezeu. Impărăţia Sa este singurul refugiu pentru aceia, cari fug de nimicire la sfârşitul *final*.

La naşterea omenească a Mântuitorului, care trebuia să fie Regele aceluia Guvern teocratic, o mare oaste cerească apăruse laudând pe Dumnezeu şi zicând : „Mărire lui Dumnezeu în înălţime, şi pe pământ pace, între oamenii de bine”. (Luca 2:14, *Roth.*). Acum, Impărăţia a fost stabilită în ceruri, şi alegerea trebuie să fie făcută între acel Guvern Drept şi Babilonul lumesc. Numai aceia cari părăsesc Babilonul ca condamnat la nimicire şi cari fără frică ies afară şi-şi demonstrează buna lor voinţă faţă de Iehova şi împărăţia Sa, se bucură de pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere omenească în această lume neliniştită şi suferindă. Aceştia se bucură

de libertatea din teamă acuma, când „pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri în nedumerire, cari nu vor ști ce să facă la auzul urletului mării și al valurilor; oamenii își vor da sufletul de groază, în așteptarea lucrurilor cari se vor întâmpla pe pământ: căci puterile cerurilor vor fi clătinate”. — Luca 21:25, 26.

Aceia, cari dau lo o parte pietrele de poticnire ale erorilor și tradițiilor religioase ale oamenilor, și cari ridică steagul lui Iehova al adevărului, nu sunt dușmanii poporului, fie acesta catolic, protestant, iudeu, sau păgân. Când apostolul fusese înfierat de către religioniști ca primejdios pentru interesele poporului, el întrebă: „M'am făcut oare vrășmașul vostru, pentru că v'am spus adevărul?” (Galateni 4:16). El atrăgea atențiunea că în această lume prețioasa libertate va trebui întotdeauna apărată cu zelosie și trebuie luptat împotriva tuturor abuzurilor babilonice. Demascând a „cincia coloană” religioasă din vremea aceea, el scrise: „Din pricina fraților mincinoși, furișai și strecurați printre noi, ca să pândescă libertatea, pe care o avem în Christos Isus, cu gând să ne aducă la robie; noi nu ne-am supus și nu ne-am potrivit lor nicio clipă măcar, pentruca adevărul evangheliei să rămână cu voi”. — Galateni 2:4, 5, *Weymouth*.

Dela 1918, „coloana a cincia” religioasă s'a infiltrat printre toate națiunile democratice și liberale, vârindu-se pe furiș în drepturile, privilegiile și inviolabilitățile iubitorilor de democrație. Scopul ei final este să robească poporul și să sdrobească adevărul mesajului împărăției lui Dumnezeu. Prin urmare, cuvintele apostolului răsună cu putere constrângătoare, în aceste timpuri primejdioase: „Pentru libertate ne-a făcut Christos liberi. Rămâneți dar tari, și nu vă plecați iarăși sub jugul robiei”. (Galateni 5:1, A.R.V.). Lupta împotriva apucăturii religioase și pentru libertate de închinare lui Iehova,

trebuie să meargă înainte, ca pe vremea Judecătorului Iefta.

Fiica lui Iefta, unicul lui copil, fusese prima, care ieșise din casa sa întru întâmpinare și să laude pe Iehova Dumnezeu pentru biruința asupra agresorilor Amoniți totalitari și pentru scoaterea lor afară din domeniul Teocrației tipice a lui Iehova. (Judecătorii 11:34—36). În ultimul timp iese în evidență o clasă de oameni, cari cugetă și lucrează întocmai ca fiica lui Iefta. Acesta este cazul mai ales dela 1938. În acel an au fost puse în acțiune regula și procedura teocratică înăuntrul organizațiunii văzute a poporului de legământ al lui Dumnezeu pe pământ, care este sub un mai mare luptător decât Iefta, anume, Christos Isus. Clasa asemănătoare fiicei lui Iefta crescuse dela venirea lui Christos la templu. Aparținătorii acestei clase observaseră rămășița membrilor trupului Său propovăduind „această evangheliie a împărăției în toată lumea, ca mărturie tuturor națiunilor” și observaseră opozițiunea și persecuțiunile religioase, pe cari aceștia le înduraseră în toate țările. Ei mai observaseră, deasemenea, cum membrii rămășiței credincioase nu permit ca libertatea lor, ca servi ai Dumnezeului Celui Prea Înalt, să fie păgubită, ci bat îndărăt pe acei dușmani politico-religioși ai libertății de închinare și, biruitori, merg înainte vestind zăua mâniei lui Dumnezeu împotriva Babilonului, mângâind pe toți cei întristați. Mai cu seamă dela izbucnirea războiului total în 1939, această luptă pentru libertatea de închinare lui Iehova, a devenit foarte înfocată, dar Martorii Săi triumfă, prin Christos Isus, în ciuda oricărei opoziții. În legătură cu aceasta, clasa de astăzi a acelora cari corespund fiicei lui Iefta, se bucură în mare măsură și laudă pe Judecătorul și Regele lui Iehova, Christos Isus, luând poziție de partea Sa. El oferă lui Dumnezeu, întocmai după cum Iefta oferise pe fiica sa si-i lasă să lucreze împreună cu grupa templului Său. — Apocalips 7:15.

Acestor oameni de bine, Marele Dătător de viață nu le acordă speranță de viață în cer și un loc în Impărăție, în Guvernul teocratic. Speranță de viață pe pământ, în noua lume, este pusă înaintea acestora. Este buna plăcere a Tatălui, ca să dea împărăția „turmei mici” a membrilor trupului lui Christos, dar în ce privește pe acești oameni de bine, Bunul Păstor zice: „Am și alte oi, cari nu sunt din staulul acesta; și pe acelea trebuie să le aduc. Ele vor asculta de glasul Meu și va fi o turmă și un Păstor.” (Ioan 10:16, A.R.V.). Aceștia, cari devin „alte oi”, ascultă glasul Bunului Păstor, în mesajul Impărăției, vestit prin rămășița lui Iehova. Ei recunosc mesajul ca adevărul curat al Bibliei și vin la Christos Isus ca la Conducătorul, Indrumătorul și Mântuitorul lor. Prin jertfa Sa plină de merite, ei se predau în deplină consacrare lui Iehova Dumnezeu, spre a face voia Sa și servesc Impărăția Sa întotdeauna, după aceea. Intocmai ca Conducătorul lor, ei simbolizează în mod public, actul lor de consacrare din inimă lui Dumnezeu, întrucât sunt botezați în apă. Voia lui Dumnezeu acuma, pentru cei consacrați ai Săi, este să vestească numele Său peste tot pământul și să anunțe vestile bune ale Impărăției Sale. Deaceia, „alte oi” se alătură rămășiței „turmei mici”, deoarece aceștia fac exact acea lucrare. Prin aceasta, ambele grupe „devin o turmă” sub „un păstor”. Rămășița aparține clasei templului, deoarece ea a fost adunată la Christos Isus ca „pietre vii” ale templului sub El, Piatra din capul unghiului. Unindu-se astfel cu rămășița, „alte oi” servesc în templul lui Dumnezeu, așa după cum făcuse fiica lui Iefta.

Continuând credincioase în integritatea lor față de Dumnezeu, „alte oi” vor forma „marea mulțime” prevăzută în Apocalips 7:9—17. În acea viziune, apostolul Ioan, după ce văzuse adunarea celor 144.000 de membri ai celor douăsprezece seminții ale Israelului spiritual,

zice : „După aceea m'am uitat și iată că era o mulțime mare, pe care nu putea s'o numere nimeni, din orice neam, din orice seminție, din orice norod și de orice limbă, care stătea în picioare înaintea scaunului de domnie și înaintea Mielului, îmbrăcați în haine albe, cu ramuri de finic în mâini ; și strigau cu glas tare și ziceau : Mântuirea este a Dumnezeului nostru, care șade pe scaunul de domnie și a Mielului.. Aceștia vin din necazul cel mare ; ei și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului. Pentru aceasta stau ei înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu și-L slujesc zi și noapte în templul Lui. Cel ce șade pe scaunul de domnie, Iși va întinde peste ei cortul Lui. Cu asemenea libertate de închinare, libertatea din teamă și libertatea din nevoie, devin deasemenea porțiunea lor. „Nu le va mai fi foame, nu le va mai fi sete ; nu-i va mai dogori nici soarele, nici vreo altă arșiță. Căci Mielul, care stă în mijlocul scaunului de domnie va fi Păstorul lor, îi va duce la izvoarele apelor vieții și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor”.

Această viziune garantează că va fi o clasă pământescă, care va fi trecută vie prin strămtorarea finală a lumii, preumbrită prin potopul lui Noe. Profeția lui Isus despre sfârșitul lumii, cuprindea această comparație : „Cum s'a întâmplat în zilele lui Noe, aiodoma se va întâmpla și la prezența (textul grecesc : *parousia*) Fiului omului” (Matei 24:37, *Roth.* ; *Diaglott* ; A.R.V., marginală). În decursul prezenței antideluviane (dinaainte de potop) sau *parousia* lui Noe, nu numai că era o lăcomie de plăceri desfrânate din partea poporului, împreună cu mare violență pe pământ, ci exista deasemena și o propovăduire a dreptății prin Noe, care, pe lângă aceasta, la porunca lui Iehova, clădise corabia. Cei trei fii ai lui Noe, împreună cu soțiile lor, răspunseră propovăduirii lui Noe și i se alăturară la clădirea vasului. Este astăzi

ca în zilele lui Noe? Niciun răspuns nu este mai bun decât faptele.

Prezența Regelui sau *parousia* începuse în 1914, iar apariția Sa la templu, sau *epiphania*, urmă în 1918. De atunci, Mai Marele Noe, Christos Isus, clădește organizațiunea teocratică a securității și ocrotirii. El lăasă deasemenea să se propovăduiască dreptatea și să se vestească venirea mâniei lui Dumnezeu, prin rămășița aleșilor Săi, peste întreg pământul. Oamenii egoiști ai lumii mergeau înainte pe căile lor și violența crescuse pe pământ, dar iubitorii de dreptate luau la inimă mesajul Impărăției. Mulți au ieșit și o mulțime nenumărată va mai ieși încă din Babilonul condamnat, spre a căuta refugiu și siguranță sub Guvernul teocratic al lui Iehova și să se supună Regelui acestui guvern. Prin aceasta ei sunt botezați pentru Mai Marele Noe, Christos Isus. (1 Petru 3:20, 21). Ei devin însoțitori loiali ai rămășiței Sale la punerea mărturiei către națiuni și se împărtășesc în suferințele lor.

Cu șapte zile înainte ca potopul să izbucnească asupra „lumii de atunci”, Iehova porunci lui Noe, fiilor și soțiilor lor, să intre în corabia terminată și să ducă animalele cu ei. Intrarea „altor oi” ale Domnului în „o turmă” sub „un păstor”, este acum în curs. Acesta este unul dintre acele semne sau evidențe sigure văzute, că anul 1914 însemnase sfârșitul domniei sau lumii (*aión*) neîntrerupte a lui Satan și că sfârșitul final al organizațiunii sale văzute și nevăzute, se apropie. „Alte oi”, împreună cu rămășița, iau seama la calea lor, ca să se păzească nepătați de această lume, pentruca „ziua aceea să nu vină asupra voastră fără veste. Căci ziua aceea va veni ca un laț, peste toți cei ce locuiesc pe toată fața pământului. Veghiați dar în tot timpul și rugați-vă, ca să aveți putere să scăpați de toate lucrurile acestea, cari se vor întâmpla și să stați în picioare înaintea Fiului o-

mului”. (Luca 21:34—36). Nu există altă cale pentru ei, ca să scape de nimicire din partea Executătorului hotărîrilor lui Iehova, în viitorul dezastru mondial.

Zilele și prezența (sau *parousia*) lui Noe nu se sfârșiră la sfârșitul potopului, ci el și ceilalți supraviețuitori ai potopului, ieșiră afară din corabie pe pământul curățit

și se închinară lui Iehova Dumnezeu, în perfectă libertate și pace. Cuvintele mandatului divin, de a se înmulți și umple pământul, au fost atunci auzite, iar fiii lui Noe și soțiile lor au fost privilegiați, să asculte acel mandat și să-l împlinească în mică măsură. În aceste zile corespunzătoare ale prezenței sau *parousia* Fiului omului și după îngrozitorul botez al nimicirii înfocate, asupra lumii nelegiuite, la sfârșitul final, rămășița și „alte oi”, vor ieși afară de sub acoperământul de siguranță și ocrotire, pregătit de Dumnezeu. Ei vor fi ascultat porunca Sa : „Până nu vine peste voi ziua mâniei lui Iehova. Căutați pe Iehova, toți cei umiliți din țară, cari împliniți poruncile Lui ! Căutați dreptatea, căutați umilința ! Poate că veți fi cruțați în ziua mâniei lui Iehova”, (Tefania 2:2, 3, A.R.V.). Ei se vor devota neîntârziat închinării divinului lor Mântuitor și Ocrotitor, fără vreo teamă de maltratare sau împiedecare.

Atunci, plata „mulțimii mari” de „alte oi” ale Domnului, preumbrite prin fiii lui Noe și soțiile lor, va fi o bucurie inexprimabilă. Lor le va fi sunat mandatul divin, de a se înmulți și umple pământul cu urmași drepecți. Dreptul suveran nevăzut, Christos Isus, va exercita control deplin și va deveni „Părintele lor etern”. Regenerarea vieții umane va începe atunci. Din cauza credinței și ascultării lor față de Dumnezeu, cu integritate neîntreruptă, ei vor fi fost socotiți drepecți. Deaceea ei vor concepe și vor naște urmașii lor în dreptate. Paradisul va fi restatornicit pe pământ și va fi întins peste tot pământul și acesta va fi locuința vecinică a bărbaților credincioși și a femeilor credincioase. — Isaia 9:6 ; Matei 19:28.

CAPITOLUL XXVI

„URICIUNEA PUSTIIRII“

VESTIREA veștilor bune că împărăția lui Dumnezeu a fost întemeiată și va rămâne pe vecie, fusese prezisă de Isus. Această lucrare de vestire va fi îndeplinită de către cei ce vor fi urîți de toate națiunile pentru numele Său. (Matei 24:9, 14). Deoarece vestitorii sunt o uriciune în ochii națiunilor, natural și veștile bune, pe cari ei le vestesc, sunt uriciune, deoarece aceste vești slăvesc *numele* lui Isus, sau serviciul Său ca Rege. Națiunile lumesti refuză să aibă un alt rege decât pe „Cesar“. Deaceea atitudinea îngâmfată, pe care națiunile o adoptă față de vestirea împărăției lui Dumnezeu prin Christos, este uriciune înaintea lui Iehova. „Orice inimă trufașă este o scârbă înaintea lui Iehova; hotărît, ea nu va rămâne nepedepsită“. „Cel ce iartă pe vinovat și osândește pe cel nevinovat, sunt amândoi o scârbă înaintea lui Iehova“. — Proverbe 16:5; 17:15, A.R.V.

Cu mult timp înainte, în Teocrația tipică, când Regele David făcuse muntele Sionului capitala sa și aduse chivotul sfânt al legământului lui Iehova în cortul, pe care-l ridică acolo, Muntele Sion deveni sfânt pentru Iehova și El inspiră pe David ca să scrie aceste cuvinte: „Al lui Iehova este pământul cu tot ce este pe el, lumea și cei ce o locuiesc! Cine va putea să se suie la muntele lui Iehova? Cine se va ridica până la locul Lui cel sfânt? Cel ce are mâinile nevinovate și inima curată, cel ce nu-și dedă sufletul la minciună și nu jură ca să înșele“. (Psalm 24:1—4, A.R.V.). Corespund domnitorii și guvernatorii „creștinătății“ acestor cerințe divine? Istoria seculară și religioasă răspunde nu! chiar dacă domnito-

rul cetății Vaticanului „binecuvântă” răscoala împotriva republicii spaniole în 1936 și numea pe trădătorul care jura ca să înșele față de democrație un „Gentleman creștin”. Domnitorii și guvernatorii, cari-și întorc urechile dela auzirea veștilor bune ale împărăției stabilite a lui Dumnezeu și cari, în acelaș timp, fac rugăciuni și-I aduc jertfe religioase, nu întrunesc cerințele Sale. În schimb, „cel ce-și întoarce urechea ca să n’asculte legea, chiar și rugăciunea lui este o uriciune. Jertfa celor răi este o uriciune înaintea lui Iehova, dar rugăciunea celor fără pr hană Ii este plăcută. Calea celui rău este uriciune înaintea lui Iehova, dar El iubește pe cel ce umblă după neprihănire”. — Proverbe 28:9; 15:8, 9, A.R.V.

Vechiul munte Sion cu chivotul lui al legământului și cu Regele său uns, care „ședea pe tronul lui Iehova” ca reprezentantul Său teocratic, era „locul sfânt”. Regele lui întrunise cerințele sfinte ale Domnului Dumnezeu. Muntele Sion ca „locul sfânt”, tipifica împărăția lui Dumnezeu. Christos Isus se înălțase în acel loc al împărăției mesianice, deoarece El întruni în mod perfect cerințele divine; și Tatăl Său Ii dase dreptul la aceasta în anul 29 d. Chr., la ungerea Sa. El I-a dat împărăția în anul 1914 d. Chr., la sfârșitul celor „șapte timpuri”. Urmașii smeriți pe urmele lui Christos își păstrează mâinile lor curate și nepătate de această lume a politicii, comerțului și religiei și-și păstrează inimile lor curate în devotament față de dreptul Guvern al lui Dumnezeu. Acesta se înalță împreună cu Capul lor, Christos Isus, pe muntele regal al marelui Rege al eternității și le este îngăduit să stea ca aprobați, în locul sfânt al împărăției Sale, ca moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Christos Isus”. (Apocalips 2:10; 3:21; 14:1; 20:4, 6). Corespunzând cerințelor arătate la 2 Petru 1:5—11, ei își fac chemarea și alegerea lor si-

gură. La învierea lor din moarte, le este acordată o abundentă intrare în împărăția cerească.

Apostolul Pavel, care era în legământul pentru Impărăție, vorbea despre creștinii mărturisitori, cari doreau să pună la o parte acele cerințe examinatoare, s'o ia înainte și să înceapă să domnească înainte de timpul hotărât al lui Dumnezeu, tocmai aici jos pe pământ, fără Christos Isus. El mustră pe acești îngâmfați, înălțători de sine, zicând: „O iată-vă sătul! Iată-vă ajunși bogați! Iată-vă împărățind fără noi! Și măcar de ați împărăți cu adevărat, ca să putem împărăți și noi împreună cu voi! ...Căci împărăția lui Dumnezeu nu stă în cuvinte, ci în putere”. — 1 Corinten. 4:8—20.

O astfel de încercare, din partea creștinilor mărturisitori, de a ignora regulile și timpul Domnului și de a se instala pe ei înșiși ca regi, în numele Domnului, fără Regele Său uns, este o încercare de a se sui pe muntele Sion și de a sta în locul sfânt. Este antichrist, deoarece aceasta este așezarea unei contrafaceri a împărăției lui Dumnezeu în locul sfânt al adevăratei împărății a Christosului lui Iehova. Aceasta provoacă confuzie și orbește pe oameni față de adevăr. Ea împiedică credința și speranța lor în puterea lui Dumnezeu de a ridica guvernul Său promis și de aceea duce la nimicire. Ea aduce dispreț și ocară asupra numelui și împărăției lui Dumnezeu. Ea este în întregime o urâciune a pustării în ochii lui Dumnezeu. Pentru acest motiv este zis „creștinătății”, după cum se zisese și Ierusalimului necredincios: „Iată, vi se lasă casa pustie”. (Matei 23:38). Ea nu este un loc sfânt.

Profetul Daniel prezisese întocmai așezarea unei astfel de „urâciuni care pustiește”, după anul 1914 d. Chr., în „timpul sfârșitului”. (Daniel 11:31; 12:11). Christos Isus declarase că împlinirea profeției lui Daniel va urma primului războiu mondial și va fi una dintre dovezile

sfârșitului lumii (*aion*) și că lucrul uriciune va fi stat sus, în ciuda propovăduirii veștilor bune ale împărăției. De aceea aceasta va fi arătând culmea disprețului și neîncrederii pentru mesagiul de bucurie. Nemijlocit după prezicerea propovăduirii evangheliei Împărăției, în toate părțile locuite ale pământului, ca o mărturie tuturor națiunilor, Isus zise: „De aceea, când veți vedea uriciunea pustirii, despre care a vorbit proorocul Daniel, așezată în locul sfânt — cine citește să înțeleagă! — atunci, cei ce vor fi în Iudea, să fugă la munți”. (Matei 24:15, 16). „Când veți vedea uriciunea pustirii, cea prezisă de către profetul Daniel, stând acolo unde nu se cade să fie, — cine citește să înțeleagă — atunci cei ce vor fi în Iudea, să fugă la munți”. — Marcu 13:14.

Avem noi această dovadă în plus, astăzi, că sfârșitul *final* va cuprinde în curând organizațiunea lui Satan, inclusiv „creștinătatea”, și că este prin urmare timpul nimerit de a fugi la „muntele” Împărăției lui Dumnezeu și a căuta refugiu la el? Cei mai cinștiți cercetători ai faptelor vor admite că noi facem aceasta. Deja în numărul de Iunie, 1880, (pag. 6), *Turnul de Veghere*, arăta înainte la sfârșitul celor „șapte timpuri” ale păgânilor în 1914. După ce acea dată fusese atinsă și primul războiu mondial venise, dovedind că era vremea ca domnia mesanică să înceapă și toate guvernele umane să-și cedeze puterea și stăpânirea lor Domnitorului Drept, mărturia în acest scop, suna cu o forță și publicitate, mai mare decât oricând înainte prin poporul lui Iehova. Răspunsul națiunilor creștinătății”, la mărturia pe care acești martori o dau, era ură, necredință, persecuțiune, interzicerea literaturii lor și oprirea lucrării lor creștine. De fapt, lucrarea poporului consacrat al lui Iehova, fusese părăsită întocmai ca cei „doi martori” sau „doi profeți”, în mod simbolic preumbriți la Apocalips 11:3—10. „Când își vor isprăvi mărturisirea lor, fiara, care se ri-

dică din adânc, va face războiul cu ei, îi va birui și-i va omori”. Câteva zile după aceea, 'martorii morți' înviară și lucrarea începu din nou.

În curând, după ce războiul mondial se sfârși în 1918 rămășița martorilor credincioși ai Domnului, au fost înviați și adunați împreună pentru serviciul Său. Apoi mărturisirea pentru domnia Fiului lui Dumnezeu merse înainte cu zel și vigoare mărită. Guvernele „creștinătății” observau aceasta cu surprindere. La conferința tratatului de pace la Versailles, Franța, în 1919, o ligă a națiunilor a fost propusă și recomandată urgent națiunilor, mai ales de către președintele American care era în asistență. Propunerea a fost adoptată și cuprinsă în tratatul de pace, care a fost după aceea supus guvernelor aliaților victorioși, spre aprobare. Senatul Statelor Unite refuză să ratifice tratatul, cu o ligă a națiunilor cuprinsă în el.

În timp ce Liga nou născută era viu debătută, atât la conferința de Pace cât și în camerele legislative ale guvernelor individuale, preoțimea religioasă a „creștinătății” propovăduia în favoarea acestei organizațiuni internaționale și a Tribunalului ei Permanent de Justiție Internațională, ca fiind singurul mijloc pentru menținerea păcii mondiale, securității și prosperității. La 9 Mai 1919, așanumitul Sinod al Federației Bisericilor lui Christos în America”, da un raport, susținând Liga și declarând în mod sgomotos: „Liga Națiunilor este expresiunea Impărăției lui Dumnezeu pe pământ”. Papa din Roma se străduia să ajungă la locul cel mai de frunte în Ligă, ca cel mai potrivit mijloc de înaintare, dar nu-i reuși. La 16 Ianuarie 1920, Liga Națiunilor ținu prima ei adunare, la Geneva, Elveția.

Aceea era prima manifestațiune și așezare a prezisei „uriciuni a pustiirii”. Ea era o imitație a împărăției lui

Dumnezeu, o înlocuire înfumurată pentru guvernul „Prințului Păcii”. Preoțimea din America încerca de ani de zile, cu puterea și cu sila, să împingă Statele Unite în ea și o asociație americană numită „Liga Națiunilor, încorporată”, urgenta intrarea Americii, zicând: „Intr’o lume așa de întunecoasă ca aceasta, pentru ce să stingem singura lumină, care mai este?” De acest defăimător mijloc de scăpare pentru moment, în locul Guvernului divin, care coboară dela Dumnezeu din Cer, își atârnă „creștinătatea” speranțele ei. Cu timpul, 57 de națiuni se alăturaseră acestui guvern supranațional. Prin lepădarea mesagiului cu privire la sfârșitul timpurilor păgânilor și la întemeierea împărăției mesianice, „creștinătatea” lepădă pe Christos ca Rege și se închină unei creaturi, făcute de propriile ei mâini, ca icoană a împărăției lui Dumnezeu. Dar aceasta nu era de fapt o icoană a acelui Guvern divin. Teocrația tipică, în zilele Regelui David și Solomon, era o icoană profetică a Domniei lui Iehova Dumnezeu prin Fiul Său. Hidoasa creațiune a „creștinătății” era un „chip al fiarei”. (Apocalips 13:14, 15). Ea îl așază peste pământ, care este al Domnului, spre a lua locul Guvernului teocratic al lui Iehova. Deaceea ea îl făcu să stea acolo „unde n’ar trebui să stea”. Unde este aceasta? „In locul sfânt”, în locul domniei teocratice a lui Dumnezeu prin Mesia al Său. Ce „uriciune”, cu toate acestea !

Liga nu era în mod hotărît Domnia „Leului din semniția lui Iuda”. Fiindcă o organizațiune colectivă de peste cincizeci de guverne ale lumii Diavolului și încorporând părți reprezentante din cele șapte puteri mondiale, cari deținuseră succesiv dominația mondială, dela vechiul Egipt până la „timpul sfârșitului”, Liga Națiunilor este asemănată în Scripturi cu o „fiară de culoare stacojie, plină cu nume de hulă, având șapte capete și zece coarne”. Interpretând această viziune simbolică,

spre a procura o cheie pentru înțelegerea ei, îngerul lui Dumnezeu zicea : „Sunt șapte împărați : cinci au căzut, unul este, celalt n'a venit încă și când va veni, el va rămâne puțină vreme. Și fiara, care era și nu mai este, ea însăși, este al optulea împărat ; este din numărul celor șapte și merge la pierzare”. (Apocalips 17:3, 10, 11). Când cele „șapte timpuri” ale păgânilor se sfârșiră în 1914, al șaptelea „împărat” sau putere mondială dominantă venise. Istoria profană îl identifică ca Imperialismul mondial Anglo-American, zidul de apărare al protestantismului.

Deoarece „fiara” cu șapte capete este a opta creatură domnitoare și este din cei șapte, fiind compusă din ei și încorporându-i, ea este reprezentarea profetică a Ligii Națiunilor. Fiind plină de nume de hulă, această fiară regal-colorată, nu e de origină dela Iehova. Ea e a „dumnezeului acestei lumi” și este antichrist. Ea orbește oamenii față de adevăr și-i ține în robia dumnezeului fals, departe de Iehova și de glorioasa Sa împărăție. Aceia cari se miră de ea și o admiră, neascultători de cuvântul de avertisment al lui Dumnezeu, nu vor câștiga viață în lumea nouă. (Apocalips 13:8). Isus zicea : „Cel ce este înălțat printre oameni este uriciune în ochii lui Dumnezeu”. — Luca 16:15.

Vederea „uriciunii pustirii” stând, contrar legii divine, în locul, care este „sfânt”, sau pus de o parte pentru Guvernul drept al lui Dumnezeu, este un semn, zicea Isus ; un semn că marele necaz este în mod primejdios aproape. Este un semnal de a fugi cu cea mai mare grabă din zona primejdioasă. În numărul de 1 Ianuarie 1921 al *Turnului de Veghere*, Liga Națiunilor era arătată atât ca „chipul fiarei” cât și ca „uriciunea care pustiește”. De atunci înainte, Martorii lui Iehova întrebuințau toate mijloacele de publicitate, pentru a atrage atențiunea publicului, la semnalul de pericol, uriciunea

pustiitoare și la sunetul de alarmă, pentruca poporul să fugă din „creștinătatea” babilonică și din toate celelalte părți ale organizațiunii văzute a lui Satan și să caute refugiu în muntele organizațiunii lui Dumnezeu. „Alte oi” ale Domnului ascultară avertismentul și fugiră în muntele Său teocratic, care nîci odată nu se va clătina. Ei se alătură la trîmbițarea avertismentului. Pe măsură ce fazele „urîciunii” devin din ce în ce mai distincte, fuga „altor oi” este grăbită.

„Urîciunea” cu șapte capete fusese cîrpită laolaltă pentru păstrarea păcii și securității lumii, pentruca Satan Diavolul să poată continua dominația sa peste ea. Cu privire la soarta ei, darea de seamă profetică zice: „Fiară, pe care ai văzut-o, era și nu mai este. Ea are să se ridice din adînc și are să se ducă la pierzare. Și locuitorii pămîntului, ale căror nume n’au fost scrise dela întemeierea lumii în cartea vieții, se vor mira când vor vedea că fiara era, nu mai este și va veni”. (Apocalips 17:8). Timpul, când această fiară pentru „pace și securitate” „nu mai este”, este atunci când ea s’a coborît în „adînc” sau abisul inactivității, al lipsei de efect și a desamăgiri a celor, cari au anunțat scopurile ei. În 1928, guvernele lumesti, inclusiv America, încercaseră să întărească „pacea și securitatea”, armura Ligii, prin încheierea Pactului de Pace dela Paris, care declara războiul în afara legii. Dar asemenea devize umane, nu împiedecară împlinirea profeției divine. Deoarece Vaticanul papal, nu putea să încalce această Ligă în chip de „fiară”, care era dominată de către Britania protestantă, papalitatea încurajă mișcări totalitare, pentru a făuri o așanumită „sabie a bisericii”, să refacă Liga și să-i schimbe forma, pentru ca să urmeze trăsăturile papale pentru dominație mondială.

În armonie cu planul lui ambițios, Vaticanul se stabilă ca stat politic în 1929, cunoscut ca „Cetatea Vatican”.

El semnă concordate cu dictatorii totalitari și ura bun venit la curtea papală, reprezentanților tuturor țărilor, inclusiv Japonia, cari deveniră totalitare, după modelul nazi-fascist.

Drept rezultat, agresiunile totalitate începură, fără nicio muștrare sau condamnare din partea Vaticanului. În Septembrie 1939, izbucni războiul total. După aceea, mai mult de treizeci de membri (majoritatea) ai Ligii Națiunilor se amestecară în mod activ în lupta dintre puterile politice totalitare și democratice, simbolizată în Daniel 11:40—43, ca războiu între „Regele dela miază-noapte”, controlat de Roma și „Regele dela miază-zi”, sub controlul Anglo-American. Prin aceasta funcțiunile esențiale ale Ligii Națiunilor și ale Tribunalului Permanent de Arbitraj fuseseră forțate să-și suspende operațiunile și „fiara” cu șapte capete luă drumul adâncului sau al abisului, dar nu ca să stea acolo.

Profeția spune că fiara „securității colective” internațională, se va „sui din abis” și „va fi prezentă”. (Apocalips 17:8, *Diaglott*; *Roth.*). Aceasta trebuie să vină la încheierea războiului total și la efortul internațional de atunci, ca să restatornicească pacea și securitatea. Chiar în decursul ceasurilor întunecoase ale războiului total, reînvierea unui astfel de mecanism de cooperare internațională fusese mult și cu sânge rece discutată, mai ales printre Națiunile Unite și o forță de poliție internațională a fost propusă să apere pacea și să pună în aplicare hotărârile „fiarei”. Deaceea fiara trebuie să aibă coarne și profeția Apocalipsului arată că are „zece”, care este un număr complet, îmbrățișând tot pământul, dar mai ales „creștinătatea”, ca preumbrită prin necredinciosul Ierusalim, care lepădase pe Christos Isus ca Rege și a cărui casă a fost lăsată pustie. În decursul războiului total, pământul era împresurat cu armate. Se părea necesar să se continue astfel împresurarea globu-

lui cu armate în mod permanent, deasemenea și după războiul total, ca un mijloc ocrotitor împotriva agresiunilor și a turburărilor păcii făcute de oameni. Planul este pus sub pretextul, — în mod aparent bun, — al menținerii celor „patru libertăți”; dar, spre deosebire de aceasta, profeta arată că o mare presiune și înregimentare va fi aplicată poporului, spre a face pe toți să sprijine „noua ordine mondială” politico-religioasă.

Este scris: „Să facă să fie omorâți toți cei ce nu se vor închina chipului fiarei. Și a făcut ca toți, mici și mari, bogați și săraci, slobozi și robi, să primească un semn pe mâna dreaptă sau pe frunte și nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără să aibă semnul acesta, adică numele fiarei, sau numărul numelui ei”. (Apocalips 13:15—17). Deși aceasta avusese o măsură de aplicare înainte ca fiara stacojie, care este „chipul fiarei”, să coboare în abis, ea va fi aplicată încă și mai mult așa, după ce fiara stacojie iese afară din el. Această fiară a învățat prea multe șiretlicuri totalitare, în decursul războiului total și ea nu le va uita sau lăsa la o parte în „noua ordine” de după războiu.

Fiara pentru „pace și securitate”, se suie din abis, dar nu în libertate, ci o „femeie” îmbătăită de sânge se urcă pe spatele fiarei, o călărește și domnește peste ea ca o doamnă. Apostolul Ioan scrie: „Și am văzut o femeie, șezând pe o fiară de culoare stacojie, plină cu nume de hulă și avea șapte capete și zece coarne”. „Femeia” nu are nici un simțământ de scârbă, când călărește această „uriciune a pustiirii”. Ea însăși este descrisă ca având „un potir de aur, plin de spurcăciuni și de necurățiile curviei ei. Pe frunte purta scris un nume, o TAINA, BABILONUL CEL MARE, MAMA CURVELOR ȘI SPURCĂCIUNILOR PĂMÂNTULUI”. — Apocalips 17:1—5.

„Femeia” e „marea curvă”, care are relații inter-naționale. Ea simbolizează progenitura lui Satan, anume, „religia organizată”. Cea mai hulitoare, înșelătoare și puternică expresie a ei pe pământ, este religia „creștinătății”, sub dominația și conducerea Ierarchiei Romano-Catolice. Cu atâtea elemente egoiste împotrivoare, compunând asociația de națiuni de după războiu, religia babilonică de sub conducerea Vaticanului, ca legătură înlănțuitoare, dar numai pentru un timp. Vaticanul va lucra ca o putere supranațională, peste confederația de națiuni de după războiu. Ea își va lua răspunderea să mijlocească între Dumnezeu și om și prin aceasta să asigure binecuvântările de sus, peste agenția internațională de control și stabilitate.

„Femeia” va călări pe „urîciunea pustiirii” și va numi acest aranjament: „Restatornicirea Impărăției lui Christos pe pământ”. Prin aceasta „creștinătatea” va face urîciunea să stea din nou „unde nu ar trebui să fie”, „în locul sfânt”. Din cauza acestei urîciuni hulitoare împotriva lui Christos, „creștinătatea” va aduce pustiire de nereparat, asupra ei însăși, mai întâi, precum și asupra națiunilor pământului, curând după aceea, în Armaghedon.

CAPITOLUL XXVII

LUPTA FINALĂ PENTRU LIBERTATE

LUPTA finală va veni ca o neașteptată și completă surpriză. Christos Isus o asemenea cu năvălirea potopului asupra unui pământ fără ploaie, în zilele lui Noe și deasemenea căderii focului și pucioasei, din cer, peste cetățile Sodoma și Gomora, în ziua lui Lot, într'o zi și oră, când oamenii lumești mâncau, beau și se ocupau de activitățile lor egoiste normale. (Luca 17:26—30). Totuși, apariția 'uriciunii pustiitoare, în locul sfânt', este o dovadă sigură că ziua și ceasul necunoscute, a începerii luptei finale sunt în mod primejdios aproape. În vederea desvoltărilor mondiale, nu există timp ca să se întârzie mai departe fuga cuiva la „munții” creați de Dumnezeu, la împărăția Sa. Ocupă poziție pentru Iehova și pentru Teocrație acuma ! Pentruce ? Profeția lui Isus răspunde: „Pentru că atunci va fi un necaz așa de mare, cum n'a fost niciodată de la începutul lumii până acum și nici nu va mai fi. Și dacă zilele acelea n'ar fi fost scurtate, nimeni n'ar scăpa ; dar, din pricina celor aleși, zilele acelea vor fi scurtate“. — Matei 24:21, 22.

Pentru a amăgi omenirea să se închine idolatriei „uriciunii a pustirii”, „creștinătatea” de după războiu va asalta poporul să ia drept sanctuar, acea structură făcută de om, pentru libertatea religiei și libertatea de lipsă și teamă. Dimpotrivă, cuvântul lui Dumnezeu al adevărului ne îndeamnă : „Și nu vă temeți de ce se teme el, nici nu vă speriați ! Sfințiți însă pe Iehova al oștirilor. De El să vă temeți și să vă înfricoșați. Și atunci El va fi un locaș sfânt”. (Isaia 8:12—14, A.R.V.). E o curată nebunie de a-și pune cineva încrederea în „creș-

tinătate”. În refuzul ei de a primi împărăția lui Dumnezeu, ea este preumbrită prin Ierusalimul răsculător, cu templul lui, căruia-i zisese Isus: „Casa voastră este lăsată pustie”. Intocmai ca Ierusalimul, tot așa și „creștinătatea”, este condamnată la pustiire, după ce fiara, sau creatura pentru „pace și siguranță”, se suie din abisul războiului total. Așa prezicea Isus, zicând: „Când veți vedea Ierusalimul împresurat de oști, să știți că pustiirea lui este aproape”. — Luca 21:20.

În „noua ordine” de după război, contrapartea modernă a Ierusalimului, „creștinătatea”, se va împresura cu armate ale unei forțe polițienești internaționale, spre a domina mai departe lumea. Ierarchia Romano Catholică va încerca să lucreze ca forță polițienească spirituală a întregului pământ. „Creștinătatea” va simți atunci că poate striga: „Pace și siguranță”. Această forță polițienească internațională, sau armate staționare pentru păstrarea ordinii, în conformitate cu înțelegerea mutuală (tacită) dintre națiunile aliate, va fi pentru menținerea „urficiunii pustiirii”, în „locul sfânt”. Deaceia, acele armate, vor fi menținute, în realitate, împotriva lui Dumnezeu și a împărăției Sale. Și *când veți vedea aceasta*, zicea Isus, atunci puteți fi siguri că înspăimântătoarea „pustiire” a „creștinătății” este aproape. Religia nu va salva-o.

Religia organizată va conduce toate națiunile, direct în lupta finală cu Dumnezeu și cu Regele Său Uns. Ea va aduce, prin aceasta, pustiire și pierzare asupra tuturor națiunilor. Ca dovadă, să se observe calea pe care o apucă fiara stacojie, după ce „femeia” Babilon se așează pe spinarea ei, după ce ea iese din abis. „Și fiara, care era și nu mai este, ea însăși este al optulea împărat; este din numărul celor șapte și merge la pierzare. Cele zece coarne, pe cari le-ai văzut, sunt zece împărați, cari n’au primit încă împărăția, ci vor primi putere împă-

rătească, timp de un ceas, împreună cu fiara. Toți au acelaș gând și dau fiarei puterea și stăpânirea lor. Ei se vor război cu Mielul, dar Mielul îi va birui, pentrucă El este Domnul domnilor și Regele regilor. Și cei chemați, aleși și credincioși, cari sunt cu El, deasemenea îi vor birui”. (Apocalips 17:11—14). Religia organizată este văzută astfel sancționând un aranjament împotriva lui Christos și va suferi, în consecință, pierzare, împreună cu „fiara”, pe care călărește. Deoarece religia și fiara încearcă să stăpânească pământul cu excluderea „Domnului domnilor și a Regelui regilor”, ea și fiara persecută pe aceia, cari sunt de partea împărăției Sale, anume, cei „chemați, aleși și credincioși”, cari sunt împreună cu El. Aceștia sunt rămășița Martorilor lui Iehova, cari insistă că Christos Isus este Domnitorul Drept și cari vestesc Guvernul lui Iehova prin Christos. Religia organizată și răsfățata ei fiară politică dovedește peste orice contradicție că ele luptă împotriva lui Dumnezeu și a lui Christos, nu numai străduindu-se să domnească în locul lui Christos Isus însuși, ci deasemenea încercând să răstoarne lucrarea Martorilor unși ai lui Iehova de pe

pământ și să reducă la tăcere mărturia Impărăției. (Matei 25:40 ; Fapte 5:39). Înainte ca cele zece coarne ale fiarei cu șapte capete să se întoarcă asupra ei, spre a răsplăti-o, religia organizată va îndrepta coarnele împotriva Martoriilor lui Iehova și va călări fiara într'un final salt sălbatic, împotriva lor.

Prin urmare, „creștinătatea” va întrebuința „noua ei ordine” de după războiu și armatele ei împresurătoare (atât iesuite cât și militare), pentru oprămare mesagiului Impărăției. Ea va susține că mesagiul ar fi trădător, turburător și ar produce nesiguranță pentru domnia de după războiu. Iehova, cu toate acestea, nu va permite „lucrarea Sa ciudată” prin Martorii Săi, să se oprească până ce nu este terminată și până ce toate „alte oi” ale Sale, nu sunt adunate din această lume și sunt sugite în „o turmă”. Atunci El va permite „femeia” și fiara să triumfe în mod aparent, ca și când ar fi oprită lucrarea. (Ioan 19:11). Numai la acel stagiul al desfășurării va striga „creștinătatea”, călare pe uriciunea feroce, că, în sfârșit, în sensul cel mai deplin, ea are pace și securitate. Ce urmează apoi? Martorii lui Iehova știu ce este atunci de așteptat: „Pentru că voi înșivă știți foarte bine că ziua Domnului va veni ca un hoț, noaptea. Când vor zice: Pace și liniște! atunci o prăpădenie neașteptată va veni peste ei, ca durerile nașterii peste femeia însărcinată și nu va fi chip de scăpare. Dar voi, fraților, nu sunteți în întunec, pentru că ziua aceea să vă prindă ca un hoț”. (1 Tesaloniceni 5:1—4). Mașinăriile religioase a „creștinătății” pentru pace permanentă va da greș în mod dezastruos. Profeția ei cu privire la soarta ei, se va dovedi falsă.

„Creștinătatea” este pusă în mod de neîmpotrivit pe această cale, care înseamnă pustiire înspăimântătoare, atât pentru ea însăși, cât și pentru restul organizației văzute a lui Satan. Cum poate fi aceasta? Deoarece prin reli-

gie, ea s'a expus demonilor sub Satan, „prințul demonilor”. Prin demoni, ea și toți domnitorii pământului locuit, sunt adunați într'o conspirație și alinare, împotriva singurului domnitor legitim al pământului, care este al Domnului. Demonii sunt partea nevăzută a marelui organizațiunii de balaur a lui Satan. Descoperirea lucrurilor nevăzute, desvăluie aceasta. „Apoi am văzut ieșind din gura balaurului și din gura fiarei, precum și din gura profetului mîncinos, trei spirite necurate, cari semănau cu niște broaște. Acestea sunt spirite de draci (demoni), cari fac semne nemaipomenite și cari se duc la împărății pământului întreg, ca să-i strângă pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic. (Iată, Eu vin ca un hoț. Ferice de cel ce veghiază și își păzește hainele ca să nu umble gol și să i se vadă rușinea!) Spiritele cele rele, i-au strâns în locul, care pe evreiește se cheamă Armaghedon”. — Apocalips 16:13—16, A.R.V.

Har-Maghedon, sau Armaghedon, înseamnă „muntele adunării trupelor”. El derivă din cuvintele ebraice „har” însemnând „munte” și „gadad” însemnând „a forma trupe”. (Davies). La Mica 5:1, despre organizațiunea lui Dumnezeu, Sion, se vorbește după cum urmează: „Acum, strânge-ți rândurile în cetate (*gadad*, Biblia engl.: strânge-te în trupe), ceata Sionului, căci suntem împresurați! Judecătorul lui Israel este lovit cu nuiua pe obraz”. În sfînta Sa organizațiune principală a Sionului, a pus Iehova Dumnezeu pe Regele Său, Christos Isus, pe tron și împotriva acestei organizațiuni a Impărăției se adună împreună acum în mod gălăgios națiunile și domnitorii pământului, sub controlul demonilor, spre a detrona pe Regele Uns al lui Iehova și astfel să exercite dominația lor înșiși fără legături restrângătoare. Despre această mișcare împotriva lui Christos, Psalmul 2:1—6, zice: „Pentruce se întărită neamurile și pentruce cu-

getă popoarele lucruri deșerte? Impărații pământului se răscoală și domnitorii se sfătuiesc împreună, împotriva lui Iehova și împotriva Unsului Său, zicând: Să le rupem legăturile și să scăpăm de lanțurile lor. Cel ce șade în ceruri râde, Domnul Iși bate joc de ei. Apoi, în mânia Lui, le vorbește și-i îngrozește cu urgia Sa, zicând: Totuși Eu am uns pe Impăratul Meu pe Sion, muntele Meu cel sfânt”. A.R.V.

Interpretat în mod scriptural, așa dar, locul „Armagedon”, nu înseamnă un loc literal numit „Meghido”, în Palestina. El se referă la împărăția lui Iehova, la care Domnitorul Său, Christos Isus, a venit cu trupele Sale cerești, pentru a duce războiul împotriva organizației mondiale a lui Satan. Aceste trupe le întrebunțase El la aruncarea lui Satan și a demonilor săi, din cer. La venirea Sa la templu, El înviază pe sfinții Săi adormiți și-i unește cu Sine în gloria cerească. Rămășița credincioasă încă pe pământ, El o adună la Sine, în starea templului de unitate și de comunitate cu El în serviciul lui Dumnezeu. Aceasta s’a împlinit dela anul 1918 d. Chr., și poporul de legământ al lui Dumnezeu stă acum înaintea Armagedonului, așteptând lupta finală. De-a-lungul anilor, de atunci, ei observau strângerea națiunilor împotriva Regelui și împărăției lui Dumnezeu. „Când va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va ședa pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui”. (Matei 25:31, 32). Cu privire la adunarea națiunilor nelegiuite, este ridicată întrebarea: „Te vor pune cei răi să șezi pe scaunul lor de domnie, ei cari pregătesc nenorocirea la adăpostul legii? Ei se strâng împotriva vieții celui neprihănit și osândesc sânge nevinovat”. — Psalm 94:20, 21, A.R.V.

Deoarece bătălia care se apropie, se va da la locul sfânt al adunării trupelor lui Dumnezeu, *Armagedon*,

deaceea, „bătălia zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic, este în mod obișnuit numită „bătălia Armagedonului”, sau, pe scurt, simplu „Armagheton”. Acolo, de partea Domnului, este locul securității și ocrotirii, la care „alte oi” trebuie să fugă, chiar dacă este sub atac din partea dușmanului. Acolo, ele trebuie să se unească cu rămășița „turmei mici” a celor ’chemați, aleși și credincioși’, la cântarea laudelor lui Iehova Dumnezeu și a împărăției Sale, în disprețul dușmanului.

În ziua și ceasul ales de către Dumnezeu, Regele Său începe bătălia finală împotriva lui Satan și a demonilor săi pe pământ și împotriva tuturor națiunilor de pe pământ. Conflictul care urmează, nu este o simplă bătălie pe planeta noastră, între forțele democratice și puterile totalitare, o simplă luptă internațională. El este o luptă între organizațiunea lui Dumnezeu sub Christos Isus și organizațiunea văzută și nevăzută a lui Satan. Cele două fronturi opuse, sunt descrise în mod simbolic, la Apocalips 19:11—21. Cântile ebraice ale Bibliei, raportează multe bătălii, pe cari le-a dat Iehova cu desfășurări miraculoase ale puterii Sale, împotriva dușmanilor violenți ai poporului Său de legământ. Acele bătălii preumbreau minunata Sa biruință în Armagedon. „Atunci Iehova se va arăta și va lupta împotriva acestor neamuri, cum s'a luptat în ziua bătăliei”. (Zaharia 14:3, A.R.V.). Martorii lui Iehova de pe pământ, nu vor avea nicio parte în violența acelei bătălii. Pentru ce nu? „Pentru că bătălia nu este a voastră, ci a lui Dumnezeu”. — 2 Cronici 20:15.

Deoarece uriciunea pustiitoare a „creștinătății”, va sta atunci în mod arogant în locul sfânt, Dumnezeu va face ca pustiirea să se întoarcă asupra ei. El va lovi cu confuzie rândurile dușmanului. Puterile docile (ascultătoare) până aci politice și comerciale, se vor trezi și vor pricepe cum le-a înnebunit religia organizată. Ele se

vor răzbuna pe organizațiunea religioasă. „Cele zece coarne, pe cari le-ai văzut și fiara, vor urî pe curvă, o vor pustii și o vor lăsa goală. Carnea i-a vor mânca și o vor arde cu foc. Căci Dumnezeu le-a pus în inimă, să-I aducă la îndeplinire voia Sa: să se învoiască pe deplin să dea fiarei stăpânirea lor împărătească, până se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu”. (Apocalips 17:16, 17). Astfel, pustiirea religiei organizate, va veni mai întâi.

Pustiirea puterilor politice apăsătoare și a lacomilor traficanti comerciali, precum și a falșilor îndrumători ai omenirii, va urma după aceea. Nimicirea lor va fi permanentă, ca și când ar fi „aruncați de vii într’un lac de foc, care arde cu pucioasă”, și toți oamenii, cari nu luaseră în seamă avertismentul d. vin, de a fugi și a se așeza de partea împărăției lui Dumnezeu, vor fi nimiciti împreună cu ei. (Apocalips 19:19—21). Profeția lui Ieremia, capitolul douăzeci și cinci, prezice că nicio națiune nu va scăpa să bea păharul meritat al mâniei divine și că „Cei pe cari-i va ucide Iehova în ziua aceea vor fi întinși dela un capăt al pământului, până la celălalt”. (A.R.V.). Isus declarase că, dacă zilele acelea ale strâmtorării finale n’ar fi fost scurtate din pricina celor aleși, niciun trup n’ar scăpa. Prin vestirea mesagiului Împărăției, dela venirea Domnului la templu în 1918 Iehova Dumnezeu a scurtat strâmtorarea finală și toată carnea, care este aprobată de El, va fi mântuită prin bătălia Armaghedonului și va supraviețui în noua lume următoare.

La urmă de tot, în Armaghedon, Regele lui Iehova al lumii noi, va zdrobi capul Șarpelui, al lui Satan și a „sămânței” sale demonice cari au fost aruncați din cer jos pe pământ. „El a pus mâna pe balaur, pe șarpele cel vechiu, care este Diavolul și Satan și l-a legat pentru o mie de ani. L-a aruncat în adânc (abis), l-a închis

acolo și a pecetluit întrarea de-asupra lui, ca să nu mai înșele neamurile, până se vor împlini cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie deslegat pentru puțină vreme”. (Apocalips 20:1—3, A.R.V.). Odinioară, când Satan și demonii săi ațâțaseră pe religioniști, spre a ucide pe Christos Isus și acesta zăcea în adâncurile morții, cuvântul lui Dumnezeu zicea : „Să nu zici în inima ta : Cine se va sui în cer ? (Să pogoare adică pe Christos din cer). Sau : Cine se va pogori în adânc ? (Să scoale adică pe Christos din morți).” Din acest text, în Romani 10:6, 7 (A.R.V.), este de înțeles, prin urmare, că abisul (adâncul), în care Satan Diavolul este aruncat pentru o mie de ani, este aceeași stare asemănătoare aceleia, în care Christos Isus fusese pentru trei zile, anume, moartea. — Evrei 2:14.

Așa este marea ziua justificării lui Iehova, „în care cerurile vor trece cu troznet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură și pământul, cu tot ce este pe el, va arde.” (2 Petru 3:10). Ascunși în urma ocrotitoare a mâinii lui Dumnezeu, membrii rămășiței sale credincioase, împreună cu loialii lor însoțitori ai „altor oi”, vor privi înainte și vor vedea această glorioasă, totuși înspăimântătoare, demonstrațiune a puterii lui Iehova prin Christos Isus. Si se vor bucura de această justificare a sfântului nume al lui Dumnezeu. — Isaia 26:20, 21 ; Habacuc 2:14 ; 3:2—16.

CAPITOLUL XXVIII

PRINȚII UNUI PĂMÂNT LIBER

DAR noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui dreptatea”. Aceasta este glorioasa priveliște, pe care Dumnezeuul adevărului o dă aceloră, cari se încred în cuvântul promisiunii Sale. Realizarea acestei promisiuni, va întrece cu mult, în mărire și binecuvântare, tot ceace ochii noștri ai credinței, pot să vizualizeze acum. — 2 Petru 3:13.

Apostolul Ioan, după ce văzuse, în scene simbolice, nimicirea „cerurilor și a pământului de acum”, scrie: „Apoi am văzut un cer nou și un pământ nou; pentru că cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră și marea nu mai era. Și eu am văzut coborîndu-se din cer dela Dumnezeu, cetatea sfântă, noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei. Și am auzit un glas tare, care ieșea din scaunul de domnie și zicea: Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei și ei vor fi poporul Lui și Dumnezeu însuși va fi cu ei. El va fi Dumnezeuul lor. El va șterge orice lacrimă din ochii lor. Și moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici țipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut. Cel ce ședea pe scaunul de domnie a zis: Iată, Eu fac toate lucrurile noi. Și a adăugat: Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt vrednice de crezut și adevărate.” — Apocalips 21:1—5.

Promisiunile religioase și politice, de a clădi o nouă lume, mai bună și liberă, prin mâinile oamenilor, sunt prin urmare caraghioase și arogante. Ele dovedesc că cei ce le-au făcut, uită pe Dumnezeu și în cuvântul Său ca

neadevărat. Dar tocmai așa numita „noua ordine” a lor, va dispărea în Armagedon și cuvântul lui Dumnezeu va sta justificat ca adevărat. Noua lume a dreptății va fi croită de către Atotputernicul Dumnezeu prin Meșterul Său, Cuvântul, Christos Isus. „Căci iată, Eu fac ceruri noi și un pământ nou; așa că nimeni nu-și va mai aduce aminte de lucrurile trecute și nimănui nu-i vor mai veni în minte. Ci vă veți bucura și vă veți veseli, pe vecie, pentru cele ce voi face. Căci cerurile cele noi și pământul cel nou, pe cari le voi face, vor dăinui înaintea Mea, zice Iehova.” — Isaia 65:17, 18; 66:22, A. R. V.

Prin suirea pe tron a Regelui Său, la sfârșitul celor „șapte timpuri” în anul 1914 d. Chr., Marele Creator a creat „cerurile noi”, organizațiunea principală a universului Său. „Războiul în cer” care urmasă, se sfârși cu răsturnarea nelegiuitorilor ceruri ale lui Satan și ale demonilor săi, deși nimicirea acelor creaturi nelegiuite nu fusese dusă la îndeplinire, îndată după înjosirea lor pe pământ, ci așteaptă sfârșitul final al organizațiunii lui Satan, în Armagedon. „Cerurile noi” sunt simbolizate prin „noul Ierusalim”, care se coboară din cer. Adică, își întinde puterea Sa din cer, până jos pe pământ, pentru crearea unei noi organizațiuni guvernatoare, simbolizată ca „pământul nou”. „Noul Ierusalim” domnește în mijlocul vrășmașilor lui până ce Armagedonul este luptat și vrășmașii sunt nimiciți. Domniitorul Drept al „noului Ierusalim”, este Mielul lui Dumnezeu: „Apoi am văzut un scaun de domnie mare și alb și pe Cel ce ședea pe el. Pământul și cerul au fugit dinaintea Lui și nu s’au mai găsit loc pentru ele.” (Apocalips 20:11; 3:21) Atunci Regele și cetatea, care reprezintă pe ’mireasa Sa, nevasta Mielului’, domnesc ca „cerurile noi” peste globul terestru curățit și stabilirea „noului pământ” are loc. Cine va compune acea nouă organizațiune pământească?

„Noul pământ” va consta din reprezentanții oficiali văzuți ai cerescului Domnitor nevăzut, noul Suveran drept peste omenire. „Alte oi” ale Domnului fiind adunate mai întâi, dela crearea „noilor ceruri”, în „o turmă” și deaceia nu vor fi făcute reprezentanții Suveranului lor nevăzut, chiar dacă supraviețuiesc marea strâmtorare, la sfârșitul lumii. Serviciul de reprezentanți va fi acordat oamenilor credincioși, cari trăiseră înaintea slujbei pământești al lui Isus, în carne. Acești oameni fuseseră privilegiați să-L preumbrească pe El, calea Sa credincioasă și jertfa Lui, prin propriile lor fapte de credință și devotament față de Dumnezeu. Mulți din ei erau din linia genealogică umană de urmași, până la nașterea lui Isus în carne, fiind astfel strămoșii Săi după carne. Intrucât serviseră ca martori ai lui Iehova și ca reprezentanți profetici ai viitorului Rege al lui Iehova, ei vor servi din nou ca reprezentanții Săi demni de încredere pe pământ, sub Impărăția în realitate stabilită. Aceasta nu este o distingere neîndreptătită împotriva „altor oi” și nici o cauză de plângere din partea lor. Totul este din mila și bunătatea lui Dumnezeu și pentru gloria aceluia, care face toate lucrurile noastre, în conformitate cu propria Sa voință neegoistă. — Romani 9:14—16; 11:29.

Unul dintre acei oameni credincioși din vechime, profețise despre nimicirea aranjamentului mondial totalitar, preumbrat prin Regele Asiriei și prinții săi. El zicea atunci: „Iată, un rege va domni cu dreptate și prinții vor domni cu judecată. Și un om va fi ca un adăpost împotriva vântului.” (Isaia 31:6—9; 32:1,2) Christos Isus, „Fiul omului”, va domni ca Rege în Sion, „noul Ierusalim”; și cei 144.000 de membri ai trupului Său biserică, „vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Christos și vor împărăți cu El o mie de ani”. (Apocalips 20:4,6) Ei domnesc împreună cu El în cerurile nevăzute, dar bărbații

credincioși din vechime vor domni cu judecată pe pământ, sub Impărăție. Ei își primesc vieața lor dela Christos Isus, Regele. Instalați în poziție oficială pe pământ, ca fii ai Regelui, ei vor fi „prinți” văzuți omenirii. Aceasta este declarat în mod expres în Psalmul 45, care este adresat Regelui lui Dumnezeu.

După o descriere a reginei Regelui, ‘nevasta Mielului’ și apoi a însoțitoarelor ei fecioare, „alte oi” ale Domnului, Psalmul 45:16 zice Regelui: „Copiii tăi vor lua locul părinților tăi; îi vei face prinți pe tot pământul.” Printre unii ca aceștia, sunt Moise și Ioan Botezătorul, cari amândoi muriseră înaintea zilei de Rusalii și deaceia nu fuseseră născuți de spirit. Prin urmare, ca dovadă că acești foarte distinși profeți din vechime, nu vor domni cu Christos în cer, ci vor fi prinți pe pământ, inferiori casei regale a Impărăției, Isus zicea: „Adevărat vă spun că, dintre cei născuți din femei, nu s’a sculat nici unul mai mare decât Ioan Botezătorul. Totuși, cel mai mic în Impărăția cerurilor este mai mare decât el.” Matei 11:11.

Unde sunt acei viitori „prinți” acuma? Nu în vreun loc imaginat numit „limbo”, sau „Intrarea Iadului”, nici în cer. Ei sunt morți, în *Seol*, sau *iad*, locul inconștienței sau neexistenței în moarte. Credinciosul Iacob aștepta să meargă acolo și cugeta că iubitul său fiu Iosif era deasemenea acolo. În conformitate cu Genesa 37:35, Iacob zicea: „Plângând mă voi pogori la fiul meu în IAD (românește, locuința morților).” (*Versiunea Douay*) Sau: „Voi merge plângând în Seol, la fiul meu.” (A. R. V.) Sau: „Plângând mă pogori în MORMÂNT la fiul meu.” (*Versiunea Autorizată*) Deasemenea răbdătorul Iov, în timp ce fiind chinuit de dureri trupești de către Diavolul, se ruga să meargă în locuința morților, zicând: „Cine mi-ar garanta că tu m’ai putea ocroti în IAD?” (Iov 14:13, *Douay*) Sau: „Ah, de m’ai ascunde în SEOL!” (A. R. V.)

Sau: „Ah, de m'ai ascunde în MORMĂNT!” (*Vers. Autorizată*) Sau: „Ah, de m'ai ascunde în locuința morților.” (*Trad. românească*).

Scena schimbării la față pe muntele sfânt, în care Moise și Ilie apăruseră vorbind cu Isus, nu tăgăduiește faptul că ei erau morți. Isus zicea că ceceae văzuseră ucenicii Săi, era o „vedenie”; întocmai ca Ioan, când, primind Apocalipsul, văzu vedenii, în cari el însuș vorbea și deasemenea vedea și auzea și pe alții vorbind. Dar asemenea vedenii nu erau realități. (Matei 17:9 ; Fapte 12:9) Dacă profeții Moise și Ilie înviaseră în realitate și apărură în trupuri de carne în acea scenă de schimbare la față, atunci aceasta ar fi tăgăduit adevărul Scripturii că Isus Christos este „cel întâi născut din morți”. (Apocalips 1:5; Coloseni 1:18) Câtva timp înaintea acelei schimbări la față Isus spusese clar: „Nimeni nu s'a surt în cer, afară de Cel ce s'a pogorit din cer, adică Fiul omului.” (Ioan 3:13) Și cu acest fapt Petru era de acord în ziua de Rusalii. — Fapte 2:34.

Acești bărbați din vechime necesită o înviere. Aceasta o așteptau ei s'o primească prin Sămânța femeii, care va zdrobi capul Șarpelui. Apostolul Pavel scrie creștinilor, cari sunt în legământul pentru împărăția cerurilor și le dă o descriere a acelor bărbați credincioși din vechime, dela Abel până la Ioan Botezătorul. El spune despre refuzul de a face compromis și de a-și câștiga scăparea din suferințe și adaugă: „Unii, ca să dobândească o înviere mai bună, n'au vrut să primească izbăvirea, care li se dădea și au fost chinuiți.” (Evrei 11:35) Deși nu se împărtășesc de răsplata „primei învieri” împreună cu clasa „împărăției cerurilor”, totuși ei obțin o înviere mai bună decât aceea a omenirii răscumpărate, rămase. Pentruce? Pentrucă ei și-au păzit legământul cu Dumnezeu și și-au menținut integritatea lor împotriva Diavolului și prin aceasta ei „au făcut bine”. Deaceea zicea

Isus că ei vor ieși afară din morminte la o „înviere pentru viață”. Trezindu-se din moarte, ei vor ocupa poziția de „prinți peste tot pământul”. Ioan 5:28,29.

Ei nu puteau, cu toate acestea, să primească această înviere înaintea venirii lui Christos la templu, timp la care cei „morți în Christos” trebuie să învieze întâi. Despre această chestiune apostolul scrie creștinilor chemați la chemarea cerească și la „întâia înviere” și le zice: „Toți aceștia, măcar că au fost lăudați pentru credința lor, totuși n’au primit ce le fusese făgăduit; pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva mai bun pentru noi, ca să n’ajungă ei la desăvârșire fără noi.” (Evrei 11:39, 40) Acum, că Regele a venit la templu și învie pe sfinții adormiți și adună rămășița Sa credincioasă în starea templului de unitate cu El, există speranță că acești bărbați credincioși din vechime pot fi înviați în viitorul apropiat. Unele texte scripturale și drame profetice dau să se înțeleagă că ei ar putea să învieze la viață încă înainte de bătălia Armagedonului și ar putea întâlni rămășița spirituală credincioasă și împreună cu ea să vadă puternica bătălie și glorioasa biruință despre care ei profețiseră. Apocalipsul zice cu privire la nimicirea „femeii” lui Satan, Bablon: „Bucură-te de ea, cerule! Bucurați-vă și voi, sfinților, apostolilor și *proorocilor!* Pentru că Dumnezeu v’a făcut dreptate și a judecat-o.” (Apocalips 18:20, A. R. V.) Membrii rămășiței credincioase au speranța că, întocmai după cum Iosif întâlni pe bătrânul său tată, Iacob, înainte ca cei șapte ani de foamete în Egipt să fi fost trecuți, tot astfel ei pot să aibă bucuria de a ura bun venit acestor profeți și martori credincioși din vechime, după întoarcerea lor din mormânt, înainte ca această înspăimântătoare perioadă de foamete spirituală să se sfârșească în „bătălia zilei celei mari”. — Genesa 46:26—30.

Christos Isus este Temelia noului lumi a dreptății...II

vor numi: Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare, Părintele veciniciilor, Prinț al păcii. Creșterea guvernării și păcii Sale nu va avea sfârșit.” (Isaia 9:6,7) Când El înviază pe acei martori din vechime din morți, întrucât le dă viață, devenind astfel „Tatăl lor vecinic”; și când, după Armaghedon, El îi instalează în serviciu ca „prinți peste tot pământul”, atunci „pământul nou” cât și „cerurile noi”, vor fi venit în realitate. Acea lume nouă va fi stabilită încât nu poate fi mișcată pe vecie. Deaceea porunca divină este acum dată: „Spuneți printre neamuri: Iehova împărățește! Deaceea lumea este tare și nu se clatină. Domnul judecă popoarele cu dreptate. Să se bucure cerurile și să se veselească pământul; să mugească marea cu tot ce cuprinde ea, toți copacii pădurii să strige de bucurie, înaintea lui Iehova! Căci El vine, vine să judece pământul. El va judeca lumea cu dreptate și poporul cu adevărul Său.” — Psalm 96:10—13, A. R. V.

CAPITOLUL XXIX

DOMNIA DE O MIE DE ANI

LICĂRIRI despre viață pe pământ în noua lume a dreptății, sunt date, în mod grațios, în Scripturile adevărului. După cântarea de biruință, asemenea aceleia pe care Moise și Israelii o cântau pe coasta de răsărit a Mării Roșii, după ce Iehova înecase în nimicire oștirile lui Faraon, „mulțimea mare” a „altor oi” ale Domnului va primi instrucțiuni ce e de făcut. „Căci din Sion va ieși legea și din (noul) Ierusalim cuvântul lui Iehova. El va judeca între multe popoare, va hotărî între neamuri puternice, îndepărtate”, în bătălia Armagedonului. Supraviețuitorii Armagedonului vor transforma instrumentele mortale de luptă ale națiunilor nimicite în astfel de obiecte, cari vor servi spre slava lui Dumnezeu. „Din săbiile lor își vor făuri fiare de plug și din sulitele lor cosoare; niciun neam nu va mai trage sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța să facă războiu; ci fiecare va locui sub vița lui și sub smochinul lui și nimeni nu-l va mai tulbura. Căci gura lui Iehova al oștirilor a vorbit. Pe când toate popoarele umblă fiecare în numele dumnezeului său, noi vom umbla în numele lui Iehova, Dumnezeului nostru, totdeauna și în veci de veci!” — Mica 4:2—5, A. R. V.

Profeția lui Ezechiel, capitolele 38 și 39, ne oferă o fidelă dare de seamă despre atotcuprinzătoarea luptă finală a organizației lui Satan, sub principalul său prinț spiritual, Gog, împotriva rămășiței credincioase a Israelitelor spirituali și a însoțitorilor lor în Armagedon. Cu o demonstrație inspiratoare de teamă a puterii atotputernice, Dumnezeu Cel Prea Înalt nimiceste pe dușmanii nelegiuți, spirituali și umani și justifică numele Său

„Imi voi face cunoscut numele Meu cel sfânt în mijlocul poporului Meu Israel și nu-i voi mai lăsa să-Mi pângărească numele Meu cel sfânt; ci vor ști neamurile că Eu sunt Iehova, Sfântul lui Israel.” (Ezechiel 39:7, A. R. V.) Apoi profeția descrie cum poporul supraviețuitor al lui Dumnezeu, va înlătura instrumentele combustibile pătate de sânge ale dușmanului și va îndepărta oasele lor împrăștiate și astfel va curăți pământul.

Dumnezeul dreptății și al sfințeniei nu va mai blestema mai mult pământul. Paradisul nu va fi restatornicit peste tot pământul numaidecât, ci „alte oi” ale Domnului vor merge înainte cu supunerea pământului, sub îndrumarea și binecuvântarea divină. „Credincioșia răsare din pământ și dreptatea privește dela înălțimea cerurilor, Domnul ne va da și fericirea și pământul nostru își va da roadele.” „Pământul își dă roadele; Dumnezeu, Dumnezeul nostru, ne binecuvintează”. (Psalm 85:11, 12; 67:6). Când nu vor mai fi războaie cari să pustiască țara, pământul va deveni repede un Paradis, întocmai așa cum prezisese Isus în cuvintele Sale mângâietoare către tâlharul prietenos, spânzurat pe lemn alături de El: „Adevăr, adevăr îți spun ție astăzi: Vei fi cu Mine în Paradis.” (Luca 23:43, *Roth*). Pe acest pământ binecuvântat sub domnia Impărăției, „mulțimea mare” de „alte oi” din toate națiunile, se vor împărtăși de pace și de comunitate cu bărbații credincioși din vechime, reprezentanții princiari ai Impărăției cerurilor. (Matei 8:11; Luca 13:28, 29) În ascultare față de mandatul divin, acești copii drepti ai „Părintelui etern, ai Prințului Păcii”, se vor căsători și vor naște copii, nu pentru necaz și războiu aducător de moarte, ci spre a umple pământul. Ei îi vor crește în deplină libertate de teamă și-i vor „crește în musturarea și învățătura Domnului”. (Isaia 65:20—25; Efeseni 6:4) Nu va mai exista nicio supra-

populare a pământului. Cât timp va dura umplerea pământului în mod potrivit, nu este spus exact. 427 de ani trecuseră dela potop până la legământul lui Dumnezeu cu Abraam și mult înaintea aceluia legământ, împlinirea tipică a mandatului divin prin fiii lui Noe avusesse loc.

Adevărul cu privire la mandatul divin a fost descoperit în 1938. O întrebare se ridică acum referitor la aceia din „alte oi” ale Domnului, cari mor înaintea bătlăiei Armaghedonului. Mulți din aceștia, în țările totalitare nazi-fasciste, au murit ca martiri credincioși pentru numele lui Iehova și mulți, în alte țări, au murit pentru alte cauze, dar toți stând tare în proba pentru credințioșie și păstrându-și integritatea lor înaintea lui Dumnezeu și a Teocrației Sale. Avea-vor aceștia o parte în executarea mandatului divin în lumea nouă?

Pare înțelept a presupune că, deoarece Dumnezeu le ținuse înaintea ochilor această speranță și întrucât ei muriră credincioși și fără pată față de El, El nu le va tăgădui privilegiul mandatului divin. Cu privire la judecata lui Dumnezeu, Christos Isus zicea: „Și I-a dat putere să judece, întrucât este Fiu al omului. Nu vă mirați de lucrul acesta; pentru că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși afară din ele. Ceice au făcut binele, vor învia pentru viață; iar ceice au făcut răul, vor învia pentru judecată.” — Ioan 5:27—29, A. R. V.; Douay.

Credincioșii martori și profeti din timpurile vechi, primesc o înviere timpurie la viață, deoarece ei au făcut bine și au trecut judecata cu aprobarea lui Dumnezeu. Acele „alte oi”, cari dela venirea Domnului la templu pentru judecată își dovedesc integritatea lor înaintea lui Dumnezeu și mor credincioși, deasemenea „au făcut bine” și deaceia apar a fi aspiranți pentru o

„înviere la vieață”. Dela 1918, Christos Isus, de pe tron în templul Său, judecă națiunile și despărțește oamenii în „oi” și „capre”. El pronunță judecată favorabilă asupra „oilor” și le introduce în vieață vecinică sub împărăție. „Alte oi” nu vin la judecată cu restul omenirii cari „au făcut răul”. Este înțelept, atunci, ca astfel de „alte oi” cari mor credincioase sub proba de judecată, înainte de ce bătălia Armaghedonului este dată în mod complet, să fie favorizate întocmai ca bărbații credincioși din vechime și să primească o înviere timpurie 'pentru vieață' și înainte ca mandatul divin să fie pe deplin împlinit. Aceasta i-ar privilegia să se împărtășească din cea speranță și serviciu pline de bucurie. Asemenea favoare pentru „alte oi” înviate, nu va fi contrară cuvintelor din Matei 22:28—32. Aceasta nu are nimic de a face cu învierea celor nedrepti pentru o „înviere pentru judecată”, deoarece astfel de nedrepti „au făcut răul”.

Este scris, la Proverbe 10:7: „Pomenirea celui neprihănit este binecuvântată, dar numele celor răi putrezește.” Locul nelegiuirii rebel, nu este în amintirea lui Dumnezeu, ci în Gheena, simbolizată prin „lacul care arde cu foc și cu pucioasă”, unde Atotputernicul Dumnezeu nimicește atât trupul cât și sufletul. (Matei 10:28, A. R. V., marginală; Apocalips 21:8) Moartea lor vecinică nu se datorește condamnării și morții moștenite dela Adam, ci este pentru nelegiuire personală, cu voia, împotriva lui Dumnezeu. Deaceia moartea lor este numită „moartea a doua”, spre a o deosebi de aceea care este moștenită. Pentru asemenea motive, ei nu sunt arătați ca „în morminte” sau „în groapă”, cece vrea să zică, în amintirea lui Dumnezeu, ca având o ocaziune de răscumpărare prin sângele lui Christos. Ei nu pot „să scape de judecata Gheenei”. (Matei 23:33, A. R. V., marginală) Prin urmare, Dumnezeu nu-și va aduce a-

minte de ei la timpul „învierii morților, a celor drepti și a celor nedrepti”. (Fapte 24:15) El își va aduce aminte de cei ce pot fi răscumpărați, asemenea tâlharului care, înainte de a muri nedrept pe lemn, ceru ca Isus să-Și aducă aminte de el în Impărăție.

Mandatul d'vin va fi executat în dovedirea că cuvântul lui Dumnezeu nu se întoarce la Sine fără rod, ci că scopurile Sale niciodată nu sunt zădărnice sau combătute. După aceea, restul morților din groapă vor auzi glasul Regelui și vor ieși afară la „învierea pentru judecată”.

Vedenia simbolică a acelei învieri sună: „Și am văzut pe morți, mari și mici, stând în picioare înaintea scaunului de domnie. Niște cărți au fost deschise. Și a fost deschisă o altă carte, care este cartea vieții. Și morții au fost judecați după faptele lor, după cele ce erau scrise în cărțile acelea. Marea a dat înapoi pe morții cari erau în ea; moartea și locuința morților au dat înapoi pe morții cari erau în ele. Fiecare a fost judecat după faptele lui. Și moartea și locuința morților au fost aruncate în iazul de foc. Iazul de foc este moartea a doua. Oricine n'a fost găsit scris în cartea vieții, a fost aruncat în iazul de foc.” — Apocalips 20:12—15.

Ei nu ies afară toți într'o zi de douăzeci și patru de ore, sau la o zi de judecată, lungă de douăzeci și patru de ore. Domnia lui Christos durează o mie de ani și oferă timp suficient în care să-i judece în conformitate cu faptele, pe cari ei le fac pe pământ, după deșteptarea din moarte. Apostolul Petru vorbește despre „ziua de judecată și pierzare a oamenilor nelegiuți” și zice: „Dar, prea iubiților, să nu uitați un lucru că, pentru Domnul, o zi este ca o mie de ani și o mie de ani sunt ca o zi.” (2 Petru 3:7,8) Așa dar, această zi de judecată nu este așa de lungă ca una dintre zilele de creare

ale lui Dumnezeu. Ea are loc în decursul ultimei mii de ani a celei de a „șaptea zi”, ziua sabatului sau odihnei lui Dumnezeu. — Genesa 2:1—4.

Aceștia, cari „au făcut răul” datorită faptului că au fost concepuți în păcat și au fost născuți în nelegiuire. În decursul acestei vieți prezente, nu vor ieși afară pentru o răsplătă, ci din mla lui Dumnezeu prin Christos, Răscumpărătorul. Ei nu vor ieși afară ca să ia parte la mandatul divin, deoarece acela va fi fost complectat de către „alte oi” ale Domnului. Deaceea acestora li se aplică cuvintele lui Christos Isus, la Luca 20:34—38. Acolo, El zice că Abraam, Isaac și Iacob trăiesc în scopurile lui Dumnezeu, care este o dovadă că va fi o înviere a lor și a altora. „Isus le-a răspuns: Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită; dar cei ce vor fi găsiți vrednici să aibă parte de veacul viitor și de învierea dintre cei morți, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita. Pentru că nici nu vor putea muri, căci vor fi ca îngerii. Și vor fi fii lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii.” — A. R. V.

Aceasta nu înseamnă că ei vor ajunge la nemurire. Ingerii nu sunt nemuritori, ci sunt supuși lui Christos Isus, care a fost răsplătit cu nemurire. Omul este „cu puțin mai prejos decât îngerii”: și deaceea a fi „egal cu îngerii” înseamnă că acești oameni înviați nu se vor căsători. (Psalm 8:5) Prin ascultare și credincioșie în decursul zilei de judecată, ei sunt regenerați prin Christos Isus, „Părintele vecinic”. Atunci, Dumnezeu îi aprobă, îi îndreptățește și le acordă dreptul la viață vecinică în Paradis, pe pământ. Prin urmare, cu drept cuvânt, ei nu pot „să mai moară”, deoarece ei rămân credincioși. Ei ajung în „veacul viitor”, în lumea nouă, o „lume fără sfârșit”. Dumnezeu le garantează viață fără sfârșit și apără dreptul lor la ea. Ei nu ajung la această îndreptățire și drept de viață până la sfârșitul

miei de ani de domnie a lui Christos, după cum este scris: „Ceilalți morți n'au înviat până nu s'au sfârșit cei o mie de ani.” — Apocalips 20:5.

Christos Isus, Regele, căruia I. fuseseră încredințate „cheile iadului și a morții”, se descarcă de responsabilitatea Sa în legătură cu ele. El eliberează pe cei ce se găsesc în iad sau în locuința morților, întrucât deșteaptă pe cei morți și apoi, asupra celor vrednici și ascultători, El anulează efectele morții, cari trecuseră peste toți oamenii, din cauza păcatului unui om în Eden. În acest fel, El nimicește „moartea și locuința morților”, aruncându-le în nimicirea sau desființarea lor în „iazul de foc, care arde cu pucioasă”. „Căci trebuie ca El să împărătească până va pune pe toți vrășmașii sub picioarele Sale. Vrășmașul cel din urmă, care va fi nimicît, va fi moartea.” Aceasta este efectuat prin puterea lui Dumnezeu și prin numirea lui Christos Isus de către Dumnezeu în această misiune. (1 Corinteni 15:25—27) Atunci, efectele păcatului lui Adam, cari aduseseră o moștenire a morții pentru urmașii săi, vor fi fost șterse complet și pe vecie. În această privință, „moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici țipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut”. — Apocalips 21:4.

Aceia cari mor în decursul sau la sfârșitul zilei de judecată de o mie de ani, vor pieri, nu din cauza unei moșteniri a morții, ci din cauza că, din propria lor alegere, au fost neascultători, nelegiuți și rebeli împotriva lui Iehova și a Regelui Său domnitor. Când aceștia sunt executați de către dreptul Judecător al lui Iehova, Christos Isus, nimicirea lor meritată, în Gheena, nu va prilejui vreo tânguire, țipăt sau durere, celor dreți, cari sprijinesc dreapta judecată a lui Christos. Astfel de rebeli experimentează „moartea a doua”, nimicirea ca într'un „iaz de foc”. Ei nu coboară în iad, ale cărui chei le are Christos, Judecătorul, ci în Gheena, „pedeapsă

vecinică”, deoarece „moartea a doua” înseamnă nimicire vecinică. — Matei 25:46.

Asupra acelor, cari ies afară ,pentru o înviere de judecată”, proba judecății finale vine la sfârșitul miei de ani. Atunci, „Satan va fi deslegat; și va ieși din închisoarea lui, ca să înșele neamurile, cari sunt în cele patru colțuri ale pământului, pe Gog și pe Magog, ca să-i adune pentru războiu. Numărul lor va fi ca nisipul mării. Și ei s’au suit pe fața pământului și au înconjurat tabăra sfinților și cetatea prea iubită. Dar din cer s’a pogorît un foc, care i-a mistuit. Și Diavolul, care-i înșela, a fost aruncat în iazul de foc și de puicioasă”. — Apocalips 20:7—10.

M a de ani de închisoare în abis, nu va reforma pe Satan, nici nu va cauza salvarea sa. Deși capul său fusese zdrobit de Sămânța „femeii” lui Dumnezeu, în bătălia Armghedonului, cu o mie de ani înainte, el este încă disprețuitor față de Dumnezeu și este hotărît să răstoarne Guvernul teocratic al lui Iehova, „cetatea prea iubită”, sau „noul Ierusalim” Dorința lăcomă de dominație universală, îl împinge la atac împotriva Guvernului și a supușilor lui pe pământ, precum și împotriva reprezentanților lui princieri. În decursul deținerii sale în abis, pământul a fost liber de religie sau demonism. Adevărul fusese la largul lui pe pământ și eliberase oamenii de robia erorii și a păcatului, de teamă și de lipsă.

Urmându-și tacticile sale neschimbătoare, Satan Diavolul încearcă să reintroducă religia pe pământ și de aceea iese afară ca să înșele, să amăgească pe oricine, dacă-i va fi posibil, în cele patru colțuri ale pământului. „Gog și Magog” preumbresc o foarte îndepărtată margine a pământului. Incercarea probei integrității va fi asupra tuturor acestora, fără excepție. Aceia cari cedează

în mod egoist amăgirii, părăsind adevărul, vor suferi nimicire în Gheena. Acei cari-și păzesc integritatea înaintea lui Dumnezeu și a „cetății Sale prea iubite” vor dovedi că Dumnezeu poate pune oameni pe pământ, cari rămân adevărați și credincioși față de El, sub proba vicleană a lui Satan Diavolul. Ei primesc darul dreptului la viață vecinică.

Satan va da greș din nou și Iehova Dumnezeu va primi această finală justificare. Cel nelegiuit va fi aruncat, nu într'un abs, ci într'o vecinică nimicire în Gheena, unde el și organizația sa falsă și bestială vor rămâne urgișiți „în vecii vecilor”. (Apocalips 20:10 ; Ezechiel 28:19). Cel drept, Fiul iubit al lui Iehova, Christos Isus, va domni în viață nemuritoare și va reflecta deapănarea lumina și slava Tatălui Său, asupra tuturor creaturilor cari trăiesc. Atunci, triumful adevărului va fi fost complet și libertatea lumii noi, va rămâne nemișorată și fără sfârșit.

CAPITOLUL XXX

LIBERTATE ACUM !

ACEASTĂ vedenie a unei lumi libere fără sfârșit, este a se atribui lui Iehova Dumnezeu singur. Ea a fost clarificată prin Regele Său domnitor la templu, Christos Isus. Minunatele ei amănunte, sunt descrise în „cuvântul Său al adevărului”. Lumina strălucitoare, care este revărsată acuma peste paginile ei sacre, luminându-le, este o dovadă că noi suntem în „timpul sfârșitului”, timp când, însemnătatea paginilor Bibliei, trebuie să fie deslegată aceloră, care le cercetează. — Daniel 12:4.

Prin întrebuintarea timpului și energiei tale, pentru a-ți întrebuinta mintea la studiul vedeniei, ai cumpărat mult adevăr. (Proverbe 23:23). Să nu vinzi acum acest adevăr pe niciun preț, pe care această lume și „noua ei ordine mondială” l-ar putea oferi! Adevărul este cea mai prețioasă bogăție a ta, pentru că ea este adevărul, care te face liber. Libertatea, pe care Christos Isus, Marele Învățător, o promisese ucenicilor adevărului, nu este libertate ca un cetățean al acestei lumi. Libertatea ca un cetățean al oarecărui stat al acestei lumi, este acuma mult primejduită. Este aproape să fie înghițită de domnia totalitară și va dispărea în mod complet, în acel identic aranjament de după război, pe care creatorii acestuia îl țin tare, ca pe o fortăreață a celor „Patru Libertăți”. Toți cei înșelați prin aceasta, vor fi amar-nic desamăgiți.

Libertatea, pe care ți-o dăruiește adevărul, prin Christos Isus durează pe vecie. Dacă rămâi în cuvântul Său, nicio putere omenească sau demonească, nu poate suprima adevărata ta libertate. Ea este o gustare dinainte a

acelei lumi noi, din mâna lui Dumnezeu, în care „însăși creațiunea va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să aibă parte de libertatea slavei copiilor lui Dumnezeu. Dar știm că până în ziua de azi, toată creațiunea suspină și suferă durerile nașterii”. Dacă posezi adevărul și trăiești în conformitate cu lumina lui, atunci libertatea ta începe acum. — Romani 8:21, 22, *Diaglott*.

Aceia, cari se laudă cu libertățile acestei lumi, sunt robi, fără ca să-și dea seamă de aceasta, sau fără ca să o recunoască în mod cinstit: robi ai păcatului. Ei sunt robi ai erorii, superstiției și religiei. Ei sunt robii demonilor nevăzuți, supraumani, cari stăpânesc întunerecul acestei lumi și niciun fel de descoperiri ale „științei, în mod fals așanumită” nu poate supune aceste forțe spiritiste controlului uman. Lumea este păcat și eroare organizată; ea este răscoală organizată împotriva lui Dumnezeu și este fără speranță, supusă dominației demonilor. „Prietenia lumii este vrășmășie cu Dumnezeu. Așa că cine vrea să fie prieten cu lumea, se face vrășmaș cu Dumnezeu”. (Iacob 4:4) Această lume niciodată nu poate fi o lume liberă. Prietenii ei trebuie, strâns legați cu ea, să sufere mânia lui Dumnezeu asupra ei și — în-lănțuiți de ea — să moară împreună cu ea, la nimicirea ei.

Puterile dictatoriale și totalitare pot să suprime libertatea ta personală și libertățile tale civile, dar ele nu pot să-ți ia libertatea cu care adevărul te face liber. Adevărul te face liber de păcat, de teamă, de religie și de domnia demonilor. Adevărul te face liber spre a servi lui Iehova Dumnezeu și spre a urma pe Christosul Său. Aceasta este calea spre viață vecinică în noua lume a dreptății. Adevărul te eliberează de credulitate, de nesiguranță și de nestabilitate: „ca să nu mai fim copii plutind încoaice și încolo, purtați de orice vânt de învățătură, prin viclenia oamenilor și prin șiretenia lor în mijloacele de amăgire; ci, credincioși adevărului, în dra-

goste, să creștem în toate privințele, ca să ajungem la Cel ce este Capul, Christos.” — Efeseni 4:14, 15.

După ce acum ai început, tu trebuie să rămâi în cuvântul lui Christos. Tu trebuie să fii un împlinitor al lui, păzind legea adevărului. „Dar cine își va adânci privirile în legea desăvârșită, care este legea libertății și va stăruia în ea, nu ca un ascultător uituc, ci ca un împlinitor cu fapta, va fi fericit în lucrarea lui.” (Iacob 1:25, *Diaglott*) Dacă tu ai adevărul, Dumnezeu îți acordă libertatea ca să-l vestești altora. Păstrarea adevărului și a libertății, nu se face prin aceea că cineva și-l păstrează pentru sine, ci prin vestirea lui, pentruca alții „să se desprindă din cursa diavolului, de care au fost prinși ca să-i facă voia”. (2 Timotei 2:25, 26) Pentru a ține tare adevărul, tu trebuie să „umbli în adevăr”, ceea ce înseamnă a face progres în el și a trăi în armonie cu dreptele percepțe ale cuvântului lui Dumnezeu al adevărului.

Cel mai mare adevăr este acela al împărăției lui Iehova și al justificării sfântului Său nume prin ea. Fiul Său, Regele, vestise fără frică adevărul despre această împărăție și El rămase liber, neînchinându-se nimănui ca serv, decât numai lui Dumnezeu. Spre a te bucura de libertate, trebuie să faci și tu la fel. Caută comunitate cu aceia, cari studiază adevărul și cari apoi îl vestesc. Însoțește-te cu ei la vestirea cu îndrăzneală a adevărului Împărăției. Ei sunt singurul popor liber pe pământ și ei au ajuns ca atari prin Dumnezeul Libertății. Cântă înainte laudele lui Iehova Dumnezeu și a Regelui și împărăției Sale și luptă și bucură-te de libertatea lumii Sale noi.

CUM SE STUDIAZĂ ACEASTĂ CARTE

A DEVĂRURILE cuvântului lui Dumnezeu, la cari această carte atrage atențiunea, sunt de o asemenea importanță pentru tine acuma, încât trebuie să ți le fixezi, în mod neșters, în inima și în mintea ta. Aceasta poți s'o faci prin studierea acestei cărți, în mod regulat, cu Biblia ta, „sfintele scripturi, cari pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire, prin credința în Christos Isus.” — 2 Timotei 3:15.

Tu poți să faci un asemenea studiu în particular, pentru tine personal. Cu toate acestea, ar fi mult mai îmbolditor pentru tine și mai lărgitor de orizont pentru minte, precum și neegoist, dacă te-ai asocia cu alții în acest studiu vital. Proverbul înțelept zice: „După cum fierul ascute fierul, tot așa un om ascute înfățișarea prietenului său.” „Mai bine doi decât unul, căci iau o plată cu atât mai bună pentru munca lor.” — Proverbe 27:17; Ecclesiastul 4 : 9—12.

Poate ești un tată, sau mamă, sau un membru al unei familii? Pentru ce nu ai conduce, atunci, un studiu în cercul familiei? Sau dacă nu sunt membri în familie, pentru ce nu ai invita un prieten, sau un vecin, să se alăture cu tine în această foarte profitabilă și îmbolditoare căutare după adevăr?

Paginile ce urmează, conțin o întreagă serie de întrebări foarte valoroase pentru cercetători. Această parte a cărții conține o întrebare sau o serie de întrebări pentru fiecare aliniat, în ordinea lui, întrebări care îndrumază în mod credincios mintea cercetătoare, spre punctele vitale, sau spre ideile principale ale fiecărui aliniat. De asemenea, după fiecare întrebare, ți se furnizează unul sau mai multe texte scripturale, spre a te ajuta să găsești

dovadă pe mai departe despre ceea ce este în aliniat: „comparând lucruri spirituale cu cele spirituale.” (1 Corinteni 2:13) Aceasta evită orice interpretare particulară.

Dacă studiezi singur, citește întâi aliniatul din carte. Apoi, încearcă cât de mult îți aduci aminte din cele citite și dacă ți-ai însușit punctele esențiale, întrucât citești întrebarea sau întrebările pentru aliniatul în cercetare și încercând să răspunzi din propria ta minte. După aceea, citește în Biblia ta, textele cari sunt notate (dar nu citate) în aliniat și apoi textele date în legătură cu întrebările respective. Motivează ce legătură au ele cu chestiunea discutată în aliniat și cum dau ele sprijin biblic și luminează acesteia. După ce ai tratat astfel un aliniat, continuă cu următorul, și așa mai departe, timp de un ceas. Fă aceasta regulat în fiecare săptămână și vei observa cu bucurie cum crești în cunoștință și înțelegere.

Dacă, totuși, vei forma un grup de studiu cu alții, precuvântarea la întrebările pentru studiu al acestei cărți, dă cea mai bună metodă despre felul cum poate fi îndeplinit un studiu în grup.

EDUCAȚIE ÎN LIBERTATE

ACEASTĂ precuvântare este un adaus la cele ce s'au zis la paginile 327 și 328 ale acestei cărți, „*Adevărul vă va face liberi*“ în articolul adaus: „Cum se studiază această carte“. Fiecare care ia parte la un studiu în grup a acestei cărți, trebuie să-și însușească acele instrucțiuni pentru pregătirea sa personală.

Conducerea adunării de studiu trebuie să fie după cum urmează: la ora fixată și într'o anumită zi stabilită, adunați-vă în mod regulat, dacă e posibil săptămânal. Condu studiul timp de o oră. Cineva competent să deschidă adunarea cu rugăciune lui Iehova Dumnezeu și în numele lui Christos Isus, Învățătorul adevărului dătător de libertate. În decursul orei, progresează atât cât poți mai mult cu studiul cărții, scoțând în evidență materialul de studiu, desemnat pentru acea ocaziune. În acest scop, fiecare student să vină pregătit.

Conducătorul de studiu trebuie să pună întrebările în legătură cu lecțiunea pentru studiu, așa după cum sunt expuse în paginile ce urmează. Discută un paragraf odată. Conducătorul va pune întrebarea privitoare la paragraf. Oricine dorește să răspundă, trebuie să ridice mâna și, când este invitat, să răspundă la întrebare în propriile sale cuvinte. Paragraful poate să cuprindă unul sau mai multe texte scripturale citate, dar nenotate în carte. Pentru a beneficia de înțelegerea înțelegere și spirit al paragrafului, conducătorul va lăsa ca astfel de texte să fie citite tare, la cari cititorii pot fi liberi să dea un scurt comentariu, spre a arăta legătura dintre texte și subiectul discutat. Apoi, conducătorul de studiu, va invita pe cineva să citească textele scripturale, cari sunt înșirate după întrebările paragrafului. Răspunsul la întrebări trebuie să fie rezumat prin citirea din paragraf în „*Adevărul vă va face liberi*“. La fiecare adunare trebuie numit un cititor capabil ca să citească toate paragrafele.

După ce s'a procedat astfel cu un paragraf, se continuă apoi procedura de mai sus, cu fiecare paragraf următor, până la încheierea orei. Toate comentariile sau răspunsurile la întrebări, trebuie să fie pe cât de scurte pe atât de potrivite, spre a acoperi informațiunea cerută. Cuvântarea de către fiecare student, va lucra pentru vioiciunea, interesul și ajutorul adunării de studiu, și va preîntâmpina ezitarea pierzătoare de timp, cu privire la răspunsul la întrebări și va contribui astfel pentru cel mai mare folos al cursului de studiu.

Aplică regula scripturală: „Cine primește învățătura în cuvânt, să facă parte din toate bunurile lui și celui ce-l învață”. (Galateni 6 : 6). Prin aceasta, fiecare va contribui sau va comunica „lucruri bune” pentru instrucțiunea de educație a adunării. Aceasta va ajuta la lămurirea ta și a colegilor tăi studenți în ce privește adevărul și va clădi spiritul libertății în fiecare, pentru ca toți să poată servi pe Dumnezeu liberi și în adevăr, cu folos pentru toți „oamenii de bine”.

OBSERVAȚIE PENTRU CONDUCĂTORUL DE STUDIU: La prima Ța adunare de studiu, citește tare precuvântarea de mai sus, înainte de a începe, pentru ca toți cei prezenți să poată fi informați de felul cum va fi condusă adunarea de aci înainte.

INTREBĂRI PENTRU STUDIU

Cifrele mari arată pagina; cele mici arată paragraful.

CAPITOLUL I

„Adevărul vă va face liberi”

7¹ Pentru ce era templul din Ierusalim umplut cu mulțime de oameni veseli, în aceea a 22-a zi a lui Ethanim a anului 32 d. Chr.? 1 Regi 8 : 2; Lev. 23 : 39-43; Deut. 16 : 13-16; Neem. 8 : 14-17.

7² (a) Pentru ce rămase poporul pentru Ța opta zi? Ioan 7 : 37; Lev. 23 : 36; Neem. 8 : 18; Num. 29 : 35. (b) Ce ceremonie era îndeplinită în „ultima zi”, și ce însemnătate avea ea? Ex. 17 : 1-6.

8¹ Cine era guvernatorul Roman din Iudeea pe vremea aceea, și dare era obiceiul său în decursul acestor sărbători? Luca 3 : 1; Mat. 27 : 2. (b) Ce însemnează numele său de familie? Fapte 22 : 27, 28.

8² (a) Ce poate fi spus cu privire la relațiunile lui Pilat cu supușii săi iudei? Luca 13 : 1-3. (b) Ce motiv excepțional de nemulțumire le dăduse el? Deut. 26 : 16.

8³ Cum reacționară iudeii la acea pângărire aparentă a orașului lor sfânt, și cum a fost rezolvată chestiunea în cele din urmă?

9¹ (a) Ce turburare nouă apără apoi pe scena iudaică, și pentrucă era El (Isus) disprețuit? Ioan 1 : 46; 7 : 52; Mat.

3 : 5, 6, 13—15. (b) Ce făcuse El în decursul celor trei ani? Luca 8 : 1; Mat. 5 : 1; 13 : 1—3; 26 : 55; Ioan 7 : 28.

9² (a) Pentru care fel de închinare luă apărarea acest om neobișnuit și cu cine luă El discuțiunea? Ioan 4 : 24; Mat. 23 : 2—6, 23—26. (b) Cărui corp iudecătoresc aparțineau unii dintre contrarii Săi și pentru ce erau ei atât de critici? Gal. 1 : 13, 14, *Diaglott*.

10¹ Ce reclamație făcură acești religioniști împotriva ucenicilor acestui predicator făcător-de-minuni și ce le răspunse El? Mat. 23 : 27—29.

10² Cum demască El faptele lor de neprihănire larg anunțate? Luca 16 : 15.

11¹ Ce avea El de zis cu privire la lungile, ceremonioasele rugăciuni făcute în public și cu privire la modul potrivit de a te ruga? Mat. 23 : 14; Luca 12 : 1; 18 : 9—18.

11² Ce sfat dădu El în ce privește postul? Isa. 28 : 5.

11³ (a) Cum era privit acest predicator ambulant de către conducătorii religioși dar de către poporul de rând? Mat. 12 : 10—14; Luca 16 : 14; Ioan 12 : 19; Luca 21 : 28; Mat. 21 : 11; Marcu 12 : 37. (b) Ce chestiune s'a ridicat apoi în ce privește identitatea și lucrarea aceluia profet? Ioan 6 : 14; 7 : 31; Luca 24 : 19—21; Fapte 1 : 6.

12¹ (a) Pentru ce ezitau acești conducători religioși să ucidă pe acest curajos tânăr galileian și ce părere aveau ei despre poporul de rând, care-L asculta cu bucurie? Fapte 4 : 13. (b) Cum au încercat ei să întrerupă predicarea Sa în ziua aceea și cu ce rezultat?

13¹ Pentru ce nu ceru El domnitorilor permisiune spre a predica? Luca 4 : 16—22; 20 : 1—8.

13² Ce răspuns dau propriile Sale cuvinte în ce privește faptul pentru ce era El în stare să vorbească în deplină libertate de teamă? Mat. 10 : 26—28.

13³ (a) Care era secretul curajului Său? Prov. 23 : 1; Ps. 91 : 4, 5. (b) Ce fapt recunoscu El în ce privește robia conducătorilor religioși din ziua Sa? Ioan 9 : 40, 41; 1 Ioan 3 : 8, 10.

14¹ (a) Din ce consta robia lor? și cine numai îi putea face liberi? 2 Pet. 2 : 19; Gal. 5 : 1. (b) Ce defaimă rău voitoare aruncară acei religioniști asupra nașterii lui Isus? Luca 1 : 35; Mat. 1 : 18—23.

14² Pentru ce era nevoie să li se spună acelor conducători religioși adevărul și pentru ce nu înțelegeau ei vorbirea Sa? Isa. 5 : 13; 29 : 13, 14.

14³ Pentru ce era Isus un om liber și pentru ce erau contrarii Săi în robie? Evr. 7 : 26.

14⁴ De ce Il acuzară religioniștii apoi pe Isus ca fiind posedat, și ce era răspunsul Său? Mat. 10:25; 12:24—28, 31.

15¹ Ce speranță remarcabilă puse El înaintea acelor care ar păzi adevărul? și ce avertisment dădu El acelor, care îl lepădară adevărul și voră să-L ucidă pentru că spunea adevărul? Ioan 11:25, 26; Mat. 23:29—36.

16¹ (a) Ce fapt dovedește promisiunea celor „Patru libertăți“ a națiunilor? Luca 21:26, 27. (b) Ce fapte desmintesc susținerea „creștinătății“ de a fi creștină? Isa. 5:7, 8; 60:2; 1 Tim. 4:1—3; Apoc. 3:17; 17:4, 5.

16² (a) Starea îngrijorătoare a „creștinătății“ o condamnă ca luând parte la ce? Ier. 2:13, 21; 8:9; Osea 4:6. (b) Cum este descrisă în profeție situația ei prezentă? 2 Tim. 3:1—5.

17¹ Care este trebuința cea mai presantă a tuturor oamenilor care doresc viață și libertate? Ps. 43:3; Ioan 6:63, 67, 68.

17² (a) Ce pret avea Isus de plătit pentru ținerea la cuvântul pe care l-a predicat? Isa. 53:3, 7, 9; Ps. 69:7—9, 20, 21; Mat. 27:28—35. (b) Ca ce fel de om muri Isus, și pentru ce lăasă El pe dușmanii Săi Să-L omoare? Mat. 26:23, 52—54; Isa. 53:4—6, 8, 10; Prov. 27:11.

18¹ (a) Pentru ce nu putem noi să ne întoarcem la religie pentru a căuta acolo adevărul care ne face liberi? Col. 2:3; 1 Pet. 1:18. (b) Pentru ce erau surprinși oamenii de învățătura lui Isus? Isa. 50:4.

18² Care era izvorul lui Isus al adevărului? Ps. 119:105, 160; 2 Tim. 3:15—17.

18³ Prin urmare, la ce trebuie să ne întoarcem, dacă dorim să continuăm ca ucenici ai lui Isus și să cunoaștem adevărul care ne va face liberi și ne va da viață eternă? Prov. 6:20, 23; Mat. 4:4; Ioan 5:39.

19¹ Pe ce pret să „cumpere cineva adevărul“ și cum trebuie să se facă aceasta? Fapte 17:11; Prov. 2:1—5; 18:13; Mat. 7:7; Ps. 25:9, 14.

19² (a) Pentru ce a fost publicată această carte și ce metodă folosește ea în acest scop? Isa. 55:1—3; 3:20; 34:16. (b) Cu ce studiu începe ea și pentru ce? Prov. 9:10; Ioan 17:3; Osea 6:6.

CAPITOLUL II

„Un Dumnezeu al adevărului“

21¹ Asupra cărui mare adevăr sunt de acord traducerea catolică, iudaică și protestantă ale Bibliei, în cuvintele lor de deschidere? Gen. 1:1.

21² (a) Ce fel de persoane ridică întrebarea: „Există un Dumnezeu“? Ps. 14:1; 10:4, *marginală*. (b) Ce regulă de acțiune marchează lămurit contrastul dintre nebuni și înțelepți? Mat. 7:24—26; Dan. 12:10; Prov. 16:22.

22¹ (a) Pentru ce este declarația de deschidere dela Genesa adevărată? Deut. 32:4; Evr. 6:18; Tit. 1:2; 2 Tim. 2:13. (b) Care este înțelesul declarației de deschidere: „La început creă Dumnezeu“? Isa. 45:12, 18; 40:28; Apoc. 10:6.

22² (a) Pentru ce este cu neputință omului umil să pătrundă în secretele existenței Marelui Creator? Isa. 57:15; Rom. 11:33, 34; 9:20, 21; 1 Cor. 2:9. Ecl. 3:17. (b) Cine e singura Ființă și pentru ce? Ps. 90:2.

22³ Pentru ce nu era Dumnezeu singuratic, înainte de ce începu lucrările Sale creatoare? și pentru ce, atunci, au fost create toate lucrurile? Isa. 40:13, 14. Iov 36:4—7; Ecl. 3:14.

23¹ Ce dovedește că doctrina păgână, că haosul stăpânea altădată în univers, este în întregime falsă? Iac. 3:16, 17.

23² Cum atrage Cel Atotputernic atențiunea omului asupra supremației, existenței, înțelepciunii Sale de nepătruns și asupra atotputernicei Sale puteri? Ps. 65:5—8; 104:24; 92:1; 95:3—6; 93:1—5; Rom. 13:1—4.

23³ Care este efectul asupra omului sensibil, care cercetează și meditează asupra lucrărilor puterii divine? Isa. 6:3—5; Ps. 75:1; 9:16; 97:9—12.

24¹ (a) Ce este Cel Atotputernic? (b) Deoarece numele *Dumnezeu* în multe scripturi în ebraica originală este la numărul plural (*Elohim*), dovedește aceasta că Dumnezeu este o treime de persoane? 1 Tim. 2:5. Marcu 12:29; 1 Cor. 8:4; Isa. 37:16.

25¹ (a) Referindu-se la Iehova, pentru ce este întrebuințată forma de plural a substantivului ebraic *Eloah*? (b) Pentru ce este *Elohim*, fiind plural, însoțit de un pronume singular și un verb singular, când se referă la Cel Atotputernic? 1 Cor. 8:5, 6.

25² Sub ce nume și cu ce ocaziune se descoperi Dumnezeu (*Elohim*) pe Sine servului Său Moise cu veacuri înainte? Luca 20:37, 38; Fapte 7:30—34.

26¹ Cum dovedește rostirea marelui porunci a legii că doctrina „treimii“ este în întregime ne bună? Mat. 22:36—38; Ef. 4:4—6; Mal. 2:10.

27¹ (a) Ce anunță Domnul în mod hotărît a fi numele Său, și când îl descoperi El prima dată? (b) De câte ori apare numele Său în Biblie și cum a fost ascuns acest fapt? Ps. 83:18; Ex. 6:3; Isa. 12:2; 26:4; Ps. 68:4.

27² Prin ce alt titlu se desemnează Domnul pe Sine lui

Abraam și pentruce? Gen. 35: 11; 48: 3, 4; Ps. 91: 1.

28¹ Pentruce nu era înțeles numele lui Iehova până pe vremea lui Moise? și ce este înțelesul numelui *Iehova*? Ps. 138: 2; Ef. 1: 9; 3: 11.

28² Cât timp a fost numele lui Iehova pus deoparte și pentruce numele Său acum nu poate fi ignorat? Ezech. 36: 22, 23; Ioel 3: 16, 17; Ier. 16: 21, *marginală*.

29¹ De ce însemnătate este termenul „Iehova Dumnezeu“? 1 Regi 18: 24, 39; Ps. 100: 3.

29² (a) Ce evidență dă Iehova despre divinitatea Sa? (b) Posedă Iehova natura divină și cum se aplică această expresie la urmașii lui Christos Isus? Lac. 1: 18; 1 Ioan 3: 2; Ioan 3: 3, 5; Fapte 13: 33.

30¹ Pentruce nu vor fi în stare niciodată aceia de natură umană să vadă pe Atotputernicul Dumnezeu? 1 Cor. 15: 50; 1 Tim. 1: 17.

30² Cum dovedește apostolul Pavel că nu e necesar a merge la vreun templu religios pentru a te închina lui Dumnezeu? Mat. 6: 5, 6; 2 Cron. 2: 6; Fapte 7: 48—50.

30³ Ce este închinarea prin *întrebuințarea icoanelor* și pentruce nu poate Dumnezeu să fie adorat printr'acestea? 2 Regi 17: 35, 36; Ier. 25: 6; Lev. 26: 1; 1 Cor. 10: 14; 1 Ioan 5: 21.

31¹ Ce argument prezintă atât religioniștii moderni cât și păgânii din vechime ca o scuză pentru închinarea la idol? și pentruce asemenea argument nu este corect și potrivit? Ps. 96: 4, 5; Isa. 41: 28, 29; 44: 9—11; Ier. 10: 1—6.

31² Ce avertisment inspirat dădu Moise poporului de legământ al lui Dumnezeu, cu privire la idolatria religioasă? Ex. 23: 33; 34: 12—15; Iosua 23: 13.

32¹ Cum arată Iov că, deși Iehova este „un scut“, asemenea embleme sau alte simboale nu pot fi adorate ca reprezentând pe Iehova? Gen. 15: 1; Mat. 4: 2; Ezech. 8: 16—18.

33¹ (a) Ce drept dat de Dumnezeu este de cea mai mare importanță pentru toți oamenii în acest timp și pentruce? Isa. 66: 23; Ioan 4: 23, 24; Apoc. 15: 4. (b) Cum poate un om acum „să aleagă vieța“? Iosua 24: 15; Ioan 3: 16; 17: 3.

33² Despre ce era începutul lucrării creatoare a lui Dumnezeu o expresie? și ce chestiuni se ridică acum? Ecl. 3: 11; Ps. 104: 24; Apoc. 15: 3; 1 Ioan 3: 18· 4: 8.

CAPITOLUL III

Fii spirituali ai lui Dumnezeu

34¹ (a) Cine cunoaște secretul primei creațiuni a lui Dumnezeu și pentruce? Ps. 25:14; 1 Cor. 2:6, 7, 10. (b) Pentruce nu au fost în stare săvânții lumesti să rezolve acest secret și cum este afectată lumea prin aceasta? Isa. 29:14; 9:16; Ps. 14:1; 1 Cor. 2:14; Ier. 10:14, 15.

34² Pentru cari motive este potrivit pentru om să caute o cunoștință a primei creațiuni a lui Dumnezeu? Isa. 45:11; Ps. 27:4.

35¹ (a) De ce calitate sau standard era prima lucrare creatoare a lui Dumnezeu? (b) Ce este adevărat cu privire la toate lucrările lui Iehova, și pentruce ar trebui omul să le studieze? Ps. 145:10; Rom. 1:20; Ps. 148:1--13.

35² Unde este personificată prima creațiune a lui Dumnezeu ca înțelepciune și pentruce? 1 Cor. 1:30; Col. 2:2, 3.

36¹ Cum era această primă creațiune „singurul Fiu născut al lui Dumnezeu“ și „după chipul lui Dumnezeu“, și ce expresiune potrivită întrebunțează El față de Dumnezeu? Ioan 3:16; 1:18; 3:35; 20:17; Evr. 5:7, 8.

37¹ Poseda acel Fiu atunci nemurirea, și cum putea El trăi pe vecie? Ioan 6:57; Rom. 2:7; Apoc. 1:18.

37² In ce mod urma să activeze acest Fiu ca „Cuvântul lui Dumnezeu“ și ce zice Ioan că era Cuvântul? Apoc. 19:13; Ioan 3:34; 12:49, 50.

38¹ Cum arată cuvintele din Ioan 1:1--3 că Fiul sau Cuvântul avea un început al existenței Sale și nu era un membru al unui „Dumnezeu în trei persoane“? Ioan 17:1; Ps. 68:11; 147:18.

38² Cum iese în evidență impresiunea trinitariană dată versiunii King James (Regele Iacob) la Ioan 1:1--3? și ce declară traducerea literală, cuvânt cu cuvânt, a textului grecesc, așa după cum este arătat în *Diaglott*?

39¹ Cum era și este „Cuvântul“ un Dumnezeu și deosebit de Iehova ca Dumnezeu? Isa. 26:4; Ioan 20:17; 1 Pet. 1:3; Evr. 1:8, 9; Luca 24:19.

40¹ Cum arată legea la Psalm 82:6, așa după cum a fost citată de Isus, că nu ar fi nepotrivit a-L numi un dumnezeu? și pentruce, așa dar, nu dovedește Isaia 9:6 și Ioan 1:1--3 că El este una cu Iehova în persoană? Evr. 5:5; 1 Cor. 8:5, 6.

41¹ Ce arată titlul Fiului „singur născut“ cu privire la celelalte creaturi? și ce a devenit Fiul singur născut mai târziu? Evr. 1:10; Ps. 33:6; 1 Ioan 4:2, 3; 2 Ioan 7.

41² După Efeseni 3:9 și Coloseni 1:15—17, pentru ce urma ca Cuvântul să fie cel întâi născut din toată creațiunea și ce mărturisește însuși Christos Isus cu privire la subiect? Ps. 89:27.

42¹ (a) Ce înseamnă numele „Mihail“ și cum se aplică acesta la „singurul Fiu născut“? (b) Ca „Mihail“, ce deveni El mai târziu, și ce rang deține El față de ceilalți îngeri de sub comanda Sa? Fapte 3:15; 5:31; Dan. 9:25; Apoc. 2:26—28; Ps. 2:8, 9.

43¹ (a) Cât timp erau Tatăl și Fiul singuri împreună, și pentru ce aduce Iehova în existență alte creaturi? Ioan 17:5; 8:58; Ps. 147:11. (b) Cum sunt Fiul și Tatăl una și ce procedară Ei astfel să creeze? Ioan 17:22; 5:17.

43² Cine sunt cherubimii și ce este poziția lor? Ezech. 10:1—22; 1:5; Isa. 37:16.

43³ Cum erau cherubimii reprezentați pe chivotul legământului și ce precauțiune luă Domnul spre a împiedeca pe Israeliti de a se închina acestora? 1 Regi 8:6, 7; 1 Cor. 28:18; 1 Sam. 6:15, 19.

44¹ Ce sunt serafimii și ce este funcțiunea sau serviciul lor?

44² (a) Ce înseamnă și ce arată *îngerii* și ce este un șef numit printre ei? 1 Regi 22:19—21; Gen. 22:11; Ex. 23:20; Dan. 6:22. (b) Cum se compară aceste creaturi cu omul? Evr. 2:6, 7.

44³ (a) Pentru ce sunt toate aceste creaturi spirituale asemănaute stelelor, și cum sunt ei toți fiii ai lui Dumnezeu? Jud. 5:20; Ps. 89:6; 147:4; 143:3. (b) Ce altă creatură a fost adusă în existență devreme în dimineața creațiunii? și cine erau „stelele dimineții“? Apoc. 2:23; 22:16.

45¹ Ce stare domina până atunci printre creaturile cerești ale lui Dumnezeu?

45² Ce era aranjamentul cerese al fiilor lui Dumnezeu ce constituiau ei astfel și cui erau ei cu toții supuși? Apoc. 5:11—14.

CAPITOLUL IV

Crearea pământului

47¹ (a) Ce creă Dumnezeu atunci pentru fiii Săi spirituali și pentru ce? Ps. 136:3, 4; Apoc. 4:11. (b) Cine era asociat cu Iehova în aceste lucrări de creare și ce constituiau acei Creatori asociați față de creațiune? Col. 1:15—18; Ioan 1:1—3, *Diag.*; Ps. 148:1, 2; 103:19—21.

47² (a) Cum și cu ce lucruri noi începu Iehova să impodobească adâncurile fără fund ale spațiului după aceea? Ps.

19:1, 2; Iov 26:7, *A.R.V.* și *Rotherham*; Isa. 42:5. (b) Pentru ce nu exista haos sau confuzie sălbatică în această dezvoltare creatoare? Isa. 46:10; Dan. 4:35; Ps. 104:30.

48¹ Cari sunt unele din corpurile cerești și cum le-au numit oamenii în mod greșit? Ps. 147:4.

48² (a) Cu privire la cari chestiuni referitoare la pământ, Genesa 1:1 tace? Deut. 29:29; Iov 38:33. (b) La ce lucrare creatoare pământească se referă capitolul unu din Genesa? Isa. 44:24; Ps. 104:5—25.

48³ Ce este scopul final al lui Dumnezeu cu privire la pământ? și ce efect are cunoștința acestui fapt asupra minții și inimii? Isa. 66:1; 60:13; 2 Tim. 1:7.

49¹ În ce perioade de timp este împărțită pregătirea pământului și dispunerea lucrurilor pe el pentru locuința omului, și cum determinăm noi durata lor? Ex. 20:11; 2 Pet. 3:7, 8; Apoc. 20:4, 6.

49² (a) Cum poate fi cunoscută darea de seamă a creerii pământului? Aмос. 3:7; 2 Sam. 23:2. (b) Cu ce era odinioară sfera pământului înfășurată? Prov. 8:27—30.

50¹ (a) Care era starea originală a pământului și cum afecta aceasta hidrocarburile, metalele și mineralele lui? (b) Datorită forței centrifugale și a puterii atracției pământului, ce sistem se formase împrejurul pământului și care planetă ilustrează aceasta acum?

51¹ (a) Prin ce legi este controlat procesul creator al lui Saturn și cum socotim noi brăurile bolții lui, poziția și mișcările lui? Iov 38:10, 11, 30—33. (b) Pentru ce nu au măsurat oamenii iuteala proprie a lui Saturn? Ps. 148:4—6.

51² (a) Ce-a rezultat pentru inelele dela răcirea pământului original? Iov 38:29, 30, *Roth.* (b) Unde a tărit gravitatea fiecare brâu și cu ce folos pentru pământ? Ps. 104:24, 25.

52¹ Care era starea și aparența pe pământ, când acesta era fără formă și gol; și ce forță se purta atunci pe suprafața apelor? Ps. 24:1, 2.

53¹ Ce porunci Dumnezeu să se facă în prima zi și pentru ce? Ps. 104:1, 2; Isa. 45:7.

53² De ce ratură era această lumină și când a fost creat izvorul ei? Ps. 136:7—9; Iov 38:19, 24.

54¹ (a) Cum a avut loc împărțirea dintre lumina zilei și perioadele de noapte și pentru ce lumina soarelui nu pătrunsesese până la apele de pe pământ? Iov 36:32, *A.V.* (b) Pentru ce pune Creatorul seama înaintea dimineaței în mențiunea Sa despre zi? Ps. 55:17; Dan. 3:26, 14, *marginală.*

54² (a) Ce a fost făcut prima dată în ziua a doua, și cum

era aceasta numit? (b) Era acesta totuși, atins de către lumina soarelui și pentruce? Ps. 19:1; 150:1; 104:12.

55¹ Ce lucrări creatoare execută Dumnezeu la începutul celei de a treia zi și ce nume dădu El rezultatelor? Ier. 5:22.

55² Cum era făcut pământul acum productiv prin înțelepciunea de multe feluri a lui Dumnezeu și cum este dovedit că nu exista evoluție de la o formă de viață la alta? Ps. 104:14; Iov 38:27.

56¹ (a) Ce făcu Dumnezeu să apară pe firmament în cea de a patra zi și ce scopuri serveau ele? Ps. 104:19; Ier. 31:35. (b) Pentruce nu putea darea de seamă a celei de a patra zi să însemne că soarele, luna și stelele veniră în existență pe acea vreme?

56² (a) Unde pătrunse lumina corpurilor cerești prima dată la acest punct, și ce se întâmplase în mod evident cu bolta pământului? (b) Ce stare era creată asupra pământului prin aceasta și cu ce efect asupra vegetației? Ps. 104:6—9.

57¹ Pentruce nu era văzut atunci pe pământ conturul soarelui, lunii și stelelor și pentruce exista strălucirea neobișnuită a luminii?

57² (a) Pentruce se face referință acum la *Biblia accentuată* de Rotherham? Neem. 8:8; Ioan 17:17; Deut. 4:2. (b) După această versiune, ce creaturi au fost aduse în existență în cea de a cincia zi? Ps. 8:8; Apoc. 16:3.

58¹ (a) Cum dovedește aceasta că suflete pământești existau înaintea omului? Iov 12:8—10. (b) Cui îi este aplicată expresiunea originalului ebraic pentru termenul „suflet viu”, după cum este arătat de către notele marginale, și ce chestiune ajută aceasta să fie lămurită?

58² Ce putea să apară pe mai departe cu privire la boltă în cea de a cincia zi și care este explicația neîndoielnică a pietrii de var din „cimitirele de scoici”?

59¹ Ce suflete vii au fost aduse în existență prin cuvântul lui Dumnezeu în cea de a șasea și ultima zi de lucru? Ps. 8:7; 50:10; Num. 31:28.

59² (a) Ce urme au rămas ca să arate formele vieții animale stearsă din existență, și pentruce nu rămase pământul lipsit de creaturi animale? (b) Cum era udată suprafața pământului după ultima inundație din ziua a șasea?

CAPITOLUL V

Suflete umane create

60¹ (a) În timp ce cea de a șasea zi creatoare se apropia de încheiere, ce urma încă să fie creat după chipul lui

Dumnezeu și în ce mod urma să fie acesta în asemănarea Creatorului? Ps. 62:11; Deut. 32:4; Prov. 2:6, 7; 1 Ioan 4:16. (b) Cui îi vorbi Dumnezeu atunci ca împreună-lucrător? Ioan 5:17; 8:29.

60¹ Ce era mandatul lui Dumnezeu către primul om și către femeia lui, și care era partea cea mai plină de răspundere a acestuia? Ps. 115:16; Isa. 45:18.

61¹ Cu ce libertăți fusese favorizată prima pereche umană de către Creator? și prin cât de lungă pregătire? Ps. 104:14, 15, 24; 145:15, 16; Ecl. 5:9.

61² (a) Ce fel de început dădu Dumnezeu omului și cum trebuia omul de aci înainte să procedeze? Ps. 13:32; 1 Cor. 4:2. (b) Cum procedă Dumnezeu atunci față de om?

62¹ S'a oboșit Dumnezeu cu lucrarea Sa și ce înseamnă că El se „odihni“ în cea de a „șaptea zi“? Isa. 46:11; 55:11; Ioan 5:17.

62² Ce dirija împărțirea lunilor și cum s'ar fi împărțit de odihnă primul om și prima femeie împreună cu Creatorul în cea de a șaptea zi? Gen. 1:14; Ps. 95:7—11; Evr. 3:15—19: 4:1—11.

63¹ (a) Cum diferă dările de seamă despre crearea omului în Genesa capitolele 1 și 2? (b) Cum a fost creat sufletul uman? Gen. 3:19; 1 Cor. 15:45, 47; Col. 1:16.

63² (a) Definește „sufletul viu“; și cum se compara Adam cu celelalte suflete vii pământești? Num. 31:28; 1 Cor. 11:7; Iac. 3:9. (b) Ce chestiuni ridică moartea animalelor inferioare și unde pot fi găsite răspunsurile? Ioan 17:17.

64¹ Unde așază Iehova pe Adam? și pentru ce aduse Dumnezeu animalele și păsările înaintea lui Adam? Isa. 51:3; Ezech. 36:35; 28:13.

64² Ce se întâmplase cu celelalte „suflete vii“ înainte de crearea omului? și ce chestiuni ridică prin urmare cu privire la om? Ps. 49:12; Ecl. 3:19; 2 Pet. 2:12.

65¹ Cum erau descoperite lui Adam, în Eden răspunsurile la întrebările de mai sus? Ps. 78:50; Prov. 2:21; 1 Tim. 6:15, 16.

65² Cum dovedește Genesa 2:16, 17 că omul perfect este un suflet muritor și ce ar deveni din sufletul său dacă păcătuiește? Ps. 146:4; Iac. 1:15.

65³ Cum se poate spune că o creatură care are viciață, are un suflet viu în ea? 1 Sam. 1:10; 2 Sam. 1:9 (*nephesh*); Iov 14:22.

66¹ Care este baza vieții umane și animale și poate sufletul să existe aparte de trup? Gen. 4:8, 10; Deut. 12:23; Mat. 27:25.

66¹ Cum anulează moartea sufletului doctrina religioasă a chinului după moarte și pentru ce nu ar pregăti Dumnezeu un astfel de loc pentru păcătos? Ps. 22:29; Ecl. 9:5, 10; Ier. 7:31; 19:5.

67¹ În ciuda mortalității sufletului, ce îngrijire arată că Dumnezeu Iși propusese ca omul ascultător să trăiască pe pământ pe vecie? Isa. 25:8; 1 Cor. 15:26; Apoc. 21:3-5.

68¹ Cum a fost prevăzut Adam cu o soție, ce li se porunci să facă, și ce cale de acțiune le-a fost desemnată și în ce scop? 1 Tim. 2:13; Deut. 30:15-20.

68² În ce fel de lume trăiau Adam și Eva și pentru ce nu era necesar să li se dea o lege a celor zece porunci? Ioan 8:32; Gal. 3:19; 1 Ioan 4:18.

70¹ Ce privilegii și activitate dădea mandatul lui Dumnezeu acestei fericite perechi?

CAPITOLUL VI

Pierderea libertății

71¹ La ce erau Adam și Eva în starea lor perfectă o parte vizibilă, la a cui familie aparțineau ei, și prin cine trata Dumnezeu cu ei? Gen. 1:26-28; 2:18-25.

71² Cine introduse eroarea în grădina Eden și cum ar fi putut Adam și Eva să-i reziste cu succes? Ps. 40:10, 11; 43:3, 4; 1 Ioan 2:21.

72¹ Cine era acela care vorbi în realitate Evei, în Genesa 3:1, 2 și cu privire la ce era ridicată chestiunea? Apoc. 12:9.

72² (a) Cum și când a fost stabilită lumea originală pe acest glob? (b) Ce fel de lume era ea? Isa. 42:5; Deut. 32:4.

73¹ La ce poziție încercă Lucifer să se ridice pe sine și, în consecință, ce plângere a rostit profetul Ezechiel asupra lui? Ezech. 31:8-10, 18.

73² (a) Pentru ce a căzut Lucifer în lațul poștei și prin ce procedură față de om își propuse el să-și satisfacă pofta sa? (b) Cum descrie profetul Isaia ambiția sa și căderea sa, la urmă? Prov. 16:18; Luca 10:18.

74¹ În ce poziție personală îl puse rebeliunea sa pe Lucifer, în ce privește libertatea, și care va fi răsplata pentru aceasta la timpul hotărât? Rom. 6:16; 2 Pet. 2:19; Ps. 145:20.

74² Cum a răspuns Eva la întrebarea șarpelui și ce lipsă suferise ea și Adam sau ar fi evitat dacă ar fi observat avertismentul divin? Ps. 34:9; 23:1.

75¹ (a) Care era prima minciună spusă? și ce deveni Lucifer prin spunerea ei? (b) Cum a afectat acea minciună numele lui Iehova? 2 Regi 19:22; Prov. 10:18.

75² (a) Pentruce era declararea acelei minciuni introducerea religiei? Deut. 7:16, 25. (b) Pentruce nu practicasă Adam și Eva religia până atunci? Marcu 7:3—13.

76¹ In conformitate cu unele traduceri englezești și românești, ce se definește a fi „religia curată“ din Iacob 1:26, 27?

76² In Iacob 1:26, 27, din care sunt derivate cuvintele grecești *threskeia* și *threskos*, și, în consecință, cum ar trebui să fie potrivit traduse aceste versete?

77¹ (a) Cum este tradus *threskeia* la Coloseni 2:18, și pentruce este cuvântul „religie“ la Fapte 26:5 o traducere greșită? (b) Unde își are origina cuvântul „religie“, și la ce era el aplicat? Ps. 96:5; Fapte 28:1—6.

77² Prin primirea părerii șarpelui, cu ce era mișcată inima Evei, și ce aștepta ea să câștige prin adoptarea religiei? 1 Tim. 6:6—10; Prov. 15:16.

79¹ In ce sens a fost Eva amăgită și pentruce era ea cu toate acestea o părtaşă la păcat? 1 Cor. 11:3; Ef. 5:22—24.

79² Dacă nu a fost amăgit, cu ce scopuri egoiste participă Adam la pădat? și pentruce responsabilitatea principală pentru intrarea păcatului în lume, cade asupra omului Adam? Num. 30:13—15; Iov 31:33; Osea 6:7, *marginală*.

80¹ Cum contrazic cuvintele șarpelui pe acelea ale lui Dumnezeu și ce doctrine religioase sunt bazate pe această contradicțiune? Isa. 8:19; 1 Sam. 28:6—19; Ier. 7:31.

CAPITOLUL VII

Eliberarea promisă

81¹ (a) Ce perspectivă plină de bucurie fusese pusă înaintea perechii perfecte și sub ce condițiuni urma să fie această executată? Gen. 1:26—28. (b) Cine compuneau cerurile drepte peste om și femeie în Eden? Ezech. 28:13—15.

81² Ce autoriza mandatul pe Adam și pe Eva să facă? și ce-și puse de gând Lucifer să facă, văzând minunatele posibilități prin această pereche de oameni? Deut. 28:4, 11; Ps. 127:3; Prov. 20:7; Isa. 14:13, 14.

81³ (a) Ce cugete în legătură cu mandatul trebuia să tresalte de bucurie pe perechea perfectă, și pentruce fusese plantată în trupurile lor puterea de reproducere? (b) Pentruce împlinirea mandatului nu ar fi dus la greutateți egoiste și ce ar fi fost rezultatul lui final? Ps. 145:9, 10, 15, 16.

82¹ (a) Cum va îmbrăca în cele din urmă Paradisul întreg pământul? Isa. 45: 18; Ezech. 47: 22. (b) Când va fi mandatul divin împlinit în dreptate? Isa. 55: 10, 11; 46: 11; Mat. 19: 28.

83¹ In ce privește mandatul, ce pricepură Adam și Eva, după ce mâncară din fructul oprit, și cum arătară ei aceasta? Gen. 2: 23—25.

83² Pentru ce refuză Lucifer să-și întrebuințeze puterea sa a morții împotriva perechii de oameni păcătoase, și cu ce idei de acaparare în cazul când Dumnezeu ar conduce pe Adam și pe Eva la „pomul vieții”? Mal. 3: 6; Evr. 2: 14; 6: 17, 18; Num. 23: 19.

84¹ (a) Prin cine și după ce eveniment Iși făcu Dumnezeu de cunoscut lui Adam și Evei prezența Sa în grădină? Isa. 63: 9; 2 Sam. 5: 24. (b) Era necesar pentru Judecător ca să fie vizibil pentru ei spre a fi în judecată? și ce arată aceasta în ce privește judecata finală a națiunilor? Mat. 25: 31—46; 2 Tes. 1: 7—10.

84² Pentru ce strigă Domnul pe Adam și pe Eva din ascunzătoarea lor, și care era una din marile libertăți, pe care o pierduse omul acum? Rom. 8: 15; 2 Tim. 1: 7.

85¹ Ce răspuns în legătură cu femeia dădu Adam la întrebarea lui Dumnezeu, și pentru ce suna aceasta asemenea unui reproș aruncat asupra lui Iehova Dumnezeu? Iac. 1: 13—15.

85² Cum scormoni Domnul chestiunea până în fundul ei: ce avea El să stabilească în ce privește rebeliunea, și ce descoperi El până în cele din urmă? Ezech. 28: 14; Ioan 8: 44; 1 Ioan 3: 8.

85³ Ce spune Iehova către șarpe, și cui erau adresate în realitate cuvintele Sale? Ezech. 29: 3, 9.

86¹ Ce chestiune de discuție și provocare trata Iehova în aceste cuvinte ale blestemului, și ce însemnau ele? Ps. 47: 7; 75: 7; 72: 9; 83: 18; Isa. 65: 25.

86² La cine nu are aplicare cuvântul *femeie* aici, și ce desemna Dumnezeu în realitate prin acest termen? Isa. 54: 1, 13; Gal. 4: 26, 27; Apoc. 12: 13, 17.

86³ (a) Pentru ce poate fi aplicat termenul *femeie* la organizațiunea lui Dumnezeu? Apoc. 21: 2, 9, 10. (b) Ce se înțelege în realitate când simbolica carte a Apocalipsului vorbește de o femeie în ceruri? și între cine, prin urmare, este pusă dușmănia?

87¹ (a) Ce era prezis de Iehova în vorbirea Sa către Șarpele cel vechiu cu privire la „sămânța ta”? (b) Prin ce o simoblizată organizațiunea Diavolului și care urma să fie

calea ei de acțiune? Isa. 14:4, 12; Apoc. 17:1—5, 14; 12:9—12.

87² Cine va câștiga în conflict și în ce scop s'ă făcut o încercare în traducerea Versiunii Catolice Douay a cuvintelor lui Dumnezeu raportate aci?

89¹ Ce zice nota marginală cu privire la traducerea de mai sus și cu ce nu este aceasta în conformitate? (b) De ce gen sunt substantivul și pronumele întrebuițate aci în textul ebraic? și cum, atunci, ar trebui citit Genesa 3:15? Apoc. 12:5; Ps. 2:6, 9.

89² (a) Ce face astfel de cunoscut prin această declarație Marele Tată al sămânței „femeii“? și, deasemenea, ce libertate îi era permisă lui Satan? (b) Ce înseamnă limita fixată, până la care Satan și „sămânța“ sa ar putea continua neîntrerupt în asemenea acțiune? Ezech. 21:25—27; Mat. 24:3—7, 30, 35; Ps. 92:7.

89³ (a) Ce este arătat prin vorbirea lui Iehova către necredinciosul Lucifer, sub simbolul șarpelui? (b) Pentru ce a desemnat Dumnezeu pe necredinciosul Lucifer, *diavol*, *șarpe*, *Satan* și *balaur*? și pentru ce nu l-a executat Dumnezeu imediat? Ex. 9:16; Rom. 9:17, 18; Apoc. 12:12, 13, 17.

CAPITOLUL VIII

Mandatul divin suspendat

91¹ (a) Ce cale de acțiune putea Iehova Dumnezeu să ia cu privire la mandatul divin la răscoala lui Adam și a Evei? Deut. 32:39; Ps. 104:30. (b) Pentru ce retrase Dumnezeu dela Adam și Eva privilegiul de a îndeplini mandatul divin, permițându-le totuși să rămână? Hab. 1:13; Iov 14:4; Prov. 17:11; Ps. 107:11; 114:4; Ex. 9:16; Ieșer; 1 Pet. 1:7.

91² De al cui caz s'ă ocupat Iehova mai întâi în Eden, și ce a zis El atunci primului păcătos uman? Ezech. 28:16; Ioan 16:21.

92¹ Cum dovedesc cuvintele lui Iehova la Genesa 3:16 adresate femeii că mandatul divin fusese retras dela Adam și Eva? Gen. 6:13; Isa. 65:23, *Roth*.

92² Ce pronunță Dumnezeu prin aceasta împotriva femeii, și pentru ce, și ce pierdere a libertății atât pentru om cât și pentru femeie, a arătat aceasta? 1 Tim. 2:14, *Diagl.*; Ps. 51:5; Iac. 1:14, 15; Isa. 26:17.

93¹ Ce judecată a fost pronunțată împotriva omului, așa după cum este raportată în Genesa 3:17—19, și ce drepturi

pierdu el prin aceasta? Rom. 5:12; 6:23; Ecl. 2:22, 23; Isa. 1:19, 20; Prov. 12:28.

93² In ce mod era blestemat pământul din afara Edenului și pentruce era aceasta așa? Gen. 5:29; Deut. 11:26—28; 28:15, 16; Prov. 3:33; 22:5; Ier. 44:22; Isa. 5:6.

93³ In ce ocupațiune și stare a existenței se găsea omul în afara Edenului, și pentruce? Ecl. 5:15—17; 6:12; Ps. 90:10; 104:29; 146:4; Prov. 13:15; Iov 14:5.

94¹ Când se adresa lui Adam, vorbea Dumnezeu trupului sau sufletului? și cum arată aceasta dacă sufletul omului este nemuritor? Gen. 2:7; 1 Cor. 15:45; Lev. 7:27; Ps. 22:29; 116:8; 33:19; Judec. 16:30, *marginală*; Isa. 53:12; Ezech. 13:19.

94² Unde merseră Adam și Eva când muriră? și ce dovedește aceasta în ce privește viitorul sufletului? Iov 21:23—26, 32; Ps. 103:14—16; 6:5; 49:10, 14, 17; 33:3—6, 10—12; 115:17; Ecl. 9:5, 10.

95¹ Sprijinește Ecclesiastul 12:6, 7 doctrina religioasă că sufletul omului merge în cer la moarte? și ce dovedesc cuvintele lui Isus cu privire la această chestiune? 1 Regi 2:2; Fapte 2:29, 34; Prov. 11:7; 30:4; Ps. 49:20.

95² Ce se înțelege prin „spiritul“ omului, și cum se „întoarce la Dumnezeu care l-a dat“? Gen. 7:22, *marginală*; Iov 27:3, *marginală*; 17:1, *marginală*; Iac. 2:26, *marginală*; Ecl. 8:8, *A.R.V., marginală*; Iov 12:10 *A.R.V. marginală*; Ezech. 37:5, 9, *A.R.V. marginală*; Ps. 36:9.

96¹ Ce a înțeles Isus când a declarat: „Tată, în mâinile Tale Imi încredințez spiritul Meu“? 1 Pet. 4:19, *Diagl.*; Fapte 7:59; Ps. 21:4; Marcu 9:31.

96² (a) Care era judecata rostită împotriva lui Adam și a Evei, și pentruce urmașii lor nu erau peste puțința de a fi răscumpărați? Rom. 5:18; 6:23; Num. 23:19; Evr. 10:26; Ps. 14:3; Ecl. 7:20; Apoc. 5:9; 1 Cor. 15:45, *A.R.V.* (b) Ce a însemnat faptul că Dumnezeu le-a făcut haine de piele, spre a-și îmbrăca corpsele lor, dacă aceasta a avut vreo însemnătate? Evr. 7:10; Gen. 46:26; Ex. 1:5; Fapte 2:30.

97¹ Pentruce a intrat Iehova imediat în acțiune împotriva lui Adam și a Evei scoțându-i afară din Eden, și ce se dovedește prin aceasta? Ps. 1:5; 5:4; 94:23; 37:38; Evr. 2:14; Mat. 25:41; Isa. 14:12—15; Ezech. 28:16—19.

97² (a) Ce făcu Iehova spre a ține pe om în afara grădinii Edenului? (b) Ce s'a dovedit prin incapacitatea omului de a se întoarce și a pune mâna pe mijloacele de viață? Ps. 104:27—29; 49:7; 1 Tim. 6:15, 16.

99¹ Cât timp a trăit Adam, și cum erau justificate majestatea, nestrămătarea și supremația legii lui Dumnezeu față de el în Eden? Isa. 55: 11; 14: 24, 27; Ef. 2: 1, 5; 1 Tim. 5: 6; Ps. 90: 3, 4; 138: 2; 19: 7; Prov. 21: 30.

100¹ In ce stare muri Adam, și ce dovedește aceasta în ce privește răscumpărarea sa? Rom. 5: 14; Evr. 6: 4—6; Iov 36: 6; Ps. 59: 5; Marcu 3: 29, *A.R.V.*

CAPITOLUL IX

Apărătorii libertății

101¹ (a) Cui sau la ce erau supuși Adam și Eva în lumea din afara Edenului, și sub ce condițiuni trebuiau ei să existe? 2 Cor. 4: 4; Ef. 6: 12; Mat. 4: 8, 9; Ioan 12: 31; Rom. 6: 16.

(b) Pentru ce aratul pământului nu era o parte a executării mandatului divin? Gen. 3: 17; 5: 29; Deut. 11: 26, 28; Mal. 3: 6.

101² Cum s'a aplicat judecata lui Iehova și regula naturală acum în ce privește nașterea de copii în lume de către Adam și Eva? Gen. 3: 16; Isa. 64: 6; Ps. 14: 2, 3; 51: 5.

102¹ (a) Cum era posibil pentru Adam ca să devină tatăl unei mari familii, și cine era cel dintâi născut? (b) Cum defăima Eva numele lui Iehova, Dumnezeu prin ceceea spunea ea la nașterea primului ei născut? Deut. 18: 22; 1 Ioan 3: 12; Juda 11.

102² In ce mod încărcă religia pe Dumnezeu cu responsabilitatea pentru producerea de milioane de creaturi umane născute dela Cain încôace? și cine inventă astfel de acuze și pentru ce? Deut. 32: 4, 5.

103¹ Pentru ce nu poate fi ținut Dumnezeu răspunzător pentru popularea pământului cu o grămadă de oameni bolnavi și muribunzi? și pentru ce creaturi își asumă El răspundere? Gal. 4: 23, 29; Ef. 2: 2, 3, 5; Rom. 7: 24; Iov 14: 1, 2; 1 Regi 13: 2; 2 Regi 22: 1, 2.

104¹ Ce deosebire este între copiii de naștere umană obișnuită, asemenea lui Cain, și între aceia cari devin copiii lui Dumnezeu? Ps. 51: 5; Rom. 3: 9, 10, 23; 5: 12; 1 Ioan 5: 4, 18; 1 Pet. 1: 23; Rom. 8: 1, 5, 8, 14—16.

104² (a) Cum era posibil pentru Eva să cugete că fiul ei întâi născut ar fi fost sămânța făgăduită, și cum era arătat aceasta prin numele pe care ea i-l dădă? 2 Cor. 11: 3; 1 Tim. 2: 14; 2 Pet. 3: 16. (b) Pentru ce este înțeles a concluda că, după Cain, s'au născut fiii și fiice lui Adam și Evei? Gen. 5: 4.

104³ (a) Cine era următorul fiu născut Evei, și cum era arătat că ea nu avusese mari speranțe pentru el, întocmai

ca pentru Cain? (b) De unde își luă Cain soția sa și în mod potrivit așa? Gen. 4:17.

105¹ Cu privire la ce promisiune informă Eva pe Cain, și ce ambiție încerca el apoi să-și satisfacă și cu a cui cooperare? Mat. 24:5, 24; Ps. 50:20–23.

105² Din ce constau jertfele aduse de Cain și de Abel, și a cui jertfă a fost bine primită de Iehova? Prov. 21:27; 15:3, 9.

106¹ Ce calitate desfășură Abel înaintea lui Dumnezeu și pentruce primi Iehova jertfa și închinarea lui? Evr. 11:1, A.R.V.; 9:22; Mat. 23:12; Ioan 1:29, 36; 4:23, 24; Iac. 4:6.

106² Cum arată Cain acum că el nu se căia și că el era dela Diavolul? și pentruce și pe ce pret al libertății a fost pus din cale primul martor al lui Iehova? Gen. 4:6–8; 1 Ioan 3:15; Ps. 10:4, 8.

107¹ (a) Credințioșia martorului lui Dumnezeu chiar până la moarte stătea ca o mărturie pentru ceea ce era scos în evidență în chestiunea de discuție? (b) Pentruce striga asemenea sânge vărsat și de către cine și împotriva cui se va da răspunsul? Evr. 12:24; Ps. 9:11, 12; 94:21–23; Luca 18:7, 8.

107² (a) Pentruce nu a numit Dumnezeu un executător spre a răzbuna sângele lui Abel împotriva lui Cain? Gen. 4:9–15; Deut. 32:35; Rom. 12:19; Evr. 10:30. (b) Unde își întemeie Cain familia sa, și în ce ocupațiuni se distingeau urmașii săi după aceea?

109¹ Cine s'a născut atunci când Adam era în vârstă de 130 de ani și ce arată Scripturile în ce privește scoaterea sa în evidență ca unul din Martorii lui Iehova? Gen. 5:7, 8.

109² (a) Ce fapte dovedesc că Enos nu putea să fie cel dintâi care să cheme numele lui Iehova în adorare? (b) Cum sună traducerea literală a ebraiceii a textului din Geresă 4:26, și de ce natură era „chemarea numelui Domnului” din zilele lui Enos încoace? Mica 3:11; Rom. 10:2, 3; Ezech. 36:20-23.

110¹ Cine era următorul om după Abel, care urma să primească aprobarea lui Iehova, și ce s'a întâmplat cu el după 365 de ani? Ps. 147:11.

110² Ce este însemnătatea numelui lui Enoch și cum se armonizează caldă lui cu această însemnătate? Mica 6:3; 2 Pet. 3:13, 14; Ps. 37:23.

111¹ Ce însărcinare a fost dată lui Enoch de către Iehova și în executarea acesteia, cărei primejdii trebuia să-i facă față? 2 Pet. 2:9, 10; Mat. 5:11, 12.

111² Pentruce trăi cuviosul Enoch numai scurt timp, în comparație cu ceilalți contemporani ai săi? Ps. 41:12; 32:7; Isa. 57:1, 2.

112¹ Pentru ce acordă Dumnezeu lui Enoch o viziune despre noua lume viitoare? Ps. 25:14; Apoc. 21:4—6; Ioan 8:51, 52, 56; 1 Cor. 15:25, 26.

112² Ce s'a înțeles prin faptul că Enoch „a fost mutat ca să nu vadă moartea“? Fapte 10:10; 11:5; 22:17, 18; Luca 23:43, *Roth*. (carte pag. 316, jos).

112³ (a) Ce este înțeles prin darea de seamă că Enoch „nu s'a mai găsit“ și „nu mai era“? Evr. 11:13; Deut. 34:5, 6. (b) Care va fi primul lucru în mintea lui Enoch, când va fi înviat din morți? Ioan 5:28, 29; Evr. 11:16; Apoc. 21:1.

CAPITOLUL X

Eliberarea preumbrită

114¹ Ce efect a avut dispariția neașteptată a lui Enoch asupra omenirii în general și ce cale umbră ei? Mat. 5:13; Luca 17:26, 27.

114² (a) Cine era Lamech, ce însemnătate avea numele său și cum se potrivește această însemnătate cu profetia lui Enoch? Iuda 14, 15. (b) Ce lucruri învățase Lamech direct de la Adam, de la primul om, și ce speranță dădu aceasta lui Lamech? Gen. 3:14, 15; Rom. 16:20.

115¹ Ce cuvinte rosti Lamech la nașterea lui Noe, ce se dovediră ele a fi și pe cine preumbriră Lamech și Noe la acest punct? Gen. 3:17; 8:20, 21.

115² Ce apăru deodată pe pământ și de unde, și ce însemnă apariția unora ca aceștia în ce privește cerurile? Ps. 8:4, 5.

116¹ Pentru ce nu aruncă Dumnezeu pe Satan din ceruri după răscoala sa? și ce efect avu rămânerea sa acolo asupra creaturilor spirituale sub el? Ezech. 28:14, 15; Ex. 9:16. *Leeser*; Ps. 83:18.

116² Ce deveniră acei îngeri necredincioși, cum fi priveau oamenii mai târziu, și ce porunci Iehova poporului Său ales cu privire la aceștia? Ef. 6:12, *marginală*.

116³ Ce s'a întâmplat cu acei îngeri cari păcătuiră? și care este starea lor astăzi, în timpul judecării? Ecl. 8:11—13; 2 Pet. 2:9; Mat. 8:28, 29; 25:41.

117¹ Ce făceau Nephilim-ii când erau pe pământ, cum se potrivea aceasta numelui lor și ce impresie făceau ei asupra oamenilor? Gen. 6:11.

117² Ce hotărîre luă Iehova cu privire la om atunci pe pământ, și ce L-a făcut pe El să ia această decizie? Ps. 14:1—3; Gen. 6:5—7.

118¹ (a) Cine erau „fiii lui Dumnezeu“ menționați aici? Ce încercări ei să facă și pentru ce? Iov 38:7; Prov. 14:12.

Pentru ce era acest pas întreprins de către ei, unul de neaș-cultare și ce produce el? Lev. 19:19; 18:23—25; Deut. 22:5, 9—11.

118³ Confruntat cu contaminarea acelei rase, cum se păstră Noe pe sine cu privire la lume, și ce copii născu el? Gen. 6:8; Ezech. 14:14, 20.

119¹ Care era stărea fizică a pământului pe vremea aceea, despre care oamenii lumesti preferară să rămână ignoranți? Gen. 1:7, 8; 2:5, 6.

119² Cum se poate spune că „pământul era scos din apă și cu ajutorul apei”, și ce cauză această stare? Iov 38:8—11; Ps. 104:5, 6; Prov. 8:27—29.

119³ (a) Ce se întâmplase acum cu imensa boltă de apă care înfășura întregul pământ, și ce rezultat sigur trebuia să aducă aceasta? (b) Ce hotărî Iehova să facă pentru locuitorii pământului, înainte de prăbușirea bolții de ape? 1 Tes. 5:14; Ezech. 3:17—19; 33:7—9.

120¹ (a) Ce avertisment lăsă Iehova să fie dat, și cine a fost ales să-l transmită locuitorilor pământului? Gen. 6:13, 17. (b) Ce instrucțiuni dădu Iehova lui Noe pentru ca să poată scăpa de catastrofa amenințătoare, și pentru ce se cerea credință spre a executa aceste instrucțiuni? Gen. 2:5, 6; 6:14, 18—22.

121¹ Cum și sub ce împrejurări își dovediră Noe și fiii săi integritatea și iubirea lor pentru Atotputernicul Dumnezeu, în timpul zidirii corăbiei? Ps. 41:12; Prov. 11:3; 20:7.

121² (a) Ce instrucțiune dădu Iehova, după ce marea corăbie a fost complectată? Gen. 7:1, 5, 7—9. (b) Ce este semnificativ în faptul că fiii lui Noe, deși erau căsătoriți, nici-unul din ei nu crescură copii înainte de potop și pentru ce sunt condițiunile de existență de atunci de importanță pentru noi astăzi? 2 Pet. 2:9; Tef. 2:1—3; Ier. 16:1—48.

122¹ Când se prăbușiră apele potopului asupra pământului și cum p'u'ea corabia? Gen. 7:17—23.

123¹ Cât timp au stat apele potopului asupra pământului, ce le-a făcut să scadă și cum determinăm noi lungimea lunilor și a anului de atunci? Gen. 2:1—12.

124¹ (a) Cât timp a stat în realitate Noe și familia sa în barcă și ce se întâmplase afară? Gen. 7:11, 23; 8:13, 14. (b) Cum se poate spune că „lumea s-a sfârșit” pe vremea potopului, și ce asigurare mângâietoare dă păstrarea lui Noe și a familiei sale iubitorilor de adevăr de astăzi? Gen. 8:15—19; Ps. 115:16; Isa. 65:17; 2 Pet. 3:12—14; Ecl. 1:4; Ps. 42:1, 2; 104:5.

CAPITOLUL XI

Socotirea timpului

125¹ Prin ce mijloace șterse Iehova din existență creațiile nelegiuite de pe pământ în zilele lui Noe, și cum a îndeplinit aceasta curățirea pământului pătat? 2 Pet. 2: 5; Ps. 106: 38; Ezech. 39: 12—16.

125² Cum puse potopul capăt amestecului direct al spiritelor din ceruri în chestiunile omenești, și care era soarta neascultătorilor „fii spirituali ai lui Dumnezeu“ pe acea vreme? Gen. 7: 23; 6: 1, 2, 4; Ier. 12: 7; Isa. 47: 6.

125³ Ce organizațiune nouă a forțelor cerești ale lui Satan a devenit necesară din cauza potopului și cum este aceasta simbolizat și descris în profetia biblică? Ef. 6: 12, A.R.V.; Dan. 2: 32, 37—39.

126¹ (a) Ce nimici, atunci, potopul și ce rămase? 2 Pet. 3: 6; Gen. 6: 13, *marginal*; Ecl. 1: 4. (b) Care a fost prima faptă a lui Noe, după ce supraviețuitorii potopului părăsiră corabia și pășiră pe pământul curățit? 1 Cron. 16: 29, 30; Isa. 25: 1.

126² (a) Ale cărui cuvinte constituia această transacțiune o împlinire în miniatură? (b) Pentruce blestemase Iehovă pământul pe vremea răscoalei în Eden? și, după potop, când numai va aduce Dumnezeu un blestem asupra locuitorilor pământului? Gen. 3: 17; Ezech. 14: 13—20.

127¹ (a) Pentruce putea pământul, imediat după potop, să fie numit în mod potrivit un „pământ drept“, și cu cari „ceruri drepte“ era el în legătură? Gen. 7: 1; Ps. 150: 6; Prov. 8: 22—31. (b) Despre ce erau acele stări profetice, și care mandat divin a fost reînnoit cu supraviețuitorii potopului? Isa. 14: 7; Apoc. 21: 1, 4; Gen. 1: 28.

127² (a) În ce sens și când a fost declarat mandatul atunci îndeplinit? Gen. 9: 19; 1 Croa. 1: 4, 5, 8, 17, 24. (b) Pentruce nu este Nimrod recunoscut printre cele șaptezeci de generații dela Noe și fiii săi? și ce este arătat prin faptul că nu Noe, ci fiii lui Noe s'au înmulțit? Ps. 1: 4—6; Prov. 10: 7.

128¹ (a) Ce legământ, încă în putere, încheie Iehova Dumnezeu cu Noe și cu fiii săi? Ce le permise și ce le interzise? Ex. 20: 13. (b) Cine poate să activeze numai ca reprezentantul lui Dumnezeu la executarea aceluia care calcă acel legământ? Ier. 33: 15; Ioan 5: 27; Fapte 17: 31.

128² De ce ar scăpa ei, dacă oamenii ar fi păstrat legământul vecinic, și ce semn vizibil al „legământului“ pregăti Iehova? Ps. 25: 10; Rom. 1: 31, 32; Ezech. 1: 28. (b) Ce

libertate va aduce adevărul acestui legământ al curcubeului pe pământ, atunci când va fi aplicat? Ps. 72:1—8; Isa. 2:2—4.

129¹ Ce texte arată că Iehova a fixat timpul pentru îndeplinirea scopurilor Sale, și că El păstrează timpul cu strictețe în această privință? Ecl. 8:6; Hab. 2:3; Dan. 11:27, 35; Mat. 24:36.

129² (a) Cum arată cuvântul lui Dumnezeu pe „savantii” de astăzi? Luca 16:15; 1 Tim. 6:20; Isa. 8:20. (b) Care era perioada de timp dela crearea lui Adam până la Potop, și cum este stabilită această cifră din Scripturi? (c) Câți ani au trecut dela începutul potopului până la legământul lui Dumnezeu cu Abraam în Canaan, și care este dovada scripturală pentru aceasta?

131¹ (a) Cât timp a trecut dela facerea legământului abraamic până la legământul legii, apoi dela intrarea Israelitilor în pustie până la trecerea în țara Canaanului, și apoi până la împărțirea țării de către Iosua? Ex. 16:35; Deut. 8:2; Neem. 9:21. (b) Cu privire la durata a cărei perioade de timp după aceea este Biblia nehotărâtă, și ce a început să se zidească în anul al patrulea al lui Solomon? (Vezi traducerile lui *Rotherham* și *Weymouth* la Fapte 13:19, 20).

132¹ (a) Cum s’a îngrișit Marele Pastrător al timpului, Iehova, de ceea ce umple golul dintre ieșirea israelitilor din Egipt până la începerea lucrării la templu, în decursul domniei lui Solomon? (b) Ce fapt justifică acceptarea cifrei de 480 de ani dată la 1 Regi 6:1 ca corectă, și nu rezultatul unei erori de copiere? Ioan 17:17. (c) Care era durata timpului dela legământul abraamic până la anul 1 î. Chr.? și prin ce trepte s’a făcut măsurarea acestei perioade de timp?

134¹ (a) Pe ce dare de seamă scripturală sunt bazate cifrele de mai sus? 2 Cron. 12:13; 13:2; 16:13; 20:31; 21:20; 22:2, 12; 24:1; 25:1; 26:3; 27:1; 28:1; 29:1; 33:1, 21; 34:1; 36:2, 5, 9, 11. (b) Din faptele de mai sus, ce se constată a fi durata de timp dela crearea lui Adam până la sfârșitul anului 1 î. Chr.?

134² Ce perioadă de timp începu după aceea? Luca 2:10, 11.

134³ Cât de lungă e perioada de timp dela crearea lui Adam până la sfârșitul anului 1943 d. Chr.?

135¹ De sfârșitul a cărei mari perioade de timp din istoria omenirii, deci, ne apropiem noi, și ce perspective ne stau înainte? Mat. 24:15—21;

CAPITOLUL XII

Dușmanii libertății

136¹ Ce fel de început dădu Iehova omenirii după potop, și sub termenii cărui legământ au fost aduși oamenii? Ps. 29:2-4, 10:33:18; 2 Pet. 2:5; 3:6; Gen. 9:4—6. 9, 10, 13—17.

136² (a) Pentru ce noile stări pământești după potop nu puseră la o parte proba integrității omului față de Dumnezeu Gen. 3:15; Ex. 9:16; Iov 1:6—12; Zah. 3:1, 2, *marginală*. (b) După ce veghia Satan și demonii săi, și ce erau ei hotărâți să facă?

137¹ (a) Pentru ce există trei ramuri în familia umană, și cum se numesc ele? Gen. 10:32; 1 Cron. 1:4. (b) Din câte feluri de sânge sunt ele, și cum a violat nazismul legământul vecinic în această privință? Gen. 9:5, 6; Ex. 20:13.

137² Sub a cui autoritate poate o creatură să nimicească pe cel nelegiuit, și cum sunt Israeliiți un exemplu despre aceasta? Deut. 7:2; 1 Sam. 15:1—3.

137³ (a) Cât timp a trăit Noe după potop, și ce fel de împlinire tipică a văzut el? Gen. 9:1, 7, 28. (b) Cine a fost primul fiu al lui Sem, și ce arăta numele său? Gen. 4:16, 17; 1 Cron. 1:17, 24.

138¹ (a) Ce incident din viața lui Noe folosi Diavolul spre a defăima pe un martor credincios? (b) În ce mod se deosebi conduita lui Sem și a lui Iafet de cea a lui Ham, și pentru ce era aceasta potrivită? Ex. 20:12; Isa. 58:7; Rom. 14:4.

139¹ (a) Asupra cui aduse calea de acțiune a lui Ham un blestem, și cum s'a manifestat acesta mai târziu? Gen. 10:15—19; Deut. 27:16; Iosua 9:23; 1 Regi 9:20; 21. (b) Pentru ce nu există nicio bază pentru pretențiunea religioasă că pielea neagră a populației africane se datorește acelui blestem? Ier. 13:23.

139² Cum s'a dovedit a fi adevărata binecuvântare a lui Dumnezeu asupra lui Sem și Iafet prin evenimentele de mai târziu, și ce îndreptar era dat astfel în ce privește Sămânța promisă? Luca 3:23, 36; Gen. 12:3; 22:18; Ef. 2:13, 14; 3:6.

140¹ Pentru ce era grăbit Satan să observe direcția scopului lui Dumnezeu, și prin ce mijloace își propuse el să se opună acestuia? Ex. 23:33; Jud. 2:3.

140² (a) Cine era Nimrod, și pentru ce scop era el pus în frunte? 1 Cron. 1:10; Rom. 1:25. (b) Ce regulă recunoștea Noe, și cum o arăta el pe aceasta? Isa. 33:22, *marginală*; Gen. 6:9; 7:1.5.

141¹ Ce legământ disprețuia Nimrod, și cum era el un puternic vânător „înaintea lui Iehova“? Isa. 24 : 5.

141² Pentru ce nu primeau oamenii libertate prin temerea și urmarea lui Nimrod, și drept cine-l socoteau ei a fi atât înainte cât și după moarte? 2 Pet. 2 : 18, 19.

142¹ (a) Ce fel de domnie întemeie Nimrod și cum? Isa. 14 : 4—6; Ezech. 21 : 21. (b) Ce libertate de închinare era acordată în domeniul lui Nimrod, cine rămase liber și cum? Dan. 11 : 36—39.

142² Câte limbi se vorbeau, cum înțelegeau oamenii lumestri să tragă folioase din aceasta și pentru ce?

143¹ Ce fel de guvern a fost propus, prin mijloacele acestei cetăți, pentru întreg pământul, și ce scop urma să servească turnul? Isa. 47 : 1, 12—14; Apoc. 17 : 4, 5, 18.

144¹ Ce deveni din nou necesar pentru Iehova Dumnezeu ca să facă, și cum „cobori“ El ca să vadă cetatea și apoi să spargă unitatea lor? Ezech. 20 : 9.

144² Pentru ce era numită cetatea, după aceea, „Babel“! ce manifestă Iehova acolo, și pentru ce nu erau Noe și Sem atinși de această acțiune? Ps. 35 : 4, 26; 59 : 11; 109 : 29; Isa. 45 : 16.

145¹ Pentru ce să cercetăm cu grijă îndemnul Bibliei acum? 1 Cor. 10 : 11; Rom. 15 : 4; 2 Tim. 3 : 15, 16.

CAPITOLUL XIII

Legământul pentru libertate

146¹ (a) Ce constituie *legământul* lui Dumnezeu? Ef. 3 : 11; Deut. 7 : 9; Dan. 9 : 4. (b) Ce este un legământ unilateral, și ce condițiuni se cer acestui fel de legământ? Ps. 25 : 14; Isa. 54 : 10.

146² (a) Cu cine a fost făcut legământul în Eden, și de cine depindea el? Gen. 3 : 15; Isa. 55 : 11; Rom. 16 : 20. (b) Ce asigurare avem noi când Dumnezeu face un legământ? Evr. 6 : 17, 18; Ier. 4 : 28; Iov 23 : 13, 14.

147¹ (a) Când a dat Iehova mai multă lămurire cu privire la „Sămânța“ promisă, și prin ce mijloace? Neem. 9 : 7, 8. (b) Care era linia urmașilor lui Abraam dela Noe, și locul său de naștere, și ce înseamnă numele său? 1 Cron. 1 : 24—27.

147² (a) Cum a învățat Abraam despre eliberarea printr-o „Sămânță“, și care din calitățile sale îi plăcea lui Dumnezeu? Evr. 11 : 6, 8, 9; Rom. 4 : 13, 20. (b) Ce poruncă dădu Dumnezeu atunci lui Abraam?

148¹ Ce promisiune remarcabilă făcu Iehova lui Abraam

pe când era încă în Mesopotamia? Gen. 18:18; Mica 7:20; Fapte 3:25.

148² (a) Prin ce canal urmau să vină binecuvântările la toate familiile pământului, și ce arată că binecuvântarea nu va fi în mod automat? Gen. 26:24; Deut. 28:2, 15. (b) Pentru ce și la ce a fost schimbat numele lui Abraam? Gen. 17:5 *marginală*; Rom. 4:17.

149¹ (a) Despre cine și în ce privință era Abraam un tip sau o icoană, și al cui nume urma să fie mare? 1 Cor. 10:11; Rom. 15:4; Mal. 1:11; Ezech. 36:22; Ps. 106:8. (b) Pentru ce a fost schimbat numele soției lui Abraam? Gen. 17:15, 16, *marginală*; Gal. 4:22, 23, 26—28, 31.

149² Care era factorul decisiv care l-a adus pe Abraam în legământ cu Dumnezeu, și cum este numit acest fel de legământ? Rom. 1:17; 4:3; Gen. 15:6, 18; Neem. 9:7, 8; Iac. 2:23, 26.

149³ Cum și pentru ce încerca Diavolul să păteze pe soția lui Abraam, Sara? Gen. 12:14—20; Ps. 105:14. (b) Ce cale urmă Abraam în timp ce era în țară străină? Gen. 13:12, 13; 14:22—24.

150¹ Ce este demn de observat cu privire la Regele Melchisedec, și care împrejurări îl conduseră la întâlnirea sa cu Abraam? Gen. 14:11—20.

151¹ Ce făcu și ce zise Melchisedec cu ocazia acestei întâlniri, și ce făcu Abraam în schimb? Evr. 7:6, 9, 10.

151² (a) Despre ce era această întâmplare profetică? Evr. 6:6, 10. (b) Ce speranță ne dă aceasta, așa după cum este expusă la Evrei 6 și 7 cu privire la Melchisedec? Isa. 32:1. (c) Ce înseamnă numele „Melchisedec” și „Rege al Salemu-lui”? Zah. 6:13; Isa. 9:6.

153¹ (a) Sub ce împrejurări încercătoare de credință s'a născut Isaac, și pentru ce se zice că era „născut după spirit”? Evr. 11:11, 12; Gen. 17:17, 19; 18:10—12; 21:1—3. (b) Cum încercase Diavolul să păteze „Sămânța”? Gen. 20:2—16.

153² În relațiunile familiare dintre Abraam, Sara și Isaac, ce preumbrește fiecare din ei? Isa. 54:15; Gal. 4:26—28.

154¹ (a) Care era instrucțiunea de timpuriu a lui Isaac? Deut. 6:6, 7; 11:19, 21; 4:9; 32:46; Prov. 22:6; El. 6:4; Ps. 78:4; Isa. 38:19; Ioel 1:3. (b) Cum a fost adusă marea probă asupra lui Abraam și asupra fiului său, Isaac și în ce scop? Gen. 22:1—6; 1 Ioan 4:9; Rom. 8:32.

154² (a) Cum urma să fie adusă jertfa, și care era atitudinea lui Isaac față de aceasta? Gen. 22:7—9; Ioan 10:17. (b) Ce acțiune finală a lui Abraam dovedi credința sa, și

care a fost îngrijirea lui Dumnezeu pentru a completa jertfa? Evr. 11 : 17—19; Gen. 22 : 10—14, *marginală*.

155¹ (a) Ce asigurare dădu atunci ingerul lui Iehova lui Abraam, pentru a completa declarația legământului? Gen. 26 : 3—5. (b) Ce arată această exprimare în ce privește libertatea și „sămânța” promisă? Gal. 3 : 7—9, 26—29; 4 : 28; Luca 1 : 73, 74.

155² Ce condițiune este pusă înainte în traducerea *Rotherham* pentru primirea binecuvântării, „Astfel, toate națiunile pământului se vor binecuvânta în sămânța ta”? Ioan 3 : 36.

155³ Ce preumbrește în mod corect drama lui Abraam și a lui Isaac pe Muntele Mcria? Evr. 1 : 2. 3; 5 : 5—10.

CAPITOLUL XIV

Dreptul de întâia naștere a libertății

157¹ Prin cine și cum s'a hotărît ca dreptul de întâia naștere pentru promisiunea făcută lui Abraam să fie dat celui în drept? 1 Pet. 1 : 21; Mat. 22 : 32; Luca 1 : 70—74; Evr. 6 : 13, 14.

157² Pentru ce rămăsese Isaac singur până acum, și prin ce procedură ajunsese servul casei la casa miresei în perspectivă? Gen. 24 : 1—32.

158¹ Cum arătară rudele lui Abraam că ei pricepură voința Domnului; cum se întâlniră Rebeca și Isaac, și pentru ce nici un preot n'a celebrat ceremonia căsătoriei? Gen. 24 : 33—65; Ioan 3 : 29.

158² Ce arată pe mai departe faptul, în ce privește „sămânța”, că Isaac și-a luat o soție, pe cine preumbrește fiecare și ce preumbrește unirea lor? Gen. 26 : 4; 1 Cor. 12 : 12—14; Apoc. 19 : 7; 21 : 9.

159¹ Ce dovedește că Christos Isus este „Sămânța”, și cum sunt asociații Săi făcuți o parte a Sămânței? Rom. 8 : 14—17; Fapte 26 : 18; Gal. 4 : 5—7.

159² (a) Pentru ce nu era declarat în legământul abraamic numărul asociaților lui Christos Isus, Sămânța, și când a fost acesta descoperit? (b) Ce dovadă există în ce privește pe cine preumbreau într'adevăr Isaac și mama sa? Isa. 54 : 13; Ioan 6 : 45; 1 Ioan 3 : 1—3.

160¹ În ce privește urmașul soției lui Isaac, cum arată Dumnezeu că El știa înainte și predestinase pe acela pe care îl va folosi în legătura cu legământul Său? și cine s'a opus deciziei lui Dumnezeu? Rom. 8 : 29—30; Ef. 1 : 5, 11; Fapte 2 : 23; 1 Pet. 1 : 2.

161¹ Cum se deosebea calea lui Esau de cea a lui Iacob,

cum arăta Esau dispreț pentru legământul lui Dumnezeu, și prin cari două lucruri luă apoi în posesiune dreptul de întâia naștere? Evr. 12:16; 11:8, 9; Isa. 41:8.

161² Cum încercă Esau, în cele din urmă, să despozeze pe Iacob de binecuvântarea dreptului de întâia naștere, dar cum și în conformitate cu a cui voință a fost aceasta acordată celui în drept? Gen. 27:1—29; Isa. 46:9—11.

163¹ Cum încerca Esau să-și pună în aplicare planurile sale, și cum se arată el pe mai departe ca nedemn pentru binecuvântare? Gen. 27:30—41; 26:34, 35; 23:6—9; Deut. 7:1—3.

163² Ce instrui Rebeca atunci pe Iacob să facă, și ce sfat și binecuvântare îi acordă Isaac? Gen. 28:1—5.

163³ Ce vis avu Iacob pe drum, ce arăta el, cum numi Iacob locul acela și ce jură el? Gen. 35:1—7. 15; Evr. 1:14.

164¹ (a) Cum ajunse Iacob tată și bogat în Siria? Gen. 31:41 (b) Cari erau împrejurările, înainte de întâlnirea sa cu Esau, sub cari numele lui Iacob a fost schimbat, și pentru ce această schimbare? Gen. 32:22—30; Osea 12:3—5.

165¹ Cum își îndeplini Iacob jurământul său făcut la Bethel, și ce întâmplări avură loc cu ocazia vizitei sale de ducere și întoarcere dela Bethel? Gen. 28:20. 21; 35:6—20, 27, 28.

165² Cum sună versiunile lui King James, Douay și Rotherham, în comparație, în ce privește Genesa 35:29, cu privire la moartea lui Isaac? Gen. 25:8, trei versiuni.

165³ Ce doctrină falsă a religiei desaproabă această comparație? și ce i se întâmplă lui Isaac după moarte? Ps. 89:48; 115:17; Ecl. 9:5, 10; Ioan 3:13.

166¹ Ce întemeie Esau și urmașii lui, dar cum continuă Iacob să urmeze pe calea lui Abraam și a lui Isaac? Gen. 36:6—9, 15, 31, 40.

166² În conformitate cu darea de seamă despre aprobare la Evrei 11, pentru ce nu-l este rușine lui Dumnezeu să se numească Dumnezeu lui Abraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacob, și ce a pregătit El pentru ei? 2 Cor. 5:7; 1 Ioan 2:15; Evr. 10:38, 39.

167¹ Ce este „cetatea“ pe care Dumnezeu o pregătise pentru ei, și printre cine sunt ei înșirați pentru credința și laptele lor? Mat. 8:11; Ps. 45:16; Isa. 32:1; 1 Pet. 1:7-9

CAPITOLUL XV

O națiune liberă născută

168¹ Ce descopere un nume așezat asupra unei creaturi de către Dumnezeu? și ce este arătat prin schimbarea numelui lui Iacob? Gen. 17:5, 15, 16, *marginală*.

168² Din ce urma să fie liberă națiunea lui Israel, ce fel de guvern urma să aibe și ce era preumbrit prin aceasta? Ex. 3 : 7, 8; Deut. 28 : 13; 1 Cron. 29 : 23; Ps. 119 : 45; 1 Pet. 2 : 9, 16.

169¹ Cum căuta Satan Diavolul să combată scopul guvernului lui Dumnezeu prin cei zece frați vitregi ai lui Iosif? Gen. 37 : 3—11, 18—20, 24, 28, 36; Fapte 7 : 9.

169² Cum urmărea vrăjmășia Diavolului pe mai departe pe Iosif în Egipt, și la ce poziție la timp nimerită a fost el înălțat, în cele din urmă, pentru integritatea sa față de Dumnezeu? Gen. 39 : 7—23; 41 : 14—16, 25—32, 38—55; Ps. 105 : 16—22; Fapte 7 : 9—11.

169³ (a) Datorită foametei, cum a fost Iosif din nou reunit cu tatăl său și cu frații săi în Egipt? Ps. 105 : 23; Fapte 7 : 11—15. (b) Ce îngrijire făcu Iosif pentru frații săi, pentru tatăl său și pentru casele lor pentru restul de timp ce mai rămăsese din foamete? și cum administră el afacerile spre binele Egiptenilor?

170¹ Pentruce a fost făcută această dramă profetică și darea de seamă despre ea păstrată până astăzi? și până la facerea cărui lucru de către Măi Marele decât Iosif toate planurile prezente de după războiu pentru libertate se vor dovedi zădărnice? Rom. 15 : 4; 1 Cor. 10 : 11; Ps. 84 : 12—14; 146 : 3—5; Isa. 65 : 13, 14; Ier. 17 : 5—8.

171¹ Ce a făcut Israel (Iacob) sub conducerea lui Dumnezeu și ca unealtă a Sa față de fiii săi înainte de a muri? Gen. 47 : 28; 49 : 1—33; Amos 3 : 7; Evr. 11 : 21.

171² Cum arată Israel sub inspirațiune prin care seminție va veni domnitorul promis al Guvernului teocratic? și despre ce este semnificativ numărul semințiilor lui Israel? Ps. 60 : 7; 1 Cron. 5 : 2; 28 : 4.

172¹ Care era starea în ce privește libertatea copiilor lui Israel înainte de moartea lui Iosif? și cum schimbase Diavolul stările pe vremea când se născu Moise? Gen. 47 : 11, 12, 27; Ex. 1 : 7; Deut. 26 : 5; Ex. 1 : 8—14, 16; 2 : 1, 2; 6 : 16, 18, 20.

172² Cum a ajuns copilul evreu Moise să fie crescut în curtea lui Faraon? și cum s'a întâmplat că el a fost obligat să se ocupe cu păstoritul în Arabia? Ex. 2 : 3—22; Fapte 7 : 17, 30; Evr. 11 : 23—27.

173¹ (a) La ce timp hotărît și cu ce miracol alese Iehova pe Moise ca unealtă a Sa pentru eliberarea lui Israel? Gen. 15 : 13, 14; Ex. 2 : 23—25; 3 : 1—13; Fapte 7 : 30—35. (b) Cu ce destăinuire a numelui Său trimise Iehova pe Moise în misiunea sa divină? Ex. 6 : 2—8.

174¹ (a) Înaintea cui apără Moise mai întâi, și ce primire avu el la Faraon, și cu ce consecință pentru Egipt? Ex. 4 : 27—31; Ps. 105 : 26—35. (b) După cum declarase lui Faraon, pentru ce permise Dumnezeu Diavolului să rămână până astăzi? Iov 1 : 6—12; 2 : 1—7; Rom. 9 : 17.

174² (a) Care era cea de a zecea plagă peste Egipt, și cum scăpaseră Israelii de ea? Ex. 12 : 3—13; Evr. 11 : 28. (b) În ce relațiune cu Iehova aduse stropirea cu sângele mielului de Paște pe națiunea lui Israel? și despre ce era aceasta un tip, sau un simbol? Ex. 24 : 8; Ier. 31 : 31—34; Mat. 26 : 27, 28; Marcu 14 : 23, 24.

175¹ (a) Cum eliberă Iehova pe Israelii din Egipt și de armatele urmăritoare ale lui Faraon? Ex. 12 : 29—33; 13 : 21, 22; 14 : 21—30; Evr. 11 : 29. (b) În mijlocul cărei cântări de biruință conduse Moise atunci pe Israelii? și sub ce obligațiune era națiunea acum?

176¹ Cum erau Israelii aprovizionați în mod miraculos cu pâine, și în legătură cu aceasta care zi a fost observată ca deosebită? Ex. 16 : 13—25; 31 : 13—17; Ezech. 20 : 12.

177¹ (a) Când ajunseră Israelii la Muntele Horeb sau Sinai, ce zise Iehova către națiunea nou născută, și ce răspunse ea? Ex. 19 : 8. (b) Care este esența celor zece porunci pe cari Iehova le declară lui Moise pe Muntele Sinai? Ex. 20 : 1—17.

177² (a) Cum a fost inaugurat legământul legii față de Israelii? Ex. 24 : 3—8; Evr. 9 : 18—20. (b) Ce instrucțiuni pe mai departe dădu Iehova lui Moise pe Munte? Ex. 25 : 3; 29 : 1, 41; Lev. 16 : 29, 30.

178¹ (a) Ce stărc găsi Moise când veni jos de pe Munte? și ce era acțiunea sa, și cine răspunse pentru aceasta? Ex. 32 : 1—8, 19, 26—28. (b) Pentru ce se sui Moise din nou pe Munte? și ce era el obligat să facă după coborîrea sa și pentru ce? Ex. 32 : 30; 34 : 29—35; 2 Cor. 3 : 7, 13.

178² (a) Când a fost instalat tabernacolul de închinare, și cine erau instalați în serviciu acolo? Ex. 40 : 12—18, 31—33. (b) Pentru ce este necesar pentru creștinii astăzi să studieze și să asculte aceste lucruri scrise mai demult? Ioan 5 : 39, 46; Rom. 15 : 4; 1 Cor. 10 : 11; 2 Tim. 3 : 16, 17; Ps. 119 : 105.

CAPITOLUL XVI

Formarea cărții libertății

179¹ După înfrângerea Amalechiților, ce poruncă arată autoritatea divină în ce privește scrierea Cărții Libertății și pas-

trarea acesteia? Deut. 25 : 17—19; Mat. 4 : 4; Ioan 5 : 16, 39, 46, 47.

179² Ce poruncă pe mai departe dădu Iehova lui Moise în ce privește scrierea unei dări de seamă? Ex. 24 : 4; Deut. 17 : 18—20; 31 : 19, 22, 24—26.

179³ Pentru ce timp particular era scrisă această dare de seamă, pentru cine și pentru ce scop? Hab. 2 : 2, 3; Ps. 102 : 18; Rom. 4 : 23, 24; 1 Pet. 1 : 10—12.

179⁴ (a) Cum diferea formarea acestei cărți a libertății de aceea a altor cărți? 2 Pet. 1 : 20, 21. (b) Cui i s'a dat cinstea de a începe sacra ei dare de seamă? Luca 24 : 27; Ioan 1 : 45.

180¹ Pentru ce nu lăsa Dumnezeu ca educația în cuvântul Său să fie supusă tradiției, și pentru ce era necesar ca El să păstreze darea de seamă scrisă? Mat. 5 : 18, 19; 24 : 35; Ier. 36 : 23—32; 1 Pet. 1 : 23; Prov. 2 : 7, 8.

180² Unde se face prima dată mențiune în Biblie despre o carte, și cum erau transmise în mod evident dările de seamă până la Moise?

181¹ Datorită suprapunerii vârstei patriarhilor, cum a putut fi transmisă tradiția orală repede dela Adam până la Moise? — Vezi harta cărții la pagina 131.

181² Ce dovadă există prin Isus că Iehova a trimis puterea Sa nevăzută ca să ajute slaba memorie a omului în legătură cu păstrarea dărilor de seamă corecte? 2 Sam. 23 : 2; Ioan 17 : 11, 14, 15, 17, 19.

182¹ (a) Când încetă tradiția orală, și cum era atunci informația transmisă mai departe? 2 Tim. 3 : 15—17. (b) Cine făcu prima dare de seamă scrisă a legii lui Dumnezeu, și în ce limbă?

182² (a) Cine scrise primele cinci cărți ale Bibliei, și cum se numeau ele? Ioan 5 : 46, 47; Neem. 8 : 1—3. (b) Pe cine altcineva lăsa Dumnezeu, în conformitate cu darea de seamă, mai ales să scrie, și ce dovadă scrisă avem noi despre existența diferitelor cărți ale Bibliei?

183¹ (a) Cine erau scriitorii? și când își făcură ei apariția? (b) Când și pentru ce a fost necesar de o mărită copie a Scripturilor, și ce dovedește că canonul ebraic era complet pe vremea lui Isus? Luca 24 : 44—46; Ioan 5 : 39.

183² (a) Ce se înțelege prin Scripturile canonice? (b) Ce sunt Apocrifile? (c) Pentru ce nu este potrivit a despărți Biblia într'un Testament Vechiu și într'un Testament Nou?

184¹ La ce eroare religioasă a dus despărțirea Bibliei în Vechiul și Noul Testament? 2 Tim. 3 : 15—17; Ezech. 38 : 8; Dan. 11 : 40; 12 : 4.

184² Ce argumentează religioniștii deoarece Isus nu a dat nici o poruncă ucenicilor Săi să scrie în folosul Său, și cum desaproabă faptul inspirației și neschimbăciunii lui Dumnezeu argumentul lor? 2 Tes. 3 : 14; Col. 4 : 16; Rom. 1 : 1, 2; 1 Tes. 5 : 27.

185¹ Ce dovezi scripturale există că Dumnezeu a poruncit deasemenea să fie scrise Scripturile Grecești? 2 Pet. 3 : 1—4; Fapte 1 : 8; 1 Ioan 1 : 4, 5; Iuda 3; Fapte 10 : 40—42.

185² (a) Când a fost terminat și încheiat canonul întregii Biblii? (b) Ce sunt manuscrisele? Se poate găsi oarecare din manuscrisele originale astăzi? Ce eforturi s'au depus spre a distruge copiile acestor sacre dări de seamă, și pentru ce au fost acestea zadarnice?

186¹ (a) Pentru ce s'au făcut traduceri ale Scripturilor originale în alte limbi? (b) Ce sunt „versiunile“? și cât timp a continuat facerea de copii după manuscrise? Gal. 6 : 11; 2 Tes. 3 : 17; Filip. 19.

187¹ Câte copii după manuscrise și versiuni ale scrierilor apostolilor și ucenicilor posedăm astăzi și în ce limbi?

187² Ce este un „codex“, care este cel mai vechiu codex cunoscut, și ce conține el?

188¹ Care era alitudinea Vaticanului față de cercetătorii acestui codex vechiu? și când au fost publicate cele dintâi edițiuni ale lui?

189¹ Care manuscris este pus în rândul al doilea, unde a fost el găsit, când și prin cine? (b) Unde este astăzi? și care este conținutul lui?

189² Care manuscris este pus în rândul al treilea, când a fost scris, unde este acum și ce conține el?

189³ Care versiune a fost revizuită în veacul al patrulea, cum a fost numită revizuirea și când a fost tipărită prima dată?

189⁴ (a) Când și de cine a fost tradusă prima dată Biblia în englezește? (b) Ce alte traduceri au urmat și care este cea mai populară dintre ele?

191¹ Pentru ce s'a făcut atâta investigațiune și criticism a manuscriselor Bibliei originale grecești, cine s'a distins în mod deosebit în astfel de criticism textual, și dela ce concluzie porni el?

191² (a) Ce societăți de Biblie au fost fondate de vreme după anul 1800? (b) Când a fost fondată societatea Watch Tower Bible and Tract Society? și cum a obținut ea *Diaglott-ul*?

191³ Cari sunt unele din caracteristicile și foloasele *Diaglott-ului*, dar acelea ale ediției Watchtower a Bibliei?

192¹ Cine este în realitate păstrătorul cărții libertății, Biblia, și ce pretențiune defăimătoare este desaprobată prin cele de mai sus?

CAPITOLUL XVII

O Teocrație regală

193¹ (a) Cât timp și sub a cui conducere călătoriră Israelii prin pustie? Deut. 8 : 2; 29 : 5; Ex. 3 : 10—12. (b) Ce s'a făcut cu trupul lui Moise după moartea sa? și cine a urmat după el în poziția sa de serviciu? Deut. 34 : 5, 6; 31 : 14, 15, 23; 34 : 9; Iosua 1 : 1, 2, 5, 17.

193² Pentru ce scena schimbării la față de pe vârful muntelui nu dovedește că Moise ar fi viu și în cer, și ce mărturisește această schimbare? Ioan 3 : 13—15; Evr. 3 : 1—6; Mal. 4 : 4—6; Mat. 11 : 11; Fapte 2 : 34.

194¹ Ce poruncă dădu Iehova poporului Său de legământ, când intră în Pământul făgăduinței? și pentru ce era războiul purtat de ei teocratic și drept? Ex. 23 : 24, 33; Deut. 7 : 2, 16, 25.

194² (a) Cât timp a trecut dela intrarea lui Israel în Pământul făgăduinței până la începerea împărțirii țării, și ce procedură urmară Israelii cu privire la legământul lor în timpul vieții lui Iosua și a colegilor săi bătrâni? Num. 10 : 11, 12; 13 : 1—3, 5, 8; Iosua 13 : 1—3 7; 14 : 1, 5—7, 10; Fapte 13 : 18, 19; Jud. 2 : 7. (b) În ce mod preumbrește Iosua pe Christos Isus? Evr. 11 : 30, 31; Iosua 6 : 2, 20, 27; 8 : 18, 26; 10 : 10—15; 11 : 15.

195¹ A cui prezență în țară punea în primejdie libertatea Israelitilor după vremea lui Iosua, și ce se dovedește religia a fi? Jud. 3 : 1—7; Ps. 106 : 34—38; 2 Regi 17 : 7—12.

195² Când și sub ce împrejurări ridică Iehova judecători pentru Israelii? Jud. 2 : 16—19; 3 : 9, 15; 1 Sam. 12 : 9—11.

196¹ Cu ce cerere veni ră copiii lui Israel la profetul Samuel și pentru ce? și ce instrui Iehova pe Samuel să facă? 1 Sam. 8 : 5, 6; 12 : 12.

196² (a) Cine a fost primul rege al lui Israel, și pentru ce a fost luat regatul dela el? Fapte 13 : 21; 1 Sam. 9 : 27; 11 : 15; 15 : 11, 22, 26. (b) Pe cine unse Domnul ca să ia locul lui Saul, și prin ce împrejurare îl făcu Dumnezeu proeminent (vestit)? 1 Sam. 16 : 11—13; 17 : 38—51; Fapte 13 : 22.

197¹ Ce cale a apucat Saul după ce pierdu spiritul Domnului, și cu ce rezultat final? 1 Sam. 18 : 10, 11, 29; 28 : 6—8; 31 : 1—6; 1 Cron. 10 : 13, 14.

197² (a) În ce mod dovedi David, în ciuda slăbiciunii sale, că era un om după inima lui Dumnezeu? 2 Sam. 2 : 1, 4; 5 : 1—5; 12 : 9, 13; 24 : 1, 10, 14, *marginală*. (b) Care era tipul organizațiunii principale a lui Iehova, și cum deveni ea atare? 2 Sam. 5 : 6—9; Ps. 132 : 13, 14, *A.R.V.*; Isa. 2 : 3.

198¹ Când și cui i s'a aplicat profeția din psalmul 2 : 1—7, și pe ce fapte istorice cu privire la Sion este bazată? 2 Sam. 5 : 17—25; 1 Cron. 14 : 11—16; Iosua 10 : 10; Isa. 23 : 21.

199¹ (a) Ce întâmplări făcură ca închinarea lui Iehova să vină în legătură cu Sionul cel tipic? 1 Sam. 4 : 10, 11; 6 : 1, 2; 7 : 1, 2; 1 Cron. 13 : 5—8, 13, 14; 2 Sam. 6 : 12—15.

(b) Când și unde a fost prezentată tipica Teocrație regală în fidelă asemănare cu viitorul guvern teocratic prin Christos? Apoc. 14 : 1—3; Evr. 12 : 22—24; Isa. 52 : 7, 8, *A.R.V.*

199² (a) Pentru ce i-a fost refuzat lui David privilegiul de a clădi templu pentru chivotul Domnului? și cui i-a fost dat acest privilegiu? 1 Cron. 23 : 3; 1 Regi 5 : 2—5. (b) Ce legământ făcu Iehova cu David în acest timp, și ce garantează acesta? Ps. 89 : 34—37; Luca 1 : 31—33.

200¹ Când începu Solomon clădirea templului, și despre ce este aceasta tipic? 2 Cron. 3 : 1, 2; Luca 3 : 21—23; 19 : 41, 45, 46.

201¹ (a) Ce întâmplări marcară dedicația (sfințirea) templului pe Muntele Moria, și cine veni să se închine acolo? 2 Cron. 7 : 1—3, 9; 1 Regi 8 : 41—43; 10 : 1, 24. (b) Cum erau preumbrite atunci stările Noului Lume libere de sub domnia lui Christos? Ps. 72 : 4—8, 13, 14; Mica 4 : 3—5; Apoc. 21 : 2—4.

201² Ce se întâmplă cu națiunea celor douăsprezece seminții după domnia de patruzeci de ani a lui Solomon, și cum era afectat legământul pentru împărăție? 2 Sam. 19 : 43; 1 Regi 11 : 30, 31; 12 : 16, 17; 2 Regi 17 : 6, 20—23.

202¹ Ce profeție cu privire la împărăție a fost rostită de către Ezechiel împotriva ultimului rege care ocupa tronul la Ierusalim și pentru ce? 2 Cron. 36 : 11—13, 17.

202² (a) Pentru ce nu părăsi Iehova pe poporul Său de legământ, la răsturnarea Teocrației tipice? (b) Pe cine aștepta legământul lui Iehova cu David acum, și cum a fost aceasta prezis de către Iacob? Ps. 132 : 11; Fapte 2 : 29—33.

203¹ Cari două perioade începură cu distrugerea templului și a orașului Ierusalim? 2 Cron. 36 : 19—21; Ier. 25 : 11, 12, *marginală*; Luca 21 : 24; Dan. 9 : 1, 2.

CAPITOLUL XVIII

„Șapte timpuri”

204¹ Care era a treia putere mondială notată în istoria biblică, cine a fost primul domnitor și cum l-a întrebuit Dumnezeu pe el? 2 Regi 24 : 1, 6, 10—17; Dan. 1 : 1—6; 2 Regi 25 : 1—10; Ier. 39 : 1, 2, 6—9.

204² Ce scrisese Nebucadnețar cu privire la semnele și minunile lui Dumnezeu, și pentru cine reprezintă aceasta interes? Luca 2 : 14, *Douay*; Tef. 2 : 3.

205¹ Ce-l chinuia pe rege, și către cine se adresă el în cele din urmă și pentru ce motiv? Dan. 1 : 20; 2 : 27, 28; 4 : 4—9.

205² Care este esența completă a visului lui Nebucadnețar, așa după cum este relatat la Daniel 4 : 10—17?

206¹ După Daniel, ce prezicea visul în ce-l privea pe rege, și ce va ști regele din experiență? Dan. 4 : 18—26.

206² În armonie cu visul lui Nebucadnețar, ce apăru înaintea lui, cât timp a durat, și cum au fost aceste întâmplări folosite de Domnul? Dan. 4 : 27—37.

206³ Cum arată atât profețiile lui Isaia cât și ale lui Ezechiel ce era preumbrît prin marele copac, pe care Nebucadnețar îl văzu? Ezech. 31 : 8—14.

207¹ Cum și de cine a fost pierdută dreapta suveranitate, cum a fost ea ținută suspendată, cui a fost dată, și cum era aceasta preumbrît în visul lui Nebucadnețar? Gen. 3 : 14, 15; Ex. 9 : 16; Ezech. 21 : 27; Ioan 14 : 30; Rom. 16 : 20; 2 Cor. 4 : 4.

208¹ Ce mărturisește trunchiul viu al copacului în legătură cu suveranitatea omnirii și cu guvernul teocratic? Ioan 18 : 36; Fapte 1 : 6, 7; 3 : 20, 21.

209¹ După ce perioadă de timp putea întemeia Dumnezeu împărăția Sa peste oameni, începu această perioadă în Eden, și ce va urma imediat după aceasta? Dan. 4 : 36, 37.

209² Când trebuie să înceapă cele „șapte timpuri”, pentru ce atunci, și pentru ce sunt aceste timpuri, timpurile „păgânilor”? 1 Cron. 29 : 23; Ezech. 21 : 25—27.

210¹ În ce mod dă Apocalips 12 : 6, 14 îndreptarul pentru durata celor „șapte timpuri”, și cum concordă socotirea zilelor și lunilor de pe vremea lui Noe cu socotirea timpului împlinirii în mic a visului asupra lui Nebucadnețar?

210² (a) În ce mod dă profeția lui Ezechiel regula de măsurat pentru adevărata durată a celor „șapte timpuri”? (b) În ce an distruse Nebucadnețar Ierusalimul, când începu acel an și când se sfârși?

211¹ Cum arată marele Păstrător al timpului cele „șapte

timpuri“ păgâne în ce privește începutul și sfârșitul lor. ce dată de expirare este clar arătată, și ce trebuia să se aștepte până la acea dată? Luca 21 : 27—31.

211² Ce arată trunchiul copacului legat, cu privire la dreapta suveranitate? și ce ar însemna ocuparea locului vacant în ce privește Guvernul teocratic și guvernele păgâne? Ps. 2 : 1, 12.

211³ Cinc este „cel mai de jos dintre oameni“ căruia îi este dată suveranitatea, și în ce fapte cu privire la el și la urmașii săi este aceasta scoasă în evidență? Ps. 22 : 1—3; Mat. 21 : 42; 1 Pet. 2 : 5—3, 19—25.

212¹ Când apare luarea puterii de către Dumnezeu și Christos, împreună cu mânia națiunilor, și pentruce nu avu aceasta loc la prima venire a lui Christos sau la suirea Sa la Cer? Fapte 1 : 6, 7, 9—11.

CAPITOLUL XIX

Regele libertății apare

214¹ (a) Ce timp cu privire la Mesia raportează Daniel așa după cum i-a fost prezis lui de către îngerul Gabriel? Ioan 1 : 41, *marginală*. (b) Care este adevărata durată a celor 69 de săptămâni în profeție, când începură ele și când se terminară? Gen. 29 : 18, 20, 27, 28; Deut. 18 : 15; Ioan 4 : 25, 26.

214² (a) La ce timp și cui anunță Gabriel nașterea înainte mergătorului și aceea a lui Mesia? Isa. 9 : 6, 7. (b) Ce se înțelegea prin cuvintele lui Gabriel către fecioară cu privire la sfântul ce se va naște? Mat. 1 : 16; 2 : 1.

215¹ Ce și cum informă îngerul Domnului la o dată mai târziu pe Iosif, și ce profeție trebuia să se împlinească prin această naștere? Luca 2 : 21.

215² (a) Unde era necesar pentru Iosif și Maria ca să meargă pentru nașterea copilului, și cum este determinat anul nașterii? Luca 2 : 1—3; 3 : 21—23. (b) Ce timp al anului era, cum a fost făcută anunțarea la păstori și ce fel de oameni erau ei? Fapte 7 : 43; Amos 5 : 26; Mat. 2 : 1—10.

216¹ Ce anunțare și semn dădu îngerul păstorilor, și ce demonstrațiune îngerească urmă după aceea? Mica 5 : 2; 1 Sam. 20 : 6; Luca 2 : 4, 15—20.

216² (a) Cum numese „trinitarieni“ nașterea lui Isus, și în consecință pe Maria, mama Lui și cum este una ca aceasta desaprobată de cuvintele lui Gabriel? Ioan 20 : 31; 10 : 36; Gal. 4 : 4. (b) Dacă ar fi fost intenționată încarnarea Fiului lui Dumnezeu, ce ar fi fost cu totul inutil (ce

nu era necesar), și cum ar fi putut El să apară pe pământ? Gen. 6 : 2, 4; Luca 1 : 26—29.

217¹ (a) Cum desaprobă scripturile dela Ioan 1 : 14 și 2 Pet. 1 : 13, 14 o încarnare? Evr. 2 : 7, 9, 14. (b) Cum dovedește Filipeni 2 : 5—8 că Fiul lui Dumnezeu nu era un spirit în trupul unui sugaci? Rom. 8 : 3, 11; 2 Cor. 8 : 9.

217² (a) Pentruce nu arată însemnătatea numelui „Emanuel“ o încarnare? Ioan 8:42; Rom. 8:31, 32; 2 Cor. 5:19. (b) Cum nu dovedește însemnătatea numelui „Isus“ o încarnare? 1 Ioan 4:14; 2 Pet. 1:17.

218¹ Pentruce nu dovedește numele „Iehova, neprihănirea noastră“ la Ieremia 23:5, 6 că Iehova și Isus ar fi una în persoană? Ier. 14:9; 15:16, *A.R.V.*

218² (a) Cum nu reușește redarea autentică a textului grecesc dela 1 Timotei 3:16, să dovedească că Isus ar fi „Dumnezeu încarnat“? 1 Ioan 4:1—3; 2 Ioan 7, *Diagl.* (b) Cum înțeașă corecta redare a textului dela Fapte 20:28, așa după cum se găsește în versiunile *Diaglott* și *Rotherham*, ideia încarnării? 1 Pet. 1:18, 19; Rom. 5:8—10, *Diagl.*

219¹ (a) Pentruce a fost numit copilul „Isus“, și pentruce nu putea Iehova să mântuiască pe oameni prin moarte? (b) Pentruce putea Isus să facă aceasta, și cum dovedește aceasta răsplata Sa pentru credințioșie? 1 Cor. 15:3, 4; Rom. 6:9, 10.

219² Intrucât legile lui Dumnezeu sunt perfecte și juste, pentruce trebui ca Isus să fie născut o creatură umană, spre a mântui pe aceia sub condamnarea la moarte, datorită păcatului lui Adam? Rom. 5:11, 12, 21; 1 Cor. 15:21, 22.

220¹ (a) Ce preț de răscumpărare era necesar, pentru a răscumpăra pe cei ce cred și pe cei ascultători dintre urmașii lui Adam? și cum dovedește această îngrijire că Isus nu era un „Dumnezeu-om“? Ps. 49:7; 1 Cor. 6:20; Evr. 9:12, 14. (b) Cum sprijinește Isaia 53:12 că Isus era muritor pe pământ, și deaceea nu Dumnezeu? Marcu 15:27—30; Luca 22:37; Fapte 8:32—35.

221¹ Pentruce nu putea Isus să fie numit fiul lui Adam, dar pe drept, „Fiul omului“? Mat. 16:13—16; Ioan 8:28; Evr. 2:9; 5:8,9.

221² Pentruce nu era sugaciul Isus numit Christos, si când va apare „Christos“ sau „Prințul Mesia“?

222¹ Cum dovedește destinul lui Isus de a fi fost Mesia sau Christos, ce era scopul Său principal de a veni pe pământ? Isa. 9:6, 7; Luca 23:2; Marcu 15:32; 1 Cor. 15:25—28.

222² Ce acuză falsă a lui Satan veni Isus să infrunte pe

pământ? și prin păstrarea integrității în probă, ce făcu și dovedi Isus? Evr. 2:16—18; 4:14, 15.

222³ (a) Când Isus ajunsese în vârstă de 30 de ani ce cale apucă El, și ce avu loc la simbolizarea acesteia prin botez? Mat. 3:13—17; Fapte 10:37, 38. (b) Ce argument copilăresc aduc religioniștii în legătură cu această manifestare, și pentru ce nu este în conformitate cu faptele? Ioan 4:19—25; Fil. 2:9—11.

223¹ La ce a fost Isus născut la Iordan și cum, și aceasta din cauza că a fost luat în care legământ? Ps. 40:6—8; Evr. 10:5—12; 5:3—5.

223² (a) Despre ce acuzau cărturarii și Fariseii pe Isus pentru iertarea păcatelor? Marcu 2:6, 7. (b) Pentru ce putea Isus să ierte păcate, și pentru ce putea El să autorizeze pe apostolii Săi să lege sau să deslege păcate? 1 Pet. 2:21—24; Mat. 18:18.

224^{1, 2} (a) Cum deveni Isus o creatură nouă și, ca atare, în ce legământ a fost El luat ca „fiul lui David”? 2 Cor. 5:16, 17; Col. 1:18; Apoc. 1:5. (b) Ce era Isus atunci uns să fie, și cum era El, prin armare, numit sau intitulat de aci înainte? Fapte 4:26, 27; 5:31; Fil. 2:9—11.

225¹ (a) Astfel, cu ce întâmplare se sfârșiră cele 69 de săptămâni de ani din profeția lui Daniel? Luca 3:21—23; 2 Tim. 1:9, 10; Evr. 9:26, 28. (b) Pentru ce venise Mesia, Prințul, după propriul răspuns al lui Isus la întrebarea domnitorului Roman? Isa. 55:4; 1 Tim. 6:13.

225² (a) Cum infruntă Isus ispitele lui Satan, și ce era El hotărît ca să câștige? Mat. 13:45, 46; Luca 4:1, 13, 14. (b) Cine este Regele libertății, și ce va însemna domnia Sa pentru om? Ioan 8:36; Gal. 5:1; Apoc. 20:1—3.

CAPITOLUL XX

Dela moarte la nemurire

227¹ Ce veste de bucurie se grăbi Andrei să spună lui Simon Petru, fratele său, și cum auzise el despre aceasta? Ioan 1:29, 35—39; 1 Pet. 1:18, 19.

227² (a) Ce porunci Isus ucenicilor Săi să caute mai întâi, și cum le dădu El exemplul? Mat. 6:33. (b) Care era însărcinarea Sa și în ce mod o duse El la împlinire? Mat. 4:23; 9:35.

228¹ (a) Pentru ce nu alege Isus pe cărturarii învățați și pe Fariseii sau pe doctorii în drept ca să fie apostolii Săi? Mat. 9:3, 4; 12:38, 39; 15:1—9; capitolul 23; 9:17. (b) Pe cine alege El și ce instrucțiune cu privire la lucruri de primă importanță le dădu El? Marcu 1:16—20; Fapte 4:13.

228² Cine discernu Satan pe Isus a fi, ce hotărî el să facă, și pe cine întrebuiță el pentru executarea acestui plan? Mat. 4:1—10; 21:38, 45; Ioan 8:38—43; 11:47, 48, 53; Fapte 4:27.

229¹ Cum a fost prezentată Piatra aleasă a lui Dumnezeu nașterii lui Israel 3½ ani după ungerea lui Isus, și care era reacțiunea religioasă la aceasta? Mat. 21:1—16; Luca 19:33—48.

229² Ce institui Isus la sărbătoarea Paștelor anului 33 d. Chr., și ce declarație făcu El acolo cu privire la legământul pentru Impărăție? Mat. 26:26—29; Marcu 14:22—25.

230¹ (a) Sunt Isus și Tatăl Său una în persoană, egalitate, sau cum? Ioan 10:28—30; 1 Ioan 1:3; Ef. 4:3—6. (b) Ce rugăciune aduse Isus în noaptea Paștelor pentru unitatea ucenicilor, și se estindea aceasta numai la apostoli?

231¹ Ce se întâmplă cu Isus în grădina Ghetsimani și după aceea, și cum manifestau preoții setea lor de sânge? Ioan 18:1—13, 38—40; Luca 23:4—23.

231² Care era, atunci, chestiunea de discuție, pentru ce este ea de primă importanță, și cum muri Isus, arătând poziția Sa cu privire la acea chestiune de discuție? Mat. 27:36—50; 13:44—46; Col. 2:14, 15.

232¹ Din cauza cărei cunoștințe era Isus în stare să facă declarația dela Luca 23:46? Ps. 16:8—11, *A.R.V.*; Ioan 17:4, 5.

233¹ Din cauza neliniștii sale, ce precauțiuni nebune făcu Satan pe contrarii religioși să ia? și servea aceasta scopu, lui intenționat? Ef. 1:19, 20; Luca 24:1—3; Ioan 20:1—5.

233² (a) Ce experiențară paznicii religioși la mormânt? Mat. 28:1—4, 11—15; Ioan 14:19. (b) Ce s'a întâmplat cu trupul lui Isus? Fapte 2:25—31.

233³ (a) Cum dovedește răspunsul la rugăciunea lui Isus la Ioan 17:5, că trupul Său de carne nu era acela în care a înviat? Mat. 28:16—18; Fapte 2:32, 33; Rom. 6:9. (b) Cum dovedește învierea pe care ucenicii Săi urma să o aibă, acelaș lucru? 2 Tim. 2:12; Fil. 3:10, 11.

234¹ Fiind înviat în spirit, cum apăru Isus înaintea ucenicilor Săi? și era aceasta neobișnuit? Mat. 28:9; Ioan 19:40; 20:5; Luca 1:11—13, 18, 19; 24:12, 36—40.

235¹ Ce mărturisește Marcu 16:12 cu privire la aparițiile lui Isus, și ce arată dările de seamă autentice despre aceasta?

235² Care erau diferitele efecte ale apariției Sale în diferite forme, și pentru ce nu apăru El de loc? Luca 24:13—31; Ioan 20:11—18.

236¹ (a) Cum dovedesc aparițiile lui Isus ucenicilor Săi la

Marea Galileii și la un munte în Galileia, că El nu apărea în trupul în care murise? (b) Cum apărea El lui Saul, mai târziu apostolul Pavel, și cum nu apărea El ucenicilor Săi? Fapte 9: 1—9; 22: 7—9, 11; 28: 12—16.

236¹ Cum se poate spune că Isus este cel „întâi născut dintre morți”? și cine se împărtășește cu El în „prima înviere”? Ioan 3: 13; Fapte 2: 34; 26: 23; 1 Tes. 4: 16.

CAPITOLUL XXI

Biserica oamenilor liberi

237¹ Pentru ce nu biruiră porțile iadului împotriva Temeliei bisericii creștine, și ce făgăduință dă aceasta ucenicilor lui Christos în confirmarea propriului Său cuvânt? Fapte 3: 15, *marginală*; Rom. 6: 5; 1 Cor. 15: 54—57, *marginală*.

237² Cine este marea Stâncă cerească pentru toată creațiunea? și ce temelie a pus El, pe care biserica trebuia să fie clădită? 2 Sam. 22: 2, 3; Dan. 2: 34, 35, 44, 45; Ps. 18: 2. *A.R.V.*; 118: 22, 23, *A.R.V.*

238¹ (a) Ce este însemnătatea „bisericii”? și de printre cine au fost luați primii membri ai bisericii lui Dumnezeu? Deut. 7: 6—8; 2 Sam. 7: 23, 24; Evr. 12: 23. (b) Cum este biserica o creațiune nouă, ce înseamnă a fi un membru în ea. și cum este ea asemănată celor douăsprezece seminții ale lui Israel? Ex. 19: 4, 5; 1 Pet. 2: 9; 2 Cor. 5: 16, 17; Iac. 1: 18; Ier. 31: 31—34.

239¹ (a) La cine își mărgini Isus predicarea și activitățile Sale, și din cine ar fi putut fi biserica compusă în întregime? Fapte 3: 25, 26; Ioan 1: 11, 12. (b) Cum știa Isus dinainte că Israel se va poticni peste Stâncă? și ce îngrijire pentru complectarea bisericii făcu El prin Petru? Isa. 3: 14—16; Ps. 118: 22; Rom. 9: 27, 33; 11: 5.

239² Despre ce erau apostolii martori? și când și cum au fost ei și alți Iudei luați în legământul pentru Împărăție? 1 Pet. 5: 1; 2 Pet. 1: 16.

240¹ Ce avu loc în ziua de Rusalii, cum întrebuiță atunci Petru prima „cheie”, și cu ce rezultate asupra celor ce sârbătoreau Rusalile? Fapte 2: 1—14, 37—40.

241¹ Cum și pentru câtă vreme era Petru legat dela orice întrebuițare a celei de a doua „chei”? Ecl. 3: 1; Isa. 14: 27; Apoc. 3: 7, 8.

242¹ Când, față de cine și cum întrebuiță Petru cea de a doua „cheie”? Fapte 28: 23; Rom. 2: 10; Ier. 16: 19.

242² Cum confirmă cerul cece făcu Petru cu cea de a doua

„cheie“, și pentru ce nu s'au făcut îngrijiri pentru succesorii lui Petru? Fapte 15: 6—11; Apoc. 21: 14.

243¹ (a) Pentru ce scop în armonie cu noul legământ cere celălalt Iehova prin Petru pe ne-Iudei cu mesagiul Impărăției? Ps. 106: 8; 1 Sam. 12: 22. (b) Care este dovada scripturală că trupul lui Christos acum nu are nicio schismă (desbinare), nici deosebiri naționale sau rasiale? Col. 3: 11; Rom. 2: 11; Mat. 23: 8; Deut. 10: 17; 2 Cron. 19: 7.

244¹ Cine este capul bisericii, cine constituie „trupul bisericii“, și cum trebuie ei să umble? Col. 4: 5, 6; 1 Cor. 3: 16; Ef. 5: 15, 23, 27, 30, 32.

244² Cari sunt treptele pe cari o creatură umană trebuie să le urce și care e procedura lui Dumnezeu cu ea, dacă urmează ca ea să fie botezată în „trupul lui Christos“?

245¹ Cum dau dovada scripturile citate în partea de jos a paginii, cu privire la pașii făcuți de creaturi cari câștigă calitatea de membru în „trupul-biserică“? Prov. 30: 5, 6; Ps. 37: 23; 119: 133.

245² Ce cale trebuie să urmeze acei botezați în trupul-biserică, cât timp și pentru ce în conformitate cu Scripturile? 1 Cor. 11: 1.

246¹ Ce dovedește că ei nu sunt încă nemuritori, și pentru ce trebuie ei să continue în credincioșie și facere de bine? 2 Tim. 1: 8—12; Evr. 3: 14; 6: 11, 12.

246² Când primește nemurire membrii „trupului-biserică“ cari mor înaintea venirii lui Christos la templu, și prin ce schimbare trebuie ei să treacă? 1 Tes. 4: 13—16.

247¹ După apariția Regelui la templu, desleagă aceasta pe rămășiță de orice obligațiuni ale legământului? și pentru ce nu dorm ei în moarte?

247² (a) Ce avertizări apostolii că va avea loc în scurt după moartea lor? Mica 3: 5, 11; Mat. 7: 15; 24: 5, 24. (b) Cari sunt unele doctrine false introduse astfel de către religioniști? 1 Tim. 4: 1—7; 6: 20, 21; 2 Tim. 3: 5; Isa. 29: 13.

CAPITOLUL XXII

„Timpul sfârșitului“

248¹ Ce întâmplare religioasă avu loc în anul 325 d. Chr. la Nicea și cum a fost pusă temelia „bisericii de stat“ și a „creștinătății“? Fapte 5: 29; 2 Cor. 6: 14—17; Apoc. 17: 1—5.

248² Ce limbaj ilustrativ întrebuițea Isus, spre a descrie creșterea, despărțirea și nimicirea creștinilor de imitație? și ce aplicație greșită a făcut preotimea la „focal“ din această parabolă? 2 Pet. 2: 1—3; Apoc. 14: 14—20.

249¹ Ce învățătură falsă a săvârșit preotimea în ce privește sfârșitul lumii, și la ce scripturi se îndreaptă ei, spre a-și dovedi susținerea?

249² Ce omite să ia în cercetare o astfel de interpretare particulară a religioniștilor cu privire la sfârșitul lumii, și cum așează una ca aceasta importanță neconvenită asupra creaturilor? 2 Pet. 1:20; Gen. 40:8; Ecl. 1:4; Ps. 104:5; 62:9; 8:3, 4; 144:3, 4; 78:69.

250¹ Prin ce evaluare potrivită a pământului și a națiunilor este arătat dacă Iehova va distruge națiunile nelegiuite, sau pământul literal? și cum dovedește aceasta rugăciunea învățată de Isus? Ps. 9:17; 119:90; 115:16; Apoc. 21:2, 3.

250² (a) Poate foc literal să fie folosit în sfârșitul final al „acestei lumi“, și ce e de spus, atunci, despre pământ și despre supraviețuitori? Isa. 66:15, 16; Hab. 3:11; Ps. 83:14, 15. (b) Din ce era compusă „lumea de atunci“ și fost-a distrusă în potop? și cum dovedește distrugerea ei că nici pământul și nici toate creaturile umane nu urmau să fie nimicite? Mat. 24:14, 37; Luca 17:26; Gen. 7:22, 23; 8:15—19.

250³ (a) Ce constituie „pământul“ simbolic, când a fost creat, și cât timp augetă oamenii că va dura? Gen. 10:3—10; Iov 21:7—9; Ps. 49:11. (b) Ce constituie „cerurile“ simbolice, pentru ce nu pot să le distrugă pe acestea, cine poate și le va și distruge? Ef. 6:12; 1 Pet. 5:8; Ezech. 28:13—19; Mat. 25:41.

251¹ Cari două părți compun „această lume“, elementele și lucrările ei, și cine e domnitorul acesteia? 2 Cor. 4:4; Mat. 4:8, 9.

251² Despre ce este „focul“ la care se referă Petru un simbol, ce se distruge prin el și cum este universul afectat? Hag. 2:6, 7, 21, 22; 2 Tes. 1:6—9.

252¹ Ce mare avertisment este adresat acum „creștinătății“ religioase, și prin a cui mare act va fi sfârșitul lumii? Ier. 25:15—17, 26—38; Isa. 34:1—8; 28:21.

252² Cum știm noi, atunci, că suntem la sfârșitul lumii? și ce marchiază stabilirea împărăției lui Dumnezeu în ce privește lumea lui Satana? Luca 21:28; Mat. 16:1—4; 1 Tes. 5:1—3.

253¹ Ce perioadă limitată de timp a fost acordată lui Satan, ce cuvânt grecesc este întrebuințat spre a desemna domnia sa neîntreruptă, și când se va sfârși aceasta? Dan. 4:16, 23; 25, 32; Gal. 1:4; Luca 21:24; Ezech. 21:25—27; Ex. 9:16, *Lesser*.

253² (a) Care este deosebirea în înțelesul celor două cuvinte grecești *aion* și *kosmos*, ambele traduse „lume“? (b)

Ce apare în decursul „timpului sfârșitului“, înaintea sfârșitului *final*? și cine știe numai când va fi acel sfârșit, și pentru ce, deci, noi avem nevoie să veghem? Luca 21:34–36; 1 Pet. 4:7; Ebr. 10:25; 1 Tes. 5:4–8.

254¹ Pentru ce trebuia Isus să aștepte înainte de a începe acțiunea? și ce înseamnă sfârșitul aceluiași period de așteptare pentru organizațiunea lui Satan? Ps. 2:6–9; Fapte 2:34, 35; Apoc. 11:17, 18; Mat. 24:8.

254² Ce chestiuni cu privire la necazuri, la sfârșitul final și la stabilirea Impărăției se ridică acum, și încotro să ne îndreptăm pentru dovadă?

255¹ Ce evenimente prezise Marele Profet Isus ca marcând sfârșitul lumii și începutul necazurilor? Marcu 13:8; Apoc. 6:1–10.

255² Ce evenimente au avut loc dela 1914, în împlinirea profetiei lui Isus? Deut. 18:21, 22; Ier. 28:9.

256¹ Cine era responsabil pentru primul război mondial, despre ce era aceasta o evidență? și cum făcu Dumnezeu pe dusmanii lui Christos așternut al picioarelor Sale atunci? Ezech. 7:2–7; Luca 10:18.

257¹ Ce poziție ocupă acum „cerurile“ lumii lui Satan, și unde stăm noi în relațiune față de lumea sa *aion* și lumea sa kosmos? Rom. 13:11, 12; 1 Pet. 4:7.

CAPITOLUL XXIII

Modul venirii Regelui

258¹ Ce fac semințiile pământului la semnul venirii Fiului omului, și ce desaproabă aceasta în ce privește convertirea lumii și transformarea pământului? 2 Tim. 3:1–13; Mat. 24:37.

258² Ce făgăduință mângâietoare în ce privește întoarcerea Sa, dădu Isus ucenicilor Săi, după cina de amintire a morții Sale? și ce informă El pe marele preot după aceea? 1 Cor. 1:7; Fil. 3:20; Fapte 5:20, 21; 1 Tes. 1:10.

259¹ Ce învață unii religioniști că va fi modul venirii lui Christos, și pentru ce venirea Sa „în același mod“ după cum s'a înălțat, nu ar putea să însemne venirea în carne? 1 Cor. 15:50; Fil. 3:20, 21.

259² (a) Cui apăru Isus cel înviat atât înainte cât și după înălțarea Sa și pentru ce? Pentru ce apăru Isus prima dată în carne, asemenea celorlalți oameni, și pentru ce nu va apare El așa la a doua Sa venire? Mat. 20:28; Ebr. 2:14; Rom. 6:10; 2 Cor. 8:9; Ef. 1:21, 22.

260¹ Asemănător cui va veni Isus în Armaghedon, și cum

dovedește aceasta că El nu vine în carne? Mat. 24:38. 39. 43, 44; 1 Tes. 5:3; 2 Pet. 3:10.

260² In conformitate cu Apocalips 1:7, eu ce ochi vor vedea oamenii de pe pământ venirea Sa, și când întrebuiță Iehova un nor, ca să reprezinte prezența Sa nevăzută? Dan. 7:13; Luca 21:27; Ex. 24:16.

261¹ Ce vor însemna „norii“ pentru urmașii Săi veghetori, cum îl vor „împunge“ oamenii atunci și cum se vor boci din cauza Lui? Mat. 25:40; Ps. 85:15--18; Ezech. 38:22, 23.

261² Care este „semnul Fiului omului“, așa după cum este descris la Apocalips 12:1--10, care urma să apară după ce puterile cerurilor vor fi fost clătinate? Gen. 3:15; Isa. 66:7-9; Apoc. 11:15; Ps. 110:1; Luca 10:18.

262¹ (a) Cum, când și de cine este priceput semnul pe deplin, și ce înseamnă aceasta pentru unii ca aceștia? (b) In această privință, cum sunt preoții religioși asemenea prototipurilor lor din ziua lui Isus, și ce vor face ei când vor vedea semnul? 1 Tes. 5:4; Mat. 23:16, 17; 15:14.

263¹ Cum încetă călcarea în picioare a Ierusalimului de către păgâni în anul 1914 d. Chr. și în ce mod veni Christos la Impărăție în acel an? Isa. 52:1, 7; Naum. 1:15; Apoc. 21:2, 10. 27.

263² A cui venire o prezise profetul Maleachi, cum și când a fost împlinită aceasta în mic? și în ce „zi“ este scadentă împlinirea completă? Isa. 40:3; Hab. 2:20; Dan. 9:27; Luca 19:41, 45--48; Apoc. 11:19.

265¹ (a) Ce parțialele scripturale dintre prima și a doua venire a lui Christos, ne dau dovada datei corecte a venirii Sale la templu? 1 Regi 6:1; 2 Cron. 3:1, 2. (b) Cum și când a fost prima dată pricepută venirea Sa la templu? Isa. 6:1--5; Ioan 12:12--15, 41.

265² (a) Pentru ce nu este necesară venirea cu trupul, personală a lui Christos, după cum este arătat prin darea de seamă cu privire la vizita lui Iehova? (b) Ce dovadă scripturală există că Christos Isus poate întrebuița puterea Sa, fără a fi prezent cu trupul? Mat. 23:13; 18:19, 20.

266¹ (a) Cum a înțeles Isus că El va fi cu ucenicii Săi „totdeauna, chiar până la sfârșitul lumii“? (b) Cum este venirea Sa asemenea fulgerului care iese dela răsărit și luminează până la apus? Mat. 10:27; Apoc. 18:1, 2; Ps. 97:4.

266² Când, deci, 1 Tesaloniceni 4:15--17 zice că „Domnul însuși se va pogori din cer“, înseamnă aceasta sau cere o coborâre personală cu trupul? Ex. 19:20; Isa. 64:1.

267¹ In conformitate cu acest text, care era timpul pentru

învierea creștinilor adormiți în moarte? unde sunt ei acum, și pentru ce nu sunt vizibili nouă? 1 Cor. 15: 42—44, 49, 50; 2 Tes. 2: 1; Apoc. 20: 4—6.

267² Pentru ce acei creștini cari mor după sosirea la templu a lui Christos, nu trezesc să doarmă în moarte, și cum a fost rămasă încă vie pe pământ „răpită“, „în nări“ spre a „în-tâmpina pe Domnul în văzduh“? Apoc. 14: 13; Col. 3: 1—4.

CAPITOLUL XXIV

Martori iubitori de libertate

268¹ Ca unul din semnele sfârșitului lumii, ce adunare a fost prezisă să aibă loc, pentru ce nu pot guvernele pământeste să o împiedece și pe cine întrebuintează Regele să facă adunarea? Ef. 1: 10, 11; 2 Tes. 2: 1; 1 Pet. 3: 22; Mat. 13: 41—43.

268² (a) Ce relațiune între El și Iehova arată faptul că Isus este numit „Servul ales“ al lui Dumnezeu, și ce pozițiuni în comparație? Cum este trupul-biserică ales cu El? Mat. 24: 22, 24; Isa. 65: 8, 9; 1 Pet. 2: 9; Isa. 45: 4; Luca 12: 31, 32; Col. 3: 12.

269¹ Pentru ce era nevoie de adunare la venirea Domnului la templu, și câți fuseseră făcuți în stare de a fi a-lunați? Ezech. 34: 4—6, 11, 12; Zah. 13: 7; Mat. 26: 31, 56.

269² Din cine era compusă această rămasă, când începuse ea să se adune, și prin ce mijloace începuse ea să publice adevărurile biblice descoperite? Mal. 3: 1; 4: 6; Mat. 24: 45, 46; Luca 12: 42, 43.

270¹ Ce efect avea această lucrare de educație asupra oamenilor și a preoțimii, și ce eforturi depuseră preoții spre a opri-o? Ps. 79: 1—4; Apoc. 11: 3—10.

270² Pentru ce cea mai mare lucrare a poporului lui Iehova urma să fie încă făcută dela 1914 încacare și în conformitate cu care regulă de acțiune din trecut din partea lui Dumnezeu? 2 Pet. 2: 5; 2 Cron. 36: 15—20; Luca 19: 41—44; Mat. 23: 34—38.

271¹ Cum profeti Isus că această lucrare trebuie să fie făcută următor primului războiu mondial? Marcu 13: 8—10; Apoc. 10: 11; 14: 6—8; Ioel 2: 28, 29.

271² Ce titlu I s'a dat lui Isus din cauza credincioasei Sale mărturii, ce era obligator pentru El să facă ca Servul ales al lui Dumnezeu, și pentru ce nu era decât un „scurt timp“ pentru această lucrare? Isa. 60: 1, 2; 61: 1, 2.

272¹ (a) Când și prin cine adună Servul ales la sine pe rămașița aleasă, și cum „cu un mare sunet de trâmbiță“? Isa. 11: 11, 16; Apoc. 11: 11, 12. (b) Unde îi adună El și ce le descoperi?

272² Ce însărcinare a fost făcută clar atunci acestor creștini unși, ce nume pricepură ei mai târziu a le fi fost dat de Dumnezeu, și ce au ei de făcut în legătură cu el? Ezech. 3: 4, 17; 33: 7; Ier. 15: 16; Ex. 20: 7; Mat. 20: 1—10.

273¹ (a) Ce stare de restrângere veni peste Israelul spiritual în 1918, așa cum a fost preumbrită prin experiența Israelului tipic? Ps. 137: 1—6; 2 Cron. 36: 18—21. (b) Din cauza supunerii la care falsă doctrină religioasă în ce privește domniei lumesti, veni această robie peste ei? 1 Pet. 2: 13, 14, 17; Tit. 3: 1; Fapte 5: 29.

273¹ Când și cum a fost făcut cunoscut adevărul referitor la „înaltele stăpâniri“ și ce a făcut aceasta pentru poporul „consacrat al lui Dumnezeu“? Fapte 3: 22, 23; 2 Cor. 10: 4, 5; Ioan 8: 32.

274¹ În ce sens i-a făcut adevărul în stare să rămână liberi, ce libertate i-a făcut pe ei să priceapă aceasta, și cum trebuie ei să întrebuițeze această libertate? Gal. 5: 1; Fapte 16: 23—26; 28: 16, 17, 30, 31; 1 Pet. 2: 16.

274² Ce spirit se străduiesc Martorii lui Iehova să răspândească pretutindeni, și prin continuarea în cuvântul lui Christos și fiind implinitori ai acestuia, la ce stindard de libertate au ajuns ei? Lev. 25: 10; Isa. 1: 16, 17; Ezech. 36: 26—28.

275¹ În ciuda tuturor eforturilor dușmanului spre a împiedeca, pe ce cale liberă de acțiune continuă Martorii lui Iehova, și ce punct de vedere au religioniștii în legătură cu aceasta? 1 Cor. 9: 16; Ier. 1: 17—19; Hab. 1: 5; Fapte 13: 40, 41.

275² Prin ce greșită reprezentare a preoțimii multe persoane sincere au rămas în robie față de „religia organizată“, și cum a fost această expusă dela 1928 încoace? Ioan 5: 21; 4: 24; Mica 3: 5, 11; Ier. 6: 13; Tit. 1: 11.

276¹ Pentruce sunt acești puțini și slabi Martori ai lui Iehova temuți, a cui țintă principală de atac sunt ei și pentruce? Deut. 2: 25; 7: 7; Iosua 23: 9—11; 1 Pet. 5: 8, 9.

276² Care este intenția lui Satan față de toți oamenii, cum întrebuițe el Fascismul și Nazismul în acest scop, și numai cum rămân Martorii lui Iehova liberi? Dan. 11: 32—34; 41, 44, 45; Apoc. 15: 2—4; 20: 4.

CAPITOLUL XXV

„Oameni de bine”

278¹ În ciuda eforturilor lui Satan de a-l opri, cine conduce marșul înainte spre libertate, și ce anunțare face Dumnezeu cu privire la El oamenilor de bine? Isa. 52: 11—13; Apoc. 3: 14; 14: 4; 19: 11, 14; Deut. 4: 29—31.

278² Când veni Conducătorul la templu în 1918, ce poruncă dădu El prizonierilor din Babilon, și pentru ce este urgent pentru aceia cări doresc viață ca oameni liberi să fugă afară din el? Ier. 51: 6—10; Apoc. 12: 1, 7—9.

280¹ Din cauza cărei stări interne, relațione și soartă a Babilonului, poruncește Dumnezeu poporului Său să iasă afară din el? Apoc. 14: 8; 17: 1—6, 18; Ier. 51: 45—50.

280² Ce soartă așteaptă pe aceia cari rămân în Babilon, și pentru ce? ce arată calea și locul la care ei vor putea să scape? Mat. 24: 15, 16; Isa. 26: 2—4; Ps. 60: 4, 5.

280³ Cu instalarea guvernului Lumii Noi în ceruri, ce decizie și alegere trebuie să facă acum oamenii de bine pentru ca să se bucure de pace și libertate de teamă? Mat. 6: 24; Iosua 24: 15; Deut. 30: 15, 19.

281¹ Sunt vestitorii adevărului dușmanii poporului? și ce avertisment și exemplu dă apostolul Galatenilor pentru apărarea libertății creștine? 2 Tim. 2: 24—26; Isa. 43: 8—10, A.R.V.

281² Ce a făcut „coloana a cincia” religioasă dela 1918 încoace, și, din punctul de vedere al cuvintelor apostolului la Galateni 5: 1, ce luptă trebuie să meargă înainte? 1 Cor. 7: 22, 23; 6: 20; Evr. 11: 32; 12: 1; 1 Tim. 6: 12.

282¹ Cine sunt preumbriți prin fiica lui Iefta? și după observarea căii rămășiței credincioase, ce acțiune întreprinde ei atunci? 2 Regi 10: 15, 16; Jud. 4: 21, 22; 5: 24, 27.

283¹ (a) Cum diferă speranța acestor persoane de bine de cea a rămășiței și ce pași întreprind ei spre a deveni „alte oi” ale Domnului? Luca 12: 32; Ps. 115: 16. (b) Cum devin persoanele de bine o turmă cu rămășița? Zah. 2: 10, 11.

283² De unde vin aceste „alte oi”, ce vor forma cei credincioși după bătălia Armaghedonului, și de ce libertăți se vor bucura ei din mâna lui Iehova? Ezech. 34: 11—13; Isa. 32: 16—18; 49: 10; 2: 2—4; Mica 4: 1—4.

284¹ (a) Ce garantează această icoană a Apocalipsului în ce privește pe cei supraviețuitori? (b) În decursul *parousia*

sau prezența lui Noe, ce împrejurări și activități erau pe pământ înainte de potop? Mat. 25:38, 39; Gen. 6:1—13, 18. 285¹ (a) In decursul prezenței Regelui Christos Isus, sau *parousia*, cum se compară împrejurările și evenimentele de pe pământ cu acele din ziua lui Noe? Mat. 24:14; Marcu 13:10; Isa. 61:2. (b) Cine sunt botezați pentru Măi Marele Noe, și cum? 1 Cor. 10:1, 2, 11.

285² (a) Ce are loc acum corespunzător celor șapte zile de adunare în corabie, și ce dovedește aceasta? Gen. 7:4—10. (b) Pentru ce trebuie rămasă și „alte oi“ să ia seama la calea lor? Rom. 13:10—14; Isa. 1:19, 20; Ef. 5:15, 16.

286¹ Ce avu loc imediat după ce Noe și casa sa ieșiră din corabie, și cum va fi aceasta împlinită în decursul *parousiei* sau prezenței Fiului omului? Gen. 8:13—22; Isa. 66:22, 23; Zah. 14:5, 16.

287¹ Ce privilegiu pe mai departe preumbră în decursul *parousiei* sau prezenței lui Noe, vor avea ei, și sub ce stări cerești și pământești va fi această executat? Gen. 9:1, 7; 1:28; Isa. 11:4—9; 65:20—25.

CAPITOLUL XXVI

„Uriciunea pustiirii“

288¹ (a) Cine prezise proclamarea evangheliei Impărăției și cum vor privi națiunile pe vestitori? Mat. 10:7, 22; Marcu 13:10. (b) Pentru ce sunt vestitorii și mesajul lor uriciune pentru națiuni? și pentru ce, în schimb, este procedura unor asemenea națiuni uriciune înaintea lui Dumnezeu? 1 Cor. 4:13; Ioan 15:18; Apoc. 11:17, 18.

288² (a) Ce evenimente sfințiră Muntele Sion lui Iehova? și cine este socotit vrednic să se suie și să stea pe el? Ps. 48:1, 2. *A.R.V.*; 15:1, 2; 125:1. (b) In lumina istoriei „creștinătății“, cum se justifică domniitorii ei față de aceste cerințe divine? Ier. 7:8—11; Prov. 21:27; Tit 1:16.

289¹ (a) Ce era „locul sfânt“ în Teocrația tipică? cum și când se sui Christos Isus în „locul sfânt“ al împărăției mesianice? Ps. 45:6, 7; 2:6; Ebr. 10:12, 13. (b) In ce mod stau urmașii lui Christos în „locul sfânt“, și de ce depinde intrarea lor finală în Impărăție? 2 Tim. 2:11, 12; Rom. 3:16—18.

290¹ După apostolul Pavel, ce încearcă să facă „creștinii“ mărturisii, cari caută să domnească pe pământ fără Christos? Ioan 18:36; Prov. 14:12; Ps. 37:9.

290² Ce fel de ispită este asemenea acțiune, pentru ce este

ea anticrist, și ce fel de urficiune este ea înaintea lui Dumnezeu? 1 Ioan 2:22; Mat. 24:24.

290³ Ce profeti Daniel în legătură cu o asemenea urficiune a pustierii, și când profeti Isus aceasta că va fi instalată ca un semnificativ avertisment de a fugi?

291¹ Preliminar apariției acestui semn, ce mărturie dădu revista *Turnul de Veghere* și poporul lui Iehova în ce privește timpurile păgânilor și împărăția? și cum răspunde „creștinătatea” la asemenea mărturie? Mat. 24:9; Marcu 13:9; Apoc. 11:11, 12; Ezech. 37:1—14.

292¹ Cum a fost înviorată mărturia după sfârșitul războiului în anul 1918, și totuși ce s'a propus și consemnat în tratatul de pace, dar cu ce răspuns din partea Senatului Statelor Unite? Mat. 24:22; Ps. 147:2, 15; Isa. 60:1, 2.

292² Cum susținea preoțimea „creștinătății” acea asociațiune și tribunal internațional, ce încercă Papa cu privire la aceasta, și când a fost ținută prima ei întrunire? Isa. 5:20, 21; Prov. 17:15; Apoc. 13:3, 4.

292³ (a) Pentruce era aceasta prima manifestare și stabilire a „urficiunii pustierii”, și pentruce nu era aceasta o iconă a împărăției lui Dumnezeu? Lev. 26:1; Ps. 97:7. (b) Unde, atunci, făcu „creștinătatea” să stea acea urficiune? Ezech. 43:7, 8; Hab. 2:18—20.

293¹ (a) Fiind o corporațiune compusă din multe națiuni, cu ce aseamănă Scripturile Liga Națiunilor? Apoc. 13:14, 15. (b) Cele „șapte capete” reprezentând regi, pe cine identifică istoria ca cel de al șaptelea „rege”?

294¹ (a) Cum este Liga „fiară” a „opta” și „din cei șapte”? și ca a cui organizațiune o identifică culoarea și numele ei de hulă? Mat. 27:28, 29; 2 Cor. 4:4; Iov 32:21, 22. (b) Cari sunt perspectivele de viață ale acelor cari o admiră? Apoc. 19:20, 21.

294² (a) Vederea „urficiunii” în „locul sfânt” este un semn despre ce? și de când a fost dat avertismentul și cum? Mat. 24:32—35; 10:27; Luca 12:2, 3; Ezech. 33:7. (b) Cine ascultă avertismentul și încotro fug ei? Luca 21:21; Zah. 14:4, 5; Gen. 19:12—17, 29, 30; 2 Regi 10:15—28.

295¹ Pentruce scop satanic a fost creată Liga, și când se referă că această „fiară” „nu este”? Ezech. 13:10—16; Isa. 8:9—12. (b) Ce incuraja papalitatea, cu toate acestea, și pentruce?

295² Dela 1929 încoace continuată și-a Vaticanul proiectul său de dominație mondială? Ezech. 16:26—34; 23:4—9.

296¹ Ce cauză căderea „fiarei“ — Ligă în groapa fără fund? Isa. 24:17; Ier. 48:43, 44.

296² (a) Când se suie din groapa fără fund (abis) această fiară a „securității colective“, și cu ce sunt impuse hotărârile ei? Ps. 83:2—8; 2:1—4; Apoc. 17:12. (b) Sub ce pretext a fost atacat acest proiect, dar cu ce rezultat final va fi el pentru popor? Dan. 11:33, 39, 45; Ier. 34:8—16.

297¹ Când este impusă, mai ales, închinarea la „icoana fiarei“? Dan. 3:1, 4—7, 15; 11:44.

297² Cine călărește și dominează „fiara“ după ce aceasta iese din abis și pentru ce desguștă aceasta pe călăreț? Apoc. 17:18; Isa. 47:1, 7—10; Ier. 14:13—15.

298¹ Pe cine simbolizează această „femeie“, și cum va călări ea pentru o vreme conferența de națiuni de după războiu? Gen. 11:4—6; Apoc. 18:7.

298² Cum va face „femeia“ să stea atunci „uriciunea pustiirii“ „în locul sfânt“, și cu ce consecințe? Isa. 33:7; 47:1—5, 9, 11; Apoc. 18:8, 9.

CAPITOLUL XXVII

Lupta finală pentru libertate

299¹ (a) Cum va veni războiul final, și ce va face poporul la acel timp? Gen. 19:12—14, 24, 25; Ier. 51:8, 9; Prov. 6:12—15. (b) Ce fel de dovadă este apariția uriciunii, pustiirii, și pentru ce să nu se întârzie fuga la împărăție? Ezech. 33:28, 29; Mat. 24:15—20; Dan. 11:31; Gen. 19:17, 22, 26; Luca 17:31, 32.

299² (a) Cum va amăgi „creștinătatea“ pe oameni să se închine „uriciunii pustiirii“ făcute de om? și, pentru ce cei drepecți nu vor face aceasta? Apoc. 13:8, 14—17; Ier. 17:5, 7, 8; Rom. 8:31; Isa. 51:7, 8, 16; Ps. 56:4; 34:7; 118:8, 9, A.R.V. (b) Pentru ce este „creștinătatea“ de după războiu condamnată la pustiire?

300¹ Cum va fi „Ierusalimul împresurat de oști“ în „noua ordine“ de după război, și pentru ce scop? și ce putem noi să știm când vedem aceasta? Ps. 20:7, 8; 33:16, 17; Prov. 21:30, 31; Isa. 31:1—3; 34:1—5.

300² Cum va aduce „religia organizată“ prin conducerea ei, pustiire asupra tuturor națiunilor și va suferi pierdere? Ier. 25:29, 31—33; Ezech. 17:15—21.

300³ Cum vor dovedi religia organizată și „fiara“ de după război, peste orice contradicție că ele luptă împotriva lui Dum-

nezeu și a lui Christos? Ps. 94:3—7, 20, 21; Apoc. 13:6, 7
15; 17:6; Ier. 26:8—11; Dan. 11:44, 45.

302¹ (a) Pentru ce scop ulterior va întrebuița „creștinătatea” armatele ei impresurătoare, și când va striga ea „Pace și siguranță!”? (b) Ce să așteptăm noi atunci cu privire la mașinăria religioasă a „creștinătății” pentru pace permanentă? Ezech. 13:10—16; 7:25; Ier. 6:14; 8:15; Isa. 33:7; 48:22.

302² Pentru ce este „creștinătatea” împinsă în mod irezistibil într-o pustiire înspăimântătoare? și cum ne este descoperită aceasta nouă? Isa. 24:5, 6; 29:13; 47:11—15; Ier. 51:42, 43, 47, 52, 53; Mat. 15:8, 9; Apoc. 9:20, 21.

303¹ Ce înscamnă și simbolizează „Armagedon”? și de aceea împotriva a ce fac demonii națiunile să se adune? Tef. 3:8; 2 Sam. 5:17—25.

304¹ (a) În mod special, atunci, la ce se referă „Armagedonul”, și cine constituie „trupele” acolo? Apoc. 19:13, 14; 12:7. (b) Unde stă acum, prin urmare, poporul de legământ al lui Dumnezeu, și ce observă ei că are loc? Evr. 12:22, 23; 1 Tes. 4:16; Mica 2:12, 13; Isa. 11:11, 12, 16.

304² Cum este numită bătălia care se apropie, unde trebuie să fugă „alte oi” acum pentru securitate, și ce să facă acolo? Deut. 33:27; Iosua 20:1—3; Num. 35:9—12; Ps. 9:9; 22:22—24; 46:1—3; 146:1, 2; 147:1; 148:12—14.

305¹ (a) Între cine este bătălia finală un conflict? și cum a fost această preunbrit? 2 Cron. 20:16—25; Jud. 4:13—16; 7:15—22; Iosua 10:8—14. (b) Pentru ce Martorii lui Iehova de pe pământ nu vor avea nicio parte în bătălia finală? 1 Sam. 17:47; Deut. 20:1—4; Iosua 6:1—5, 12—20.

305² Ce este pustiit mai întâi și cine va face aceasta? Ezech. 16:35—41; Zah. 13:2—6; Mal. 2:1—3; Isa. 28:18—21; Ier. 25:29, 34—38; 51:52, 53; 2 Cron. 20:23; Apoc. 18:8, 9.

306¹ (a) Ce este pustiit după aceea, și cu ce fel de distrugere? Ier. 51:37, 57; Apoc. 18:9, 10, 15; Naum 1:9; Prov. 10:7. (b) Cine, atunci, va supraviețui Armagedonul, și prin ce îngrijire a lui Dumnezeu acum? Mat. 24:21, 22; 25:33, 34; Apoc. 7:9—17; Prov. 10:30; 12:7; Tef. 2:3; Ps. 37:28, 29.

306² Cine sunt sfărămați cei din urnă în Armagedon, și care este starea lui Satan în Abis? Mat. 25:41; Ioan 12:31; Rom. 16:20; Isa. 14:15; Gen. 3:15.

307¹ Unde vor fi ascunse rămășița și „alte oi” în acea zi a trecerii cerurilor și pământului? și în ce se vor bucura ei?

Ps. 57: 1; 27: 5; 91: 1—10; 33: 21; 58: 10; 68: 1—3; 89: 16—18; Deut. 32: 41—43; Isa. 66: 14—16; 34: 8.

CAPITOLUL XXVIII

Prinții unui pământ liber

308¹ Ce este priveliștea glorioasă pe care o dă Dumnezeu, și pentru ce realizarea promisiunii Sale va întrece orice, ce putem noi să ne închipuim acum? Isa. 55: 8, 9.

308² Ce a văzut și auzit Ișan în viziunea sa despre lumea nouă, și pentru ce îi fusese poruncit să scrie aceste lucruri? Ps. 119: 89; 1 Pet. 1: 25; Isa. 55: 11.

308³ Pentru ce sunt făgăduințele umane de a clădi o lume nouă îndrăznețe? și prin cine va fi ea croită și al cui cuvânt va justifica? Isa. 42: 5—8, *A.R.V.*; 46: 9, 10; Ezech. 35: 13, 14; Ps. 22: 27, 28.

309¹ (a) Cum și când creă marele Creator „cerurile noi” și cum sunt ele simbolizate? Ps. 2: 6—12; 110: 1, 2; Apoc. 12: 7—9; 21: 10, 23, 24; Isa. 14: 12—17. (b) Când are loc întemeierea „noului pământ”? Apoc. 20: 1—3.

310¹ (a) Cine va constitui „pământul nou”, și pentru ce? Luca 13: 28; Mat. 8: 11; Evr. 11: 13, 16; Prov. 8: 15. (b) Pentru ce un astfel de aranjament nu este o cauză de plângere pentru „alte oi”? Mat. 20: 15; Rom. 9: 20, 21; Isa. 64: 8; 49: 10; Apoc. 7: 9, 10, 14, 17.

310² Ce poziție respectivă și relațiune cu Dumnezeu și Christos va fi deținută de către cei 144.000 de membri ai „trupului” și de către oamenii credincioși din vechime? Dan. 7: 13; Apoc. 1: 5, 6; 5: 9, 10; 14: 3, 4; Mat. 22: 61, 32.

311¹ Cum dovedește Psalmul 45 și cuvintele lui Ișus că oamenii credincioși din vechime nu vor domni cu Christos în ceruri? Ioan 3: 3, 5, 27—29; Mat. 14: 10—12; Dan. 12: 13, *Leșer*; Fapte 2: 29, 34.

311² Unde sunt acum „prinții” viitori și cum este numit locul? Evr. 11: 13; 2 Sam. 7: 12; Deut. 31: 16; Fapte 13: 36.

312¹ Pentru ce scena schimbării la față, în care apărură Moise și Ilie vorbind cu Ișus, nu tăgăduiește că ei sunt morți? 1 Cor. 12: 20, 23.

312² Pentru ce au nevoie acești oameni din vechime de o înviere, și ce fel de înviere vor primi ei? Luca 20: 37, 38; Mat. 8: 11; 22: 31, 32.

313¹ Pentru ce nu ar putea acești profeti să primească învierea lor înaintea venirii lui Christos la templu? și pentru ce

este înțelept să-i așteptăm să vină dintre morți înainte de Armaghedon? Iac. 1:18; 1 Tes. 4:16, 17.

313² Cine este temelia lumii noi, și când va fi venit „pământul nou” și când va fi stabilită lumea nouă în perfecțiune? Ex. 15:2, 4, 6—13; Mica 5:3.

CAPITOLUL XXIX

Domnia de o mie de ani

315¹ (a) De unde va primi „mulțimea mare” instrucțiunile ei în lumea nouă? Isa. 2:2, 3; 51:4, 5. (b) Cari vor fi stările de lucru și de trai ale supraviețuitorilor Armaghedonului? Isa. 2:4; 11:4—9; Ps. 72:1—7.

315² Cum descrie profetul lui Dumnezeu, Ezechiel, finala, cea de pe urmă luptă împotriva rămășiței și a însoțitorilor ei, și lucrarea lor de după aceea? Ps. 2:7—9; 21:8—13; Dan. 2:35, 44, 45.

316¹ (a) Ce procedură va fi urmată la restatornicirea Paradisului peste întreg pământul? și cine se va împărtăși în acea lucrare? (b) Cum va fi acolo adevărată „libertate de teamă”? și pentruce și cum vor fi crescuți copii pe vremea aceea? Prov. 22:6; Luca 2:10—14, *Douay*.

317¹ Când a fost descoperit adevărul despre mandatul divin prima dată, și toți acei credincioși acum ai „altor oi” vor trăi până sau vor supraviețui Armaghedonul?

317² Avea-vor aceia din „alte oi” cari mor credincioși înainte de Armaghedon o parte în mandatul divin? Deut. 20:1—4, 7; Ps. 128:1—6; Ezech. 47:22, 23; 1 Sam. 31:6; 2 Sam. 1:25—27.

317³ (a) Ce servi ai lui Dumnezeu, din vechime și moderni, au „făcut binele” și vor avea o înviere la o viață pământescă? Mat. 25:31—46; Evr. 11:1, 2, 13—16. (b) S-ar contrazice o înviere timpurie a celor credincioși din „alte oi” spre a avea parte în mandatul divin, cu Matei 22:28—32, și pentruce? 2 Regi 4:32—37; 8:1—6.

318¹ (a) Care este cea din urmă soartă a celor nelegiuți și pentruce nu se vorbește despre ei ca fiind „în morminte”? Ps. 52:5; 145:20; Fapte 3:23. (b) De cine Iși va aduce Dumnezeu aminte la înviere? Iov 14:13.

319¹ Ce va dovedi mandatul divin care va fi executat, și când vor ieși afară „cei rămași dintre morți”? Gen. 1:28; Isa. 45:18; 55:11.

319² Cum descrie Apocalipsul timpul învierii pentru judecată? Dan. 7:10; Mat. 16:27.

319³ Este timpul de judecată de durata unei zile de douăzeci și patru de ore, sau cât de lungă? Ps. 90: 4.

320¹ Pentru ce se aplică Luca 20: 34—36 la acei morți cari au „făcut răul“ din cauza păcatului moștenit? Luca 20: 27—34; Ioan 8: 23, 24; Luca 16: 8.

320² (a) Cum sunt aceia cari ajung în „lumea aceea, și la învierea din morți“, egali cu îngerii, și pentru ce nu pot ei „să moară mai mult“? Ioan 3: 16; 1 Cor. 15: 22; 1 Tim. 6: 16. (b) Cum va fi adevărat că „ceilalți dintre morți nu au înviat până nu s'au împlinit cei o mie de ani“? 1 Cor. 15: 24—28.

321¹ Cum se va descărca Christos Isus, Regele, de responsabilitatea Sa cu „cheile iadului și a morții“ și cum, în cele din urmă, „nu va mai fi moarte“? Apoc. 1: 18; 20: 14; Rom. 5: 18—21.

321² Care va fi soarta acelor cari mor în decursul sau la sfârșitul zilei de judecată de o mie de ani, și pentru ce aceasta nu este moartea din care „nu va mai fi mai mult“? Ps. 37: 9, 10; Ier. 31: 29, 30; Ezech. 18: 20.

322¹ Când vine proba finală peste aceia cari ies afară „la o înviere pentru judecată“, și cum este aceasta descrisă?

322² Este Satan reformat prin închisoarea sa de o mie de ani? și ce dorință are el când este eliberat?

322³ Ce încearcă Satan să reintroducă pe pământ? și cum vor înfrunta proba oamenii atunci sub judecată, și cu ce consecințe? Evr. 10: 31; 12: 29; 2 Pet. 2: 20, 22.

323¹ (a) Care va fi rezultatul pentru Satan al efortului său final? Mat. 25: 41; Ps. 145: 20. (b) Pentru ce libertatea lumii noi va continua nemișorată și pe vecie?

CAPITOLUL XXX

Libertate acum!

324¹ (a) Cui i se cuvine laudă pentru viziunea lumii libere fără sfârșit? și cum a fost aceasta lămurit? Isa 64: 4; 1 Cor. 2: 9; Fapte 2: 16—18; Ps. 43: 3, 4; 97: 11; 36: 9. (b) Despre ce este o dovadă lumina crescândă a Scripturilor? Apoc. 11: 17—19; Prov. 4: 18; Zah. 14: 6, 7.

324² (a) Pentru ce să nu schimbi adevărul pentru nimic altceva? Prov. 3: 13—18; 8: 10, 11. (b) Pentru a evita deziluzie amară, pentru ce trebuie cineva să aleagă libertatea adevărului, mai de grabă decât cea a unui cetățean mondial? Apoc. 13: 15—17; Ier. 34: 15, 16.

324³ Ce trebuie să faci ca să câștigi adevărata libertate,

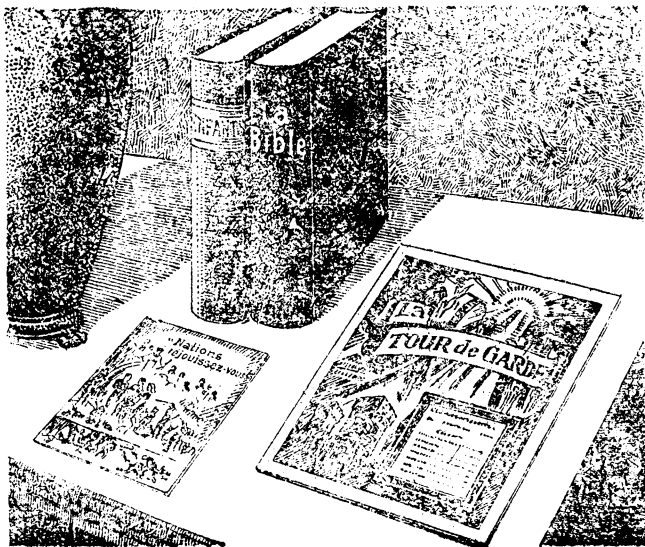
și cum poate începe libertatea ta acum? Ioan 8:32, 36; Gal. c:1. 13.

325¹ (a) La ce sunt sclavi aceia cari se laudă cu libertățile lumi? Ioan 8:34; Tit 3:3; Rom. 6:16. (b) Pentru ce nu poate aceasta deveni o lume liberă, și ce are ea în magazie pentru prietenii ei? Ioan 3:36; 1 Ioan 2:15—17.

325² (a) Ce libertate nu poate să ia dela tine puterile dictatoriale și totalitare? (b) Dela ce lucruri te face adevărul liber? Fil. 4:7; Rom. 6:18—22; Mat. 7:26—29.

326¹ Intrucât acum ai început, ce trebuie să faci ca să-ți păstrezi și să ții tare adevărul și libertatea? Ioan 13:15, 17; Col. 1:23; 1 Tim. 4:16; Prov. 7:2; Mat. 5:14—16; Apoc. 22:17.

326² (a) Care este cel mai mare adevăr? și, spre a te bucura de libertate al cui exemplu trebuie să-l urmezi? Ps. 103—19; 145:11—13; Mat. 4:17; Ioan 18:36, 37. (b) Cu cine trebuie să cauți tovarășie în studiu și în serviciu, și pentru ce? Evr. 10:25; Prov. 13:30; 2 Tim. 2:15; Mat. 24:14; 25:34—40.

CONȚINUTUL

Capitolul	Pagina
I. „Adevărul vă va face liberi“	7
II. „Un Dumnezeu al adevărului“	21
III. Fii spirituali ai lui Dumnezeu	34
IV. Crearea pământului	47
V. Suflete umane create	60
VI. Pierderea libertății	71
VII. Eliberare promisă	81
VIII. Mandatul divin suspendat	91
IX. Apărătorii libertății	101
X. Eliberarea preumbrită	114
XI. Socotirea timpului	125
XII. Dușmanii libertății	136
XIII. Legământul pentru libertate	146
XIV. Dreptul de întâia naștere a libertății	157
XV. O națiune liberă născută	168
XVI. Formarea cărții libertății	179
XVII. O Teocrație regală	193
XVIII. „Șapte timpuri“	204
XIX. Regele libertății apare	214
XX. Dela moarte la nemurire	227
XXI. Biserica oamenilor liberi	237
XXII. „Timpul sfârșitului“	248
XXIII. Modul venirii Regelui	258
XXIV. Martori iubitori de libertate	263
XXV. „Oameni de bine“	279
XXVI. „Urciunea pustierii“	288
XXVII. Lupta finală pentru libertate	299
XXVIII. Prinții unui pământ liber	308
XXIX. Domnia de o mie de ani	315
XXX. Libertate acum!	324
Educație în libertate	329
Iatrebari pentru studiu	330

INDEXUL SCRIPTURILOR CITATE

<p>GENESA Pag. 7:11, 24 210</p> <p>Cap. 1 48, 63, 120</p> <p>1:1 20, 29, 48</p> <p>1:2 53</p> <p>1:3-5 53</p> <p>1:3, 6, 9, 11, 14, 20, 24, 26 38</p> <p>1:6-8 54</p> <p>1:9, 10 55</p> <p>1:11-13 55</p> <p>1:14-19 56</p> <p>1:20, 21, 24, 30 63</p> <p>1:20-23 58</p> <p>1:24, 25 59</p> <p>1:26-28 60</p> <p>1:28 68</p> <p>1:29-31 61</p> <p>1:30 66</p> <p>Cap. 2 63</p> <p>2:1-3 49, 62</p> <p>2:1-4 320</p> <p>2:4 27, 29</p> <p>2:4-6 59</p> <p>2:5, 6 93</p> <p>2:7 63, 95</p> <p>2:8-15 64</p> <p>2:9 67</p> <p>2:16, 17 65</p> <p>2:18-25 68</p> <p>2:19, 20 64</p> <p>3:1, 2 72</p> <p>3:2, 3 75</p> <p>3:4, 5 75</p> <p>3:6 79</p> <p>3:7, 8 83</p> <p>3:9-12 85</p> <p>3:13 79, 85</p> <p>3:14, 15 85</p> <p>3:15 104</p> <p>3:16 92</p> <p>3:17-19 93</p> <p>3:20, 21 97</p> <p>3:22, 23 97</p> <p>3:24 44, 97</p> <p>4:1 27, 102</p> <p>4:2 104</p> <p>4:2-5 106</p> <p>4:16-24 108</p> <p>4:25 109</p> <p>4:26 109</p> <p>5:1 180</p> <p>5:3-5 102</p> <p>5:3-29 130</p> <p>5:6 109</p> <p>5:18, 21-24 110</p> <p>5:28, 29 115</p> <p>6:1-8 118</p> <p>6:5 125</p> <p>6:4 115, 118</p> <p>6:9, 10 119</p> <p>7:6 130</p> <p>7:6, 16 123</p>	<p>8:3, 4 123, 210</p> <p>8:13-16 124</p> <p>8:20, 21 126</p> <p>8:22 123, 124</p> <p>9:1, 7 127</p> <p>9:3-6 128</p> <p>9:4, 5 66</p> <p>9:12-17 129</p> <p>9:18, 19 137</p> <p>9:20-22 138</p> <p>9:23 139</p> <p>9:26, 27 139</p> <p>Cap. 10 127</p> <p>10:8-10, 12 128, 140</p> <p>10:11, 12 142</p> <p>10:22 138</p> <p>10:32 128</p> <p>11:1-4 143</p> <p>11:5-9 145</p> <p>11:10 127, 133</p> <p>11:10-32 130</p> <p>11:26, 32 147</p> <p>12:1-3 148</p> <p>12:1-7 130</p> <p>12:4 147</p> <p>14:15-20 151</p> <p>15:2, 7, 8 27</p> <p>17:1 28</p> <p>18:9-14 103</p> <p>18:19 154, 181</p> <p>22:15 18</p> <p>24:50, 51, 60 158</p> <p>24:66, 67 158</p> <p>25:21-23 160</p> <p>25:27-34 161</p> <p>26:1-6 161</p> <p>27:27-29 163</p> <p>Cap. 28 164</p> <p>35:10, 11 168</p> <p>35:29 165</p> <p>37:35 311</p> <p>Cap. 57-47 170</p> <p>46:26-30 313</p> <p>49:9, 10 171</p> <p>49:10 203</p> <p>49:28 171</p> <p>EXODUL</p> <p>3:13-15 26</p> <p>3:14-16 173</p> <p>5:2 174</p> <p>6:2, 3 28</p> <p>9:16 174</p> <p>12:40-43 131</p> <p>13:21, 22 161</p> <p>15:1, 2 176</p> <p>16:26, 30 176</p> <p>17:14 179</p> <p>19:4-6 177</p> <p>20:2-5 31</p> <p>20:4, 5 8</p>	<p>21:23, 24 220</p> <p>24:12 182</p> <p>25:18-22 44</p> <p>31:17 62</p> <p>31:18 31, 182</p> <p>33:20 30</p> <p>34:27 179</p> <p>LEVITICUL</p> <p>17:7 116</p> <p>17:11 66</p> <p>NUMERII</p> <p>1:1 132</p> <p>4:5 44</p> <p>10:11, 12 132</p> <p>12:16 132</p> <p>13:1-30 132</p> <p>13:16, 17 218</p> <p>13:33 117</p> <p>35:33 125</p> <p>DEUTERONOMUL</p> <p>4:15-19 32</p> <p>6:4, 5 27</p> <p>7:16, 25 32</p> <p>8:3 171</p> <p>18:15-19 194</p> <p>29:29 35</p> <p>30:19, 20 33</p> <p>31:21 141</p> <p>32:3, 4 35, 237</p> <p>32:17 116</p> <p>32:47 33</p> <p>34:5, 6 42, 233</p> <p>IOSUA</p> <p>1:8 182</p> <p>8:31-35 182</p> <p>9:3-27 140</p> <p>14:5-10 132</p> <p>24:15 195</p> <p>24:26 182</p> <p>JUDECĂTORI</p> <p>11:34-36 282</p> <p>13:2-5 103</p> <p>21:25 196</p> <p>1 SAMUEL</p> <p>1:11, 19, 20 103</p> <p>8:7, 8 196</p> <p>10:1 196</p> <p>12:3, 5 196</p> <p>13:13, 14 196</p> <p>15:29 96</p> <p>2 SAMUEL</p> <p>5:14 202</p> <p>7:1-16 200</p> <p>8:17 183</p> <p>20:25 183</p> <p>1 REGI</p> <p>4:20-25 201</p> <p>6:1 200</p> <p>6:1, 2 132</p> <p>8:9-21 201</p> <p>11:42 132</p> <p>14:19, 29 182</p>	<p>17:21, 22 66</p> <p>19:18 33</p> <p>2 REGI</p> <p>4:27 66</p> <p>1 CRONICI</p> <p>14:8 141</p> <p>16:31, 33 199</p> <p>28:9 77</p> <p>29:23 199</p> <p>29:29 182</p> <p>2 CRONICI</p> <p>11:15 116</p> <p>Cap. 12-36 134</p> <p>14:10 141</p> <p>15:2 77</p> <p>16:11 182</p> <p>17:4 77</p> <p>20:12 141</p> <p>20:15 305</p> <p>26:22 182</p> <p>32:32 182</p> <p>35:4 182</p> <p>36:19-23 134</p> <p>EZRA</p> <p>1:1-6 134</p> <p>4:8 182</p> <p>7: 1, 6, 10-12 183</p> <p>7:11, 12, 21 182</p> <p>NEEMIA</p> <p>1:1-3 214</p> <p>2:1-8 214</p> <p>IOV</p> <p>1:8, 7 116</p> <p>1:8-12 222</p> <p>1:19 96</p> <p>2:3-5 222</p> <p>9:9 48</p> <p>9:10 47</p> <p>14:4 102</p> <p>14:13 311</p> <p>31:24-28 33</p> <p>38:4-9 50</p> <p>3:7 45</p> <p>38:31, 32 48</p> <p>Cap. 38-41 23</p> <p>41:16 96</p> <p>42:5, 6 24</p> <p>PSALMI</p> <p>2:1-6 303</p> <p>2:1-7 199</p> <p>2:7 224</p> <p>8:3, 4 24</p> <p>8:5 320</p> <p>9:10 77</p> <p>16:10 232, 233</p> <p>18:10 43</p> <p>19:1-6 24</p> <p>24:1-4 288</p> <p>38:6, 9 47</p> <p>33:12 194</p> <p>Cap 45 311</p> <p>4:5-16 311</p>
--	---	--	---

50: 5	223	9: 6, 7	172, 314	21: 25-27	202
53: 1, 2	21	13: 1, 11-13	252	21: 27	263
67: 6	316	14: 4, 12	252	28: 11-15	73
78: 69	49	14: 4, 12, 24, 27	147	28: 13, 14	44
80: 1	43	14:4-14	207	28: 13-15	207
82: 6	40	14: 12	45	28: 19	323
84: 11	32	14: 12-14	74	37: 16	182
85: 11, 12	316	24: 3-6	127	Cap. 38, 39	315
88: 7	118	26: 20, 21	307	39: 7	316
89: 6	118	28: 16	238	DANIEL	
90: 2	22	28: 21	275	Cap. 4	253
91: 4	72	31: 6-9	310	4: 1-3	205
94: 20, 21	304	32: 1, 2	210	4: 10-17	206
94: 20-22	274	40: 7, 8	186	4: 17	212
95: 7-11	49	40: 8	180	4: 26	211
96: 10-13	314	40: 15-17	250	5: 28-31	134
99: 1	43	40: 28, 22	62	7: 9, 10	46
104: 4	44	42: 1	268	8: 19	253
104: 4-6	50	42: 1, 6, 7	272	9: 2	183
104: 29	65	42: 8	27	9:25	225
106: 37	116	43: 10-12	272	9: 25, 26	214
110: 1	256	45: 12, 18	250	9: 26, 27	241
110: 1, 2	254	45: 18	49	10: 13, 21	42
110: 4	151	46:9	24	10: 21	183
111: 2, 3, 7, 8	35	49: 9	272	11: 27	253
111: 10	141	53: 1-12	212	11: 31	290
119: 160	38	53: 12	221	11: 40	253
146: 3, 4	95	54: 5, 13	86	11: 40-43	296
PROVERBE		55: 4-6	279	12: 1	43, 42
1: 7	22	55: 8, 9	22	12: 4	324
2: 6	35	59: 4, 14, 15	17	12: 11	290
8: 22-31	36	62: 2	273	OSEA	
10: 7	318	62: 10	279	13: 2	33
14: 27	22	65: 15	275	MICA	
15: 8, 9	289	65: 17, 18	369	4: 2-5	315
16: 5	288	65: 20-25	316	5: 1	302
17: 15	288	66: 1	250	NAUM	
22: 20, 21	19	66: 22	309	1: 1	182
23: 23, 19	324	IEREMIA		HABACUC	
27: 17	327	1: 4, 5	103	2: 2	182
28: 9	289	7: 18	31	2: 14	307
29: 25	141	10: 10	45	3: 2-16	307
30: 19	73	23: 5,6	218	TEFANIA	
ECCLESIASTUL		23: 24	266	2: 2,3	287
1: 4, 5	49	Cap. 25	306	3: 8	252
3: 1	129	25: 9	204	ZAHARIA	
3: 19-21	96	27: 6	204	14: 3	305
4: 9-12	327	31: 31-33	184	MALEACHI	
5: 8	33	33: 16	218	1: 2,3	161
12: 6, 7	95	36: 2,27	182	3: 1	264
ISAIA		43: 10	204	3: 6	67, 185
6: 1-7	44	44: 17-25	31	4: 6	127
7: 14	215	51: 34	90	MATEI	
8: 10	217	51: 60	182	1: 1	200
8: 12-14	299	EZECHIEL		1: 18-25	103
9:6	40, 287	4: 6, 8	210	1: 20, 21	215
		18: 4,20	65,66, 94	1: 21	219

1: 22, 23	215	26: 63, 64	258	1: 3	41
4: 1-11	226	27: 57-66	233	1: 11-13	110
4: 3, 4	171	28: 16, 17	236	1: 12, 13	104
4: 17	227	28: 19, 20	186	1: 14	41, 217
5: 18	249	28: 20	266	1: 18	30, 41
6: 1-18	11	MARCU		1: 29, 36	175
6: 9, 10	227	7: 1-13	18	1: 40, 41	227
7: 28,29	18	7: 24-30	266	1: 41	199
8: 11	316	12: 37	229	3: 3, 5	245
10: 1-23	228	13: 3, 4	255	3: 6	233
10: 5, 6	239	13: 14	291	3: 13	30, 95, 312
10: 22	246	13: 27	268	3: 16	156
10: 28	318	13: 32	253	4: 23, 24	30
11: 11	311	16: 12	235	4: 46-54	266
12: 15-21	268	LUCA		5: 26	37, 219
12: 24, 27, 28	116	1: 5-20	103	5: 27-29	317
12: 42	200	1: 5-37	215	5: 28, 29	313
13: 24-30, 36, 43	248	1: 26-37	103	6: 40	237
15: 2-9	10	1: 35	216	7: 16, 17	18
15: 24	239	2: 9-14	216	7: 26, 37, 40, 41	12
16: 18	237	2: 14	280	7: 32, 45-49	13
16: 19	239	3: 21, 22, 31	202	8: 24-59	16
17: 1-9	193	3: 21-23	223	8: 28, 29	13
17: 9	312	3: 38	71	8: 43, 45, 47	18
17: 10-13	183	4: 16-21	227	8: 44	75, 229
19: 28	287	4: 17	183	8: 56	167
20: 28	221	5: 18-24	223	10: 16	283
21: 23-46	229	7: 1-10	266	10: 30	43
22: 28-32	318	7: 37-50	223	10: 34-36	40
23: 33	318	8: 1	228	12: 31	251
23: 34-36	107	9: 1-6	228	14: 2, 3	258
23: 38	290	9: 4-6	275	14: 9	230
24: 3	255	10: 1-16	228	14: 17, 26	182
24: 3-14	84	10: 5-9	275	14: 19	260
24: 3, 21, 22	43	11: 2	250	14: 24	18
24: 7-9	255	11: 52	240	14: 28	230
24: 9	212	12: 32	240	14: 30	251
24: 9-13	269	13: 28, 29	316	16: 11	251
24: 9, 14	288	16: 15	294	17: 3	17
24: 13	246	17: 20, 21	263	17: 5	234
24: 14	271	17: 24	266	17: 16-26	231
24: 15, 16	291	17: 26-30	135, 299	17: 17	18
24: 21, 22	299	20: 34-38	320	18: 36	251
24: 27	266	21: 20	300	18: 37	225
24: 29	256	21: 24	210	19: 6, 15	231
24: 29, 30	258	21: 25, 26	281	19: 11	302
24: 31	268	21: 26	256	20: 17	31
24: 33	252	21: 31	252	20: 19-30	235
24: 35	249	21: 34-36	286	20: 23	224
24: 36	253	22: 28-30	230, 240	20: 28-31	235
24: 37	284	23: 43	316	21: 4, 12	236
24: 38, 39	123	23: 46	96, 232	FAPTE	
25: 31, 32	268, 304	24: 36-43	235	1: 1-9	237
25: 40	302	24: 46-48	240	1: 7, 8	240
25: 46	322	IOAN		1: 8	186, 241
26: 38	221	1: 1-3	32, 40	1: 11	259

2: 1-11	186	9: 14-16	310	4: 14, 15	326
2: 21	240	10: 6, 7	307	6: 4	316
2: 24	237	10: 11-17	240	6: 12-17	276
2: 27-31	233	11:29	310	FILIPENI	
2: 34	312	12: 4, 5	243	2: 5-8	217
2: 34-36	240	Cap. 13	273	2: 6	37
2: 41, 46, 47	241	13: 1	47, 269, 273	3: 10, 14	246
2: 46	275	15: 4	179	COLOSENI	
3: 20-23	194	16: 20	86	1: 15	238
4: 8-12	238	1 CORINTENI		1: 15-17	42
4: 19, 20	275	1: 9	245	1: 18	236, 244, 312
4: 24-28	199	2: 13	327	2: 16, 17	178
5: 29	275	4: 8-20	290	2: 18	77
5: 39	302	10: 11	179	3: 1-4	247
5: 42	275	10: 18	238	1 TESALONICENI	
6: 1	186	11: 3	45, 158	2: 12	244
7: 2-4	148	12: 12, 13	245	4: 15-17	266
7: 37, 38	238	12: 12, 13, 18, 27	244	4: 16	43
7: 45	218	14: 33	23	5: 1-4	302
7: 48-50	30	15: 20	236	2 TESALONICENI	
8: 26-39	186	15: 21, 22	102	2: 1-3	247
9: 7	259	15: 25-27	321	2: 14	245
10: 1-43	242	15: 28	45	1 TIMOTEI	
10: 36-38	225	15: 42-54	246	1: 9, 10	69
10: 44-48	243	15: 44, 52-54	243	2: 5, 6	220
12: 9	312	15: 47	94	2: 13, 14	79
13: 19-22	132	15: 50	233	3: 14-5: 13	190
14: 27	243	15: 51, 52	267	3: 16	218
15: 7-14	243	16: 9	243	6: 16	22, 219
15: 21	183	2 CORINTENI		2 TIMOTEI	
17: 24-30	30	1: 21	245	2: 11, 12	246
17: 26, 27	137	3: 6-15	184	2: 15	20
17: 29	29	3: 17	259	3: 25, 26	326
20: 20, 21, 27	275	4: 4	203	3: 7	20
20: 28	219	5: 16, 17	244	3: 15	327
20: 29-31	247	5: 17	246	TIT	
24: 15	319	11: 3, 14	72	3: 5-7	245
26: 5	77	12: 1-4	112	EVREI	
ROMANI		GALATENI		1: 3	238
1: 20	29	2: 4, 5	281	1: 7	44
1: 31, 32	246	2: 9	238	2: 14	307
2: 6, 7	246	3: 7, 8, 16	159	3: 15-19	49
4: 16, 17	149	3: 17	131	4: 1-11	49
4: 17-21	103	3: 26-29	159	4: 8	194
4: 17-22	153	3: 27-29	243	6: 7, 8	93
4: 24, 25	245	4: 4, 5	129, 221	6: 19, 20	152
5: 1, 9, 12, 18	245	4: 16	281	7: 1-4	152
5: 12	79, 102	4: 26, 28, 31	160	8: 5-13	184
6: 3, 4	245	4: 28, 29	103, 153	8: 6-13	239
6: 5	234	5: 1	281	9: 27	62
6: 23	33, 67, 220	5: 13	274	9: 28	260
8:1, 33	245	6:15, 16	238	10: 1	178
8: 16-18, 28-30	246	EFESENI		10: 12, 13	237, 254
8: 21,22	325	1: 22, 23	244	10: 16, 17	184
9: 10-13	161	2: 2	267	10: 38, 39	246
9: 11	163	3: 9	41	Cap. 11	111

11: 4	107	3: 6	250	11: 3-10	291
11: 5, 6	112	3: 7, 8	319	11: 15-18	199, 212
11: 6	21	3: 7, 10-12	249	12: 1	87
11: 7	121	3: 8	99	12: 1-10	261
11: 8-10, 13-16	167	3: 10	307	12: 3, 4	90, 126
11: 32-34	196	3: 13	308	12: 6, 14	210
11: 35	312	3: 15, 16	185	12: 7-9	43
11: 39, 40	313	1 IOAN		12: 7-13	256
12: 1	109, 167, 195	1: 1	41	12: 12	271
12: 2	237	2: 18-23	247	12: 13, 17	276
12: 29	252	2: 20, 27	245	13: 8	294
IACOB		3: 2	247	13: 14, 15	293
1: 18	245	3: 8	75	13: 15-17	297
1: 25	326	3: 12	107	14: 1	289
1: 26, 27	32, 76, 71	4: 13-5: 16	188	14: 1, 3	160, 239
4: 4	325	4: 16	33	14: 13	185
1 PETRU		5: 7, 8	247	16: 13-16	303
1: 2	269	5: 20	17	16: 14-16	260
1: 3	245	IUDA		17: 1-5	297
1: 25	180	6 (vers)	117	17: 3, 10, 11	294
2: 3-10	238	9	42, 193	17: 8	295, 296
2: 4-9	200	14, 15	111	17: 11-14	301
2: 13	274	APOCALIPS		17: 16, 17	306
2: 21	246	1: 3	185	18: 1-4	280
3: 18, 19	234	1: 5	271, 312	18: 20	313
3: 19, 20	125	1: 5, 18	236	19: 9	185
3: 20, 21	285	1: 7	260	19: 11	271
2 PETRU		1: 11, 19	185	19: 11-21	305
1: 3, 4	29	2: 1, 8, 12, 18	185	19: 19-21	306
1: 4-11	246	2: 10	289	20: 1-3	307
1: 5-11	289	2: 17	273	20: 4, 6	289, 310
1: 13, 14	217	3: 1, 7, 14	185	20: 7-10	322
1: 15	185	3: 14	42, 271	20: 10	323
1: 21	180	3: 21	289, 309	20: 11	309
2: 1-3, 19	247	4: 11	23	20: 12-15	319
2: 3, 4	117	5: 5	172	21: 1-5	308
2: 5	124	7: 4-8	160, 172, 239	21: 4	321
3: 5	119	7: 9-17	283	21: 5	185
3: 5, 6	124	7: 15	282	21: 8	318
				21: 14	238

INDEXUL SCRIPTURILOR CITATE

Numerii paginilor se referă la cele din secțiunea întrebări
pentru studiu

GENESA	Pag.	9: 5, 6	137	40: 2	249
1: 1	21	9: 19	127	41: 14, 16, 25-32,	
1: 7, 2	119	10: 8-10	250	38-55	169
1: 14	62	10: 15-19	139	46: 26	96
1: 26-28	71, 81	10: 32	137	47: 11, 12, 27	172
1: 28	127, 287, 319	11: 4-6	298	47: 23	171
2: 5, 6	119, 120	12: 3	139	48: 3, 4	27
2: 7	94	12: 14-20	149	49: 1-33	171
2: 13-25	71	13: 12, 13	149	EXODUL	
2: 23-25	83	14: 11-20	150	1: 5	96
3: 14, 15	114, 207	14: 22-24	149	1: 7	172
3: 15	136, 146, 261,	15: 1	32	1: 8-14, 16	172
	306	15: 6, 12	149	2: 1, 2	172
3: 16	101	15: 13, 14	173	2: 3-22	173
3: 17	101, 115, 126	17: 5	148	2: 23-25	173
3: 19	63	17: 5, 15, 16	168	3: 1-13	173
4: 6-8	106	17: 15, 16	149	3: 7, 2	168
4: 8, 10	66	17: 17, 19	153	3: 10-12	192
4: 9-15	107	18: 10-12	153	4: 27-31	174
4: 16, 17	137	18: 18	148	6: 2-8	173
4: 17	104	19: 12-14, 24, 25	299	6: 3	27
5: 4	104	19: 12-17, 29, 30	294	6: 18, 18, 20	172
5: 7, 2	109	19: 17, 22, 26	299	9: 16	89, 91, 116,
5: 29	93, 101	20: 2-16	153	136, 207, 263	
6: 1, 2, 4	125	21: 1-3	153	12: 3-13	174
6: 1-13, 12	284	22: 1-6	154	12: 29-33	175
6: 2, 4	216	22: 7-9	154	13: 21, 22	175
6: 5-7	117	22: 10-14	154	14: 21, 30	175
6: 8	118	22: 11	44	15: 2, 4, 6-13	313
6: 9	140	22: 18	139	16: 13-25	176
6: 11	117	24: 1-32	157	16: 35	131
6: 13	92, 126	24: 33-65	158	17: 1-6	7
6: 13, 17	120	25: 8	165	19: 4, 5	238
6: 14, 18-22	120	26: 3-5	155	19: 8	177
7: 1	127	26: 4	158	19: 20	266
7: 1, 5	140	26: 24	148	20: 1-17	177
7: 1, 5, 7-9	121	26: 34, 35	163	20: 7	272
7: 4-10	285	27: 1-29	161	20: 11	49
7: 11, 23	124	27: 30-41	163	20: 12	132
7: 17-23	122	28: 1-5	163	20: 13	128, 137
7: 22	95	28: 6-9	163	23: 20	44
7: 22, 23	250	28: 20, 21	165	23: 24, 33	194
7: 23	125	29: 18, 20, 27, 28	214	23: 33	31, 140
8: 1-12	123	31: 41	164	24: 3-8	177
8: 13, 14	124	32: 22-30	164	24: 4	179
8: 15-19	124, 250	35: 1-7, 15	163	24: 2	174
8: 18-22	286	35: 6-20, 27, 28	165	24: 16	260
8: 20, 21	115	38: 11	27	25: 2	177
9: 1, 7	287	36: 6-9, 15, 31, 40	166	28: 1, 41	177
9: 1, 7, 22	137	37: 3-11, 18-20,		31: 13-17	176
9: 4-6, 9, 10		24, 28, 36	169	32: 1-8, 19, 26-28	178
13-17	136	39: 7-23	169	32: 30	178

34: 12-15	31	29: 29	48	15: 11, 22, 26	196
34: 29-35	178	30: 15, 19	280	16: 1-13	196
40: 12-18, 31-33	178	30: 15-20	68	17: 38-51	196
LEVITICUL		31: 14, 15, 23	193	17: 47	306
7: 27	94	31: 16	311	18: 10, 11, 29	197
16: 29, 30	177	31: 19, 22, 24-26	179	20: 6	216
18: 23-25	118	32: 4	22, 60, 72	28: 6-8	197
19: 19	118	32: 4, 5	102	28: 6-19	80
23: 36	7	32: 35	107	31: 1-6	197
23: 39-43	7	32: 39	91	31: 6	317
25: 10	274	32: 41-43	307	2 SAMUEL	
26: 1	30, 292	32: 46	154	1: 9	65
NUMERI		33: 27	304	1: 25-27	317
10: 11, 12	194	34: 5, 6	112, 193	2: 1, 4	197
13: 1-3, 5, 8	194	34: 9	193	5: 1-5	197
23: 19	83, 96	IOSUA		5: 6-9	197
29: 35	7	1: 1, 2, 5, 17	193	5: 17-25	198, 303
30: 13-15	79	6: 1-5, 12-20	305	5: 24	84
31: 28	59, 63	6: 2, 20, 27	194	6: 12-15	199
35: 9-12	304	8: 18, 26	194	7: 12	311
DEUTERONOMUL		9: 23	139	7: 23, 24	238
2: 25	276	10: 8-14	305	12: 9, 13	197
4: 2	57	10: 10	198	19: 43	201
4: 9	154	10: 10-15	194	22: 2, 2	237
4: 29-31	278	11: 15	194	23: 2	49, 181
6: 6, 7	154	13: 1-3, 7	194	24: 1, 10, 14	197
7: 1-3	163	14: 1, 5-7, 10	194	1 REGI	
7: 2	137, 194	20: 1-3	304	2: 2	95
7: 2, 16, 25	193	23: 9-11	276	5: 2-5	199
7: 6-8	238	23: 13	31	6: 1	265
7: 7	276	24: 15	33, 280	8: 2	7
7: 9	146	JUDECĂTORI		8: 6, 7	43
7: 16, 25	75	2: 3	140	8: 41-43	201
8: 2	131, 193	2: 7	194	9: 20, 21	139
10: 17	243	2: 16-19	195	10: 1, 24	201
11: 19, 21	154	3: 1-7	195	11: 30, 21	201
11: 26 28	93	3: 9, 15	195	12: 16, 17	201
11: 26, 28	101	4: 13-16	305	13: 2	103
12: 23	66	4: 21, 22	282	18: 24, 39	29
16: 13-16	7	5: 20	44	22: 19-21	44
17: 18-20	179	5: 24-27	282	2 REGI	
18: 15	214	7: 15-22	305	4: 32-37	317
18: 21, 22	255	16: 30	94	8: 1-6	317
18: 22	102	1 SAMUEL		10: 15, 16	282
20: 1-4	305	1: 10	65	10: 15-28	294
20: 1-4, 7	317	4: 10, 11	199	17: 6, 20-23	201
22: 5, 9-11	118	6: 1, 2	199	17: 7-12	195
25: 17-19	179	6: 15, 19	43	17: 35, 36	30
26: 5	172	7: 1, 2	169	19: 22	75
26: 16	8	8: 5, 6	196	22: 1, 2	103
27: 16	139	9: 27	196	24: 1, 6, 10-17	204
28: 2, 15	148	11: 15	196	25: 1-10	204
28: 4, 11	81	12: 9-11	195	1 CRONICI	
28: 13	168	12: 12	196	1: 4	137
28: 15, 16	93	12: 22	243	1: 4, 5, 8, 17, 24	127
29: 5	193	15: 1-3	137	1: 10	140

1: 17, 24	137	21: 23-26, 33	94	22: 27, 28	308
1: 24-27	147	23: 13, 14	146	22: 29	66, 94
5: 2	171	26: 7	47	23: 1	74
10: 13, 14	197	27: 3	95	24: 1, 2	52
13: 5-8, 13, 14	199	31: 33	79	25: 9, 14	19
14: 11-16	198	32: 21, 22	294	25: 10	128
16: 29, 30	126	36: 6	100	25: 14	34, 112, 146
28: 3	199	36: 32	54	27: 4	34
28: 4	171	38: 4-7	22	27: 5	307
23: 18	43	38: 7	118	29: 2-4, 10	136
29: 23	168, 209	38: 8-11	119	32: 7	111
2 CRONICI		38: 10, 11, 30-33	51	33: 6	41
2: 6	30	38: 19, 24	53	33: 16, 17	300
3: 1, 2	200, 265	38: 27	55	33: 19	94
7: 1-3, 9	201	38: 29, 30	51	33: 21	307
12: 13	134	38: 33	48	34: 7	299
13: 2	134	PSALMI		34: 9	74
16: 13	134	1: 4-6	127	34: 12-14	170
19: 7	243	1: 5	97	35: 4, 28	144
20:16-25	305	2: 1-4	296	36: 9	95, 324
20: 23	305	2: 1-12	211	37: 9	299
20: 31	134	2: 6	289	37: 9, 20	321
21: 20	134	2: 6-9	254	37: 23	110, 245
22: 2, 12	134	2: 6, 9	89	37: 28, 29	306
24: 1	134	2: 6-12	309	37: 38	97
25: 1	134	2: 7-9	315	40: 6-8	223
26: 3	134	2: 8, 9	42	40: 10, 11	71
27: 1	134	5: 4	97	41: 12	111, 121
28: 1	134	6: 5	94	42: 1, 2	124
29: 1	134	8: 3, 4	249	43: 3	17
33: 1, 21	134	8: 4, 5	115	43: 3, 4	71, 324
34: 1	134	8: 7	59	45: 6, 7	289
36: 2, 5, 9, 11	134	8: 8	57	45: 16	167
36: 11-13, 17	202	9: 9	304	46: 1-3	304
36: 16-20	270	9: 11, 12	107	47: 7	86
36: 18-21	273	9: 16	23	48: 1, 2	288
36: 19-21	203	9: 17	250	49: 7	97, 220
NEEMIA		10: 4	21	49: 10, 14, 17	94
8: 1-3	182	10: 4, 8	106	49: 11	250
8: 8	57	11: 4	91	49: 12	64
8: 14-17	7	14: 1	21, 34	49: 20	95
8: 18	7	14: 1-3	117	50: 10	59
9: 7, 8	147, 149	14: 2, 3	101	50: 20-23	105
9: 21	131	14: 3	96	51: 5	92, 101, 104
IOV		15: 1, 2	288	52: 5	318
1: 6-12	136, 174	16: 8-11	232	55: 17	54
2: 1-7	174	18: 2	237	56: 4	299
12: 8-10	58	18: 32	61	57: 1	307
12: 10	95	19: 1	54	58: 10	307
14: 1, 2	103	19: 1, 2	47	59: 5	100
14: 4	91	19: 7	99	59: 11	144
14: 5	93	20: 7, 8	300	60: 4, 5	280
14: 19	318	21: 4	96	60: 7	171
14: 22	65	21: 8-13	315	62: 9	249
17: 1	95	22: 1-8	211	62: 11	60
21: 7-9	250	22: 22-24	304	65 5-8	23

68: 1-2	307	104: 14	55	148: 3	44
68: 4	27	104: 14, 15, 24	61	148: 4-6	51
68: 11	33	104: 19	56	148: 12-14	304
69: 7-9 20, 21	17	104: 24	23, 33	150: 1	54
72: 1-7	315	104: 24, 25	51	150: 6	127
72: 1-8	128	104: 27-29	97	PROVERBE	
72: 4-8, 13, 14	201	104: 29	93	2:1-5	19
72: 9	86	104: 30	47,91	2: 6, 7	60
75: 1	23	105: 14	149	2: 7,8	180
75: 7	86	105: 16-22	169	2: 21	65
78: 4	154	105: 23	169	3: 13-18	324
78: 50	65	105: 26-35	174	3: 33	93
78: 69	249	106: 8	149, 243	4: 18	324
79: 1-4	270	106: 34-38	195	6: 12-15	299
83: 2-8	296	106: 39	125	6: 20, 23	18
83: 14, 15	250	107: 11	91	7: 2	326
83: 15-18	261	109: 29	144	8: 10, 11	324
83: 18 27, 86, 116,	136	110: 1	261	8: 15	310
88: 3-6, 10-12	94	110: 1, 2	309	8: 22, 31	127
89: 6	44	115: 16 60, 124 250	283	8: 27-29	119
89: 16-18	307	115: 17	94, 165	8: 27-30	49
89: 27	41	116: 8	94	9: 10	19
89: 34-37	199	118: 8, 9	299	10: 7	127, 306
89: 48	165	118: 22	239	10: 18	75
90: 2	22	118: 22, 23	237	10: 30	306
90: 3, 4	99	119: 45	168	11: 3	121
90: 4	319	119: 89	308	11: 7	95
90: 10	93	119: 90	250	12: 7	306
91: 1	27	119: 105	178	12: 28	93
91: 1-10	307	119: 105, 160	18	13: 15	93
91: 4, 5	13	119: 133	245	13: 20	326
92: 1	23	125: 1	288	14: 12	118, 290
92: 7	89	127: 3	81	15: 8, 9	105
93: 1-5	23	128:1-6	317	15: 16	77
94: 3-7, 20, 21	300	132: 11	202	16: 18	73
94: 21-23	107	132: 13, 14	197	16: 22	21
94: 23	97	136:3, 4	47	17: 11	91
95: 3-6	23	136: 7-9	53	17: 15	292
95: 7-11	62	137: 1-6	273	18: 13	19
96: 4,5	31	138: 2	28, 99	20: 7	81, 121
96: 5	77	144, 3, 4	249	21: 27	105, 288
97: 4	266	145: 9, 10, 15, 16	81	21: 30	99
97: 7	292	145: 10	35	21: 30, 31	300
97: 9-12	23	145: 11-13	326	22: 5	93
97: 11	324	145: 15, 16	61	22: 6	154, 316
100: 3	29	145: 20	74, 318, 323	27: 11	17
102: 18	179	146: 1, 2	304	28:1	13
103: 14-16	94	146: 3-5	170	30: 4	95
103 19	326	146: 4	65, 93	30: 5, 8	245
103: 19-21	47	147: 1	304	ECCLESIASTUL	
104: 1, 2	53	147: 2, 15	292	1: 4	124, 126, 249
104: 5	124, 249	147: 4	44, 48	2: 22, 23	93
104: 5, 6	119	147: 11	43, 110	3: 1	241
104: 5-25	48	147: 18	38	3: 11	33
104: 6-9	56	148: 1, 2	47	3: 14	22
104: 12	54	148: 1-13	35	3: 19	64

5: 9	61	32: 1	151, 167	55: 10, 11	82
5: 15-17	93	32: 16-18	283	55: 11	62, 99, 146,
6: 12	93	33: 7	298, 302		308, 319
7: 20	96	33: 22	140	57: 1, 2	111
8: 6	129	34: 1-5	300	57: 15	22
8: 8	95	34: 1-8	152	58: 5	11
8: 11-13	116	34: 8	307	58: 7	138
8: 17	22	34: 16	19	60: 1, 2	271, 292
9: 5, 10	66, 94, 165	37: 16	24, 43	60: 2	16
ISAIA		38: 19	154	60: 13	48
1: 16, 17	274	40: 3	263	61: 1, 2	271
1: 19, 20	93, 285	40: 13, 14	22	61: 2	285
2: 2, 3	315	40: 28	22	63: 9	84
2: 2-4	126, 283	41: 8	161	64: 1	266
2: 3	197	41: 28, 29	31	64: 4	324
2: 4	315	42: 5	47, 72	64: 6	101
5: 6	93	42: 5-8	308	64: 8	310
5: 7, 8	16	43: 8-10	281	65: 8, 9	268
5: 13	14	44: 9-11	31	65: 13, 14	170
5: 20, 21	292	44: 24	48	65: 17	124
6: 1-5	265	45: 4	268	65: 20-25	287
6: 3-5	23	45: 7	53	65: 23	92
8: 9-12	295	45: 11	34	65: 25	86
8: 14-16	239	45: 12, 18	22	66: 1	48
8: 19	80	45: 16	144	66: 7-9	261
8: 20	19, 129	45: 18	60, 82, 319	66: 14-16	307
9: 6	151	46: 9, 10	308	66: 15, 16	250
9: 6, 7	214, 222	46: 9-11	161	66: 22, 23	286
9: 16	34	46: 10	47	66: 23	32
11: 4-9	287, 315	46: 11	62, 82		
11: 11, 12, 16	304	47: 1-5, 9, 11	298	IEREMIA	
11: 11, 16	272	47: 1, 7-10	297	1: 17-19	275
12: 2	37	47: 1, 12-14	143	2: 13, 21	16
14: 4-6	142	47: 6	125	4: 28	146
14: 4, 12	87	47: 11-15	302	5: 22	55
14: 7	127	48: 22	302	6: 13	275
14: 12-15	97	49: 10	283, 310	6: 14	302
14: 12-17	309	50: 4	18	7: 8-11	288
14: 13, 14	81	51: 3	64	7: 31	66, 80
14: 15	306	51: 4, 5	315	8: 9	16
14: 24, 27	99	51: 7, 8, 16	299	8: 15	302
14: 27	241	52: 1	167	10: 1-6	31
24: 5	141	52: 1-7	263	10: 14, 15	34
24: 5, 6	302	52: 7, 8	199	12: 7	125
24: 17	296	52: 11-13	278	13: 23	139
25: 1	126	53: 3, 7, 9	17	14: 9	218
25: 8	67	53: 4-6, 8, 10	17	14: 13-15	297
26: 2-4	280	53: 12	94	15: 16	218, 272
26: 4	27, 39	54: 1-5	153	16: 1-4	121
26: 17	92	54: 1-13	86	16: 19	242
28: 18-21	305	54: 10	146	16: 21	28
28: 21	198, 252	54: 13	159	17: 5, 7, 8	299
29: 13	247, 302	55: 1-3	19	17: 5, 8	170
29: 13, 14	14	55: 4	225	19: 5	66
29: 14	34	55: 8, 9	308	25: 6	30
31: 1-3	300			25: 11, 12	203

25: 15-17, 26-38	252	33: 7-9	119	6: 6	19
25: 29, 31-38	300	33: 28, 29	299	6: 7	79
25: 29, 34-38	305	34: 4-6, 11, 12	269	12: 3-5	164
26: 8-11	300	34: 11-13	283	IOEL	
28: 9	255	35: 13, 14	308	1: 3	154
31: 29, 30	321	36: 20-23	109	2: 28, 29	271
31: 31-34	174, 238	36: 22	149	3: 16, 17	28
31: 35	56	36: 22, 23	28	AMOS	
34: 8-16	296	36: 26-28	274	3: 7	49, 171
34: 15, 16	324	36: 35	64	5: 26	215
35: 15	128	37: 1-14	291	MICA	
36: 23-32	180	37: 5, 9	95	2: 12, 13	304
39: 1, 2, 6-9	204	38: 8	184	3: 5, 11	247, 275
44: 22	93	38: 22, 23	261	3: 11	109
48: 43, 44	296	39: 12-16	125	4: 1-4	283
51: 6-10	278	43: 7, 8	292	4: 3-5	201
51: 8, 9	299	47: 22	82	5: 2	216
51: 37, 57	306	47: 22, 23	317	5: 8	313
51: 42, 43, 47,				6: 8	110
52 53	302	DANIEL		7: 20	148
51: 45-50	280	1: 1-6	204	NAUM	
51: 52, 53	305	1: 20	205	1: 9	306
EZECHIEL		2: 27, 28	205	1: 15	263
1: 5	43	2: 32, 37-39	125	HABACUC	
1: 28	128	2: 34, 35, 44, 45	237	1: 5	275
3: 4, 17	272	2: 35, 44, 45	315	1: 13	91
3: 17-19	119	3: 1, 4-7, 15	297	2: 2, 3	179
7: 2-7	256	4: 4-9	205	2: 3	129
7: 25	302	4: 16, 23, 25, 32	253	2: 18, 20	292
8: 16-18	32	4: 18-26	206	2:20	263
10: 1-22	43	4: 27-37	206	3: 11	250
13: 10-16	295, 302	4: 35	47	TEFANIA	
13: 19	94	4: 36, 37	209	2: 1-3	121
14: 13-20	126	6: 22	44	2: 3	204, 306
14: 14, 20	118	7: 10	319	3: 8	303
16: 26-34	295	7: 13	260	HAGAI	
16: 35-41	305	7: 18	310	2: 6, 7, 21, 22	251
17: 15-21	300	8: 14, 26	54	ZAHARIA	
18 20	321	9: 1, 2	203	2: 10, 11	283
20: 9	144	9: 4	146	3: 1, 2	136
20: 12	176	9: 25	42	6: 13	151
21: 21	142	9: 27	263	13: 2-6	305
21: 25-27	89, 209, 253	11: 27-35	129	13: 7	269
21: 27	207	11: 31	299	14: 4, 5	294
23: 4-9	295	11: 32-34, 41,		14: 5, 16	286
28: 13	64	44, 45	276	14: 6, 7	324
28: 13-15	81	11: 36-39	142	MALEACHI	
28: 13-19	250	11: 38, 39, 45	296	1: 11	149
28: 14	85	11: 40	184	2: 1-3	305
28: 14, 15	116	11: 44	297	2: 10	26
28: 16	91	11: 44, 45	300	3: 1	269
28: 16-19	97	12: 4	184	3: 6	83, 101
29: 3, 9	85	12: 10	21	4: 2	32
31: 8-10	18, 73	12: 13	311	4: 4-6	193
31: 8-14	206	OSEA		4: 6	269
33: 7	272, 294	4: 6	16		

MATEI		21:38, 45	228	2: 6, 7	223
1: 16	314	21: 42	211	3: 29	100
1: 18-23	14	22: 31, 32	310, 312	7: 3-13	75
2: 1	214	22: 32	157	9: 31	96
2: 1-10	215	22: 36-38	26	12: 29	24
3: 5, 6, 13-15	9	Cap. 2 ³	228	12: 37	11
3: 13-17	222	23: 2-6, 23-26	9	13: 8	255
4: 1-10	228	23: 3	243	13: 8-10	271
4: 4	18, 179	23: 12	106	13: 9	291
4: 8, 9	101, 251	23: 14	11	13: 10	285, 288
4: 17	326	23: 16, 17	262	14: 22-25	229
4: 22	227	23: 27-29	10	14: 23, 24	174
5: 1	9	23: 29-36	15	15: 27-30	220
5: 11, 12	111	23: 34-38	270	15: 32	222
5: 13	114	24: 3-7, 30, 35	89	LUCA	
5: 14-16	326	24: 5, 24	105, 247	1: 11-13, 18, 19	234
5: 18, 19	180	24: 8	254	1: 26-29	216
6: 5, 6	30	24: 9	291	1: 31-33	199
6: 24	280	24: 14	285, 326	1: 35	14
6: 33	227	24: 14, 37	250	1: 70-74	157
7: 7	19	24: 15, 16	280	1: 73, 74	155
7: 15	247	24: 15-20	299	2: 1-8	215
7: 24-26	21	24: 15-21	135	2: 4, 15-20	216
7: 26-29	325	24: 21, 22	306	2: 10, 11	134
8: 11	167, 310, 312	24: 22	292	2: 10-14	316
8: 28, 29	116	24: 22, 24	268	2: 14	204
9: 3, 4	228	24: 24	290	2: 21	215
9: 17	228	24: 32-35	294	3: 1	8
9: 35	227	24: 35	180	3: 21-23	200, 215, 225
10: 7, 22	288	24: 36	129	3: 23-36	139
10: 25	14	24: 37	258	4: 1, 13, 14	225
10: 26-28	13	24: 38, 39, 43, 44	260	4: 16-22	13
10: 27	266, 294	24: 45, 46	269	8: 1	9
11: 11	193	25: 31-46	84, 317	10: 18	73, 256, 261
12: 10-14	11	25: 33, 34	306	12: 1	11
12: 24-28, 31	14	25: 34-40	326	12: 2, 3	294
12: 38, 39	228	25: 38, 39	284	12: 31, 22	268
13: 1-3	9	25: 40	261	12: 32	283
13: 41-43	268	25: 41	97, 116, 250, 306, 323	12: 42, 43	269
13: 44-46	231	26: 26-29	229	13: 1-3	8
13: 45, 46	228	26: 27, 28	174	13: 28	310
14: 10-12	311	26: 28, 52-54	17	16: 8	320
15: 1-9	228	26: 31, 56	269	16: 14	11
15: 8, 9	302	26: 55	9	16: 15	10, 129
15: 14	262	27: 2	8	17: 26	256
16: 1-4	252	27: 25	66	17: 26, 27	114
16: 13-16	221	27: 28, 29	294	17: 31, 22	299
16: 27	319	27: 28-35	17	18: 7, 8	107
18: 18	223	27: 36-50	231	18: 9-12	11
18: 19, 20	265	28: 1-4, 11-15	233	19: 33-48	229
19: 22	82	28: 9	234	19: 41-44	270
20: 1-10	272	28: 16-18	233	19: 41, 45, 46	200
20: 15	310	28: 18	265	19: 41, 45-48	263
20: 28	259	MARCU		20: 1-8	13
21: 1-16	229	1: 16-20	228	20: 27-34	320
21: 11	11				

20: 37, 38	25, 312	7: 37	7	2: 29-33	202
21: 21	294	7: 52	9	2: 29, 34	95, 311
21: 24	203, 253	8: 23, 24	320	2: 30	96
21: 26, 27	16	8: 28	221	2: 32, 33	233
21: 27	260	8: 29	60	2: 34	193, 236
21: 27-31	211	8: 32	68, 273	2: 34, 35	254
21: 28	252	8: 32, 36	324	3: 15	42, 237
21: 34-36	253	8: 34	325	3: 20, 21	208, 258
21: 38	11	8: 36	225	3: 22, 23	273
22: 37	220	8: 38-43	228	3: 23	318
23: 2	222	8: 42	217	3: 25	148
23: 4-23	231	8: 44	85	3: 25, 26	239
23: 43	112	8: 51, 52, 56	112	4: 4, 13	12, 228
24: 1-3	233	8: 59	43	4: 26, 27	224
24: 12, 36-40	234	9: 40, 41	13	4: 27	228
24: 13-31	235	10:17	154	5: 29	248, 273
24: 19	39	10: 28-30	230	5: 31	42, 224
24: 19-21	11	10: 36	216	7: 9	169
24: 27	179	11: 25, 26	15	7: 9-11	169
24: 44-46	183	11: 47, 48, 53	228	7: 11-15	169
IOAN		12: 12-15, 41	265	7: 17-30	172
1: 1-3	47	12: 19	11	7: 30-34	25
1: 11, 12	239	12: 31	101, 306	7: 30-35	173
1: 18	36	12: 49, 50	37	7: 43	215
1: 29, 35-39	227	13: 15, 17	326	7: 48-50	30
1: 29, 36	106	14: 19	233	7: 59	96
1: 41	214	14: 30	207	8: 32-35	220
1: 45	179	15: 18	288	9: 1-9	236
1: 46	9	16: 21	91	10: 10	112
3: 3, 5	29	17: 1	38	10: 37, 38	222
3: 3, 5, 27-29	311	17: 3	19, 33	10: 40-48	185
8: 13	165, 236	17: 4, 5	232	11: 5	112
3: 13-15	193	17: 5	43	13: 18, 19	194
3: 16	33, 36, 320	17: 11, 14, 15,		13: 19, 20	131
3: 21	275	17, 19	181	13: 21	196
3: 29	158	17: 17	57, 63, 132	13: 22	196
3: 34	37	17: 22	43	13: 23	29
3: 35	36	18: 1-13, 38-40	231	13: 36	95, 311
3: 36	155, 325	18: 36	207, 290	13: 40, 41	275
4: 19-25	222	18: 36, 27	326	15: 6-11	242
4: 23, 24	33, 106	19: 40	234	16: 23-26	274
4: 24	9, 275	20: 1-5	233	17: 11	19
4: 25, 28	214	20: 5	234	17: 31	128
5: 16, 39, 46, 47	174	20: 11-18	235	22: 7-9, 11	236
5: 17	43, 60, 62	20: 17	36, 39	22: 17, 18	112
5: 27	128	20: 59	216	22: 27, 28	8
5: 28, 29	112			26: 12-16	236
5: 39	18, 183	FAPTE		26: 18	159
5: 39, 46	178	1: 6	11	26: 23	236
5: 46, 47	182	1: 6, 7	208	28: 1-6	77
6: 14	11	1: 6, 7, 9-11	212	28: 16, 17, 30, 31	274
6: 45	159	1: 8	185	28: 28	242
6: 57	37	2: 1-14, 37-40	240		
6: 63, 67, 68	17	2: 16-18	324	ROMANI	
7: 28	9	2: 28	160	1: 1, 2	184
7: 31	11	2: 25-31	233	1: 17	149

1: 20	35	3: 16	244	EFESENI	
1: 25	140	4: 2	61	1: 5, 11	160
1: 31, 32	128	4: 13	288	1: 9	28
2: 7	37	6: 20	220, 281	1: 10, 11	268
2: 10	242	7: 22, 23	281	1: 19, 20	233
2: 11	243	8: 4	24	1: 21, 22	259
3: 9, 10, 23	104	8: 5, 6	25, 40	2: 1, 5	99
4: 3	149	9: 16	275	2: 2, 3, 5	103
4: 13, 20	147	10: 1, 2, 11	285	2: 13, 14	139
4: 17	148	10: 11	145, 149, 170, 178	3: 6	139
4: 23, 24	179	10: 14	30	3: 11	23, 146
5: 8-10	218	11: 1	245	4: 3-6	230
5: 11, 12, 21	219	11: 3	79	4: 4-6	26
5: 12	93, 104	11: 7	63	5: 15, 16	285
5: 14	100	12: 12-14	158	5: 15, 23, 27, 30,	
5: 18	96	15: 3, 4	219	32	244
5: 18-21	321	15: 20, 23	312	5: 22-24	79
6: 5	237	15: 21, 22	219	6: 4	154
6: 9	233	15: 22	320	6: 12	101, 116, 125, 250
6: 9, 10	219	15: 24-28	320	FILIPENI	
6: 10	259	15: 25, 26	112	2: 9-11	222, 224
6: 16	74, 101, 325	15: 25-28	222	3: 10, 11	233
6: 18-22	325	15: 26	67	3: 20	258
6: 23	93, 96	15: 42-44, 49, 50	267	3: 20, 21	259
7: 24	103	15: 45	94, 96	4: 7	325
8: 1, 5, 8, 14-16	104	15: 45, 47	63	COLOSENI	
8: 3, 11	217	15: 50	30, 259	1: 15-18	47
8: 14-17	159	15: 54-57	237	1: 16	63
8: 15	84	2 CORINTENI		1: 18	224
8: 16-18	289	3: 7, 13	178	1: 23	326
8: 28-30	160	4: 4	101, 207, 251, 294	2: 2, 2	35
8: 31	299	5: 7	166	2: 8	18
8: 31, 22	217	5: 16, 17	224, 238	2: 14, 15	231
8: 32	154	5: 19	217	3: 1-4	267
9: 17	174	6: 14-17	248	3: 11	243
9: 17, 18	89	8: 9	217, 259	3: 12	268
9: 20, 21	22, 310	10: 4, 5	273	4: 5, 6	244
9: 27, 33	239	11: 3	104	4: 16	184
10: 2, 8	109	GALATENI		1 TESALONICENI	
11: 5	239	1: 4	253	1: 10	258
11: 33, 34	22	1: 13, 14	9	4: 13-16	246
12: 19	107	3: 7-9, 26-29	155	4: 16, 17	236, 313
13: 1-4	23	3: 19	68	5: 1-3	252
13: 10-14	285	4: 4	218	5: 3	135, 260
13: 11, 12	257	4: 5, 7	159	5: 4	262
14: 4	138	4: 22, 23, 26-28,		5: 4-8	253
15: 4	145, 149, 170, 178	31	149	5: 14	119
16: 20	114, 146, 207, 306	4: 23, 29	103	5: 27	184
1 CORINTENI		4: 26, 27	86	2 TESALONICENI	
1: 7	258	4: 26-28	153	1: 6-9	251
1: 30	35	4: 28	155	1: 7-9	135
2: 6, 7, 10	34	5: 1	14, 225, 274	1: 7-10	84
2: 9	22, 324	5: 1, 13	324	2: 1	267, 268
2: 14	34	6: 11	186	3: 14	184

3: 17	186	5: 5	40	4: 6	106
1 TIMOTEI		5: 5-10	155	1 PETRU	
1: 17	30	5: 6, 10	151	1: 2	160
2: 5	24	5: 7, 8	36	1: 3	39
2: 13	68	5: 8, 9	221	1: 7	91
2: 14	92, 104	6: 4-6	100	1: 7-9	167
4: 1-3	16	6: 11, 12	246	1: 10-12	179
4: 1-7	247	6: 13, 14	157	1: 18	18
4: 16	326	6: 17, 18	83, 146	1: 18, 19	218, 227
5: 6	99	6: 18	22	1: 23	104, 180
6: 6-10	77	7: 6, 9, 10	151	1: 25	308
6: 12	281	7: 10	96	2: 6-8, 19-25	211
6: 13	225	7: 25	14	2: 9	238, 268
6: 15, 16	65, 97	9: 13, 14	220	2: 9, 16	168
6: 16	320	9: 18-20	177	2: 13, 14, 17	273
6: 20	129	9: 22	106	2: 18	274
6: 20, 21	247	9: 26, 28	225	2: 21-24	223
2 TIMOTEI		10: 5-12	223	3: 22	268
1: 7	48, 84	10: 12, 13	289	4: 7	253, 257
1: 8-12	246	10: 25	253, 326	4: 19	96
1: 9, 10	225	10: 26	96	5: 1	239
2: 11, 12	289	10: 30	107	5: 8	250
2: 12	233	10: 31	322	5: 8, 9	276
2: 13	22	10: 38, 39	166	2 PETRU	
2: 15	326	11: 1	106	1: 16	239
2: 24-26	281	11: 1, 2, 13-16	317	1: 17	217
3: 1-5	16	11: 6, 8, 9	147	1: 20	249
3: 1-13	258	11: 8, 9	161	1: 20, 21	179
3: 5	247	11: 10	112	1: 21	157
3: 15, 16	145	11: 11, 12	153	2: 1-3	248
3: 15-17	18, 182, 184	11: 13	112, 311	2: 5	125, 136, 270
3: 16, 17	178	11: 13, 16	310	2: 9	116, 121
TIT		11: 17-19	154	2: 9, 10	111
1: 2	22	11: 21	171	2: 12	64
1: 11	275	11: 23-27	172	2: 13, 19	141
1: 16	238	11: 28	174	2: 19	14, 74
3: 1	273	11: 29	175	2: 20, 22	322
3: 3	325	11: 30, 31	194	3: 1-4	185
FILEMON		11: 32	281	3: 6	126, 136
19	186	12: 1	281	3: 7, 8	49
EVREI		12: 16	161	3: 10	260
1: 2, 2	155	12: 22, 23	304	3: 10-13	135
1: 8, 9	39	12: 22-24	199	3: 12-14	124
1: 10	41	12: 23	238	3: 13, 14	110
1: 14	163	12: 24	107	3: 16	104
2: 6, 8	44	12: 29	322	1 IOAN	
2: 7, 9, 14	217	IACOB		1: 3	230
2: 9	221	1: 13-15	85	1: 4, 5	185
2: 14	83, 97, 259	1: 14, 15	92	2: 15	166
2: 16-18	222	1: 15	65	2: 15-17	325
3: 1-6	193	1: 18	29, 238, 313	2: 21	71
3: 14	246	2: 23, 26	149	2: 22	290
3: 15-19	62	2: 26	95	3: 1-3	159
4: 1-11	62	3: 9	63	3: 2	29
4: 14, 15	222	3: 16, 17	23	3: 8	85
5: 3-5	223				

3: 8-10	13	7: 9-17	306	17: 1-5, 14	97
3: 12	102	9: 20, 24	302	17: 1-6, 18	289
3: 15	106	10: 6	22	17: 4, 5	16
3: 18	33	10: 11	271	17: 4, 5, 18	143
4: 1-3	218	11: 3-19	270	17: 6	360
4: 2, 3	41	11: 11, 12	272, 291	17: 12	296
4: 8	33	11: 15	261	17: 18	297
4: 9	151	11: 17, 18	254, 288	18: 1, 2	266
4: 10	68	11: 17-19	324	18: 7	298
4: 14	217	11: 19	263	18: 8, 9	298, 305
4: 16	60	12: 1, 7-9	278	18: 9, 10, 15	306
5: 4, 18	104	12: 5	89	19: 7	158
5: 21	30	12: 7	304	19: 11, 14	278
2 IOAN		12: 7-9	309	19: 13	37
7	41, 218	12: 9	72	19: 13, 14	304
IUDA		12: 9-12	87	19: 20, 21	294
3	185	12: 12, 13, 17	89	20: 1-3	225, 309
11	102	12: 13, 17	86	20: 4	276
14, 15	114	13: 3, 4	292	20: 4-6	267
APOCALIPS		13: 6, 7, 15	300	20: 4, 6	49
1, 5	224	13: 8, 14-17	299	20: 14	321
1: 5, 6	310	13: 14, 15	293	21: 1	112
1: 18	37, 321	13: 15-17	324	21: 1, 4	127
2: 26-28	42	14: 1-3	199	21: 2, 3	250
2: 28	44	14: 3, 4	310	21: 2-4	201
3: 7, 8	241	14: 4	278	21: 2, 10, 27	263
3: 14	278	14: 6-8	271	21: 2, 9, 10	86
3: 17	16	14: 8	280	21: 3-5	67
4: 11	47	14: 13	267	21: 4-6	112
5: 9	96	14: 14-20	248	21: 9	158
5: 9, 10	310	15: 2-4	276	21: 10, 23, 24	309
5: 11-14	45	15: 3	33	21: 14	242
6: 1-10	255	15: 4	33	22: 16	44
7: 9, 10, 14, 17	310	16: 3	57	22: 17	326
		17: 1-5	248		

**Biroul principal și adresa oficială a lui
WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY, WATCHTOWER BIBLE & TRACT
SOCIETY, INC., INTERNATIONAL BIBLE STUDENTS ASSOCIATION**

este
124 Columbia Heights, Brooklyn 2, N. Y., U.S.A.

Adresele tipografiilor și editurilor :

Africa de Sud,	623 Boston House,	Cape Town
Africa de West,	71 Broad St.,	Lagos, Nigeria
America (U.S.),	117 Adam St.,	Brooklyn 1, N. Y.
Anglia,	34 Craven Terrace,	London, W. 2
Argentina,	Calle Honduras 5646-48,	Buenos Aires
Australia,	7 Beresford Road.	Strathfield, N. S. W.
Austria,	Florianigasse 58/17,	Viena VIII/65
Belgia,	28 Ave. Gen. Eisenhower,	Schaerbeek-Brusse's
Bolivia,	Lista de Correos,	La Paz
Brazilia,	Rua Licinio Cardoso 330,	Rio de Janeiro
British Honduras,	Box 257,	Belize
Br. W. Indies,	21 Taylor St.,	Port of Spain, Trinidad
Burma,	G. P. O. Box 62,	Rangoon
Canada,	40 Irwin Ave.,	Toronto 5, Ontario
Cehoslovacia,	Postovni Urad 65, Prihradka Cis. 15	Praha
Chili,	Avenida Lyon 3004,	Santiago
China,	Post Box 1903,	Shanghai
Colombia,	Avenida 82, Nr. 18-24,	Bogota
Costa Rica,	Apartado 2043,	San José
Cuba,	C y 82, La Sierra Mariana,	Habana
Danemarca,	Sondre Fasanvej 54,	Copenhaga - Valby
El Salvador,	Apartado 401,	San Salvador
Elveția,	Ailmendstrasse 39,	Berna
Finlanda,	Vainamiselkatu 27,	Helsinki
Franța,	27 Rue des Epinettes,	Paris 17
Germania,	Wachturmstrasse 17/19,	Magdeburg
Germania,	Röderstrasse 7,	Wiesbaden
Grecia,	16 Tenedou St.,	Atena
Guatemala	16a Calle Oriente No. 5A,	Guatemala
Guiana Britanică,	5 Croal Street,	Georgetown, Demarara
Haiti,	Post Box B-185,	Port-au-Prince
Hawaii,	1228 Pensacola St.,	Honolulu 34
Honduras,	Apartado 147,	Tegucigalpa
India,	167 Love Lane,	Bombay 27
insulele Filipine,	2621 Int. 2 Herran,	Santa Ana, Manila
Italia,	Via F. Veghezio 20,	Milan
Jamaica,	151 King St.,	Kingston
Jugoslavia,	Koprivnicka ul. 11,	Gajevo (Zagreb)
Luxenburg,	59 Rue de Steinsel,	Bereidange
Mexico,	Calzada Melchor Ocampo 71,	Mexico, D. F.
Newfoundland,	Post Box 521,	St. John's
Noua Zeelandă,	G. P. O. Box 80,	Wellington, S. 1
Nicaragua,	Apartado 183,	Managua
Norvegia,	Inkognitogaten 28 b.,	Oslo
Olanda,	Koningslaan 1,	Amsterdam - Z.
Panama,	Box 274,	Ancon, C. Z.
Paraguay,	Mariacal Lopez 1201,	Asunción
Polonia,	Ul Rzgowska 24,	Lodz 7
Puerto Rico,	49 Lutz Ave.,	Santuree
Republica Domin.,	Apartado 996,	Ciudad Trujillo
România,	Str. Besarabia Nr. 38,	Bucuresti 2
Siam,	Box 67,	Bangkok
Suedia,	Luntmakaregatan 94,	Stockholm
Suziam,	50 Zwartenhovenburgstraat,	Paramaribo
Ungaria,	Baross uca 4,	Ujpest
Uruguay,	Joaquin de Salterain 1264,	Montevideo
Venezuela,	Gen. Daz. Lista de Correos,	Caracas

ADEVĂRUL

